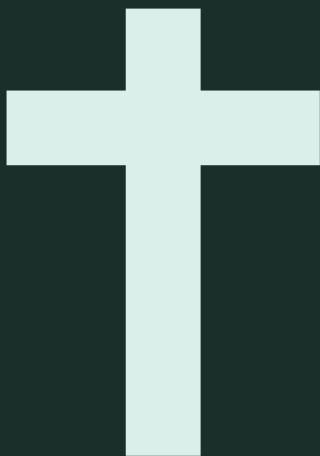

Біблія (пераклад
В.Сёмухі)

The Holy Bible in Belarusan

Біблія (пераклад В.Сёмухі)
The Holy Bible in Belarusian
Белорусское Новьй Завет и Притчи

copyright © 2016 John the Forerunner Church of Christians of Evangelical Faith of Minsk City

Language: Belarusian

Translation by: Antoni Bokun

Contributor: John the Forerunner Church of Christians of Evangelical Faith of Minsk City

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share, redistribute, or adapt this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not use this work for commercial purposes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

5bafea06-5eb3-574c-9054-5e4b38c21bbc

Contents

МАЦЬВЕЯ	1
МАРКА	39
ЛУКАША	63
ЯНА	103
ДЗЕЙ	134
РЫМЛЯНАЎ	173
1 КАРЫНФЯНАЎ	189
2 КАРЫНФЯНАЎ	205
ГАЛЯТАЎ	216
ЭФЭСЯНАЎ	222
ПІЛІПЯНАЎ	228
КАЛАСЯНАЎ	232
1 ФЕСАЛОНІКІЙЦАЎ	236
2 ФЕСАЛОНІКІЙЦАЎ	240
1 ЦІМАФЕЯ	242
2 ЦІМАФЕЯ	247
ЦІТА	250
ФІЛІМОҢА	252
ГАБРЭЯЎ	253
ЯКАВА	265
1 ПЯТРА	270
2 ПЯТРА	275
1 ЯНА	278
2 ЯНА	282
3 ЯНА	283
ЮДЫ	284
АДКРЫЦЦЁ	286
ПСАЛТЫР	304

ПАВОДЛЕ МАЦЬВЕЯ СЪВЯТОЕ ДАБРАВЕСЬЦЕ

- ¹ Кніга роду Ісуса Хрыста, сына Давідавага, сына Абрагамавага.
- ² Абрагам спарадзіў Ісака, Ісак спарадзіў Якава, Якаў спарадзіў Юду і братоў ягоных;
- ³ Юда спарадзіў Фарэса і Зару ад Тамары; Фарэс спарадзіў Эсрома; Эсром спарадзіў Арама;
- ⁴ Арам спарадзіў Амінадава; Амінадаў спарадзіў Наасона; Наасон спарадзіў Салмона;
- ⁵ Салмон спарадзіў Ваоза ад Рахавы; Ваоз спарадзіў Авіда ад Руты; Авід спарадзіў Ясея;
- ⁶ Ясей спарадзіў Давіда цара; Давід цар спарадзіў Саламона ад былой жонкі Урыевай;
- ⁷ Саламон спарадзіў Раваама; Раваам спарадзіў Авію; Авія спарадзіў Асу;
- ⁸ Аса спарадзіў Ёсафата; Ёсафат спарадзіў Ярама; Ярам спарадзіў Азію;
- ⁹ Азія спарадзіў Ёатама; Ёатам спарадзіў Ёзэкію;
- ¹⁰ Ёзэкія спарадзіў Манасію; Манасія спарадзіў Амона; Амон спарадзіў Ёсію;
- ¹¹ Ёсія спарадзіў Ёакіма; Ёакім спарадзіў Еханію і братоў яго, пад час высяленьня вавілонскага.
- ¹² Пасьля ж высяленьня вавілонскага Еханія спарадзіў Салатыіля; Салатыіль спарадзіў Зарававеля;
- ¹³ Зарававель спарадзіў Авіуда; Авіуд спарадзіў Эліякіма; Эліякім спарадзіў Азора;
- ¹⁴ Азор спарадзіў Садока; Садок спарадзіў Ахіма; Ахім спарадзіў Эліуда;
- ¹⁵ Эліуд спарадзіў Элеазара; Элеазар спарадзіў Матана; Матан спарадзіў Якава;
- ¹⁶ Якаў спарадзіў Язэпа, мужа Марыі, ад Якой нарадзіўся Ісус, Якога называюць Хрыстос.
- ¹⁷ І вось усіх пакаленьняў ад Абрагама да Давіда чатырнаццаць пакаленьняў; і ад Давіда да высяленьня вавілонскага чатырнаццаць пакаленьняў; і ад высяленьня вавілонскага да Хрыста чатырнаццаць пакаленьняў.
- ¹⁸ Нараджэньне Ісуса Хрыста было так: па заручынах Маці Яго Марыі зь Язэпам, перш чым сышліся яны, выявілася, што Яна мае ва ўлоньні ад Духа Сьвятога.
- ¹⁹ А Язэп, муж Яе, будучы праведны, не жадаючы зьняславіць Яе, хацеў употай адпусьціць Яе.
- ²⁰ Калі ж надумаў ён гэта, - вось, анёл Гасподні ў сьне явіўся яму і сказаў: Язэпе, сыне Давідаў! ня бойся прыняць Марыю, жонку тваю; бо зачатае ў Ёй ёсьць ад Духа Сьвятога;
- ²¹ і народзіць Сына, і дасі Яму імя: Ісус, бо Ён уратуе людзей Сваіх ад грахоў іхніх.
- ²² А ўсё гэта сталася, каб збылося сказанае Госпадам праз прарока, які кажа:
- ²³ «Вось, Дзева ва ўлоньні зачне; народзіць Сына, і дадуць Яму імя: Эмануіл, што азначае: з намі Бог».
- ²⁴ Устаўшы ад сну, Язэп зрабіў, як загадаў яму анёл Гасподні, і прыняў жонку сваю
- ²⁵ і ня знаў Яе, пакуль нарадзіла Сына Свайго першароднага, і Ён даў Яму імя: Ісус.

Мц 2

- ¹ Калі ж Ісус нарадзіўся ў Віфляеме Юдэйскім у дні цара Ірада, вось, мудрацы з усходу прыйшлі ў Ерусалім і кажуць:

² дзе народжаны Цар Юдэйскі? бачылі бо мы зорку Яго на ўсходзе і прыйшлі пакланіцца Яму.

³ Пачуўшы гэта, цар Ірад занепакоіўся, і ўвесь Ерусалім зь ім.

⁴ І сабраўшы ўсіх першасвятароў і кніжнікаў народных, пытаўся ў іх: дзе мбе нарадзіцца Хрыстос?

⁵ Яны ж сказалі яму: у Віфляеме Юдэйскім, так бо напісана праз прарока:

⁶ «І ты, Віфляеме, зямля Юдава, нічым ня меншы сярод ваяводстваў Юдавых, бо зь цябе выйдзе Правадыр, Які ўсьцеражэ народ мой Ізраіля».

⁷ Тады Ірад, употай паклікаўшы мудрацоў, выведаў у іх час зьяўленьня зоркі

⁸ і, паслаўшы іх у Віфляем, сказаў: ідзеце, добра разьведайце пра Дзіця і, як знойдзеце, накажэце мне, каб і я пайшоў пакланіцца Яму.

⁹ Яны, выслухаўшы цара, пайшлі. І вось, зорка, якую бачылі яны на ўсходзе, ішла перад імі, пакуль, прыйшоўшы, ня стала ўтары над месцам, дзе было Дзіця.

¹⁰ Угледзеўшы зорку, яны ўсьцешыліся радасьцю вельмі вялікай,

¹¹ і, увайшоўшы ў дом, убачылі Дзіця з Марыяю, Маці Яго, і, упаўшы, пакланіліся Яму; і адкрыўшы скарбы свае, прынеслі Яму дары: золата, ладан і сьмірну.

¹² І ў сьне атрымаўшы наказ не вяртацца да Ірада, іншай дарогай адышлі ў краіну сваю.

¹³ Калі ж яны адышлі, - вось, анёл Гасподні яўляецца ў сьне Язэпу і кажа: устань, вазьмі Дзіця і Маці Ягоную, і ўцякай у Егіпет, і будзь там, пакуль не скажу табе, бо Ірад хоча шукаць Дзіцятка, каб загубіць Яго.

¹⁴ Ён устаў, узяў Дзіця і Маці Ягоную, і адышоў у Егіпет,

¹⁵ і быў там да Ірадавай сьмерці, каб збылося сказанае Госпадам праз прарока, які кажа: «З Егіпта паклікаў Я Сына Майго».

¹⁶ Тады Ірад, убачыўшы, што мудрацы ашукалі яго, разгневаўся надта і паслаў пазабіваць усіх дзетак у Віфляеме і ва ўсіх межах яго, ад двух гадоў і ніжэй, паводле часу, які выведаў у мудрацоў.

¹⁷ Тады збылося сказанае праз прарока Ерамію, які кажа:

¹⁸ «Голас у Раме чуцен, плач, і галашэньне, і лямант вялікі; Рахіль плача па дзецях сваіх і ня хоча сучешыцца; бо іх няма».

¹⁹ А як Ірад памёр, - вось, анёл Гасподні ў сьне яўляецца Язэпу ў Егіпце

²⁰ і кажа: устань, вазьмі Дзіця і Маці Ягоную і ідзі ў зямлю Ізраілеву; бо памерлі тыя, што шукалі душы Дзіцяці.

²¹ Ён устаў, узяў Дзіця і Маці Ягоную і прыйшоў у зямлю Ізраілеву.

²² Але пачуўшы, што Архелай валадарыць ў Юдэі замест Ірада, бацькі свайго, пабаяўся туды ісьці; і атрымаўшы ў сьне наказ, адышоў у межы Галілейскія,

²³ і, прыйшоўшы, пасяліўся ў горадзе, які называецца Назарэт, каб збылося сказанае праз прарокаў, што Ён Назарэем назавецца.

Мц 3

¹ У тыя дні прыходзіць Ян Хрысьціцель і прапаведуе ў пустыні Юдэйскай

² і кажа: пакайцеся, бо наблізілася Царства Нябеснае.

³ Бо Ён Той, пра Каго сказаў прарок Ісай: «голос таго, хто кліча ў пустыні, падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі зрабеце сьцежкі Яму».

⁴ А ў самога Яна была вопратка зь вярблюджага воласу і скураны пояс на паясьніцы ягонай; а ежай яму былі акрыды і дзікі мёд.

⁵ Тады выходзілі да яго Ерусалім і ўся Юдэя, і ўсё наваколле Ярданскае

⁶ і хрысьціліся ў Ярдане ў яго, спавядаючыся ў грахах сваіх.

⁷ Убачыўшы многіх фарысэяў і садукееў, што ішлі да яго хрысьціцца, Ян сказаў ім: вырозьдзе яхідніна! хто вас намовіў уцякаць ад будучага гневу?

⁸ Прынясеце ж годны плод пакаяньня;

⁹ і ня думайце гаварыць самі сабе: «бацька ў нас Абрагам»; бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых узьвесці дзяцей Абрагаму;

¹⁰ ужо і сякера пры корані дрэваў ляжыць: бо ўсякае дрэва, якое ня родзіць добрага плоду, сьсякаюць і кідаюць у вагонь;

¹¹ я хрышчу вас вадою на пакаяньне; але Той, Хто ідзе за мною, мацнейшы за мяне; я ня варты панесьці абутак Ягоны; Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым і вагнём;

¹² лапата Ягоная ў руцэ ў Яго, і Ён ачысьціць гумно Сваё, і зьбярэ пшаніцу Сваю ў засеку, а салому спаліць вагнём непагасным.

¹³ Тады прыходзіць Ісус з Галілеі на Ярдан да Яна хрысьціцца ў яго.

¹⁴ Ян жа стрымліваў Яго, кажучы: мне трэба ў Цябе хрысьціцца, а Ты прыходзіш да мяне?

¹⁵ Але Ісус сказаў у адказ яму: дапусьці цяпер, бо так належыць нам здзейсьніць ўсякую праведнасьць. Тады Ян дапускае Яго.

¹⁶ І ахрысьціўшыся, Ісус выйшаў адразу з вады; - і вось, адчыніліся Яму нябёсы, і ўбачыў Ян Духа Богажа, Які сыходзіў, як голуб, і апускаўся на Яго.

¹⁷ І вось, голас зь нябёсаў прамовіў: Гэты ёсьць Сын Мой Любасны, Якога Я ўпадабаў.

Мц 4

¹ Тады Ісус быў паведзены Духам у пустыню, на спакушэньне ад д'ябла.

² І, пасьціўшы сорок дзён і сорок начэй, напасьледак згаладаўся.

³ І падступіўся да Яго спакуснік і сказаў: калі Ты Сын Божы, скажы, каб камяні гэтыя сталі хлябамі.

⁴ А Ён сказаў яму ў адказ: напісана: «ня хлебам адным будзе жыць чалавек, а ўсякім словам, якое зыходзіць з вуснаў Божых».

⁵ Тады бярэ Яго д'ябал у сьвяты горад і ставіць Яго на крыле храма,

⁶ і кажа Яму: калі Ты Сын Божы, кінься ўніз; бо напісана: «Анёлам Сваім накажа пра Цябе, і на руках панясучь Цябе, каб не спатыкнуўся Ты аб камень нагою Тваёю».

⁷ Сказаў яму Ісус: напісана яшчэ: «не спакушай Госпада Бога твайго».

⁸ Зноў бярэ Яго д'ябал на вельмі высокую гару, і паказвае Яму ўсе царствы сьвету і славу іх,

⁹ і кажа Яму: усе гэта Табе дам, калі ўпаўшы паклонішся мне.

¹⁰ Тады кажа яму Ісус: адыдзі ад мяне, сатана; бо напісана: «Госпаду Богу твайму пакланяйся, і Яму аднаму служы».

¹¹ Тады пакідае Яго д'ябал, - і вось, анёлы прыступілі і слугавалі Яму.

¹² Ісус, пачуўшы, што Ян аддадзены варце, адышоў у Галілею,

¹³ і, пакінуўшы Назарэт, прыйшоў і пасяліўся ў Капернауме прыморскім, у межах Завулонавых і Нэталімавых,

¹⁴ каб збылося сказанае праз прарока Ісаю, які кажа:

¹⁵ «Зямля Завулонава і зямля Нэталімава, на дарозе прыморскай за Ярданам, Галілея язычніцкая,

¹⁶ народ, што сядзеў у цемры, убачыў сьвятло вялікае, і ўсім, хто сядзеў у краіне і цяні сьмерці, зазьзяла сьвятло».

¹⁷ З таго часу Ісус пачаў прапаведаваць і казаць: пакайцеся, бо наблізілася Царства Нябеснае.

18 А праходзячы каля мора Галілейскага, угледзеў Ён двух братоў: Сымона, якога завуць Пятром, і Андрэя, брата ягонага, якія закідвалі мярэжы ў мора, бо яны былі рыбакі.

19 І кажа ім: ідзеце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі людзей.

20 І яны адразу, пакінуўшы мярэжы, пайшлі за Ім.

21 Адтуль прайшоўшы далей, угледзеў Ён іншых двух братоў, Якава Завядзеевага і Яна, брата ягонага, у лодцы з Завядзеем, бацькам іхнім, якія ладзілі мярэжы свае, і заклікаў іх.

22 І яны адразу, пакінуўшы лодку і бацьку свайго, пайшлі за Ім.

23 І хадзіў Ісус па ўсёй Галілеі, навучаючы ў сынагогах іхніх і прапаведуючы Дабравесыце Царства і ацяляючы ўсякую хваробу і ўсякую немач у людзях.

24 І прайшоў пра Яго погалас па ўсёй Сірыі; і прыводзілі да Яго ўсіх нямоглых, рознымі хваробамі і пакутамі ахопленых, і апанаваных дэманамі, і лунатыкаў, і спаралізаваных, і Ён ацяляў іх.

25 І за Ім ішло мноства людю з Галілеі і Дэсяцігародзьдзя, і зь Ерусаліма, і зь Юдэі, і з-за Ярдана.

Мц 5

1 Ubачыўшы люд, Ён узышоў на гару; і калі сеў, прыступілі да Яго вучні Ягоныя.

2 І, адкрыўшы вусны Свае, Ён вучыў іх, кажучы:

3 Дабрашчасныя ўбогія духам, бо іх ёсьць Царства Нябеснае.

4 Дабрашчасныя тыя, што плачуць, бо яны сучашацца.

5 Дабрашчасныя лагодныя, бо яны ўспадкуюць зямлю.

6 Дабрашчасныя тыя, хто жадае і пражне праўды, бо яны спатоляцца.

7 Дабрашчасныя міласэрныя, бо яны памілаваны будучь.

8 Дабрашчасныя чыстыя сэрцам, бо яны Бога ўбачаць.

9 Дабрашчасныя міратворцы, бо яны сынамі Божымі назавуцца.

10 Дабрашчасныя гнаныя за праўду, бо іх ёсьць Царства Нябеснае.

11 Дабрашчасныя вы, калі будучь вас ганьбіць і гнаць і ўсякім словам ліхім несправядліва зьневажаць за Мяне.

12 Радуйцеся і весялецеся, бо ўзнагарода ваша вялікая на нябёсах: так гналі прарокаў, што былі перад вамі.

13 Вы - соль зямлі. Калі ж соль страціць сілу, дык чым асаліш яе? Яна ўжо ні на што ня прыдатная, хіба што выкінуць яе прэч на патаптаньне людзям.

14 Вы - сьвятло сьвету: ня можа схавацца горад, які стаіць на версе гары.

15 І запаліўшы сьвечку, ня ставяць яе пад пасудзінаю, а на сьвечніку, і сьвеціць усім, хто ў доме.

16 Так няхай сьвеціць сьвятло ваша перад людзьмі, каб яны бачылі вашыя добрыя ўчынкі і ўслаўлялі Айца вашага, Які ёсьць у нябёсах.

17 Ня думайце, што Я прыйшоў парушыць закон, альбо прарокаў: не парушыць прыйшоў Я, а зьдзейсьніць.

18 Бо праўду кажу вам: пакуль ня мінецца неба і зямля, ані ёта адна, ані рыска адзіная ня мінецца з закона, пакуль ня збудзецца ўсё.

19 Дык вось, хто парушыць адну з запаведзяў гэтых найменшых і навучыць гэтак людзей, той найменшым назавецца ў Царстве Нябесным; а хто выканае і навучыць, той вялікім назавецца ў Царстве Нябесным.

20 Бо, кажу вам, калі праведнасьць ваша не пераважаць праведнасьці кніжнікаў і фарысэяў, дык ня ўвойдзеце вы ў Царства Нябеснае.

21 Вы чулі, што сказана продкам: «не забівай; а хто заб'е, падпадае суду».

22 А Я кажу вам, што кожны, хто гневаецца на брата свайго марна, падпадае суду; хто ж бо скажа брату свайму «пусты чалавек», падпадае сынедрыёну; а хто скажа «неразумны», падпадае геене вогненнай.

23 Дык вось, калі ты прынясеш дар твой да ахвярніка і ўспомніш там, што брат твой мбе нешта супроць цябе,

24 пакінь там дар твой перад ахвярнікам, і ідзі сьпярша памірыся з братам тваім, і тады прыйдзі і прынясі дар твой.

25 Мірыся з праціўнікам тваім хутчэй, пакуль ты яшчэ ў дарозе зь ім, каб не аддаў цябе праціўнік судзьдзі, а судзьдзя не аддаў цябе слуге, і ня ўкінуў цябе ў цямніцу;

26 праўду кажу табе: ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі апошняга кадранта.

27 Вы чулі, што сказана продкам: «Ня чыні пералюбу».

28 А Я вам кажу, што кожны, хто глядзіць на жанчыну з пажадаю, ужо ўчыніў пералюб зь ёю ў сэрцы сваім.

29 Калі ж правае вока тваё спакушае цябе, вырві яго і кінь ад сябе; бо лепей табе, каб загінуў адзін з чэлесаў тваіх, а ня ўсё цела тваё было ўкінута ў геену.

30 І калі правая твая рука спакушае цябе, адатні яе і кінь ад сябе; бо лепей табе, каб загінуў адзін з чэлесаў тваіх, а ня ўсё цела тваё было ўкінута ў геену.

31 Сказана таксама, што, калі хто разьвядзецца з жонкаю сваёю, няхай дасьць ёй разводны ліст.

32 А Я вам кажу: кожны, хто разводзіцца з жонкаю сваёю, акрамя як з прычыны распусты, той даводзіць яе да пералюбу; і хто ажэніцца з разьведзенай, той чыніць пералюб.

33 Зноў жа чулі вы, што сказана продкам: «Не давай ілжывай прысягі, а выконвай прад Госпадам прысягі твае».

34 А Я вам кажу: не прысягай зусім: ні небам, бо яно - Трон Божы;

35 ні зямлёю, бо яна падножжа нагам Ягоным; ні Ерусалімам, бо ён горад Вялікага Цара;

36 ні галавою тваёю не прысягай, бо ня можаш ніводнай валасінкі зрабіць белаю альбо чорнаю.

37 А хай будзе слова ваша: «так - так», «не - не»; а што звыш гэтага, тое ад ліхога.

38 Вы чулі, што сказана: «Вока за вока, і зуб за зуб».

39 А Я кажу вам не працівіцца злomu. Калі хто цябе ўдарыць па правай шчацэ тваёй, падстаў яму і другую;

40 і калі хто захоча судзіцца з табою і ўзяць у цябе кашулю, аддай яму і вопратку;

41 і калі хто цябе змусіць ісьці зь ім адно попрышча, ідзі зь ім два.

42 Таму, хто просіць у цябе, дай і ад таго, хто хоча пазычыць у цябе, не адварочвайся.

43 Вы чулі, што сказана: «Любі блізкага твайго і ненавідзь ворага твайго».

44 А Я кажу вам: любеце ворагаў ваших, дабраслаўляйце кляцьбітоў ваших, рабеце дабро ненавісьнікам вашым і малецца за крыўдзіцеляў ваших і за ганіцеляў ваших;

45 каб сталіся вы сынамі Айца вашага, Які ёсьць у нябёсах; бо Ён загадвае сонцу Свайму ўзыходзіць над ліхімі і добрымі і пасылае дождж на праведных і няправедных.

46 Бо, калі вы будзеце любіць тых, што любяць вас, якая вам узнагарода? Ці ж ня тое самае робяць і мытнікі?

47 І калі вы вітаеце братаў ваших толькі, што асаблівага робіце? Ці ж ня гэтак тое самае робяць і язычнікі?

48 Дык вось, будзьце дасканалыя, як дасканалы Айцец ваш Нябесны.

Мц 6

1 Глядзеце, не выстаўляйце праведнасьці вашай перад людзьмі, каб яны бачылі вас: інакш няма вам узнагароды ад Айца вашага, Які ёсьць у нябёсах.

2 Дык вось, калі даеш міласьціну, ня трубі перад сабою, як робяць крывадушнікі ў сынагогах і на вуліцах, каб услаўлялі іх людзі. Праўду кажу вам: яны атрымліваюць узнагароду сваю.

3 У цябе ж, калі даеш міласьціну, няхай ня ведае левая рука твая, што робіць правая,

4 каб міласьціна твая была ў тайнасьці, і Айцец твой, Які бачыць у тайнасьці, аддасць табе на яве.

5 І калі молішся, ня будзь, як крывадушнікі, што любяць у сынагогах і на рагах вуліц, стоячы, маліцца, каб выставіцца перад людзьмі. Праўду кажу вам, што яны атрымліваюць узнагароду сваю.

6 Ты ж, калі молішся, зайдзі ў пакой твой і, зачыніўшы дзьверы твае, памаліся Айцу твайму, Які ў тайнасьці; і Айцец твой, Які бачыць у тайнасьці, аддасць табе на яве.

7 А молячыся, не гаварэце лішняга, бы язычнікі; бо яны думваюць, што ў мнагаслоўі сваім пачутыя будуць;

8 дык ня будзьце ж падобныя да іх; бо ведае Айцец ваш, у чым вы маеце патрэбу, раней, чым вы ў Яго папросіце.

9 Дык вось, малецца так: Войча наш, Які ёсьць на нябёсах! Хай сьвяціцца імя Тваё;

10 хай прыйдзе Царства Тваё; хай будзе воля Твая як на небе, так на зямлі;

11 хлеб наш надзённы дай нам сёньня;

12 і даруй нам правіны нашыя, як і мы даруем вінаватым перад намі;

13 і не дапусьці нас да спакусы, але ратуй нас ад ліхога; бо Тваё ёсьць Царства і сіла і слава навекі. Амін.

14 Бо калі вы будзеце дараваць людзям правіны іх, дык даруе і вам Айцец ваш Нябесны;

15 а як ня будзеце дараваць людзям іх правінаў, дык і Айцец ваш не даруе вам правінаў вашых.

16 І калі посьціце, ня будзьце заняпалыя, як крывадушнікі; бо яны памрочваюць абліччы свае, каб паказаць сябе людзям посьнікамі. Праўду кажу вам, што яны атрымліваюць узнагароду сваю.

17 А ты, калі посьцішся, намасьці галаву тваю і ўмый аблічча тваё,

18 каб явіцца посьнікам не перад людзьмі, а перад Айцом тваім, Які ў тайнасьці; і Айцец твой, Які бачыць у тайнасьці, аддасць табе на яве.

19 Ня зьбірайце сабе скарбаў на зямлі, дзе моль і ржа нішчаць і дзе злодзеі падкопваюцца і крадуць;

20 а зьбірайце сабе скарбы на небе, дзе ні моль, ні ржа ня зьнішчаюць і дзе злодзеі не падкопваюцца і ня крадуць;

21 бо дзе скарб ваш, там будзе і сэрца ваша.

22 Сьвяцільня целу ёсьць вока. Дык вось, калі вока тваё будзе чыстае, дык усё цела тваё сьветлае будзе;

23 калі ж вока тваё будзе ліхое, дык усё цела тваё цёмнае будзе. І вось, калі сьвятло, якое ў табе, - цемра, дык якая ж цемра?

24 Ніхто ня можа служыць двум гаспадарам: бо альбо аднаго будзе ненавідзець, а другога любіць; альбо аднаго пачне трымацца, а другім будзе пагарджаць. Ня можаце служыць Богу і мамоне.

25 Таму кажу вам: ня турбуйцеся дзеля душы вашае, што вам есьці і што піць, ні дзеля цела вашага, у што апрануцца. Ці ж душа ня большая за ежу, і цела - за вопратку?

26 Зірнеце на птушак нябесных: яны ні сеюць, ні жнуць, ні зьбіраюць у засеці; і Айцец ваш Нябесны корміць іх. Ці ж вы не намнога лепшыя за іх?

27 Ды і хто з вас, турбуючыся, можа дадаць сабе росту хоць адзін локаць?

28 І пра вопратку што турбуецца? Паглядзеце на лілеі польныя, як яны растуць: не працуюць, ні прадуць;

29 але кажу вам, што і Саламон ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як кожная зь іх;

30 калі ж траву польную, якая сёньня ёсьць, а заўтра будзе кінута ў печ, Бог так апранае, наколькі ж болей вас, малаверы!

31 Дык вось, ня турбуйцеся і не кажэце: «што нам есьці?» альбо: «што піць?» альбо: «у што апрануцца?».

32 Бо ўсяго гэтага шукаюць язычнікі; ведае бо Айцец ваш Нябесны, што вы маеце патрэбу ва ўсім гэтым.

33 Шукайце ж найперш Царства Божага і праведнасьці Ягонай, і гэта ўсё дадасца вам.

34 Дык вось, ня турбуйцеся заўтрашнім днём, бо заўтрашні сам за сябе патурбуецца: досыць кожнаму дню свайго клопату.

Мц 7

1 Ня судзеце, каб і вас ня судзілі;

2 бо якім судом судзіце, такім вас судзіць будучь; і якою мераю мерыце, такою і вам будучь мерыць.

3 І што ты глядзіш на парушынку ў воку брата твайго, а калоды ў воку сваім не адчуваеш?

4 Альбо, як скажаш брату свайму: «Дай, я выму парушынку з вока твайго»; а вось у тваім воку калода?

5 Крывадушнік! вымі спачатку калоду са свайго вока, і тады ўбачыш, як выняць парушынку з вока брата твайго.

6 Не давайце сьвятога сабакам і ня кідайце пэрлаў ваших перад сьвіньнямі, каб яны не стапталі іх нагамі сваімі і, абярнуўшыся, не разадралі вас.

7 Прасеце, і дасца вам; шукайце, і знойдзеце; стукайцеся, і адчыняць вам;

8 бо кожны, хто просіць, атрымлівае, і, хто шукае, знаходзіць, і хто стукаецца, таму адчыняць.

9 Ці ёсьць сярод вас такі чалавек, які, калі папросіць сын ягоны ў яго хлеба, камень падаў бы яму?

10 і калі рыбы папросіць, зьмяя падаў бы яму?

11 Дык вось, калі вы, ліхія, умеце дары добрыя даваць вашым дзецям, тым болей Айцец ваш, Які ёсьць у нябёсах, дасьць даброты тым, хто просіць у Яго.

12 І вось усё, што хочаце, каб рабілі вам людзі, тое і вы рабеце ім; бо ў гэтым закон і прарокі.

13 Уваходзьце вузкаю брамаю; бо шырокая брама і прасторная дарога вядуць у пагібель, і многія ідуць імі;

14 бо вузкая брама і цесная дарога вядуць у жыцьцё, і нямногія знаходзяць іх.

15 Асьцерагайцеся ілжывых прарокаў, якія прыходзяць да вас у авечай адзежы, а ўсярэдзіне - ваўкі драпежныя;

16 па іхніх пладах пазнаеце іх. Ці ж зьбіраюць зь цярноўніку вінаград, альбо зь дзядоўніку смоквы?

17 Так усякае добрае дрэва родзіць і плады добрыя, а благое дрэва родзіць і плады благія:

18 ня можа добрае дрэва радзіць благія плады, ні дрэва благое радзіць плады добрыя.

19 Усякае дрэва, якое ня родзіць плоду добрага, сьсякаюць і кідаюць у вагонь.

20 Дык вось, па пладах іхніх пазнаеце іх.

21 Ня кожны, хто кажа Мне: «Госпадзе! Госпадзе!» увойдзе ў Царства Нябеснае, а той, хто выконвае волю Айца Майго, Які ёсьць у нябёсах.

22 Многія скажуць Мне ў той дзень: «Госпадзе! Госпадзе! ці не ад Твайго імя мы прарочылі? і ці не Тваім імем дэманаў выганялі? і ці не Тваім імем многія чуды ўчынялі?».

23 І тады абвясчу ім: «Я ніколі ня знаў вас; адыдзеце ад Мяне, вы, што робіце беззаконьне».

24 Дык вось, кожны, хто слухае гэтыя словы Мае і выконвае іх, прыпадобніцца да мужа разумнага, які збудаваў свой дом на камені;

25 і паліўся дождж, і разьліліся рэкі, і падзьмулі вятры, і рынуліся на той дом; і ён ня ўпаў, бо пастаўлены быў на камені.

26 А кожны, хто слухае гэтыя словы Мае і ня выконвае іх, прыпадобніцца да мужа неразважлівага, які паставіў свой дом на пяску;

27 і паліўся дождж, і разьліліся рэкі, і падзьмулі вятры, і налеглі на дом той; і ён упаў, і было падзеньне яго вялікае.

28 І сталася, калі Ісус прамовіў гэтыя словы, дзівавалі людзі з вучэньня Яго,

29 бо Ён іх вучыў як той, хто мае ўладу, а не як кніжнікі і фарысэі.

Мц 8

1 Калі Ён сышоў з гары, за Ём сьледам пайшло мноства людзей.

2 І вось, падышоў пракажоны і, кланяючыся Яму, сказаў: Госпадзе! калі хочаш, можаш мяне ачысьціць.

3 Ісус, працягнуўшы руку, дакрануўся да яго і сказаў: хачу, ачысьціся. І адразу ачысьціўся той ад праказы.

4 І кажа яму Ісус: глядзі, не кажы нікому; але ідзі, пакажыся сьвятару, і прынясі дар, аб якім загадаў Майсей, на сьведчаньне ім.

5 Калі ж увайшоў Ісус у Капернаум, падышоў да Яго сотнік і папрасіў у Яго:

6 Госпадзе! слуга мой ляжыць дома ў паралічы і моцна пакутуе,

7 Ісус кажа яму: Я прыйду і ацалю яго.

8 А сотнік сказаў Яму ў адказ: Госпадзе! я ня варты, каб Ты ўвайшоў пад мой дах; але скажы толькі слова, і выздаравее слуга мой;

9 бо і я чалавек падуладны; і, маючы ў сябе ў падначаленьні вояў, кажу аднаму: «ідзі», і прыходзіць; і слуге майму: «зрабі тое», і робіць.

10 Пачуўшы гэта, Ісус здзівіўся і сказаў тым, што ішлі за Ём: праўду кажу вам: і ў Ізраілі не знайшоў Я такога веры.

11 Кажу ж вам, што многія з усходу і з захаду прыйдуць і ўзьлягуць з Абрагамам, Ісаакам і Яакам у Царстве Нябесным;

12 а сыны царства будуць выкінуты ў цемру вонкавую, там будзе плач і скрыгат зубоў.

13 І сказаў Ісус сотніку: ідзі, і, як ты вераваў, хай будзе табе. І выздаравеў слуга ягоны ў тую ж гадзіну.

14 Прыйшоўшы ў дом Пятра, Ісус убачыў цешчу ягоную, якая ляжала ў гарачцы,

15 і дакрануўся да рукі яе, і пакінула яе гарачка; і ўстала яна і слугавала ім.

16 Калі ж зьвечарэла, прывялі да Яго многа людзей, апанаваных дэманамі: і Ён выгнаў духаў словам і ўсіх нядужых ацаліў;

17 каб збылося сказанае праз прарока Ісаю, які кажа: «Ён узяў на Сябе нашы немачы, і хваробы панёс».

18 Калі ж Ісус убачыў вакол Сябе мноства людю, загадаў вучням адплысьці на той бок.

19 І адзін кніжнік, падышоўшы, сказаў Яму: Настаўнік! я пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў.

20 І кажа яму Ісус: лісы маюць норы, і птушкі нябесныя гнёзды; а Сын Чалавечы ня мае, дзе прыхіліць галаву.

21 А другі, з вучняў, сказаў Яму: Госпадзе, дазволь мне сьпярга пайсьці і пахаваць майго бацьку.

22 Але Ісус сказаў яму: ідзі за Мною, і пакінь мёртвым хаваць сваіх памерлых.

23 І калі ўвайшоў Ён у лодку, увайшлі за Ём вучні Ягоныя.

24 І вось, бура вялікая сталася на моры, ажно лодку захліствалі хвалі; а Ён спаў.

25 І вучні Ягоныя, падышоўшы да Яго, разбудзілі Яго і сказалі: Госпадзе! ратуй нас, гінем.

26 І кажа ім: чаго вы спалохаліся, малаверы? Тады, устаўшы, забараніў вятрам і мору, і сталася ціша вялікая.

27 А людзі, здівуючыся, казалі: хто Гэты, што і вятры, і мора слухаюцца Яго?

28 І калі прыплыў Ён на другі бераг у краіну Гергесінскую, сустрэлі Яго, выйшаўшы з магіл, двое апанаваных дэманамі, вельмі лютыя, так што ніхто ня мог праходзіць тою дарогаю.

29 І вось, яны закрычалі: што Табе да нас, Ісусе, Сыне Божы? прыйшоў Ты сюды дачасна мучыць нас.

30 А зводдаль ад іх пасьвіўся вялікі гурт сьвіней.

31 І дэманьы прасіліся ў Яго: калі выганіш нас, дык пашлі нас у гурт сьвіней.

32 І Ён сказаў ім: ідзеце. І выйшлі яны, і пайшлі ў гурт сьвіней. І вось, кінуўся ўвесь гурт сьвіны з урвішча ў мора і загінуў у вадзе.

33 А пастухі паўцякалі і, прыйшоўшы ў горад, казалі пра ўсё, і пра апанаваных дэманамі.

34 І вось, увесь горад выйшаў на сустрэчу Ісусу; і, убачыўшы Яго, прасілі, каб Ён адышоў ад іх межаў.

Мц 9

1 І Ён, увайшоўшы ў лодку, пераплыў у Свой горад.

2 І вось, прынеслі да Яго паралізаванага, пакладзенага на пасьцелі. І ўбачыўшы веру іхнюю, Ісус сказаў паралізованаму: мацуйся, сыне! даруюцца табе грахі.

3 І вось, некаторыя кніжнікі сказалі самі сабе: Ён блюзьнерьць.

4 А Ісус, ведаючы помыслы іхнія, сказаў: навошта вы намышляеце ліхое ў сэрцах ваших?

5 бо што лягчэй сказаць: «даруюцца табе грахі», альбо сказаць: «устань і хадзі»?

6 Але каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі дараваць грахі, - тады кажа паралізованаму: устань, вазьмі пасьцель тваю і ідзі дахаты.

7 І той устаў, узяў пасьцель сваю, і пайшоў дахаты.

8 А людзі, убачыўшы гэта, здіву даліся і праславілі Бога, Які даў такую ўладу людзям.

9 Праходзячы адтуль, убачыў Ісус чалавека, што сядзеў на мытні, якога звалі Мацьвей, і кажа яму: ідзі за Мною. І ўстаў той і пайшоў за Ём.

10 І сталася, калі Ісус узяляжаў у доме, вось, многія мытнікі і грэшнікі прыйшлі і ўзьлегли зь Ім і вучнямі Ягонымі.

11 І ўбачыўшы гэта, фарысэі сказалі вучням Ягоным: навошта Настаўнік ваш есьць і п'е з мытнікамі і грэшнікамі?

12 А Ісус, пачуўшы гэта, сказаў ім: не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, а хворыя;

13 ідзеце, навучэцеся, што азначае: «міласьці хачу, а не ахвяры», бо Я прыйшоў заклікаць не праведнікаў, а грэшнікаў да пакаяння.

14 Тады прыходзяць да Яго вучні Янавыя і кажуць: чаму мы і фарысэі посьцім многа, а Твае вучні ня посьцяцца?

15 І сказаў ім Ісус: ці могуць засмучацца сыны харомаў шлюбных, пакуль зь імі малады? Але прыйдуць дні, калі адымецца ў іх малады, і тады будуць пасьціцца.

16 І ніхто не прышывае латкі зь нябеленага палатна да старой адзежны; бо зноў прышытае аддзярэцца ад старога, і дзірка будзе яшчэ горшая.

17 Ня ўліваюць таксама віна маладога ў мяхі старыя; а інакш дзяруцца мяхі, а віно маладое ўліваюць у новыя мяхі, і зьберагаецца і тое і другое.

18 Калі Ён ім гэта казаў, вось, прыйшоў нейкі начальнік і, кланяючыся Яму, казаў: дачка мая толькі што памерла; але прыйдзі, ускладзі на яе руку Тваю, і яна будзе жыць.

19 І ўстаўшы, Ісус пайшоў за ім, і вучні Ягоныя.

20 І вось, жанчына, якая дванаццаць гадоў пакутавала ад крывацечы, падыйшоўшы ззаду, кранулася краю вопраткі Ягонай,

21 бо яна казала сама сабе: калі толькі дакрануся да вопраткі Ягонай, выздаравею.

22 А Ісус, абярнуўшыся і ўбачыўшы яе, сказаў: мацуйся, дачка! вера твая ўратавала цябе. І выздаравела жанчына з таго часу.

23 А як прыйшоў Ісус у начальнікаў дом і ўбачыў жалеінікаў і зьбянтэжаны люд,

24 сказаў ім: выйдзіце; бо не памерла дзяўчына, а сьпіць. І насмехаліся зь Яго.

25 Калі ж людзі былі высланы, Ён, увайшоўшы, узяў яе за руку, і дзяўчына ўстала.

26 І разьнеслася вестка пра гэта па ўсёй зямлі той.

27 І калі ішоў адтуль Ісус, ішлі за Ім двое сьляпых і крычалі: памілуй нас, Ісусе, Сыне Давідаў!

28 І калі Ён прыйшоў у дом, прыступілі да Яго сьляпыя. І кажа ім Ісус: ці верыце, што Я магу зрабіць гэта? Яны кажуць Яму: так, Госпадзе!

29 Тады Ён крануўся вачэй іхніх і сказаў: па веры вашай хай будзе вам.

30 І адкрыліся вочы ў іх; і строга наказаў ім Ісус: глядзеце, каб ніхто не даведаўся.

31 А яны, выйшаўшы, казалі пра Яго па ўсёй зямлі той.

32 Калі ж тыя выходзілі, вось, прывялі да Яго чалавека нямога, апанаванага дэманам.

33 І калі дэман быў выгнаны, нямы пачаў гаварыць. І люд, дзіву даючыся, казаў: ніколі ня было такога явішча ў Ізраілі.

34 А фарысэі казалі: сілаю князя дэманскага выганяе Ён дэманаў.

35 І хадзіў Ісус па ўсіх гарадах і па селішчах, вучачы ў сынагогах іхніх, прапаведуючы Дабравесьце Царства і ацаляючы ўсякую хваробу і ўсякую немач у людзях.

36 Бачачы людзей, Ён умілажаліўся зь іх, бо яны былі зьнясіленыя і пакінутыя, як авечкі без пастуха.

37 Тады кажа вучням Сваім: жніва многа, ды работнікаў мала;

38 дык прасеце Гаспадара жніва, каб паслаў работнікаў на жніво Сваё.

Мц 10

1 І, паклікаўшы дванаццаць вучняў Сваіх, Ён даў ім уладу над нячыстымі духамі, каб выганяць іх, і ацяляць усякую хваробу і ўсякую немач.

2 А дванаццацёх апосталаў імёны вось такія: першы Сымон, якога называюць Пятром, і Андрэй, брат ягоны, Якаў Зевядзееў і Ян, брат ягоны.

3 Піліп і Барталамей, Тамаш і Мацьвей мытнік, Якаў Алфееў і Леўвей, празваны Тадэем,

4 Сымон Кананіт і Юда Іскарыёт, які і здрадзіў Яму.

5 Гэтых дванаццацёх паслаў Ісус і запавядаў ім, кажучы: на шлях язычнікаў не хадзеце і ў горад Самаранскі ня ўваходзьце;

6 а ідзеце найболей да пагіблых авечак дому Ізраілевага;

7 і ходзячы, прапаведуйце, што наблізілася Царства Нябеснае;

8 хворых ацяляйце, пракажонных ачышчайце, мёртвых уваскрашайце, дэманаў выганяйце; задарам атрымалі, задарам давайце.

9 Не бярэце з сабою ні золата, ні срэбра, ні медзі ў паясы свае,

10 ні торбы ў дарогу, ні дзье вопраткі, ні абутку, ні кія. Бо хто працуе, той варты пракорму.

11 У які горад ці селішча вы ні ўвайшлі б, даведайцеся, хто ў ім годны, і там заставайцеся, пакуль ня выйдзеце;

12 а ўваходзячы ў дом, вітайце яго, кажучы: «мір дому гэтаму»;

13 і калі дом будзе годны, дык сыйдзе мір ваш на яго; калі ж ня будзе годны, дык мір ваш да вас вернецца.

14 А калі хто ня прыме вас і не паслухаецца слоў вашых, дык, выходзячы з дома, альбо з горада таго, абцярушэце пыл з ног вашых;

15 праўду кажу вам: лягчэй будзе зямлі Садомскай і Гаморскай у дзень судны, чым гораду таму.

16 Вось, Я пасылаю вас, як авечак сярод ваўкоў: дык вось, будзьце мудрыя, як зьмеі, і простыя, як галубы.

17 Сыцеражэцеся ж людзей: бо яны аддаваць будуць вас у судзілішчы і ў сынагогах сваіх біць будуць вас,

18 і павядуць вас да правіцеляў і да цароў за Мяне на сьведчаньне перад імі і язычнікамі.

19 Калі ж будуць выдаваць вас, ня турбуйцеся, як або што сказаць; бо дадзена будзе вам у той час, што сказаць;

20 бо ня вы будзеце гаварыць, а Дух Айца вашага гаварыць будзе ў вас.

21 І выдасьць брат брата на сьмерць, і бацька - сына; і паўстануць дзеці на бацькоў і заб'юць іх;

22 і будзеце зьненавіджаныя ўсімі за імя Маё; а хто вытрымае да канца, уратаваны будзе.

23 Калі ж будуць вас гнаць у адным горадзе, уцякайце ў другі, бо праўду кажу вам: не пасьпееце абысьці гарадоў Ізраілевых, як прыйдзе Сын Чалавечы.

24 Вучань ня вышэйшы за настаўніка, і слуга ня вышэйшы за гаспадара свайго.

25 Даволі вучню, каб ён быў, як настаўнік ягоны, і слуге, каб ён быў, як гаспадар ягоны. Калі гаспадара дома назвалі Вэльзэвулам, дык ці ня тым болей хатніх яго?

26 Дык вось, ня бойцеся іх: бо няма нічога схаванага, што ня выкрылася б, і таёмнага, што ня было б уведана.

27 Што кажу вам у цемры, кажэце пры сьвятле; і што на вуха чуеце, прапаведуйце з дахаў.

28 І ня бойцеся тых, што забіваюць цела, але ж душы забіць ня могуць; а бойцеся болей Таго, Хто можа і душу, і цела загубіць у геене.

29 Ці ж ня дзэве маленькія птушкі прадаюцца за асарый? І ніводная зь іх не ўпадзе на зямлю бяз волі Айца вашага;

30 а ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны;

31 дык ня бойцеся: вы лепшыя за многіх маленькіх птушак.

32 Дык вось, кожнага, хто вызнае Мяне перад людзьмі, таго вызнаю і Я перад Айцом Маім, Які ёсьць у нябёсах;

33 а хто зрачэцца Мяне перад людзьмі, таго зракуся і Я перад Айцом Маім, Які ёсьць у нябёсах.

34 Ня думайце, што Я прыйшоў прынесці мір на зямлю; ня мір прыйшоў Я прынесці, а меч;

35 бо Я прыйшоў падзяліць чалавека з бацькам ягоным, і дачку з маці яе, і нявестку са сьвякрухай яе.

36 І ворагі чалавеку - хатнія ягоныя.

37 Хто любіць бацьку ці маці больш за Мяне, ня варты Мяне; і хто любіць сына ці дачку больш за Мяне, ня варты Мяне;

38 і хто не бярэ крыжа свайго і ня йдзе сьледам за Мною, той ня варты Мяне.

39 Хто зьберагае душу сваю, страціць яе; а хто страціў душу сваю за Мяне, зьберажэ яе.

40 Хто прымае вас, Мяне прымае; а хто Мяне прымае, прымае Таго, Хто паслаў Мяне;

41 хто прымае прарока ў імя прарока, узнагароду прарокавую атрымае; і хто прымае праведніка ў імя праведніка, узнагароду праведнікавую атрымае.

42 І хто напоіць аднаго з малых гэтых толькі кубкам халоднай вады ў імя вучня, праўду кажу вам, ня страціць узнагароды сваёй.

Мц 11

1 І сталася, калі закончыў Ісус настаўленьні дванаццаці вучням Сваім, перайшоў адтуль вучыць і прапаведаваць у гарадах іхніх.

2 А Ян, пачуўшы ў цямніцы пра дзеі Хрыстовыя, паслаў двух вучняў сваіх

3 сказаць Яму: ці Той Ты, Які павінен прыйсьці, ці чакаць нам другога?

4 І сказаў ім Ісус у адказ: ідзеце, скажэце Яну, што чуеце і бачыце:

5 сьляпыя робяцца відушчымі і кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца і глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць, і ўбогія зьвястуюць,

6 і дабрашчасны той, хто не спакусіцца празь Мяне.

7 Калі ж пайшлі яны, Ісус пачаў гаварыць людзям пра Яна: што глядзець хадзілі вы ў пустыню? ці ня трысьцінку, ветрам калыханую?

8 Што ж глядзець хадзілі вы? ці не чалавека, у мяккія шаты апранутага? тыя, што носяць мяккія шаты, живуць у харомах царскіх.

9 Што ж глядзець хадзілі вы? прарока? Так, кажу вам, нават больш, чым прарока.

10 Бо ён той, пра якога напісана: «вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які падрыхтуе шлях Твой перад Табою».

11 Праўду кажу вам: сярод народжаных жанчынамі не паўставаў большы за Яна Хрысьціцеля; але найменшы ў Царстве Нябесным большы за яго.

12 Ад дзён жа Яна Хрысьціцеля да сёньня Царства Нябеснае дасягаецца сілаю, і тыя, што руплівасьць ужываюць, здабываюць яго;

13 бо ўсе прарокі і закон прадвясьцілі да Яна.

14 І калі хочаце прыняць, ён ёсьць Ілья, які мае прыйсьці.

15 Хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе.

16 Да каго ж прыпадобню род гэты? Падобны ён да дзяцей, якія сядзяць на рынку і, зьвяртаючыся да сваіх сяброў,

17 кажуць: «мы гралі вам на жалейцы, а вы не скакалі; мы сыпвалі вам песьні журботныя, а вы не галасілі».

18 Бо прыйшоў Ян, ня есьць, ня п'е; і кажуць: «у ім дэман».

19 Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п'е; і кажуць: «вось, чалавек, які любіць есьці і піць віно, прыяцель мытнікаў і грэшнікаў». І апраўдана мудрасьць дзецьмі яе.

20 Тады пачаў Ён дакараць гарады, у якіх найбольш правяліся сілы Яго, бо яны не пакаяліся.

21 Гора табе, Харазіне! гора табе, Віфсаіда! бо калі б у Тыры і Сідоне явіліся сілы, яўленыя ў вас, дык даўно б яны ў вярэце і ў попеле пакаяліся;

22 але кажу вам: Тыру і Сідону лягчэй будзе ў дзень судны, чым вам.

23 І ты, Капернауме, што да неба ўзвысіўся, да пекла зрынешся; бо калі б у Садоме явіліся сілы, яўленыя ў табе, дык ён прастаяў бы па сёньняшні дзень;

24 але кажу вам, што зямлі Садомскай лягчэй будзе ў дзень судны, чым табе.

25 Тым часам, далей прамаўляючы, Ісус сказаў: слаўлю Цябе, Войча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты ўтойў гэта ад мудрых і разумных і адкрыў тое дзецям;

26 так, Войча! бо такое было Тваё ўпадабаньне.

27 Усё Мне перададзена Айцом Маім, і ніхто ня ведае Сына, толькі Айцец; і Айца ня ведае ніхто, толькі Сын, і каму Сын хоча адкрыць.

28 Прыйдзеце да Мяне, усе струджаныя і прыгнечаныя, і Я супакою вас;

29 вазьмеце ярмо Маё на сябе і навучэцеся ад Мяне, бо Я лагодны і пакорлівы сэрцам; і знойдзеце спакой душам вашым;

30 бо ярмо Маё добрае, і цяжар Мой лёгкі.

Мц 12

1 Тым часам праходзіў Ісус у суботу засеянымі палямі, а вучні Ягоныя згаладаліся і пачалі зрываць каласы і есьці.

2 Фарысэі, убачыўшы гэта, казалі Яму: вось, вучні Твае робяць, чаго нельга рабіць у суботу.

3 А Ён сказаў ім: хіба вы ня чыталі, што зрабіў Давід, калі згаладаўся сам і тыя, што былі зь ім?

4 Як ён увайшоў у дом Божы і еў паклбдныя хлябы, якіх нельга было есьці ні яму, ні тым, што зь ім былі, а толькі адным сьятарам?

5 Альбо ці ня чыталі вы ў законе, што ў суботы сьвятары ў храме парушаюць суботу, аднак не вінаватых?

6 Але кажу вам, што тут нешта большае за храм;

7 калі б ведалі вы, што азначае: «міласьці хачу, але не ахвяры», не асудзілі б невінаватых;

8 бо Сын Чалавечы есьць Гаспадар і суботы.

9 І перайшоўшы адтуль, увайшоў Ён у сынагогу іхнюю.

10 І вось там быў чалавек з сухою рукою. І спыталіся ў Яго: ці можна ацяляць у суботы? - каб зьвінаваціць Яго.

11 А Ён сказаў ім: ці ёсьць сярод вас такі чалавек, што, маючы адну авечку, - калі яна ў суботу ўпадзе ў яму, - ня возьме і ня выпцягне яе?

12 Наколькі ж чалавек лепшы за авечку! Таму можна ў суботу добро рабіць.

13 Тады каза чалавеку таму: працягни руку тваю. І той працягнуў; і стала яна здаровая, як другая.

14 А фарысэі выйшлі і раду мелі супраць Яго, як бы загубіць Яго. Але Ісус, даведаўшыся, пайшоў адтуль.

15 І пайшло за Ім сьледам багата людзей, і Ён ацаліў іх усіх

16 і забараніў ім расказваць пра Яго:

17 каб збылося сказанае праз прарока Ісаю, які кажа:

18 «Вось, Юнак Мой, Якога Я выбраў; Любасны Мой, Якога ўпадабала душа Мая. Ускладу Духа Майго на Яго і Ён суд народам абвесьціць;

19 не запярэчыць, ні залямантуе, і не пачуе ніхто на вуліцах голасу Ягонага;

20 трысьціны надламанай не пераломіць, і кнота, які тлее, не патушыць, пакуль не давядзе суд да перамогі;

21 і на імя Ягонае будуць спадзявацца народы».

22 Тады прывялі да Яго апанаванага дэманам сьляпога і нямога; і ацаліў яго, так што сьляпы і нямы пачаў гаварыць і бачыць.

23 І здзіўляўся ўвесь люд і казаў: ці ня гэта Хрыстос, Сын Давідаў?

24 А фарысэі, пачуўшы гэта, сказалі: Ён выганяў дэманаў няйначай, як Вэльзэвулам, князем дэманскім.

25 Але Ісус, ведаючы помыслы іхнія, сказаў ім: усякае царства, якое разьдзялілася самое ў сабе, запустее; і ўсякі горад альбо дом, які разьдзяліўся сам у сабе, ня ўстоіць.

26 І калі сатана сатану выганяе, дык ён разьдзяліўся сам у сабе, як жа ўстоіць царства ягонае?

27 І калі Я Вэльзэвулам выганяю дэманаў, дык сыны вашыя кім выганяюць? Таму яны вам судзьдзімі будуць.

28 Калі ж Я Духам Божым выганяю дэманаў, то дайшло да вас Царства Божае.

29 Альбо, як можа хто ўвайсьці ў дом дужага і рэчы яго зрабаваць, калі сьпярша ня зьвяжа дужага і тады дом яго зрабуе?

30 Хто не са Мною, той супраць Мяне; і хто ня зьбірае са Мною, той раскідае.

31 Таму кажу вам: усякі грэх і блюзьнерства даруюцца людзям; а супраць Духа блюзьнерства не даруецца людзям;

32 калі хто скажа слова на Сына Чалавечага, даруецца яму; а калі хто скажа на Духа Сьвятога, не даруецца яму ані ў гэтым веку, ані ў будучым.

33 Альбо прызнайце дрэва добрым і плод ягоны добрым; альбо прызнайце дрэва благім і плод ягоны благім; бо па плодзе дрэва пазнаецца.

34 Выродзьдзе хадзіліны! як вы можаце добрае казаць, калі вы ліхія? Бо ад лішніцы сэрца вусны маўляюць.

35 Добры чалавек з добрай скарбніцы выносіць добрае; а ліхі чалавек зь ліхой скарбніцы выносіць ліхое.

36 Кажу ж вам, што за кожнае марнае слова, якое вымавяць людзі, дадуць яны адказ у дзень судны;

37 бо паводле слоў сваіх апраўдаешся, і паводле слоў сваіх асудзішся.

38 Тады адказалі некаторыя кніжнікі і фарысэі, кажучы: Настаўнік! хочам ад Цябе азнаку ўбачыць.

39 Ён ім сказаў у адказ: род падступны і пералюбны азнакі шукае; і азнака ня дасца яму, акрамя азнакі Ёны прарока;

40 бо як Ёна быў у чэраве ў кіта тры дні і тры ночы, так і Сын Чалавечы будзе ў сэрцы зямлі тры дні і тры ночы.

41 Нінэвіцяне ўстануць на суд з родам гэтым і асудзяць яго, бо яны пакаяліся праз пропаведзь Ёнаву; і вось, тут больш за Ёну.

42 Царыца поўдня паўстане на суд з родам гэтым і асудзіць яго, бо яна прыходзіла з канцоў зямлі паслухаць мудрасьці Саламонавай, і вось, тут больш за Саламона.

43 Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, дык блукае па бязводных мясьцінах, шукаючы спакою, і не знаходзіць;

44 тады кажа: вярнуся ў дом мой, адкуль я выйшаў. І прыйшоўшы застае пусты, падмецены і прыбраны;

45 тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, люцейшых за сябе, і ўвайшоўшы жывуць там; і бывае чалавеку таму апошняе горш за першае. Так будзе і роду гэтаму ліхому.

46 Калі ж Ён яшчэ прамаўляў да людзей, вось, Маці Яго і браты Яго стаялі звонку, хочучы гаварыць зь ім.

47 І нехта сказаў Яму: вось Маці Твая і браты Твае звонку стаяць, хочучы гаварыць з Табою.

48 Ён жа ў адказ таму, хто гаварыў Яму, сказаў: хто маці Мая? і хто браты Мае?

49 І паказаўшы рукою Сваёю на вучняў Сваіх, сказаў: вось маці Мая і браты Мае;

50 бо хто будзе выконваць волю Айца Майго, Які ёсьць у нябёсах, той Мне брат, і сястра, і маці.

Мц 13

1 Выйшаўшы таго ж дня з дома, Ісус сеў каля мора.

2 І сабралася да Яго мноства людзей, так што Ён увайшоў у лодку і сеў; а ўвесь люд стаяў на беразе.

3 І гаварыў ім шмат прытчамі, кажучы: вось, выйшаў сейбіт сеяць.

4 І калі сеяў ён, адно ўпала пры дарозе, і наляцелі птушкі і падзяўблі тое;

5 іншае ўпала на мясьціны камяністыя, дзе няшмат было зямлі, і неўзабаве ўзышло, таму што зямля была ня глыбокая.

6 А калі ўзышло сонца, завяла і, як ня мела карэньня, засохла;

7 іншае ўпала ў цёрне, і вырасла цёрне і заглушыла яго;

8 іншае ўпала на добрую зямлю і ўрадзіла плод: адно ў сто разоў, а другое ў шэсьцьдзесят, а тое ў трыццаць.

9 Хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

10 І прыступіўшы, вучні казалі Яму: чаму прытчамі гаворыш ім?

11 Ён сказаў ім у адказ: таму, што вам дадзена ведаць таямніцы Царства Нябеснага, а ім ня дадзена;

12 бо хто мае, таму дадзена будзе і памножыцца; а хто ня мае, у таго адымецца і тое, што мае;

13 дзеля таго прытчамі прамаўляю ім, што яны бачачы ня бачаць, і чуючы ня чуюць, і не разумеюць;

14 і збываецца над імі прароцтва Ісаі, якое кажа: «слыхам пачуеце, і не ўразумеете; і вачыма глядзець будзеце, і ня ўбачыце;

15 агрубела бо сэрца ў людзей гэтых, і вушыма цяжка чуюць, і вочы свае зьмежылі, каб ня ўгледзець вачыма, і вушыма не пачуць, і сэрцам не ўразумець, і ня зьвернуцца, каб Я ацаліў іх».

16 А вашы дабрашчасныя вочы, што бачаць; і вушы вашыя, што чуюць:

17 бо праўду кажу вам, што многія прарокі і праведнікі жадалі бачыць, што вы бачыце, і ня бачылі, і чуць, што вы чуеце, і ня чулі.

18 Але ж вы пачуйце прытчу пра сейбіта:

19 да кожнага, хто слухае слова пра Царства і не разумее, прыходзіць ліхадзей і крадзе пасеянае ў сэрцы ягоным: вось каго азначае пасеянае пры дарозе.

20 А пасеянае на камяністых мясьцінах азначае таго, хто чуе слова і адразу з радасьцю прымае яго;

21 але ня мае караня ў сабе і нясталы: калі настане ўціск альбо ганеньне за слова, адразу спакушаецца.

22 А пасеянае ў цэрне азначае таго, хто чуе слова, але клопат веку гэтага і панада багацьця заглушае слова, і яно стаецца бясплодным.

23 А пасеянае на добрай зямлі азначае таго, хто чуе слова і разумее, які і плод прыносіць і дае адзін сто, другі шэсьцьдзясят, а той трыццаць.

24 Другую прытчу прапанаваў Ён ім, кажучы: Царства Нябеснае падобнае на чалавека, які пасеяў добрае насеньне на полі сваім;

25 калі ж людзі спалі, прыйшоў вораг яго і пасеяў куколь сярод пшаніцы, і пайшоў;

26 калі ўзышла рунь і завязала плод, тады зьявіўся і куколь.

27 Прыйшоўшы, рабы гаспадара дома сказалі яму: гаспадар! ці ж ня добрае насеньне пасеяў ты на полі тваім? адкуль жа на ім куколь?

28 А ён сказаў ім: варожы чалавек гэта зрабіў. А рабы сказалі яму: хочаш, мы пойдзем, выпалем яго?

29 А ён сказаў: не, каб, выбіраючы куколь, вы не павырывалі разам зь ім і пшаніцы;

30 пакіньце расьці разам тое і другое да жніва; а ў час жніва я скажу жніцам: зьбярэце перш куколь і зьвяжэце яго ў снапы, каб спаліць яго; а пшаніцу зьбярэце ў засеку мае.

31 Іншую прытчу прапанаваў Ён ім, кажучы: падобнае Царства Нябеснае на зерне гарчычнае, якое чалавек узяў і пасеяў на полі сваім,

32 якое, хоць меншае за ўсякае насеньне, але, калі вырастае, бывае большае за ўсякую траву і робіцца дрэвам, так што прылятаюць птушкі нябесныя і ўюць гнёзды ў гольлі яго.

33 Іншую прытчу сказаў Ён ім: падобнае Царства Нябеснае на закваску, якую жанчына ўзяўшы паклала ў тры меры мукі, пакуль не закісла ўсё.

34 Гэта ўсё казаў Ісус прытчамі людю, і бяз прытчы нічога не казаў ім,

35 каб збылося сказанае праз прарока, які кажа: «Разамкну ў прытчах вусны мае; выкажу ўтоенае ад стварэньня сьвету».

36 Тады Ісус, адпусьціўшы людзей, увайшоў у дом. І прыступіўшы да Яго, вучні Яго сказалі: растлумач нам прытчу пра куколь на полі.

37 А Ён ім сказаў у адказ: сейбіт добрага насеньня ёсьць Сын Чалавечы;

38 поле ёсьць сьвет; добрае насеньне гэта - сыны Царства, а куколь - сыны ліхога;

39 вораг, які пасеяў яго, ёсьць д'ябал; жніво ёсьць сканчэньне веку, а жняцы - анёлы.

40 А таму, як зьбіраюць куколь і агнём паляць, гэтак сама будзе пры сканчэньні веку гэтага:

41 пашле Сын Чалавечы анёлаў Сваіх, і зьбяруць з Царства Яго ўсе спакусы і тых, што чыняць беззаконьне,

42 і ўкінуць іх у печ вогненную; там будзе плач і скрыгат зубоў;

43 тады праведныя зазьбяюць, як сонца, у Царстве Айца іх. Хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

44 Яшчэ падобнае Царства Нябеснае на скарб, схаваны на полі, які, знайшоўшы, чалавек утоіў, і ў радасьці ад гэтага ідзе і прадае ўсё, што мае, і купляе поле тое.

45 Яшчэ падобнае Царства Нябеснае на купца, які шукае прыгожых пэрлаў,

46 які, знайшоўшы адзін шматкаштоўны пэрл, пайшоў і прадаў усё, што меў, і купіў яго.

- 47 Яшчэ падобнае Царства Нябеснае на нерат, закінуты ў мора і поўны рыбы ўсялякага роду,
48 які, калі ён напоўніўся, выцягнулі на бераг і, сеўшы, добрае склалі ў начыньне, а благое кінулі прэч.
49 Так будзе пры сканчэнні веку: выйдучь анёлы і аддзяляць ліхіх з асяродзьдзя праведных,
50 і ўкінуць іх у печ вогненную: там будзе плач і скрыгат зубоў.
51 Скажаў ім Ісус: ці зразумелі вы гэта ўсё? Яны кажуць яму: так, Госпадзе!
52 А Ён сказаў ім: таму ўсякі кніжнік, навучаны Царству Нябеснаму, падобны на гаспадара дома, які выносіць са скарбніцы сваёй новае і старое.
53 І сталася, калі скончыў Ісус прытчы гэтыя, пайшоў адтуль.
54 І прыйшоўшы на бацькаўшчыну Сваю, вучыў іх у сынагозе іхняй, так што яны здзіўляліся і казалі: адкуль у Яго гэтая мудрасць і сілы?
55 ці не цесьляроў Ён Сын? ці не Ягоную Маці завуць Марыя, і браты Яго Якаў і Ёсій, і Сымон і Юда?
56 і сёстры Яго ці ня ўсе сярод нас? адкуль жа ў Яго ўсё гэта?
57 І паняверыліся ў Ім. А Ісус сказаў ім: ня бывае прарока без пашаны, хіба што толькі на бацькаўшчыне сваёй, і ў доме сваім.
58 І ня ўчыніў там многіх чудаў з-за няверства іхняга.

Мц 14

- 1 У той час Ірад тэтрарх пачуў погалас пра Ісуса
2 і сказаў служкам сваім: гэта Ян Хрысціцель; ён паўстаў зь мёртвых, і таму цуды ўчыняюцца ім.
3 Бо Ірад, узяўшы Яна, звязаў яго і пасадзіў у цямніцу празь Ірадыяду, жонку Піліпа, брата свайго;
4 таму што Ян казаў яму: нельга табе мець яе.
5 І хацеў яго забіць, але пабаяўся народу, бо яго ўважалі за прарока.
6 А ў дзень народзін Ірада, скакала дачка Ірадыяды перад усімі і дагадзіла Іраду;
7 таму ён пад прысягаю абяцаў ёй даць, чаго толькі яна ні папросіць.
8 А яна, падбуктораная маці сваёю, сказала: дай мне тут у місе галаву Яна Хрысціцеля.
9 І засмуціўся цар; але дзеля прысягі і тых, што ўзьялялі зь ім, загадаў даць ёй,
10 і паслаў адцяць Яну галаву ў цямніцы.
11 І прынеслі галаву яго ў місе, і далі дзяўчыне; а яна занесла маці сваёй.
12 А вучні яго, прыйшоўшы, узялі яго цела і пахавалі яго;
13 І пачуўшы, адплыў Ісус адтуль на лодцы ў пустэльнае месца адзін; а люд, пачуўшы пра тое, пайшоў за Ім з гарадоў пяхом.
14 І выйшаўшы, Ісус убачыў мноства людзей і пашкадаваў іх, і ацаліў хворых іх.
15 Калі ж зьвечарэла, прыступілі да Яго вучні Ягоныя і казалі: пустэльная тут мясыціна, і час ужо позьні; адпусці людзей, каб яны пайшлі ў селішчы і купілі ежы сабе.
16 Але Ісус сказаў ім: ня трэба ім ісьці, вы дайце ім есці.
17 Яны ж кажуць Яму: у нас тут толькі пяць хлябоў і дзьве рыбіны.
18 Ён сказаў: прынясеце іх Мне сюды.
19 І загадаў народу ўзьлегчы на траву і, узяўшы пяць хлябоў і дзьве рыбіны, узвёў вочы ў неба, дабраславіў, разламаў і даў хлябы вучням, а вучні - народу.

20 І елі ўсе, і наеліся; і набралі рэшты кавалкаў дванаццаць кашоў поўных;
21 а тых, што елі, было каля пяці тысяч чалавек, апроч жанчын і дзяцей.
22 І адразу прымуся Ісус вучняў Сваіх увайсці ў лодку і выправіцца раней за Яго на той бок, пакуль Ён адпусціць людзей.
23 І адпусціўшы людзей, Ён узышоў на гару сам-насам памаліцца; і калі зьвечарэла, застаўся там адзін.
24 А лодка была ўжо на сярэдзіне мора, і яе біла хвалямі, бо вецер быў супраціўны.
25 А ў чацьвёртую варту ночы пайшоў да іх Ісус, ідучы па моры.
26 І вучні, убачыўшы Яго, што ішоў Ён па моры, сумеліся і казалі: гэта прывід;
і ад страху закрычалі.
27 Але Ісус адразу загаварыў зь імі і сказаў: падбадзёрцеся; гэта Я, ня бойцеся.
28 Пётр сказаў Яму ў адказ: Госпадзе! калі гэта Ты, загадай мне прыйсьці да Цябе па вадзе.
29 А Ён сказаў: ідзі. І выйшаўшы з лодкі, Пётр пайшоў па вадзе, каб падысьці да Ісуса.
30 Але, бачачы моцны вецер, спалохаўся і, пачаўшы тануць, закрычаў: Госпадзе! уратуй мяне.
31 Ісус адразу, працягнуўшы руку, падтрымаў яго і кажа яму: малаверны! навошта ты засумняваўся?
32 І калі ўвайшлі яны ў лодку, вецер аціх.
33 А тыя, што ў лодцы былі, падышлі, пакланіліся Яму і казалі: сапраўды, Ты Сын Божы.
34 І пераправіўшыся, прыбылі ў зямлю Генісарэцкую.
35 І, пазнаўшы Яго, жыхары той мясціны паслалі ва ўсё наваколле тое і прынеслі да Яго ўсіх хворых,
36 і прасілі Яго, каб толькі дакрануцца да краю адзення Ягонага; і каторыя дакраналіся, ацаляліся.

Мц 15

1 Тады прыходзяць да Ісуса Ерусалімскія кніжнікі і фарысэі і кажуць:
2 навошта вучні Твае парушаюць звычай старцаў? бо ня ўмываюць рук сваіх, калі ядуць хлеб.
3 А Ён сказаў ім у адказ: навошта і вы парушаеце заповедзь Божую дзеля звычаю вашага?
4 Бо Бог заповедаў, сказаўшы: шануй бацьку і маці; і: хто ліхасловіць бацьку альбо маці, сьмерцю хай памрэ.
5 А вы кажаце: калі хто скажа бацьку альбо маці: «дар Богу - тое, чым бы ты ад мяне карыстаўся»,
6 той можа і не ўшанаваць бацьку альбо маці сваю; такім чынам вы скасавалі заповедзь Божую дзеля звычаю вашага.
7 Крывадушнікі! добра прарочыў пра вас Ісая, кажучы:
8 «Набліжаюцца да Мяне людзі гэтыя вуснамі сваімі і шануюць Мяне языком; а сэрца іхняе далёка адлягае ад Мяне;
9 але марна шануюць Мяне, навучаючы вучэнням, заповедзям чалавечым».
10 І паклікаўшы люд, сказаў яму: слухайце і разумејце:
11 ня тое, што ўваходзіць у вусны, апаганьвае чалавека; а што выходзіць з вуснаў, тое апаганьвае чалавека.
12 Тады вучні Ягоныя, прыступіўшы, казалі Яму: ці ведаеш, што фарысэі, пачуўшы слова гэтае, запаняверыліся?
13 А Ён сказаў у адказ: усякая расьліна, якую не Айцец Мой Нябесны пасадзіў, выкараніцца,

14 пакіньце іх: яны - сьляпыя павадыры сьляпых; а калі сьляпы сьляпога вядзе, дык абодва ў яму ўпадуць.

15 А Пётр сказаў Яму ў адказ: растлумач нам прытчу гэтую.

16 Ісус сказаў: няўжо і вы яшчэ ня маеце разуменьня?

17 ці яшчэ не разумееце, што ўсё, што ўваходзіць у вусны, праходзіць у чэрава і праз кішку выходзіць?

18 а што выходзіць з вуснаў - з сэрца выходзіць; і гэта апаганьвае чалавека;

19 бо з сэрца выходзяць ліхія намыслы, забойствы, пералюбы, распуста, крадзяжы, ілжывыя сьведчаньні, зьнявагі:

20 гэта апаганьвае чалавека; а есьці няўмытнымі рукамі - не апаганьвае чалавека.

21 І выйшаўшы адтуль, адышоў Ісус у межы Тырскія і Сідонскія.

22 І вось, жанчына Хананэянка, выйшаўшы з тых мясцін, закрычала Яму: памілуй мяне, Госпадзе, Сыне Давідаў, дачку маю цяжка мучыць дэман.

23 Але Ён не адказаў ёй ні слова. І вучні Ягоныя, прыступіўшы, прасілі Яго, кажучы: адпусьці яе, бо крычыць за намі.

24 А Ён сказаў у адказ: Я пасланы толькі да пагіблых авечак дому Ізраілевага.

25 А яна, падышоўшы, кланялася Яму, кажучы: Госпадзе! памажы мне.

26 А Ён сказаў у адказ: нядобра - узяць хлеб у дзяцей і кінуць ішчэнятам.

27 Яна ж сказала: так, Госпадзе! але і ішчэняты ядуць крошкі, якія падаюць са стала гаспадароў іхніх.

28 Тады Ісус сказаў ёй у адказ: жанчына! вялікая вера твая, хай станецца табе, як ты хочаш. І выздаравала яе дачка ў тую ж гадзіну.

29 Перайшоўшы адтуль, прыйшоў Ісус да мора Галілейскага і, узышоўшы на гару, сеў там.

30 І прыступіла да Яго мноства людзей, маючы з сабою кульгавых, сьляпых, нямых, зьнявечаных і іншых многіх, і паклалі іх да ног Ісусавых; і Ён ацаліў іх,

31 так што людзі здзіўляліся, бачачы, як нямыя гавораць, зьнявечаныя здараеюць, кульгавыя ходзяць і сьляпыя бачаць; і праслаўлялі Бога Ізраілевага.

32 А Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, сказаў ім: шкада Мне людзей, бо ўжо тры дні застаюцца пры Мне, і няма чаго ім есьці; і адпусьціць іх няеўшых не хачу, каб не аслаблі ў дарозе.

33 І кажуць Яму вучні Ягоныя: адкуль нам узяць у пустыні столькі хлябоў, каб накарміць столькі людзей?

34 І кажа ім Ісус: колькі ў вас хлябоў? А яны адказалі: сем, і трохкі рыбак.

35 І загадаў людзям узылегчы на зямлю.

36 І, узяўшы сем хлябоў і рыбы, узьнёс падзяку, пераламаў і даў вучням Сваім, а вучні - людзям.

37 І елі ўсе, і наеліся; і набралі рэшты кавалкаў сем кашоў поўных;

38 А тых, што елі, было чатыры тысячы чалавек, акрамя жанчын і дзяцей.

39 І адпусьціўшы народ, Ён увайшоў у лодку і прыбыў у межы Магдалінскія.

Мц 16

1 І падступіліся фарысэі і садукееі і, спакушаючы, прасілі Яго паказаць ім азнаку зь неба.

2 А Ён сказаў ім у адказ: вечарам вы кажаце: будзе пагода, бо неба агністае;

3 і раніцай: сёньня непагадзь, бо неба агніста-хмарнае. Крывадушнікі! аблічча неба вы ўмеете адрозьніваць, а азнаку часу ня можаце?

4 Род ліхі і пералюбны азнакі шукае, і азнака ня дасца яму, акрамя азнакі Ёны прарока. І пакінуўшы іх, адышоў.

5 І перапраўляючыся на другі бок, вучні Ягоныя забыліся ўзяць хлябоў.

6 Ісус сказаў ім: глядзеце, сьцеражаэцца закваскі фарысэйскай і садукейскай.

7 Яны ж разважалі самі сабе, кажучы: хлябоў мы не ўзялі.

8 Уразумеўшы гэта, Ісус сказаў ім: што разважаеце самі сабе, малаверныя, што хлябоў не ўзялі?

9 Няўжо яшчэ не разумееце і не памятаеце пра пяць хлябоў на пяць тысяч, і колькі кашоў вы набралі?

10 Ні пра сем хлябоў на чатыры тысячы, і колькі кошыкаў набралі?

11 Як не разумееце, што не пра хлябы Я сказаў вам: «сьцеражаэцца закваскі фарысэйскай і садукейскай»?

12 Тады яны зразумелі, што Ён сказаў асьцерагацца не закваскі хлебнай, а вучэння фарысэйскага.

13 А прыйшоўшы ў межы Кесарыі Піліпавай, Ісус пытаўся ў вучняў Сваіх, кажучы: за каго людзі ўважаюць Мяне, Сына Чалавечага?

14 Яны казалі: адны за Яна Хрысьціцеля, другія за Ільлю, а тыя за Ерамію альбо за аднаго з прарокаў.

15 Ён кажа ім: а вы за каго ўважаеце Мяне?

16 І Сымон Пётр сказаў у адказ: Ты - Хрыстос, Сын Бога Жывога.

17 І Ісус сказаў яму ў адказ: дабрашчасны ты, Сымоне, сыне Ёнаў, бо ня плоць і кроў адкрылі табе гэта, а Айцец Мой, Які ёсьць у нябёсах;

18 і Я кажу табе: ты Пётр, і на камені гэтым Я збудую Царкву Маю, і брамы пякельныя не адолеюць яе.

19 І дам табе ключы Царства Нябеснага: і што зьвяжаш на зямлі, тое будзе зьвязана ў нябёсах; і што разьвяжаш на зямлі, тое будзе разьвязана ў нябёсах.

20 Тады Ісус загадаў вучням Сваім, каб нікому не казалі, што Ён ёсьць Хрыстос.

21 З таго часу Ісус пачаў адкрываць вучням Сваім, што Ён мусіць ісьці ў Ерусалім і шмат выцерпець ад старэйшын і першасьвятароў і кніжнікаў, і мае быць забіты, і на трэйці дзень уваскрэснуць.

22 І, адвёўшы Яго, Пётр пачаў прарэчыць Яму, кажучы: міласэрны Ты, Госпадзе! Хай ня будзе гэтага з Табою!

23 А Ён, абярнуўшыся, сказаў Пятру: адыдзі ад Мяне, сатана! ты Мне спакуса, бо думаеш не пра тое, што Божае, а што чалавечае.

24 Тады Ісус сказаў вучням Сваім: калі хто хоча ісьці за Мною, хай адрачэцца ад сябе і возьме крыж свой і ідзе за Мною;

25 Бо хто хоча душу сваю ўратаваць, той страціць яе; а хто страціць душу сваю дзеля Мяне, той знойдзе яе;

26 бо якая карысьць чалавеку, калі ён увесь сьвет здабудзе, а душу сваю змарнуе? альбо які выкуп дасць чалавек за душу сваю?

27 Бо прыйдзе Сын Чалавечы ў славе Айца Свайго з анёламі Сваімі, і тады аддасць кожнаму паводле спраў ягоных.

28 Праўду кажу вам: ёсьць сярод тых, што стаяць тут, такія, што не скаштуюць сьмерці, пакуль ня ўбачаць Сына Чалавечага, як Ён ідзе ў Царстве Сваім.

Мц 17

1 І праз шэсьць дзён узяў Ісус Пятра, Якава і Яна, брата ягонага, і ўзьвёў іх на гару высокую адных,

2 і перамяніўся перад імі, і зазьзяла аблічча Ягонае, як сонца, а ўбраньне Ягонае стала белае, як сьвятло.

3 І вось, явіліся ім Майсей і Ілья, і зь Ім гутарылі.

⁴ Азваўшыся, Пётр сказаў Ісусу: Госпадзе! добра нам тут быць; калі хочаш, зробім тут тры намёты: Табе адзін, і Майсею адзін, і адзін Ільлю.

⁵ Калі ён яшчэ гаварыў, вось, воблака сьветлае асланіла іх; і вось, голас з воблака мовіў: Гэты ёсьць Сын Мой Любасны, Якога Я ўпадабаў; Яго слухайце.

⁶ І пачуўшы, вучні ўпалі ніцма і вельмі перападохаліся.

⁷ І прыступіўшы, Ісус дакрануўся да іх і сказаў: устаньце і ня бойцеся.

⁸ А ўзьвёўшы вочы свае, яны нікога ня ўбачылі, акрамя аднаго Ісуса.

⁹ І калі сыходзілі яны з гары, Ісус загадаў ім, кажучы: нікому не кажэце пра бачанае, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсьне зь мёртвых.

¹⁰ І спыталіся ў Яго вучні Ягоныя, кажучы: як жа кніжнікі кажуць, што Ілья мае прыйсьці раней?

¹¹ Ісус сказаў ім у адказ: Ілья сапраўды прыйдзе раней і падрыхтуе ўсё;

¹² але кажу вам, што Ілья ўжо прыйшоў, і не пазналі яго, а зрабілі зь ім, што хацелі; так і Сын Чалавечы мае пацярпець ад іх.

¹³ Тады зразумелі вучні, што Ён пра Яна Хрысьціцеля казаў ім.

¹⁴ І калі прыйшлі яны да люду, падышоў да Яго чалавек і, укленьчыўшы перад Ім,

¹⁵ сказаў: Госпадзе! памілуй сына майго; ён лунатык і цяжка пакутуе, бо часта падае ў вагонь і часта ў ваду;

¹⁶ я прыводзіў яго да вучняў Тваіх, і яны не маглі ацаліць яго.

¹⁷ А Ісус сказаў у адказ: о, род няверны і разбэшчаны! дакуль буду з вамі? дакуль буду трываць вас? прывядзеце яго да Мяне сюды.

¹⁸ І забараніў яму Ісус; і выйшаў зь яго дэман; і выздаравеў хлопец у тую ж хвіліну.

¹⁹ Тады вучні, прыступіўшы да Ісуса асобна, казалі: чаму мы не маглі выгнаць яго?

²⁰ А Ісус сказаў ім: ад няверства вашага; бо праўду кажу вам: калі вы будзеце мець веру з гарчычнае зерне і скажаце гары гэтай: «перайдзі адсюль туды», і яна пяройдзе; і нічога ня будзе немагчымага вам.

²¹ Гэты ж род выганяецца толькі малітваю і постам.

²² У той час, як былі яны ў Галілеі, сказаў ім Ісус: аддадзены будзе Сын Чалавечы ў рукі чалавечыя,

²³ і заб'юць Яго, і на трэйці дзень уваскрэсьне. І засмуціліся яны вельмі.

²⁴ Калі ж прыйшлі яны ў Капернаум, дык падышлі зьбіральнікі дыдрахмаў да Пятра і казалі: Настаўнік ваш ці ня дасьць дыдрахмы?

²⁵ Ён кажа: так. І калі ўвайшоў ён у дом, дык Ісус, папярэдзіўшы яго, сказаў: як табе здаецца, Сымоне? цары зямныя з каго бяруць мыта ці падатак? ці з сыноў сваіх, ці з чужых?

²⁶ Кажа Яму Пётр: з чужых. Сказаў яму Ісус: значыцца, сыны свабодныя;

²⁷ але каб нам не спакусіць іх, ідзі на мора, закінь вуду, і першую рыбіну, якая зловіцца, вазьмі; і, адкрыўшы рот ёй, знойдзеш статыр; вазьмі яго і дай за Мяне і за сябе.

Мц 18

¹ У той час прыступілі вучні да Ісуса, кажучы: хто ж большы ў Царстве Нябесным?

² І паклікаўшы дзіця, Ісус паставіў яго сярод іх

³ і сказаў: праўду кажу вам, калі не навернецца і ня будзеце, як дзеці, ня ўвойдзеце ў Царства Нябеснае;

⁴ дык вось, хто ўпакорыцца, як гэтае дзіця, той большы ў Царстве Нябесным;

⁵ і хто прыме адно такое дзіця ў імя Маё, той Мяне прымае;

⁶ а хто спакусіць аднаго з малых гэтых, што веруюць у Мяне, таму лепей было б, каб павесілі жарон млынскі на шыю яго і ўтапілі яго ў глыбіні марской.

⁷ Гора сьвету ад спакусаў, бо павінны прыйсьці спакусы; але гора таму чалавеку, празь якога спакусы прыходзяць.

⁸ Калі ж рука твая, альбо нага твая спакушае цябе, адатні яе і кінь ад сябе: лепш табе ўвайсьці ў жыцьцё бяз рукі альбо без нагі, чым зь дзвюма рукамі і дзвюма нагамі быць укінутым у вагонь вечны;

⁹ і калі вока тваё спакушае цябе, вырві яго і кінь ад сябе: лепш табе з адным вокам ў жыцьцё ўвайсьці, чым з двума вачыма быць укінутым у геену вогненную.

¹⁰ Глядзеце, не пагарджайце ніводным з малых гэтых; бо кажу вам, што анёлы іх на нябёсах заўсёды бачаць аблічча Айца Майго Нябеснага.

¹¹ Бо прыйшоў Сын Чалавечы вышукаць і выратаваць пагіблае.

¹² Як вам здаецца? Калі б у нейкага чалавека было сто авечак і заблудзілася адна зь іх; ці не пакіне ён дзевяноста дзевяцёх ў горах і ці ня пойдзе тую шукаць, што заблудзілася?

¹³ і калі дасца знайсці яе, дык, праўду кажу вам, ён радуецца за яе болей, чым за дзевяноста дзевяць, што не заблудзіліся.

¹⁴ Так няма волі Айца вашага Нябеснага, каб загінуў адзін з малых гэтых.

¹⁵ А калі згрэшыць супроць цябе брат твой, ідзі і выкрый яго паміж табою і ім адным; калі паслухаецца цябе, дык здабыў ты брата твайго;

¹⁶ калі ж не паслухаецца, вазьмі з сабою яшчэ аднаго альбо двух, каб вуснамі двух альбо трох сьведкаў пацьвердзілася кожнае слова;

¹⁷ калі ж не паслухаецца іх, скажы царкве; а калі і царквы не паслухаецца, дык няхай будзе ён табе, як язычнік і мытнік.

¹⁸ Праўду кажу вам: што вы звязжаеце на зямлі, тое будзе звязана на небе; і што развяжаеце на зямлі, тое будзе развязана на небе.

¹⁹ Праўду таксама кажу вам, што калі двое з вас пагодзяцца на зямлі прасіць за любую справу, дык чаго б ні папрасілі, будзе ім ад Айца Майго, Які ёсьць у нябёсах;

²⁰ бо дзе двое альбо трое сабраныя ў імя Маё, там Я сярод іх.

²¹ Тады прыступіў Пётр і сказаў Яму: Госпадзе! колькі разоў дараваць брату майму, які грэшыць супроць мяне? ці да сямі разоў?

²² Кажа яму Ісус: не кажу табе: «да сямі», а да сямі разоў па сямьдзсят.

²³ Таму Царства Нябеснае падобнае на цара, які захацеў зрахавацца з рабамі сваімі.

²⁴ Калі ён пачаў рахавацца, прывялі да яго аднаго, хто быў вінен яму дзесяць тысяч талантаў;

²⁵ а як ён ня меў, чым заплаціць, дык уладар ягоны загадаў прадаць яго, і жонку ягоную, і дзяцей, і ўсё, што ён меў, і заплаціць.

²⁶ Тады раб той упаў і, кланяючыся яму, казаў: «уладару! пацярпі на мне, і ўсё табе заплачу».

²⁷ Уладар, зьлітаваўшыся з раба таго, адпусьціў яго і доўг дараваў яму.

²⁸ А раб той, выйшаўшы, знайшоў аднаго з субратоў сваіх, які вінен яму быў сто дынараў, і, схапіўшы яго, душыў, кажучы: «аддай мне, што вінен».

²⁹ Тады субрат ягоны ўпаў да ног яму, умольваў яго і казаў: «пацярпі на мне, і ўсё аддам табе».

³⁰ Але той не схацеў, а пайшоў і ўвязьніў яго ў цямніцу, пакуль не аддасць доўгу.

³¹ Субраты ягоныя, убачыўшы тое, засмуціліся вельмі, і прыйшоўшы расказалі ўладару свайму пра ўсё, што было.

³² Тады ўладар ягоны заклікае яго і кажа: «ліхі раб, увесь доўг той я дараваў табе, бо ўпрасіў ты мяне;

³³ ці ня варта было і табе памілаваць субрата твайго, як і я цябе памілаваў?».

³⁴ І, угневаўшыся, уладар ягоны аддаў яго кбтам, пакуль не аддасьць яму ўсяго доўгу свайго.

³⁵ Так і Айцец Мой Нябесны зробіць з вамі, калі не даруеце кожны брату свайму ад сэрца свайго правінаў ягоных.

Мц 19

¹ І сталася, калі Ісус закончыў словы гэтыя, дык выйшаў з Галілеі і прыйшоў у межы Юдэйскія, па той бок Ярдана.

² За Ім сьледам пайшло шмат людзей, і Ён ацаліў іх там.

³ І падступіліся да Яго фарысэі і, спакушаючы Яго, казалі Яму: ці з усякай прычыны дазволена чалавеку разводзіцца з жонкай сваёю?

⁴ Ён сказаў ім у адказ: ці ня чыталі вы, што Творца спачатку стварыў іх мужчынаю і жанчынаю?

⁵ І сказаў: таму пакіне чалавек бацьку і маці і прылепіцца да жонкі сваёй, і будуць двое плоццю адною,

⁶ так што яны ўжо ня двое, а адна плоць. Значыцца, што Бог злучыў, таго чалавек хай не разлучае.

⁷ Яны кажуць Яму: як жа Майсей запедаў даваць разводны ліст і разводзіцца зь ёю?

⁸ Ён кажа ім: Майсей, з прычыны жорсткага сэрца вашага, дазволіў вам разводзіцца з жонкамі вашымі; а спачатку ня было так.

⁹ Але Я кажу вам: хто разьвядзецца з жонкаю сваёю не за распусту і ажэніцца з другою, той чыніць пералюб; і хто ажэніцца з разьведзенай, пералюб чыніць.

¹⁰ Кажуць Яму вучні Ягоныя: калі такі абавязак чалавека перад жонкаю, дык лепш не жаніцца.

¹¹ А Ён сказаў ім: ня ўсе разумеюць слова гэтае, а каму дадзена,

¹² бо ёсьць скапцы, якія з лона матчынага нарадзіліся так; і ёсьць скапцы, якія выпакладаны людзьмі; і ёсьць скапцы, якія зрабілі самі сябе скапцамі дзеля Царства Нябеснага. Хто можа ўцяміць, няхай уцяміць.

¹³ Тады прыведзены былі да Яго дзеці, каб Ён усклаў на іх рукі і памаліўся; а вучні забаранялі ім.

¹⁴ Але Ісус сказаў: пусьцеце дзяцей і не заважайце ім прыходзіць да Мяне, бо такім належыць Царства Нябеснае.

¹⁵ І ўсклаўшы на іх рукі, пайшоў адтуль.

¹⁶ І вось, адзін нейкі, падышоўшы, сказаў Яму: Настаўнік Добры! што зрабіць мне добрага, каб мець жыцьцё вечнае?

¹⁷ А Ён сказаў яму: што ты называеш Мяне добрым? Ніхто ня добры, толькі адзін Бог. Калі ж хочаш увайсці ў жыцьцё вечнае, трымайся заповедзяў.

¹⁸ Кажа Яму: якіх? А Ісус сказаў: не забівай; ня чыні пералюбу; ня крадзь; ня сьведчы ілжыва;

¹⁹ шануй бацьку і маці; і любі блізкага твайго, як самога сябе.

²⁰ Кажа Яму юнак: усё гэта захаваў я зь юнацтва майго: чаго яшчэ не хапае мне?

²¹ Сказаў яму Ісус: калі хочаш дасканалым быць, ідзі, прадай маёмасьць тваю і раздай убогім; і мець будзеш скарб на нябёсах; і прыходзь, і ідзі сьледам за Мною.

²² Пачуўшы слова гэтае, юнак адышоў замаркочаны, бо ў яго была вялікая маёмасьць.

23 А Ісус сказаў вучням Сваім: праўду кажу вам, што цяжка багатаму ўвайсьці ў Царства Нябеснае;

24 і яшчэ кажу вам: лягчэй вярблводу прайсьці празь ігольныя вушкі, чым багатаму ўвайсьці ў Царства Божае.

25 Пачуўшы гэта, вучні Ягоня вельмі здзівіліся і казалі: дык хто ж можа ўратавацца?

26 А Ісус паглядзеў і сказаў ім: людзям гэта немагчыма, а Богу ўсё магчыма.

27 Тады Пётр, адказваючы, сказаў Яму: вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі сьледам за Табою; што ж будзе нам?

28 А Ісус сказаў ім: праўду кажу вам, што вы, хто пайшоў сьледам за Мною, - у новым жыцьці, калі сядзе Сын Чалавечы на троне славы Сваёй, сядзеце і вы на дванаццаці тронах судзіць дванаццаць каленаў Ізраілевых;

29 і кожны, хто пакіне дамы, альбо братоў, альбо сёстраў, альбо бацьку, альбо маці, альбо жонку, альбо дзяцей, альбо землі дзеля імя Майго, атрымае ў сто разоў больш і ўспадкуе жыцьцё вечнае.

30 А многія першыя будуць апошнімі, і апошнія першымі.

Мц 20

1 Бо Царства Нябеснае падобнае на гаспадара дома, які выйшаў на досьвітку наняць работнікаў у вінаграднік свой.

2 І, згадзіўшы работніка па дынары ў дзень, паслаў іх у вінаграднік свой.

3 І выйшаўшы каля трэйцяй гадзіны, ён убачыў іншых, якія стаялі на рынку бяз працы,

4 і ім сказаў: ідзеце і вы ў вінаграднік мой, і што справядліва будзе, дам вам. Яны пайшлі.

5 Зноў выйшаўшы каля шостай і дзявятай гадзіны, зрабіў тое самае.

6 А, выйшаўшы каля адзінаццатай гадзіны, ён знайшоў іншых, якія стаялі бяз працы, і каза ім: што вы тут стаіце цэлы дзень бяз працы?

7 Яны кажуць яму: ніхто не наняў нас. Ён каза ім: ідзеце і вы ў вінаграднік мой, і што справядліва будзе, атрымаеце.

8 А калі зьвечарэла, каза гаспадар вінаградніка наглядчыку свайму: пакліч работнікаў і аддай ім плату, пачаўшы з апошніх да першых.

9 І тыя, што прыйшлі каля адзінаццатай гадзіны, атрымалі па дынары.

10 Тыя, што прыйшлі першыя, думалі, што больш атрымаюць; але атрымалі і яны па дынары.

11 І атрымаўшы, пачалі наракаць на гаспадара дома

12 і казалі: гэтыя апошнія адну гадзіну працавалі, і ты зраўняў іх з намі, а мы ж перанесьлі цяготу дня і сьпёку.

13 А ён у адказ сказаў аднаму зь іх: дружа! я ня крыўджу цябе; ці ж не за дынар ты дамовіўся са мною?

14 вазьмі сваё ды ідзі; я ж хачу гэтаму апошняму даць што і табе;

15 хіба я ня маю ўлады рабіць што хачу ў сваім? ці вока тваё зайздросьлівае ад таго, што я добры?

16 Так будуць апошнія першымі, і першыя апошнімі; бо шмат пакліканых, ды мала выбраных.

17 І, уваходзячы ў Ерусалім, Ісус адвёў дванаццаць вучняў асобна і дарогаю сказаў ім:

18 вось, мы ўыходзім у Ерусалім, і Сын Чалавечы, выдадзены будзе першасьвятарам і кніжнікам, і засудзяць Яго на сьмерць;

19 і выдадуць Яго язычнікам на ганьбаваньне і біцьцё і крыжаваньне; і на трэйці дзень уваскрэсьне.

20 Тады прыступіла да Яго маці сыноў Зевядзеевых з сынамі сваімі, кланяючыся і чагосьці просячы ў Яго.

21 Ён жа сказаў ёй: чаго ты хочаш? Яна кажа Яму: скажы, каб селі гэтыя два сыны мае адзін праваруч, а другі леваруч ад Цябе ў Царстве Тваім.

22 Ісус сказаў у адказ: ня ведаецца, чаго просіце; ці можаце піць чару, якую Я буду піць, альбо хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, хрысьціцца? Яны кажучь Яму: можам.

23 І кажа ім: чару Маю будзеце піць, і хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, будзеце хрысьціцца; але даць сесці ў Мяне праваруч і леваруч не ад Мяне залежыць, а каму ўгатавана Айцом Маім.

24 Пачуўшы гэта, дзесяцёра вучняў абурыліся на двух братоў.

25 Ісус жа, паклікаўшы іх, сказаў: вы ведаеце, што князі народаў пануюць над імі, і вяльможы валадараць над імі.

26 Але ня так хай будзе паміж вамі: а хто хоча між вамі большым быць, хай будзе вам слугою;

27 і хто хоча між вамі быць першым, хай будзе вам рабом;

28 бо Сын Чалавечы ня прыйшоў, каб Яму служылі, а каб паслужыць і аддаць душу Сваю як выкуп за многіх.

29 І калі выходзілі яны зь Ерыхона, за Ім сьледам ішло мноства людзей.

30 І вось, двое сьляпых, што сядзелі пры дарозе, пачуўшы, што Ісус ідзе міма, пачалі крычаць: памілуй нас, Госпадзе, Сыне Давідаў!

31 А людзі змушалі іх маўчаць; але яны яшчэ галасейней закрывалі: памілуй нас, Госпадзе, Сыне Давідаў!

32 Ісус, спыніўшыся, паклікаў іх і сказаў: што вы хочаце, каб Я зрабіў вам?

33 Яны кажучь Яму: Госпадзе! каб адкрыліся вочы нашыя.

34 Ісус жа, умілажаліўшыся, дакрануўся да вачэй іхніх; і адразу вочы іх пачалі бачыць, і яны пайшлі за Ім.

Мц 21

1 І калі наблізіліся да Ерусаліма і прыйшлі ў Віфагію да гары Аліўнай, тады Ісус паслаў двух вучняў,

2 сказаўшы ім: ідзеце ў селішча, што проста перад вамі; і адразу знойдзеце асьліцу прывязаную і маладога асла зь ёю; адвязаўшы, прывядзеце да Мяне.

3 І калі вам хто скажа што-небудзь, адказвайце, што яны патрэбныя Госпаду; і адразу пашле іх.

4 А ўсё гэта было, каб збылося сказанае праз прарока, які гаворыць:

5 «скажэце дачцэ Сыёнавай: вось, Цар твой ідзе да цябе лагодны, седзячы на асьліцы і маладым асьле, сыне пад'ярэмнай».

6 Вучні пайшлі і зрабілі так, як загадаў ім Ісус,

7 прывялі асьліцу і маладога асла і паклалі на іх вопратку сваю, і Ён сеў паверх яе.

8 Мноства людзей пасьцілалі вопратку сваю на дарозе, а іншыя рэзалі вецьце з дрэў і пасьцілалі на дарозе;

9 а люд, які ішоў сьпераду і сьледам, усклікаў: асанна Сыну Давідаваму! Дабраславёны Той, Хто ідзе ў імя Гасподняе! Асанна ў вышынях!

10 І калі ўвайшоў Ён у Ерусалім, увесь горад узрушыўся і пытаўся: хто гэта?

11 А люд казаў: Гэта Ісус, Прарок з Назарэта Галілейскага.

12 І ўвайшоў Ісус у храм Божы і выгнаў усіх тых, што прадавалі і куплялі ў храме, і сталы мяняйлаў перакуліў і ўслоны прадаўцоў галубоў,

13 і сказаў ім: напісана: «дом Мой домам малітвы назавецца»; а вы зрабілі зь яго логава разбойнікаў.

14 І прыступілі да Яго ў храме сьляпыя і кульгавыя, і Ён ацаліў іх.

15 А першасьвятары і кніжнікі, убачыўшы цуды, якія Ён учыніў, і дзяцей, якія ўсклікалі ў храме і казалі: «асанна Сыну Давідаваму», абурыліся.

16 І сказалі Яму: ці чуеш, што яны кажучь? А Ісус кажа ім: так! хіба вы ніколі ня чыталі: «з вуснаў дзетак і немаўлят Ты ўчыніў хвалу?».

17 І пакінуўшы іх, выйшаў з горада ў Віфанію і правёў там ноч.

18 А раніцай, вяртаючыся ў горад, схацеў есьці.

19 І, угледзеўшы пры дарозе адну смакоўніцу, падышоў да яе і, нічога на ёй не знайшоўшы, акрамя толькі лісьця, кажа ёй: хай ня будзе больш ад цябе плоду ваек. І адразу ўсохла смакоўніца.

20 Убачыўшы гэта, вучні здзівіліся і казалі: як гэта адразу ўсохла смакоўніца?

21 А Ісус сказаў ім у адказ: праўду кажу вам: калі будзеце мець веру і не спаняверыцеся, ня толькі зробіце тое, што зроблена са смакоўніцай, але, калі і гары гэтай скажаце: «падыміся і кінься ў мора», - будзе;

22 і ўсё, чаго ні папрасіце ў малітве зь вераю, атрымаеце.

23 І калі прыйшоў Ён у храм і вучыў, падступіліся да Яго першасьвятары і старэйшыны народу і казалі: якою ўладаю Ты гэта робиш? і хто Табе даў такую ўладу?

24 Ісус сказаў ім у адказ: папытаюся і Я ў вас адно; калі пра тое скажаце Мне, і Я вам скажу, якою ўладаю гэта раблю.

25 Хрышчэньне Янава адкуль было: зь нябёсаў, ці ад людзей? яны ж разважалі паміж сабою: калі скажам: «з нябёсаў», дык Ён скажа нам: «чаму ж вы не паверылі яму?».

26 а калі скажам: «ад людзей», - баімося народу, бо ўсе ўважаюць Яна за прарока.

27 І сказалі ў адказ Ісусу: ня ведаем. Сказаў ім Ён: і Я вам не скажу, якою ўладаю гэта раблю.

28 А як вам здаецца? У аднаго чалавека было два сыны; і ён, падышоўшы да першага, сказаў: сыне! ідзі, сёньня працуй у вінаградніку маім.

29 Але ён сказаў у адказ: «не хачу», а пасля, раскаяўшыся, пайшоў.

30 І, падышоўшы да другога, ён сказаў тое самае. Гэты сказаў у адказ: «іду, гаспадар». І не пайшоў.

31 Каторы з двух выканаў бацькаву волю? Кажучь Яму: першы. Кажа ім Ісус: праўду кажу вам, што мытнікі і распусьніцы паперад вамі ідуць у Царства Божае.

32 Бо прыйшоў да вас Ян шляхам праведнасьці, і вы не паверылі яму, а мытнікі і распусьніца паверылі яму; вы ж, і бачыўшы гэта, не раскаяліся пасля, каб паверыць яму.

33 Выслухайце іншую прытчу. Быў адзін гаспадар дома, які насадзіў вінаграднік: і мурам абгарадзіў яго, і выкапаў у ім чавільню і збудаваў вежу, і аддаў яго вінаградарам, і адлучыўся.

34 А калі надыйшоў час пладоў, ён паслаў сваіх слуг да вінаградараў узяць плады свае.

35 Вінаградары, схапіўшы слуг ягоных, каго набілі, каго забілі, а каго каменнем пабілі.

36 Зноў паслаў ён іншых слуг, больш чым раней; і зь імі ўчынілі тое самае.

37 Нарэшце паслаў ён да іх сына свайго, кажучы: пасаромеюцца сына майго.

38 Але вінаградары, убачыўшы сына, сказалі адзін аднаму: гэта спадкаемца; хадзем, заб'ём яго і завалодаем спадчынай ягонай:

39 І схапіўшы яго, вывелі вонкі зь вінаградніка і забілі.

40 І вось, калі прыйдзе гаспадар вінаградніка, што зробіць ён з гэтымі вінаградарамі?

41 Кажуць яму: ліхадзеяў гэтых аддасць на лютую сьмерць, а вінаграднік аддасць іншым вінаградарам, якія аддаваць будуць яму плады ў свой час.

42 Ісус кажа ім: няўжо вы ніколі ня чыталі ў Пісаньні: «камень, які адкінулі будаўнікі, той самы зрабіўся каменем кутнім: гэта - ад Госпада, і ёсьць дзіўна ў вачах нашых»?

43 Таму кажу вам, што адымецца ад вас Царства Божае, і дадзена будзе народу, які прыносіць плады ягоныя.

44 І той, хто ўпадзе на гэты камень, разаб'ецца; а на каго ён упадзе, таго раздушыць.

45 І чуючы прытчы Ягоныя, першасьвятары і фарысэі зразумелі, што Ён пра іх гаворыць;

46 і памыкаліся схапіць Яго; але пабаяліся людю, бо Яго ўважалі за прарока.

Мц 22

1 І ў адказ Ісус зноў прамовіў да іх у прытчах, кажучы:

2 падобнае Царства Нябеснае на чалавека-цара, які справіў вясельле сыну свайму

3 і паслаў рабоў сваіх кліцаць запрошаных на вясельле; і не хацелі прыйсьці.

4 Зноў паслаў іншых рабоў, сказаўшы: скажэце запрошаным: «вось я прыгатаваў абед мой, цяляты мае і што ўкормлена, заколата, і ўсё гатова; прыходзьце на вясельле».

5 Але яны, ня даўшы ўвагі, пайшлі, хто на поле сваё, а хто да гандлю свайго.

6 Астатнія ж, схапіўшы рабоў ягоных, зьняважылі і забілі іх.

7 І пачуўшы, цар той угневаўся, і, паслаўшы войскі свае, вынішчыў забойцаў тых і горад іхні спаліў.

8 Тады кажа ён рабам сваім: вясельле гатова, а запрошаныя ня былі вартыя.

9 Дык вось, ідзеце на ростані і ўсіх, каго спаткаеце, клічце на вясельле.

10 І рабы тыя, выйшаўшы на дарогі, сабралі ўсіх, каго толькі знайшлі, і блігіх і добрых; і напоўнілася вясельле бяседнікамі.

11 Цар, увайшоўшы паглядзець на бяседнікаў, убачыў там чалавека, апранутага не ў вясельныя строі,

12 і кажа яму: дружа! як ты ўвайшоў сюды не ў вясельных строях? А той маўчаў.

13 Тады сказаў цар слугам: зьвязаўшы яму рукі і ногі, вазьмеце яго і выкіньце ў цемру вонкавую: там будзе плач і скрыгат зубоў;

14 бо шмат пакліканых, ды мала выбраных.

15 Тады фарысэі пайшлі і дамаўляліся, як падлавіць Яго на словы.

16 І пасылаюць да Яго вучняў сваіх з ірадыянамі, кажучы: Настаўнік! мы ведаем, што Ты справядлівы, і шляху Божаму праўдзіва вучыш, і не стараешся дагадзіць каму-небудзь, бо не глядзіш на абліччы;

17 дык вось скажы нам: як Табе здаецца? ці дазваляецца даваць падатак кесару, ці не?

18 Але Ісус, убачыўшы зламыснасьць іхнюю, сказаў: што спакушаеце Мяне, крывадушнікі?

19 пакажэце Мне манету, якою плаціцца падатак. Яны прынеслі Яму дынар.

20 І кажа ім: чыя гэта выява і надпіс?

21 І кажуць Яму: кесаравы. Тады кажа ім: дык аддавайце кесарава кесару, а Божае Богу.

22 Пачуўшы гэта, яны здзівіліся і пакінуўшы Яго, пайшлі.

23 У той дзень падступіліся да Яго садукееі, якія кажуць, што няма ўваскрэсеньня, і спыталіся ў Яго:

24 Настаўнік! Майсей сказаў: «калі хто памрэ, ня маючы дзяцей, хай возьме брат ягоны жонку ягоную і адродзіць сямя брату свайму».

25 Было ў нас сем братоў: першы, ажаніўшыся, памёр і, ня маючы дзяцей, пакінуў жонку сваю брату свайму;

26 гэтак сама і другі, і трэйці, нават да сёмага;

27 а пасля ўсіх памерла і жонка.

28 Дык вось, ва ўваскрэсеньні, катораму зь сямёх будзе яна за жонку? бо ўсе мелі яе?

29 Ісус сказаў ім у адказ: памыляецеся, ня ведаючы Пісаньняў, ні сілы Божай; бо ва ўваскрэсеньні ні жэняцца, ні выходзяць замуж, а живуць, як анёлы Божыя на нябёсах.

31 А пра ўваскрэсеньне мёртвых ці ня чыталі вы сказанага вам Богам:

32 «Я Бог Абрагама, і Бог Ісаака, і Бог Якава»? Бог ня ёсьць Бог мёртвых, а жывых».

33 І пачуўшы, люд здзіўляўся з вучэньня Ягонага.

34 А фарысэі, пачуўшы, што Ён прывёў садукееў у маўчаньне, сабраліся разам.

35 І спытаўся адзін зь іх, законьнік, спакушаючы Яго і кажучы:

36 Настаўнік! якая заповедзь найбольшая ў законе?

37 Ісус жа сказаў яму: «палюбі Госпада Бога твайго ўсім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсім разуменьнем тваім»;

38 гэта найбольшая і першая заповедзь;

39 а другая падобная да яе: «палюбі блізкага твайго, як самога сябе»;

40 на гэтых дзвюх заповедзях грунтуецца ўвесь закон і прарокі.

41 Калі ж сабраліся фарысэі, спытаўся ў іх Ісус:

42 што вы думаеце пра Хрыста? чый Ён сын? Кажуць Яму: Давідаў.

43 Кажа ім: як жа Давід, з натхненьня, Госпадам Яго называе, калі кажа:

44 «Сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч ад Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх у падножжа ног Тваіх»?

45 Дык вось, калі Давід называе Яго Госпадам, як жа Ён сын яму?

46 І ніхто ня мог адказаць Яму ні слова; і не адважваўся ўжо ніхто з таго дня дапытвацца ў Яго.

Мц 23

1 Тады Ісус прамовіў да людю і вучняў Сваіх,

2 кажучы: на Майсеевым пасадзе селі кніжнікі і фарысэі;

3 дык вось, усё, што яны кажуць вам захоўваць, рабеце і захоўвайце; а паводле ўчынкаў іхніх не рабеце, бо яны гавораць, і ня робяць:

4 зьвязваюць цяжары важкія і непасільныя і ўскладаюць на плечы людзям, а самі ня хочуць і пальцам зрушыць іх;

5 а ўсе справы свае робяць дзеля таго, каб бачылі іх людзі; пашыраюць філактэрыі свае ды павялічваюць кутасы на адзеньні сваім;

6 а таксама любяць узяляжаць наперадзе на гасьцінах, і наперадзе сядзець у сынагогах,

7 і вітаньні на плошчах, і каб людзі клікалі іх: «Настаўнік! настаўнік!»

8 А вы не называйцеся настаўнікамі, бо адзін у вас Настаўнік - Хрыстос, а ўсе вы - браты;

9 і айцом сабе не называйце нікога на зямлі, бо адзін у вас Айцец, Які на нябёсах;

10 і не называйцеся правадырамі, бо адзін у вас Правадыр - Хрыстос.

11 Большы з вас хай будзе вам слуга:

12 бо хто ўзвышае сябе, той паніжаны будзе; а хто паніжае сябе, той узвысіцца.

13 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што зачыняеце Царства Нябеснае перад людзьмі; бо самі не ўваходзіце, і тых, што ўваходзяць, ня пускаеце ўвайсьці.

14 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што паядаеце дамы ўдоваў і напаказ доўга моліцесь: за тое прымеце тым большую асуду.

15 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што праходзіце мора і сушу, каб прыдбаць хоць аднаго нававерца; і калі гэта здараецца, робіце яго сынам геены, двойчы горшым за вас.

16 Гора вам, павадыры сьляпыя, што кажае: «калі хто прысягне храмам, дык нічога; а калі прысягне золатам храма, дык вінаваты».

17 Неразумныя і сьляпыя! што большае: золата, ці храм, які асьвячае золата?

18 і: «калі хто прысягне ахвярнікам, дык нічога; а калі прысягне дарам, які на ім, дык вінаваты».

19 Неразумныя і сьляпыя! што большае: дар, ці ахвярнік, які асьвячае дар?

20 Дык вось, хто прысягне ахвярнікам, прысягае ім і ўсім, што на ім;

21 і той, што прысягае храмам, прысягае ім і Тым, Хто жыве ў ім;

22 і той, хто прысягае небам, прысягае тронам Божым і Тым, Хто сядзіць на ім.

23 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што даяце дзесяціну зь мяты, анісу і кмену, і адкінулі важнейшае ў законе: суд, міласьць і веру; гэта трэба было рабіць, і таго не пакідаць.

24 Павадыры сьляпыя, што адцэдзваеце камара, а вярблюда праглынаеце!

25 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што ачышчаеце зьнешнасьць кубка і місы, а ўсярэдзіне яны поўныя пахапнасьці і няпраўды.

26 Фарысэй сьляпы! ачысьці сьпярша сярэдзіну кубка і місы, каб чыстая была і зьнешнасьць іхняя.

27 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што прыпадабняецеся да паваплёных магіл, якія звонку здаюцца прыгожымі, а ўсярэдзіне поўныя касцей мёртвых і ўсякага броду;

28 так і вы зьнешне здаецеся людзям праведнымі, а ўсярэдзіне поўныя крывадушнасьці і беззаконьня.

29 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што будуеце магільніцы прарокам і ўпрыгожваеце помнікі праведнікам,

30 і кажае: «калі б мы былі ў дні бацькоў нашых, дык ня былі б саўдзельнікамі іхнімі ў праліваньні крыві прарокаў»;

31 тым самым вы самі сьведчыце супроць сябе, што вы сыны тых, якія забілі прарокаў;

32 дапаўняйце ж меру бацькоў ваших.

33 Зьмеі, вырозьдзе яхідніна! як унікнеце вы асуджэньня ў геену?

34 Таму, вось, Я пасылаю да вас прарокаў, і мудрых, і кніжнікаў; і некаторых зь іх вы заб'яце і ўкрыжуеце, а некаторых будзеце біць у сынагогах ваших і гнаць з горада ў горад;

35 каб апала на вас уся кроў праведная, пралітая на зямлі, ад крыві Авеля праведнага да крыві Захарыі, сына Варахіевага, якога вы забілі паміж храмам і ахвярнікам.

36 Праўду кажу вам: усё гэта ападзе на род гэты.

37 Ерусаліме, Ерусаліме, што забіваеш прарокаў і каменнем пабіваеш пасланных да цябе! колькі разоў хацеў Я сабраць дзяцей тваіх, як птушка зьбірае птушанят сваіх пад крылы, і вы не схацелі!

38 Вось, застаецца вам дом ваш пусты.

39 Бо кажу вам: ня ўбачыце Мяне ад сёння, пакуль ня ўсклікнеце: «дабраславёны Той, Хто ідзе ў імя Гасподня!».

Мц 24

1 І выйшаўшы, Ісус ішоў ад храма. І прыступілі вучні Ягоныя, каб паказаць Яму будынку храма.

2 Ён жа сказаў ім: ці бачыце ўсё гэта? Праўду кажу вам: не застанеца тут каменя на камені; усё будзе разбурана.

3 Калі ж сядзеў Ён на гары Аліўнай, дык прыступілі да Яго вучні асобна, кажучы: скажы нам, калі гэта будзе? і якая азнака Твайго прыходу і сканчэння веку?

4 І ў адказ Ісус сказаў ім: глядзецце, каб хто вас ня ўвёў у зман;

5 бо многія прыйдуць пад імем Маім і будуць казаць: «я Хрыстос», - і многіх увядуць у зман.

6 Таксама пачуеце пра войны і ваенныя чуткі. Глядзецце, не жахайцеся; бо павінна ўсё тое быць. Але гэта яшчэ не канец;

7 бо паўстане народ на народ і царства на царства; і будзе голад і пошасьці, і землятрус месцамі.

8 А ўсё гэта - болесны пачатак.

9 Тады будуць выдаваць вас на пакуты і забіваць вас; і вы будзеце зьненавіджаныя ўсімі народамі за імя Маё.

10 І тады спакусяцца многія; і адзін аднаго будуць выдаваць, і зьненавідзяць адзін аднаго;

11 і многія ілжэпрароки паўстануць і ўвядуць у зман многіх;

12 і ад памнажэння беззаконьня ахалоне любоў у многіх;

13 а хто выцерпіць да канца, уратуецца.

14 І абвешчана будзе гэтае Дабравесьце Царства па ўсім сьвеце, на сьведчаньне ўсім народам; і тады прыйдзе канец.

15 Дык вось, калі ўгледзіце брыдоту спусташэння, пра якую сказана праз прарока Данііла, якая паўстане на сьвятым месцы, - хто чытае, хай разумее, -

16 тады хто будзе ў Юдэі, хай уцякаюць у горы;

17 і хто на даху, той хай ня сыходзіць узяць што-небудзь з дома свайго;

18 і хто ў полі, той хай не вяртаецца назад, каб узяць вопратку сваю.

19 Гора ж цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі ў тыя дні!

20 Малецеся, каб ня сталіся ўцёкі вашы зімою, альбо ў суботу;

21 бо тады будзе вялікі смутак, якога ня было ад пачатку сьвету да сёння, і ня будзе.

22 І калі б не скараціліся тыя дні, дык не ўратавалася б ніякая плоць; але дзеля выбраных скароцяцца тыя дні.

23 Тады калі хто скажа вам: «вось, тут Хрыстос», альбо «там», - ня верце;

24 бо паўстануць ілжэхрысты ды ілжэпрароки і дадуць азнакі і вялікія чуды, каб увесці ў зман, калі ўдасца, і выбраных.

25 Вось, Я наперад сказаў вам.

26 Значыцца, калі скажуць вам: «вось Ён у пустыні», - ня выходзьце; «вось, Ён у патайных пакоях», - ня верце;

27 бо, як маланка бліскае з усходу і відна бывае аж да захаду, такі будзе прыход Сына Чалавечага;

28 бо дзе будзе труп, там зьбяруцца арлы.

29 І раптам, пасьяя смутку дзён тых, сонца памеркне, і месяц ня дасьць сьвятла свайго, і зоркі спадуць зь неба, і сілы нябесныя пахіснуцца;

30 і тады зьявіцца азнака Сына Чалавечага на небе; і тады заплачуць усе плямёны зямныя і ўбачаць Сына Чалавечага, Які будзе ісьці на аблоках нябесных зь сілаю і славаю вялікай;

31 і пашле анёлаў Сваіх з трубою громагучнаю, і зьбяруць выбраных Ягоных ад чатырох вятроў, ад краю нябёсаў да краю іх.

32 Ад смакоўніцы возьмеце падабенства: калі гольце яе ўжо мякчэе і пускае лісьце, ведаеце, што блізка лета;

33 так і вы, калі ўбачыце ўсё гэта, ведайце, што блізка, пры дзвях.

34 Праўду кажу вам: ня міне род гэты, як усё тое будзе;

35 неба і зямля мінуцца, а словы Мае ня мінуць;

36 а пра дзень той і гадзіну ніхто ня ведае, ні анёлы нябесныя, а толькі Айцец Мой адзін;

37 але як было ў дні Ноя, так будзе і ў прыход Сына Чалавечага,

38 бо як у дні перад патапам елі, пілі, жаніліся і выходзілі замуж да таго дня, як увайшоў Ной у каўчэг,

39 і не разумелі, пакуль ня прыйшоў патап і не забраў усіх, - так будзе і прыход Сына Чалавечага;

40 тады будуць двое на полі: адзін возьмецца, а другі пакінецца;

41 дзьве будуць малоць у жорнах: адна возьмецца, а другая пакінецца.

42 Дык чуйце ж, бо ня ведаеце, у якую гадзіну Гасподзь ваш прыйдзе.

43 Але гэта вы знаеце, што калі б ведаў гаспадар дома, у якую варту прыйдзе злодзей, дык чуваў бы і ня даў бы падкапаць дома свайго.

44 Таму і вы будзьце гатовыя, бо ў якую гадзіну ня думаеце, Сын Чалавечы прыйдзе.

45 Хто ж верны і разумны раб, якога гаспадар ягоны паставіў над слугамі сваімі, каб даваў ім ежу ў свой час?

46 Дабрашчасны той раб, якога гаспадар ягоны, прыйшоўшы застане, што робіць так;

47 праўду кажу вам, што над усім маёнткам сваім паставіць яго.

48 А калі скажа ліхі раб той ў сэрцы сваім: «ня хутка прыйдзе гаспадар мой»,

49 і пачне біць субратоў сваіх, і есьці і піць з п'яніцамі, -

50 дык прыйдзе гаспадар раба таго ў дзень, у які ён не чакае, і ў гадзіну, у якую ня ведае,

51 і разатне яго напалам, і вызначыць яму аднолькавую долю з крывадушнікамі: там будзе плач і скрыгат зубоў.

Мц 25

1 Тады ўпадобніцца Царства Нябеснае дзесяцём дзевам, якія, узяўшы сьвяцільнікі свае, выйшлі сустрэць маладога.

2 Пяць зь іх было неразумных і пяць мудрых;

3 неразумныя, узяўшы сьвяцільнікі свае, не ўзялі з сабою алею;

4 а мудрыя ўзялі алею ў пасудзінах разам зь сьвяцільнікамі сваімі;

5 і калі малады замарудзіўся, дык задрамалі ўсе і паснулі.

6 Але апоўначы крык пачуўся: «вось, малады ідзе, выходзьце на сустрэчу яму».

7 Тады ўсталі ўсе дзевы тыя і паправілі сьвяцільнікі свае.

8 А неразумныя мудрым казалі: «дайце нам алею вашага, бо сьвяцільнікі нашыя гаснуць».

9 А мудрыя казалі ў адказ: «каб ня сталася недахопу і ў нас і ў вас, ідзеце лепей да прадаўцоў і купце сабе».

10 Калі ж пайшлі яны купляць, прыйшоў малады, і гатовыя ўвайшлі зь ім на вяселье, і зачыніліся дзьверы.

11 Пасьля прыходзяць і астатнія дзеvy і кажуць: «спадару! спадару! адчыні нам».

12 Ён жа сказаў ім у адказ: «праўду кажу вам: ня ведаю вас».

13 Дык вось, чуйце; бо ня ведаеце ні дня, ні гадзіны, у якую прыйдзе Сын Чалавечы.

14 Гэтак і чалавек нейкі, адыходзячы, заклікаў рабоў сваіх і даручыў ім маёмасьць сваю:

15 і аднаму даў пяць талянтаў, другому два, таму адзін, кожнаму паводле ягонай сілы; і адразу адышоў.

16 Той, хто атрымаў пяць талянтаў, пайшоў: ужыў іх у справу і набыў другія пяць;

17 гэтак сама і той з двума набыў другія два;

18 а той, хто атрымаў адзін талент, пайшоў і закапаў яго ў зямлю і схаваў серабро гаспадара свайго.

19 Па доўгім часе прыходзіць гаспадар рабоў тых і зводзіць зь імі рахунак.

20 І той, хто атрымаў пяць талянтаў, падышоўшы, прынёс другія пяць талянтаў і кажа: «Гаспадар! пяць талянтаў ты даў мне; вось, другія пяць талянтаў я набыў на іх».

21 Сказаў жа яму гаспадар ягоны: «добра, раб добры і верны! у малым ты быў верны, над многім цябе пастаўлю; увайдзі ў радасьць гаспадара твайго».

22 Падышоў таксама і той, што атрымаў два таленты, і сказаў: «гаспадар! два таленты ты даў мне; вось, другія два таленты набыў я на іх».

23 Сказаў жа яму гаспадар ягоны: «добра, раб добры і верны! у малым ты быў верны, над многім цябе пастаўлю; увайдзі ў радасьць гаспадара твайго».

24 Падышоў і той, што атрымаў адзін талент, і сказаў: «гаспадар! я ведаў цябе, што ты чалавек жорсткі, жнеш, дзе ня сеяў, і зьбіраеш, дзе не рассыпбў;

25 і пабаяўшыся, пайшоў і схаваў талент твой у зямлі; вось табе тваё».

26 Гаспадар жа ягоны сказаў яму ў адказ: «ліхі раб і гультай! ты ведаў, што я жну, дзе ня сеяў, і зьбіраю, дзе не рассыпбў;

27 таму трэба было табе аддаць серабро маё гандлярам, і я, прыйшоўшы, атрымаў бы маё з прыбыткам.

28 Дык вось вазьмеце ў яго талент і дайце таму, хто мае дзесяць талянтаў,

29 бо кожнаму, хто мае, дасца і памножыцца, а ў таго, хто ня мае, адымецца і тое, што мае;

30 а нягоднага раба выкіньце ў цемру вонкавую: там будзе плач і скрыгат зубоў». (Сказаўшы гэта, усклікнуў: хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!).

31 Калі ж прыйдзе Сын Чалавечы ў славе Сваёй і ўсе сьвятыя анёлы зь Ім, тады сядзе на троне славы Сваёй,

32 і зьбяруцца перад Ім усе народы; і аддзеліць адных ад другіх, як пастух аддзяляе авечак ад казлоў;

33 і паставіць авечак праваруч ад Сябе, а казлоў - леваруч.

34 Тады скажа Цар тым, якія праваруч ад Яго: «Прыйдзеце, дабраславёныя Айца Майго, прымеце ў спадчыну Царства, угатаванае вам ад стварэньня сьвету:

35 бо быў галодны Я, і вы далі Мне есьці; быў сасьмяглы, і вы напайлі Мяне; быў падарожны, і вы прынялі Мяне;

36 быў голы, і вы адзелі Мяне; быў хворы, і вы адведалі Мяне; у цямніцы быў, і вы прыйшлі да Мяне.

37 Тады праведнікі скажуць Яму ў адказ: «Госпадзе! калі мы бачылі Цябе галоднага і накармілі? альбо сасьмяглага і напайлі?

- 38 калі ж мы бачылі Цябе падарожнага і прынялі? альбо голага і адзелі?
39 калі ж мы бачылі Цябе хворага, альбо ў цямніцы, і прыйшлі да цябе?».
40 І Цар скажа ім у адказ: «праўду кажу вам: як што зрабілі вы гэта аднаму з братоў Маіх меншых, дык зрабілі Мне».
41 Тады скажа і тым, якія леваруч ад Яго: «ідзеце ад Мяне, праклятыя, у вагонь вечны, угатаваны д'яблу і анёлам ягоным:
42 бо быў галодны Я, вы не далі Мне есці; быў сасьмяглы, і вы не напайлі Мяне;
43 быў падарожны, і не прынялі Мяне; быў голы, і не адзелі Мяне; хворы і ў цямніцы, і не адведалі Мяне».
44 Тады і яны скажуць яму ў адказ: «Госпадзе, калі мы бачылі Цябе галоднага, альбо сасьмяглага, альбо падарожнага, альбо голага, альбо хворага, альбо ў цямніцы, і не паслужылі Табе?»
45 Тады скажа ім у адказ: «праўду кажу вам: як што вы не зрабілі гэтага аднаму з гэтых меншых, дык не зрабілі Мне».
46 І пойдучь гэтыя на пакуты вечныя, а праведнікі ў жыццё вечнае.

Мц 26

- 1 І сталася: калі прамовіў Ісус усе словы гэтыя, дык сказаў вучням Сваім:
2 вы ведаеце, што праз два дні Пасха будзе, і Сын Чалавечы выданы будзе на крыжаваньне.
3 Тады сабраліся першасьвятары і кніжнікі і старэйшыны народу ў двор першасьвятара, якога звалі Каяфа,
4 і дамовіліся ўзяць Ісуса хітрасцю і забіць;
5 але казалі: толькі ня ў сьвята, каб ня сталася абурэньня ў народзе.
6 Калі ж Ісус быў у Віфаніі, у доме Сымона пракажонага,
7 прыступіла да Яго жанчына з алавастравай пасудзінай міра шматкаштоўнага і ліла яму на галаву, калі Ён узьляжаў за сталом.
8 Ubачыўшы, вучні Ягоныя абурыліся і казалі: навошта такое марнатраўства?
9 бо можна было б прадаць гэтае міра за вялікія грошы і даць убогім.
10 Але Ісус, зразумеўшы гэта, сказаў ім: што бянтэжыце жанчыну? Яна добры ўчынак зрабіла дзеля Мяне;
11 бо заўсёды ўбогіх вы маеце пры сабе, а Мяне не заўсёды маеце;
12 бо, выліўшы гэтае міра на Цела Маё, яна падрыхтавала Мяне да пахаванья;
13 праўду кажу вам: дзе ні будзе абвешчана Дабравесьце гэтае ў цэлым сьвеце, сказана будзе ў памяць яе і пра тое, што зрабіла яна.
14 Тады адзін з дванаццацёх, якога звалі Юда Іскарыёт, пайшоў да першасьвятароў
15 і сказаў: што вы дасьце мне, і я вам выдам Яго? Яны прапанавалі яму трыццаць срэбранікаў;
16 і з таго часу ён шукаў зручнай нагоды выдаць Яго.
17 У першы ж дзень праснакоў прыступілі вучні да Ісуса і казалі яму: дзе хочаш, каб мы прыгатавалі Табе есці пасху?
18 Ён жа сказаў: ідзеце ў горад да такога і такога і скажэце яму: «Настаўнік кажа: час мой блізкі, у цябе ўчыню пасху з вучнямі Маімі».
19 І зрабілі вучні, як загадаў ім Ісус, і прыгатавалі пасху.
20 Калі ж зьвечарэла, Ён узьлёг з дванаццаццю вучнямі;
21 І калі яны елі, сказаў: праўду кажу вам, што адзін з вас выдасць Мяне.
22 Яны вельмі засмуціліся і пачалі казаць Яму, кожны зь іх: ці ня я, Госпадзе?
23 А Ён сказаў у адказ: хто апусьціў са Мною руку ў місу, той выдасць Мяне;

24 зрэшты, Сын Чалавечы ідзе, як пісана пра Яго; але гора таму чалавеку, якім Сын Чалавечы выдаецца: лепей было б чалавеку гэтаму не радзіцца.

25 У адказ жа Юда, які выдаў Яго, сказаў: ці ня я, Раввві? Ісус кажа яму: ты сказаў.

26 А калі яны елі: Ісус, узяўшы хлеб і дабраславіўшы, паламаў і, раздаючы вучням, сказаў: прымеце, ежце: гэта Цела Маё.

27 І ўзяўшы чару, і падзякаваўшы, падаў ім і сказаў: пецце зь яе ўсе;

28 бо гэта Кроў Мая новага завету, за многіх праліваная дзеля дараваньня грахоў.

29 Кажу ж вам, што ад сёньня ня буду піць ад плоду гэтага вінаграднага да таго дня, калі буду піць з вамі новае віно ў Царстве Айца Майго.

30 І засьпяваўшы, пайшлі на гару Аліўную.

31 Тады кажа ім Ісус: усе вы запаняверыцеся ўва Мне ў гэтую ноч, бо напісана: «пакараю пастыра, і расьсеюцца авечкі».

32 А пасля ўваскрэсьнення Майго сустрэну вас у Галілеі.

33 У адказ жа Пётр сказаў Яму: калі і ўсе запаняверацца ў Табе, я не запаняверуся.

34 Сказаў яму Ісус: праўду кажу табе, што гэтае ночы, перш чым засьпявае певень, тройчы адрачэшся ад Мяне.

35 Кажа Яму Пётр: хоць бы прыпала мне і памерці з Табою, не адракуся ад Цябе. Падобнае і ўсе вучні казалі.

36 Потым прыходзіць зь імі Ісус у мясціну, званую Гефсіманія, і кажа вучням: пасядзеце тут, пакуль Я пайду, памалюся там.

37 І ўзяўшы Пятра і абодвух сыноў Зевядзеевых, пачаў смуткаваць і журыцца.

38 Тады кажа ім Ісус: душа Мая смуткуе да сьмерці; пабудзьце тут і чуйце са Мною.

39 І адышоўшы крыху, упаў на аблічча Сваё, маліўся і казаў: Войча Мой! калі магчыма, хай абміне Мяне чара гэтая: але не як Я хачу, а як Ты.

40 І прыходзіць да вучняў і застае, што яны сьпяць, і кажа Пятру: ці так не змаглі вы адну гадзіну чуваць са Мною?

41 чуйце і малецеся, каб не паддацца спакусе: дух бадзёры, а плоць нядужая.

42 Яшчэ, адышоўшы другі раз, маліўся, кажучы: Войча Мой! калі ня можа чара гэтая абмінуць Мяне, каб Мне ня піць яе, хай будзе воля Твая.

43 І прыйшоўшы, застаў, што зноў яны сьпяць, бо ў іх вочы ацяжэлі.

44 І пакінуўшы іх, адышоў зноў і памаліўся трэйці раз, тое самае слова сказаўшы.

45 Тады прыходзіць да вучняў Сваіх і кажа ім: вы ўсе яшчэ сьпіце і спачываеце; вось, наблізілася гадзіна, і Сын Чалавечы аддаецца ў рукі грэшнікаў;

46 устаньце, хадзем: вось наблізіўся той, хто прадае Мяне.

47 І калі яшчэ гаварыў Ён, вось, Юда, адзін з дванаццаціх, прыйшоў, і зь ім мноства людзей зь мечамі і каламі, ад першасьвятароў і старэйшын народных.

48 А хто выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: каго я пацалую, Той і ёсьць, вазьмеце Яго.

49 І, адразу падышоўшы да Ісуса, сказаў: радуйся, Раввві! І пацалаваў Яго.

50 Ісус жа сказаў яму: дружа, чаго ты прыйшоў? Тады падышлі, і паклалі рукі на Ісуса, і ўзялі Яго.

51 І вось, адзін з тых, што былі зь Ісусам, працягнуўшы руку, дастаў меч свой і, ударыўшы раба першасьвятаровага, адсек яму вуха.

52 Тады кажа яму Ісус: вярні меч твой у месца ягонае, бо ўсе, што возьмуць меч, ад мяча і загінуць;

53 альбо думаеш, што Я не магу цяпер упрасіць Айца Майго, і Ён дасць Мне больш за дванаццаць легіёнаў анёлаў?

54 як жа збудуцца Пісаньні, што так павінна быць?

55 У тую гадзіну сказаў Ісус народу: быццам на разбойніка выйшлі вы зь мечамі і каламі ўзяць Мяне; кожны дзень з вамі сядзеў Я, вучачы ў храме, і вы ня бралі Мяне.

56 А ўсё гэта было, каб збыліся пісаньні прарокаў. Тады ўсе вучні, пакінуўшы Яго, паўцякалі.

57 А тыя, што ўзялі Ісуса, завялі Яго да Каяфы першасьвятара, куды сабраліся кніжнікі і старэйшыны.

58 А Пётр ішоў сьледам за Ім зводдаль, да двара першасьвятаровага і ўвайшоўшы ў сярэдзіну, сеў са слугамі, каб бачыць канец.

59 Першасьвятары і старэйшыны і ўсё сьнедрыён шукалі ілжывага сьведчаньня супроць Ісуса, каб аддаць Яго на сьмерць;

60 і не знаходзілі; і хоць шмат ілжывых сьведкаў прыходзіла, не знайшлі. Але нарэшце прыйшлі два лжывыя сьведкі

61 і казалі: Ён казаў: «магу разбурыць храм Божы і за тры дні збудаваць яго».

62 І ўстаўшы, першасьвятар сказаў Яму: чаму нічога не адказваеш, што яны супроць Цябе сьведчаць?

63 А Ісус маўчаў. І першасьвятар сказаў Яму: заклінаю Цябе Богам жывым, скажы нам, ці Ты Хрыстос, Сын Божы?

64 Кажа яму Ісус: ты сказаў; нават маўляю вам: ад сёньня ўгледзіце Сына Чалавечага, што сядзіць праваруч сілы і ідзе на аблоках нябесных.

65 Тады першасьвятар разадраў адзеньне сваё і сказаў: Ён блюзьнерыць. Навошта яшчэ нам сьведкі? Вось, вы чулі блюзьнерства Ягонае!

66 Як вам здаецца? А яны казалі ў адказ: варты сьмерці.

67 Тады плявалі Яму ў твар і тузалі Яго; а іншыя білі па шчоках

68 і казалі: скажы нам, Хрысьце, хто ўдарыў Цябе?

69 А Пётр сядзеў звонку на дварэ. І падышла да яго адна служанка і сказала: і ты быў зь Ісусам Галілеянінам.

70 Але ён адрокся перад усімі, сказаўшы: ня ведаю, што ты кажаш.

71 А калі ён выходзіў за браму, убачыла яго другая, і кажа тым, што былі там: і гэты быў зь Ісусам Назарэем.

72 І зноў адрокся ён, прысягнуўшы: я ня ведаю Гэтага Чалавека.

73 Крыху пазьней падышлі тыя, што стаялі, і казалі Пятру: сапраўды і ты зь іх, бо і гаворка твая выдае цябе.

74 Тады ён пачаў прысягаць і бажыцца: я ня ведаю Гэтага Чалавека. І тут жа засьпяваў певень.

75 І згадаў Пётр словы, сказаныя яму Ісусам: перш чым засьпявае певень, тройчы адрачэшся ад Мяне. І выйшаўшы вонкі, плакаў горка.

Мц 27

1 Калі ж настала раніца, зрабілі нараду ўсе першасьвятары і старэйшыны народу супраць Ісуса, каб аддаць Яго на сьмерць:

2 і звязаўшы Яго, завялі і перадалі яго Понцію Пілату, намесьніку.

3 Тады Юда, які выдаў Яго, убачыўшы, што засудзілі Яго, і раскаяўшыся, аддаў трыццаць срэбранікаў першасьвятарам і старэйшынам,

4 кажучы: зграшыў я, прадаўшы кроў нявінную. Яны ж казалі: што нам да таго? глядзі сам.

5 І кінуўшы срэбранікі ў храме, ён адышоў; і пайшоўшы, павесіўся.

6 Першасьвятары, узяўшы срэбранікі, казалі: не дазваляецца класьці іх у храмавую скарбніцу, бо гэта цана крыві.

7 І зрабіўшы нараду, купілі на іх поле ганчара для пахаваньня чужынцаў;

8 таму і называецца поле тое «полем крыві» па сёньняшні дзень;

9 тады збылося сказанае праз прарока Ерамію, які кажа: і ўзялі трыццаць срэбранікаў, цану Ацэненага, Якога ацанілі сыны Ізраілевых,

10 і далі іх за поле ганчара, як сказаў мне Гасподзь.

11 Ісус жа стаў перад намесьнікам. І спытаўся ў Яго намесьнік, кажучы: Ты Цар Юдэйскі? А Ісус сказаў яму: ты кажаш.

12 І калі вінавацілі Яго першасьвятары і старэйшыны, Ён нічога не адказваў.

13 Тады кажа Яму Пілат: ці ня чуеш, колькі сьведчаць супроць Цябе?

14 І не адказваў яму на ніводнае слова, так што намесьнік вельмі здзіўляўся.

15 А на сьвята намесьнік меў звычай выпускаць народу аднаго вязьня, якога б хацелі.

16 Быў тады ў іх вядомы вязень, званы Варава.

17 І вось, як сабраліся яны, сказаў ім Пілат: каго хочаце, каб я выпусьціў вам: Варава ці Ісуса, Якога завуць Хрыстом?

18 Бо ведаў, што з зайздрасьці выдалі Яго.

19 Тым часам, як сядзеў ён на судовым месцы, жонка ягоная паслала яму сказаць: не рабі нічога Праведніку Таму, бо я сёньня ў сыне шмат адцярпела за Яго.

20 Але першасьвятары і старэйшыны падбухторылі люд прасіць Варава, а Ісуса загубіць.

21 Тады намесьнік сказаў у адказ: каго хочаце з двух, каб я выпусьціў вам? Яны казалі: Варава.

22 Кажа ім Пілат: што ж мне зрабіць зь Ісусам, Якога завуць Хрыстом? Кажуць яму ўсе: хай будзе ўкрыжаваны!

23 А намесьнік сказаў: якое ж ліха ўчыніў Ён? Але яны яшчэ мацней крычалі: хай будзе ўкрыжаваны!

24 Пілат, бачачы, што нічога не дапамагае, а неспакой расьце, узяў вады і ўмыў рукі перад людзьмі, кажучы: невінаваты я ў крыві Праведніка Гэтага; глядзецце самі.

25 І, адказваючы, увесь люд сказаў: Кроў Ягоная на нас і на дзецях нашых.

26 Тады выпусьціў ім Варава, а Ісуса, біўшы, аддаў на крыжаваньне.

27 Тады воіны намесьнікавы, узяўшы Ісуса ў прэторыю, сабралі на Яго цэлы полк,

28 і разьдзеўшы Яго, надзелі на Яго пурпуру;

29 і, сплёўшы вянок зь цёрну, усклалі на галаву Яму і далі Яму ў правую руку кій, і, уклечыўшы перад Ім, кпілі зь Яго, кажучы: радуйся, Цар Юдэйскі!

30 і плявалі на Яго і, узяўшы кій, білі па галаве Яго.

31 І калі назьдзекаваліся зь Яго, зьнялі зь Яго пурпуру і апранулі Яго ў адзежу Ягоную, і павялі Яго на крыжаваньне.

32 Выходзячы, спаткалі яны аднаго Кірынеяніна, імем Сымон: яго і прымусілі несць крыж Ягоны.

33 І прыйшоўшы на месца, якое называецца Галгофа, што азначае «месца чарапоў»,

34 далі Яму піць воцату, зьмяшанага з жоўцю; і, пакаштаваўшы, не хацеў піць.

35 Тыя, што ўкрыжавалі Яго, дзялілі вопратку Ягоную, кідаючы жэрабя;

36 і, седзячы, вартавалі Яго там;

37 і зьмясьцілі над галавою Ягонай надпіс зь віною Яго: Гэты ёсьць Ісус, Цар Юдэйскі.

38 Тады ўкрыжавалі зь Ім двух разбойнікаў: аднаго па правы бок, а другога па левы.

39 А тыя, што міма праходзілі, зьневажалі Яго, ківаючы галовамі сваімі

40 і кажучы: Ты, што разбураеш храм і за тры дні будуеш! уратуй Сябе Самога. Калі Ты Сын Божы, сыйдзі з крыжа.

41 Падобна і першасьвятары з кніжнікамі і старэйшынамі і фарысэямі, насьміхаючыся, казалі:

42 іншых ратаваў, а Самога Сябе ня можа ўратаваць. Калі Ён Цар Ізраілеў, хай цяпер сыйдзе з крыжа, і ўверуем у Яго;

43 спадзяваўся на Бога: хай цяпер выбавіць Яго, калі Ён угодны Яму. Бо Ён сказаў: Я Божы Сын.

44 Таксама і разбойнікі, укрыжаваныя зь Ім, зьневажалі Яго.

45 Ад шостай жа гадзіны цемра настала па ўсёй зямлі да гадзіны дзявятай.

46 А каля дзявятай гадзіны ўскрыкнуў Ісус моцным голасам, кажучы: Ілі, Ілі! ламб савахані? што азначае: Божа Мой, Божа Мой! чаму Ты Мяне пакінуў?

47 Некаторыя, што стаялі там, чуючы гэта, казалі: Ільлю кліча Ён.

48 І адразу пабег адзін зь іх, узяў губку, намачыў у воцат і, насадзіўшы на кій, даваў Яму піць;

49 а другія казалі: пастой; пабачым, ці прыйдзе Ільля ўратаваць Яго.

50 А Ісус, зноў ўскрыкнуўшы моцным голасам, выпусціў дух.

51 І вось, завеса храма разадралася напалам, зьверху данізу; і зямля здрыганулася: і каменьне раскалолася;

52 і магілы расчыніліся; і многія целы памерлых паўсталі;

53 і выйшаўшы з магілаў пасля ўваскрэсеньня Ягонага, увайшлі ў сьвяты горад і явіліся многім.

54 А сотнік і тыя, што зь ім вартавалі Ісуса, бачачы землятрэс і ўсё, што адбылося, перапалохаліся вельмі і казалі: сапраўды Ён быў Сын Божы.

55 Там былі таксама і глядзелі здалёк многія жанчыны, якія ішлі сьледам за Ісусам з Галілеі, служачы Яму;

56 сярод іх былі Марыя Магдаліна і Марыя, маці Якава і Ёсіі, і маці сыноў Зевядзеевых.

57 Калі ж зьвечарэла, прыйшоў багаты чалавек з Арыматэі, імем Язэп, які таксама вучыўся ў Ісуса;

58 ён, прыйшоўшы да Пілата, прасіў Цела Ісусавага. Тады Пілат загадаў аддаць Цела.

59 І ўзяўшы Цела, Язэп абгарнуў яго чыстым палатном

60 і паклаў яго ў новай сваёй магіле, якую высек у скале; і прываліўшы вялікі камень да дзьвярэй магілы, адышоў.

61 Была ж там Марыя Магдаліна і другая Марыя, якія сядзелі насупраць магілы.

62 На другі дзень, які ідзе за пятніцай, сабраліся першасьвятары і фарысэі да Пілата

63 і казалі: спадару! мы ўспомнілі, што ашуканец той, яшчэ калі быў жывы, сказаў: «праз тры дні ўваскрэсну»;

64 дык вось, загадай вартаваць магілу да трэйцяга дня, каб вучні Ягоныя, прыйшоўшы ўначы, ня ўкралі Яго і не казалі народу: «уваскрэс зь мёртвых», і будзе апошняе ашуканства горшае за першае.

65 А Пілат сказаў ім: маеце варту; ідзеце, ахоўвайце, як ведаеце.

66 Яны пайшлі і ахоўвалі магілу, прыклаўшы пячатку да каменя і паставіўшы варту.

Мц 28

¹ Як прайшла субота, на сьвітаныні першага дня тыдня, прыйшла Марыя Магдаліна і другая Марыя паглядзець магілу.

² І вось, зрабіўся вялікі землятрэс, бо анёл Гасподні, які сышоў зь неба, прыступіўшы, адваліў камень ад уваходу ў магілу і сядзеў на ім;

³ выгляд жа ягоны быў, як маланка, і ўбраньне ягонае белае, як сьнег.

⁴ І ад страху перад ім затрымцелі вартаўнікі, і сталі як мёртвыя.

⁵ Анёл жа, прамаўляючы да жанчын, сказаў: ня бойцеся вы; бо ведаю, што вы шукаеце Ісуса ўкрыжаванага;

⁶ няма Яго тут; Ён уваскрэс, як сказаў; падыдзеце, пабачце месца, дзе ляжаў Гасподзь;

⁷ ды ідзеце хутчэй, скажэце вучням Ягоным, што Ён уваскрэс зь мёртвых і сустрэне вас у Галілеі: там Яго ўбачыце; вось я сказаў вам.

⁸ І пайшоўшы сьпешна ад магілы, яны са страхам і радасьцю вялікаю пабеглі паведаміць вучням Ягоным;

⁹ калі ж ішлі яны паведаміць вучням Ягоным, і вось, Ісус сустрэў іх і сказаў: радуіцеся! І яны, прыступіўшы, абхапілі ногі Ягоныя і пакланяліся Яму.

¹⁰ Тады кажа ім Ісус: ня бойцеся; ідзеце, паведаміце братам Маім, каб ішлі ў Галілею, і там яны ўбачаць мяне.

¹¹ А калі яны ішлі, дык некаторыя з варты, увайшоўшы ў горад, паведамілі першасьвятарам усё, што адбылося.

¹² І яны, сабраўшыся са старэйшынамі і зрабіўшы нараду, немалыя грошы далі воінам,

¹³ кажучы: скажэце, што вучні Ягоныя, уначы прыйшоўшы, укралі Яго, калі мы спалі;

¹⁴ і калі чуткі пра гэта дойдучь да намесьніка, мы пераканам яго і вас ад няпрыемнасьці ўратуем.

¹⁵ Яны ж, узяўшы грошы, зрабілі, як навучаныя былі. І пранеслася слова гэтае сярод Юдэяў аж да сёньняшняга дня.

¹⁶ Адзінаццаць жа вучняў пайшлі ў Галілею, на гару, куды загадаў ім Ісус;

¹⁷ і, убачыўшы Яго, пакланіліся Яму; а другія засумняваліся.

¹⁸ І, прыступіўшы, Ісус сказаў ім: дадзена Мне ўсякая ўлада на небе і на зямлі:
¹⁹ дык ідзеце, навучайце ўсе народы, хрысьцячы іх у імя Айца і Сына і Сьвятога Духа,

²⁰ вучачы іх выконваць усё, што Я запедаў вам; і вось, Я з вамі ва ўсе дні да сканчэньня веку. Амін.

ПАВОДЛЕ МАРКА СЪВЯТОЕ ДАБРАВЕСЬЦЕ

- ¹ Пачатак Дабравесьця Ісуса Хрыста, Сына Божага,
² як напісана ў прарокаў: «вось, Я пасылаю анёла Майго перад Табою».
³ «Голас таго, хто кліча ў пустыні: падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі зрабеце сыцежкі Яму».
⁴ Зьявіўся Ян, хрысьцячы ў пустыні і прапаведуючы хрышчэньне пакаяньня на дараваньне грахоў.
⁵ І выходзілі да яго ўся краіна Юдэйская і Ерусалімяне; і хрысьціліся ў яго ўсе ў рацэ Ярдане, спавядаючыся ў грахах сваіх.
⁶ А ў Яна была вопратка зь вярблюджага воласу і скураны пояс на паясьніцы ягонай, і еў акрыды і дзікі мёд.
⁷ І прапаведаваў, кажучы: ідзе за мною Мацнейшы за мяне, у Якога я ня варты, нахіліўшыся, развязаць рэмень абутку Ягонага;
⁸ я хрысьціў вас вадою, а Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым.
⁹ І было ў тыя дні, прыйшоў Ісус з Назарэта Галілейскага і хрысьціўся ў Яна ў Ярдане.
¹⁰ І калі выходзіў з вады, убачыў адразу Ян, як адчыніліся нябёсы, і Духа, як голуба, Які сыходзіў на Яго.
¹¹ І голас быў зь нябёсаў: «Ты Сын Мой Любасны, Якога Я ўпадабаў».
¹² І адразу пасьля гэтага Дух вядзе Яго ў пустыню.
¹³ І быў Ён там у пустыні сорак дзён, спакушаны сатанюю, і быў са зьвярамі; і анёлы слугавалі Яму.
¹⁴ А пасьля таго, як прададзены быў Ян, прыйшоў Ісус ў Галілею, прапаведуючы Дабравесьце Царства Божага,
¹⁵ і кажучы, што прыйшоў час і наблізілася Царства Божае: пакайцеся і веруйце ў Дабравесьце.
¹⁶ А праходзячы каля мора Галілейскага, убачыў Сымона і Андрэя, брата ягонага, якія закідвалі мярэжы ў мора, бо яны былі рыбакі.
¹⁷ І сказаў ім Ісус: ідзеце за Мною, і Я зраблю вас лаўцамі людзей.
¹⁸ І яны адразу, пакінуўшы мярэжы свае, пайшлі за Ём.
¹⁹ І прайшоўшы адтуль далей, Ён угледзеў Якава Зевядзеевага і Яна, брата ягонага, таксама ў лодцы; яны ладзілі мярэжы,
²⁰ і адразу заклікаў іх. І яны, пакінуўшы бацьку свайго Зевядзея ў лодцы з работнікамі, пайшлі за Ём.
²¹ І прыходзяць у Капернаум; і неўзабаве ў суботу ўвайшоў Ён у сынагогу і вучыў.
²² І здзіўляліся з вучэньня Ягонага, бо Ён вучыў іх як той, хто ўладу мае, а не як кніжнікі.
²³ У сынагозе іхняй быў чалавек, апанаваны духам нячыстым, і закрычаў:
²⁴ кінь, што Табе да нас, Ісусе Назаранін? Ты прыйшоў пагубіць нас! ведаю Цябе, хто Ты, Сьвяты Божы.
²⁵ Але Ісус загразіў яму, кажучы: змоўкні і выйдзі зь яго.
²⁶ Тады дух нячысты, скалануўшы яго і закрычаўшы зычным голасам, выйшаў зь яго.
²⁷ І жахнуліся ўсе, і пыталіся адзін у аднаго: што гэта? што гэта за вучэньне новае, што Ён і духам нячыстым загадвае і яны слухаюцца Яго.
²⁸ І хутка разышлася пра Яго пагалоска па ўсіх землях вакол Галілеі.
²⁹ Выйшаўшы неўзабаве з сынагогі, прыйшлі ў дом Сымона і Андрэя зь Якавам і Янам.

30 А Сымонава цешча ляжала ў гарачцы; і адразу кажуць Яму пра яе.
31 Падышоўшы, Ён падняў яе, узяў яе за руку; і гарачка адразу пакінула яе, і яна пачала слугаваць ім.
32 А як змяркалася, калі заходзіла сонца, прыносілі да Яго ўсіх хворых і апанаваных дэманамі.
33 І ўвесь горад сабраўся да дзвярэй.
34 І Ён ацаліў многіх, што цярпелі ад розных хваробаў; выгнаў шмат дэманаў і не дазваляў дэманам гаварыць, бо яны ведалі, што Ён Хрыстос.
35 А нараніцу, устаўшы на досьвітку, выйшаў і пайшоў у пустэльнае месца, і там маліўся.
36 Сымон і тыя, хто быў зь Ім, пайшлі за Ім;
37 і, знайшоўшы Яго, кажуць Яму: усе шукаюць Цябе.
38 Ён кажа ім: хадзем у бліжэйшыя селішчы і гарады, каб Мне і там зьвеставаць, бо Я на тое і прыйшоў.
39 І Ён зьвеставаў у сынагогах іхніх па ўсёй Галілеі, і выганяў дэманаў.
40 Прыходзіць да Яго пракажоны і, просячы Яго на каленях, кажа Яму: калі хочаш, можаш мяне ачысьціць.
41 Ісус, умілажаліўшыся зь яго, працягнуў руку, дакрануўся да яго і сказаў яму: хачу, ачысьціся.
42 Пасьля гэтага слова праказа адразу сыйшла зь яго, і ён стаўся чыстым.
43 І гнеўна выгаварыўшы яму, адразу прагнаў яго
44 і сказаў яму: глядзі, нікому нічога не кажы; а ідзі, пакажыся сьвятару і ахвяруй за ачышчэньне тваё, што загадаў Майсей, на сьведчаньне ім.
45 А ён, выйшаўшы, пачаў абвяшчаць і расказваць пра тое, што адбылося, так што Ісус ня мог ужо адкрыта ўвайсці ў горад, а быў звонку, у мясцінах пустэльных. І прыходзілі да Яго адусюль.

Мк 2

1 Праз колькі дзён Ён прыйшоў у Капернаум і стала вядома, што Ён у доме.
2 Адразу сабраліся многія, так што ўжо і за дзвярыма ня было месца, і Ён казаў ім слова.
3 І прыйшлі да Яго з паралізаваным, якога неслі чацьвёра:
4 і, ня маючы як падысьці да Яго празь людзей, разабралі дах дома, дзе Ён быў і, пракапаўшыся, апусьцілі пасьцель, на якой ляжаў паралізаваны.
5 Ісус, як убачыў веру іхнюю, кажа паралізаванаму: дзіця! даруюцца табе грахі твае.
6 Тут сядзелі некаторыя кніжнікі і разважалі ў сэрцах сваіх:
7 Чаго Ён так блюзьнерыць? хто можа дараваць грахі, акрамя аднаго Бога?
8 Ісус, адразу пазнаўшы духам Сваім, што яны так разважаюць самі ў сабе, сказаў ім: навошта вы так разважаеце ў сэрцах ваших?
9 што лягчэй? альбо сказаць паралізаванаму: «даруюцца табе грахі?» альбо сказаць: «устань, вазьмі сваю пасьцель і хадзі?»,
10 але каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі дараваць грахі, - кажа паралізаванаму:
11 табе кажу: устань, вазьмі пасьцель тваю і ідзі ў дом твой.
12 Той адразу ўстаў і, узяўшы пасьцель, выйшаў перад усімі, так што ўсе здіву даваліся і славілі Бога, кажучы: ніколі нічога такога мы ня бачылі.
13 І выйшаў Ісус зноў да мора; і ўсе людзі пайшлі да Яго, і Ён вучыў іх.
14 Праходзячы, убачыў Ён Лявія Алфеевага, які сядзеў каля мытні, і кажа яму: ідзі за Мною. І той, устаўшы, пайшоў за Ім.
15 І калі Ісус узляжаў у доме ягоным, узляжалі зь Ім і вучні Ягоныя і многія мытнікі і грэшнікі; бо шмат іх было, і яны ішлі сьледам за Ім.

16 Кніжнікі і фарысэі, убачыўшы, што Ён есьць з мытнікамі і грэшнікамі, казалі вучням Ягоным: як гэта Ён есьць і п'е з мытнікамі і грэшнікамі?

17 Пачуўшы, Ісус кажа ім: не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, а хворыя; Я прыйшоў заклікаць ня праведнікаў, а грэшнікаў да пакаяння.

18 Вучні Янавыя і фарысэйскія пасьцілі. Прыходзяць да Яго і кажуць: чаму вучні Янавыя і фарысэйскія посьцяць, а Твае вучні ня посьцяць?

19 І сказаў ім Ісус: ці могуць пасьціць сыны харомаў шлюбных, калі зь імі малады? Пакуль зь імі малады, ня могуць пасьціць;

20 але прыйдуць дні, калі адымецца ў іх малады, і тады будуць пасьціць у тыя дні.

21 Ніхто да старое адзежыны ня прышывае латкі зь нябеленага палатна: інакш зноў прышытае аддзярэцца ад старога, і дзірка будзе яшчэ горшая.

22 Ніхто ня ўлівае віна маладога ў мяхі старыя: інакш маладое віно парве мяхі, і віно вычеча, і мяхі прападуць; а віно маладое трэба ўліваць у мяхі новыя.

23 І давалося Яму ў суботу праходзіць засеянымі палямі, і вучні Ягоныя дарогаю пачалі зрываць калосьсе.

24 І фарысэі казалі Яму: глядзі, што яны робяць у суботу, чаго нельга рабіць.

25 Ён сказаў ім: няўжо вы ніколі ня чыталі, што зрабіў Давід, калі меў патрэбу і згаладаўся сам і тыя, што былі зь ім?

26 Як увайшоў ён у дом Божы пры першасьвятары Авіатары і еў пакладныя хлябы, якіх нельга было есьці нікому акрамя сьвятароў, і даў тым, што былі зь ім?

27 І сказаў ім: субота дзеля чалавека, а не чалавек дзеля суботы;

28 таму Сын Чалавечы ёсьць гаспадар і суботы.

Мк 3

1 І ўвайшоў зноў у сынагогу; там быў чалавек з высахлаю рукою.

2 І сачылі за ім, ці не ацаліць яго ў суботу, каб зьвінаваціць Яго.

3 А Ён кажа чалавеку з сухою рукою: стань пасярэдзіне.

4 А ім кажа: ці належыць у суботу дабра чыніць, альбо зло чыніць? душу ўратаваць, альбо загубіць? Але яны маўчалі.

5 І з гневам на іх паглядзеўшы, смуткуючы па ачарсьцьвеныні сэрцаў іхніх, кажа таму чалавеку: працягни руку тваю. Той працягнуў, і стала рука ягоная здаровая, як другая.

6 Фарысэі, выйшаўшы, адразу зладзілі зь ірадыянамі нараду супраць Яго, як бы загубіць Яго.

7 Але Ісус з вучнямі Сваімі адышоў да мора, і за Ім пайшло мноства людзей з Галілеі, Юдэі,

8 Ерусаліма, Ідума і з-за Ярдана. І з навакольнаў Тыра і Сідона, пачуўшы, што Ён рабіў, ішлі да Яго ў вялікім мностве.

9 І сказаў вучням Сваім, каб нападатове была Яму лодка, з прычыны шматлюдзтва, каб ня ціснулі на Яго.

10 Бо многіх Ён ацаліў, так што тыя, хто быў хворы, кідаліся да Яго, каб дакрануцца да Яго.

11 І духі нячыстыя, калі бачылі Яго, падалі перад Ім і крычалі: Ты - Сын Божы.

12 Але Ён строга выгаворваў ім, каб не адкрывалі Яго.

13 Потым узышоў на гару і паклікаў да Сябе, каго Сам хацеў; і пайшлі да Яго.

14 І паставіў дванаццаць, каб зь Ім былі і каб пасылаць іх зьвеставаць,

15 і каб мелі яны ўладу ацяляць ад хваробаў і выганяць дэманаў:

16 паставіў Сымона, даўшы яму імя Пётр;

- 17 Якава Зевядзеевага і Яна, брата Якаўлевага, даўшы ім імёны Воанергес, гэта азначае, «сыны громавыя»;
- 18 Андрэя, Піліпа, Барталамея, Мацьея, Тамаша, Якава Алфеевага, Тадэя, Сымона Кананіта
- 19 і Юду Іскарыйёцкага, які і выдаў Яго.
- 20 Прыходзяць у дом; і зноў збіраецца люд, так што яны не маглі нават хлеба паесці.
- 21 І пачуўшы, блізкія Ягоныя пайшлі забраць Яго, бо казалі, што Ён не ў сабе.
- 22 А кніжнікі, якія прыйшлі зь Ерусаліма, казалі, што Ён мае ў Сабе Вэльзэвула і што выганяе дэманаў сілаю дэманскага князя.
- 23 І паклікаўшы іх, казаў ім прытчамі: як можа сатана выганяць сатану?
- 24 Калі царства разьдзеліцца самое ў сабе, ня можа ўстояць царства тое;
- 25 і калі дом разьдзеліцца сам у сабе, ня можа ўстояць дом той;
- 26 і калі сатана паўстаў на самога сябе і разьдзяліўся, ня можа ўстояць, а настаў канец ягоны.
- 27 Ніхто, увайшоўшы ў дом дужага, ня можа зрабаваць рэчаў ягоных, калі спярша ня звяжа дужага, - і тады зрабуе дом ягоны.
- 28 Праўду кажу вам: дараваныя будуць сынам чалавечым усе грахі і блюзнерствы, якімі б ні блюзнерылі;
- 29 але хто будзе блюзнерыць на Духа Сьвятога, таму ня будзе дараваньня вавекі, а падлягае ён вечнай асудзе.
- 30 Гэта сказаў Ён, бо казалі: у Ём нячысты дух.
- 31 І прыйшлі Маці і браты Ягоныя і, стоячы звонку, паслалі да Яго паклікаць Яго.
- 32 Каля Яго сядзеў люд. І казалі Яму: вось, Маці Твая і браты Твае і сёстры Твае, вонкі, пытаюцца Цябе.
- 33 І адказаў ім: хто Маці Мая і браты Мае?
- 34 І азірнуўшы тых, што сядзелі вакол Яго, кажа: вось маці Мая і браты Мае;
- 35 бо, хто будзе выконваць волю Божую, той Мне брат і сястра і маці.

Мк 4

- 1 І зноў пачаў вучыць каля мора; і сабралася да Яго мноства людзей, так што Ён увайшоў у лодку і быў на моры, а ўвесь люд быў на зямлі каля мора.
- 2 І вучыў іх прытчамі многа і ў вучэньні Сваім казаў ім:
- 3 слухайце: вось, выйшаў сейбіт сеяць;
- 4 і калі сеяў, сталася так, што іншае ўпала ўскрай дарогі, і наляцелі птушкі і падзяўблі тое;
- 5 іншае ўпала на камяністую мясціну, дзе няшмат было зямлі, і неўзабаве ўзышло, таму што зямля была там ня глыбокая;
- 6 а калі ўзышло сонца, завяла і, як ня мела карэньня, засохла;
- 7 іншае ўпала на цёрне, і цёрне вырасла і заглушыла насеньне, яно не дало плоду;
- 8 а іншае ўпала на добрую зямлю і дало плод, які ўзыйшоў і вырас, і ўрадзіла тое трыццаць, тое шэсьцьдзесят і тое сто.
- 9 І сказаў ім: хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!
- 10 Калі ж застаўся бязь людзей, усе, хто быў вакол Яго разам з дванаццаццю, спыталіся ў Яго пра прытчу.
- 11 І сказаў ім: вам дадзена ведаць тайны Царства Божага, а тым, вонкавым, усё бывае ў прытчах,
- 12 каб яны сваімі вачыма глядзелі, і ня ўбачылі; сваімі вушамі чулі, і не ўразумелі, каб не наварнуліся, і не дараваны былі ім грахі.
- 13 І кажа ім: не разумееце гэтай прытчы? як жа вам уразумець усе прытчы?

14 Сейбіт слова сее.

15 Пасеянае ўскрай дарогі азначае тых, у якіх сеецца слова, але да якіх, калі пачуюць, адразу прыходзіць сатана і хапае слова, пасеянае ў сэрцах іхніх.

16 Такім самым чынам і пасеянае на камяністых мясцінах азначае тых, якія, калі пачуюць слова, адразу з радасцю прымаюць яго,

17 але ня маюць у сабе караня і нясталыя; потым, калі настане ўціск і ганеньне за слова, адразу спакушаюцца.

18 Пасеянае ў церне азначае тых, што чуюць слова,

19 але ў якіх турботы веку гэтага, панада багацьця і іншыя жаданьні, уваходзячы ў іх, заглушаюць слова, і яно бывае бяз плоду.

20 А пасеянае на добрай зямлі азначае тых, якія слухаюць слова і прымаюць, і родзяць плод, адзін у трыццаць, другі ў шэсьцьдзясят, той ўстакроць.

21 І сказаў ім: ці на тое прыносіцца свечка, каб паставіць яе пад пасудзіну альбо пад ложак? ці не на тое, каб ставіць яе на свечніку?

22 Няма нічога таемнага, што ня выйшла б на яву; і нічога няма схаванага, што ня выйшла б наверх.

23 Калі хто мае вушы, каб чуць, няхай пачуе!

24 І сказаў ім: заўважайце, што чуеце: якою мераю мерыце, такою адмерана будзе вам і дададзена будзе вам, слухачам.

25 Бо, хто мае, таму дадзена будзе, а хто ня мае, у таго адымецца і тое, што мае.

26 І сказаў: Царства Божае падобнае на тое, як калі чалавек кіне насеньне ў зямлю,

27 і сьпіць, і ўстае ноччу і днём, і як насеньне ўзыходзіць і расьце, ня ведае ён;

28 бо зямля сама сабою родзіць спачатку зеляніну, потым колас, потым поўнае зерне ў коласе;

29 калі ж высьпее плод, адразу пасылае серп, таму што настала жніво.

30 І сказаў: да чаго прыпадобнім Царства Божае? альбо празь якую прытчу выявім яго?

31 Яно - як зерне гарчычнае, якое, калі сеецца ў зямлю, ёсьць найменшае з усіх зярнят на зямлі:

32 а як пасеяна, узыходзіць і робіцца большае за ўсякую траву, і пускае вялікае гольле, так што пад ценом ягоным могуць хавацца птушкі нябесныя.

33 І такімі многімі прытчамі прапаведаваў ім слова, колькі яны маглі чуць;

34 і бяз прытчы не казаў ім, а вучням сам-насам тлумачыў усё.

35 Увечары таго самага дня сказаў ім: пераправімся на той бок.

36 І яны, адпусціўшы людзей, узялі Яго з сабою, як Ён быў, у лодку; зь Ім былі і іншыя лодкі.

37 І паднялася вялікая бура; хвалі білі ў лодку, так што яна ўжо напаўнялася вадою.

38 А Ён спаў на карме на ўзгалоўі. Яго будзяць і кажуць Яму: Настаўнік! няўжо Табе ня рупіць, што мы гінем?

39 І ўстаўшы, Ён загразіў ветру і сказаў мору: суйміся, перастань. І вецер аціх, і зрабілася вялікая ціша.

40 І сказаў ім: чаго вы такія палахлівыя? чаму ў вас няма веры?

41 І ўбаяліся страхам вялікім і гаварылі і паміж сабою: хто ж гэта, што і вецер і мора слухаюцца Яго?

Мк 5

1 Прыйшлі на другі бераг мора, у краіну Гадарынскую.

2 І калі выйшаў Ён з лодкі, адразу сустрэў Яго чалавек, які выйшаў з магілаў, апанаваны нячыстым духам;

- 3 у яго было жытло ў магілах, і ніхто ня мог звязаць яго нават ланцугамі;
4 бо колькі разоў яго ні кавалі ў ланцугі і пугі, але разрываў ланцугі і разьбіваў пугі, і ніхто ня меў сілы ўтаймаваць яго;
5 заўсёды, уночы і ўдзень, у горах і магілах, крычаў ён і біўся аб каменьне.
6 А ўбачыўшы Ісуса здалёк, прыбег і пакланіўся Яму,
7 і, закрываўшы моцным голасам, сказаў: што Табе да мяне? Ісусе, Сыне Бога Усявышняга! заклінаю Цябе Богам, ня муч мяне!
8 Бо Ісус сказаў яму: выйдзі, дух нячысты, з гэтага чалавека.
9 І спытаўся ў яго: як тваё імя? І той сказаў у адказ: легіён імя мне, бо нас многа.
10 І вельмі прасілі Яго, каб ня высылаў іх прэч з краіны той.
11 А пасьвіўся там пад гарою вялікі гурт сьвіней.
12 І прасіліся ў Яго ўсе дэмань, кажучы: пашлі нас у сьвіней, каб нам увайсьці ў іх.
13 Ісус адразу дазволіў ім. І нячыстыя духі, выйшаўшы, увайшлі ў сьвіней; і памкнуўся гурт з урвішча ў мора, а іх было каля дзвюх тысяч; і патанулі ў моры.
14 А сьвінапасы паўцякалі і расказалі ў горадзе і ў вёсках. І жыхары выйшлі паглядзець, што сталася.
15 Прыходзяць да Ісуса і бачаць, што апантаны, у якім быў легіён, сядзіць і апрануты, і ў здаровым розуме; і спалохаліся.
16 А тыя, што бачылі, расказалі ім пра тое, як гэта здарылася з апантаным, і пра сьвіней.
17 І пачалі прасіць Яго, каб адышоў ад межаў іхніх.
18 І калі Ён увайшоў у лодку, апантаны прасіў Яго, каб быць зь ім.
19 Але Ісус не дазволіў яму, а сказаў: ідзі дамоў да сваіх і раскажы ім, што ўчыніў з табой Гасподзь і як зь цябе ўмілажаліўся.
20 І пайшоў і пачаў зьвеставаць у Дзесяцігародзьдзі, што ўчыніў зь ім Ісус. І ўсе дзіваваліся.
21 Калі Ісус зноў пераправіўся ў лодцы на другі бераг, сабралася да Яго мноства людзей. Ён быў каля мора.
22 І вось, прыходзіць адзін з начальнікаў сынагогі, якога звалі Яір, і, убачыўшы Яго, падае ў ногі Яму
23 і ўмольна просіць Яго, кажучы: дачка мая пры сьмерці; прыйдзі і ўскладзі на яе рукі, каб яна ачуняла і засталася жывая.
24 Ісус пайшоў зь ім. За ім сьледам ішло мноства людзей, і націскалі на Яго.
25 Адна жанчына, якая пакутавала ад крывацечы дванаццаць гадоў,
26 шмат нацярпелася ад многіх лекараў, патраціла ўсё, што было ў яе, і ня зыскала ніякай палёгкі, а самой толькі пагоршала,
27 дачуўшыся пра Ісуса, падышла ззаду ў натоўпе і кранулася вопраткі Ягонай;
28 бо казалі: калі хоць да вопраткі Ягонай дакрануся, дык выздаравею.
29 І перастала адразу ў яе крывацеча, і яна адчула ў целе, што ачуняла ад хваробы.
30 А ў той самы час Ісус, адчуўшы Сам у Себе, што выйшла зь Яго сіла, абярнуўся ў народзе і сказаў: хто крануўся Маёй вопраткі?
31 Вучні казалі Яму: Ты бачыш, што людзі націскаюць на Цябе, і кажаш: «хто крануўся Мяне?».
32 Але Ён глядзеў навокал, каб убачыць тую, якая зрабіла гэта.
33 Жанчына ў страху і трымценьні, ведаючы, што зь ёю сталася, падышла, упала перад ім і сказала Яму ўсю праўду.

34 А Ён сказаў ёй: дачка! вера твая ўратавала цябе; ідзі ў міры і будзь здаровай ад хваробы тваёй.

35 Калі Ён яшчэ гаварыў гэта, прыходзяць ад начальніка сынагогі і кажуць: дачка твая памерла; чаго яшчэ дакучаеш Настаўніку?

36 Але Ісус, пачуўшы гэтыя словы, адразу кажа начальніку сынагогі: ня бойся, толькі веруй.

37 І не дазволіў нікому ісьці сьледам за Ім, акрамя як Пятру, Якаву і Яну, брату Якава.

38 Прыходзяць у дом начальніка сынагогі і бачаць перапалох, і плачуць і голасам галосаць.

39 І ўвайшоўшы, кажа ім: чаго сумеліся і плачаце? дзяўчына не памерла, а спіць.

40 І сьмяяліся зь Яго. Але Ён, выслаўшы ўсіх, бярэ з Сабою бацьку і маці дзяўчыны і тых, што былі зь Ім, і ўваходзіць туды, дзе дзяўчына ляжала.

41 І ўзяўшы дзяўчыну за руку, кажа ёй: таліфа-кумі, што азначае: «Дзяўчына, табе кажу, устань».

42 І дзяўчына адразу ўстала і пачала хадзіць, бо была гадоў дванаццаці. І вялікаму дзіву даліся.

43 І Ён строга загадаў ім, каб ніхто пра гэта ня ведаў, і сказаў, каб ёй далі есьці.

Мк 6

1 Ён выйшаў адтуль і прыйшоў на бацькаўшчыну Сваю; за Ім сьледам ішлі вучні Ягоныя.

2 Калі настала субота, Ён пачаў вучыць у сынагозе; і многія слухачы з подзівам казалі: адкуль у Яго гэта? што за мудрасьць дадзена Яму, і як такія дзівосы чыняцца рукамі Ягонымі?

3 ці не цясьляр Ён, сын Марыін, брат Якава, Ясіі, Юды і Сымона? ці ня тут сярод нас Ягоныя сёстры? І паняверыліся ў Ім.

4 А Ісус сказаў ім: ня бывае прарока без пашаны, хіба што на бацькаўшчыне сваёй і ў родзічаў і ў доме сваім.

5 І ня мог учыніць там ніякага цуду; толькі на нямногіх хворых усклаўшы рукі, ацаліў іх.

6 І зьдзіўляўся зь няверства іхняга. Потым хадзіў па навакольных селішчах і вучыў.

7 І, паклікаўшы дванаццацёх, пачаў пасылаць іх па двое і даў ім ўладу над нячыстымі духамі.

8 І наказаў ім нічога ня браць у дарогу, апрача аднаго кія: ні торбы, ні хлеба, ні медзі ў поясе,

9 а абувацца ў просты абутак і не насіць дзэввух вопратак.

10 І сказаў ім: калі дзе ўвойдзеце ў дом, заставайцеся ў ім, пакуль ня выйдзеце з той мясціны.

11 І калі хто ня прыме вас і ня будзе слухаць вас, дык, выходзячы адтуль, абцярушэце пыл з ног ваших, у сьведчаньне на іх. Праўду кажу вам: радасьней будзе Садоме і Гаморы ў дзень судны, чым таму гораду.

12 І яны пайшлі і зьвеставалі каяньне;

13 выганялі шмат дэманаў і многіх хворых мазалі алеем і ацалілі.

14 Цар Ірад, дачуўшыся пра Ісуса, - бо імя Ягонае стала сьлынае, - казаў: гэта Ян Хрысьціцель паўстаў зь мёртвых, і таму цуды ўчыняюцца ім.

15 Іншыя казалі: гэта Ілья. А іншыя казалі: гэта прарок, альбо як адзін з прарокаў.

16 А Ірад, пачуўшы, сказаў: гэта Ян, якому я адцяў галаву, ён паўстаў зь мёртвых.

17 Бо гэты Ірад, паслаўшы, узяў Яна і ўвязьніў яго ў цямніцу за Ірадыяду, жонку Піліпа, брата свайго, бо ажаніўся зь ёю.

18 Бо Ян казаў Іраду: нельга табе мець жонку брата твайго.

19 А Ірадыяда, угневаўшыся на яго, хацела забіць яго; ды не магла.

20 Бо Ірад баяўся Яна, ведаючы, што ён муж праведны і сьвяты і пільнаваў яго; многае рабіў, слухаючыся яго, і з прыемнасьцю слухаў яго.

21 Настаў зручны дзень, калі Ірад, з нагоды ўгодкаў сваіх, даваў гасьціну вяльможам сваім, тысячнікам і старэйшынам Галілейскім, -

22 дачка Ірадыядзіна ўвайшла, скакала і дагадзіла Іраду і ўсім, што ўзьляжалі зь ім. Цар сказаў дзяўчыне: прасі ў мяне, чаго хочаш, і дам табе.

23 І запрсыгнуўся ёй: чаго ні папросіш у мяне, дам табе, нават да палавіны майго царства.

24 Яна выйшла і спыталася ў маці сваёй: чаго прасіць? Тая адказала: галавы Яна Хрысьціцеля.

25 І яна адразу пайшла сьпешна да цара і прасіла, кажучы: хачу, каб ты даў мне цяпер жа ў місе галаву Яна Хрысьціцеля.

26 Цар замаркоціўся; але, дзеля прысягі і тых, што ўзьляжалі зь ім, не захацеў адмовіць ёй.

27 І адразу паслаўшы збраяноса, цар загадаў прынесці галаву ягоную.

28 Той пайшоў, адцяў яму галаву ў цямніцы, і прынёс галаву ягоную ў місе і аддаў яе дзяўчыне, а дзяўчына аддала яе маці сваёй.

29 Вучні ягоныя, пачуўшы, прыйшлі і ўзялі цэла ягонае і паклалі яго ў магілу.

30 І сабраліся апосталы да Ісуса і казалі Яму ўсё, і што зрабілі, і чаму навучылі.

31 Ён сказаў ім: ідзеце вы адныя ў пустэльнае месца і адпачнеце крыху. Бо шмат прыходзіла і адыходзіла, так што і есьці ім ня было калі.

32 І выправіліся ў пустэльнае месца на лодцы адныя.

33 Люд убачыў, як яны выпраўляліся, і многія пазналі іх; і беглі туды пешыя з усіх гарадоў і апярэдзілі іх, і сабраліся да Яго.

34 Ісус, выйшаўшы, угледзеў мноства людзей і пашкадаваў іх, бо яны былі як авечкі без пастуха; і пачаў іх вучыць многа.

35 І як што часу мінула шмат, вучні Ягоныя, прыступіўшы да Яго, кажуць: месца тут пустэльнае, а час ужо позьні;

36 адпусьці іх, каб яны пайшлі ў навакольныя вёскі і селішчы і купілі сабе хлеба; бо ім няма чаго есьці.

37 Ён сказаў ім у адказ: вы дайце ім есьці. І казалі Яму: хіба што нам пайсьці купіць хлеба дынараў на дзевьесце і даць ім есьці?

38 Але Ён папытаўся ў іх: колькі ў вас хлябоў? Ідзеце, паглядзеце. Яны, даведаўшыся, казалі: пяць хлябоў і дзеве рыбіны.

39 Тады загадаў ім пасадыць усіх гуртамі на злёнай траве.

40 І паселі радамі па сто і па пяцьдзясят.

41 Ён узяў пяць хлябоў і дзеве рыбіны, узвёў вочы да неба, дабраславіў і разламаў хлябы і даў вучням Сваім, каб яны раздалі ім; і дзеве рыбіны падзяліў на ўсіх.

42 І елі ўсе і наеліся;

43 і набралі кавалкаў хлеба і рэшты ад рыбін дванаццаць поўных кашоў;

44 а было тых, што елі хлябы, каля пяці тысяч мужчын.

45 І адразу ж прымусяў вучняў Сваіх увайсці ў лодку і выправіцца наперад на той бок да Віфсаіды, пакуль Ён адпусьціць людзей.

46 І адпусьціўшы іх, пайшоў на гару памаліцца.

47 Увечары лодка была пасярод мора, а Ён адзін на зямлі.

48 І ўбачыў іх у бядзе ў плаванні, бо вецер ім быў супраціўны; а каля чацьвёртай варты ночы падышоў да іх, ідучы па моры, і хацеў прайсці міма іх.

49 Яны, убачыўшы Яго, што ідзе па моры, падумалі, што гэта прывід, і закрывалі.

50 Бо ўсе бачылі Яго і перапалохаліся. І адразу загаварыў зь імі і сказаў ім: узбадзёрцеся; гэта Я, ня бойцеся.

51 І ўвайшоў да іх у лодку; і вецер аціх. І яны вельмі-вельмі здзіўляліся ў сабе і дзіву даваліся.

52 Бо не дайшлі розумам да цуду з хлябамі, таму што сэрца ў іх было скамянелае.

53 І пераправіўшыся, прыбылі ў зямлю Генісарэцкую і прысталі да берагу.

54 Калі выйшлі яны з лодкі, адразу жыхары, пазнаўшы Яго,

55 абеглі ўсё наваколле тое і пачалі на ложках прыносіць хворых туды, дзе, як чуваць было, Ён быў.

56 І куды ні прыходзіў Ён, ці то ў селішчы, ці то ў гарады, ці то ў вёскі, клалі хворых на плошчах і прасілі Яго, каб ім дакрануцца хоць да краю адзення Ягонага; і каторыя дакраналіся да Яго, ацаліліся.

Мк 7

1 Сабраліся да Яго фарысэі і некаторыя з кніжнікаў, што прыйшлі зь Ерусаліма; 2 і ўбачыўшы некаторых вучняў Ягоных, што елі хлеб нячыстымі, то ж бо няўмытнымі рукамі, дакаралі.

3 Бо фарысэі і ўсе Юдэі, сьледуючы наказу старцаў, не ядуць, не памыўшы старанна рук;

4 і, прыйшоўшы з торжышча, не ядуць, не абмыўшыся. Ёсьць і яшчэ шмат чаго іншага, чаго яны паставілі трымацца: глядзець, каб мылі чары, кубкі, катлы і ўслоны.

5 Потым пытаюцца ў Яго фарысэі і кніжнікі: навошта вучні Твае не трымаюцца наказаў старцаў, а няўмытнымі рукамі ядуць хлеб?

6 Ён сказаў ім у адказ: добра прарочыў пра вас, крывадушных, Ісая, як напісана: «людзі гэтыя шануюць Мяне вуснамі, а сэрца іхняе далёка ад Мяне адлягае;

7 але марна шануюць Мяне, настаўляючы на вучэнні, заповедзі чалавечыя»;

8 бо вы, заняўшы заповедзь Божую, трымаецеся звычаю чалавечага, абмывання кубкаў і чараў, і робіце шмат чаго іншага, да гэтага падобнага.

9 І сказаў ім: ці добра, што вы адмяняеце заповедзь Божую, каб датрымацца свайго звычаю?

10 Бо Майсей сказаў: «шануй бацьку свайго і маці сваю; і: ёхто ліхасловіць бацьку альбо маці, сьмерцю хай памрэ».

11 А вы кажаце: хто скажа бацьку альбо маці: «корван (значыць, дар) Богу тое, чым бы ты ад мяне карыстаўся», -

12 таму вы ўжо дазваляеце нічога не рабіць бацьку свайму альбо маці сваёй,

13 ухіляючы слова Божае наказам вашым, які вы ўстанавілі; і робіце шмат чаго на гэта падобнага.

14 І паклікаўшы ўвесь люд, сказаў яму: слухайце Мяне ўсе і разумеіце:

15 нішто, што ўваходзіць у чалавека звонку, ня можа апаганіць яго; а што выходзіць зь яго, тое апаганьвае чалавека.

16 Калі хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

17 І калі Ён ад людзей увайшоў у дом, вучні Ягоныя спыталіся ў Яго пра прычту.

18 Ён сказаў ім: няўжо і вы такія няцямныя? няўжо не разумеете, што нішто, што звонку ўваходзіць у чалавека, ня можа апаганіць яго?

19 бо ня ў сэрца ягонае ўваходзіць, а ў чэрава, і выходзіць вонкі, чым ачышчаецца ўсякая ежа.

20 Далей сказаў: тое, што выходзіць з чалавека, апаганьвае чалавека;

21 бо зь сярэдзіны, з сэрца чалавечага, выходзяць ліхія помыслы, пералюбы, распуста, забойствы,

22 крадзяжы, ліхварства, злосьць, хітрына, непатрэбства, зайздросьлівае вока, блюзьнерства, пыха, безгалоўе.

23 Усё гэтае ліха зь сярэдзіны выходзіць, і апаганьвае чалавека,

24 і выправіўшыся адтуль, прыйшоў у межы Тырскія і Сідонскія; і ўвайшоўшы ў дом, не хацеў, каб хто даведаўся; але ня здолеў утоіцца.

25 Бо дачулася пра Яго жанчына, у якое дачка апанаваная была нячыстым духам, і прыйшоўшы прыпала да ног Ягоных;

26 а жанчына тая была язычніца, родам Сірафінікіянка; і прасіла Яго, каб выгнаў дэмана зь ейнай дачкі.

27 Але Ісус сказаў ёй: дай перш насыціцца дзецям; бо нядобра ўзяць хлеб у дзяцей і кінуць сабакам.

28 А яна сказала Яму ў адказ: так, Госпадзе; але і сабакі пад сталом ядуць крошкі ў дзяцей.

29 І сказаў ёй: за гэтае слова, ідзі; дэман выйшаў з тваёй дачкі.

30 І прыйшоўшы ў свой дом, яна ўбачыла, што дэман выйшаў і дачка ляжыць на пасцелі.

31 Выйшаўшы зь межаў Тырскіх і Сідонскіх, Ісус зноў пайшоў да мора Галілейскага празь землі Дэсяцігародзьдзя.

32 Прывялі да яго глухога гугняўца і прасілі Яго ўскласьці на яго руку.

33 Ісус, адвёўшы яго ўбок ад людзей, уклаў пальцы Свае ў вушы яму і, плюнуўшы, дакрануўся да языка ягонага;

34 і ўзьвёўшы вочы да неба, уздыхнуў і сказаў яму: «Еффафа», што значыцца - «адчыніся».

35 І адразу адчыніўся ў яго слых, і разамкнуліся повязі ягонага языка, і пачаў гаварыць чыста.

36 І загадаў ім не казаць нікому. Але, колькі Ён ні забараняў ім, яны яшчэ больш разгалошвалі.

37 І вельмі-вельмі здзіўляліся і казалі: усё добра робіць: і глухіх робіць чуткімі і нямых - гаваркімі.

Мк 8

1 У тыя дні, калі сабралася даволі многа народу і ня было чаго есьці, Ісус, паклікаўшы вучняў Сваіх, сказаў ім:

2 шкада мне людзей, бо ўжо тры дні застаюцца пры Мне, і няма чаго ім есьці;

3 калі няеўшых адпушчу іх дадому, аслабнуць у дарозе, бо некаторыя зь іх прыйшлі здалёку.

4 Вучні Ягоныя адказвалі Яму: адкуль мог бы хто ўзяць тут у пустыні хлябоў, каб накарміць іх?

5 І спытаўся ў іх: колькі ў вас хлябоў? Яны адказалі: сем.

6 Тады загадаў людзям узлегчы на зямлю; і ўзяўшы сем хлябоў і ўзьнёсшы падзяку, пераламаў і даў вучням Сваім, каб яны раздалі; і яны раздалі людзям.

7 Было ў іх і крыху рыбак; дабраславіўшы, Ён загадаў раздаць і іх.

8 І елі і наеліся; і набралі рэшты кавалкаў сем кашоў.

9 Тых, што елі, было каля чатырох тысяч. І адпусціў іх.

10 І адразу ўвайшоўшы ў лодку з вучнямі Сваімі, прыплыў у межы Далмануфскія.

11 Выйшлі фарысэі, пачалі зь Ім спрачацца, і патрабавалі ад Яго азнакі зь неба, спакушаючы Яго,

12 і Ён, глыбока ўздыхнуўшы, сказаў: навошта род гэты патрабуе азнакі? праўду кажу вам, ня дасца роду гэтаму азнакі.

13 І пакінуўшы іх, зноў увайшоў у лодку і паплыў на той бок.

14 Пры гэтым вучні Ягоныя забыліся ўзяць хлябоў, і акрамя аднаго хлеба ня мелі з сабою ў лодцы.

15 А Ён наказаў ім, кажучы: глядзецца, сьцеражэцеся закваскі фарысэйскай і закваскі Ірадавай.

16 І разважаючы паміж сабою, казалі: гэта азначае, што хлябоў няма ў нас.

17 Ісус, зразумеўшы, кажа ім: што разважаеце пра тое, што няма ў вас хлябоў? няўжо яшчэ ня цяміце і не разумеете? няўжо яшчэ скамянелае ў вас сэрца?

18 маючы вочы, ня бачыце? маючы вушы, ня чуеце? і не памятаеце?

19 калі Я пяць хлябоў разламаў на пяць тысяч чалавек, колькі поўных кашоў набралі вы кавалкаў? Кажуць Яму: дванаццаць.

20 А калі сем на чатыры тысячы, колькі кашоў набралі вы кавалкаў рэшты? Сказалі: сем.

21 І сказаў ім: як жа яшчэ не разумеете?

22 Прыходзіць у Віфсаіду; і прыводзяць да Яго сьляпога, і просяць, каб да яго дакрануўся.

23 Ён, узяўшы сьляпога за руку, вывеў яго зь селішча прэч і, плюнуўшы яму на вочы, усклаў на яго рукі, і спытаўся ў яго: ці бачыць што?

24 Той, зірнуўшы, сказаў: бачу людзей, што праходзяць, як дрэвы.

25 Потым зноў усклаў рукі на вочы яму, і загадаў яму зірнуць. І ён выздаравеў, і пачаў бачыць усё ясна.

26 І паслаў яго дамоў, сказаўшы: не заходзь у селішча і не раскажвай нікому ў селішчы.

27 І пайшоў Ісус з вучнямі Сваімі ў селішчы Кесарыі Піліпавай. Па дарозе Ён пытаўся ў вучняў Сваіх: за каго ўважаюць Мяне людзі?

28 Яны адказвалі: за Яна Хрысьціцеля, а другія - за Ілью, а іншыя - за аднаго з прарокаў.

29 Ён кажа ім: а вы за каго ўважаеце Мяне? Пётр сказаў Яму ў адказ: Ты - Хрыстос.

30 І строга наказаў ім, каб нікому не казалі пра Яго.

31 І пачаў вучыць іх, што Сын Чалавечы мае адпакутаваць; быць адкінутым старэйшымі, першасьвятарамі і кніжнікамі, і забітым быць і на трэйці дзень уваскрэснуць.

32 І гаварыў пра гэта адкрыта. А Пётр, адклікаўшы Яго, пачаў прэрэчыць Яму.

33 А Ён, абярнуўшыся і зірнуўшы на вучняў Сваіх, строга ўшчуў Пятра, сказаўшы: адыдзі ад Мяне, сатана, бо ты думаеш не пра тое, што Божае, а што чалавечае.

34 І паклікаўшы людзей з вучнямі Сваімі, сказаў ім: хто хоча ісьці за Мною, зрачыся сябе, і вазьмі крыж свой, і ідзі за Мною сьледам;

35 бо, хто хоча душу сваю ўратаваць, той страціць яе; а хто страціць душу сваю дзеля Мяне і Дабравесьця, той уратуе яе;

36 бо якая карысьць чалавеку, калі ён здабудзе ўвесь сьвет, а душы сваёй пашкодзіць?

37 альбо які выкуп дасьць чалавек за душу сваю?

38 бо, хто пасаромеецца Мянэ і Маіх словаў у родзе гэтым распусным і грэшным, таго пасаромеецца і Сын Чалавечы, калі прыйдзе ў славе Айца Сваёго са сьвятымі анёламі.

Мк 9

1 І сказаў ім: праўду кажу вам: ёсьць сярод тых, што стаяць тут, такія, што не памершы яшчэ, ужо ўбачаць Царства Божае, што прыйшло ў сіле.

2 І, як мінула шэсьць дзён, узяў Ісус Пятра, Якава і Яна, і ўзьвёў на гару высокую асобна іх адных і перамяніўся перад імі:

3 адзеньне Ягонае зрабілася бліскачае, вельмі белае, як сьнег, як на зямлі бялішчык ня можа выбеліць.

4 І зьявіўся ім Ілья з Майсеем: і гутарылі зь Ісусам.

5 Пры гэтым Пётр сказаў Ісусу: Равьві! добра нам тут быць; зробім тры палаткі: Табе адну, Майсею адну, і адну Ілью.

6 Бо ня ведаў, што сказаць; таму што яны былі ў страху.

7 І зьявілася воблака, якое іх ахінула, і з воблака выйшаў голас, які сказаў: Гэты ёсьць Сын Мой Любасны; Яго слухайце.

8 І раптам, аглядеўшыся навокал, нікога больш з сабою ня бачылі, акрамя аднаго Ісуса.

9 Калі ж сыходзілі яны з гары, Ён не дазволіў нікому расказаць пра тое, што бачылі, пакуль Сын Чалавечы не ўваскрэсьне зь мёртвых.

10 І яны стрымалі гэтае слова, пытаючыся адзін у аднаго, што азначае: уваскрэснуць зь мёртвых?

11 І спыталіся ў Яго: як жа кніжнікі кажуць, што Ілья мае прыйсьці раней?

12 Ён сказаў ім у адказ: праўда, Ілья павінен прыйсьці раней і падрыхтаваць усё; і Сын Чалавечы, як напісана пра Яго, мае шмат адпакутаваць і быць зьняважаным;

13 але кажу вам, што і Ілья прыйшоў, і зрабілі зь ім, што хацелі, як напісана пра яго.

14 Прыйшоўшы да вучняў, убачыў шмат людзей каля іх і кніжнікаў, што спрачаліся зь імі.

15 Адразу, убачыўшы Яго, усе людзі здзівіліся, і, падбягаючы, віталі Яго.

16 Ён спытаўся ў кніжнікаў: пра што спрачаецеся зь імі?

17 Адзін зь людзей сказаў у адказ: Настаўнік! я прывёў да Цябе сына майго, апанаванага духам нямым:

18 дзе ні хапае яго, кідае яго на зямлю, і ён пускае пену, і скрыгоча зубамі сваімі, і дранцьвее; казаў я вучням Тваім, каб выгналі яго, і яны не маглі.

19 Адказваючы яму, Ісус сказаў: о, род няверны! дакуль буду я з вамі? дакуль буду трываць вас? прывядзеце яго да Мянэ.

20 І прывялі таго да Яго. Як толькі апантаны ўбачыў Яго, дух скалануў яго; ён упаў на зямлю і качаўся, пускаючы пену.

21 І спытаўся Ісус у бацькі ягонага: як даўно гэта дзеецца зь ім? Той сказаў: змалку;

22 і шмат разоў дух кідаў яго і ў вагонь і ў ваду, каб загубіць яго; але, калі што можаш, умілажалась з нас і памажы нам.

23 Ісус сказаў яму: калі хоць колькі можаш верыць, дык усё магчыма верніку.

24 І адразу хлопцаў бацька ўсклікнуў са сьлязьмі: веру, Госпадзе! памажы майму няверству.

25 Ісус, убачыўшы, што зьбягаюцца людзі, загразіў духу нячыстаму, сказаўшы яму: дух нямы і глухі! Я загадваю табе, выйдзі зь яго і больш не ўваходзь у яго.

26 І ўскрыкнуўшы і моцна скалануўшы яго, выйшаў; і ён зрабіўся як мёртвы, так што многія казалі, што ён памёр.

27 Але Ісус, узяўшы яго за руку, падняў яго; і ён устаў.

28 І як увайшоў Ісус у дом, вучні Ягоныя пыталіся ў Яго сам-насам: чаму мы не маглі выгнаць яго?

29 І сказаў ім: гэты род ня можа выйсці інакш, як ад малітвы і посту.

30 Выйшаўшы адтуль, праходзілі праз Галілею: і Ён не хацеў, каб хто ведаў.

31 Бо вучыў Сваіх вучняў і казаў ім, што Сын Чалавечы аддадзены будзе ў рукі чалавечыя, і заб'юць Яго, і пасля забойства на трэйці дзень уваскрэсне.

32 Але яны не разумелі гэтых слоў, а спытацца ў Яго баяліся.

33 Прыйшоў у Капернаум; і калі быў у доме, спытаўся ў іх: пра што ў дарозе вы разважалі паміж сабою?

34 яны маўчалі, бо дарогаю разважалі паміж сабою, хто большы.

35 І сеўшы, паклікаў дванаццаць і сказаў ім: хто хоча быць першым, хай будзе з усіх апошнім і ўсім слугою.

36 І ўзяўшы дзіця, паставіў яго сярод іх і, абняўшы яго, сказаў ім:

37 хто прыме адно такое дзіця ў імя Маё, той прымае Мяне; а хто Мяне прыме, той не Мяне прымае, а Таго, Хто паслаў Мяне.

38 Ян пры гэтым сказаў: Настаўнік! мы бачылі чалавека, які імем Тваім выганяе дэманаў, а ня ходзіць за намі; і забаранілі яму, бо ня ходзіць за намі.

39 Ісус сказаў: не забараняйце яму; бо ніхто, хто ўчыніў цуд імем Маім, ня зможа так хутка пасля ліхасловіць Мяне.

40 Бо, хто ня супроць вас, той за вас.

41 І хто напоіць вас кубкам вады ў імя Маё, бо вы Хрыстовыя, праўду кажу вам, ня страціць узнагароды сваёй.

42 А хто спакусіць аднаго з малых гэтых, што веруюць у Мяне, таму лепей было б, каб павесілі яму на шыю жарон і кінулі яго ў мора.

43 І калі спакушае цябе рука твая, адатні яе: лепш табе зьнявечанаму ўвайсці ў жыццё, чым зь дзвьёма рукамі ісьці ў геену, у вагонь непагасны,

44 дзе чарвяк іхні не памірае, і вагонь ня гасне.

45 І калі нага твая цябе спакушае, адатні яе: лепш табе ўвайсці ў жыццё кульгаваму, чым зь дзвьёма нагамі быць укінутым у геену, у вагонь непагасны,

46 дзе чарвяк іхні не памірае, і вагонь ня гасне.

47 І калі вока тваё цябе спакушае, вырві яго: лепш табе з адным вокам увайсці ў Царства Божае, чым з двума вачмі быць укінутым у геену вогненную,

48 дзе чарвяк іхні не памірае, і вагонь ня гасне.

49 Бо кожны вагнём асаліцца, і кожная ахвяра сольлю асаліцца.

50 Соль - добрая; але, калі соль не салёная будзе, чым вы яе паправіце? Майце ў сабе соль і мір майце паміж сабою.

Мк 10

1 Выправіўшыся адтуль, прыходзіць у межы Юдэйскія за Ярданам. Зноў збіраюцца да Яго людзі; і паводле звычаю Свайго, Ён зноў вучыў іх.

2 Падышлі фарысэі і спыталіся, спакушаючы Яго: ці дазволена разводзіцца мужу з жонкаю?

3 Ён сказаў ім у адказ: што наказаў вам Майсей?

4 Яны казалі: Майсей дазволіў пісаць разводны ліст і разводзіцца.

5 А Ісус сказаў ім у адказ: за жорсткае сэрца вашае ён напісаў вам гэтую заповедзь;

6 а ў пачатку стварэння, Бог мужчыну і жанчыну стварыў іх.

7 Таму пакіне чалавек бацьку свайго і маці

8 і прылепіцца да жонкі сваёй, і будуць двое адною плоццю, так што яны ўжо ня двое, а адна плоць.

9 Дык вось, што Бог злучыў, таго чалавек хай не разлучае.

10 У доме вучні Ягонья зноў спыталіся ў Яго пра тое самае.

11 Ён сказаў ім: хто разьвядзецца з жонкаю сваёю і ажэніцца з другою, той чыніць пералюб зь ёю;

12 і калі жонка разьвядзецца з мужам сваім і выйдзе за другога, пералюб чыніць.

13 Прыносілі да Яго дзяцей, каб Ён дакрануўся да іх; а вучні не дапускалі тых, што прыносілі.

14 Убачыўшы гэта, Ісус разгневаўся і сказаў ім: пусьцеце дзяцей прыходзіць да Мяне і не перашкаджайце ім, бо такім належыць Царства Божае;

15 праўду кажу вам: хто ня прыме Царства Божага, як дзіця, той ня ўвойдзе ў яго.

16 І абняўшы іх, усклаў рукі на іх і дабраслаўляў іх.

17 Калі выходзіў Ён у дарогу, падбег нехта, упаў перад Ім на калені і спытаўся ў Яго: Настаўнік Добры! што мне рабіць, каб успадкаваць жыцьцё вечнае?

18 Ісус сказаў яму: што ты называеш Мяне добрым? ніхто ня добры, толькі адзін Бог.

19 Ведаеш заповедзі: ня чыні пералюбу; не забівай; ня крадзь; ня сьведчы ілжыва; ня крыўдзі; шануй бацьку твайго і маці.

20 А ён сказаў Яму ў адказ: Настаўнік! Усё гэта захаваў я зь юнацтва майго.

21 Ісус, зірнуўшы на яго, палюбіў яго і сказаў яму: аднаго табе не стае: ідзі, усё, што маеш, праймай і раздай убогім і мець будзеш скарб на нябёсах; і прыходзь, і ідзі сьледам за Мною, узяўшы крыж.

22 А ён, ад гэтага слова сумеўшыся, адышоў замаркочаны, бо ў яго была вялікая маёмасьць.

23 І паглядзеўшы навакол, Ісус кажа вучням Сваім: як цяжка багатым маетнікам увайсці ў Царства Божае!

24 Вучні жажнуліся ад словаў Ягоных. Але Ісус зноў кажа ім у адказ: дзеці! як цяжка тым, хто спадзяецца на багацьце, увайсці ў Царства Божае!

25 лягчэй вярблюду прайсці праз вушка іголки, чым багатаму ўвайсці ў Царства Божае.

26 А яны вельмі моцна здзіўляліся і гаварылі паміж сабою: хто ж можа ўратавацца?

27 Ісус, зірнуўшы на іх, кажа: людзям гэта немагчыма, але ня Богу; бо ўсё магчымае Богу.

28 І пачаў Пётр гаварыць Яму: вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі сьледам за Табою.

29 Ісус сказаў у адказ: праўду кажу вам: няма нікога, хто пакінуў бы дом, альбо братаў, альбо сёстраў, альбо бацьку, альбо маці, альбо жонку, альбо дзяцей, альбо землі дзеля Мяне і Дабравесьця,

30 і не атрымаў бы сёння, у час гэты, сярод ганеньняў, устакроць больш дамоў, і братаў, і сёстраў, і бацькоў, і мацярок, і дзяцей, і земляў, а ў веку будучым жыцьця вечнага;

31 а многія першыя будуць апошнімі, і апошнія першымі.

32 Калі былі яны ў дарозе, узыходзячы ў Ерусалім, Ісус ішоў паперадзе іх, а яны жахаліся і, ідучы сьледам за Ім, былі ў страху. Паклікаўшы дванаццаць, Ён зноў пачаў ім казаць пра тое, што будзе зь Ім:

33 вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і Сын Чалавечы выдадзены будзе першасьвятарам і кніжнікам, і засудзяць Яго на сьмерць, і выдадуць Яго язычнікам;

34 і паглумяцца зь Яго, і біцьмуць Яго, і аплююць Яго, і заб'юць Яго; і на трэйці дзень уваскрэсьне.

35 Тады падышлі да Яго сыны Зевядзеевыя, Якаў і Ян, і сказалі: Настаўнік! мы хочам, каб Ты зрабіў нам, чаго папросім.

36 Ён сказаў ім: чаго хочаце, каб Я зрабіў вам?

37 Яны сказалі Яму: дай нам сесьці ў Цябе, аднаму праваруч, а другому леваруч, у славе Тваёй.

38 Але Ісус сказаў ім: ня ведаеце, чаго просіце; ці можаце піць чару, якую Я п'ю, і хрысьціцца хрышчэньнем, якім Я хрышчуся?

39 Яны адказвалі: можам. А Ісус сказаў ім: чару, якую Я п'ю, будзеце піць, і хрышчэньнем, якім Я хрышчуся, будзеце хрысьціцца;

40 а даць сесьці ў Мяне праваруч і леваруч - не ад Мяне залежыць, а каму ўгатавана.

41 І пачуўшы, дзесяцёра пачалі абурацца Якавам і Янам.

42 А Ісус, паклікаўшы іх, сказаў ім: вы ведаеце, што тыя, хто лічацца князямі народаў, пануюць над імі, і вяльможы іхнія ўладараць над імі;

43 але ня так хай будзе паміж вамі: а хто хоча быць большым між вамі, хай будзе вам слугою;

44 і хто хоча між вамі быць першым, хай будзе ўсім рабом;

45 бо і Сын Чалавечы не на тое прыйшоў, каб Яму служылі, а каб паслужыць і аддаць душу Сваю як выкуп за многіх.

46 Прыходзяць у Ерыхон. І калі выходзіў Ён зь Ерыхона з вучнямі Сваімі і мноствам людзей, Варцімей, сын Цімееў, сьляпы сядзеў пры дарозе, жабруючы.

47 Пачуўшы, што гэта Ісус Назарэй, ён пачаў крычаць і казаць: Ісусе, Сыне Давідаў! памілуй мяне.

48 Многія змусалі яго замоўкнуць; але ён яшчэ мацней крычаў: Сыне Давідаў! памілуй мяне.

49 Ісус спыніўся і загадаў паклікаць яго. Клічуць сьляпога і кажуць яму: ня бойся, уставай, кліча цябе.

50 Ён скінуў зь сябе верхнюю вопратку, устаў і прыйшоў да Ісуса.

51 Адказваючы яму, Ісус спытаўся: чаго ты хочаш ад Мяне? Сьляпы сказаў Яму: Настаўнік! каб зноў бачыць.

52 Ісус сказаў яму: ідзі, вера твая ўратавала цябе. І той адразу пачаў бачыць і пайшоў за Ісусам па дарозе.

Мк 11

1 Калі наблізіліся да Ерусаліма, да Віфагіі і Віфаніі, да гары Аліўнай, Ісус пасылае двух вучняў Сваіх

2 і кажа ім: ідзеце ў селішча, што проста перад вамі; уваходзячы ў яго, адразу знойдзеце маладога асла, на якога ніхто зь людзей не садзіўся; адвяжэце яго, прывядзёце;

3 і калі вам хто скажа: «Што гэта вы робіце?», адказвайце, што ён патрэбен Госпаду; і адразу пашле яго сюды.

4 Яны пайшлі, і знайшлі маладога асла, прывязанага каля варот пры дарозе, і адвязалі яго.

5 І некаторыя, што стаялі там, казалі ім: што робіце? навошта адвязваеце асьляня?

6 Яны адказвалі ім, як наказаў Ісус; і тыя адпусьцілі іх.

7 І прывялі да Ісуса асьляня, і ўсклалі на яго адзеньне сваё; Ісус сеў на яго.

8 А многія пасьцілалі адзеньне сваё на дарозе, а іншыя рэзалі вецьце з дрэваў і пасьцілалі на дарозе.

⁹ І тыя, што ішлі паперадзе і сьледам, усклікалі: асанна! дабраславёны Той, Хто ідзе ў імя Гасподняе!

¹⁰ дабраславёнае царства айца нашага Давіда, што ідзе ў імя Гасподняе! асанна ў вышніх!

¹¹ І ўвайшоў Ісус у Ерусалім і ў храм; і агледзеўшы ўсё, як што час ужо быў позьні, выйшаў у Віфанію з дванаццаццю.

¹² На другі дзень, калі яны выйшлі зь Віфаніі, Ён скацеў есьці;

¹³ і, угледзеўшы здалёку смакоўніцу, пакрытую лісьцем, пайшоў, ці ня знойдзе чаго на ёй; але, падышоўшы да яе, нічога не знайшоў, апроча лісьця, бо яшчэ ня час быў збіраць смоквы.

¹⁴ І сказаў ёй Ісус: ад сёньня хай ніхто зь цябе ня есьць плоду вавек. І чулі гэта вучні Ягоныя.

¹⁵ Прыйшлі ў Ерусалім. Ісус, увайшоўшы ў храм, пачаў выганяць прадаўцоў і пакупцоў у храме; і сталы мяняйлаў і ўслоны прадаўцоў галубоў абярнуў;

¹⁶ і не дазваляў, каб хто пранёс праз храм якую-небудзь рэч.

¹⁷ І вучыў іх, кажучы: ці ж не напісана: ёдом Мой домам малітвы назавецца для ўсіх народаў? - а вы зрабілі зь яго логва разбойнікаў.

¹⁸ Пачулі гэта кніжнікі і першасьвятары і шукалі, як бы загубіць Яго; бо баяліся Яго, таму што ўвесь люд зьдзіўляўся з вучэньня Ягонага.

¹⁹ А калі настаў вечар, Ён выйшаў з горада.

²⁰ Раніцай, праходзячы міма, убачылі, што смакоўніца засохла да кораня.

²¹ І, прыгадаўшы, Пётр кажа Яму: Равьві! паглядзі, смакоўніца, якую Ты пракляў, усохла.

²² Ісус, адказваючы, кажа ім:

²³ майце веру Божую. Бо праўду кажу вам: калі хто скажа гары гэтай: ёпадыміся і кінься ў мораё, і не засумняваецца ў сэрцы сваім, а паверыць, што збудзецца паводле словаў ягоных, - будзе яму, што ні скажа.

²⁴ Таму кажу вам: усё, чаго ні будзеце прасіць у малітве, верце, што атрымаеце, - і будзе вам.

²⁵ І калі стаіце на малітве, даруйце, калі што маеце на каго, каб і Айцец ваш нябесны дараваў вам грахі вашыя;

²⁶ калі ж не даруеце, дык і Айцец ваш нябесны не даруе вам грахоў вашых.

²⁷ Прыйшлі зноў у Ерусалім. І калі Ён хадзіў у храме, падышлі да Яго першасьвятары і старэйшыны

²⁸ і казалі Яму: якою ўладаю Ты гэта робіш? і хто Табе даў уладу рабіць гэта?

²⁹ Ісус сказаў ім у адказ: папытаюся і Я ў вас адно, адказвайце Мне, тады і Я скажу вам, якою ўладаю гэта раблю:

³⁰ хрышчэньне Янава зь нябёсаў было, ці ад людзей? адказвайце Мне.

³¹ Яны ж разважалі паміж сабою: калі скажам «зь нябёсаў» - дык Ён скажа: «чаму ж вы не паверылі яму?»

³² а скажаць: «ад людзей», - баяліся народу; бо ўсе лічылі, што Ян сапраўды быў прарок.

³³ І казалі ў адказ Ісусу: ня ведаем. Тады Ісус сказаў ім у адказ: і Я не скажу вам, якою ўладаю гэта раблю.

Мк 12

¹ І пачаў гаварыць ім прытчамі: нейкі чалавек насадзіў вінаграднік, і абгарадзіў мурам, і выкапаў чавільню, і збудаваў вежу, і, аддаўшы яго вінаградарам, адлучыўся.

² І паслаў у свой час да вінаградараў слугу - узяць у вінаградараў пладоў зь вінаградніка;

3 а яны, схапіўшы яго, білі і прагналі ні з чым.

4 Зноў паслаў да іх другога слугу; і таму камянямі разьбілі галаву і адпусьцілі яго з ганьбаю.

5 І зноў іншага паслаў: і таго забілі; і многіх іншых то білі, то забівалі.

6 І маючы яшчэ аднаго сына, любаснага яму, напасьледак паслаў і яго да іх, кажучы: пасаромеюцца сына майго.

7 Але вінаградары казалі адзін аднаму: гэта спадкаемец; хадзем, заб'ем яго, і спадчына будзе нашая.

8 І схапіўшы яго, забілі і выкінулі прэч зь вінаградніка.

9 Што ж зробіць гаспадар вінаградніка? Прыйдзе і пакарае сьмерцю вінаградараў, і аддасьць вінаграднік іншым.

10 Няўжо вы ня чыталі гэтага ў Пісаньні: «камень, які адкінулі будаўнікі, той самы зрабіўся каменем кутнім:

11 гэта - ад Госпада, і ёсьць дзіўна ў вачах нашых»?

12 І памыкаліся схапіць Яго, але збаяліся людю; бо зразумелі, што пра іх сказаў прытчу; і пакінуўшы Яго, адышлі.

13 І пасылаюць да Яго некаторых фарысэяў і ірадыян, каб падлавіць Яго на слове.

14 А яны, прыйшоўшы, кажуць Яму: Настаўнік! мы ведаем, што Ты справядлівы і не стараешся дагадзіць каму-небудзь, бо не глядзіш ні на якія абліччы, а шчыра шляху Божаму вучыш; ці дазваляецца даваць падатак кесару, ці не? ці даваць нам, ці не даваць?

15 Але Ён, ведаючы іхнюю крывадушнасьць, сказаў ім: што спакушаеце Мяне? прынясеце Мне дынар, каб Мне бачыць яго.

16 Яны прынеслі. Тады кажа ім: чыя гэта выява і надпіс? яны казалі Яму: кесаравыя.

17 Ісус сказаў ім у адказ: аддавайце кесаравае кесару, а Божае Богу. І здзіўляліся зь Яго.

18 Потым прыйшлі да Яго садукееі, якія кажуць, што няма ўваскрэсьнення, і спыталіся ў Яго, кажучы:

19 Настаўнік! Майсей напісаў нам: «калі ў каго памрэ брат і пакіне жонку, а дзяцей не пакіне, дык брат ягоны хай возьме жонку ягоную і адродзіць семя брату свайму».

20 Было сем братоў: першы ўзяў жонку, і паміраючы, не пакінуў дзяцей;

21 узяў яе другі, і памёр, і ён не пакінуў дзяцей; гэтак сама і трэці.

22 Бралі яе за сябе сямёра, і не пакінулі дзяцей. Пасьля ўсіх памерла і жонка.

23 Дык вось ва ўваскрэсьненьні, калі ўваскрэснуць, каму зь іх будзе яна за жонку? бо сямёра яе мелі за жонку.

24 Ісус сказаў ім у адказ: ці не праз гэта ўпадаеце вы ў памылку, ня ведаючы Пісаньняў, ні сілы Божай?

25 бо, калі зь мёртвых уваскрэснуць, ня будуць ні жаніцца, ні замуж выходзіць, а будуць, як анёлы на нябёсах.

26 А пра мёртвых, што яны ўваскрэснуць, хіба ня чыталі вы ў кнізе Майсеевай, калі Бог пры купіне сказаў яму: «Я Бог Абрагама і Бог Ісаака, і Бог Якава»?

27 Бог ня ёсьць Бог мёртвых, а Бог жывых. Дык вось вы дужа памыляецеся.

28 Адзін кніжнік, чуючы іхнія спрэчкі і бачачы, што Ісус хораша ім адказваў, падышоў і спытаўся ў Яго: якая першая з усіх заповедзяў?

29 Ісус адказваў яму: першая з усіх заповедзяў: «слухай, Ізраіль! Гасподзь Бог наш ёсьць Гасподзь адзіны;

30 і палюбі Госпада Бога твайго ўсім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсім разуменьнем тваім, і ўсёю моцаю тваёю»: вось, першая заповедзь!

31 Другая падобная да яе: «палюбі блізкага твайго, як самога сябе»; іншае заповедзі большае за гэтыя няма.

32 Кніжнік сказаў Яму: Настаўнік! добра, праўду сказаў Ты, што адзін ёсьць Бог і няма іншага, апроча Яго;

33 і любіць Яго ўсім сэрцам, і ўсім розумам, і ўсёю душою, і ўсёю моцаю, і любіць блізкага, як самога сябе, ёсьць больш за ўсе ўсеспаленні і ахвяры.

34 Ісус, бачачы, што ён разумна адказваў, сказаў яму: недалёка ты ад Царства Богага. Пасля таго ніхто ўжо не адважваўся пытацца ў Яго.

35 Вучачы далей у храме, Ісус казаў: як кажуць кніжнікі, што Хрыстос ёсьць сын Давідаў?

36 Бо сам Давід сказаў у Духу Сьвятым: «сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх у падножжа ног Тваіх».

37 Дык вось сам Давід называе Яго Госпадам: як жа Ён сын Яму? І безьліч людю Яго слухалі з асалодаю.

38 І казаў ім у вучэньні Сваім: асьцерагайцеся кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгім адзеньні і вітаньні на сходах народных,

39 сядзець наперадзе ў сынагогах і ўзьляжаць на першым месцы на гасьцінах;

40 гэтыя, што пажыраюць дамы ўдовіныя і напаказ доўга моляцца, прымуць найцяжэйшую асуду.

41 І сеў Ісус насупроць скарбонкі, і глядзеў, як люд кладзе грошы ў скарбонку. Многія багатыя клалі памногу.

42 А прыйшоўшы, адна бедная ўдава паклала дзьве лепты, што складае кагрант.

43 Паклікаўшы вучняў Сваіх, сказаў ім: праўду кажу вам, што гэтая бедная ўдава паклала болей за ўсіх, што клалі ў скарбонку;

44 бо ўсе клалі ад лішку свайго, а яна ад нястачы сваёй паклала ўсё, што мела, увесь пражытак свой.

Мк 13

1 І калі выходзіў Ён з храма, кажа Яму адзін вучань Ягоны: Настаўнік! паглядзі, якія камяні і якія будынкi!

2 Ісус сказаў яму ў адказ: бачыш гэтыя вялікія будынкi? усё гэта будзе разбурана, так што не застанеца тут каменя на камені.

3 І калі Ён сядзеў на гары Аліўнай насупраць храма, пытаўся ў Яго асобна Пётр і Якаў, і Ян і Андрэй:

4 скажы нам, калі гэта будзе, і якая прыкмета, калі ўсё гэта павінна стацца?

5 Адказваючы ім, Ісус пачаў гаварыць: глядзеце, каб хто вас ня ўвёў у зман;

6 бо многія прыйдуць пад імем Маім, і будуць казаць, што гэта Я, і многіх увядуць у зман.

7 А як пачуеце пра войны і пра ваенныя чуткі, не жахайцеся: бо павінна тое быць: але гэта яшчэ не канец.

8 Бо паўстане народ на народ, і царства на царства; і будуць землятрусы па месцах, і будуць галады і смуты. Гэта пачатак хвароб.

9 Але вы звяжайце на сябе: бо вас будуць выдаваць у судзілішчы, і біць у сынагогах, і перад валадарамі і царамі паставяць вас за Мяне, на сьведчаньне перад імі.

10 І ўсім народам наперад павінна быць абвешчана Дабравесьце.

11 Калі ж павядуць выдаваць вас, ня турбуйцеся загадзя, што вам сказаць, і не абдумвайце; а што дадзена будзе вам у тую часіну, тое і кажэце, бо ня вы будзеце гаварыць, а Дух Сьвяты.

12 І выдасьць брат брата на сьмерць, і бацька дзяцей; і паўстануць дзеці на бацькоў і заб'юць іх.

13 І будзеце зьненавіджаныя ўсімі за імя Маё; а хто перацерпіць да канца, уратуецца.

14 А калі ўгледзіце брыдоту спусташэньня, пра якую сказана праз прарока Дانیіла, якая паўстане, дзе ня трэба, - хто чытае, хай разумее, - тады хто будзе ў Юдэі, хай уцякаюць у горы;

15 а хто на даху, той ня сыходзь у дом і не ўваходзь узяць што-небудзь з дому свайго;

16 і хто ў полі, не вяртайся назад узяць вопратку сваю.

17 Гора цяжарным і тым, што кормяць грудзмі ў тыя дні.

18 Малецся, каб ня сталіся ўцёкі вашыя зімою.

19 Бо ў тыя дні будзе такі смутак, якога ня было ад пачатку стварэньня, якое ўчыніў Бог, нават да сёньня, і ня будзе.

20 І калі б Гасподзь не скараціў тых дзён, дык не ўратавалася б нікая плоць; але дзеля выбраных, якіх Ён выбраў, скароціць тыя дні.

21 Тады, калі хто вам скажа: «вось, тут Хрыстосё, альбо: ёвунь, там», - ня верце.

22 Бо паўстануць ілжэхрысты ды ілжэпрарокі, і дадуць азнакі і чуды, каб увесці ў зман, калі магчыма, і выбраных.

23 А вы зважайце. Вось, Я наперад сказаў вам усё.

24 Але ў тыя дні, пасля смутку таго сонца памеркне, і месяц ня дасць сьвятла свайго;

25 і зоркі спадуюць зь неба, і сілы нябесныя пахіснуцца.

26 Тады ўбачаць Сына Чалавечага, Які будзе ісьці на аблоках у сіле моцнай і ў славе.

27 І тады Ён пашле анёлаў Сваіх і зьбярэ выбраных Сваіх ад чатырох вятроў, ад краю зямлі і да краю неба.

28 Ад смакоўніцы возьмеце падабенства: калі голье ейнае ўжо мякчэе і пускае лісьце, дык ведайце, што блізка лета;

29 так і вы, калі ўбачыце, што збываецца тое, ведайце, што блізка, пры дзвяхрахах.

30 Праўду кажу вам: ня міне род гэты, як усё тое будзе.

31 Неба і зямля мінуцца, а словы Мае ня мінуць.

32 А пра дзень той або гадзіну ніхто ня ведае, ні анёлы нябесныя, ні Сын, а толькі Айцец.

33 Глядзецце, чуйайце, малецся; бо ня ведаецца, калі настане час гэты.

34 Падобна на тое, як калі б хто, ідучы ў дарогу і пакідаючы дом свой, даў слугам сваім уладу, і кожнаму сваю працу, і загадаў брамніку чуваць.

35 Дык чуйайце ж; бо ня ведаецца, калі прыйдзе гаспадар дома, увечары, ці апоўначы, ці пры пеўнях, ці нараніцу;

36 каб, прыйшоўшы зьнянацку, не застаў вас у сьне.

37 А што вам кажу, кажу ўсім: чуйайце.

Мк 14

1 Праз два дні мелася быць сьвята Пасхі і праснакоў; і намышлялі першасьвятары і кніжнікі, як бы ўзяць Яго хітрасьцю і забіць;

2 але казалі: толькі ня ў сьвята, каб ня сталася абурэньня ў народзе.

3 І калі быў Ён у Віфаніі, у доме Сымона пракажонага, і ўзьляжаў, - прыйшла жанчына з алавастравай пасудзінай міра з нардуды чыстага, каштоўнага, і, разбіўшы пасудзіну, паліла Яму на галаву.

4 А некаторыя абурыліся і казалі паміж сабою: навошта гэтае марнатраўства міра?

5 бо можна было прадаць яго больш, чым за трыста дынараў, і раздаць убогім. І дакаралі яе.

6 Але Ісус сказаў: пакіньце яе; што яе бянтэжыце? яна добры ўчынак зрабіла дзеля Мяне.

7 Бо заўсёды ўбогіх маеце пры сабе, і калі захочаце, можаце ім дабрачыніць; а Мяне не заўсёды маеце.

8 Яна зрабіла, што магла: загадзя памазала Цела Маё на пахаваньне.

9 Праўду кажу вам: дзе ні будзе абвешчана Дабравесьце гэтае ў цэлым сьвеце, сказана будзе ў памяць пра яе, і пра тое, што зрабіла яна.

10 І пайшоў Юда Іскарыёт, адзін з дванаццацёх, да першасьвятароў, каб выдаць Яго ім.

11 А яны, пачуўшы, узрадаваліся і абяцаліся даць яму срэбранікі. І ён намышляў, як бы ў зручны час выдаць Яго.

12 У першы дзень праснакоў, калі калолі пасхальнае ягня, кажуць Яму вучні Ягоныя: дзе хочаш есьці пасху? мы пойдзем і прыгатуем.

13 І пасылае двух вучняў Сваіх і кажа ім: ідзеце ў горад: і сустрэнецца вам чалавек, які нясьціме збанок вады: пойдзеце сьледам за ім,

14 і куды ён увойдзе, скажэце гаспадару дома таго: «Настаўнік кажа: дзе пакой, у якім бы Мне есьці пасху з вучнямі Маімі?».

15 І ён пакажа вам сьвятліцу вялікую, засланую, гатовую; там прыгатуеце нам.

16 І пайшлі вучні ягоныя, і прыйшлі ў горад, і знайшлі, як сказаў ім; і прыгатавалі пасху.

17 Калі зьвечарэла, Ён прыходзіць з дванаццаццю.

18 І калі яны ўзьляжалі і елі, Ісус сказаў: праўду кажу вам, адзін з вас, які есьць са Мною, выдасць Мяне.

19 Яны засмуціліся і пачалі казаць Яму, адзін за адным: ці ня я? І другі: ці ня я?

20 А Ён сказаў ім у адказ: адзін з дванаццацёх, што мачае са Мною ў місцы.

21 Бо Сын Чалавечы ідзе, як пісана пра Яго; але гора таму чалавеку, якім Сын Чалавечы выдаецца: лепей было б таму чалавеку не радзіцца.

22 І калі яны елі, Ісус, узяўшы хлеб, дабраславіў, паламаў, даў ім і сказаў: прымеце, ежце; гэта Цела Маё.

23 І ўзяўшы чару, падзякаваўшы, падаў ім; і пілі зь яе ўсе.

24 І сказаў ім: гэта Кроў Мая новага завету, за многіх праліваная.

25 Праўду кажу вам: Я ўжо ня буду піць ад плоду лазы вінаграднае да таго дня, калі буду піць новае віно ў Царстве Божым.

26 І засьпяваўшы пайшлі на гару Аліўную.

27 І кажа ім Ісус: усе вы запаняверыцеся ўва Мне ў гэтую ноч: бо напісана: «паражу пастыра, і расьсеюцца авечкі»,

28 а пасья ўваскрэсьеньня Майго Я запабягу вас у Галілеі.

29 Пётр сказаў Яму: калі і ўсе запаняверацца, дык ня я.

30 І кажа яму Ісус: праўду кажу табе, што ты сёньня, гэтае ночы, перш чым двойчы засьпявае певень, тройчы адрачэшся ад Мяне.

31 Але ён яшчэ больш настойліва казаў: хоць бы прыпала мне і памерці з Табою, не адракуся ад Цябе. Тое самае і ўсе казалі.

32 Прыйшлі ў селішча, якое называлася Гефсіманія: і Ён сказаў вучням Сваім: пасядзеце тут, пакуль Я памалюся.

33 І ўзяў з Сабою Пятра, Якава і Яна; і пачаў смуткаваць і журыцца.

34 І сказаў ім: душа Мая смуткуе да сьмерці; пабудзьце тут, і чуйце.

35 І, адышоўшы крыху, упаў на зямлю і маліўся, каб, калі можна, мінула Яго гадзіна гэтая;

36 і казаў: Авва Войча! усё магчыма Табе; пранясі чару гэтую міма Мяне; але не чаго Я хачу, а чаго Ты.

37 Вяртаецца і знаходзіць, што яны сьпяць; кажа Пятру: Сымоне! ты сьпіш? ня мог ты чуваць аднае гадзіны?

38 чувайце і малецесь, каб не паддацца спакусе: дух бадзёры, а плоць нядужая.

39 І зноў адышоўшы маліўся, сказаўшы тое самае слова.

40 І вярнуўшыся, зноў знайшоў, што яны сьпяць: бо ў іх вочы ацяжэлі; і яны ня ведалі, што яму адказаць.

41 І прыходзіць трэці раз і кажа ім: вы ўсё яшчэ сьпіце і спачываеце? годзе; настала гадзіна; вось, аддаецца Сын Чалавечы ў рукі грэшнікам;

42 устаньце, хадзем: вось наблізіўся той, хто выдае Мяне.

43 І адразу, як Ён яшчэ гаварыў, прыходзіць Юда, адзін з дванаццацёх, і зь ім мноства людзей зь мечамі і каламі, ад першасьвятароў і кніжнікаў і старэйшын.

44 А хто выдаваў Яго, даў ім знак, кажучы: каго я пацалую, Той і ёсьць; вазьмеце Яго, і вядзеце пільна.

45 І прыйшоўшы, адразу падышоў да Яго і кажа: Раввві, Раввві! І пацалаваў Яго.

46 А яны ўсклалі на Яго рукі свае і ўзялі Яго.

47 А адзін з тых, што стаялі тут, дастаў меч, ударыў раба першасьвятаровага і адсек яму вуха.

48 Тады Ісус сказаў ім: як на грабежніка выйшлі вы зь мечамі і каламі, каб узяць Мяне;

49 кожны дзень бываў Я з вамі ў храме і вучыў, і вы не ўзялі мяне; але хай збудуцца Пісаньні.

50 Тады, пакінуўшы Яго, усе паўцякалі.

51 Адзін хлопец, захінуўшыся па голым целе пакрывалам, ішоў сьледам за Ім; і воіны схапілі яго.

52 Але ён, пакінуўшы пакрывала, голы ўцёк ад іх.

53 І прывялі Ісуса да першасьвятара; і сабраліся да яго ўсе першасьвятары і старэйшыны і кніжнікі.

54 Пётр зводдаў ішоў сьледам за Ім, нават усярэдзіну двара першасьвятаровага; і сядзеў са службітамі, і грэўся каля вагню.

55 А першасьвятары і ўвесі сінэдрыён шукалі сьведчаньня на Ісуса, каб аддаць Яго сьмерці, і не знаходзілі,

56 Бо многія ілжываа сьведчылі на Яго, але сьведчаньні гэтыя ня былі дастатковыя.

57 І некаторыя, устаўшы, сьведчылі ілжыва супроць яго; казалі:

58 мы чулі, як Ён казаў: «Я разбуру храм гэты рукатворны і праз тры дні ўзьвяду другі, нерукатворны».

59 Але і такое сьведчаньне іхняе ня было дастатковае.

60 Тады першасьвятар стаў пасярэдзіне і спытаўся ў Ісуса: што Ты нічога не адказваеш? што яны супроць Цябе сьведчаць?

61 Але Ён маўчаў і не адказваў нічога. Зноў першасьвятар спытаўся ў Яго і сказаў Яму: ці Ты Хрыстос, Сын Дабраславёнага?

62 Ісус сказаў: Я; і вы ўгледзіце Сына Чалавечага, Які сядзіць праваруч сілы і ідзе наблоках нябесных.

63 Тады першасьвятар, разадраўшы адзеньне сваё, сказаў: навошта нам яшчэ сьведкі?

64 вы чулі блюзьнерства; як вам здаецца? А яны ўсе прызналі Яго вінаватым да сьмерці.

65 І некаторыя пачалі пляваць на Яго і, закрываючы твар Яму, біць Яго і казаць Яму: прароч. І слугі білі Яго па шчоках.

66 Калі Пётр быў на дварэ ўнізе, прыйшла адна служанка першасьвятаровая

67 і, убачыўшы Пятра, што ён грэецца, і ўгледзеўшы яго, сказала: і ты быў зь Ісусам Назаранінам.

68 Але ён адрокся, сказаўшы: ня ведаю і не разумею, што ты кажаш. І выйшаў на пярэдні двор; і засьпяваў певень.

69 Служанка, убачыўшы яго зноў, пачала казаць тым, што стаялі тут: гэты зь іх.

70 Ён зноў адрокся. Крыху пазьней тыя, што стаялі тут, зноў пачалі гаварыць Пятру: і праўда, ты зь іх; бо ты Галілеянін, і гаворка твая падобная.

71 А ён пачаў прысягаць і бажыцца: ня ведаю Чалавека гэтага, пра Якога кажаце.

72 Тады певень засьпяваў другі раз. І ўспомніў Пётр слова, сказанае яму Ісусам: «перш чым певень засьпявае двойчы, тройчы адрачэшся ад Мяне». І заплакаў.

Мк 15

1 І адразу раніцай першасьвятары з старэйшынамі і кніжнікамі і ўвесь сынедрыён зрабілі нараду і, звязаўшы Ісуса, завялі і перадалі Пілату.

2 Пілат спытаўся ў Яго: Ты Цар Юдэйскі? А Ён сказаў яму ў адказ: ты кажаш.

3 І першасьвятары вінавацілі Яго ў многім.

4 А Пілат зноў спытаўся ў Яго: Ты нічога не адказваеш? бачыш, як многа супроць Цябе скаргаў.

5 Але Ісус і на гэта нічога не адказваў, так што Пілат здзіўляўся.

6 А на кожнае сьвята ён адпускаў ім аднаго вязьня, за якога прасілі.

7 Тады быў у кайданых нейкі Варава, са сваімі саўдзельнікамі, якія падчас бунту ўчынілі забойства.

8 І люд пачаў крычаць і прасіць у Пілата таго, што ён заўсёды рабіў ім.

9 Ён сказаў ім у адказ: ці хочаце, адпушчу вам Цара Юдэйскага?

10 Бо ведаў, што першасьвятары выдалі Яго з зайздрасьці.

11 Але першасьвятары падбухторылі людзей прасіць, каб адпусьціў ім лепей Варава.

12 Пілат, адказваючы, зноў сказаў ім: а што хочаце, каб я зрабіў з Тым, Якога вы называеце Царом Юдэйскім?

13 Яны зноў закрычалі: укрывжуй Яго!

14 Пілат сказаў ім: якое ж ліха ўчыніў Ён? Але яны яшчэ мацней закрычалі: укрывжуй Яго!

15 Тады Пілат, хочучы дагадзіць людзям, адпусьціў ім Варава, а Ісуса, бічаваўшы, аддаў на крыжаваньне.

16 А воіны завялі Яго ўсярэдзіну двара, гэта значыцца, у прэторыю, і сабралі цэлы полк;

17 і апранулі Яго ў пурпур і, сплёўшы цярновы вянок, усклалі на Яго;

18 і пачалі вітаць Яго: радуйся, Цару Юдэйскі!

19 І білі яго па галаве кіем, і плявалі на Яго і, кленчачы, кланяліся Яму.

20 А калі насмьяліся зь Яго, зьнялі зь Яго пурпур, адзелі Яго ў Ягонае адзеньне і павялі Яго, каб крыжаваць Яго.

21 І прымусілі праходжага нейкага Кірынеяніна Сымона, бацьку Аляксандравага і Руфавага, якішоў з поля, несці крыж Ягоны.

22 І прывялі Яго на месца Галгофу, што азначае: «месца чарапоў».

23 І давалі яму піць віно зь сьмірнаю; але Ён ня ўзяў.

- 24 Тыя, што ўкрыжавалі Яго, дзялілі вопратку Ягоную, кідаючы жэрабя, каму што ўзяць.
- 25 Была гадзіна трэйцяя, і ўкрыжавалі Яго.
- 26 І быў надпіс віны Яго: Цар Юдэйскі.
- 27 Зь Ім укрыжавалі двух разбойнікаў, аднаго з правага, другога зь левага боку ад Яго.
- 28 І збылося слова Пісаньня: «і да зладзеяў залічаны».
- 29 Тыя, што праходзілі міма, зьневажалі Яго, ківаючы галовамі сваімі і кажучы: «! Той, Хто храм разбурае і за тры дні будзе!»
- 30 уратуй Сябе Самога і сыйдзі з крыжа.
- 31 Падобна і першасьвятары з кніжнікамі, насьміхаючыся, казалі адзін аднаму: іншых ратаваў, а Сябе ня можа ўратаваць!
- 32 Хрыстос, Сын Ізраілеў, хай сыйдзе цяпер з крыжа, каб мы бачылі, і ўверуем. І ўкрыжаваныя зь Ім ганілі Яго.
- 33 А на шостай гадзіне настала цемра па ўсёй зямлі аж да гадзіны дзявятай.
- 34 На дзявятай гадзіне ўскрыкнуў Ісус моцным голасам: «Элоі, Элоі! ламма савахфані!», што азначае: «Божа, Божа Мой! чаму Ты Мяне пакінуў?».
- 35 Некаторыя, што стаялі тут, пачуўшы, казалі: вось, Ілью кліча.
- 36 А адзін пабег, набраў у губку воцату і, насадзіўшы на кій, даваў Яму піць, кажучы: чакайце, паглядзім, ці прыйдзе Ілья зьняць Яго.
- 37 А Ісус, ўскрыкнуўшы моцна, выпусьціў дух.
- 38 І завеса ў храме разадралася напалам, зверху данізу.
- 39 Сотнік, які стаяў насупраць Яго, убачыўшы, што Ён, так ўскрыкнуўшы, выпусьціў дух, сказаў: сапраўды Чалавек Гэты быў Сын Божы.
- 40 Былі тут і жанчыны, якія глядзелі здалёк; сярод іх была і Марыя Магдаліна, і Марыя, маці Якава меншага і Ясіі, і Саломія,
- 41 якія і тады, як Ён быў у Галілеі, ішлі сьледам за Ім і служылі Яму, і іншыя многія, што разам зь Ім прыйшлі ў Ерусалім.
- 42 І як ужо звечарэла, бо была пятніца, гэта значыць - перадсубоцьце,
- 43 прыйшоў Язэп з Арымафеі, знакаміты сябра рады, які і сам чакаў Царства Божага, адважыўся ўвайсьці да Пілата і прасіў Цела Ісусавага.
- 44 Пілат здзівіўся, што Ён ужо памёр; і паклікаўшы сотніка, спытаўся ў яго: ці даўно памёр?
- 45 І даведаўшыся ад сотніка, аддаў Цела Язэпу.
- 46 Ён, купіўшы палатно і зьняўшы Яго, ахінуў палатнінаю і паклаў у магіле, якая была высечана ў скале; і прываліў камень да магільных дзвярэй.
- 47 А Марыя Магдаліна і Марыя Ясіева глядзелі, дзе Яго клалі.

Мк 16

- 1 Як прайшла субота, Марыя Магдаліна і Марыя Якаўлева і Саломія купілі пахошчаў, каб ісьці - намасьціць Яго.
- 2 І даволі рана, у першы дзень тыдня, прыходзяць да магілы, на ўыходзе сонца,
- 3 і гавораць паміж сабою: хто адваліць нам камень ад магільных дзвярэй?
- 4 І зірнуўшы, бачаць, што камень адвалены; а ён быў досыць вялікі.
- 5 І ўвайшоўшы ў магілу, убачылі юнака, які сядзеў з правага боку, адзетага ў белыя шаты: і жажнуліся.
- 6 А ён кажа ім: не жахайцеся. Ісуса шукаеце Назараніна, ўкрыжаванага; Ён уваскрэс, Яго няма тут. Вось месца, дзе Ён быў пакладзены.
- 7 Але ідзьце, накажэце вучням Ягоным і Пятру, што Ён запабегне вас у Галілеі; там Яго ўгледзіце, як Ён сказаў вам.

8 І выйшаўшы, пабеглі ад магілы; іх апанаваў жах, і нікому нічога не казалі, бо баяліся.

9 Уваскрэснуўшы рана ў першы дзень тыдня, Ісус з'явіўся спачатку Марыі Магдаліне, зь якое быў выгнаў сем дэманаў.

10 Яна пайшла і абвясціла тым, што былі зь Ім, што плакалі і галасілі;

11 але яны, пачуўшы, што Ён жывы, і яна бачыла Яго, - не паверылі.

12 Пасьля гэтага з'явіўся ў іншым вобразе двум зь іх на дарозе, калі яны ішлі ў селішча.

13 І тыя, вярнуўшыся, абвясцілі астатнім; але і ім не паверылі.

14 Нарэшце з'явіўся самім адзінаццацём, калі яны ўзьляжалі на вячэры, і дакараў іх за няверства і жорсткасьць сэрца, што не паверылі тым, якія бачылі Яго ўваскрэслага.

15 І сказаў ім: ідзеце па ўсім сьвеце і абвяшчайце Дабравесьце ўсяму стварэньню.

16 Хто будзе верыць і хрысьціцца, выратаваны будзе; а хто ня будзе верыць, асуджаны будзе.

17 Тым, што ўверуюць, дадзены будуць гэтыя азнакі: імем Маім будуць выганяць нячыстых, будуць гаварыць новымі мовамі;

18 будуць браць зьмей; і калі што сьмертагубнае вып'юць, не зашкодзіць ім; ускладуць рукі на хворых, і яны будуць здаровыя.

19 І так Гасподзь, пасьля гутаркі зь імі, узьнёсся на неба і сеў праваруч Бога.

20 А яны пайшлі і прапаведавалі ўсюды, пры Гасподнім садзеянні і падмацаваньні слова наступнымі азнакамі. Амін.

ПАВОДЛЕ ЛУКАША СЪВЯТОЕ ДАБРАВЕСЬЦЕ

- ¹ Як ужо многія пачалі складаць аповесці пра добра вядомыя сярод нас падзеі,
² як пераказалі нам тое ўсё, хто з самага пачатку быў сьведкамі і слугамі Слова,
³ дык надумаўся і я, рупліва дасьледаваўшы ўсё з пачатку, па парадку апісаць табе, глыбокашаноўны Феафіле,
⁴ каб ты ўведаў цьвёрдую аснову таго вучэньня, у якім быў настаўлены.
⁵ У дні Ірада, цара Юдэйскага, быў сьвятар з Авіевай чаргі, імем Захар, і жонка ягоная з роду Ааронавага, імя ейнае ілізабэта.
⁶ Абое яны былі праведныя перад Богам, жывучы паводле ўсіх заповедзяў і ўстанаўленьняў Гасподніх беспакідна.
⁷ У іх ня было дзяцей, бо ілізабэта была няплодная, і абое былі ўжо ў сталым веку.
⁸ Аднаго разу, калі ён у парадку сваёй чаргі служыў перад Богам,
⁹ па жэрабі, як заведзена было ў сьвятароў, прыпала яму ўвайсьці ў храм Гасподні кадзіць,
¹⁰ а ўсё мноства людзей малілася звонку ў часе кадзэньня, -
¹¹ тады зьявіўся яму анёл Гасподні, стоячы па правы бок да ахвярніка кадзільнага,
¹² і Захар, убачыўшы яго, сумеўся, і страх агарнуў яго.
¹³ Анёл жа сказаў яму: ня бойся, Захар, бо пачута малітва твая, і жонка твая ілізабэта народзіць табе сына, і дасі яму імя Ян;
¹⁴ і будзе табе радасьць і веселосьць, і многія нараджэньню ягонаму ўзрадуюцца;
¹⁵ бо ён вялікі будзе перад Госпадам; ня будзе піць віна і сікеру, і Духам Сьвятым прасякнецца яшчэ ад улоньня маці сваёй;
¹⁶ і многіх з-паміж сыноў Ізраілевых нават да Госпада Бога іхняга;
¹⁷ і пройдзе перад імі ў духу і ў сіле Ільлі, каб вярнуць сэрцы бацькоў дзецям, і непакорлівым лад думак праведнікаў, каб зьявіць Госпаду народ падрыхтаваны.
¹⁸ І сказаў Захар анёлу: па чым я пазнаю гэта? бо я стары, і жонка мая ў сталым веку.
¹⁹ Анёл сказаў яму ў адказ: я Гаўрыіл, стаю перад Богам, і пасланы гаварыць з табою і паведаміць табе гэта;
²⁰ і вось ты будзеш маўчаць і ня зможаш гаварыць да таго дня, калі гэта збудзецца, за тое, што ты не паверыў словам маім, якія спраўдзяцца ў свой час.
²¹ Тым часам люд чакаў Захара і здзіўляўся, што ён марудзіў у храме.
²² А ён, выйшаўшы, ня мог гаварыць да іх; і яны зразумелі, што ён бачыў уяву ў храме; і ён рабіў ім знак і заставаўся нямы.
²³ А як скончыліся дні службы ягонай, вярнуўся ў дом свой.
²⁴ Пасьля гэтых дзён зачала ілізабэта, жонка ягоная, і таілася пяць месяцаў, і казала:
²⁵ так учыніў мне Гасподзь у дні тыя, калі паглядзеў на мяне, каб зьняць зь мяне ганьбу сярод людзей.
²⁶ А на шостым месяцы пасланы быў анёл Гаўрыіл ад Бога ў горад Галілейскі, які называўся Назарэт,
²⁷ да Дзевы, заручанай з мужам, імем Язэп, з дому Давідавага; а імя ў Дзевы: Марыя.

28 Анёл, увайшоўшы да Яе, сказаў: радуйся, Дабрадатная! Гасподзь з Табою; дабраславёная Ты сярод жанчын.

29 А Яна, угледзеўшы яго, сумелася ад словаў ягоных і разважала, што б гэта было за вітаньне.

30 І сказаў Ёй анёл: ня бойся, Марыя, бо Ты здабыла мілату ў Бога;

31 і вось, зачнеш ва ўлоньні, і народзіш Сына, і дасі Яму імя: Ісус;

32 Ён будзе вялікі і будзе названы Сынам Усявышняга; і дасьць Яму Гасподзь Бог пасад Давіда, бацькі Ягонага;

33 і будзе валадарыць над домам Якава вечна, і Царству Ягонаму ня будзе канца.

34 А Марыя сказала анёлу: як будзе гэта, калі Я мужа ня знаю?

35 Анёл сказаў Ёй у адказ: Дух Сьвяты сыйдзе на Цябе, і сіла Усявышняга ахіне Цябе; таму і народжанае Сьвятое назавецца Сынам Божым;

36 вось, і ілізабэта, сваячка Твая, называная няплоднаю, і яна зачала сына ў старасьці сваёй, і ёй ужо шосты месяц;

37 бо ў Бога не застанецца бясьсілым нікае слова.

38 Тады Марыя сказала: вось, раба Гасподняя; хай будзе Мне паводле слова твайго. І адыйшоў ад Яе анёл.

39 І ўстаўшы, Марыя ў дні тыя, пасьпяшалася ў нагорную краіну, у горад Юдаў,

40 і ўвайшла ў дом Захара, і прывітала ілізабэту.

41 Калі ілізабэта пачула вітаньне Марыіна, варухнулася дзіцятка ў чэраве ў яе; і Елісавета напоўнілася Духам Сьвятым,

42 і ўсклікнула моцным голасам, і сказала: Дабраславёная Ты сярод жанчын, і дабраславёны плод улоньня Твайго!

43 І адкуль гэта мне, што прыйшла Маці Госпада майго да мяне?

44 Бо калі голас вітаньня Твайго дайшоў да слыху майго, варухнулася дзіцятка радасна ў чэраве маім.

45 І дабрашчасная Тая, Якая паверыла, бо збудзецца сказанае Ёй ад Госпада.

46 І сказала Марыя: праслаўляе душа Мая Госпада,

47 і ўзрадаваўся дух мой у Богу, Збаўцу Маім,

48 што дагледзеў Ён пакорлівасьць рабы Сваёй; бо ад сёньня будуць шчасьціць Мяне ўсе роды,

49 бо ўчыніў Мне веліч Магутны і сьвятое імя Ягонае,

50 і ласка Ягоная ў роды родаў да тых, што баяцца Яго;

51 зьвявіў сілу рукі Сваёй; расьсеяў тых, што заносзяцца думкамі сэрца свайго;

52 скінуў моцных з тронаў, і ўзвысіў пакорлівых;

53 галодных напоўніў дабром, а багатых пусьціў ані з чым;

54 прыгарнуў Ізраіля, слугу Свайго, памятаючы пра міласэрнасьць;

55 як казаў бацькам нашым, Абрагаму і семені ягонаму давеку.

56 А Марыя прабыла зь ёю каля трох месяцаў і вярнулася ў дом Свой.

57 А ілізабэце прысьпеў час радзіць, і яна нарадзіла сына.

58 І пачулі суседзі і родзічы ейныя, што прасьцёр Гасподзь ласку Сваю над ёю, і радаваліся зь ёю.

59 На восьмы дзень прыйшлі абрэзаць дзіця, і хацелі назваць яго імем бацькі ягонага, Захарам.

60 На гэта маці ягоная сказала: не; а назваць яго Янам.

61 І сказалі ёй: нікога няма ў радзіне тваёй, хто б называўся гэтым імем.

62 І пыталіся знакамі ў бацькі ягонага, як бы ён хацеў назваць яго.

63 Ён папрасіў дошчачку і напісаў: Ян імя яму. І ўсе здзівіліся.

64 І адразу разамкнуліся вусны ягоныя і язык ягоны, і ён загаварыў, славячы Бога.

65 І быў страх на ўсіх, што жылі вакол іх; і расказвалі пра ўсё гэта па ўсёй нагорнай краіне Юдэйскай.
66 Усе, хто чуў, паклалі гэта ў сэрца сваё і казалі: што будзе зь дзіцятка гэтага? І рука Гасподня была зь ім.
67 І Захар, бацька Ягоны, напоўніўся Духам Сьвятым і прарочыў, кажучы:
68 Дабраславёны Гасподзь Бог Ізраілеў, што наведаў народ Свой і даў ратунак яму,
69 і паслаў моцнага выратавальніка нам, нашчадка Давіда, слугі Свайго,
70 як узьвясьціў вуснамі былых ад веку сьвятых прарокаў Сваіх,
71 што ўратуе нас ад ворагаў нашых; і ад рукі ўсіх ненавісьнікаў нашых;
72 учыніць міласэрнасьць бацькам нашым і ўспомніць сьвятую дамову Сваю,
73 прысягу, якою прысягаў Ён Абрагаму, бацьку нашаму, даць нам,
74 каб бяз страху, пасля збавеньня ад рук ворагаў нашых,
75 мы служылі Яму ў сьвятасьці і праўдзе перад Ім ва ўсе дні жыцьця нашага.
76 А ты, дзіця, назавешся прарокам Усявышняга, бо ідзеш перад абліччам Госпада - падрыхтаваць шляхі Яму,
77 каб разумеў народ Ягоны ратунак у дараваньні грахоў іхніх,
78 праз шчырую міласэрнасьць Бога нашага, якой наведаў нас Усход з вышыні,
79 прасьвятліць тых, што сядзяць у цемры і цяні сьмяротным, скіраваць ногі нашыя на шлях міру.
80 А дзіця расло і мацавалася духам, і заставалася ў пустынях да дня зьяўленьня свайго Ізраілю.

Лк 2

1 У тыя дні выйшаў ад кесара Аўгуста загад зрабіць перапіс па ўсёй зямлі.
2 Гэты перапіс быў першы ў праўленьне Квірынія Сірыяй.
3 І пайшлі ўсе запісвацца, кожны ў свой горад.
4 Пайшоў таксама і Язэп з Галілеі, з горада Назарэта, у Юдэю, у горад Давідаў, называны Віфляеам, бо ён быў з дому і роду Давідавага,
5 запісавца з Марыяю, заручанаю яму жонкай, якая была цяжарная.
6 Калі ж былі яны там, настаў час радзіць Ёй;
7 і нарадзіла Сына Свайго першынца, і спавіла Яго, і паклала яго ў ясьлі, бо ня было ім месца ў гасьцініцы.
8 У той краіне былі на полі пастухі, якія трымалі начную варту каля статку свайго.
9 Раптам зьявіўся ім анёл Гасподні, і слава Гасподня апраменіла іх; і спалохаліся страхам вялікім.
10 І сказаў ім анёл: ня бойцеся; я ўзьвяшчаю вам вялікую радасьць, якая будзе ўсім людзям:
11 бо сёньня нарадзіўся вам у горадзе Давідавым Збаўца, Які ёсьць Хрыстос Гасподзь;
12 і вось вам знак: вы знойдзеце Дзіця ў пялюшках, Яно ляжыць у ясьлях.
13 І раптоўна зьявілася з анёлам шматлікае войска нябеснае, славячы Бога і заклікаючы:
14 слава ў вышынях Богу, і на зямлі мір, і ў людзях добрая воля.
15 Калі анёлы адыйшлі ад іх на неба, пастухі казалі адзін аднаму: хадзем у Віфляем і паглядзім, што там сталася, пра што абвясціў нам Гасподзь.
16 І пасьпяшаўшыся, прыйшлі, і знайшлі Марыю і Язэпа, і Дзіцятка, Якое ляжала ў ясьлях.
17 А ўбачыўшы, расказалі пра тое, што было абвешчана ім пра Дзіцятка Гэтае.
18 І ўсе, хто чуў, дзівавалі з таго, што расказвалі ім пастухі.

19 А Марыя прымала ўсе словы гэтыя, складаючы ў сэрцы Сваім.

20 І вярнуліся пастухі, славячы і хвалячы Бога за ўсё тое, што чулі і бачылі, як ім сказана было.

21 Як прайшло восем дзён, калі трэба было абрэзаць Дзіцятка, далі яму імя Ісус, названае анёлам раней зачацця Ягонага ва ўлоньні.

22 А калі споўніліся дні ачышчэння іхняга паводле закона Майсеевага, прынеслі Яго ў Ерусалім, каб явіць Госпаду,

23 як прадпісана ў законе Гасподнім, каб усякае дзіцятка мужчынскага полу, якое размыкае ўлоньне, было прысьвечана Госпаду;

24 і каб прынеслі ў ахвяру, паводле сказанага ў законе Гасподнім, дзьве галубкі альбо два птушаняты галубіныя.

25 Тады быў у Ерусаліме чалавек, імем Сымон. Ён быў муж праведны і пабожны, чакаў суцэшэння Ізраілевага; і Дух Сьвяты быў на ім.

26 Яму было прадказана Духам Сьвятым, што ён ня ўбачыць сьмерці, пакуль ня ўбачыць Хрыста Гасподняга.

27 І прыйшоў ён па натхненні ў храм. І калі бацькі прынеслі Дзіцятка Ісуса, каб выканаць над Ім законны абрад,

28 ён узяў Яго на рукі, праславіў Бога і сказаў:

29 сёння адпускаеш раба Твайго, Уладыка, паводле слова Твайго, зь мірам;

30 бо бачылі вочы мае збавеньне Тваё,

31 якое Ты ўгатаваў перад абліччам усіх народаў,

32 сьвятло на асьвятленьне язычнікаў, і славу народу Твайго Ізраіля.

33 А Язэп і Маці Ягоная дзівавалі ад сказанага пра Яго.

34 І дабраславіў іх Сымон, і сказаў Марыі, Маці Ягонай: вось, ляжыць Гэты на ўпадак і на ўзвышэньне многіх у Ізраілі і на азнаку нязгодаў, -

35 і Табе Самой зброя пратне душу, - каб адкрыліся помыслы многіх сэрцаў.

36 І была таксама Ганна прарочыца, дачка Фануілава, з роду Асіравага, якая дажыла да глыбокай старасьці, пражыўшы з мужам ад дзявоцтва свайго сем гадоў,

37 удава гадоў васьмідзесяці чатырох, якая не адыходзіла ад храма, постам і малітваю служачы Богу дзень і ноч.

38 І яна, у тую самую гадзіну падышоўшы, славіла Госпада і казала пра Яго ўсім, хто чакаў ратунку ў Ерусаліме.

39 І калі яны зрабілі ўсё паводле закона Гасподняга, вярнуліся ў Галілею, у горад свой Назарэт.

40 А Дзіця расло і мацавалася духам, напаўняючыся мудрасьцю; і мілата Божая была на Ім.

41 Кожны год бацькі Ягоныя хадзілі ў Ерусалім на сьвята Пасхі.

42 І калі Яму было дванаццаць гадоў, прыйшлі яны таксама як звычайна ў Ерусалім на сьвята;

43 калі ж, пасля заканчэння дзён сьвята, вярталіся, застаўся Хлопчык Ісус у Ерусаліме; і не заўважылі таго Язэп і Маці Ягоная;

44 але думалі, што Ён ідзе зь іншымі; прайшоўшы ж дзённы шлях, пачалі шукаць Яго сярод родзічаў і знаёмых;

45 і не знайшоўшы Яго, вярнуліся ў Ерусалім, шукаючы Яго.

46 Праз тры дні знайшлі яго ў храме, сядзеў сярод настаўнікаў, слухаў іх і распытваў іх;

47 усе, хто слухаў Яго, здзіўляліся з розуму і адказаў Ягоных.

48 І ўбачыўшы Яго, здзівіліся; і Маці ягоная сказала Яму: Дзіця! што Ты зрабіў з намі? вось, бацька Твой і Я зь вялікаю скрухаю шукалі Цябе.

49 Ён сказаў ім: навошта было вам шукаць Мяне? ці вы ня ведалі, што Я павінен быць у тым, што належыць Айцу Майму?

50 Але яны не зразумелі сказаных Ім словаў.

51 І Ён пайшоў зь імі і прыйшоў у Назарэт; і быў у паслушэнстве ім. І Маці Ягоная захоўвала ўсе словы гэтыя ў сэрцы Сваім.

52 А Ісус мацаваўся ў мудрасьці і росьце і ў любові ў Бога і людзей.

Лк 3

1 А ў пятнаццаты год праўленьня Тыверыя кесара, калі Понцій Пілат начальнічаў у Юдэі, Ірад быў тэтрархам у Галілеі, Піліп, брат ягоны, - тэтрархам у Ітурэі і Траханіцкай вобласьці, а Лісаній - тэтрархам у Авілінеі,

2 пры першасьвятарах Ганьне і Каяфе, быў голас Божы да Яна, сына Захара, у пустыні.

3 І ён пайшоў па ўсіх навакольных Ярдана, прапаведуючы хрышчэньне пакаяньня на дараваньне грахоў,

4 як напісана ў кнізе слоў прарока Ісаі, які кажа: «голас таго, хто кліча ў пустыні: падрыхуйце шлях Госпаду, простымі зрабеце сьцежкі Яму;

5 кожны дол хай напоўніцца, і кожная гара і пагорак хай абнізяться, крывізны выпрастуюцца, і няроўныя дарогі зрабляцца гладкімі;

6 і ўбачыць кожная плоць ратунак Божы».

7 Ян людю, што прыходзіў хрысьціцца ў яго, казаў: выродзьдзе яхідніна? хто намовіў вас уцякаць ад будучага гневу?

8 прынясеце ж плады годныя пакаяньня, і ня думайце гаварыць самі сабе: «бацька ў нас Абрагам»; бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых узьвесьці дзяцей Абрагаму;

9 ужо і сякера пры корані дрэваў ляжыць: бо ўсякае дрэва, якое ня родзіць добрага плоду, сьсякаюць і кідаюць у вагонь.

10 І пыталіся ў яго людзі: што ж нам рабіць?

11 Ён сказаў ім у адказ: у каго дзьве адзежныны, той дай таму, хто ня мае; і ў каго ёсьць ежа, рабі тое самае.

12 Прыйшлі і мытнікі хрысьціцца і казалі яму: Настаўнік! што нам рабіць?

13 Ён адказваў ім: нічога не патрабуйце больш вызначанага вам.

14 Пыталіся ў яго таксама і воі: а нам што рабіць? І сказаў ім: нікога ня крыўдзіце, не паклёпнічайце, і задавальвайцеся сваёй платай.

15 А калі люд быў у чаканьні, і ўсе думалі ў сэрцах сваіх пра Яна, ці ня Хрыстос ён, -

16 Ян усім адказваў: я хрышчу вас вадою, але ідзе Мацнейшы за мяне, у Якога я няварты развязаць рэмень на абутку; Ён будзе хрысьціць вас Духам Сьвятым і вагнём;

17 гарфа Ягоная ў руцэ Ягонаі, і ён ачысьціць гумно Сваё і зьбярэ пшаніцу ў засеку Свае, а салому спаліць вагнём непагасным.

18 Шмат чаго іншага зьвеставаў ён народу, павучаючы яго.

19 А Ірад тэтрарх, дакараны ім за Ірадыяду, жонку братавую, і за ўсё, што зрабіў Ірад благога,

20 дадаў да ўсяго іншага і тое, што ўвязьніў Яна ў цямніцу.

21 А калі ахрысьціўся ўвесь народ, і Ісус, ахрысьціўшыся, маліўся, - адчынілася неба,

22 і Дух Сьвяты сышоў на Яго ў цялесным вобразе, як голуб, і быў голас зь нябёсаў, які прамовіў: Ты Сын Мой любасны; Цябе Я ўпадабаў!

23 Ісус, пачынаючы Сваё служэньне, быў гадоў трыццаці, і быў, як думалі, сын Язэпаў, Іліеў,

24 Мататаў, Левіінаў, Мэлхіеў, Янаеў, Язэпаў,
25 Мататыеў, Амосаў, Навумаў, Ясьлімаў, Нагееў.
26 Маатаў, Мататыеў, Сэмяіеў, Язэпаў, Юдаў,
27 Ёананаў, Рысаеў, Зарававэлеў, Салатыілеў, Нірыеў,
28 Мэлхіеў, Аддзіеў, Касамаў, ілмадамаў, Граў,
29 Ёсіеў, іліезэраў, Ёрымаў, Мататаў, Лявіінаў,
30 Сымонаў, Юдаў, Язэпаў, Ёнанаў, іліякімаў,
31 Мэлеаеў, Маінаанаў, Мататаеў, Натанаў, Давідаў,
32 Ясэеў, Авідаў, Ваозаў, Салмонаў, Наасонаў,
33 Амінадаваў, Арамаў, ісромаў, Фарэсаў, Юдаў,
34 Якаваў, Ісакаў, Абрагамаў, Тараў, Нахораў,
35 Сэрухаў, Рагаваў, Фалекаў, івераў, Салаў,
36 Каінаанаў, Арфаксадаў, Сімаў, Ноеў, Ламэхаў,
37 Матусалаў, інохаў, Ярэдаў, Малелеілаў, Каінаанаў,
38 іносаў, Сітаў, Адамаў, Божы.

Лк 4

1 Ісус, поўны Духа Сьвятога, вярнуўся ад Ярדана і паведзены быў Духам у пустыню;
2 там сорок дзён Ён быў спакушаны д'яблам і нічога ня еў у гэтыя дні; а як прайшлі яны, напасьледак захацеў есьці.
3 І сказаў Яму д'ябал: калі Ты Сын Божы, дык загадай гэтаму каменю зрабіцца хлебам.
4 Ісус сказаў яму ў адказ: напісана, што «ня хлебам адным будзе жыць чалавек, а ўсякім словам Божым».
5 І ўзьвёўшы Яго на высокую гару, д'ябал паказаў Яму ўсе царствы сусьвету ў імгненьне часу,
6 і сказаў Яму д'ябал: табе дам уладу над ўсімі гэтымі царствамі і славу іх, бо яна аддадзена мне, і я, каму хачу, даю яе;
7 і вось, калі Ты паклонішся мне, дык усё будзе Тваё.
8 Ісус сказаў яму ў адказ: адыйдзі ад Мяне, сатана; напісана: «Госпаду Богу пакланяйся і Яму аднаму служы».
9 І павёў Яго ў Ерусалім, і паставіў Яго на крыле храма, і сказаў Яму: калі Ты Сын Божы, кінься адгэтуль уніз;
10 бо напісана: «анёлам Сваім накажа пра Цябе захаваць Цябе»;
11 і: «на руках панясуць Цябе, каб не спатыкнуўся Ты аб камень нагою Твайёю».
12 Ісус сказаў яму ў адказ: сказана: «не спакушай Госпада Бога Твайго».
13 І закончыўшы ўсё спакушэньне, д'ябал адышоў ад Яго да часу.
14 І вярнуўся Ісус у сіле духу ў Галілею; і разьнесьліся чуткі пра Яго па ўсёй навакольнай краіне.
15 Ён вучыў у сынагогах іхніх, і ўсе Яго ўслаўлялі.
16 І прыйшоў у Назарэт, дзе быў выхаваны, і ўвайшоў, па звычаі Сваім, у дзень суботні ў сынагогу, і ўстаў чытаць.
17 Яму падалі кнігу прарока Ісаі; і Ён, разгарнуўшы кнігу, знайшоў месца, дзе было напісана:
18 «Дух Гасподні на Мне; бо Ён памазаў Мяне зьвеставаць убогім і паслаў Мяне ацяляць зламаных сэрцам, прапаведаваць палонным вызваленьне, сьляпым празарэньне, адпусьціць спакутаваных на свабоду,
19 абвяшчаць год Гасподняга спрыяньня».
20 І загарнуўшы кнігу і аддаўшы слуге, сеў; і вочы ўсіх у сынагозе былі скіраваныя на Яго.

- 21 І Ён пачаў гаварыць да іх: сёння спраўдзілася пісаньне гэтае, чутае вамі.
- 22 І ўсе засьведчылі Яму гэта, і дзівалалі са словаў мілаты, якія выходзілі з вуснаў Ягоных, і казалі: ці не Яэпаў гэта сын?
- 23 Ён сказаў ім: вядома, вы скажаце Мне прыказку: лекару! ацалі самога сябе; зрабі і тут, у Тваёй бацькаўшчыне, тое, што, мы чулі, было ў Капернауме.
- 24 І сказаў: праўду кажу вам: ніякі прарок ня прымаецца ў сваёй бацькаўшчыне;
- 25 па праўдзе кажу вам: шмат удоваў было ў Ізраілі ў дні Ільлі, калі замкнута было неба тры гады і шэсьць месяцаў, так што зрабіўся вялікі голад па ўсёй зямлі;
- 26 і да ніводнай зь іх ня быў пасланы Ілья, а толькі да ўдавы ў Сарэпту Сідонскую;
- 27 шмат таксама было пракажонных у Ізраілі за прарока Ялісея, і ніводзін зь іх не ачысьціўся, апроча Нэемана Сірыянна.
- 28 Пачуўшы гэта, усе ў сынагозе напоўніліся гневам;
- 29 і ўстаўшы, выгналі Яго прэч з горада і павялі на вяршыню гары, на якой горад іхні быў пабудаваны, каб скінуць Яго;
- 30 але Ён, прайшоўшы сярод іх, пайшоў.
- 31 І прыйшоў у Капернаум, горад Галілейскі, і вучыў іх у дні суботнія.
- 32 І здзіўляліся з вучэньня Ягонага, бо слова Ягонае было з уладаю.
- 33 Быў у сынагозе чалавек, які меў у сабе духа дэмана нячыстага, і той закрычаў зычным голасам:
- 34 кінь; што Табе да нас, Ісусе Назаранін? Ты прыйшоў загубіць нас; ведаю Цябе, Хто Ты, - Сьвяты Божы.
- 35 Ісус загразіў яму, сказаўшы: замоўкні і выйдзі зь яго. І дэман, паваліўшы таго пасярэдзіне сынагогі, выйшаў зь яго, ані не пашкодзіўшы яму.
- 36 І напала на ўсіх жудасьць, і разважалі паміж сабою; што гэта азначае, што Ён з уладаю і сілаю загадвае нячystым духам, і яны выходзяць?
- 37 І разьнеслася чутка пра Яго па ўсіх навакольных мясцінах.
- 38 Выйшаўшы з сынагогі, Ён увайшоў у дом Сымонаў; а Сымонава цешча была апанаваная моцнай гарачкаю; і прасілі Яго за яе.
- 39 Падышоўшы да яе, Ён загразіў гарачцы; і пакінула яе. Яна адразу ўстала і слугавала ім.
- 40 А як заходзіла сонца, усе, хто меў хворых на розныя хваробы, прыводзілі іх да Яго; і Ён, ускладаючы на кожнага рукі, ацаляў іх.
- 41 Выходзілі таксама і дэмані з многіх з крыкам і казалі: Ты Хрыстос, Сын Божы. А Ён забараняў ім расказваць, што яны ведаюць, што Ён Хрыстос.
- 42 А як настаў дзень, Ён выйшаў з дому, пайшоў у пустэльную мясціну, і людзі шукалі Яго і, прыйшоўшы да Яго, затрымлівалі Яго, каб ня сыходзіў ад іх.
- 43 Але Ён сказаў ім: і іншым гарадам зьвеставаць Я павінен Царства Божае, бо на тое Я пасланы.
- 44 І прапаведаваў у сынагогах Галілейскіх.

Лк 5

- 1 Аднойчы, калі люд ціснуўся да Яго, каб чуць слова Божае, а Ён стаяў каля возера Генісарэцкага,
- 2 убачыў Ён дзьве лодкі, якія стаялі на возеры; а рыбакі, выйшаўшы зь іх, вымывалі мярэжы.
- 3 Увайшоўшы ў адну лодку, якая была Сымонава, Ён прасіў яго адплыць крыху ад берагу, і сеўшы, вучыў людзей з лодкі.

4 А калі перастаў вучыць, сказаў Сымону: адплыві на глыбокае, і закіньце мярэжы свае для лову.

5 Сымон сказаў Яму ў адказ: Настаўнік! мы працавалі ўсю ноч і нічога не злавiлі; але па слове Тваім закінем мярэжу.

6 Зрабіўшы гэта, яны злавiлі вялікае мноства рыбы, і нават мярэжа ў іх рвалася.

7 І далі знак супольнікам, якія былі ў другой лодцы, каб прыйшлі пасобіць ім, і прыйшлі, і напоўнілі абедзье лодкі, так што яны пачалі тануць.

8 Ubачыўшы гэта, Сымон Пётр прыпаў да каленяў Ісуса і сказаў: выйдзі ад мяне, Госпадзе! бо я чалавек грэшны.

9 Бо жах агарнуў яго і ўсіх, хто быў зь Ім, ад гэтага ўлову рыбы, імі злоўленае; 10 таксама і Якава і Яна; сыноў Зевядзеевых, якія былі супольнікамі Сымону.

І сказаў Сымону Ісус: ня бойся; ад сёння будзеш лавіць людзей.

11 І выцягнуўшы абедзье лодкі на бераг, пакінулі ўсё і пайшлі сьледам за Ім.

12 Калі Ісус быў у адным горадзе, прыйшоў чалавек увесь у праказе і, убачыўшы Ісуса, упаў ніцма, молячы Яго і кажучы: Госпадзе! калі хочаш, можаш мяне ачысьціць.

13 Ён працягнуў руку, дакрануўся да яго і сказаў: хачу, ачысьціся. І адразу праказа сышла зь яго.

14 І Ён загадаў яму нікому не расказваць, а пайсьці паказацца сьвятару і прынесці ахвяру за ачышчэньне сваё, як загадаў Майсей, на сьведчаньне ім.

15 Але тым болей шырыліся чуткі пра Яго, і вялікае мноства людзей сыякалася да Яго - слухаць і ацаліцца ў Яго ад хваробаў сваіх.

16 А Ён адыходзіў у пустэльныя мясціны і маліўся.

17 Аднаго дня, калі Ён вучыў, і сядзелі тут фарысэі і законьнікі, якія прыйшлі з усіх мясцовасьцяў Галілеі і Юдэі і зь Ерусаліма, і сіла Гасподня зьяўлялася ў ацаленьні хворых -

18 вось, прынеслі нейкія на пасьцелі чалавека, які быў паралізаваны, і спрабавалі ўнесці яго ў дом і пакласьці перад Ісусам;

19 і не знайшоўшы дзе пранесьці яго, з прычыны люднасьці, залезьлі на дах дома і праз дах апусьцілі яго з пасьцельлю на сярэдзінку перад Ісусам.

20 І Ён, бачачы веру іхнюю, сказаў чалавеку таму: даруюцца табе грахі твае.

21 Кніжнікі і фарысэі пачалі разважаць, кажучы: хто гэта, Які блюзьнерыць? хто можа дараваць грахі, апроча аднаго Бога?

22 Ісус, зразумеўшы намыслы іхнія, сказаў ім у адказ: што намышляеце ў сэрцах ваших?

23 што лягчэй сказаць: «даруюцца табе грахі твае», альбо сказаць: «устань і хадзі»?

24 але каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі дараваць грахі, - сказаў Ён паралізаванаму: табе кажу: устань, вазьмі пасьцель тваю і ідзі ў дом твой.

25 І той адразу ўстаў перад імі, узяў, на чым ляжаў, і пайшоў у дом свой, славачы Бога.

26 І жах агарнуў усіх, і славiлі Бога; і, поўныя страху, казалі: дзівосныя дзеі бачылі мы сёння.

27 Пасьля гэтага Ісус выйшаў і ўбачыў мытніка, якога звалі Лявій, які сядзеў каля мытні, і каза яму: ідзі за Мною.

28 І ён, пакінуўшы ўсё, устаў і пайшоў за Ім.

29 І зрабіў Яму Лявій у доме сваім бяседу вялікую; і там было мноства мытнікаў і іншых, якія ўзьляжалі зь імі.

30 А кніжнікі і фарысэі наракалі і казалі вучням Ягоным: навошта вы ясьце і п'яце з мытнікамі і грэшнікамі?

31 А Ісус сказаў ім у адказ: не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, а хворыя;
32 Я прыйшоў заклікаць ня праведнікаў, а грэшнікаў да пакаяння.
33 А яны казалі Яму: чаму вучні Янавыя посьцяць часта і ўзносяць малітвы, таксама і фарысэйскія, а Твае ядуць і п'юць?
34 Ён сказаў ім: ці можаце прымусіць сыноў харомаў шлюбных пасьціцца, калі зь імі малады?
35 але прыйдуць дні, калі адымецца ў іх малады, і тады будуць пасьціцца у тыя дні.
36 Пры гэтым сказаў ім прытчу: ніхто ня прышывае латку да старой адзежыны, ададраўшы ад новай адзежыны; а інакш і новую падзярэ, і да старой не падыдзе латка ад новай.
37 І ніхто ня ўлівае маладога віна ў мяхі старыя; а інакш маладое віно парве мяхі, і само вычэча, і мяхі прападуць;
38 а маладое віно трэба ўліваць у мяхі новыя; тады зьберажэцца і тое і другое.
39 І ніхто, піўшы старое віно, не захоча адразу маладога; бо кажа: старое лепшае.

Лк 6

1 У суботу, першую пасля другога дня Пасхі, давялося Яму праходзіць засеянымі палямі, і вучні Ягоныя зрывалі калосье і елі, расьціраючы рукамі.
2 А некаторыя фарысэі казалі ім: навошта вы робіце тое, чаго нельга рабіць у суботу?
3 Ісус ім сказаў у адказ: хіба вы ня чыталі, што зрабіў Давід, калі згаладаўся сам і тыя, што былі зь ім?
4 як ён увайшоў у дом Божы, узяў пакладныя хлябы, якіх нельга было есьці нікому, апрача адных сьвятароў, і еў, і даў тым, што былі зь ім?
5 І сказаў ім: Сын Чалавечы ёсьць гаспадар і суботы.
6 А давялося і ў другую суботу ўвайсьці Яму ў сынагогу і вучыць. Там быў чалавек, у якога правая рука была сухая.
7 А кніжнікі і фарысэі сачылі за Ём, ці не ацаліць у суботу, каб знайсці абвінавачаньне супроць Яго.
8 Але Ён, ведаючы намыслы іхнія, сказаў чалавеку з сухою рукою: устань і выступі на сярэдзіну. І той устаў і выступіў.
9 Тады сказаў ім Ісус: спытаюся Я ў вас: што трэба рабіць у суботу? дабро ці зло? выратаваць душу, ці загубіць? Яны маўчалі.
10 І паглядзеўшы на іх усіх, сказаў таму чалавеку: падай руку тваю. Той так і зрабіў: і стала рука ў яго здаровая, як другая.
11 А яны дайшлі да шаленства і раіліся паміж сабою, што б ім зрабіць зь Ісусам.
12 У тыя дні ўзыйшоў Ён на гару памаліцца і прабывў усю ноч, молячыся Богу.
13 А як разьвіднела, паклікаў вучняў Сваіх і выбраў зь іх дванаццаць, якіх і назваў апосталамі:
14 Сымона, якога назваў Пятрам, і Андрэя, брата ягонага, Якава і Яна, Піліпа і Барталамея,
15 Мацьвея і Тамаша, Якава Алфеевага і Сымона, называнага Зілотам,
16 Юду Якаўлевага і Юду Іскарыйёта, які потым стаўся прадажнікам.
17 І сыйшоў зь імі, стаў Ён на роўным месцы, і мноства вучняў Ягоных, і мноства людю з усёй Юдэі і зь Ерусаліма, і з прыморскіх мясьцінаў Тырскіх і Сідонскіх,
18 якія прыйшлі паслухаць Яго і ацаліцца ад хваробаў сваіх, таксама і тыя, што пакутавалі ад нячыстых духаў; і ацяляліся.
19 І ўвесь люд імкнуўся дакрануцца да Яго, бо ад Яго зыходзіла сіла і ацяляла ўсіх.

20 І Ён, узвёўшы вочы Свае на вучняў Сваіх, казаў: дабрашчасныя ўбогія духам, бо ваша ёсць Царства Божае.

21 Дабрашчасныя галодныя сёння, бо насыціцеся. Дабрашчасныя, хто плача сёння, бо засмеяецца.

22 Дабрашчасныя вы, калі зьненавідзяць вас людзі і калі адлучаць вас і будуць зьневажаць і зьняславяць імя вашае, як ганебнае, за Сына Чалавечага.

23 Радуйцеся ў той дзень і весялцеся, бо вялікая вам узнагарода на нябёсах. Так рабілі з прарокамі бацькі іхнія.

24 Але гора вам, багатыя! бо вы ўжо атрымалі сваё суцяшэньне.

25 Гора вам, перанасычаныя сёння! бо спрагнеце з голаду. Гора вам, хто смяецца сёння! бо заплачае і загалосіце.

26 Гора вам, калі ўсе людзі будуць гаварыць пра вас добра, бо так рабілі з ілжывымі прарокамі бацькі іхнія.

27 А вам, хто слухае, кажу: любеце ворагаў вашых, рабеце дабро ненавісьнікам вашым,

28 дабраслаўляйце кляцьбітоў вашых, і малецеся за напасьнікоў вашых.

29 Таму, хто ўдарыў цябе па шчацэ, падстаў і другую; і таму, хто адбірае ў цябе верхнюю вопратку, не заважай узяць і кашулю.

30 Кожнаму, хто просіць у цябе, давай, і з таго, хто ўзяў тваё, ня зыскавай назад.

31 І як хочаце, каб з вамі рабілі людзі, так і вы рабеце зь імі.

32 І калі любіце тых, хто любіць вас, якая вам за тое падзяка?

33 І калі чыніце дабро тым, хто вам чыніць дабро, якая вам за тое падзяка? бо і грэшнікі тое самае чыняць.

34 І калі пазычаеце тым, ад каго спадзеяецца зыскаць назад, якая вам за тое падзяка? бо і грэшнікі пазычаюць грэшнікам, каб спагнаць гэтулькі сама.

35 А вы любеце ворагаў вашых, і дабрачыньце, і пазычайце, не чакаючы нічога; і будзе вам узнагарода вялікая, і будзеце сынамі Ёсывышняга; бо Ён добры і да няўдзячных і да ліхіх.

36 Дык вось, будзьце міласэрныя, як і Айцец ваш міласэрны.

37 Ня судзеце, і ня будзеце суджаныя; не асуджайце, і ня будзеце асуджаныя; даруйце, і дараваныя будзеце;

38 давайце, і дасца вам: мераю добраю, утрэсенаю, умятаю і перапоўненаю адсыплюць вам ва ўлоньне ваша; бо якою мераю мерыце, такою самаю адмерыцца і вам.

39 Скажы таксама ім прытчу: ці можа сьляпы вадзіць сьляпога? ці не абодва ўпадуць у яму?

40 Вучань ня бывае вышэй за свайго настаўніка; але, удасканаліўшыся, будзе кожны, як настаўнік ягоны.

41 Што ты глядзіш на парушынку ў воку брата твайго, а калоды ў сваім воку не адчуваеш?

42 Альбо, як можаш сказаць брату твайму: «браце! дай, я выму парушынку з вока твайго», калі сам ня бачыш калоды ў сваім воку! Крывадушнік! вымі сьпярга калоду са свайго вока, і тады ўбачыш, як выняць парушынку з вока брата твайго.

43 Няма добрага дрэва, якое б радзіла блгі плод; і няма благога дрэва, якое б радзіла плод добры.

44 Бо ўсякае дрэва пазнаецца з плоду ягонага; бо ня збіраюць смокваў з цярноўніку, і ня збіраюць вінаграду з хмызьняку.

45 Добры чалавек з добрага скарбу сэрца свайго выносіць добрае, а ліхі чалавек з ліхога скарбу сэрца свайго выносіць ліхое; бо ад лішніцы сэрца маўляюць вусны ягоныя.

46 Што вы клічаце Мяне: «Госпадзе! Госпадзе!» і ня робіце таго, што Я кажу?
47 Кожны, хто прыходзіць да Мяне і слухае словы Мае і выконвае іх, скажу вам, на каго падобны:
48 Ён падобны на чалавека, што будзе дом, які капаў, паглыбіўся і заклаў падмурак на камені, таму, калі сталася паводка, і вада націснула на гэты дом, дык не магла пахіснуць яго, бо ён пастаўлены быў на камені.
49 А хто слухае і ня выконвае, падобны на чалавека, які пабудоваў дом на зямлі без падмурка, які, калі націснула на яго вада, адразу абваліўся; і разбурэнне дома гэтага было вялікае.

Лк 7

1 Калі Ён скончыў усе словы Свае людю, які слухаў, дык увайшоў у Капернаум.
2 У аднаго сотніка слуга, якім ён даражыў, быў хворы пры сьмерці.
3 Пачуўшы пра Ісуса, ён паслаў да Яго юдэйскіх старэйшынаў - прасіць Яго, каб прыйшоў ацаліць слугу ягонага.
4 І яны, прыйшоўшы да Ісуса, прасілі Яго моцна, кажучы: ён варты, каб Ты зрабіў дзеля яго гэта,
5 бо ён любіць народ наш і збудаваў нам сынагогу.
6 Ісус пайшоў зь імі. І калі Ён недалёка ўжо быў ад дома, сотнік прыслаў да Яго сяброў сказаць Яму: ня турбуйся, Госпадзе, бо я ня варты, каб Ты ўвайшоў пад мой дах;
7 таму і сябе самога не палічыў я вартым прыйсьці да Цябе; але скажы слова, і паправіцца слуга мой;
8 бо я і падуладны чалавек, але, маючы ў сябе ў падначаленьні вояў, кажу аднаму: «ідзі», і ідзе; і другому: «прыйдзі», і прыходзіць; і слуге майму: «зрабі тое», і робіць.
9 Пачуўшы гэта, Ісус здзівіўся яму і, павярнуўшыся, сказаў народу, які ішоў за Ім: кажу вам, што і ў Ізраілі не знайшоў Я такога веры.
10 Пасланцы, вярнуўшыся ў дом, знайшлі хворага слугу здаровым.
11 Пасля гэтага Ісус пайшоў у горад, які называўся Наін, і зь Ім ішлі многія вучні Ягоныя і мноства людзей.
12 Калі ж Ён наблізіўся да гарадзкае брамы, тут выносілі памерлага, адзінага сына ў маці, а яна была ўдава; і шмат людзей ішло зь ёю з горада.
13 Ubачыўшы яе, Гасподзь умілажаліўся зь яе і сказаў ёй: ня плач.
14 І падышоўшы, дакрануўся да мараў; тыя, што неслі, спыніліся; і Ён сказаў: хлопца! табе кажу, устань.
15 Мёртвы, падняўшыся, сеў і пачаў гаварыць; і аддаў яго Ісус маці ягонай.
16 І ўсіх апанаваў страх, і славілі Бога, кажучы: вялікі прарок паўстаў сярод нас, і Бог наведваў народ Свой.
17 Такая пагалоска пра Яго разышлася па ўсёй Юдэі і па ўсім навакольні.
18 І абвясцілі Яну вучні ягоныя пра ўсё тое.
19 Ян, паклікаўшы двух вучняў сваіх, паслаў да Ісуса спытацца: ці Той Ты, Які павінен прыйсьці, ці чакаць нам другога?
20 Яны, прыйшоўшы да Ісуса, казалі: Ян Хрысьціцель паслаў нас да Цябе спытацца: ці Той Ты, Які мае прыйсьці, ці чакаць нам другога?
21 А тым часам Ён многіх ацаліў ад хваробаў і немачаў і ад злых духаў, і многім сьляпым даў зрок.
22 І сказаў ім Ісус у адказ: ідзеце, скажэце Яну, што вы бачылі і чулі: сьляпыя робяцца відушчымі, кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца, глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць і ўбогім абвясчаецца дабравесьце;
23 і дабрашчасны, хто не спакусіцца празь Мяне.

24 І калі пайшлі пасланцы Яनावыя, Ён пачаў гаварыць людзям пра Яна: што глядзець хадзілі вы ў пустыню? ці ня трысьцінку, ветрам калыханую?

25 што ж глядзець хадзілі вы? ці не чалавека, у мяккія шаты апранутага? Але тыя, хто апранаецца пышна і раскошна жыве, яны пры дварах царскіх.

26 Што ж глядзець хадзілі вы? ці не прарока? Таму, кажу вам, нават больш, чым прарока.

27 Гэта той, пра якога напісана: «вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Тваім, які падрыхтуе шлях Твой перад Табою».

28 Бо кажу вам: сярод народжаных жанчынамі няма ніводнага прарока большага за Яна Хрысьціцеля; але найменшы ў Царстве Божым большы за яго.

29 І ўвесь народ, які слухаў, і мытнікі ўзьнеслі Богу славу, ахрысьціўшыся хрышчэньнем Янавым;

30 а фарысэі і законьнікі адверглі волю Божую пра сябе, ня хрысьціўшыся ў яго.

31 Тады Гасподзь сказаў: з кім параўнаю людзей роду гэтага? і да каго яны падобныя?

32 яны падобныя да дзяцей, якія сядзяць на рынку, клічуць адно аднаго і кажуць: мы гралі вам на жалейцы, а вы не скакалі; мы сьпявалі вам песні журботныя, а вы не галасілі.

33 Бо прыйшоў Ян Хрысьціцель, ні хлеба ня есьць, ні віна ня п'е; і кажаце: «у ім дэман».

34 Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п'е; і кажаце: «вось чалавек, які любіць есьці і піць віно, прыяцель мытнікаў і грэшнікаў».

35 І апраўдана мудрасьць усімі дзецьмі яе.

36 Нехта з фарысэяў прасіў Яго паесьці зь ім ежы; і Ён, увайшоўшы ў дом фарысэя, узьлёг.

37 І вось, жанчына з таго горада, якая была грэшніца, даведаўшыся, што Ён узьляжыць у доме ў фарысэя, прынесла алавастрыны посуд зь мірам;

38 і, стаўшы заду каля ног Ягоных і плачучы, пачала абліваць ногі Ягоныя сьлязьмі і абціраць валасамі галавы сваёй, і цалавала ногі Яму, і мазала мірам.

39 Бачачы гэта, фарысэй, які запрасіў Яго, сказаў сам сабе: калі б Ён быў прарок, дык ведаў бы, хто і якая жанчына дакранаецца да Яго, бо яна грэшніца.

40 Зьвярнуўшыся да яго, Ісус сказаў: Сымоне! Я маю нешта сказаць табе. Ён кажа: скажы, Настаўнік.

41 Ісус сказаў: у аднаго пазыкоўца было два даўжнікі: адзін вінен быў пяцьсот дынараў, а другі пяцьдзесят;

42 але як што яны ня мелі чым заплаціць, ён дараваў абодвум. Дык скажы, каторы зь іх болей палюбіць яго?

43 Сымон адказаў: думаю, той, каму больш даравана. Ён сказаў яму: правільна ты разважыў.

44 І абярнуўшыся да жанчыны, сказаў Сымону: ці бачыш ты гэтую жанчыну? Я прыйшоў у дом твой, і ты вады Мне на ногі ня даў: а яна сьлязьмі абліла Мне ногі і валасамі галавы свае абцёрла.

45 Ты цалаваньня Мне ня даў; а яна, з той хвіліны, як Я прыйшоў, не перастае цалаваць Мне ногі.

46 Ты галавы Мне алеем не памазаў; а яна мірам намасьціла Мне ногі.

47 А таму кажу табе: даруюцца грахі ёй многія за тое, што яна палюбіла многа: а каму мала даруецца, той мала любіць.

48 А ёй сказаў: даруюцца табе грахі.

49 І тыя, што ўзьляжалі зь Ім, пачалі гаварыць самі сабе: хто гэта, што і грахі даруе?

50 А Ён сказаў жанчыне: вера твая ўратавала цябе; ідзі зь мірам.

Лк 8

1 Пасья гэтага Ён праходзіў па гарадах і селішчах, прапаведуючы і зьявляючы Царства Божае, і зь Ім дванаццаць,

2 і некаторыя жанчыны, якіх Ён ацаліў ад злых духаў і хваробаў: Марыя, называная Магдалінаю, зь якое выйшлі сем дэманаў,

3 і Яна, жонка Хузы, домаўпраўцы Ірадавага, і Сусана, і многія іншыя, якія служылі Яму маёмасьцю сваёю.

4 А як сабралася многа людзей, і з усіх гарадоў жыхары сыходзіліся да Яго, Ён пачаў гаварыць прытчаю:

5 Выйшаў сейбіт сеяць насеньне сваё; і калі ён сеяў, іншае ўпала пры дарозе і было патаптана, і птушкі нябесныя падзяўбілі яго;

6 а іншае ўпала на камень і, узыйшоўшы, засохла, бо ня мела вільгаці;

7 а іншае ўпала паміж цернямі, і вырасла церне і заглушыла яго;

8 а іншае ўпала на добрую зямлю і, узыйшоўшы, урадзіла плод стакротны. Сказаўшы гэта, абвясціў: хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

9 А вучні Ягоныя спыталіся ў Яго: што азначала прытча гэтая?

10 Ён сказаў: вам дадзена ведаць таямніцы Богага Царства, а астатнім у прытчах, так што яны бачачы - ня бачаць і чуючы - не разумеюць.

11 Вось што азначае прытча гэтая: насеньне ёсьць слова Божае;

12 а што ўпала пры дарозе, гэта ёсьць слухачы, да якіх пасья прыходзіць д'ябал і забірае слова з сэрца іхняга, каб яны ня ўверавалі і не ўратаваліся,

13 а што ўпала на камень, гэта тыя, якія, пачуўшы слова, прымаюць з радасьцю, але якія ня маюць караня і часова веруюць, а ў час спакушэньня адпадаюцца;

14 а што ўпала ў церне, гэта тыя, якія слухаюць слова, але, адыходзячы, турботамі, багацьцем і асалодамі жыцьцёвымі заглушаюцца і плоду ня родзяць;

15 а што ўпала на добрую зямлю, гэта тыя, якія, пачуўшы слова, асяляюць яго ў добрым і чыстым сэрцы і родзяць плод у цяролівасьці. Сказаўшы гэта, Ён абвясціў: хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

16 Ніхто, запаліўшы свечку, не накрывае яе пасудзінаю, альбо ня ставіць пад лок, а ставіць на свечнік, каб уваходзячы, бачылі сьвятло.

17 Бо няма нічога таёмнага, што ня выйшла б на яву, ні схаванага, што не зрабілася б вядомым і ня выкрывалася б.

18 Дык вось, уважайце, як вы слухаеце: бо хто мае, таму дадзена будзе; а хто ня мае, у таго адымецца і тое, што ён думае мець.

19 І прыйшлі да Яго Маці і браты Ягоныя, і не маглі падысьці да Яго з прычыны люднасьці.

20 І далі знак Яму: Маці і браты Твае стаяць звонку, хочучы бачыць Цябе.

21 Ён сказаў ім у адказ: маці Мая і браты Мае - гэта слухачы слова Богага і выканаўцы яго.

22 Аднаго дня Ён увайшоў з вучнямі Сваімі ў лодку і сказаў ім: пераправімся на той бок возера. І выправіліся.

23 У час плаваньня іхняга Ён заснуў. На возеры падняўся бурны вецер, і залівала іх хвалямі, і яны былі ў небясьпецы.

24 І падышоўшы, разбудзілі Яго і казалі: Настаўнік! Настаўнік! гінем. Але Ён, устаўшы, загразіў ветру і хваляваньню вады: і перасталі, і зрабілася цішыня.

25 Тады Ён сказаў ім: дзе вера ваша? А яны ў страху і здзіўленьні казалі адзін аднаму: хто ж гэта, што і вятрам загадвае і вадзе, і слухаюцца Яго?

26 І прыплылі ў краіну Гадарынскую, якая насупраць Галілеі.

27 Калі ж выйшаў Ён на бераг, сустрэў Яго адзін чалавек з горада, апанаваны дэманамі з даўняга часу, і ў вопратку не апранаўся, і жыў ня ў доме, а ў магілах.

28 Ён, убачыўшы Ісуса, закрычаў, упаў перад Ім і моцным голасам сказаў: што Табе да мяне, Ісусе, Сыне Бога ўсявышняга? прашу Цябе, ня муч мяне.

29 Бо Ісус загадаў нячыстаму духу выйсці з гэтага чалавека; бо ён доўгі час мучыў яго, так што яго вязалі ланцугамі і путамі, аберагаючы яго: але ён разрываў пумы, і быў гнаны дэманам у пустыні.

30 Ісус спытаўся ў яго: як тваё імя? Той сказаў: «легіён», бо шмат дэманаў увайшло ў яго.

31 І яны прасілі Ісуса, каб не загадаў ім ісці ў бездань.

32 А тут на гары пасьвіўся вялікі гурт сьвіней: і дэманам прасілі ў Яго, каб дазволіў ім увайсці ў іх. Ён дазволіў ім.

33 Дэманам, выйшаўшы з чалавека, увайшлі ў сьвіней: і кінуўся гурт з урвішча ў возера, і патануў.

34 Пастухі, убачыўшы, што сталася, пабеглі і расказалі ў горадзе і ў селішчах.

35 І выйшлі пабачыць, што сталася; і прыйшоўшы да Ісуса, знайшлі чалавека, зь якога выйшлі дэманам; ён сядзеў каля ног Ісуса, апрануты і ў здаровым розуме: і жахнуліся.

36 А тыя, што бачылі, расказалі ім, як выздаравеў шаленец.

37 І прасіў у Яго ўвесь люд Гадарынскага навакольнага сысыці ад іх, бо яны агорнутыя былі вялікім страхам. Ён увайшоў у лодку і вярнуўся.

38 А чалавек, зь якога выйшлі дэманам, прасіўся ў Яго, каб быць зь Ім. Але Ісус адпусціў яго, сказаўшы:

39 вярніся ў дом твой і раскажы, што ўтварыў табе Бог. Ён пайшоў і абвясчаў па ўсім горадзе, што ўтварыў яму Ісус.

40 А калі вярнуўся Ісус, люд прыняў Яго, бо ўсе чакалі Яго.

41 І вось, прыйшоў чалавек, якога звалі Яір, які быў начальнікам сынагогі: і ўпаўшы да ног Ісуса, прасіў Яго ўвайсці да яго ў дом,

42 бо ў яго была адна дачка, гадоў дванаццаці, і тая была пры смерці. А калі Ён ішоў, люд націскаў на Яго.

43 І жанчына, якая пакутавала ад крывацечы дванаццаць гадоў, якая, патраціўшы на лекараў усю маёмасць, ніводным не магла быць вылечана,

44 падышоўшы ззаду, кранулася краю вопраткі Ягонага: і адразу цеча крыві ў яе перастала.

45 І сказаў Ісус: хто дакрануўся да Мяне? Калі ж усе адмовіліся, Пётр і ўсе, хто быў зь Ім, сказалі: Настаўнік! людзі атачаюць Цябе і націскаюць, - і Ты кажаш: «хто дакрануўся да Мяне»?

46 Але Ісус сказаў: дакрануўся да Мяне нехта: бо Я адчуваў сілу, якая выйшла зь Мяне.

47 Жанчына, бачачы, што яна ня ўтоілася, з трымценьнем падышла і, упаўшы перад Ім, абвясціла Яму перад усімі людзьмі, зь якой прычыны дакранулася да Яго, і як адразу ацалілася.

48 Ён сказаў ёй: дзей, дачка! вера твая ўратавала цябе; ідзі зь мірам.

49 Калі Ён яшчэ гаварыў гэта, прыходзіць нехта з дому начальніка сынагогі і кажа яму: дачка твая памерла: не дакучай Настаўніку.

50 Але Ісус, пачуўшы гэта, сказаў яму: ня бойся, толькі веруй, і ўратаваная будзе.

51 А прыйшоўшы ў дом, не дазволіў увайсці нікому, апрача Пятра, Яна і Якава, і бацькі дзяўчыны, і маці.

52 Усе плакалі і галасілі па ёй. Але Ён сказаў: ня плачце; яна не памерла, а сьпіць.

53 І сьмяяліся зь Яго, ведаючы, што яна памерла.

54 А Ён, выслаўшы ўсіх прэч і ўзяўшы яе за руку, усклікнуў: дзяўчына! устань!

55 І вярнуўся дух ейны; яна адразу ўстала; і Ён загадаў даць ёй есьці.

56 І здзівіліся бацькі ейныя. А Ён загадаў ім не расказваць нікому пра тое, што сталася.

Лк 9

1 І склікаўшы дванаццаць, даў ім сілу і ўладу над усімі дэманамі, і лекаваць ад хваробаў,

2 і паслаў іх зьвеставаць Царства Божае і ацяляць хворых

3 і сказаў ім: нічога не бярэце ў дарогу: ні кія, ні торбы, ні хлеба, ні срэбра, і ня майце па дзье вوپраткі;

4 і ў які дом увойдзеце, там заставайцеся і адтуль выпраўляйцеся ў дарогу;

5 а калі дзе ня прымуць вас, дык, выходзячы з горада таго, абцярушэце і пыл з вашых ног у сьведчаньне на іх.

6 Яны пайшлі і праходзілі селішчамі, зьвястуючы і ацяляючы ўсюды.

7 Дачуўся Ірад тэтрарх пра ўсё, што рабіў Ісус, і здзіўляўся: бо адны казалі, што гэта Ян паўстаў зь мёртвых;

8 другія - што Ілья зьявіўся; а тыя, што адзін з старавечных прарокаў уаскрэс.

9 І сказаў Ірад: Яну я адцяў галаву; а хто Гэты, пра Якога я чую такое? І стараўся ўбачыць Яго.

10 Апосталы, вярнуўшыся, казалі Яму, што яны зрабілі; і Ён, узяўшы іх з Сабою, адасобіўся ў пустэльнай мясьціне, непадалёк ад горада, называнага Бэтсаідаю.

11 Але людзі, даведаўшыся, пайшлі за Ём: і Ён, прыняўшы іх, гутарыў зь імі пра Царства Божае і ацяляў тых, каму было патрэбнае ацаленьне.

12 А дзень пачаў хіліцца да вечара. І прыступіўшы да Яго, дванаццаць казалі Яму: адпусьці людзей, каб яны пайшлі ў навакольныя селішчы і вёскі начаваць і дасталі ежы; бо што мы тут у пустэльнай мясьціне.

13 Але Ён сказаў ім: вы дайце ім есьці. Яны казалі: у нас няма больш за пяць хлябоў і дзьве рыбіны; хіба што, нам трэба пайсьці купіць ежы на ўвесь гэты люд.

14 Бо іх было каля пяці тысяч чалавек. Але Ён сказаў вучням Сваім: пасадзеце іх радамі па пяцьдзясят.

15 І зрабілі так, і пасадзілі ўсіх.

16 А Ён, узяўшы пяць хлябоў і дзьве рыбіны і паглядзеўшы на неба, дабраславіў іх, пераламаў і даў вучням, каб раздаць людзям.

17 І елі і наеліся ўсе: і рэшты кавалкаў набралася ў іх дванаццаць кашоў.

18 Аднаго разу, калі Ён маліўся ў адасобленым месцы, вучні былі зь Ём, Ён спытаўся ў іх: за каго ўважаюць Мяне людзі?

19 Яны казалі ў адказ, за Яна Хрысьціцеля, а некаторыя - за Ільлю: а іншыя кажуць, што адзін з старавечных прарокаў уаскрэс.

20 А Ён спытаўся ў іх: а вы за каго ўважаеце Мяне? Адказаў Пётр: за Хрыста Богага.

21 Але Ён строга загадаў ім нікому не казаць пра гэта,

22 сказаўшы, што Сын Чалавечы мае шмат адпакутаваць, і быць адкінутым старэйшынамі, першасьвятарамі і кніжнікамі, і быць забітым, і на трэці дзень уаскрэснуць.

23 А да ўсіх прамовіў: калі хто хоча ісьці за Мною, адрачыся ад сябе і вацьмі крыж свой і ідзі за Мною;

24 бо, хто хоча душу сваю захаваць, той страціць яе: а хто страціць душу сваю дзеля Мяне, той захавае яе,

25 бо што карысьці чалавеку здабыць увесь сьвет, а сябе самога загубіць, альбо пашкодзіць сабе?

26 бо хто пасаромеецца Мяне і Маіх слоў, таго Сын Чалавечы пасаромеецца, калі прыйдзе ў славе Сваёй і Айцовай і сьвятых анёлаў.

27 Кажу бо вам па праўдзе: ёсьць сярод тых, што стаяць тут, такія, якія ня зьведаюць сьмерці, а ўжо ўгледзяць Царства Божае.

28 Пасьля гэтых словаў, дзён праз восем, узяўшы Пятра, Яна і Якава, узыйшоў Ён на гару памаліцца.

29 І калі маліўся, выгляд аблічча ў Яго зьмяніўся, і вопратка ў Яго зрабілася белая, бліскучая.

30 І вось, два мужы гутарылі зь Ім, якія былі Майсей і Ілья:

31 зьявіўшыся ў славе, яны казалі абодва пра зыход Ягоны, які яму належала здзейсьніць у Ерусаліме.

32 Пётр і астатнія зь ім змораныя былі сном: але прачнуўшыся, угледзелі славу Ягоную, і двух мужоў, што стаялі зь Ім.

33 І калі яны адыходзілі ад Яго, сказаў Пётр Ісусу: Настаўнік! добра нам тут быць: зробім тры палаткі, адну Табе, адну Майсею і адну Ільлю, - ня ведаючы, што казаў.

34 Калі ж ён казаў гэта, наплыло воблака і асланіла іх; і спалохаліся яны, калі ўвайшлі ў воблака.

35 І быў з воблака голас, які мовіў: Гэты ёсьць Сын Мой Любасны; Яго слухайце.

36 Калі быў гэты голас, застаўся Ісус адзін. І яны змоўчалі і нікому не казалі ў тых дні пра тое, што бачылі.

37 А на другі дзень, калі яны сыйшлі з гары, сустрэла Яго шмат людзей.

38 Раптам нехта зь людзей усклікнуў: Настаўнік! маю Цябе зірнуць на сына майго, ён адзін у мяне:

39 яго вярэдзіць дух, і ён раптам ускрыквае, і курчыць яго, так што пускае пену; і ледзьве адступае ад яго, змучыўшы яго;

40 я прасіў вучняў Тваіх выгнаць яго, і яны не маглі.

41 А Ісус адказваючы, сказаў: о род няверны і разбэшчаны! дакуль буду з вамі і буду цярпець вас? прывядзі сюды сына твайго.

42 І калі той яшчэ ішоў, дэман кінуў яго на зямлю і пачаў калаціць; але Ісус загразіў нячыстаму духу, і ацаліў падлетка, і аддаў яго бацьку ягонаму.

43 І ўсе здзіўляліся зь велічы Божай. А калі ўсе здзіўляліся з усяго, што гаварыў Ісус, Ён сказаў вучням Сваім:

44 пакладзеце вы сабе ў вушы словы гэтыя: Сын Чалавечы будзе аддадзены ў рукі чалавечыя.

45 Але яны не зразумелі слова гэтага, і яно было замкнута ад іх, так што яны ня ўцямілі яго; а спытацца ў Яго пра гэтае слова баяліся.

46 І прыйшло ім на думку: хто б зь іх быў большы?

47 А Ісус, бачачы помysel сэрца іхняга, узяўшы дзіця, паставіў яго перад Сабою

48 і сказаў ім: хто прыме гэтае дзіця ў імя Маё, той Мяне прымае; а хто прыме Мяне, той прымае Таго, Хто паслаў Мяне; бо, хто з вас найменшы за ўсіх, той будзе вялікі.

49 Пры гэтым Ян сказаў: Настаўнік! мы бачылі чалавека, які імем Тваім выганяе дэманаў, і забаранілі яму, бо ён ня ходзіць з намі.

⁵⁰ Ісус сказаў яму: не забараняйце; бо хто ня супроць вас, той за вас.
⁵¹ А калі набліжаліся дні ўшэсьця Ягонага ад людзей, Ён захацеў ісьці ў Ерусалім,
⁵² і паслаў вястуну ў перад абліччам Сваім: і яны пайшлі і ўвайшлі ў селішча Самаранскае, каб падрыхтаваць для Яго;
⁵³ але там ня прынялі Яго, бо Ён меў выгляд вандроўніка ў Ерусалім.
⁵⁴ Бачачы гэта, вучні Ягоныя, Якаў і Ян, казалі: Госпадзе! ці хочаш, мы скажам, каб вагонь сышоў зь неба і вынішчыў іх, як і Ілья зрабіў?
⁵⁵ Але Ён, зьвярнуўшыся да іх, забараніў ім і сказаў: ня ведаеце, якога вы духу;
⁵⁶ бо Сын Чалавечы прыйшоў ня губіць душы чалавечыя, а ратаваць. І пайшлі ў іншае селішча.
⁵⁷ Сталася, што калі яны былі ў дарозе, нехта сказаў Яму: Госпадзе! я пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў.
⁵⁸ Ісус сказаў яму: лісы маюць норы, а птушкі нябесныя - гнёзды; а Сын Чалавечы ня мае, дзе прыхіліць галаву.
⁵⁹ А другому сказаў: ідзі за Мною. Той сказаў: Госпадзе! дазволь мне сьпяраша пайсьці і пахаваць бацьку майго.
⁶⁰ Але Ісус сказаў яму: пакінь мёртвым хаваць сваіх мерцьвякоў; а ты ідзі, зьвястуй Царства Божае.
⁶¹ Яшчэ другі сказаў: я пайду за Табою, Госпадзе! але сьпяраша дазволь мне разьвітацца з хатнімі маімі.
⁶² Але Ісус сказаў яму: ніхто, хто паклаў руку сваю на плуг і азіраецца назад, не надзейны для Царства Божага.

Лк 10

¹ Пасья гэтага выбраў Гасподзь і іншых вучняў, і паслаў іх па двое перад абліччам Сваім у кожны горад і мясціну, куды Сам хацеў ісьці,
² і сказаў ім: жніва многа, а работнікаў мала; дык вось малеце Гаспадара жніва, каб паслаў работнікаў на жніво Сваё.
³ Ідзеце! Я пасылаю вас, як ягнят сярод ваўкоў.
⁴ Не бярэце ні мяха, ні торбы, ні абутку, і нікога на дарозе ня вітайце.
⁵ У які дом увайдзеце, сьпяраша кажэце: «мір дому гэтаму!»
⁶ І калі будзе там сын міру, дык спачыне на ім мір ваш; а калі не, дык да вас вернецца;
⁷ а ў доме тым заставайцеся, ежце і пеце, што ў іх ёсьць: бо працаўнік варты ўзнагароды за працу сваю, не пераходзьце з дому ў дом.
⁸ І калі прыйдзеце ў які горад, і прымуць вас, ежце, што вам дадуць;
⁹ і ацяляйце ў ім хворых, і кажэце ім: «наблізілася да вас Царства Божае».
¹⁰ А як прыйдзеце ў які горад, і ня прымуць вас, дык, выйшаўшы на вуліцу, скажэце:
¹¹ «і пыл, прыліплы да нас ад вашага горада, абцярушваем вам; аднак жа ведайце, што наблізілася да вас Царства Божае».
¹² Кажу вам, што Садоме ў дзень той будзе радасьней, чым гораду таму.
¹³ Гора табе, Харазіне! гора табе, Віфсаіда! бо, калі б у Тыры і Сідоне зьявіліся сілы, яўленьня ў вас, дык даўно б яны, седзячы ў вярэце і ў попеле, пакаляліся;
¹⁴ але і Тыру і Сідону радасьней будзе на судзе, чым вам.
¹⁵ І ты, Капернауме, што да неба ўзвысіўся, да пекла зрынешся.
¹⁶ Хто слухае вас, Мяне слухае, і хто вас цураецца, Мяне цураецца; а хто цураецца Мяне, цураецца Таго, хто паслаў Мяне.
¹⁷ Семдзесят вучняў вярнуліся з радасьцю і казалі: Госпадзе! і дэманьы слухаюцца нас у імя Тваё.

- 18 А Ён сказаў ім: Я бачыў сатану, які ўпаў зь неба, як маланка;
19 вось, даю вам уладу наступаць на зьмеяў і скарпіёнаў і на ўсю сілу варожую, і нішто не пашкодзіць вам;
20 аднак жа таму ня радуйцеся, што духі слухаюцца вас: а радуйцеся таму, што імёны вашыя напісаны на нябёсах.
21 У тую хвіліну ўзрадаваўся духам Ісус і сказаў: слаўлю Цябе, Войча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты ўтоіў гэта ад мудрых і ад разумных і адкрыў малым дзецям; праўда, Войча! бо такая была Твая воля.
22 І зьвярнуўшыся да вучняў, сказаў: усё перададзена мне Айцом Маім; і хто ёсьць Сын, ня ведае ніхто, апроча Айца, і хто ёсьць Айцец, ня ведае ніхто, апроча Сына, і каму Сын хоча адкрыць.
23 І зьвярнуўшыся да вучняў, сказаў ім асобна: дабрашчасныя вочы, якія бачаць тое, што вы бачыце!
24 бо кажу вам, што многія прарокі і цары хацелі бачыць, што вы бачылі, і ня ўбачылі, і чуць, што вы чулі, і ня чулі.
25 І вось, адзін законьнік устаў і, спакушаючы Яго, сказаў: Настаўнік, што мне рабіць, каб успадкаваць жыцьцё вечнае?
26 А Ён сказаў яму: у законе што напісана? як чытаеш?
27 Той сказаў у адказ: «палюбі Госпада Бога твайго ўсім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсёю моцай тваёю, і ўсім разуменьнем тваім, і блізкага твайго, як самога сябе».
28 Ісус сказаў яму: слушна ты адказваў; так рабі і будзеш жыць.
29 Але той, хочучы апраўдацца, сказаў Ісусу: а хто мой блізкі?
30 На гэта сказаў Ісус: нейкі чалавек ішоў зь Ерусаліма ў Ерыхон і нарваўся на разбойнікаў, якія зьнялі зь яго вопратку, паранілі яго і пайшлі, пакінуўшы яго ледзь жывога.
31 З нагоды нейкі сьвятар ішоў тою дарогаю і, убачыўшы яго, прайшоў міма.
32 Гэтак сама і лявіт, быўшы на тым месцы, падышоў, паглядзеў і прайшоў міма.
33 А нейкі Самаранін, праязджаючы, знайшоў яго і, убачыўшы яго, пашкадаваў,
34 і падышоўшы, перавязаў яму раны, паліваючы алеем і віном; і, пасадзіўшы яго на свайго асла, прывёз яго ў гасьцініцу і паклапаціўся пра яго;
35 а на другі дзень, ад'язджаючы, дастаў два дынары, даў гаспадару гасьцініцы і сказаў яму: паклапаціся пра яго; і калі патраціш больш, я, калі вярнуся, аддам табе.
36 Хто з гэтых трох, думаеш ты, быў блізкі таму, што нарваўся на разбойнікаў?
37 Ён сказаў: той, які зрабіў яму міласьць. Тады Ісус сказаў яму: ідзі, і ты рабі гэтак сама.
38 У часе дарогі іхняй, прыйшоў Ён у адно селішча; тут жанчына, імем Марфа, прыняла Яго ў дом свой;
39 у яе была сястра, імем Марыя, якая села да ног Ісуса і слухала слова Ягонае.
40 А Марфа клапацала пра вялікае частаваньне, і падышоўшы, сказала: Госпадзе! ці Табе клопату няма, што сястра мая адну мяне пакінула служыць? скажы ёй, каб пасобіла мне.
41 А Ісус сказаў ёй у адказ: Марфа! Марфа! рупішся і завіхаешся ты занадта,
42 а адно толькі трэба, Марыя ж выбрала добрую долю, якая не адымецца ў яе.

Лк 11

1 Сталася, што калі Ён у адным месцы маліўся, і перастаў, адзін вучань ягоны сказаў Яму: Госпадзе! навучы нас маліцца, як і Ян навучыў вучняў сваіх.

² Ён сказаў ім: калі моліцеся, кажэце: «Войча наш, Які існы ў нябёсах! хай сьвяціцца імя Тваё; хай прыйдзе Царства Тваё; хай будзе воля Твая і на зямлі, як на небе; хлеб наш надзённы давай нам на кожны дзень;

⁴ і даруй нам грахі нашыя, як і мы даруем кожнаму вінаватому перад намі; і не дапусьці нас у спакусу, але ратуй нас ад ліхога».

⁵ І сказаў ім: уявім, што нехта з вас, маючы сябра, прыйдзе да яго апоўначы і скажа яму: дружа, пазыч мне тры хлябы,

⁶ бо сябра мой з дарогі зайшоў да мяне, і ў мяне няма чаго даць яму;

⁷ а той зь сярэдзіны скажа яму ў адказ: ня турбуй мяне, дзверы ўжо замкнёныя, і дзеці мае на пасьцелі са мною; не магу ўстаць і даць табе.

⁸ Калі, кажу вам, ён ня ўстане і ня дасьць яму па прыязьні зь ім, дык па неадступнасьці ягонай, устаўшы, дасьць яму, колькі просіць.

⁹ І Я кажу вам: прасеце, і дасца вам; шукайце, і знойдзеце; стукайцеся, і адчыняць вам;

¹⁰ бо кожны просьбіт атрымлівае, і шукальнік знаходзіць, і хто стукаецца, таму адчыняць.

¹¹ Які з вас бацька, калі сын папросіць у яго хлеба, падасьць яму камень? альбо калі папросіць рыбы, падасьць яму зьмяю, замест рыбы?

¹² альбо, калі папросіць яйка, падасьць яму скарпіёна?

¹³ Дык вось, калі вы, ліхія, умееце даньні добрыя даваць дзецям вашым, тым болей Айцец Нябесны дасьць Духа Сьвятога тым, хто просіць у Яго.

¹⁴ Аднаго разу выгнаў Ён дэмана, які быў нямы; і калі дэман выйшаў, нямы загаварыў; і людзі здзівіліся.

¹⁵ А некаторыя зь іх казалі: Ён выганяў дэманаў сілаю вэльэвула, князя дэманскага.

¹⁶ А іншыя, спакушаючы, патрабавалі ад Яго азнакі зь неба.

¹⁷ Але Ён, ведаючы намыслы іхнія, сказаў ім: усякае царства, якое разьдзялілася самое ў сабе, запустее, і дом, які разьдзяліўся сам у сабе, зруйнаецца.

¹⁸ А калі і сатана разьдзеліцца сам у сабе, дык як устоіць царства ягонае? а вы кажаце, што я сілаю вэльэвулавай выганяю дэманаў.

¹⁹ І калі Я сілаю вэльэвулавай выганяю дэманаў, дык сыны вашыя чыёй сілаю выганяюць іх? А таму яны будуць вам за судзьдзяў.

²⁰ А калі Я пальцам Божым выганяю дэманаў, дык напэўна ж дасягнула да вас Царства Божае.

²¹ Калі дужы са зброяй ахоўвае свой дом, тады ў бясьпецы ягоная маёмасьць;

²² а калі дужэйшы за яго нападае на яго і пераможа яго, тады возьме ўсю зброю ягоную, на якую ён спадзяваўся, і падзеліць захопленая ў яго.

²³ Хто не са Мною, той супроць Мяне; і хто ня зьбірае са Мною, той раскідае.

²⁴ Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, дык ходзіць па бязводных мясцінах, шукаючы спакою, і не знаходзячы, кажа: вярнуся ў дом мой, адкуль выйшаў.

²⁵ І прыйшоўшы, застае яго падмеценым і прыбраным;

²⁶ тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, люцейшых за сябе, і, увайшоўшы, жывуць там; і бывае чалавеку таму апошняя горш за першае.

²⁷ Калі ж Ён казаў гэта, адна жанчына, узвысіўшы голас зь людзей, сказала Яму: дабрашчаснае ўлоньне, якое насіла Цябе, і саскі, якія Цябе кармілі!

²⁸ А Ён сказаў: дабрашчасныя тыя, што слухаюць слова Божае і трымаюцца яго.

²⁹ А калі люд пачаў сыходзіцца ў мностве, Ён пачаў гаварыць: род гэты ліхі; ён шукае азнакі, і азнака не даецца яму, апроча азнакі Ёны прарока;

³⁰ бо, як Ёна быў азнакай Нінэвіціянам, так будзе Сын Чалавечы роду гэтаму.

31 Царыца Поўдня паўстане на суд з мужамі роду гэтага і асудзіць іх, бо яна прыходзіла з канца зямлі паслухаць мудрасьці Саламонавай; і вось тут больш за Саламона.

32 Нінэвіцяне ўстануць на суд з родам гэтым і асудзяць яго, бо яны пакаяліся праз прапаведваньне Ёнавае, і вось, тут больш за Ёну.

33 Ніхто, запаліўшы свечку, ня ставіць яе ў патайным месцы, ні пад пасудзінаю, а на свечніку, каб, уваходзячы, бачылі святло.

34 Сьветач целу ёсьць вока; дык вось, калі вока тваё будзе чыстае, дык і ўсё цела тваё будзе сьветлае; а калі яно будзе благое, дык і цела тваё будзе цёмнае.

35 Дык вось, глядзі: святло, якое ў табе, ці ня ёсьць цемра?

36 А калі цела тваё ўсё сьветлае і ня мае ніводнай цямноціны, дык будзе сьветла ўсё так, як бы калі сьветач асьвятляў цябе зьзяньнем.

37 Калі Ён сказаў гэта, адзін фарысэй запрасіў Яго да сябе абедась; Ён прыйшоў і ўзьлёг.

38 А фарысэй здзівіўся, убачыўшы, што Ён ня ўмыў рук перад абедам.

39 Але Гасподзь сказаў яму: вось вы, фарысэі, знешнасьць чары і місы ачышчаеце, а нутрына вашая поўная пахапнасьці і злахітрасьці.

40 Неразумныя! ці ж ня Той, Хто стварыў знешняе, старыў і ўнутранае?

41 Падавайце лепей міласьціну з таго, што ў вас ёсьць: тады ўсё будзе ў вас чыстае.

42 Але гора вам, фарысэям, што даяце дзесяціну зь мяты, руты і ўсякай гародніны, і ня дбаеце пра суд і любасьць Божую: гэта трэба было рабіць, і таго не пакідаць.

43 Гора вам, фарысэям, што любіце ў сынагогах сядзець наперадзе і вітаньні на плошчах.

44 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што вы - як магілы схаваныя, над якімі людзі ходзяць і ня ведаюць таго.

45 На гэта нехта з законнікаў сказаў Яму: Настаўнік! кажучы гэта, Ты нас крыўдзіш.

46 Але Ён сказаў: і вам, законнікам, гора, што ўскладаеце на людзей ёрмы непасільныя, а самыя і адным пальцам не кранаеце іх.

47 Гора вам, што будзеце могільнікі прарокам, якіх забілі бацькі вашыя:

48 гэтым самым вы сьведчыце пра дзеі бацькоў вашых і згаджаецеся зь імі; бо яны забілі прарокаў, а вы будзеце ім помнікі.

49 Таму і мудрасьць Божая сказала: пашлю да іх прарокаў і апосталаў, і зь іх адных заб'юць, а другіх прагоняць;

50 хай спагоніцца з роду гэтага кроў усіх прарокаў, пралітая ад стварэньня сьвету,

51 ад крыві Авеля да крыві Захара, забітага паміж ахвярнікам і храмам. Праўда, кажу вам, спагоніцца з роду гэтага.

52 Гора вам, законнікам, што вы ўзялі ключ разуменьня: самыя не ўвайшлі і ўваходзіць перашкодзілі.

53 Калі Ён казаў ім гэта, кніжнікі і фарысэі пачалі заўзятая падступацца да яго, вымагаючы ў Яго адказаў на многае,

54 цікуючы за Ім і стараючыся падлавіць што-небудзь з вуснаў Ягоных, каб зьвінаваціць Яго.

Лк 12

1 Тым часам, калі сабраліся тысячы людзей, так што ціснулі адзін аднаго, Ён пачаў гаварыць спадчатку вучням Сваім: сыцеражэцца закваскі фарысэйскай, якая ёсьць крывадушнасьць.

2 Няма нічога схаванага, што ня выкрылася б, і таёмнага, чаго ня ўведалі б.

3 Таму, што вы казалі ў цемры, тое ўчуецца на святле; і што казалі на вуха ўсярэдзіне дома, тое будзе абвешчана з дахаў.

4 Кажу ж бо вам, сябрам Маім: ня бойцеся тых, што забіваюць цела і потым ня могуць нічога болей зрабіць;

5 а скажу вам, каго баяцца: бойцеся таго, хто, пасяля забойства, можа ўкінуць у геену; праўда, кажу вам, таго бойцеся.

6 Ці ж ня пяць маленькіх птушак прадаюцца за два асары? і ніводная зь іх не забытая ў Бога.

7 А ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны. Дык вось, ня бойцеся: вы даражэйшыя за многіх маленькіх птушак.

8 Маўляю ж вам: кожнага, хто вызна Мяне перад людзьмі, і Сын Чалавечы вызнае перад анёламі Божымі;

9 а хто зрачэцца Мяне перад людзьмі, той зрачыны будзе перад анёламі Божымі.

10 І кожнаму, хто скажа слова на Сына Чалавечага, даравана будзе; а хто скажа блюзьнерства на Духа Святога, таму не даруецца.

11 А як прывядуць вас у сынагогі, да начальстваў і ўладаў, ня турбуйцеся, як ці што адказваць, альбо што казаць;

12 бо Сьвяты Дух навучыць вас у тую самую хвіліну, што трэба казаць.

13 Нехта зь людзей сказаў Яму: Настаўнік! скажы брату майму, каб ён падзяліў са мной спадчыну,

14 А Ён сказаў чалавеку таму: хто паставіў Мяне судзіць альбо дзяліць вас?

15 Пры гэтым сказаў ім: глядзеце, сьцеражэцеся любазьдзірства, бо жыцьцё чалавека не залежыць ад лішку ў яго маёмасьці.

16 І сказаў ім прытчу: у аднаго багатага чалавека добра ўрадзіла поле;

17 і ён разважаў сам з сабою: што мне рабіць? няма куды мне сабраць плады мае.

18 І сказаў: вось што зраблю: паламаю засекі мае і збудую большыя, і зьбяру туды ўсё збожжа маё і ўсё дабро маё.

19 І скажу душы маёй: душа! шмат добра ляжыць у табе на многія гады: пакайся, еж, пі, весяліся.

20 Але Бог сказаў яму: неразумны! гэтае ж ночы душу тваю забяруць у цябе; каму ж дастанецца тое, што ты назапасіў?

21 Так бывае з тым, хто зьбірае скарбы сабе, а не ад Бога багачее.

22 І сказаў вучням Сваім: таму кажу вам: ня турбуйцеся дзеля душы вашае, што вам есьці, ні для цела, у што апрануцца:

23 душа большая за ежу, і цела – за вопратку.

24 Паглядзеце на крумкачоў: яны ня сеюць, ні жнуць; няма ў іх ні сховішчаў, ні засекаў, і Бог корміць іх; наколькі ж бо вы лепшыя за птушак?

25 Ды і хто з вас, турбуючыся, можа дадаць сабе росту хоць на адзін локаць?

26 Дык вось, калі і найменшага зрабіць ня можаце, чаго ж турбуецца за астатняе?

27 Паглядзеце на лілеі, як яны растуць: не працуюць, ні прадуюць; але кажу вам што і Саламон ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як кожная зь іх.

28 А калі траву польную, якая сёньня ёсьць, а заўтра будзе кінута ў печ, Бог так апранае, дык наколькі ж болей вас, малаверы.

29 Дык вось, ня шукайце, што вам есьці, альбо што піць, і ня турбуйцеся,

30 бо ўсяго гэтага шукаюць людзі сьвету гэтага; а ваш Айцец ведае, што вы маеце патрэбу ў гэтым;

31 а найболей шукайце Царства Божага, і гэта ўсё дадасца вам.

32 Ня бойся, малы статак! бо Айцец ваш меў добрую ласку даць вам Царства.

33 Прадавайце маёнткі вашыя і давайце міласьціну. Рыхтуйце сабе ўмясьцілішчы нелядашчыя, скарб нявычэрпны на нябёсах, куды злодзей не набліжаецца, і дзе моль не зьядае:

34 бо, дзе скарб ваш, там і сэрца вашае будзе.

35 Хай будзе паясьніца ваша аперазаная, і сьвяцільні гараць;

36 і вы будзеце падобныя на людзей, якія чакаюць вяртаньня гаспадара свайго зь вяселья, каб, калі прыйдзе і пастукаецца, адразу адчыніць яму.

37 Дабрашчасныя рабы тыя, якіх гаспадар, прыйшоўшы, застане чуйнымі; праўду кажу вам, ён апяражацца і пасаdziць іх, і падыходзячы, пачне служыць ім.

38 І калі прыйдзе ў другую варту, і ў трэцюю варту прыйдзе, і знойдзе іх так, дык добрашчасныя рабы тыя.

39 Вы знаеце, што калі б ведаў гаспадар дому, а каторай гадзіне прыйдзе злодзей, дык чуваў бы і не дапусьціў бы падкапаць дом свой:

40 будзьце ж і вы гатовыя, бо ў якую гадзіну, ня думаеце, прыйдзе Сын Чалавечы.

41 Тады сказаў Яму Пётр: Госпадзе! ці нам Ты прытчу гэтую кажаш, ці ўсім?

42 Гасподзь жа сказаў: хто верны і разумны ўпраўнік, якога гаспадар паставіў над слугамі сваімі раздаваць ім у свой час меру хлеба?

43 Дабрашчасны раб той, якога гаспадар ягоны, прыйшоўшы, застане, што робіць так:

44 праўду кажу вам, што над усёй маёмасьцю сваёй паставіць яго.

45 А калі раб той скажа ў сэрцы сваім: «ня скоры прыйдзе гаспадар мой», і пачне біць слуг і служанак, есьці і піць і напівацца,

46 дык прыйдзе гаспадар раба таго ў дзень, у які ён не чакае, і ў гадзіну, у якую ня думае, і пасячэ яго і пакладзе яму долю аднолькавую зь нявернымі.

47 А той раб, які ведаў волю гаспадара свайго, і ня быў гатовы, і не рабіў па волі ягонай, біты будзе моцна;

48 а які ня ведаў і зрабіў вартае пакараньня, біты будзе меней. І ад кожнага, каму дадзена шмат, шмат і спатрабуецца; і каму шмат даверана, з таго болей зышчуць.

49 Агонь прыйшоў Я зьвесці на зямлю, і як хацеў бы, каб ён ужо загарэўся!

50 Хрышчэньнем павінен Я хрысьціцца; і як Я ўболяваюся, пакуль тое здзейсьніцца!

51 Ці думаеце вы, што Я прыйшоў даць мір зямлі? не, кажу вам, а разьдзяленьне;

52 бо ад сёньня пачэра ў адным доме пачнуць дзяліцца: трое супроць двух, а двое супроць трох;

53 бацька будзе супроць сына, і сын супроць бацькі; маці супроць дачкі, і дачка супроць маці; сьвякроў супроць нявесткі сваёй, і нявестка супроць сьвякрові сваёй.

54 Скажаў жа і народу: калі вы бачыце хмару, што падымаецца з захаду, адразу кажаце: дождж будзе; і бывае так;

55 і калі дзьме паўднёвы вецер, кажаце: сьпёка будзе; і бывае.

56 Крывадушнікі! аблічча зямлі і неба апазнаваць умеете, як жа часу гэтага не пазнаеце?

57 Чаму ж вы і па саміх сабе не мяркуеце, што быць павінна?

58 Калі ты ідзеш з супраціўнікам сваім да начальства, дык па дарозе пастарайся вызваліцца ад яго, каб ён ня прывёў цябе да судзьдзі, а судзьдзя не аддаў цябе кату, а кат ня кінуў цябе ў цямніцу.

59 Маўляю табе: ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі і апошняга гроша.

Лк 13

¹ У гэты час прыйшлі некаторыя і расказалі Яму пра Галілеянаў, чыю кроў Пілат зьмяшаў з ахвярамі іхнімі.

² Ісус сказаў ім на гэта: ці думаеце вы, быццам гэтыя Галілеяне сталі грашнейшыя за ўсіх Галілеянаў, што так пацярпелі?

³ Не, кажу вам; але калі не пакаецца, усе гэтак сама загінеце.

⁴ Альбо, ці думаеце, што тыя васьмнаццаць чалавек, на якіх упала вежа Сілаамская і забіла іх, былі вінаватыя больш за ўсіх, хто жыве ў Ерусаліме?

⁵ Не, кажу вам; але калі не пакаецца, усе гэтак сама загінеце.

⁶ І сказаў гэтую прытчу: нехта меў у сваім вінаградніку пасаджаную смакоўніцу, і прыйшоў шукаць плоду на ёй, і не знайшоў;

⁷ і сказаў вінаградару: вось, я трэйці год прыходжу шукаць плоду на гэтай смакоўніцы і не знаходжу; сьсячы яе, навошта яна і зямлю займае?

⁸ Але той сказаў яму ў адказ: спадару! пакінь яе і на сёлета, пакуль я акапаю яе і абкладу гноем:

⁹ ці ня ўродзіць плоду; калі ж не, налета сьсячэш яе.

¹⁰ У адной сынагозе Ён вучыў у суботу;

¹¹ там была жанчына, якая васьмнаццаць гадоў мела духа немачы: яна была скурчаная і не магла выпрастацца.

¹² Ісус, угледзеўшы яе, падышоў і сказаў ёй: жанчына! ты вызваляешся ад ндужы тваёй.

¹³ І ўсклаў на яе рукі; і яна адразу выпрасталася і пачала славіць Бога.

¹⁴ Пры гэтым начальнік сынагогі, абураючыся, што Ісус ацаліў у суботу, сказаў люду: ёсьць шэсьць дзён, у якія можна рабіць: у тыя і прыходзьце ацяляцца, а ня ў дзень суботні.

¹⁵ Гасподзь сказаў яму ў адказ: крывадушнік! ці не адвязвае кожны з вас вала свайго альбо асла ад ясьляў у суботу, і ці не вядзе паіць?

¹⁶ а гэтую дачку Абрагамаву, якую звязаў сатана вось ужо васьмнаццаць гадоў, ці ня трэба было вызваліць яе ад повязяў тых у дзень суботні?

¹⁷ І калі казаў Ён гэта, усе супраціўнікі Ягоныя пасароміліся; і ўвесь люд радаваўся за ўсе слаўныя дзеі Ягоныя.

¹⁸ А Ён сказаў: на што падобнае Царства Божае, і да чаго прыпадобню яго?

¹⁹ Яно падобнае на зерне гарчычнае, якое, узяўшы, чалавек пасадзіў у садзе сваім: і вырасла, і зрабілася вялікім дрэвам, і птушкі нябесныя хаваліся ў гольлі яго.

²⁰ Яшчэ сказаў: да чаго прыпадобню Царства Божае?

²¹ Яно падобнае на закваску, якую жанчына, узяўшы, паклала ў тры меры мукі, пакуль не закісла ўсё.

²² І праходзіў гарадамі і селішчамі, вучачы і кіруючыся да Ерусаліма.

²³ Нехта сказаў Яму: Госпадзе! няўжо мала тых, што ратуюцца? А Ён сказаў ім:

²⁴ імкнецца ўвайсьці праз вузкую браму, бо, маўляю вам, многія паспрабуюць увайсьці і ня здолеюць.

²⁵ Калі гаспадар дома ўстане і зачыніць дзьверы, тады вы, стоячы надворку, пачняце стукаць у дзьверы і казаць: «Госпадзе! Госпадзе! адчыні нам», але Ён скажа вам у адказ: «ня ведаю вас, адкуль вы»;

²⁶ тады пачняце казаць: «мы елі і пілі перад Табою, і на вуліцах нашых вучыў Ты».

²⁷ Але Ён скажа: «кажу вам: ня ведаю вас, адкуль вы; адыдзеце ад Мяне ўсе, хто ўчыняе няпраўду».

²⁸ Там будзе плач і скрыгат зубоў, калі ўбачыце Абрагама, Ісаака і Якава і ўсіх прарокаў у Царстве Божым, а сябе выгнанцамі.

29 І прыйдуць з усходу і з захаду, і поўначы і поўдня і ўзьлягуць у Царстве Божым.

30 І вось, ёсць апошнія, што будуць першымі, і ёсць першыя, што будуць апошнімі.

31 У той дзень прыйшлі некаторыя фарысэі і казалі Яму: выйдзі адгэтуль, бо Ірад хоча забіць Цябе.

32 І сказаў ім: ідзеце, скажэце гэтаму лісу: вось, выганяю нячыстых і аздараўляю сёння і ў наступны дзень, і ў трэйці дзень скончу;

33 а зрэшты, мне трэба хадзіць сёння, заўтра і ў наступны дзень, бо ня бывае, каб прарок загінуў па-за Ерусалімам.

34 Ерусаліме, Ерусаліме, што забіваеш прарокаў і камянямі пабіваеш пасланных да цябе! колькі разоў хацеў я сабраць дзяцей тваіх, як птушка птушанят сваіх пад крылы, і вы не схачелі!

35 Вось, застаецца вам дом ваш пусты, маўляю бо вам, што вы ня ўбачыце Мяне, пакуль ня прыйдзе час, калі скажаце: дабраслаўлены Той, Хто ідзе ў імя Госпада!

Лк 14

1 Давялося Яму ў суботу прыйсці ў дом аднаго начальніка фарысэйскага з'есці хлеба, і яны цікавалі за Ім;

2 і вось, стаў перад Ім чалавек, які цяпеў ад вадзянкі.

3 З гэтай нагоды Ісус спытаўся ў законнікаў і фарысэяў: ці дазваляецца лекаваць у суботу?

4 Яны маўчалі. І дакрануўшыся, ацаліў таго і адпусціў.

5 Пры гэтым сказаў ім: калі ў каго-небудзь з вас асёл альбо вол упадзе ў калодзеж, ці ж не адразу і выцягне яго і ў суботу?

6 І не маглі запярэчыць яму на гэта.

7 А заўважаючы, як запрошаныя выбіралі першыя месцы, сказаў ім прытчу:

8 калі ты будзеш пакліканы кім-небудзь на вясельле, не сядай на першае месца, каб не надарыўся хто з запрошаных ім больш ганаровы за цябе,

9 і той, хто запрашаў цябе і яго, падышоўшы, не сказаў бы табе: «саступі яму месца»; і тады з сорамам павінен будзеш заняць апошняе месца.

10 А калі запрошаны будзеш, прыйшоўшы, сядай на апошняе месца, каб той, хто цябе запрасіў, падышоўшы, сказаў: «дружа! перасядзь вышэй»; тады будзе табе пашана перад тымі, хто сядзіць з табой:

11 бо кожны, хто ўзвышае сам сябе, паніжаны будзе, а хто паніжае сябе, узвысіцца.

12 Сказаў жа і таму, хто запрасіў Яго: калі спраўляеш абед альбо вячэру, ня кліч сяброў тваіх, ні братоў тваіх, ні родзічаў тваіх, ні суседзяў багатых, каб і яны цябе калі не паклікалі, і не дастаў бы ты аддачы.

13 Але калі спраўляеш гасьціну, кліч убогіх, калекаў, кульгавых, сьляпых,

14 і дабрашчасны будзеш, што яны ня могуць аддаць табе, бо аддасца табе ў дзень уваскрэсеньня праведных.

15 Пачуўшы гэта, нехта з тых, што ўзьляжалі зь Ім, сказаў Яму: дабрашчасны, хто з'есць хлеба ў Царстве Божым!

16 А Ён сказаў яму: адзін чалавек зладзіў вялікую вячэру і склікаў многіх;

17 і калі настаў час бяседы, паслаў раба свайго сказаць запрошаным: ідзеце, бо ўжо ўсё гатова.

18 І пачалі ўсе, як бы змовіўшыся, перапрашацца. Першы сказаў яму: я купіў зямлю, і мне трэба пайсці і аглядзець яе; прашу цябе, прабач мне.

19 Другі сказаў: я купіў пяць пар валоў і іду выпрабаваць іх; прашу цябе, прабач мне.

20 Трэці сказаў: я ажаніўся і таму не магу прыйсці.

21 І вярнуўшыся, раб той данёс пра гэта гаспадару свайму. Тады, угневаўшыся, гаспадар дома сказаў рабу свайму: ідзі хутчэй па вуліцах і завулках горада, і прывядзі сюды ўбогіх, калекаў, кульгавых і сьляпых.

22 І сказаў раб: спадару! зроблена, як загадаў ты, і яшчэ ёсць месца.

23 Гаспадар сказаў рабу: ідзі па дарогах і ўздоўж платоў і ўгавары прыйсці, каб напоўніўся дом мой;

24 бо кажу вам, што ніхто з тых запрошаных ня з'есть маёй вячэры: бо шмат пакліканых, ды мала выбраных.

25 Зь Ім ішло мноства людзей; і Ён, зьвярнуўшыся, сказаў ім:

26 калі хто прыходзіць да Мяне, і не зьненавідзіць бацькі свайго і маці, і жонкі і дзяцей, і сірот і сёстраў, а пры гэтым і самога жыцця свайго, той ня можа быць Маім вучнем;

27 і хто не нясе крыжа свайго і ня ідзе за Мною, ня можа быць Маім вучнем.

28 Бо хто з вас, хочучы збудаваць вежу, ня сядзе сьпяраша і не палічыць выдатакаў, ці мае ён, што трэба на будову яе,

29 каб, калі закладзе падмурак і ня зможа закончыць, усе, хто гэта бачыць, не пасмяяліся зь яго,

30 кажучы: гэты чалавек пачаў будаваць і ня мог закончыць?

31 Альбо які цар, ідучы на вайну супроць іншага цара, ня сядзе і не параіцца папярэдне, ці моцны ён зь дзесяццю тысячамі стаць супроць таго, хто ідзе на яго з дваццаццю тысячамі?

32 Інакш, пакуль той яшчэ далёка, ён пашле да яго пасольства - прасіць міру.

33 Так кожны з вас, хто не адцураецца ўсяго, што мае, ня можа быць Маім вучнем.

34 Соль - добрая рэч; але калі соль страціць сілу, чым асаліць яе?

35 ні ў зямлю, ні ў гной ня прыдасца; прэч выкідаюць яе. Хто мае вушы, каб чуць, няхай чуе!

Лк 15

1 Наблізіліся да Яго ўсе мытнікі і грэшнікі слухаць Яго.

2 А фарысэі і кніжнікі наракалі, кажучы: Ён прымае грэшнікаў і есць зь імі.

3 Але Ён сказаў ім наступную прытчу:

4 хто з вас, маючы сто авечак і згубіўшы адну зь іх, не пакіне дзевяноста дзевяцёх ў пустыні і ня пойдзе па прапалую, пакуль ня знойдзе яе?

5 А знайшоўшы, возьме яе на плечы свае з радасцю;

6 і прыйшоўшы дамоў, пакліча сяброў і суседзяў і скажа ім: парадуйцеся са мною, я знайшоў маю прапалую авечку.

7 Маўляю вам, што так на нябёсах болей радасці будзе за аднаго грэшніка, які каецца, чым за дзевяноста дзевяцёх праведнікаў, якія ня маюць патрэбы ў каянні.

8 Альбо якая жанчына, маючы дзесяць драхмаў, калі згубіць адну драхму, не запаліць свечкі і не пачне месці пакой і шукаць пільна, пакуль ня знойдзе?

9 А знайшоўшы, пакліча сябровак і суседак і скажа: парадуйцеся са мною, я знайшла згубленую драхму,

10 Так, кажу вам, бывае радасць у анёлаў Божых і за аднаго грэшніка, які каецца.

11 Яшчэ сказаў: у аднаго чалавека было два сыны;

12 і сказаў малодшы бацьку: тата! дай мне належную мне долю маёмасьці. І бацька падзяліў ім маёмасьць.

13 Праз колькі дзён малодшы сын, сабраўшы ўсё, пайшоў у далёкі край і там распусьціў маёмасьць сваю, жывучы распусна.

14 А калі ён пражыў усё, настаў вялікі голад у той краіне, і ён апынуўся ў нястачы;

15 і пайшоў, прыстаў да аднаго жыхара той краіны, а той паслаў яго на палі свае пасьвіць сьвіньні;

16 і ён рады быў напоўніць чэрава сваё струкамі, якія елі сьвіньні, але ніхто не даваў яму.

17 Апамятаўшыся, сказаў: колькі парабкаў у бацькі майго маюць лішкі хлеба, а я паміраю з голаду!

18 Устану, пайду да бацькі майго і скажу яму: тата! я зграшыў супроць неба і перад табою,

19 і ўжо ня варты называцца сынам тваім; прымі мяне ў лік парабкаў тваіх.

20 Устаў і пайшоў да бацькі свайго. І калі ён быў яшчэ далёка, убачыў яго бацька ягоны і ўмілажаліўся; і пабегшы, упаў яму на шыю і пацалаваў яго.

21 А сын сказаў яму: тата! я зграшыў супроць неба і перад табою, і ўжо ня варты называцца сынам тваім.

22 А бацька сказаў рабам сваім: прынясеце найлепшую вопратку і апрацеце яго, і дайце пярсыцёнак на руку яму і абутак на ногі;

23 і прывядзеце ўкормленае цяля і закалеце: будзем есьці і весяліцца,

24 бо гэты сын мой быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся. І пачалі весяліцца.

25 А старэйшы сын ягоны быў на полі; і вяртаючыся, калі наблізіўся да дома, пачуў сьпевы і весялосьць;

26 і паклікаўшы аднаго слугу, спытаўся: што гэта такое?

27 Той сказаў яму: брат твой прыйшоў, і бацька твой закалоў укормленае цяля, бо прыняў яго здаровага.

28 Ён угневаўся і не хацеў увайсці. А бацька, выйшаўшы, клікаў яго.

29 Але ён сказаў у адказ бацьку: вось, я столькі гадоў служу табе і ніколі не пераступаў загаду твайго, але ты ніколі ня даў мне і казьяняці, каб мне павесяліцца зь сябрамі маімі;

30 а калі сын твой, вось гэты, распусьціўшы маёмасьць сваю з блудніцамі, прыйшоў, ты закалоў яму ўкормленае цяля.

31 А ён сказаў яму: сыне мой! ты заўсёды са мною, і ўсё маё ёсьць тваё;

32 а з таго трэба было радавацца і весяліцца, што брат твой гэты быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся.

Лк 16

1 Сказаў жа і вучням Сваім: адзін чалавек быў багаты і меў упраўніка, на якога данесьлі яму, што распускае маёмасьць ягоную;

2 і паклікаўшы яго, сказаў яму: што гэта я чую пра цябе?

3 Тады ўпраўнік сказаў сам сабе: што мне рабіць? гаспадар мой адбірае ў мяне ўправу над домам: капаць не магу, прасіць саромеюся;

4 ведаю, што зрабіць, каб прынялі мяне ў дамы свае, калі адхілены буду ад управы над домам.

5 І паклікаўшы даўжнікоў гаспадара свайго, кожнага паасобку, сказаў першаму: колькі ты вінен гаспадару майму?

6 Той сказаў: сто мераў алею. І сказаў яму: вазьмі тваю расьпіску і сядай, хутчэй напішы: пяцьдзясят.

7 Потым другому сказаў: а ты колькі вінен? той сказаў: сто мераў пшаніцы. І сказаў яму: вазьмі тваю расьпіску і напішы: восемдзесят.

8 І пахваліў гаспадар упраўніка нявернага, што абачліва зрабіў; бо сыны веку гэтага здагадлівейшыя за сыноў сьвету ў сваім родзе.

9 І я кажу вам: набывайце сабе сяброў багацьцем няправедным, каб яны, калі зубожыцеся, прынялі вас у вечныя сялібы.

10 Верны ў малым і ў вялікім верны, а няверны ў малым няверны і ў вялікім.

11 Дык вось, калі вы ў няправедным багацьці ня былі верныя, хто даверыць вам сапраўднае?

12 І калі ў чужым ня былі верныя, хто дасыць вам вашае?

13 Ніякі слуга ня можа служыць двум гаспадарам, бо альбо аднаго будзе ненавідзець, а другога любіць; альбо аднаму пачне рупліва дагаджаць, а пра другога ня дбаць. Ня можаце служыць Богу і мамоне.

14 Чулі ўсё гэта і фарысэі, якія былі срэбралюбы, і яны сьмяяліся зь Яго.

15 Ён сказаў ім: вы аказваеце сябе праведнікамі перад людзьмі, але Бог ведае сэрцы вашыя: бо, што высока ў людзей, тое брыдота перад Богам.

16 Закон і прарокі да Яна; з гэтага часу Царства Божае зьвястуетца, і кожны з намагаю ўваходзіць у яго.

17 Але хутчэй неба і зямля мінуцца, чым адна рыска з закону прападзе.

18 Кожны, хто разводзіцца з жонкай сваёю і жэніцца зь іншаю, чыніць пералюб; і кожны, хто жэніцца з разьведзенай з мужам, чыніць пералюб.

19 Нейкі чалавек быў багаты, апранаўся ў парфіру і вісон і кожны дзень банкетавуў раскошна.

20 Быў таксама нейкі жабрак, на імя Лазар, які ляжаў каля варотаў ягоных ў струпах

21 і хацеў накарміцца крошкямі, што падалі са стала багацця, і сабакі праходзілі і лізлі струпы ягоныя.

22 Памёр жабрак і ўзьнесены быў анёламі на ўлоньне Абрагамавае; памёр і багаты, і пахавалі яго;

23 і ў пекле, ужо ў пакутах, ён узьвёў вочы свае, убачыў удалечыні Абрагама і Лазара на ўлоньні ягоным,

24 і загаласіўшы, сказаў: Войча Абрагаме! умілажалься сэрцам зь мяне і пашлі Лазара, каб умачыў канец пальца свайго ў вадугу і ахаладзіў язык мой, бо я пакутую ў полымі гэтым.

25 Але Абрагам сказаў: дзіця! згадай, што ты атрымаў ужо добраснае тваё ў жыцьці тваім, а Лазар ліхое; і цяпер ён тут суцяшаецца, а ты пакутуеш;

26 і звыш таго паміж намі і вамі пакладзена вялізная прорва, так што тыя, хто хоча перайсьці адсюль да вас, ня могуць, гэтак сама і адтуль да нас не пераходзяць.

27 Тады сказаў ён: дык прашу цябе, войча, пашлі яго ў дом бацькі майго,

28 бо ў мяне пяць братоў: хай ён засьведчыць ім, каб і яны ня прыйшлі ў гэтае месца пакуты.

29 Абрагам сказаў яму: у іх ёсьць Майсей і прарокі; хай слухаюцца іх.

30 А ён сказаў: не, войча Абрагаме! але калі хто зь мёртвых прыйдзе да іх, пакаюцца.

31 Тады Абрагам сказаў яму: калі Майсея і прарокаў ня слухаюцца, дык, калі б хто і зь мёртвых уваскрэс, не павераць.

Лк 17

1 Сказаў Ісус таксама вучням Сваім: немагчыма ня прыйсьці зьвадам, але гора таму, праз каго яны прыходзяць:

2 лепш было б яму, калі б мельны жарон павесілі яму на шыю і кінулі яго ў мора, чым калі б ён спакусіў аднаго з малых гэтых.

3 Глядзеце на сябе. Калі ж згрэшыць супроць цябе брат твой, ушчуй яго, і калі пакаецца, даруй яму.

4 І калі сем разоў на дзень згрэшыць супроць цябе і сем разоў на дзень навернецца, і скажа: каюся, - даруй яму.

5 І сказалі апосталы Госпаду: памнож у нас веру.

6 Гасподзь сказаў: калі б вы мелі веру зь зерне гарчычнае і сказалі смакоўніцы гэтай: вырвіся і перасадзіся ў мора, - дык яна паслухалася б вас.

7 Хто з вас, маючы раба, які арэ альбо пасьвіць, калі вернецца ён з поля, скажа яму: хадзі хутчэй, сядай за стол?

8 Наадварот, ці ня скажа яму: прыгатауй мне павячэраць і, падперазаўшыся, служы мне, пакуль буду есці і піць, і потым еж і пі сам?

9 Ці будзе ён дзякаваць рабу гэтаму за тое, што ён выканаў загад? ня думаю.

10 Гэтак сама і вы, калі выканаеце ўсё загаданае вам, кажэце: мы рабы нічога ня вартыя, бо зрабілі, што павінны былі зрабіць.

11 Ідучы ў Ерусалім, Ён праходзіў паміж Самарыяй і Галілеяю.

12 І калі ўваходзіў Ён у адно селішча, сустрэлі Яго дзесяць чалавек пракажоных, якія спыніліся зводдаль,

13 і моцным голасам казалі: Ісусе Настаўнік, памілуй нас.

14 Убачыўшы іх, Ён сказаў ім: ідзеце, пакажэцесья сьвятарам. І пакуль яны ішлі, ачысьціліся.

15 А адзін зь іх, бачачы, што ацалёны, вярнуўся, моцным голасам услаўляючы Бога,

16 і ўпаў ніцма да ног Ягоных, дзякуючы Яму; і гэта быў Самаранін.

17 Тады Ісус сказаў: ці ня дзесяць ачысьціліся? дзе ж дзевяць?

18 Як яны не вярнуліся ўзьнесці славу Богу, апрача гэтага іншапляменца?

19 І сказаў яму: устань, ідзі; вера твая ўратавала цябе.

20 А як спыталіся ў Яго фарысэі, калі прыйдзе Царства Божае, адказваў ім: ня прыйдзе Царства Божае ўвачавідкі,

21 і ня скажуць: вось, яно тут, альбо: вось, там. Бо вось, Царства Божае ўнутры ў вас ёсьць.

22 Скажаў таксама вучням: прыйдуць дні, калі захочаце бачыць хоць адзін зь дзён Сына Чалавечага, і ня ўбачыце;

23 і скажуць вам: вось, тут, альбо: вось, там, - ня ідзеце і ня гневаіцеся:

24 бо як маланка, што бліснула з аднаго краю неба, бліскае да другога краю неба, так будзе Сын Чалавечы ў дзень Свой.

25 Але сьпярга належаць Яму шмат адпакутаваць і быць адкінутым родам гэтым.

26 І як было ў дні Ноя, так будзе і ў дні Сына Чалавечага:

27 елі, пілі, жаніліся, выходзілі замуж, да таго дня, як увайшоў Ной у каўчэг, і прыйшоў патап і зьнішчыў усіх.

28 Гэтак сама было і ў дні Лота: елі, пілі, куплялі, прадавалі, садзілі, будавалі;

29 але ў дзень, калі Лот выйшаў з Садомы, праліўся зь неба дождж агнявы і серны і вынішчыў усіх:

30 так будзе і ў той дзень, калі Сын Чалавечы адкрыецца.

31 У той дзень, хто будзе на даху, а рэчы ягоныя ў доме, той ня сыходзь узяць іх; і хто будзе на полі, таксама не вяртайся назад;

32 успамінайце жонку Лотаву.

33 Хто будзе ашчаджаць душу сваю, той загубіць яе; а хто загубіць яе, той ажывіць яе.

34 Маўляю вам: у тую ноч будуць двое на адной пасьцелі: адзін возьмецца, а другі пакінецца;
35 дзьве будуць малоць разам: адна возьмецца, а другая пакінецца:
36 двое будуць на полі: адзін возьмецца, а другі пакінецца.
37 На гэта сказалі Яму: дзе, Госпадзе? А Ён сказаў ім: дзе труп, там зьбяруцца і арлы.

Лк 18

1 Сказаў ім таксама прытчу пра тое, што трэба заўсёды маліцца і ня падаць духам,
2 кажучы: у адным горадзе быў судзьдзя, які Бога не баяўся і людзей не саромеўся.
3 У тым самым горадзе была адна ўдава, і яна, прыходзячы да яго, казалася: абарані мяне ад супраціўніка майго.
4 Але ён доўгі час не хацеў. А потым сказаў сам сабе: хоць і Бога не баюся і людзей не саромеюся,
5 але як што гэтая ўдава не дае мне спакою, абараню яе, каб яна ня прыходзіла больш дакучаць мне.
6 І сказаў Гасподзь: чуеце, што кажа судзьдзя няправедны?
7 Ці ж Бог не абароніць выбраных Сваіх, што галосіць да Яго дзень і ноч, хоць і марудзіць абараніць іх?
8 Кажу вам, што падасьць ім абарону неўзабаве. А Сын Чалавечы, прыйшоўшы, ці знойдзе веру на зямлі?
9 Сказаў таксама да некаторых, якія былі ўпэўненыя ў сабе, што яны праведныя, і прыніжалі іншых, наступную прытчу:
10 два чалавекі ўвайшлі ў храм памаліцца: адзін фарысэй, а другі мытнік.
11 Фарысэй, стаўшы, маліўся сам сабе так: Божа! дзякую Табе, што я не такі, як іншыя людзі, рабаўнікі, крыўдзіцелі, блудадзеі, альбо як гэты мытнік:
12 пашчуся два разы на тыдзень, даю дзесяціну з усяго, што набываю.
13 А мытнік, стоячы воддаль, не адважваўся нават падняць вочы да неба; але, б'ючы сябе ў грудзі, казаў: Божа! будзь міласэрны да мяне, грэшніка!
14 Кажу вам, што гэты пайшоў у дом свой апраўданы болей, чым той: бо кожны, хто ўзьвялічвае сам сябе, паніжаны будзе, а хто паніжае сябе, узвысіцца.
15 Прыносілі да Яго і дзяцей, каб Ён дакрануўся да іх; а вучні, бачачы тое, забаранялі ім.
16 Але Ісус, паклікаўшы іх, сказаў: пусьцеце дзяцей прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо такіх ёсць Царства Божае;
17 праўду Кажу вам: хто ня прыме Царства Божага, як дзіця, той ня ўвойдзе ў яго.
18 І спытаўся ў Яго нехта з начальнікаў: Настаўнік добры! што мне рабіць, каб успадкаваць жыцьцё вечнае?
19 Ісус сказаў яму: што ты называеш Мяне добрым? Ніхто ня добры, як толькі адзін Бог.
20 Ведаеш заповедзі: ня чыні пералюбу; не забівай; ня крадзь; ня сьведчы ілжыва; шануй бацьку твайго і маці тваю.
21 А той сказаў: усё гэта захаваў я зь юнацтва майго.
22 Пачуўшы гэта, Ісус сказаў яму: яшчэ аднаго не хапае табе: усё, што маеш, прадай і раздай убогім, і мець будзеш скарб на нябёсах, і ідзі сьледам за Мною.
23 А ён, пачуўшы гэта, засмуціўся, бо быў вельмі багаты.

24 Ісус, бачачы, як ён засмуціўся, сказаў: як цяжка багатым маетнікам увайсці ў Царства Божае!

25 бо лягчэй вярблуду прайсці празь ігольныя вушкі, чым багатаму ўвайсці ў Царства Божае!

26 Тыя, што чулі гэта, казалі: хто ж можа ўратавацца?

27 Але Ён сказаў: немагчымае людзям магчымае Богу.

28 А Пётр сказаў: вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі следам за Табою.

29 Ён сказаў ім: праўду кажу вам: няма нікога, хто пакінуў бы дом, альбо бацькоў, альбо братоў, альбо сёстраў, альбо жонку, альбо дзяцей дзеля Царства Божага,

30 і не атрымаў бы намнога больш у гэты час, і ў век будучага жыцця вечнага.

31 І адклікаўшы дванаццаць вучняў Сваіх, сказаў ім: вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і здзейсніцца ўсё напісанае праз прарокаў пра Сына Чалавечага:

32 бо выдадуць Яго язычнікам і паглумляцца зь Яго, і зьняважаць Яго, і аплююць Яго,

33 і будуць біць і заб'юць Яго; і на трэйці дзень уваскрэсьне.

34 Але яны нічога з гэтага не зразумелі; словы гэтыя былі ім неспасьцігальныя, і яны не разумелі сказанага.

35 А калі падыходзіў Ён да Ерыхона, адзін сьляпы сядзеў пры дарозе, просячы міласьціны;

36 і пачуўшы, што міма яго праходзяць людзі, спытаўся: што гэта такое?

37 Яму казалі, што Ісус Назарэй ідзе.

38 Тады ён закрычаў: Ісусе, Сыне Давідаў! памілуй мяне.

39 Тыя, што ішлі наперадзе, прымушалі яго маўчаць; але ён яшчэ мацней крычаў: Сыне Давідаў! памілуй мяне.

40 Ісус, спыніўшыся, загадаў прывесці яго да Сябе. І калі той падышоў да Яго, спытаўся ў яго:

41 чаго ты хочаш ад Мяне? Ён сказаў: Госпадзе! каб мне бачыць.

42 Ісус сказаў яму: Бач! вера твая ўратавала цябе.

43 І ён адразу пачаў бачыць і пайшоў за Ім, славячы Бога. І ўвесь люд, бачачы гэта, узьнёс хвалу Богу.

Лк 19

1 Потым Ісус увайшоў у Ерихон і праходзіў празь яго.

2 І вось, нехта на імя Закхей, начальнік мытнікаў і чалавек багаты,

3 стараўся ўбачыць Ісуса, хт? Ён, але ня мог з-за людзей, бо малага быў росту;

4 і забегшы наперад, залез на смакоўніцу, каб убачыць Яго, бо Яму выпадала праходзіць міма яе.

5 Ісус, калі прыйшоў на гэтае месца, зірнуўшы, угледзеў яго і сказаў яму: Закхей! сыдзі хутчэй, бо сёння трэба мне быць у цябе ў доме.

6 І ён паспешна сышоў і прыняў Яго з радасьцю.

7 І ўсе, бачачы тое, пачалі наракаць і казалі, што Ён зайшоў да грэшнага чалавека.

8 А Закхей, стаўшы, сказаў Госпаду: Госпадзе! палавіну маёмасьці маёй я аддам убогім і, калі каго чым пакрыўдзіў, аддам учатыракроць.

9 Ісус сказаў яму: сёння прыйшло збавеньне дому гэтаму, бо і ён сын Абрагамаў;

10 бо Сын Чалавечы прыйшоў зыскаць і выратаваць тое, што загінула.

11 А калі яны слухалі гэта, дадаў прытчу: бо Ён быў блізь Ерусаліма, і яны думалі, што неўзабаве павінна адкрыцца Царства Божае.

12 Дык вось сказаў: нейкі чалавек высокага роду выпраўляўся ў далёкую краіну, каб атрымаць сабе царства і вярнуцца;

13 і паклікаўшы дзесяць рабоў сваіх, даў ім дзесяць мінаў і сказаў ім: пускайце іх у абарот, пакуль не вярнуся.

14 Але грамадзяне ненавідзелі яго і адправілі сьледам за ім пасольства, сказаўшы: ня хочам, каб ён валадарыў над намі.

15 І калі вярнуўся, атрымаўшы царства, загадаў паклікаць да сябе рабоў тых, якім даў серабро, каб даведацца, хто што набыў.

16 Прышоў першы і сказаў: гаспадару! міна твая прынесла дзесяць мінаў.

17 І сказаў яму: выдатна, добры раб! за тое, што ты ў малым быў верны, вазьмі пад управу дзесяць гарадоў.

18 Прышоў другі і сказаў: гаспадару! міна твая прынесла пяць мінаў.

19 Сказаў і гэтаму: і ты будзь над пяццю гарадамі.

20 Прышоў трэці і сказаў: гаспадару! вось твая міна, якую я захоўваў, загарнуўшы ў хустачку;

21 бо я баяўся цябе, таму што ты чалавек жорсткі: бярэш, чаго ня клаў, і жнеш, чаго ня сеяў.

22 Гаспадар сказаў яму: тваімі вуснамі судзіцьму цябе, ліхі раб! ты ведаў, што я чалавек жорсткі, бяру, чаго ня клаў, і жну, чаго ня сеяў;

23 чаму ж ты не аддаў срэбра майго ў абарот, каб я, прыйшоўшы, атрымаў яго з прыбыткам?

24 І сказаў тым, што стаялі першыя: вазьмеце ў яго міну і дайце таму, які мае дзесяць мінаў.

25 І сказалі яму: гаспадару! у яго ёсьць дзесяць мінаў.

26 Кажу вам, што кожнаму, хто мае, дадзена будзе, а ў таго, хто ня мае, адымецца і тое, што мае;

27 а ворагаў маіх тых, якія не хацелі, каб я валадарыў над імі, прывядзеце сюды і набеце перада мною.

28 Сказаўшы гэта, Ён пайшоў далей, уваходзячы ў Ерусалім.

29 І калі наблізіўся да Віфагіі і Віфаніі, да гары, называнай Аліўнай, паслаў двух вучняў Сваіх,

30 сказаўшы: ідзеце ў селішча, што насупраць; увайшоўшы ў яго, знайдзеце маладога асла прывязанага, на якога ніхто зь людзей ніколі не садзіўся; адвязаўшы яго, прывядзеце;

31 і калі хто спытаецца ў вас: навошта адвязваеце?, скажэце яму так: ён патрэбен Госпаду.

32 Пасланыя пайшлі і знайшлі, як Ён сказаў ім.

33 А калі яны адвязвалі маладога асла, гаспадары ягоныя сказалі ім: навошта адвязваеце асьляня?

34 Яны адказвалі: ён патрэбен Госпаду.

35 І прывялі яго да Ісуса: і накінуўшы вопратку сваю на асьляня, пасадзілі на яго Ісуса.

36 І калі Ён ехаў, пасьцілалі вопратку сваю на дарозе.

37 А калі Ён наблізіўся да спуску з гары Аліўнай, усё мноства вучняў пачало ў радасьці шматгалоса славіць Бога за ўсе дзівосы, якія бачылі яны,

38 кажучы: дабраслаўлены Цар, Які ідзе ў імя Гасподня! Мір на нябёсах і слава ў вышынях!

39 І некаторыя фарысэі з-паміж людзей сказалі Яму: Настаўнік! забарані вучням Тваім.

40 Але Ён сказаў ім у адказ: кажу вам, што калі яны замоўкнуць, дык камяні загалосцяць.

41 І калі наблізіўся да горада, дык, глядзячы на яго, заплакаў па ім
42 і сказаў: о, калі б і ты хоць бы ў гэты твой дзень уведаў, што служыць міру твайму! але гэта схавана сёння ад вачэй тваіх;
43 бо прыйдуць на цябе дні, калі ворагі твае абложачь цябе акопамі, і акружаць цябе, і сыціснуть цябе адусюль,
44 і зруйнуюць цябе, і заб'юць дзяцей тваіх у табе, і не пакінуць у табе каменя на камені, за тое, што ты не даведаўся часу адведзінаў тваіх.
45 І ўвайшоўшы ў храм, пачаў выганяць тых, што прадавалі ў ім, і тых, што куплялі,
46 кажучы ім: напісана: «дом Мой ёсьць дом малітвы: а вы зрабілі зь яго логва разбойнікаў».
47 І вучыў кожны дзень у храме. А першасьвятары і кніжнікі і старэйшыны народу намышлялі загубіць Яго,
48 і не знаходзілі, што б зрабіць зь Ім, бо ўвесь народ неадступна слухаў Яго.

Лк 20

1 У адзін з тых дзён, калі Ён вучыў людзей у храме і зьвеставаў, падступіліся першасьвятары і кніжнікі з старэйшынамі
2 і сказалі Яму: скажы нам, якою ўладаю Ты гэта робіш, альбо хто Табе даў уладу такую?
3 Ён сказаў ім у адказ: і Я ў вас пра адно папытаюся, і скажэце Мне:
4 хрышчэньне Янава зь нябёсаў было, ці ад людзей?
5 А яны, разважаючы паміж сабою, казалі: калі скажам: зь нябёсаў, дык скажа: «чаму ж вы не паверылі яму?»,
6 а калі скажам: «ад людзей», дык увесь люд паб'е нас камянямі, бо ён упэўнены, што Ян ёсьць прарок.
7 І адказвалі: ня ведаем адкуль.
8 Ісус сказаў ім: і Я не скажу вам, якою ўладаю гэта раблю.
9 І пачаў Ён гаварыць народу прытчу такую: адзін чалавек насадзіў вінаграднік і аддаў яго вінаградарам, і адлучыўся на доўгі час;
10 і ў свой час паслаў да вінаградараў раба, каб яны далі яму пладоў зь вінаградніка; але вінаградары, прыбіўшы яго, адаслалі ні з чым.
11 Яшчэ паслаў другога раба; але яны і гэтага, прыбіўшы і зганіўшы, адаслалі ні з чым.
12 І яшчэ паслаў трэцяга; але яны і таго, пакалечыўшы, выгналі.
13 Тады сказаў гаспадар вінаградніка: што мне рабіць? пашлю сына майго любаснага; можа, убачыўшы яго, пасаромеюцца.
14 Але вінаградары, убачыўшы яго, разважалі паміж сабою, кажучы: гэта спадчыньнік; хадзем, заб'ём яго, і спадчына ягоная будзе наша.
15 І, вывеўшы яго вонкі зь вінаградніка, забілі. Што ж зробіць зь імі гаспадар вінаградніка?
16 Прыдзе і загубіць вінаградараў тых і аддасць вінаграднік іншым. Тыя, што чулі гэта, сказалі: хай ня будзе!
17 Але Ён, зірнуўшы на іх, сказаў: што азначае гэта, напісанае: «камень, які адкінулі будаўнікі, той самы зрабіўся каменем кутнім»?
18 Кожны, хто ўпадзе на той камень, разаб'ецца; а на каго ён упадзе, таго раздушыць.
19 І намышлялі тым часам першасьвятары і кніжнікі, каб накласьці на Яго рукі, але пабаяліся народу, бо зразумелі, што пра іх сказаў Ён гэтую прытчу.

20 І сочачы за Ім, падаслалі падступных людзей, якія прыкінуўшыся пабожнымі, падлавілі б Яго на якім-небудзь слове, каб перадаць Яго начальству і ўладзе правіцеля.

21 І яны спыталіся ў Яго: Настаўнік! мы ведаем, што Ты праўдзіва гаворыш і вучыш, і не зважаеш на аблічча, а праўдзіва шляху Божаму вучыш;

22 ці дазваляецца нам даваць падатак кесару, ці не?

23 А Ён, разгадаўшы злахітрасьць іхную, сказаў ім: што вы Мяне спакушаеце?

24 пакажэце Мне дынар: чыя на ім выява і надпіс? Яны адказвалі: кесаравыя.

25 Ён ім сказаў: дык аддайце кесару кесаравае, а Божае Богу.

26 І не маглі падлавіць Яго ў слове перад людзьмі і, здзівіўшыся з адказу Ягонага, замоўклі.

27 Тады падыйшлі некаторыя з садукееў, што адмаўляюць уваскрэсеньне, і спыталіся ў Яго:

28 Настаўнік! Майсей напісаў нам, што калі ў каго памрэ брат, які меў жонку, і памрэ бязьдетны, дык брат ягоны павінен узяць ягоную жонку і адрадіць семя брату свайму.

29 Было сем братоў: першы, узяўшы жонку, памёр бязьдетны;

30 узяў тую жонку другі, і той памёр бязьдетны;

31 узяў яе трэці, таксама і ўсе сямёра, і памерлі, не пакінуўшы дзяцей;

32 пасля ўсіх памерла і жонка.

33 Дык вось, ва ўваскрэсеньні, катораму зь іх яна будзе жонкаю? бо сямёра яе мелі за жонку.

34 Ісус сказаў ім у адказ: дзеці веку гэтага жэняцца і выходзяць замуж;

35 а тыя, што спадобіліся дасягнуць таго веку і ўваскрэсеньня зь мёртвых, ні жэняцца, ні замуж ня выходзяць,

36 і памерці ўжо ня могуць, бо яны роўныя анёлам і ёсьць сыны Божыя, будучы сынамі ўваскрэсеньня;

37 а што мёртвыя ўваскрэснуць, і Майсей паказаў пры купіне, калі назваў Госпада Богам Абрагама і Богам Ісака і Богам Якава.

38 Бог жа ня ёсьць Бог мёртвых, а жывых, бо ў Яго ўсе жывыя.

39 На гэта некаторыя з кніжнікаў казалі: Настаўнік! Ты добра сказаў.

40 І ўжо не адважваліся распытваць Яго ні пра што. А Ён сказаў ім:

41 як кажуць, Хрыстос ёсьць сын Давідаў?

42 А сам Давід кажа ў кнізе Псалмаў: «сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч ад Мяне,

43 пакуль пакладу ворагаў Тваіх у падножжа ног Тваіх».

44 Дык вось, Давід Госпадам называе Яго: як жа Ён сын яму?

45 І калі слухаў увесь народ, Ён сказаў вучням Сваім:

46 Асьцерагайцеся кніжнікаў, якія любяць хадзіць у доўгім адзенні і любяць вітаньні на сходах народных, сядзець наперадзе ў сынагогах, і ўзьляжаць наперадзе на гасьцінах,

47 якія паядаюць дамы ўдоваў і крывадушна доўга моляцца; яны прымуць тым большу асуду.

Лк 21

1 І глянуўшы, Ён убачыў багатых, што клалі дары свае ў скарбонку;

2 убачыў таксама і бедную ўдаву, якая паклала туды дзьве лепты,

3 і сказаў: праўду кажу вам, што гэтая бедная ўдава больш за ўсіх паклала;

4 бо ўсе тыя ад лішку свайго паклалі Богу, а яна ад нястачы сваёй паклала ўвесь пражытак свой, які мела.

5 І калі некаторыя гаварылі пра храм, што ён упрыгожаны дарагімі камянямі і дарамі, Ён сказаў:

6 прыйдуць дні, у якія з таго, што вы тут бачыце, не застанецца каменя на камені; усё будзе разбурана.

7 І спыталіся ў Яго: Настаўнік! калі ж гэта будзе? і якая прыкмета, калі адбыцца павінна?

8 Ён сказаў: сьцеражэцеся, каб вас не ўвялі ў аблуду; бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я; і гэты час блізкі. Не хадзеце сьледам за імі.

9 А як пачуеце пра войны і смуты, не жахайцеся: бо гэта павінна быць раней; але не адразу канец.

10 Тады сказаў ім: паўстане народ на народ, і царства на царства;

11 будуць вялікія землятрусныя месцамі, і голад і пошасьці, і вусьцішныя зьявішчы і вялікія азанакі зь неба.

12 Але раней за ўсё тое накладуць на вас рукі і будуць гнаць вас, выдаючы ў сынагогі і ў цямніцы, і паставяць перад царамі і правіцелямі за імя Маё,

13 а будзе гэта вам на сьведчаньне.

14 Дык вось, пакладзеце сабе на сэрца не абдумваць наперад, што адказваць;

15 бо Я дам вам вусны і мудрасьць, якой ня здолеюць супярэчыць, ні супрацьстаяць усе, хто супрацівіцца вам.

16 Выдадзены таксама будзеце і бацькамі і братамі, і родзічамі і сябрамі, і некаторых з вас заб'юць;

17 і будзеце зьненавіджаныя ўсімі за імя Маё;

18 але і волас з галавы вашай не прападзе.

19 Цярпеньнем вашым ратуйце душы вашыя.

20 Калі ж убачыце Ерусалім, абложаны войскам, тады ведайце, што наблізіўся заняпад яго:

21 тады ўсе, хто ў Юдэі, хай уцякаюць у горы; і хто ў горадзе, выходзь зь яго; і хто ў навакольні, не ўваходзь у яго,

22 бо гэта дні помсты, хай збудзецца ўсё напісанае.

23 Ды гора цяжарным і тым, што кормяць грудзьмі ў тыя дні; бо вялікая будзе нягода на зямлі і гнеў на народ гэты:

24 і палягуць ад вострага меча, і павядуцца ў палон ва ўсе народы; і Ерусалім будзе таптаньне язычнікамі, дакуль ня скончацца часы язычнікаў.

25 І будуць азнакі ў сонцы і ў месяцы і ў зорках, а на зямлі заняпад духу народаў і недаўмёнасьць; і мора зашуміць і забушуеть;

26 людзі будуць здыхаць ад страху і чаканьня нягодаў, што пойдучь на сьвет, бо сілы нябесныя пахіснуцца.

27 І тады ўбачаць Сына Чалавечага, Які будзе ісьці на аблоках у сіле і славе вялікай.

28 А калі пачне гэта збывацца, тады схілцеся і падымеце галовы вашыя, бо набліжаецца збавеньне вашае.

29 І сказаў ім прытчу: паглядзеце на смакоўніцу і на ўсе дрэвы:

30 калі яны ўжо распускаюцца, дык, бачачы гэта, ведаеце самі, што ўжо блізка лета.

31 Так, і калі вы ўбачыце, што тое збываецца, ведайце, што блізка Царства Божае.

32 Праўду кажу вам: ня міне род гэты, як ўсё тое будзе:

33 неба і зямля мінуцца, а словы Мае ня мінуць.

34 Глядзеце ж за сабою, каб сэрцы вашыя не абцяжарваліся абжорствам і п'янствам і клопатам будным, і каб дзень той не застаў вас зьнянацку:

35 бо ён, як сетка, накрые ўсіх, хто жыве па ўсім улоньні зямным;

³⁶ дык вось, чувайце ва ўсякі час і малецесья, і хай спадабіцесья ўнікнуць усіх гэтых будучых нягодаў і паўстаць перад Сынам Чалавечым.

³⁷ Удзень Ён вучыў у храме; а ночы, выходзячы, праводзіў на гары, называнай Аліўнай.

³⁸ І ўвесь люд з раніцы прыходзіў да Яго ў храм слухаць Яго.

Лк 22

¹ Набліжалася сьвята праснакоў, якое называлася Пасхаю;

² і намышлялі першасьвятары і кніжнікі, як бы загубіць Яго, бо баяліся народу.

³ І ўвайшоў сатана ў Юду, празванага Іскарыётам, аднаго зь ліку дванаццацёх,

⁴ і ён пайшоў і гутарыў зь першасьятарамі і начальнікамі, як Яго выдаць ім.

⁵ Яны ўзрадаваліся і згадзіліся даць яму грошай;

⁶ і ён абяцаўся, і шукаў зручнага часу, каб выдаць Яго ім ня прылюдна.

⁷ І настаў дзень праснакоў, у які трэба было закалоць пасхальнае ягня;

⁸ і паслаў Ісус Пятра і Яна, сказаўшы: ідзеце, прыгатуйце нам есьці пасху.

⁹ А яны казалі Яму: дзе скажаш нам прыгатаваць?

¹⁰ Ён сказаў ім: вось, пры ўваходзе вашым у горад сустрэнецца з вамі чалавек, які нясьціме збанок вады; ідзеце сьледам за ім у дом, у які ўвойдзе ён,

¹¹ і скажэце гаспадару дома: Настаўнік кажа табе: дзе пакой, у якім бы Мне есьці пасху з вучнямі Маімі?

¹² І ён пакажа вам сьвятліцу вялікую засланую; там прыгатуйце.

¹³ Яны пайшлі і знайшлі, як сказаў ім, і прыгатавалі пасху.

¹⁴ І калі настала гадзіна, Ён узьлёг, і дванаццаць апосталаў зь Ім,

¹⁵ і сказаў ім: вельмі хацеў Я есьці з вамі гэтую пасху раней Маіх пакутаў,

¹⁶ бо кажу вам, што ўжо ня буду есьці яе, пакуль яна ня ўчыніцца ў Царстве Божым.

¹⁷ І ўзяўшы чару і падзякаваўшы, сказаў: прымеце яе і падзялеце паміж сабою;

¹⁸ бо кажу вам, што ня буду піць ад плоду вінаграднага, пакуль ня прыйдзе Царства Божае.

¹⁹ І ўзяўшы хлеб і падзякаваўшы, пераламаў і падаў ім, кажучы: гэта ёсьць Цела Маё, якое за вас аддаецца; гэта выконвайце на ўспамін пра Мяне.

²⁰ Таксама і чару пасья вячэры, кажучы: гэтая чара ёсьць новы завет у Маёй Крыві, якая за вас праліваецца;

²¹ і вось, рука прадажніка Майго са Мною за сталом;

²² у астатнім, Сын Чалавечы ідзе, як прадвызначана; але гора таму чалавеку, якім Ён выдаецца.

²³ І яны пачалі пытацца адзін у аднаго, хто б зь іх быў той, які гэта зробіць.

²⁴ А была і спрэчка паміж імі, хто зь іх павіненважацца за большага.

²⁵ Ён жа сказаў ім: цары валадараць над народамі і ўлады іхнія дабрадзеямі называюцца;

²⁶ а вы ня так: але хто з вас большы, будзь як меншы, і начальнік будзь, як слуга.

²⁷ Бо хто большы: той, хто ўзьлягае, ці хто слуга? Ці ня той, хто ўзьлягае? А Я сярод вас, як слуга.

²⁸ Але вы трывалі са Мною ў гаротах Маіх,

²⁹ і Я запавядаю вам, як запавядаў Мне Айцец Мой, Царства,

³⁰ каб елі і пілі на бяседзе Маёй у Царстве Маім, і каб селі на пасадах судзіць дванаццаць каленаў Ізраілевых.

³¹ І сказаў Гасподзь: Сымоне! Сымоне! вось, сатана прасіў, каб сеяць вас як пшаніцу;

32 але Я маліўся за цябе, каб не зьмізарнела вера твая; і ты некалісь, навярнуўшыся, умацуй братоў тваіх.

33 Ён адказаў: Госпадзе! з Табою я гатовы і ў цямніцу і на сьмерць ісьці.

34 Але Ён сказаў: кажу табе, Пётр, не засьпявае певень сёньня, як ты тройчы зрачэшся, што ня ведаеш Мяне.

35 І сказаў ім: калі я пасылаў вас безь мяшка і бяз торбы і без абутку, ці мелі вы ў чым нястачу? Яны адказвалі: ні ў чым.

36 Тады Ён сказаў ім: але цяпер, хто мае мяшок, той вазьмі яго, таксама і торбу; а ў каго няма, прадай вопратку сваю і купі меч;

37 бо маўляю вам, што мусіць збыцца на Мне і гэтае напісанае: «і да зладзеяў залічаны». Бо тое, што пра Мяне, канчаецца.

38 Яны сказалі: Госпадзе! вось, тут два мечы. Ён сказаў ім: досыць.

39 І выйшаўшы пайшоў як звычайна на гару Аліўную; за Ім сьледам пайшлі і вучні Ягоныя.

40 А прыйшоўшы на месца, сказаў ім: малецся, каб ня ўпасьці ў спакусу.

41 І Сам адышоў ад іх - як кінучь каменем, і, схіліўшы калені, маліўся,

42 кажучы: Войча! о, калі б Ты дабраволіў пранесьці чару гэтую міма Мяне! зрэшты, не Мая воля, а Твая хай будзе.

43 І зьявіўся Яму анёл зь нябёсаў і мацаваў Яго.

44 І ў змаганьні ўнутраным руплівей маліўся; і быў пот Ягоны, як кроплі крыві, што падалі на зямлю.

45 Устаўшы з малітвы, Ён прыйшоў да вучняў, і застаў іх у сьне ад смутку,

46 і сказаў ім: што вы сьпіце? устаньце і малецся, каб ня ўпасьці ў спакусу.

47 Калі Ён яшчэ казаў гэта, паявіліся людзі, а наперадзе іх ішоў адзін з дванаццацёх, называны Юда, і ён падышоў да Ісуса, каб пацалаваць Яго. Бо ён такі даў ім знак: каго я пацалую, Той і ёсьць.

48 А Ісус сказаў яму: Юда ці цалаваньнем выдаеш Сына Чалавечага?

49 Тыя, што былі зь Ім, бачачы, да чаго ўсё ідзе, сказалі Яму: Госпадзе! ці ня ўдарыць нам мечам?

50 І адзін зь іх ударыў раба першасьвятаровага і адсек яму правае вуха.

51 Тады Ісус сказаў: пакіньце, даволі. І дакрануўшыся да вуха ягонага, загоіў яго.

52 А першасьвятарам і начальнікам храма і старэйшынам, якія сабраліся супроць Яго, сказаў Ісус: быццам на разбойніка выйшлі вы зь мечамі і каламі, каб узяць Мяне!

53 Кожны дзень бываў Я з вамі ў храме, і вы не падымалі на Мяне рук, а цяпер - ваш час і ўлада цемры.

54 Узяўшы Яго, павялі і прывялі ў дом першасьвятара. А Пётр ішоў сьледам зводдаль.

55 Калі яны расклалі агонь сярод двара і селі разам, сеў і Пётр паміж імі.

56 Адна служанка, убачыўшы яго каля агню і ўгледзеўшыся ў яго, сказала: гэты быў зь Ім.

57 Але ён адрокся ад Яго, сказаўшы жанчыне: я ня ведаю Яго.

58 Неўзабаве потым другі, убачыўшы яго, сказаў: і ты зь іх. Але Пётр сказаў гэтаму чалавеку: не.

59 Прайшло з гадзіну часу, яшчэ нехта настойліва казаў: сапраўды, і гэты быў зь Ім, бо ён Галілеянін.

60 Але Пётр сказаў таму чалавеку: ня ведаю, што ты кажаш. І адразу, калі яшчэ гаварыў ён, засьпяваў певень.

61 Тады Гасподзь, абярнуўшыся, паглядзеў на Пятра; і Пётр згадаў слова Госпада, як Ён сказаў яму: перш чым засьпявае певень, адрачэшся ад Мяне тройчы.

62 І выйшаўшы вонкі, горка заплакаў.

63 Людзі, якія трымалі Ісуса, здэзкі чынілі зь Яго і білі Яго;

64 і накрывшы Яго, білі Яго па твары і пыталіся ў Яго: скажы, хто выцяў Цябе?

65 І шмат іншай кляцьбы вымаўлялі супраць Яго.

66 І як настаў дзень, сабраліся старэйшыны народу, першасьвятары і кніжнікі, і ўвялі Яго ў свой сынедрыён,

67 і сказалі: ці Ты Хрыстос? скажы нам. Ён сказаў ім: калі скажу вам, вы не паверыце;

68 калі ж і спытаюся ў вас, ня будзеце адказваць Мне і не адпусьціце Мяне;

69 ад сёньня Сын Чалавечы сядзе праваруч сілы Божай.

70 І сказалі ўсе: дык Ты Сын Божы? Ён адказваў ім: вы кажаце, што Я.

71 А яны сказалі: якое яшчэ трэба нам сьведчаньне? бо мы самі чулі з вуснаў Ягоных!

Лк 23

1 І паднялося ўсё мноства іх, і павялі Яго да Пілата,

2 І пачалі вінаваціць Яго, кажучы: мы знайшлі, што Ён разбэшчвае народ наш і забаране даваць падатак кесару, называючы Сябе Хрыстом Царом.

3 Пілат спытаўся ў Яго: Ты Цар Юдэйскі? Ён сказаў яму ў адказ: ты кажаш.

4 Пілат сказаў першасьвятарам і народу: я не знаходжу ніякай віны ў Гэтым Чалавеку.

5 Але яны настойвалі, кажучы, што Ён бунтуе народ, вучачы па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі да гэтай мясціны.

6 Пілат, пачуўшы пра Галілею, спытаўся: хіба Ён Галілеянін?

7 І даведаўшыся, што Ён з вобласці Ірадавай, паслаў Яго да Ірада, які ў гэтыя дні быў таксама ў Ерусаліме.

8 Ірад, убачыўшы Ісуса, вельмі ўзрадаваўся, бо даўно жадаў бачыць Яго, таму што шмат чуў пра Яго і спадзяваўся ўбачыць ад Яго які-небудзь цуд,

9 і задаваў Яму многія пытаньні: але Ён нічога не адказваў яму.

10 А першасьвятары і кніжнікі стаялі і зацята вінавацілі Яго.

11 Але Ірад са сваімі воямі, прынізіўшы яго і паглуміўшыся зь Яго, апрануў яго ў сьветлую вопратку і паслаў назад да Пілата.

12 І спрыяціліся ў той дзень Пілат зь Ірадам паміж сабою, бо раней былі ў варожасьці адзін з адным.

13 А Пілат, склікаўшы першасьвятароў і начальнікаў і людзей,

14 сказаў ім: вы прывялі да мяне Чалавека Гэтага, што нібыта разбэшчвае люд; і вось, я пры вас расьсьледаваў і не знайшоў Чалавека Гэтага вінаватым ні ў чым тым, у чым вы Яго вінаваціце;

15 і Ірад таксама: бо я пасылаў Яго да яго; і нічога ня знойдзена ў Ім вартага сьмерці;

16 дык вось, пакараўшы Яго, адпусчу.

17 А яму і трэба было дзеля сьвята адпусьціць і аднаго вязьня.

18 Але ўвесь люд закрычаў: сьмерць Яму! а адпусьці нам Варава.

19 Варава быў пасаджаны ў цямніцу за ўчыненую ў горадзе смуту і забойства.

20 Пілат зноў узвысіў голас, хочучы адпусьціць Ісуса.

21 Але яны крычалі: укрыжуй, укрыжуй Яго!

22 Ён трэці раз сказаў ім: якое ж ліха ўчыніў Ён? я нічога вартага сьмерці не знайшоў у Ім; дык вось, пакараўшы Яго, адпусчу.

23 Але яны і далей з вялікім крыкам дамагаліся, каб Ён быў укрыжаваны; і перамог крык іхні і першасьвятароў.

24 І Пілат разважыў рабіць паводле іхняе просьбы,

25 і адпусціў ім пасаджанага за смуту і забойства ў цямніцу, якога яны прасілі; а Ісуса аддаў на іхную волю.

26 І калі павялі Яго, дык, захапіўшы нейкага Сымона Кірынеяніна, які ішоў з поля, усклалі на яго крыж, каб несь за Ісусам.

27 І ішло за Ім вялікае мноства народу і жанчын, якія плакалі і галасілі па Ім.

28 А Ісус, зьвярнуўшыся да іх, сказаў: дочкі Ерусалімскія! ня плачце па Мне, а плачце па сабе і па дзецях ваших;

29 бо надыходзяць дні, калі скажуць: дабрашчасныя няплодныя, і ўлоньні, якія не радзілі, і грудзі, якія не кармілі!

30 Тады скажуць гарам: упадзеце на нас! і пагоркам: накрыйце нас!

31 бо, калі з зазеленелым дрэвам гэта робяць, дык з сухім што будзе?

32 Вялі зь Ім на сьмерць і двух зладзеяў.

33 І калі прыйшлі на месца, называнае Лобным, там укрыжавалі Яго і зладзеяў, аднаго з правага, а другога зь левага боку.

34 А Ісус сказаў: Войча! даруй ім, бо ня ведаюць, што робяць. І дзялілі адзежу Ягоную, кідаючы жэрабля.

35 І стаялі людзі і глядзелі. А насмехаліся разам зь імі і начальнікі, кажучы: іншых ратаваў, хай уратуе Сябе Самога, калі Ён Хрыстос, выбранец Божы.

36 Таксама і воі глуміліся зь Яго, падыходзячы і падносячы Яму воцат

37 і кажучы: калі Ты Цар Юдэйскі, уратуй Сябе Самога.

38 І быў над Ім надпіс, напісаны словамі грэцкімі, рымскімі і гэбрэйскімі: Гэты ёсьць Цар Юдэйскі.

39 Адзін з павешаных зладзеяў ліхасловіў на Яго і казаў: калі Ты Хрыстос, уратуй Сябе і нас.

40 А другі наадварот сунімаў яго і казаў: ці ты не баішся Бога, калі і сам засуджаны на тое самае?

41 і мы засуджаныя справядліва, бо заслужанае паводле ўчынкаў нашых прынялі; а Ён нічога благога не зрабіў.

42 І сказаў Ісусу: памяні мяне, Госпадзе, калі прыйдзеш у Царства Тваё!

43 І сказаў яму Ісус: праўду кажу табе: сёньня ж будзеш са Мною ў раі.

44 Было ж каля шостага гадзіны дня, і зрабілася цемра па ўсёй зямлі да гадзіны дзявятай:

45 і памеркла сонца, і завеса ў храме разадралася пасярэдзіне.

46 Ісус, усклікнуўшы вялікім голасам, сказаў: Войча! у рукі Твае аддаю дух Мой. І сказаўшы гэта, выпусціў дух.

47 А сотнік, бачачы, што адбылося, уславіў Бога і сказаў: сапраўды Чалавек Гэты быў праведнік.

48 І ўвесь люд, што сыйшоўся на гэта відовішча, бачачы, што адбывалася, вяртаўся, б'ючы сябе ў грудзі.

49 А ўсе, хто ведаў Яго, і жанчыны, якія ішлі сьледам за Ім з Галілеі, стаялі воддаль і глядзелі на гэта.

50 Тады нехта, на імя Язэп, сябра рады, чалавек добры і праўдзівы,

51 які ня браў удзелу ў радзе і ў справе іхняй, з Арыматэі, горада Юдэйскага, які таксама чакаў Царства Божага,

52 прыйшоў да Пілата і прасіў Цела Ісусавага;

53 і зьняўшы Яго, ахінуў палатнінаю і паклаў яго ў магіле, высечанай у скале, дзе яшчэ ніхто ня быў пакладзены.

⁵⁴ Дзень той быў пятніца, і настала субота.

⁵⁵ Пасьледавалі таксама і жанчыны, якія прыйшлі зь Ісусам з Галілеі, і глядзелі магілу, і як ускладалася Цела Ягонае;

⁵⁶ а вярнуўшыся, прыгатавалі пахошчы і масьці; і ў суботу засталіся ў спакоі паводле заповедзі.

Лк 24

¹ А ў першы дзень тыдня, вельмі рана, нясучы прыгатаваныя пахошчы, прыйшлі яны да магілы, і разам зь імі некаторыя іншыя;

² але знайшлі камень адвалены ад магілы,

³ і ўвайшоўшы, не знайшлі Цела Госпада Ісуса.

⁴ Калі ж яны зьнедаўмяваліся з гэтага, раптам паўсталі перад імі два мужы ў строях бліскучых.

⁵ І калі яны былі ў страху і схілілі абліччы свае да зямлі, - казалі ім: што вы шукаеце жывога сярод мёртвых?

⁶ Яго няма тут: Ён уваскрэс; успомніце, як Ён казаў вам, калі быў яшчэ ў Галілеі,

⁷ кажучы, што Сын Чалавечы мае быць аддадзены ў рукі людзям грэшным, і быць укрываваным, і на трэці дзень уваскрэснучы.

⁸ І ўгадалі яны словы Ягоныя

⁹ і, вярнуўшыся ад магілы, абвясцілі ўсё гэта адзінаццацём і ўсім астатнім.

¹⁰ То была Магдаліна Марыя, і Яна, і Марыя, маці Якава, і іншыя зь імі, якія казалі пра гэта Апосталам.

¹¹ І здаліся ім словы іхнія пустымі, і не паверылі ім.

¹² Але Пётр, устаўшы, пабег да магілы і, нахіліўшыся, убачыў толькі, што ляжаць палатніны, і пайшоў назад, сам сабе дзівучы з таго, што сталася.

¹³ У той самы дзень двое зь іх ішлі ў селішча, што адлягала стадый на шэсьць дзясят ад Ерусаліма, называнае Эмаус.

¹⁴ і размаўлялі паміж сабою пра ўсе гэтыя падзеі.

¹⁵ І калі яны размаўлялі і разважалі паміж сабою, Сам Ісус, наблізіўшыся, пайшоў зь імі;

¹⁶ але вочы ў іх былі заслоненыя, так што яны не пазналі Яго.

¹⁷ І Ён сказаў ім: пра што гэта вы, ідучы, разважаеце паміж сабою, і чаго вы засмучаныя?

¹⁸ Адзін зь іх, на імя Клеопа, сказаў Яму ў адказ: няўжо ты адзін з тых, што прыйшлі ў Ерусалім, ня ведаеш, што адбылося ў ім гэтымі днямі?

¹⁹ І сказаў ім: штоо Яны казалі Яму: што было зь Ісусам Назаранінам, Які быў прарок, моцны ў дзеі і ў слове перад Богам і ўсім народам;

²⁰ як выдалі яго першасьвятары і начальнікі нашыя на засуджэньне на сьмерць і ўкрывавалі Яго;

²¹ а мы спадзяваліся былі, што Ён ёсьць Той, Хто павінен уратаваць Ізраіля; але разам з усім тым, ужо трэці дзень сёньня, як гэта сталася;

²² але і некаторыя жанчыны з нашых падзівілі нас: яны былі раніцай каля магілы

²³ і не знайшлі Цела Ягонага, і прыйшоўшы, маўлялі, што бачылі зьяўленьне анёлаў, якія кажуць, што Ён жывы;

²⁴ і пайшлі некаторыя з нашых да магілы і засталі ўсё так, як і жанчыны казалі; але Яго ня бачылі.

²⁵ Тады Ён сказаў ім: о, няцямныя і марудныя сэрцам, каб верыць ва ўсё, што прадказвалі прарокі!

²⁶ Ці ж ня так і належала пацярпець Хрысту і ўвайсьці ў славу Сваю?

27 І пачаўшы ад Майсея, з усіх прарокаў тлумачыў ім сказанае пра Яго ва ўсім Пісаньні.

28 І наблізіліся яны да таго селішча, у якое ішлі; і Ён паказаў ім выглядам, што хоча ісьці далей;

29 але яны стрымлівалі яго, кажучы: застанься з намі, бо дзень ужо схіліўся на вечар. І Ён увайшоў і застаўся зь імі.

30 І калі Ён узьляжаў зь імі, дык, узяўшы хлеб, дабраславіў, пераламаў і падаў ім,

31 тады разамкнуліся ў іх вочы, і яны пазналі Яго; але Ён зрабіўся нябачны ім.

32 І яны казалі адзін аднаму: ці ж не палала ў нас сэрца наша, калі Ён казаў нам на дарозе і калі тлумачыў нам Пісаньне?

33 І ўстаўшы ў тую самую хвіліну, вярнуліся ў Ерусалім, і знайшлі разам адзінаццаць апосталаў і тых, што былі зь імі,

34 якія казалі, што Гасподзь сапраўды ўваскрэс і зьявіўся Сымону.

35 І яны расказвалі пра здарэньне на дарозе, і як Ён быў пазнаны імі пры ламаньні хлеба.

36 Калі яны казалі пра гэта, Сам Ісус стаў сярод іх і сказаў ім: мір вам.

37 Яны, сумеўшыся і спалохаўшыся, падумалі, што бачаць духа;

38 але Ён сказаў ім: што бянтэжыцеся, і навошта такія думкі ўваходзяць у сэрцы вашыя?

39 Паглядзеце на рукі Мае і на ногі Мае; гэта - Я сам; дакранецца да Мяне і разгледзьце; бо дух ня мае плоці і касцей, як бачыце ў Мяне.

40 І сабраўшы гэта, паказаў ім рукі і ногі.

41 А калі яны ад радасьці яшчэ ня верылі і дзіваваліся, Ён сказаў ім: ці ёсць у вас тут якая ежа?

42 Яны падалі Яму частку печанай рыбы і сотавага мёду.

43 І ўзяўшы, еў перад імі.

44 І сказаў ім: вось тое, пра што Я вам казаў, яшчэ калі быў з вамі, што належыць спраўдзіцца ўсяму, напісанаму пра Мяне ў законе Майсеевым і ў прароках і ў псалмах.

45 Тады адчыніў ім розум на ўразуменьне Пісаньняў

46 і сказаў ім: так напісана, і так належала адпакутаваць Хрысту і ўваскрэснуць зь мёртвых на трэці дзень,

47 і абвешчаным быць у імя Ягонае пакаяньню і дараваньню грахоў ува ўсіх народах, пачынаючы зь Ерусаліма;

48 а вы сьведкі гэтага;

49 і я пашлю абяцанае Айцом Маім на вас; вы ж заставайцеся ў горадзе Ерусаліме, пакуль не прасякнецеся сілаю згары.

50 І вывеў іх вонкі з горада да Віфаніі і, падняўшы рукі Свае, дабраславіў іх.

51 І калі дабраславіў іх, пачаў аддаляцца ад іх і ўносіцца на неба.

52 Яны пакланіліся яму і вярнуліся ў Ерусалім зь вялікаю радасьцю,

53 і былі заўсёды ў храме, славачы і дабраслаўляючы Бога. Амін.

ПАВОДЛЕ ЯНА СЪВЯТОЕ ДАБРАВЕСЬЦЕ

- 1 На пачатку было Слова, і Слова было ў Бога, і Слова было Богам.
- 2 Яно было на пачатку ў Бога:
- 3 усё празь Яго пачалося, і безь Яго нішто не пачалося з таго, што пачало быць.
- 4 У Ім было жыццё, і жыццё было святлом людзей.
- 5 І святло ў цемры сьвеціць, і цемра не агарнула яго.
- 6 Быў чалавек, пасланы ад Бога; імя яму Ян;
- 7 Ён прыйшоў дзеля сьведчаньня, каб сьведчыць пра Святло, каб усе ўверавалі празь Яго;
- 8 ён ня быў святло, а быў пасланы, каб сьведчыць пра Святло.
- 9 Было Святло сапраўднае, Якое прасьвятляе кожнага чалавека, што прыходзіць у свет.
- 10 У сьвеце было, і свет празь Яго пачаў быць, і свет Яго не пазнаў;
- 11 прыйшоў да сваіх, і свае Яго не прынялі;
- 12 а тым, якія прынялі Яго, веруючым у імя Ягонае, даў уладу быць дзецьмі Божымі,
- 13 якія не ад крыві, ні ад хаценьня плоці, ні ад хаценьня мужа, а ад Бога нарадзіліся.
- 14 І Слова стала плоццю, і ўсялілася ў нас, поўнае мілаты і праўды; і мы бачылі славу Ягоную, славу, як Адзінароднага ад Айца.
- 15 Ян сьведчыць пра Яго і ўсклікаючы кажа: Гэта быў Той, пра Якога я сказаў, што Той, Хто ідзе за мною, апярэды мяне, бо быў раней за мяне.
- 16 І ад паўнаты Яго ўсе мы прынялі і мілату да мілаты;
- 17 бо закон дадзены праз Майсея, а мілата і праўда сталіся празь Ісуса Хрыста.
- 18 Бога ня бачыў ніхто ніколі; Адзінародны Сын, існы ва ўлоньні Айцовым, Ён адкрыў.
- 19 І вось сьведчаньне Яна, калі Юдэі прыслалі зь Ерусаліма сьвятароў і лявітаў спытацца ў яго: хто ты?
- 20 Ён вызнаў і ня выракся, і вызнаў: я ня Хрыстос.
- 21 І спыталіся ў яго: а што? ты Ілья? Ён сказаў: не. Прарок? Ён адказваў: не.
- 22 Сказалі яму: хто ж ты? каб нам даць адказ тым, што паслалі нас; што ты скажаш пра самога сябе?
- 23 Ён сказаў: я голас таго, хто кліча ў пустыні: папраўце шлях Госпаду, як сказаў прарок Ісая.
- 24 А пасланцы былі з фарысэяў;
- 25 і яны спыталіся ў яго: што ж ты хрысьціш, калі ты ня Хрыстос, ня Ілья, ні прарок?
- 26 Ян сказаў ім у адказ: я хрышчу ў вадзе; але стаіць сярод вас Той, Каго вы ня ведаеце;
- 27 Вось Ён Той, Хто ідзе за мною, але Які апярэды мяне: я ня варты разьвязаць рэмень на абутку Ягоным.
- 28 Гэта адбывалася ў Віфавары пры Ярдане, дзе хрысьціў Ян.
- 29 На другі дзень бачыць Ян Хрыста, Які ідзе да яго, і кажа: вось Ягня Божае, Якое бярэ на Сябе грэх сьвету;
- 30 Гэта Той, пра Якога я сказаў; пасыля мяне прыйдзе Муж, Які існаваў да мяне, бо Ён быў раней за мяне;
- 31 я ня ведаў Яго; але дзеля таго прыйшоў хрысьціць у вадзе, каб Ён зьяўлены быў Ізраілю.

32 І сьведчыў Ян, кажучы: я бачыў Духа, што сыходзіў зь неба, як голуб, і быў Ён на Ім;

33 я ня ведаў Яго; але Той, Хто паслаў мяне хрысьціць у вадзе, сказаў мне: на каго, убачыш, сыходзіць Дух і застаецца на Ім, Той ёсьць - Хто хрысьціць Духам Сьвятым;

34 і я бачыў і засьведчыў, што Гэты ёсьць Сын Божы.

35 На другі дзень зноў стаяў Ян і двое вучняў ягоных;

36 і, угледзеўшы Ісуса, Які ішоў, сказаў: вось Ягня Божае.

37 Пачуўшы ад яго гэтыя словы, абодва вучні пайшлі за Ісусам.

38 А Ісус, абярнуўшыся і ўбачыўшы, што яны ідуць, кажа ім: што вам трэба? Яны казалі Яму: Равьві, - што азначае: настаўнік, - дзе жывеш?

39 Кажа ім: ідзеце, і ўбачыце. Яны пайшлі і ўбачылі, дзе Ён жыве, і прабылі ў Яго дзень той. Было каля дзясятай гадзіны.

40 Адзін з двух, што чулі пра Ісуса ад Яна і што пайшлі сьледам за Ім, быў Андрэй, брат Сымона Пятра.

41 Ён першы знаходзіць брата свайго Сымона і кажа яму: мы знайшлі Месію, што азначае: Хрыстос.

42 І прывёў яго да Ісуса. Ісус зірнуўшы на яго, сказаў: ты Сымон, сын Ёнін; ты назавешся Кіфа, што азначае: камень (Пётр).

43 На другі дзень Ісус захацеў ісьці ў Галілею, і знаходзіць Піліпа і кажа яму: ідзі за Мною.

44 А Піліп быў зь Віфсаіды, з аднаго горада з Андрэем і Пятром.

45 Піліп знаходзіць Натанаіла і кажа яму: мы знайшлі Таго, пра Якога пісаў Майсей у законе і прарокі, Ісуса, сына Язэпавага, з Назарэта.

46 Але Натанаіл сказаў яму: з Назарэта ці ж можа быць што добрае? Піліп кажа яму: ідзі і паглядзі.

47 Ісус, убачыўшы Натанаіла, які ішоў да Яго, кажа пра яго: вось, сапраўдны Ізраільцянін, у якім няма зламаўнасці.

48 Натанаіл кажа Яму: чаму Ты ведаеш мяне? Ісус сказаў яму ў адказ: перш чым паклікаў цябе Піліп, калі ты быў пад смакоўніцаю, Я бачыў цябе.

49 Натанаіл адказваў Яму: Равьві! Ты - Сын Божы. Ты - Цар Ізраілеў.

50 Ісус сказаў яму ў адказ: ты верыш, бо Я табе сказаў: Я бачыў цябе пад смакоўніцаю; убачыш болей за гэта.

51 І кажа яму: праўду, праўду кажу вам: ад сёньня будзеце бачыць неба адчыненае і анёлаў Божых, якія ўзыходзяць і сыходзяць да Сына Чалавечага.

Ян 2

1 На трэці дзень было вясельле ў Кане Галілейскай, і Маці Ісусава была там.

2 Быў таксама запрошаны Ісус і вучні Ягоныя на вясельле.

3 І як нехапала віна, дык Маці Ісусава кажа Яму: віна няма ў іх.

4 Ісус кажа Ёй: што Мне і Табе, жанчына? яшчэ ня прыйшла гадзіна Мая.

5 Маці Ягоная сказала слугам: што скажа Ён вам, тое і зрабеце.

6 А было там шэсьць каменных посудуў на ваду, якія стаялі паводле звычаю ачышчэньня Юдэйскага, умяшчаючы ў сябе па дзьве ці па тры меры.

7 Ісус кажа ім: напоўніце посуду вадою. І напоўнілі іх па бераг.

8 І кажа ім: цяпер чэрпайце і нясеце да распарадчыка вясельля. І панесьлі.

9 А калі распарадчык скаштаваў вады, якая зрабілася віном, - а ён ня ведаў, адкуль гэтае віно, ведалі толькі слугі, якія чэрпалі ваду, - тады распарадчык кліча маладога

10 і кажа яму: кожны чалавек падае спачатку добрае віно, а калі паўпіваюцца, тады горшае; а ты добрае віно зьбярог дагэтуль.

11 Так заклаў Ісус пачатак цудаў у Кане Галілейскай і з’явіў славу Сваю; і ўверавалі ў Яго вучні Ягоныя.

12 Пасля гэтага прыйшоў Ён у Капернаум, Сам і Маці Ягоная, і браты Ягоныя і вучні Ягоныя, і прабылі там няшмат дзён.

13 Набліжалася Пасха Юдэйская, і Ісус прыйшоў у Ерусалім

14 і знайшоў, што ў храме прадавалі валоў, авечак і галубоў, і сядзелі мяняйлы грошай.

15 І зрабіўшы бізун зь вярэвочак, выгнаў з храма ўсіх, і авечак і валоў таксама, і грошы ў мяняйлаў рассыпаў, а сталы іхнія абярнуў;

16 І сказаў прадаўцам галубоў: вазьмеце гэта адсюль, і з дома Айца Майго не рабеце дома гандлёвага.

17 Пры гэтым вучні Ягоныя прыгадалі, што напісана: «рупнасьць за дом Твой зьдае Мяне».

18 На гэта Юдэі сказалі Яму ў адказ: якою азнакаю дакажаш Ты нам, што маеш уладу так рабіць?

19 Ісус сказаў ім у адказ: разбурце храм гэты, і Я за тры дні ўзьвяду яго.

20 На гэта сказалі Юдэі: гэты храм будаваўся сорак шэсьць гадоў, і Ты за тры дні ўзьведзеш яго?

21 А Ён казаў пра храм Цела Свайго.

22 А калі ўваскрэс Ён зь мёртвых, дык вучні Ягоныя ўспомнілі, што Ён казаў гэта, і паверылі Пісаньню і слову, якое сказаў Ісус.

23 І калі Ён быў у Ерусаліме на сьвяце Пасхі, дык многія, бачачы чуды, якія Ён тварыў, паверылі ў імя Ягонае.

24 Але Сам Ісус не давяраў Сябе ім, бо ведаў усіх,

25 і ня меў патрэбы, каб хто засьведчыў пра чалавека; бо Сам ведаў, што ў чалавеку.

Ян 3

1 Сярод фарысэяў быў нехта, імям Мікадым, адзін з начальнікаў Юдэйскіх;

2 ён прыйшоў да Ісуса ўначы і сказаў Яму: Раввві! мы ведаем, што Ты - Настаўнік, Які прыйшоў ад Бога; бо такіх цудаў, якія Ты творыш, ніхто ня можа тварыць, калі ня будзе зь ім Бога.

3 Ісус сказаў яму ў адказ: праўду, праўду кажу табе: калі хто не народзіцца згары, ня можа ўбачыць Царства Божага.

4 Мікадым кажа Яму: як можа чалавек нарадзіцца, калі ён стары? няўжо ён можа другі раз увайсці ў лона маці сваёй і нарадзіцца?

5 Ісус адказваў: праўду, праўду кажу табе: калі хто не народзіцца ад вады і Духа, ня можа ўвайсці ў Царства Божае:

6 народжанае ад плоці ёсьць плоць, а народжанае ад Духа ёсьць дух.

7 Ня здзіўляйся таму, што Я сказаў табе: трэба вам нарадзіцца згары.

8 Дух дыхае, дзе хоча, і голас ягоны чуеш, а ня ведаеш, адкуль прыходзіць і куды сыходзіць: так бывае з кожным, народжаным ад Духа.

9 Мікадым сказаў Яму ў адказ: як гэта можа быць?

10 Ісус адказваў і сказаў яму: ты - настаўнік Ізраілеў, і няўжо гэтага ня ведаеш?

11 Праўду, праўду кажу табе: мы гаворым пра тое, што ведаем, і сьведчым пра тое, што бачылі, а вы сьведчаньня нашага ня прыймаеце;

12 Калі Я сказаў вам пра зямное, і вы ня верыце, - як паверыце, калі буду казаць вам пра нябеснае?

13 Ніхто ня ўзыходзіў на неба, адзін толькі Сын Чалавечы, Які сыйшоў зь нябёсаў, сутны на нябёсах;

14 і як Майсей падняў зьмяю ў пустыні, так мае быць падняты Сын Чалавечы,

15 каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, а меў жыццё вечнае.

16 Бо так палюбіў Бог сьвет, што аддаў Сына Свайго Адзінароднага, каб кожны, хто верыць у Яго, не загінуў, а меў жыццё вечнае.

17 Бо не паслаў Бог Сына Свайго ў сьвет, каб судзіць сьвет, а каб сьвет урагаваны быў празь Яго.

18 Хто верыць у Яго, ня судзіцца, а хто ня верыць, ужо засуджаны, бо ня ўвераваў у імя Адзінароднага Сына Богага.

19 А суд у тым, што сьвятло прыйшло ў сьвет; але людзі больш палюбілі цемру, чым сьвятло, бо ўчынкі іхнія былі ліхія.

20 Бо кожны, хто робіць ліхое, ненавідзіць сьвятло і ня ідзе да сьвятла, каб не адкрыліся ўчынкі ягоныя, бо яны ліхія;

21 а хто робіць па праўдзе, ідзе да сьвятла, каб яўныя былі ўчынкі ягоныя, бо яны ў Богу зроблены.

22 Пасьля гэтага прыйшоў Ісус з вучнямі Сваімі ў зямлю Юдэйскую і там жыў зь імі і хрысьціў.

23 А Ян таксама хрысьціў у Яноне паблізу Саліма, бо там было многа вады; і прыходзілі туды і хрысьціліся;

24 бо Ян яшчэ ня быў увязьнены ў цямніцу.

25 Тады ў Янавых вучняў адбылася спрэчка зь Юдэямі пра ачышчэньне.

26 І прыйшлі да Яна і казалі яму: Равві! Той, Які быў з табою пры Ярдане, і пра Якога ты сьведчыў, вось, Ён хрысьціць і ўсе ідуць да Яго.

27 Ян сказаў у адказ: ня можа чалавек нічога прымаць на сябе, калі ня будзе дадзена яму зь неба.

28 Вы самі мне сьведкі ў тым, што я сказаў: ня я Хрыстос, але я пасланы перад Ём.

29 Хто мае нявесту, той жаніх; а жаніхоў сябра, які стаіць і слухае яго, радасьцю радуецца, чуючы голас жаніха: вось гэтая радасьць мая спраўдзілася.

30 Ён мае расьці, а я - малець.

31 Хто прыходзіць з вышыні, той і ёсьць вышэйшы за ўсіх; а сутны ад зямлі зямны і ёсьць і гаворыць як сутны ад зямлі; Хто прыходзіць зь нябёсаў, ёсьць вышэйшы за ўсіх,

32 і што Ён бачыў і чуў, пра тое і сьведчыць; і ніхто ня прымае сьведчаньня Ягонага.

33 Хто прыняў Ягонае сьведчаньне, гэтым і пацьвердзіў, што Бог праўдзiвы.

34 Бо Той, Каго паслаў Бог, гаворыць словы Божыя; бо ня мераю дае Бог Духа.

35 Айцец любіць Сына і ўсё даў у руку Ягоную.

36 Хто верыць у Сына, мае жыццё вечнае; а хто ня верыць у Сына, ня ўбачыць жыцця, а гнеў Божы застаецца на ім.

Ян 4

1 Калі даведаўся Ісус пра чутку, якая дайшла да фарысэяў, што Ён больш набывае вучняў і хрысьціць, чым Ян -

2 хоць Сам Ісус ня хрысьціў, а вучні Ягоныя, -

3 дык пакінуў Юдэю і пайшоў зноў у Галілею.

4 А меўся Ён праходзіць праз Самарыю.

5 І вось прыходзіць Ён да горада Самарыйскага, называнага Сіхар, паблізу дзялянкі зямлі, дадзенай Якавам сыну свайму Язэпу,

6 там быў калодзеж Якаваў. Ісус, стаіўшыся з дарогі, сеў каля калодзежа; было каля шостага гадзіны.

7 Прыходзіць жанчына з Самарыі зачарпнуць вады. Ісус кажа ёй: дай Мне напіцца.

8 Бо вучні Ягоныя адлучыліся ў горад купіць ежы.

9 Жанчына Самаранская кажа Яму: як Ты, Юдэй, просіш піць у мяне, Самаранкі? бо Юдэй з Самаранамі ня зносяцца.

10 Ісус сказаў ёй у адказ: калі б ты ведала дар Божы, і Хто кажа табе: дай Мне напіцца, - дык ты сама прасіла б у Яго, і Ён даў бы табе вады жывое.

11 Жанчына кажа Яму: Спадару! Табе і зачарпнуць няма чым, а калодзеж глыбокі: адкуль жа ў Цябе вада жывая?

12 Няўжо Ты большы за бацьку нашага, Якава, які даў нам гэты калодзеж, і сам зь яго піў, і дзеці ягоныя, і быдла ягонае?

13 Ісус сказаў ёй у адказ: кожны, хто п'е ваду гэтую, спрагнецца зноў;

14 а хто будзе піць ваду, якую Я дам яму, той не спрагнецца вавек; а вада, якую Я дам яму, зробіцца ў ім крыніцай вады, якая пацячэ ў жыццё вечнае.

15 Жанчына кажа Яму: Спадару! дай мне гэтай вады, каб ня мець мне смагі і ня прыходзіць сюды чэрпаць.

16 Ісус кажа ёй: ідзі, клікні мужа твайго і прыйдзі сюды.

17 Жанчына сказала ў адказ: няма ў мяне мужа. Ісус кажа ёй: праўду ты сказала, што ў цябе няма мужа;

18 бо ў цябе было пяць мужоў, і той, якога сёння маеш, ня муж табе; гэта слушна ты сказала.

19 Жанчына кажа Яму: Госпадзе! бачу, што Ты прарок;

20 бацькі нашыя пакланяліся на гэтай гары; а вы кажаце, што месца, дзе трэба пакланяцца, у Ерусаліме.

21 Ісус кажа ёй: павер Мне, што настане час, калі і не на гары гэтай, і не ў Ерусаліме будзеце пакланяцца Айцу.

22 Вы ня ведаеце, чаму кланяецеся; а мы ведаем, чаму кланяемся, бо збаўленьне ад Юдэяў;

23 але настане час, і настаў ужо, калі сапраўдныя паклоньнікі будуць пакланяцца Айцу ў духу і праўдзе, бо такіх паклоньнікаў Айцец шукае Сабе:

24 Бог ёсьць дух, і тыя, што пакланяюцца Яму, павінны пакланяцца ў Духу і праўдзе.

25 Жанчына кажа Яму: ведаю, што прыйдзе Месія, гэта значыць, Хрыстос; калі Ён прыйдзе, дык абвесьціць нам усё.

26 Ісус кажа ёй: гэта Я, Які гавару з табою.

27 У гэты час прыйшлі вучні Ягоныя і здзівіліся, што Ён гутарыў з жанчынаю; аднак жа ніводзін не сказаў: чаго Ты патрабуеш? альбо: пра што Ты гутарыш зь ёю?

28 Тады жанчына пакінула посуд свой і пайшла ў горад, і кажа людзям:

29 ідзеце, паглядзеце Чалавека, Які сказаў мне ўсё, што я зрабіла: ці ня Ён Хрыстос?

30 Яны выйшлі з горада і пайшлі да Яго.

31 Тым часам вучні прасілі яго, кажучы: Раввві! еж.

32 Але Ён сказаў ім: у Мяне ёсьць ежа, якое вы ня ведаеце.

33 Потым вучні гаварылі паміж сабою: хіба хто прынёс Яму есьці?

34 Ісус кажа ім: Мая ежа ёсьць тварыць волю Таго, Хто паслаў Мяне, і здзейсніць справу Ягоную.

35 Ці ня кажаце вы, што яшчэ чатыры месяцы, і настане жніво? А Я кажу вам: узьвядзеце вочы вашыя і паглядзеце на нівы, як яны папалавелі і высьпелі да жніва;

36 хто жне, дастае ўзнагароду і зьбірае плод у жыццё вечнае, так што і сейбіт і жнец разам радавацца будуць;

37 бо ў гэтым выпадку слушнае выслоўе: адзін сее, а другі жне.

38 Я паслаў вас жаць тое, над чым вы не працавалі: іншыя працавалі, а вы ўвайшлі ў працу іхнюю.

39 І многія Самаране з горада таго ўверавалі ў Яго па слове жанчыны, якая сьведчыла, што Ён сказаў ёй усё, што яна зрабіла.

40 І таму, калі прыйшлі да Яго Самаране, дык прасілі Яго пабыць у іх; і Ён прабываў там два дні.

41 І яшчэ больш людзей уверавалі па Ягоным слове;

42 а жанчыне той казалі: ужо не па тваіх казанях веруем, бо самі чулі і ўведалі, што сапраўды Збаўца сьвету, Хрыстос.

43 Як мінула два дні, Ён выйшаў адтуль і пайшоў у Галілею;

44 бо Сам Ісус сьведчыў, што прарок ня мае пашаны ў сваёй бацькаўшчыне.

45 Калі прыйшоў Ён у Галілею, дык Галілеяне не прынялі Яго, бачыўшы ўсё, што Ён зрабіў у Ерусаліме ў сьвята, - бо і яны хадзілі на сьвята.

46 Дык вось, Ісус зноў прыйшоў у Кану Галілейскую, дзе ператварыў ваду ў віно. У Капернауме быў адзін царадворац, у якога сын быў хворы.

47 Ён, пачуўшы, што Ісус прыйшоў зь Юдэі ў Галілею, прыйшоў да Яго і прасіў Яго прыйсьці і ацаліць сына ягонага, які быў пры сьмерці.

48 Ісус сказаў яму: вы ня ўверуеце, калі ня ўбачыце азнакаў і чудаў.

49 Царадворац кажа Яму: Госпадзе! прыйдзі, пакуль не памёр сын мой.

50 Ісус кажа яму: ідзі, сын твой здаровы. Той паверыў слову, якое сказаў яму Ісус, і пайшоў.

51 На дарозе сустрэлі яго слугі ягоныя і казалі: сын твой здаровы.

52 Ён спытаўся ў іх: а каторай гадзіне яму палепшала? Яму казалі: учора а сёмай гадзіне гарачка пакінула яго.

53 З гэтага бацька даведаўся, што гэта была тая самая гадзіна, калі Ісус сказаў яму: сын твой здаровы. І ўвераваў сам і ўвесь дом ягоны.

54 Гэты другі чуд учыніў Ісус, вярнуўшыся зь Юдэі ў Галілею.

Ян 5

1 Пасьля гэтага было сьвята Юдэйскае, і прыйшоў Ісус у Ерусалім.

2 А ёсьць у Ерусаліме каля Авечае брамы купальня, называная па-Габрэйску Віфезда, якая мела пяць крытых уваходаў;

3 у іх ляжала вялікае мноства хворых, сьляпых, кульгавых, сухіх, якія чакалі руху вады;

4 бо анёл Гасподні часам сыходзіў у купальню і парушаў ваду; і хто першы ўваходзіў у яе пасля парушэньня вады, той здаровы рабіўся, на якую б хваробу ні пакутаваў.

5 Тут быў чалавек, які хварэў трыццаць восем гадоў.

6 Ісус, угледзеўшы, як ён ляжыць, і даведаўшыся, што ён ляжыць ужо доўгі час, кажа яму: ці хочаш быць здаровым?

7 Хворы адказваў Яму: так, Госпадзе; але ня маю чалавека, які апусьціў бы мяне ў купальню, калі парушыцца вада; калі ж я прыходжу, нехта іншы ўжо ўваходзіць раней за мяне.

8 Ісус кажа яму: устань, вазьмі пасьцель тваю і хадзі.

9 І той адразу выздаравеў, і ўзяў пасьцель сваю, і пайшоў. Было ж гэта ў дзень суботні.

10 Пасьля Юдэі казалі ацалёнаму: сёньня субота; не павінен ты браць пасьцель.

11 Ён адказаў ім: Хто мяне вылечыў, Той мне сказаў: вазьмі пасьцель тваю і хадзі.

12 У яго спыталіся: хто Той Чалавек, Які сказаў табе: вазьмі пасьцель тваю і хадзі?

13 Але ацалёны ня ведаў, хто Ён; бо Ісус зьнік сярод людзей, якія былі на тым месцы.

14 Потым Ісус спаткаў яго ў храме і сказаў яму: вось, ты стаў здаровы; не грашы болей, каб ня сталася з табой чаго горшага.

15 Чалавек гэты пайшоў і абвясціў Юдэям, што Той, Хто ацаліў яго, ёсьць Ісус.

16 І пачалі Юдэі перасьледаваць Ісуса і намышлялі забіць Яго за тое, што Ён рабіў усе такія дзеі ў суботу.

17 А Ісус казаў ім: Айцец Мой дагэтуль робіць, і Я раблю.

18 І яшчэ больш намышлялі забіць Яго Юдэі за тое, што Ён ня толькі парушаў суботу, але і Айцом Сваім называў Бога, робячы Сябе роўным Богу.

19 На гэта Ісус сказаў: праўду, праўду кажу вам: Сын нічога ня можа тварыць Сам ад Сябе, калі ня ўбачыць, як Айцец творыць: бо, што творыць Ён, тое і Сын творыць таксама.

20 Бо Айцец любіць Сына і паказвае Яму ўсё, што творыць Сам; і пакажа Яму дзеі большыя за гэтыя, так што вы здзівіцеся.

21 Бо, як Айцец уваскрашае мёртвых і ажыўляе, так і Сын ажыўляе, каго хоча.

22 Бо Айцец і ня судзіць нікога, а ўвесь суд аддаў Сыну,

23 каб усе шанавалі Сына, як шануюць Айца. Хто не шануе Сына, той не шануе і Айца, Які паслаў Яго.

24 Праўду, праўду кажу вам: хто слухае слова Маё і верыць у Таго, Хто паслаў Мяне, мае жыцьцё вечнае, і на суд ня прыходзіць, а перайшоў ад сьмерці ў жыцьцё.

25 Праўду, праўду кажу вам: настае час, і настаў ужо, калі мёртвыя пачуюць голас Сына Божага і пачуўшы, ажывуць.

26 Бо як Айцец мае жыцьцё ў Самім Сябе, так і Сыну даў мець жыцьцё ў Самім Сябе;

27 і даў яму ўладу правіць і суд, бо Ён ёсьць Сын Чалавечы.

28 Ня здзіўляйцеся з гэтага: бо настае час, калі ўсе, хто ў магілах, пачуюць голас Сына Божага,

29 і выйдуць тыя, што тварылі дабро на ўваскрэсьненне жыцьця, а што ліха чынілі - на ўваскрэсьненне асуды.

30 Я нічога не магу тварыць Сам ад Сябе. Як чую, так і суджу, і суд Мой справядлівы, бо ня шукаю Маёй волі, а волі Айца, Які паслаў Мяне.

31 Калі Я сьведчу Сам пра Сябе, дык сьведчаньне Маё ня ёсьць ісьціна:

32 ёсьць іншы, хто сьведчыць пра Мяне, і Я ведаю, што ісьціна ёсьць тое сьведчаньне, якім ён сьведчыць пра Мяне;

33 вы пасылалі да Яна, і ён засьведчыў пра ісьціну.

34 А Я вось не ад чалавека прымаю сьведчаньне, а кажу гэта на тое, каб вы ўратаваліся.

35 Ён быў сьвяцільнік, што гарэў і сьвяціў; а вы хацелі якісь час парадавацца пры сьвятле ягоным.

36 Але Я маю сьведчаньне большае за Янавае: бо дзеі, якія Айцец даў мне здзейсьніць, самыя дзеі гэтыя, якія Я чыню, сьведчаць пра Мяне, што Айцец паслаў Мяне.

37 І Айцец, Які паслаў Мяне, сам засьведчыў пра Мяне. А вы ні голасу Ягонага ніколі ня чулі, ні аблічча Ягонага ня бачылі,

38 і ня маеце слова Ягонага, каб яно былося ў вас, бо ня верыце вы Таму, Каго Ён паслаў.

39 Дасьледуйце Пісаньні, бо вы думаеце празь іх мець жыцьцё вечнае: а яны ж сьведчаць пра Мяне.

40 Але вы ня хочаце прыйсьці да Мяне, каб мець жыцьцё.

41 Ня прымаю славы ад людзей,

42 але ведаю вас: вы ня маеце ў сабе любові да Бога.

43 Я прыйшоў у імя Айца Майго, і ня прымаеце Мяне; а калі нехта іншы прыйдзе ў імя сваё, яго прымеце.

44 Як вы можаце верыць, калі адзін ад аднаго прымаеце славу, а славы, якая ад адзінага Бога, ня шукаеце?

45 Ня думайце, што Я буду вінаваціць вас перад Айцом: ёсьць на вас скаржнік Майсей, на якога вы спадзеяеся.

46 Бо калі б вы верылі Майсею, дык паверылі б і Мне, бо ён пісаў пра Мяне.

47 А калі ягоным пісаньням ня верыце, - як паверыце Маім словам?

Ян 6

1 Пасьля гэтага Ісус пайшоў на той бок мора Галілейскага, у навакольні Тыверыяды;

2 За Ім сьледам пайшло мноства людзей, таму што бачылі цуды, якія Ён тварыў над хворымі.

3 Ісус узыйшоў на гару і там сядзеў з вучнямі Сваімі.

4 А набліжалася Пасха, сьвята Юдэйскае.

5 Ісус, узьвёўшы вочы і ўгледзеўшы, што мноства людзей ідзе да Яго, кажа Піліпу: дзе нам купіць хлябоў, каб іх накарміць?

6 А казаў гэта, выпрабёўваючы яго; бо Сам ведаў, што хацеў зрабіць.

7 Піліп адказаў Яму: ім на дзьвесьце дынараў ня хопіць хлеба, каб кожнаму дасталося хоць трохкі.

8 Адзін вучань Ягоны Андрэй, брат Сымона Пётры, кажа Яму:

9 Тут ёсьць у аднаго хлопчыка пяць хлябоў ячных і дзьве рыбкі, але што гэта на такое мноства,

10 Ісус сказаў: скажэце ім узлегчы. А было на тым месцы многа травы. І вось узлегла людзей лікам каля пяці тысяч.

11 Ісус, узяўшы хлябы і ўзьнёсшы падзяку, раздаў вучням, а вучні тым, што ўзьляжалі, гэтак сама і рыбы, колькі хто хацеў.

12 І калі насыціліся, дык сказаў вучням Сваім: зьбярэце кавалкі, што засталіся, каб нічога не прапала.

13 І сабралі, і напоўнілі дванаццаць кашоў кавалкамі ад пяці ячных хлябоў, што засталіся ў тых, якія елі.

14 Тады людзі, якія бачылі чуд, учынены Ісусам, казалі: гэта сапраўды Той Прарок, Які мае прыйсьці ў сьвет.

15 А Ісус, даведаўшыся, што хочуць прыйсьці, неспадзявана ўзяць Яго і зрабіць царом, зноў адыйшоў на гару адзін.

16 Калі ж настаў вечар, дык вучні Ягоныя выйшлі да мора,

17 і, увайшоўшы ў лодку, паплылі на той бок мора ў Капернаум. Ужо цямнела, а Ісус ня прыходзіў да іх.

18 Дзьмуў моцны вецер, і мора хвалявалася.

19 Праплыўшы каля дваццаці пяці ці трыццаці стадыяў, яны ўбачылі Ісуса, Які ішоў па моры і набліжаўся да лодкі, і спалохаліся.

20 Але Ён сказаў ім: гэта Я; ня бойцеся.

21 Яны хацелі прыняць Яго ў лодку; і адразу лодка прыстала да берага, куды плылі.

22 На другі дзень люд, што стаяў па той бок мора, бачыў, што там, апрача адной лодкі, у якую ўвайшлі вучні Ягоныя, другой ня было, і што Ісус не ўваходзіў у лодку з вучнямі Сваімі, а адплылі адны вучні Ягоныя;

23 тым часам прыйшлі з Тыверыяды іншыя лодкі блізка да таго месца, дзе елі хлеб з дабраславеньня Гасподняга.

24 І вось, калі людзі ўбачылі, што тут няма Ісуса, ні вучняў Ягоных, дык увайшлі ў лодкі і прыплылі ў Капернаум, шукаючы Ісуса,

25 і, знайшоўшы Яго на тым баку мора, сказалі Яму: Равв'і! калі Ты сюды прыйшоў?

26 Ісус сказаў ім у адказ: праўду, праўду кажу вам: вы шукаеце Мяне не таму, што бачылі цуды, а таму, што елі хлеб і насыціліся;

27 дбайце не пра ежу прaxлю, а пра ежу, што застаецца на жыццё вечнае, якую дасць вам Сын Чалавечы; бо на Яго паклаў пячатку Сваю Айцец, Бог.

28 І вось, сказалі Яму: што нам рабіць, каб чыніць дзеі Божыя?

29 Ісус сказаў ім у адказ: вось дзея Божая, каб вы верылі ў Таго, Каго Ён паслаў.

30 На гэта сказалі Яму: якую ж Ты даеш азнаку, каб мы ўбачылі і паверылі Табе? што Ты робіш?

31 Бацькі нашыя елі манну ў пустыні, як напісана: «хлеб зь неба даў ім есць».

32 А Ісус сказаў ім: праўду, праўду кажу вам: не Майсей даў вам хлеб зь неба, а Айцец Мой дае вам сапраўдны хлеб зь нябёсаў;

33 бо хлеб Божы ёсць Той, Які сыходзіць зь нябёсаў і дае жыццё сьвету,

34 На гэта сказалі Яму: Госпадзе! давай нам заўсёды такі хлеб.

35 А Ісус сказаў ім: Я ёсць хлеб жыцця; хто прыходзіць да Мяне, ня будзе галодны, і хто верыць у Мяне, ня спрагнецца ніколі;

36 але Я сказаў вам, што вы і бачылі Мяне, і ня верыце.

37 Усё, што дае Мне Айцец, да Мяне прыйдзе; і таго, хто прыходзіць да Мяне, ня выганю прэч;

38 бо Я сыйшоў зь нябёсаў не на тое, каб чыніць волю Маю, а волю Айца, Які паслаў Мяне;

39 а воля Айца Майго, Які паслаў Мяне, ёсць тая, каб з таго, што Ён Мне даў, нічога не загубіць, а ўсё тое ўваскрэсіць у апошні дзень;

40 воля Таго, Хто паслаў Мяне, ёсць тая, каб кожны, хто бачыць Сына і верыць у Яго, меў жыццё вечнае; і Я ўваскрэшу яго ў апошні дзень.

41 Абурыліся на Яго Юдэі за тое, што Ён сказаў: Я ёсць хлеб, які сыйшоў зь нябёсаў, -

42 і казалі: ці ня Ісус гэта, сын Язэпаў, Чыйго бацьку і маці мы ведаем; як жа Ён кажа: Я сыйшоў зь нябёсаў?

43 Ісус сказаў ім у адказ: не абурайцеся між сабою:

44 ніхто ня можа прыйсці да Мяне, калі не прывядзе яго Айцец, Які паслаў Мяне; і Я ўваскрэшу яго ў апошні дзень.

45 У прарокаў напісана: «і будучь усе навуцаны Богам; кожны, хто чуў ад Айца і навучыўся, прыходзіць да Мяне».

46 Гэта ня тое, каб хто бачыў Айца, апрача Таго, Хто ёсць ад Бога: Ён бачыў Айца.

47 Праўду, праўду кажу вам: хто верыць у Мяне, мае жыццё вечнае.

48 Я ёсць хлеб жыцця:

49 бацькі вашыя елі манну ў пустыні і памерлі;

50 а хлеб, што сыходзіць зь нябёсаў, такі, што той, хто есць яго, не памрэ;

51 Я - хлеб жывы, што сыйшоў зь нябёсаў: хто есць хлеб гэты, будзе жыць вечна; а хлеб, які Я дам, ёсць Плоць Мая, якую Я аддам за жыццё сьвету.

52 Тады Юдэі пачалі спрачацца паміж сабою, кажучы: як Ён можа даць нам есці Плоць Сваю?

53 А Ісус сказаў ім: праўду, праўду кажу вам: калі ня будзеце есці Плоці Сына Чалавечага і піць Крыві Ягонаі, ня мецьмеце ў сабе жыцця:

54 Хто есьць Маю Плоць і п'е Маю Кроў, мбе жыцьцё вечнае, і Я ўваскрэшу яго ў апошні дзень;
55 бо Плоць мая сапраўды ёсьць ежа, і Кроў мая сапраўды ёсьць пітво;
56 хто есьць Маю Плоць і п'е Маю Кроў, застаецца ўва Мне, і Я ў ім;
57 як паслаў Мяне жывы Айцец, і Я жыву Айцом, так і той, хто есьць Мяне, жыць будзе Мною;
58 гэта той хлеб, што сыйшоў зь нябёсаў; ня так, як бацькі вашыя елі манну і памерлі: хто есьць хлеб гэты, жыць будзе вечна.
59 Гэта казаў Ён у сынагозе, навучаючы ў Капернауме.
60 Многія вучні Ягоныя, чуючы гэта, казалі: якія дзіўныя словы! Хто можа такое слухаць?
61 Але Ісус, ведаючы Сам у Сабе, што вучні Ягоныя наракаюць на тое, сказаў ім: ці гэта спакушае вас?
62 што ж будзе, калі ўбачыце Сына Чалавечага, Які ўзыходзіць туды, дзе быў раней?
63 дух творыць жыцьцё, плоць ня творыць нічога; словы, якія кажу Я вам, - гэта дух і жыцьцё;
64 Але ёсьць сярод вас некаторыя, што ня вераць. Бо Ісус ад пачатку ведаў, хто ёсьць нявернікі, і хто выдасць Яго.
65 І сказаў: на тое якраз і казаў Я вам, што ніхто ня можа прыйсьці да Мяне, калі гэта ня дадзена будзе ад Айца Майго.
66 З гэтага часу многія вучні Ягоныя адыйшлі ад Яго і ўжо не хадзілі зь Ім.
67 Тады Ісус сказаў дванаццацём: ці ня хочаце і вы адыйсьці?
68 Сымон Пётр адказаў Яму: Госпадзе! да каго нам ісьці? Ты маеш словы вечнага жыцця.
69 І мы паверылі і спазналі, што Ты - Хрыстос, Сын Бога жывога.
70 Ісус адказваў ім: ці не дванаццаць вас абраў Я? але адзін з вас д'ябал.
71 Гэта казаў Ён пра Юду Сымонавага Іскарыёта, бо гэты меўся выдаць Яго, ён быў адзін з дванаццацёх.

Ян 7

1 Пасьля гэтага Ісус хадзіў па Галілеі, бо па Юдэі хадзіць не хацеў, таму што Юдэі намышлялі забіць Яго.
2 Набліжалася сьвята Юдэйскае - Кучкі.
3 Тады браты Ягоныя казалі Яму: выйдзі адгэтуль і йдзі ў Юдэю, каб і вучні Твае бачылі дзеі, што Ты ўчыняеш;
4 бо ніхто ня робіць чаго-небудзь употай, і стараецца сам быць вядомым; калі Ты чыніш такія дзеі, дык яві Сябе сьвету.
5 Бо і браты Ягоныя ня верылі ў Яго.
6 На гэта Ісус ім сказаў: Мой час яшчэ не настаў, а вам заўсёды час;
7 Вас сьвет ня можа ненавідзець, а Мяне ненавідзіць, бо Я сьведчу пра яго, што дзеі ягоныя ліхія;
8 вы ідзеце на сьвята гэтае, а Я яшчэ не пайду на гэтае сьвята, бо час Мой яшчэ не настаў.
9 Гэта сказаўшы ім, застаўся ў Галілеі.
10 Але як прыйшлі браты Ягоныя, тады і Ён прыйшоў на сьвята, не адкрыта, а як бы таёмна.
11 А Юдэі шукалі яго на сьвяце і казалі: дзе Ён?
12 І многа было гаманы пра Яго ў народзе: адны казалі, што Ён добры, а другія казалі: не, Ён зводзіць людзей.
13 Аднак ніхто не гаварыў пра Яго адкрыта, баючыся Юдэяў.

14 Але ўжо а палавіне сьвята ўвайшоў Ісус у храм і вучыў.

15 І дзівалі Юдэі, кажучы: як Ён ведае Пісаньні, ня вучыўшыся?

16 Ісус, адказваючы ім, сказаў: Маё вучэньне - не Маё, а Таго, Хто паслаў Мяне; хто хоча чыніць волю Ягоную, той даведаецца пра гэтае вучэньне, ці ад Бога яно, ці я Сам ад Сябе кажу;

18 хто гаворыць сам ад сябе, шукае славы сабе; а Хто шукае славы Таму, Хто паслаў Яго, Той сапраўдны, і няма няпраўды ў Ім.

19 Ці ня даў вам Майсей закона? і ніхто з вас ня жыве паводле закона. Завошта ж намышляеце забіць Мяне?

20 Людзі казалі ў адказ: ці ня дэман у Табе? Хто намышляе забіць Цябе?

21 Ісус, прамаўляючы далей, сказаў ім: адну дзею ўчыніў Я, і ўсе вы дзівуеце;

22 Майсей даў вам абразаньне, - хоць яно не ад Майсея, а ад бацькоў, - і ў суботу вы абразаеце чалавека;

23 калі ў суботу прыймае чалавек абразаньне, каб ня быў парушаны закон Майсееў, - ці не на Мяне гневаецца за тое, што Я ўсяго чалавека ацаліў у суботу?

24 ня судзеце паводле выгляду, а судзеце судом справядлівым.

25 Тут некаторыя зь Ерусалімцаў казалі: ці ня Той гэта, Якога спрабуюць забіць?

26 вось, Ён гаворыць адкрыта, і нічога ня кажуць Яму: ці ўпэўніліся начальнікі, што Ён сапраўды Хрыстос?

27 але мы ведаем Яго, адкуль Ён; а Хрыстос, калі прыйдзе, ніхто ня будзе ведаць, адкуль Ён.

28 Тады Ісус усклікнуў у храме, вучачы і кажучы: і ведаеце Мяне, і ведаеце, адкуль Я; і Я прыйшоў ня Сам ад Сябе, але ў ісьціне Той, хто паслаў Мяне, Якога вы ня ведаеце;

29 Я ведаю Яго, бо Я ад Яго, і Ён паслаў Мяне.

30 І намышлялі схапіць Яго, але ніхто не наклаў на Яго рукі, бо яшчэ не настала гадзіна Ягоная.

31 А многія зь людзей уверавалі ў Яго і казалі: калі прыйдзе Хрыстос, няўжо створыць болей азнакаў, чым колькі Гэты стварыў?

32 Пачулі фарысэі такія перасуды пра Яго ў народзе, і паслалі фарысэі і першасьвятары служак - схапіць Яго.

33 А Ісус сказаў ім: яшчэ нядоўга быць Мне з вамі, і пайду да Таго, Хто паслаў Мяне;

34 будзеце шукаць Мяне, і ня знойдзеце; і дзе буду Я, туды вы ня можаце прыйсьці.

35 Пры гэтым Юдэі гаварылі паміж сабою: куды Ён хоча ісьці, так што мы ня знойдзем Яго? ці ня хоча Ён ісьці ў Элінскае расьсеянне і вучыць Элінаў?

36 што азначаюць гэтыя словы, якія Ён сказаў: «будзеце шукаць Мяне і ня знойдзеце; і дзе буду Я, туды вы ня можаце прыйсьці»?

37 У апошні ж вялікі дзень сьвята стаяў Ісус і ўсклікнуў, кажучы: хто прагне, ідзі да Мяне і пі;

38 хто веруе ў Мяне, у таго, як сказана ў Пісаньні, «з чэрава пацякуць рэкі вады жывое».

39 Гэта сказаў Ён пра Духа, Якога меліся прыняць тыя, што верылі ў Яго: бо яшчэ ня было на іх Духа Сьвятога, бо Ісус яшчэ ня быў праслаўлены.

40 Многія людзі, пачуўшы гэтыя словы, казалі: Ён сапраўды прарок.

41 Другія казалі: гэта Хрыстос. А іншыя казалі: хіба з Галілеі Хрыстос прыйдзе?

42 ці ня сказана ў Пісаньні, што Хрыстос прыйдзе ад насеньня Давідавага і зь Віфляема, з таго месца, адкуль быў Давід?

43 І вось адбылася наконт Яго спрэчка ў народзе.

44 Некаторыя зь іх хацелі схапіць Яго; але ніхто не наклаў на Яго рук.

45 І вось служкі вярнуліся да першасьвятароў і фарысэяў, і гэтыя казалі ім: чаму вы не прывялі яго?

46 Служкі адказвалі: ніколі чалавек не гаварыў так, як Гэты Чалавек.

47 Фарысэі казалі ім: няўжо і вы ўведзены ў зман?

48 ці паверыў у Яго хто з начальнікаў, альбо з фарысэяў?

49 але гэты народ невук у законе, пракляты ён.

50 Мікадым, які прыходзіў да Яго ўначы, будучы адным зь іх, кажа ім:

51 ці судзіць закон наш чалавека, калі папярэдне ня выслухаюць яго і не даведаюцца, што ён робіць?

52 На гэта казалі яму: і ты ці не з Галілеі? паглядзі, і ўбачыш, што з Галілеі ня прыходзіць прарок.

53 І разыйшліся ўсе па дамах.

Ян 8

1 А Ісус пайшоў на гару Аліўную,

2 а раніцай зноў прыйшоў у храм, і ўвесь люд ішоў да Яго; Ён сеў і вучыў іх.

3 Тут кніжнікі і фарысэі прывялі да Яго жанчыну, засьпетую на блудзе, і, паставіўшы яе пасярэдзіне,

4 казалі Яму: Настаўнік! гэтую жанчыну засьпелі на блудзе;

5 а Майсей у законе наказваў нам пабіваць такіх камянямі: Ты што скажаш?

6 Казалі ж гэта, выпрабоўваючы Яго, каб знайсці што-небудзь і зьвінаваціць Яго, але Ісус, нахіліўшыся нізка, пісаў пальцам на зямлі, не зважаючы на іх.

7 Калі ж папыталіся ў Яго далей, Ён, схіліўшыся, сказаў ім: хто з вас бяз грэху, першы кінь у яе каменем.

8 І зноў, нахіліўшыся нізка, пісаў на зямлі.

9 А яны, пачуўшы гэта і адчуўшы дакоры сумленьня, пачалі выходзіць адзін за адным, пачынаючы са старэйшых да апошніх; і застаўся адзін Ісус і жанчына, якая стаяла пасярэдзіне.

10 Ісус, схіліўшыся і ня бачачы нічога апроча жанчыны, сказаў ёй: жанчына! дзе твае скаржнікі? ніхто не асудзіў цябе?

11 Яна адказвала: ніхто, Госпадзе! Ісус сказаў ёй: і Я не асуджаю цябе; ідзі і больш не грашы.

12 Зноў прамаўляў Ісус да людзей і сказаў ім: Я - сьвятло сьвету; хто пойдзе следам за Мною, той ня будзе блукаць у цемры, а будзе мець сьвятло жыцця.

13 Тады фарысэі казалі Яму: Ты Сам пра Сябе сьведчыш, сьведчаньне Тваё ня ёсьць ісьціна.

14 Ісус сказаў ім у адказ: калі Я і Сам пра Сябе сьведчу, сьведчаньне Маё ёсьць ісьціна, бо Я ведаю, адкуль прыйшоў і куды іду; а вы ня ведаеце, адкуль Я і куды іду.

15 Вы мяркуеце па плоці; Я ня суджу нікога;

16 а калі і суджу Я, дык суд Мой у ісьціне, бо Я не адзін, а Я з Айцом, Які паслаў Мяне;

17 а і ў законе вашым напісана, што сьведчаньне двух чалавек - праўдзівае.

18 Я Сам сьведчу пра Сябе, і сьведчыць пра Мяне Айцец, Які паслаў Мяне.

19 Тады казалі Яму: дзе Айцец Твой? Ісус адказваў: вы ня ведаеце ні Мяне, ні Айца Майго; калі б вы ведалі Мяне, дык ведалі б і Айца Майго.

20 Гэтыя словы казаў Ісус каля скарбонкі, калі вучыў у храме; і ніхто ня ўзяў Яго, бо ня прыйшла часіна Ягоная.

21 Зноў сказаў ім Ісус: Я адыходжу, і будзеце шукаць Мяне, і памраце ў грэху вашым; куды Я іду, туды вы ня можаце прыйсьці.

22 Тут Юдэі казалі: няўжо Ён заб'е Сам Сябе, што кажа: «куды Я іду, туды вы ня можаце прыйсьці»?

23 Ён сказаў ім: вы ад ніжніх, Я ад вышніх, вы ад сьвету гэтага, Я не ад гэтага сьвету;

24 таму Я і сказаў вам, што вы памраце ў грахах ваших: бо, калі ня ўверуеце, што гэта Я, дык памраце ў грахах ваших.

25 Тады казалі Яму: хто ж Ты? Ісус сказаў ім: ад пачатку Існы, як і кажу вам: 26 многа мбю казаць і разважыць пра вас; але Той, Хто паслаў Мяне, ёсьць Ісьціна, і што Я чуў ад Яго, тое і кажу сьвету.

27 Не зразумелі, што Ён казаў ім пра Айца.

28 Дык вось, Ісус сказаў ім: калі ўзьнесяце Сына Чалавечага, тады і ўведаеце, што гэта Я і што нічога не раблю ад Сябе, а як навучыў Мяне Айцец Мой, так і кажу.

29 Той, Хто паслаў Мяне, ёсьць са Мною; Айцец не пакінуў Мяне аднаго, бо Я заўсёды раблю тое, што Яму заўгодна.

30 Калі Ён казаў гэта, многія ўверавалі ў Яго.

31 Тады сказаў Ісус да тых Юдэяў, што ўверавалі ў Яго: калі застанецеся ў словы Маім, дык вы ў ісьціне Мае вучні.

32 І спазнаеце праўду, і праўда зробіць вас свабоднымі.

33 Яму адказвалі: мы семя Абрагамавае, і ня былі рабамі нікому ніколі; як жа Ты кажаш: «зробіцеся свабоднымі»?

34 Ісус адказаў ім: праўду, праўду кажу вам: кожны, хто чыніць грэх, ёсьць раб грэху;

35 але раб не застаецца ў доме вечна: Сын застаецца вечна;

36 дык вось, калі Сын вызваліць вас, дык у ісьціне свабодныя будзеце;

37 ведаю, што вы семя Абрагамавае: аднак намышляеце забіць Мяне, бо слова Маё не ўмяшчаецца ў вас;

38 Я кажу тое, што бачыў у Айца Майго; а вы робіце тое, што бачылі ў бацькі вашага.

39 Сказалі Яму ў адказ: бацька наш ёсьць Абрагам. Ісус сказаў ім: калі б вы былі дзеці Абрагамавыя, дык і ўчынкі Абрагамавыя рабілі б;

40 а цяпер намышляеце забіць Мяне, Чалавека, Які адкрыў вам ісьціну, якую чуў ад Бога. Абрагам гэтага не рабіў.

41 Вы робіце ўчынкі бацькі вашага. На гэта сказалі Яму: мы не ад блуду народжаныя; аднаго Айца маем - Бога.

42 Ісус сказаў ім: калі б Бог быў Айцец ваш, вы любілі б Мяне, бо Я ад Бога паходжу і прыйшоў; бо Я ня Сам ад Сябе прыйшоў, а Ён паслаў Мяне:

43 Чаму вы не разумееце мовы Маёй? бо ня можаце чуць слова Майго:

44 ваш бацька д'ябал, і вы хочаце выконваць прыхамаць бацькі вашага, а ён быў душагуб ад пачатку і ня ўстояў у ісьціне, бо няма ў ім ісьціны; калі кажа ён няпраўду, кажа сваё, бо ён ашуканец і бацька няпраўды.

45 А як Я ісьціну кажу, дык ня верыце Мне.

46 Хто з вас выкрые Мяне ў няпраўдзе? калі Я кажу ісьціну, чаму вы ня верыце Мне?

47 Хто ад Бога, той слухае словы Божыя: вы таму ня слухаеце, што вы не ад Бога.

48 На гэта Юдэі адказвалі і сказалі Яму: ці ж няпраўду мы кажам, што Ты Самаранін і што дэман у Табе?

49 Ісус адказваў: ува мне дэмана няма, а Я шаную Айца Майго, а вы няславіце Мяне;

50 але ж Я ня шукаю Маёй славы: ёсьць Той, Хто шукае і судзіць;

51 Праўду, праўду кажу вам: хто следуюе слову Майму, той ня ўбачыць сьмерці вавек.

52 Юдэі казалі Яму: цяпер даведаліся мы, што дэман у Табе: Абрагам памёр і прарокі, а Ты кажаш: хто зьберагае слова Маё, той ня ўведае сьмерці вавек;

53 няўжо Ты большы за бацьку нашага Абрагама, які памёр? і за прарокаў памерлых? Кім Ты Сябе робіш?

54 Ісус адказваў: калі Я Сам Сябе слаўлю, дык слава Мая анішто: Мяне праслаўляе Айцец Мой, пра Якога вы кажаце, што Ён Бог ваш;

55 і вы ня ўведалі Яго, а Я ведаю Яго; і калі скажу, што ня ведаю Яго, дык буду падобны на вас ашуканец; але Я ведаю Яго і следую слову Ягонаму;

56 Абрагам, бацька ваш, рады быў убачыць дзень Мой: і ўбачыў і ўзрадаваўся.

57 На гэта казалі Яму Юдэі: Табе няма яшчэ пяцідзесяці гадоў, - і Ты бачыў Абрагама?

58 Ісус сказаў ім: праўду, праўду кажу вам: раней за Абрагама быў Я.

59 І пабралі камяні, каб кінуць у Яго; але Ісус зьнік і выйшаў з храма, прайшоўшы сярод іх, і пайшоў далей.

Ян 9

1 І праходзячы, угледзеў чалавека, сыяпога ад роду.

2 Вучні Ягонья спыталіся ў Яго: Равв'і! хто зграшыў, ён ці бацькі ягонья, што ўрадзіўся сыяпы?

3 Ісус адказваў: не зграшыў ні ён, ні бацькі ягонья, але гэта на тое, каб на ім выявіліся дзеі Божыя;

4 Мне належыць чыніць дзеі Таго, Хто паслаў Мяне, пакуль ёсьць дзень; прыйдзе ноч, калі ніхто ня можа чыніць;

5 пакуль Я ў сьвеце, Я - сьвятло сьвету.

6 Сказаўшы гэта, Ён плюнуў на зямлю, зрабіў грязь са сьліны і памазаў грязёю вочы сыяпому,

7 і сказаў яму: ідзі, умыйся ў купальню Сілоам, што азначае: пасланы. Той пайшоў і ўмыўся, і вярнуўся відушчы.

8 Тут суседзі і тыя, што раней бачылі яго сыяпога, казалі: ці ня той гэта, які сядзеў і прасіў міласьціны?

9 Некаторыя казалі: гэта ён. А некаторыя: падобны на яго. Ён казаў: гэта я.

10 Тады пыталіся ў яго: як адкрыліся ў цябе вочы?

11 Ён сказаў у адказ: чалавек, Якога завуць Ісус, зрабіў грязь, памазаў вочы мае і сказаў мне: «ідзі ў купальню Сілоам і ўмыйся». Я пайшоў, умыўся і зрабіўся відушчы.

12 Тады казалі яму: дзе Ён? Ён адказаў: ня ведаю.

13 Павялі гэтага былога сыяпца да фарысэяў.

14 А была субота, калі Ісус зрабіў грязь і адамкнуў яму вочы.

15 Спыталіся ў яго і фарысэі таксама, як ён відушчы зрабіўся. Ён ім сказаў: грязь паклаў Ён на мае вочы, і я ўмыўся, і бачу.

16 Тады некаторыя фарысэі казалі: не ад Бога Гэты Чалавек, бо не шануе суботы. Іншыя казалі: як можа чалавек грэшны тварыць такія цуды? і паўстала між імі нязгода.

17 Зноў кажуць сыяпому: ты што скажаш пра Яго, бо Ён адамкнуў табе вочы? Ён сказаў: гэта прарок.

18 Тады Юдэі не паверылі, што быў ён сьляпы і зрабіўся відушчы, пакуль не паклікалі бацькоў гэтага ўжо відушчага
19 і спыталіся ў іх: ці гэта сын ваш, пра якога вы кажаце, што нарадзіўся сьляпы? Як жа ён цяпер бачыць?
20 Бацькі ягоныя сказалі ім у адказ: мы ведаем, што гэта сын наш і што ён нарадзіўся сьляпы;
21 а чаму цяпер бачыць, ня ведаем, ці хто адамкнуў яму вочы, мы ня ведаем: сам у сталых гадах, у самога спытайце, хай сам пра сябе скажа.
22 Так адказвалі бацькі ягоныя, таму што баяліся Юдэяў; бо Юдэі змовіліся ўжо, каб, хто прызнае Яго за Хрыста, таго адлучаць ад сынагогі;
23 вось таму бацькі ягоныя і сказалі: ён у сталых гадах, у самога спытайце.
24 І вось, другі раз паклікалі чалавека, які быў сьляпы, і сказалі яму: узьнясі хвалу Богу; мы ведаем, што Чалавек Той - грэшнік.
25 Ён сказаў ім у адказ: ці грэшнік Ён, ня ведаю; адно ведаю, што быў я сьляпы, а цяпер бачу.
26 Зноў спыталіся ў яго: што зрабіў Ён з табою? як адамкнуў твае вочы?
27 адказаў ім: я ўжо сказаў вам, і вы ня слухалі; што яшчэ хочаце пачуць? альбо і вы хочаце зрабіцца Ягонымі вучнямі?
28 А яны дакаралі яго і сказалі: ты вучань Ягоны, а мы Майсеевыя вучні;
29 мы ведаем, што з Майсеем гаварыў Бог, а Гэтага ня ведаем, адкуль Ён.
30 Чалавек відушчы сказаў ім у адказ: гэта якраз і дзіўна, што вы ня ведаеце, адкуль Ён, а Ён адамкнуў мне вочы.
31 Але мы ведаем, што грэшнікаў Бог ня слухае, а хто шануе Бога і выконвае волю Ягоную, таго слухае:
32 спрадвеку ня чулі, каб хто адамкнуў вочы таму, хто ўрадзіўся сьляпы;
33 калі б Ён ня быў ад Бога, ня мог бы тварыць нічога.
34 Сказалі яму ў адказ: у грахах ты ўвесь нарадзіўся, і ты нас яшчэ вучыш? І выгналі яго прэч.
35 Ісус, пачуўшы, што выгналі яго прэч, і знайшоўшы яго, сказаў яму: ці верыш ты ў Сына Божага?
36 Ён адказаў і сказаў: а хто Ён, Госпадзе, каб мне верыць у Яго?
37 Ісус сказаў яму: і бачыў ты Яго, і Ён гаворыць з табою.
38 А ён сказаў: веру, Госпадзе! І пакланіўся Яму.
39 І сказаў Ісус: на суд прыйшоў Я ў сьвет гэты, каб нявідушчыя бачылі, а відушчыя асьлепілі.
40 Пачуўшы гэта, некаторыя фарысэі, што былі зь Ім, сказалі Яму: няўжо і мы сьляпыя?
41 Ісус сказаў ім: калі б вы былі сьляпыя, ня мелі б на сабе грэху; але як што вы кажаце, што бачыце, дык грэх застаецца на вас.

Ян 10

1 Праўду, праўду кажу вам: хто не дзьвярыма уваходзіць у кашару авечую, а пералазіць дзе-небудзь, той злодзей і грабежнік,
2 а хто ўваходзіць дзьвярыма, той пастух авечкам:
3 яму брамнік адчыняе, і авечкі слухаюцца голасу ягонага, і ён кліча авечкі свае па імёнах і выводзіць іх;
4 і калі выведзе свае авечкі, ідзе перад імі, а авечкі за ім ідуць, бо ведаюць голас ягоны;
5 а за чужым ня ідуць, а ўцякаюць ад яго, бо ня ведаюць чужога голасу.
6 Гэтую прытчу сказаў ім Ісус. Але яны не зразумелі, што такое Ён казаў ім.
7 І вось, зноў Ісус сказаў ім: праўду, праўду кажу вам, што Я дзьверы авечкам.

8 Усе, хто колькі іх ні прыходзіла перада Мною, - зладзеі і грабежнікі; але авечкі не паслухаліся іх;

9 Я - дзёверы: хто ўвойдзе Мною, той уратуецца, і ўвойдзе і выйдзе, і пашу знойдзе.

10 Злодзеі прыходзіць толькі дзеля таго, каб украсыць, забіць і загубіць; Я прыйшоў дзеля таго, каб мелі жыцьцё і мелі ўдосталь.

11 Я - Пастыр Добры: Пастыр Добры аддае жыцьцё сваё за авечкі;

12 а найміт, ня пастыр, якому авечкі не свае, бачыць, як воўк падыходзіць, і пакідае авечкі і ўцякае, і воўк рабуе авечкі і разганяе іх;

13 а найміт ўцякае, бо найміт і ня дбае пра авечкі.

14 Я - Пастыр Добры, і ведаю Маіх, і Мае ведаюць Мяне:

15 як Айцец ведае Мяне, так і Я ведаю Айца, і жыцьцё Маё кладу за авечкі.

16 Ёсць у Мяне і іншыя авечкі, якія ня з гэтай кашары, і тых трэба мне прывесці: і яны пачуюць голас Мой, і будзе адзін статак і адзін Пастыр.

17 За тое любіць Мяне Айцец, што Я аддаю жыцьцё Маё, каб зноў прыняць яго;

18 ніхто не адбірае яго ў Мяне, а Я Сам аддаю яго: мбю ўладу аддаць яго і ўладу мбю зноў прыняць яго; такі наказ атрымаў Я ад Айца Майго.

19 Ад гэтых словаў зноў узнікла паміж Юдэямі нязгода.

20 Многія зь іх казалі: Ён апантаны дэманам і шалее; чаго слухаеце Яго?

21 Другія казалі: гэта словы не апантанага дэманам; ці ж можа дэман адмыкаць вочы сьляпым?

22 А настала тады ў Ерусаліме сьвята абнаўленьня, і была зіма.

23 І хадзіў Ісус у храме, у прытворы Саламонавым.

24 Тут Юдэі абступілі Яго і казалі Яму: ці доўга Табе трымаць нас у няпэўнасьці? Калі Ты Хрыстос, скажы нам шчыра.

25 Ісус адказваў ім: Я сказаў вам, і ня верыце; дзеі, якія твару Я ў імя Айца Майго, яны сьведчаць пра Мяне;

26 але вы ня верыце, бо вы не з авечак Маіх, як Я сказаў вам;

27 авечкі Мае слухаюцца голасу Майго, і Я ведаю іх, і яны ідуць за Мною,

28 і Я даю ім жыцьцё вечнае, і не загінуць вавек, і ніхто ня вырве іх з рукі Мае;

29 Айцец Мой, Які даў Мне іх, найбольшы за ўсіх, і ніхто ня можа адабраць іх з рукі Айца Майго:

30 Я і Айцец - адно.

31 Тут зноў Юдэі схапілі камяні, каб пабіць Яго.

32 Ісус адказваў ім: многа добрых учынкаў паказаў Я вам ад Айца Майго; за які зь іх вы хочаце пабіць Мяне камянямі?

33 Юдэі казалі Яму ў адказ: не за добры ўчынак хочам пабіць камянямі Цябе, а за блюзьнерства і за тое, што Ты, чалавек, робіш Сябе Богам.

34 Ісус адказваў ім: ці ж не напісана ў законе вашым: «Я сказаў: вы багі»?

35 Калі Ён назваў багамі тых, каму было слова Божае, і ня можа парушыцца Пісаньне, -

36 ці Таму, Каго Айцец асьвяціў і паслаў у сьвет, вы кажаце «блюзьнерыш», бо Я сказаў: Я Сын Божы?

37 калі Я не твару дзеляў Айца Майго, ня верце Мне;

38 а калі твару, дык калі ня верыце Мне, верце ўчынкам Маім, каб даведацца і паверыць, што Айцец ува Мне і Я ў Ім.

39 Тады зноў намышлялі схапіць Яго, але Ён ухіліўся ад рук іхніх,

40 і пайшоў зноў за Ярдан, на тое месца, дзе раней хрысьціў Ян, і застаўся там.

41 Многія прыйшлі да Яго і казалі, што Ян ня ўчыніў ніякага цуду; але ўсё, што сказаў Ян пра Яго, была праўда.

42 І многія там уверавалі ў Яго.

Ян 11

1 Быў хворы нехта Лазар зь Віфаніі, зь селішча, дзе жылі Марыя і Марфа, сястра ейная.

2 А Марыя, чый брат Лазар быў хворы, была тая самая, якая памазала Госпада мірам і абцёрла ногі Яму валасамі сваімі.

3 Сёстры паслалі сказаць Яму: Госпадзе! той, каго Ты любіш, хворы.

4 Ісус, пачуўшы, сказаў: гэта хвароба не да сьмерці, а на славу Божую, хай праславіцца празь яе Сын Божы.

5 А Ісус любіў Марфу і сястру яе і Лазара.

6 Калі ж пачуў, што ён хворы, прабывў два дні на тым месцы, дзе быў.

7 Пасьля гэтага сказаў вучням: пойдзем зноў у Юдэю.

8 Вучні казалі Яму: Равьві! ці даўно Юдэі намышлялі пабіць Цябе камянямі, і Ты зноў ідзеш туды?

9 Ісус адказваў: ці не дванаццаць гадзін у дні? хто ходзіць удзень, той не спатыкаецца, бо ён бачыць сьвятло сьвету гэтага;

10 а хто ходзіць поначы, спатыкаецца, бо няма сьвятла зь ім.

11 Сказаўшы гэта, кажа ім потым: Лазар, сябра наш, заснуў, але Я іду разбудзіць яго.

12 Вучні Яго казалі: Госпадзе! калі заснуў, дык выздаравее.

13 Ісус казаў пра сьмерць ягоную, а яны думалі, што Ён кажа пра сон звычайны.

14 Тады Ісус сказаў ім адкрыта: Лазар памёр;

15 і радуся за вас, што Мяне ня было там, каб цяпер уверавалі; але пойдзем да яго.

16 Тады Тамаш, інакш называны Блізьнюк, сказаў вучням: пойдзем і мы памрэм зь ім.

17 Ісус, прыйшоўшы, знайшоў, што ён ужо чатыры дні ў магіле.

18 А Віфанія была непадалёк ад Ерусаліма, стадыяў за пятнаццаць,

19 і многія Юдэі прыйшлі да Марфы і Марыі - суцешыць іх у смутку па браце іхнім.

20 Марфа, пачуўшы, што ідзе Ісус, пайшла насустрач Яму; а Марыя сядзела дома.

21 Тады Марфа сказала Ісусу: Госпадзе! калі б Ты быў тут, не памёр бы брат мой;

22 але і цяпер ведаю, што, чаго Ты папросіш у Бога, дасьць Табе Бог.

23 Ісус кажа ёй: уваскрэсьне брат твой.

24 Марфа сказала Яму: ведаю, што ўваскрэсьне ва ўваскрэсьненні, у апошні дзень.

25 Ісус сказаў ёй: Я - уваскрэсьненне і жыцьцё; хто верыць у Мяне, калі і памрэ, - ажыве;

26 і кожны, хто жыве і верыць у Мяне, не памрэ вавекі. Ці верыш у гэта?

27 Яна кажа Яму: веру, Госпадзе! я веру, што Ты Хрыстос Сын Божы, Які прыйшоў у сьвет.

28 Сказаўшы гэта, пайшла і паклікала ўпотаі Марыю, сястру сваю, кажучы: Настаўнік тут і кліча цябе.

29 Яна, як толькі пачула, пасьпешліва ўстала і пайшла да Яго.

30 Ісус яшчэ не ўваходзіў у селішча, але быў на тым месцы, дзе сустрэла Яго Марфа.

31 Юдэі, якія былі зь ёю ў доме і суцяшалі яе, убачыўшы, што Марыя пасьпешліва ўстала і выйшла, пайшлі за ёю, думачы, што яна пайшла да магілы - плакаць там.

32 А Марыя, прыйшоўшы туды, дзе быў Ісус, і ўгледзеўшы Яго, упала да ног Ягоных і сказала Яму: Госпадзе! калі б Ты быў тут, не памёр бы брат мой.

33 Ісус, калі ўбачыў яе, што плача, і Юдэяў, якія прыйшлі зь ёю і плачуць, Сам засмуціўся духам і ўзрушыўся,

34 і сказаў: дзе вы паклалі яго? Кажуць Яму: Госпадзе! ідзі і паглядзі.

35 Ісус заплакаў сьлязьмі.

36 Тады Юдэі казалі: глядзі, як Ён любіў яго!

37 А некаторыя зь іх казалі: хіба ня мог Гэты, Які адымаў вочы сьляпому, зрабіць, каб і гэты не памёр?

38 А Ісус, зноў смуткуючы ўнутрана, прыходзіць да магілы. Гэта была пячора, і камень ляжаў на ёй.

39 Ісус кажа: адымеце камень. Сястра памерлага, Марфа, кажа Яму: Госпадзе! ужо сьмярдзіць; бо чатыры дні, як ён у магіле.

40 Ісус кажа ёй: ці не сказаў Я табе, што, калі будзеш верыць, убачыш славу Божую?

41 І вось аднялі камень ад пячоры, дзе ляжаў памерлы. А Ісус узвёў вочы да неба і сказаў: Войча! дзякую Табе, што Ты пачуў Мяне;

42 Я і ведаў, што Ты заўсёды пачуеш Мяне; але сказаў гэта людзям, што стаяць тут, каб паверылі, што Ты паслаў Мяне.

43 Сказаўшы гэта, Ён усклікнуў моцным голасам: Лазар! выходзь.

44 І выйшаў памерлы, абвіты па руках і нагах пахавальным палатном, і твар у яго абвязаны быў хусткай. Ісус кажа ім: развяжэце яго, хай ідзе.

45 Тады многія Юдэі, што прыйшлі да Марыі і бачылі, што ўтварыў Ісус, уверавалі ў Яго;

46 а некаторыя зь іх пайшлі да фарысэяў і казалі ім, што ўчыніў Ісус.

47 Тады першасьвятары і фарысэі сабралі нараду і казалі: што нам рабіць? Гэты Чалавек многа цудаў творыць:

48 калі пакінем Яго так, дык усе ўверуюць у Яго, - і прыйдуць Рымляне і забяруць і месца наша і народ.

49 А адзін зь іх, нехта Каяфа, які быў на той год першасьвятаром, сказаў ім: вы нічога ня ведаеце;

50 падумайце, што лепей нам: каб адзін чалавек памёр за людзей, ці каб увесь народ загінуў.

51 Сказаў жа ён гэта не ад сябе, а як што быў на той год першасьвятаром, прадказаў, што Ісус памрэ за народ,

52 і ня толькі за народ, а каб і расьсеяных дзяцей Божых сабраць усіх разам.

53 З гэтага дня паставілі забіць Яго.

54 Таму Ісус ужо больш не хадзіў адкрыта паміж Юдэяў, а пайшоў адтуль у краіну паблізу пустыні, у горад, што называўся Ефраім, і там заставаўся з вучнямі Сваімі.

55 Блізілася Пасха Юдэйская, і многія з усёй краіны прыйшлі ў Ерусалім перад Пасхаю, каб там ачысьціцца.

56 Тады шукалі Ісуса і, стоячы ў храме, казалі адзін аднаму: як вы думаеце? ці ня прыйдзе Ён на сьвята?

57 А першасьвятары і фарысэі далі загад, што, калі хто даведаецца, дзе Ён будзе, наказалі б, каб узяць Яго.

Ян 12

1 За шэсьць дзён да Пасхі прыйшоў Ісус у Віфанію, дзе быў Лазар памерлы, якога Ён уваскрэсіў зь мёртвых.

² Там прыгатавалі Яму вячэру, і Марфа служыла, а Лазар быў адзін з тых, хто ўзьляжаў зь Ім.

³ А Марыя, узяўшы фунт каштоўнага чысьцюткага нардавага міра, памазала ногі Ісусу і абцерла валасамі сваімі ногі Яму; і дом напоўніўся пахошчамі міра.

⁴ Тады адзін вучань Ягоны, Юда Сымонаў Іскарыёт, які хацеў выдаць Яго, сказаў:

⁵ Чаму б не прадаць гэтае міра за трыста дынараў і не раздаць убогім?

⁶ А сказаў ён гэта не таму, каб парупець за ўбогіх, а таму, што быў злодзей: ён меў пры сабе скарбонку, і насіў, што туды апускалі.

⁷ А Ісус сказаў: пакіньце яе; яна зьберагла гэта на дзень пахаваньня Майго;

⁸ убогіх бо заўсёды маеце з сабою, а Мяне - не заўсёды.

⁹ Многія Юдэі даведаліся, што Ён там, і прыйшлі ня толькі дзеля Ісуса, а каб пабачыць і Лазара, якога Ён уваскрэсіў зь мёртвых.

¹⁰ А першасьвятары вырашылі забіць і Лазара,

¹¹ бо празь яго многія Юдэі прыходзілі і веравалі ў Ісуса.

¹² На другі дзень мноства людзей, што прыйшлі на сьвята, пачуўшы, што Ісус ідзе ў Ерусалім,

¹³ узялі пальмавыя галінкі, выйшлі насустрач Яму і ўсклікалі: асанна! Дабраславёны Той, Хто ідзе ў імя Гасподняе, Цар Ізраілеў!

¹⁴ А Ісус, знайшоўшы малое асьляня, сеў на яго, як напісана:

¹⁵ «ня бойся, дачка Сыёнавая! вось, Цар твой ідзе, седзячы на маладым асьляняці».

¹⁶ Вучні Ягоныя спачатку не зразумелі гэтага; але, калі праславіўся Ісус, тады ўспомнілі, што так было пра Яго напісана, і гэта зрабілі Яму.

¹⁷ Людзі, якія былі зь ім раней, сьведчылі, што Ён выклікаў з магілы Лазара і ўваскрэсіў яго зь мёртвых;

¹⁸ таму і сустрэў Яго люд, бо чуў, што Ён утварыў гэты цуд.

¹⁹ А фарысэі гаварылі паміж сабою: ці ж ня бачыце, што не пасьпяваеце анічога? увесь сьвет ідзе за Ім.

²⁰ Сярод тых, што прыйшлі на пакланеньне ў сьвята, былі некаторыя Эліны;

²¹ яны падыйшлі да Піліпа, які быў зь Віфсаіды Галілейскай, і прасілі яго, кажучы: спадару! нам хочацца бачыць Ісуса.

²² Піліп ідзе і кажа пра тое Андрэю; і потым Андрэй і Піліп кажучь пра тое Ісусу.

²³ А Ісус сказаў ім у адказ: прыйшоў час праславіцца Сыну Чалавечаму:

²⁴ Праўду, праўду кажу вам: калі пшанічнае зерне, упаўшы ў зямлю, не памрэ, дык застанецца адно; а калі памрэ, дык уродзіць багата плоду.

²⁵ Хто любіць душу сваю, загубіць яе; а хто ненавідзіць душу сваю ў сьвеце гэтым, захавае яе ў жыцьцё вечнае.

²⁶ Хто Мне служыць, Мне няхай сьледуе, і дзе Я, там і слуга Мой будзе; і хто Мне служыць, таго ўпачцівіць Айцец Мой.

²⁷ Душа Мая цяпер узрушылася; і што Мне сказаць? Войча! збаў Мяне ад гадзіны гэтай! але на гэтую гадзіну Я і прыйшоў;

²⁸ Войча! праславі імя Тваё! Тады прыйшоў зь неба голас: і праславіў і яшчэ праслаўлю.

²⁹ А люд, што стаяў і чуў тое, казаў: гэта гром. А другія казалі: анёл гаварыў Яму.

³⁰ Ісус на гэта сказаў: ня Мне быў голас гэты, а народу;

³¹ сёньня суд сьвету гэтаму; сёньня князь сьвету гэтага выгнаны будзе прэч.

³² І калі Я ўзьнесены буду над зямлёю, усіх прыхіну да Сябе.

³³ Гэта казаў Ён, даючы ўразумець, якою сьмерцю Ён памрэ.

34 Народ адказваў Яму: мы чулі з закона, што Хрыстос жыве вечна; як жа Ты кажаш, што мае быць Сын Чалавечы ўзьнесены? хто Гэты Сын Чалавечы?

35 Тады Ісус сказаў ім: яшчэ на кароткі час сьвятло будзе з вамі; хадзеце, пакуль ёсьць сьвятло, каб не абняла вас цемра; а хто ходзіць у цемры, ня ведае, куды ідзе;

36 пакуль сьвятло з вамі, верце ў сьвятло, і будзьце сынамі сьвятла. Скажаўшы гэта, Ісус адыйшоў і зьнік ад іх.

37 Столькі цудаў утварыў Ён перад імі, і яны ня веравалі ў Яго,

38 хай збудзецца слова Ісаі прарока: Госпадзе! хто паверыў пачутаму ад нас? і каму адкрылася сіла Гасподня?

39 Таму не маглі яны вераваць, што як яшчэ сказаў Ісая,

40 «народ гэты асьляпіў вочы свае і скамяніў сэрца сваё, хай ня бачаць вачыма, і сэрцам не ўразумеюць, і не навернуцца, каб Я ацаліў іх».

41 Гэта сказаў Ісая, калі бачыў славу Ягоную і казаў пра Яго.

42 Урэшце і з начальнікаў многія ўверавалі ў Яго, але дзеля фарысэяў не прызнаваліся, каб не адлучылі іх ад сынагогі;

43 бо палюбілі больш славу чалавечую, чым славу Божую.

44 А Ісус абьясьціў, сказаўшы: хто ў Мяне веруе, не ў Мяне веруе, а ў Таго, Хто паслаў Мяне;

45 і хто бачыць Мяне, бачыць Таго, Хто паслаў Мяне.

46 Я сьвятлом прыйшоў у сьвет, каб кожны, хто верыць у Мяне, не заставаўся ў цемры.

47 І калі хто пачуе Мае словы і не паверыць, Я ня суджу яго: бо Я прыйшоў ня судзіць сьвет, а выратаваць сьвет.

48 Хто Мяне адкідае і ня прымае словаў Маіх, мае судзьдзю сабе: слова, якое Я абвяшчаў, яно будзе судзіць яго ў апошні дзень;

49 Бо Я гаварыў не ад Сябе; а Айцец, Які паслаў Мяне, Ён даў мне наказ, што сказаць і што гаварыць.

50 І ведаю Я, што наказ Ягоны ёсьць жыцьцё вечнае. Дык вось, што я кажу, кажу, як сказаў Мне Айцец.

Ян 13

1 Перад сьвятам Пасхі Ісус, ведаючы, што прыйшла гадзіна Ягоная перайсьці ад сьвету гэтага да Айца, паказаў справаю, што, палюбіўшы Сваіх сутных у сьвеце, да канца палюбіў іх.

2 І падчас вячэры, калі д'ябал ужо схіліў сэрца Юды Сымонавага Іскарыёта выдаць Яго,

3 Ісус, ведаючы, што Айцец усё аддаў у рукі Ягоныя, і што Ён ад Бога прыйшоў і адыходзіць да Бога,

4 устаў зь вячэры, распрануўся і, узяўшы ручнік, аперазаўся;

5 потым уліў вады ва ўмывальніцу і пачаў абмываць ногі вучням і абціраць ручніком, якім быў аперазаны.

6 Падыходзіць да Сымона Пятра, і той кажа Яму: Госпадзе! ці Табе абмываць мае ногі?

7 Ісус сказаў яму ў адказ: што Я раблю, цяпер ты ня ведаеш, а ўразумееш пасля.

8 Пётр кажа Яму: не абмыеш ног маіх вавек. Ісус адказваў яму: калі не абмыю цябе, ня маеш долі са Мною.

9 Симон Пётр кажа Яму: Госпадзе! ня толькі ногі мае, але рукі і галаву.

10 Ісус кажа яму: абмытаму трэба толькі ногі ўмыць, бо чысты ўвесь; і вы чыстыя, але ня ўсе.

11 Бо ведаў Ён прадажніка Свайго, таму і сказаў: «ня ўсе вы чыстыя».

12 А калі абмыў ім ногі і надзеў вопратку Сваю, дык, узьлёгшы зноў, сказаў ім: ці ведаеце, што Я зрабіў вам?

13 Вы называеце Мяне Настаўнікам і Госпадам, і слухна кажаце, бо Я сапраўды гэта.

14 Дык вось, калі Я, Гасподзь і Настаўнік, абмыў ногі вам, дык і вы павінны абмываць ногі адзін аднаму:

15 бо Я даў вам прыклад, каб і вы рабілі тое самае, што Я зрабіў вам.

16 Праўду, праўду кажу вам: раб ня большы за гаспадара свайго, і пасланец ня большы за таго, хто паслаў яго.

17 Калі гэта ведаеце, дабрашчасныя вы, калі выконваеце.

18 Не пра ўсіх вас кажу: Я ведаю, каго Я абраў. Але хай збудзецца Пісаньне: «той, хто есць хлеб са Мною, падняў на Мяне пяту сваю».

19 Цяпер маўляю вам, перш чым тое збылося, каб, калі збудзецца, паверылі вы, што гэта Я.

20 Праўду, праўду кажу вам: хто прымае таго, каго Я пашлю, Мяне прыме; а хто прымае Мяне, прымае Таго, Хто паслаў Мяне.

21 Сказаўшы гэта, Ісус узрушыўся духам, і засьведчыў, і сказаў: праўду, праўду кажу вам, што адзін з вас выдасць Мяне.

22 Тады вучні азіраліся адзін на аднаго, не разумеючы, пра каго Ён кажа.

23 А адзін вучань Ягоны, якога любіў Ісус, узляжаў каля грудзей Ісуса;

24 яму Сымон Пётр зрабіў знак, каб спытаўся, хто той, пра якога кажа.

25 Ён, прыпаўшы да грудзей Ісуса, сказаў Яму: Госпадзе, хто гэта?

26 Ісус адказваў: той, каму Я, умачыўшы кавалак хлеба, падам. І ўмачыўшы кавалак, падаў Юду Сымонаву Іскарыёту.

27 І пасля гэтага кавалка увайшоў у таго сатана. Тады Ісус сказаў яму: што робіш, рабі хутчэй.

28 Але ніхто з тых, што ўзляжалі, не зразумеў, навошта Ён сказаў яму.

29 А як што ў Юды была скарбонка, дык некаторыя думалі, што Ісус кажа яму: купі, што нам трэба на сьвята, альбо, каб даў што-небудзь убогім.

30 Ён, прыняўшы кавалак, адразу выйшаў; а была ноч.

31 Калі ён выйшаў, Ісус сказаў: сёння праславіўся Сын Чалавечы, і Бог праславіўся ў Ім;

32 калі Бог праславіўся ў Ім, дык і Бог праславіць Яго ў Сябе, і хутка праславіць Яго.

33 Дзеткі! ня доўга ўжо быць Мне з вамі: будзеце шукаць Мяне, і, як сказаў Я Юдэям, што, куды Я іду, вы ня можаце прыйсьці, так і вам кажу цяпер.

34 Запаведзь новую даю вам, палюбеце адзін аднаго; як Я палюбіў вас, так і вы палюбеце адзін аднаго;

35 Па тым пазнбюць усе, што вы Мае вучні, калі будзеце мець любоў між сабою.

36 Сымон Пётр сказаў Яму: Госпадзе! куды Ты ідзеш? Ісус адказваў яму: куды Я іду, ты ня можаш цяпер за Мною ісьці, а потым пойдзеш за Мною.

37 Пётр сказаў Яму: Госпадзе! чаму я не магу ісьці за Табою цяпер? я душу маю пакладу за Цябе.

38 Ісус адказваў яму: душу тваю за Мяне пакладзеш? Праўду, праўду кажу табе: не прасьпявае певень, як зрачэшся Мне тройчы.

Ян 14

1 Хай не бянтэжыцца сэрца ваша; веруйце ў Бога і ў Мяне веруйце.

2 У доме Айца Майго прыстанішча многа, а калі б ня так, Я сказаў бы вам: Я іду падрыхтаваць месца вам.

3 І калі пайду і падрыхтую вам месца, прыйду зноў і вазьму вас да Сябе, каб і вы былі, дзе Я.

⁴ А куды Я іду, вы ведаеце, і шлях ведаеце.

⁵ Тамаш сказаў Яму: Госпадзе! ня ведаем, куды ідзеш; і як можам ведаць шлях?

⁶ Ісус сказаў яму: Я - і шлях і праўда і жыццё; ніхто ня прыходзіць да Айца, як толькі церазь Мяне.

⁷ Калі б вы ведалі Мяне, дык ведалі б і Айца Майго. І ад сёння ведаеце Яго, і бачылі Яго.

⁸ Піліп сказаў Яму: Госпадзе! пакажы нам Айца, і досыць нам.

⁹ Ісус сказаў яму: столькі часу Я з вамі, і ты ня ведаеш Мяне, Піліпе? хто бачыў Мяне, бачыў Айца; як жа ты кажаш: «пакажы нам Айца»?

¹⁰ Хіба ня верыш ты, што Я ў Айцы, і Айцец ува Мне? Словы, якія кажу Я вам, кажу не ад Сябе; Айцец, які існы ўва Мне, Ён творыць дзеі.

¹¹ Верце Мне, што Я ў Айцы, і Айцец ува Мне; а калі ня так, дык верце Мне па самых дзеях.

¹² Праўду, праўду кажу вам: хто верыць у Мяне, дзеі, якія твару Я, і Ён створыць, і болей за іх створыць; бо Я да Айца Майго іду.

¹³ І калі чаго папросіце ў Айца ў імя Маё, дык зраблю, хай праславіцца Айцец у Сыне;

¹⁴ калі чаго папросіце ў імя Маё, я тое зраблю.

¹⁵ Калі любіце Мяне, захавайце Мае заповедзі,

¹⁶ і Я ўмалю Айца, і дасць вам другога Суцешніка, хай будзе з вамі вавек,

¹⁷ Духа праўды, Якога сьвет ня можа прыняць, бо ня бачыць Яго і ня ведае Яго; а вы ведаеце Яго, бо Ён з вамі існы, і ў вас будзе.

¹⁸ Не пакіну вас сіротамі; прыйду да вас;

¹⁹ яшчэ трошкі, і сьвет ужо ня ўбачыць Мяне; а вы ўбачыце Мяне, бо Я жыву, і вы жыцьмеце.

²⁰ У той дзень спазнаеце вы, што Я ў Айцы Маім, і вы ўва Мне, і Я ў вас.

²¹ Хто мбе заповедзі Мае і захоўвае іх, той любіць Мяне; а хто любіць Мяне, той палюбіцца Айцу Майму, і Я палюблю яго і зьяўлюся яму Сам.

²² Юда, не Іскарыёт, кажа Яму: Госпадзе! што гэта, што Ты хочаш зьявіць Сябе нам, а ня сьвету?

²³ Ісус сказаў яму ў адказ: хто любіць Мяне, той сьледуе слову Майму; і Айцец Мой палюбіць яго, і Мы прыйдзем да яго і прыстанішча ў ім створым.

²⁴ Хто ня любіць Мяне, ня сьледуе словам Маім; а слова, якое вы чуеце, ня ёсьць Маё, а Айца, што паслаў Мяне.

²⁵ Гэта сказаў Я вам, будучы з вамі;

²⁶ А Суцешнік, Дух Сьвяты, Якога пашле Айцец у імя Маё, навучыць вас усяму і нагадае вам усё, што Я казаў вам.

²⁷ Мір пакідаю вам, мір Мой даю вам: ня так, як сьвет дае, Я даю вам. Хай не бянтэжыцца сэрца ваша і хай не застрашыцца.

²⁸ Вы чулі, што я сказаў вам: іду ад вас і прыйду да вас. Калі б вы любілі Мяне, дык узрадаваліся б, што Я сказаў: іду да Айца; бо Айцец Мой большы за Мяне.

²⁹ І вось, Я сказаў вам пра тое, раней чым збылося, каб вы паверылі, калі збудзецца.

³⁰ Ужо нядоўга Мне гутарыць з вамі, бо ідзе князь сьвету гэтага, ды ня мае ўлады над Мною.

³¹ Але каб сьвет ведаў, што Я люблю Айца, і, як наказаў Мне Айцец, так і твару: устаньце, пойдзем адгэтуль.

Ян 15

¹ Я - сапраўдная Вінаградная Лаза, а Айцец Мой - Вінаградар;

² кожную зь Мяне галінку, якая ня родзіць плоду, Ён абцінае; і кожную, якая родзіць плод, ачышчае, каб больш урадзіла плоду.

³ Вы ўжо ачышчаныя праз слова, якое Я прапаведаваў вам.

⁴ Заставайцеся ўва Мне, і Я ў вас. Як галіна ня можа радзіць плоду сама сабою, калі ня будзе на лазе, так і вы, калі ня будзеце ўва Мне.

⁵ Я - Лаза, а вы галіны; хто застаецца ўва Мне, і Я ў ім, той родзіць многа плоду, бо безь Мяне ня можаце рабіць нічога.

⁶ Хто не застаецца ўва Мне, той будзе выкінуты прэч, як галіна, і засохне; а такія галіны зьбіраюць і кідаюць у вагонь, і яны згараюць;

⁷ калі застанецеся ўва Мне, і словы Мае ў вас застануцца, дык, чаго ні захочаце, прасеце, і будзе вам.

⁸ Тым праславіцца Айцец Мой, калі вы ўродзіце многа плоду, і будзеце Маімі вучнямі.

⁹ Як палюбіў Мяне Айцец, і Я палюбіў вас; заставайцеся ў любові Маёй,

¹⁰ калі наказы Мае выканаеце, застанецеся ў любові Маёй, як і Я выканаў наказы Айца Майго і застаюся ў Яго любові.

¹¹ Гэта сказаў Я вам, каб радасьць Мая ў вас заставалася і радасьць вашая была поўная.

¹² Гэта ёсьць заповедзь Мая, палюбеце ж адзін аднаго, як Я палюбіў вас.

¹³ Няма большае за тую любоў, як калі хто пакладзе душу сваю за сяброў сваіх.

¹⁴ Вы сябры Мае, калі выконваеце тое, што Я наказваю вам;

¹⁵ Я ўжо не называю вас рабамі, бо раб ня ведае, што робіць гаспадар ягоны; а Я назваў вас сябрамі, бо сказаў вам усё, што чуў ад Айца Майго.

¹⁶ Ня вы Мяне выбралі, а Я вас выбраў і паставіў вас, каб вы ішлі і радзілі плод, і каб плод ваш заставаўся, каб, чаго ні папросіце ў Айца ў імя Маё, Ён даў вам.

¹⁷ Гэта наказваю вам: любіце ж адзін аднаго.

¹⁸ Калі сьвет вас ненавідзіць, ведайце, што Мяне раней за вас зьненавідзеў.

¹⁹ Калі б вы былі ад сьвету, дык сьвет любіў бы сваё; а як вы не ад сьвету, а Я Вас выбраў ад сьвету, таму ненавідзіць вас сьвет.

²⁰ Памятайце слова, якое Я сказаў вам: раб ня большы за гаспадара свайго. Калі Мяне гналі, гнацьмуць і вас; калі Маё слова захоўвалі, будуць захоўваць і ваша;

²¹ але ўсё тое зробіць вам за імя Маё, ня ведаюць бо Таго, Хто паслаў Мяне.

²² Калі б Я ня прыйшоў і не казаў ім, дык ня мелі б грэху; а цяпер ня маюць дараваньня ў грэху сваім.

²³ Хто ненавідзіць Мяне, ненавідзіць і Айца Майго;

²⁴ калі б Я ня ўчыніў паміж імі дзеяў, якіх ніхто іншы ня ўчыняў, дык ня мелі б грэху; а цяпер і бачылі, і ўзьненавідзелі і Мяне і Айца Майго.

²⁵ Але хай збудзецца слова, напісанае ў законе іхнім: «зьненавідзелі Мяне марна».

²⁶ Калі ж прыйдзе Суцешнік, Якога Я пашлю вам ад Айца, Дух праўды, Які ад Айца зыходзіць, Ён будзе сьведчыць пра Мяне;

²⁷ А таксама і вы будзеце сьведчыць, бо вы ад пачатку са Мною.

Ян 16

¹ Гэта сказаў Я вам, каб вы не запаняверыліся:

² прагоняць вас зь сынагогаў; нават прыходзіць час, калі кожны, хто забівацьме вас, будзе думаць, што ён тым служыць Богу.

³ Так будуць рабіць, бо ня зьведалі ні Айца, ні Мяне.

⁴ Але Я сказаў вам гэта, каб вы, калі прыйдзе той час, успомнілі, што Я казаў вам пра тое; не казаў жа гэтага вам раней, таму што быў з вамі.

5 А цяпер іду да Таго, Хто паслаў Мяне, і ніхто з вас ня пытаецца ў Мяне: куды ідзеш?

6 Але таму, што Я сказаў вам гэта, жальбай напоўнілася сэрца ваша.

7 Але Я праўду кажу вам: лепей вам, каб Я пайшоў; бо, калі Я не пайду, Сущынік ня прыйдзе да вас; а калі пайду, дык пашлю Яго да вас,

8 і Ён, прыйшоўшы, выкрые сьвет у грэху і ў праўдзе і ў судзе.

9 У грэху, - што ня вераць у Мяне;

10 у праўдзе, - што Я іду да Айца Майго, і ўжо не пабачыце Мяне;

11 а ў судзе, - што князь сьвету гэтага асуджаны.

12 Яшчэ многае маю сказаць вам, але вы цяпер ня можаце спасьцігнуць.

13 Калі ж прыйдзе Ён, Дух праўды, дык наставіць вас на ўсякую праўду: бо не ад Сябе будзе гаварыць, а будзе гаварыць, што пачуе, і будучыню агалосіць вам;

14 Ён праславіць Мяне, бо ад Майго возьме і абвесьціць вам.

15 Усё, што мае Айцец, ёсьць Маё; бо Я сказаў, што ад Майго возьме і абвесьціць вам.

16 Неўзабаве вы ня ўбачыце Мяне, і зноў неўзабаве ўбачыце Мяне; бо я іду да Айца.

17 Тут некаторыя вучні Ягоныя казалі адзін аднаму: што гэта Ён кажа нам: «неўзабаве ня ўбачыце Мяне», і зноў «неўзабаве ўбачыце Мяне», і: «Я іду да Айца»?

18 І вось яны гаварылі: што гэта кажа Ён: «неўзабаве»? ня ведаем, што кажа.

19 Ісус, зразумеўшы, што хочучь спытацца ў Яго, сказаў ім: ці пра тое распытваецеся вы, што Я сказаў: «неўзабаве ня ўбачыце Мяне»?

20 Праўду, праўду кажу вам: вы заплачаце і загалосіце, а сьвет узрадуецца; вы засмучаныя будзеце, але смутак ваш радасьцю абярнецца.

21 Жанчына, калі раджае, трывае цяргеньні, бо прыйшоў час яе; а як толькі народзіць дзіцятка, ужо не памятае цяргеньняў ад радасьці, бо нарадзіўся чалавек на сьвет.

22 Так і вы цяпер маеце смутак; але Я вас угледжу зноў, і ўзрадуецца сэрца ваша, і радасьці вашай ніхто не адбярэ ў вас.

23 І ў той дзень вы не папытаецеся ў Мяне ні пра што. Праўду, праўду кажу вам: чаго ні папрасіце ў Айца ў імя Маё, дасьць вам.

24 Дагэтуль вы нічога не прасілі ў імя Маё; прасеце і атрымаеце, каб радасьць ваша была поўная.

25 Дагэтуль Я гаварыў вам прытчамі; але настае часіна, калі ня буду гаварыць вам прытчамі, а проста абвяшчу вам пра Айца.

26 У той дзень будзеце прасіць у імя Маё, і не кажу вам, што Я буду прасіць Айца за вас;

27 бо Сам Айцец любіць вас, бо вы палюбілі Мяне і ўверавалі, што Я зыйшоў ад Бога.

28 Я зыйшоў ад Айца і прыйшоў у сьвет; і зноў пакідаю сьвет і іду да Айца.

29 Вучні Ягоныя казалі Яму: вось цяпер Ты проста гаворыш і прытчы ня кажаш ніякай;

30 цяпер бачым, што Ты ведаеш усё і ня маеш патрэбы, каб нехта пытаўся ў Цябе; таму веруем, што Ты ад Бога зыйшоў.

31 Ісус адказаў ім: цяпер веруеце?

32 вось, настае гадзіна, і настала ўжо, што вы расьсеецеся кожны ў свой бок і Мяне пакінеце аднаго; але Я не адзін, бо Айцец Мой са Мною.

33 Гэта сказаў Я вам, каб вы мелі ад Мяне мір. У сьвеце зазнаеце скруху; але сущыцца: Я перамог сьвет.

Ян 17

¹ Пасья гэтых словаў Ісус узьвёў вочы Свае да неба і сказаў: Войча! прыйшла гадзіна: праславі Сына Твайго, каб і Сын Твой праславіў Цябе,

² бо Ты даў Яму ўладу над усякаю плоцьцю, каб усяму, што Ты даў Яму, даў Ён жыцьцё вечнае:

³ а гэта ёсьць жыцьцё вечнае, каб спазналі Цябе, адзінага, сапраўднага Бога, і пасланага Табою Ісуса Хрыста.

⁴ Я праславіў Цябе на зямлі, выканаўшы ўсё, што Ты даручыў Мне зрабіць;

⁵ І сёньня праславі Мяне Ты, Войча, у Цябе Самога славаю, якую Я меў у Цябе раней стварэньня сьвету.

⁶ Я адкрыў імя Тваё людзям, якіх Ты даў Мне ад сьвету; яны былі Твае, і Ты даў іх Мне, і яны выканалі слова Тваё;

⁷ цяпер уразумелі яны, што ўсё, што Ты даў Мне, ад Цябе ёсьць;

⁸ бо словы, якія Ты даў Мне, Я перадаў ім, і яны прынялі і ўразумелі ў праўдзе, што Я зыйшоў ад Цябе, і ўверавалі, што Ты паслаў Мяне.

⁹ Я малю за іх: не за ўсё сьвет малю, а за тых, каго Ты даў Мне, бо яны Твае;

¹⁰ і ўсё Маё - Тваё, і Тваё - Маё; і Я праславіўся ў іх.

¹¹ Я ўжо ня ў сьвеце, а яны ў сьвеце, а Я да Цябе іду. Войча Сьвяты! аслані іх у імя Тваё, тых, каго Ты Мне даў, каб яны былі адзіныя як і Мы.

¹² Калі Я быў зь імі ў сьвеце, Я асланяў іх у імя Тваё; тых, каго Ты даў Мне, Я захаваў, і ніхто зь іх не загінуў, апрача сына пагібелі, каб збылося Пісаньне.

¹³ А цяпер да Цябе іду, і гэта кажу ў сьвеце, каб яны мелі ў сабе радасьць Маю поўную.

¹⁴ Я перадаў ім слова Тваё, і сьвет зьненавідзеў іх, бо яны не ад сьвету, як і Я не ад сьвету.

¹⁵ Не прашу, каб Ты ўзяў іх ад сьвету, а каб асланіў іх ад ліхога;

¹⁶ яны не ад сьвету, як і Я не ад сьвету.

¹⁷ Асьвяці іх у праўдзе Твай: слова Тваё ёсьць праўда.

¹⁸ Як Ты паслаў Мяне ў сьвет, так і Я паслаў іх у сьвет;

¹⁹ і за іх я прысьвячаю Сябе, каб і яны былі асьвечаныя праўдаю.

²⁰ Не за іх жа толькі прашу, а і за тых, што ўверуюць у Мяне паводле слова іхнага:

²¹ хай будзе ўсё адзінае: як Ты, Войча, ува Мне, і Я ў Табе, так і яны хай будуць у Нас адзіна, - каб паверыў сьвет, што Ты паслаў Мяне.

²² І славу, якую Ты даў Мне, Я даў ім: хай будуць адзіныя, як Мы адзіныя.

²³ Я ў іх, і Ты ўва Мне; хай будуць паяднаныя ў адно, і хай уведае сьвет, што Ты паслаў Мяне і палюбіў іх, як палюбіў Мяне.

²⁴ Войча! якіх Ты даў Мне, хачу, каб там, дзе Я, і яны былі са Мною, хай бачаць славу Маю, якую Ты даў Мне, бо палюбіў Мяне раней, чым пачаўся сьвет;

²⁵ Войча праведны! і сьвет Цябе не спазнаў; а Я спазнаў Цябе, і гэтыя спазналі, што Ты паслаў Мяне;

²⁶ і Я адкрыў ім імя Тваё і адкрыю, каб любоў, якую Ты палюбіў Мяне, ў іх была; і Я ў іх.

Ян 18

¹ Сказаўшы гэта, Ісус выйшаў з вучнямі Сваімі за паток Кедрон, дзе быў сад, у які ўвайшоў Сам і вучні Ягоныя.

² А ведаў гэтае месца і Юда, прадажнік Ягоны, бо Ісус часта збіраўся там з вучнямі Сваімі.

³ І вось Юда, узяўшы атрад воінаў і служак ад першасьвятароў і фарысэяў, прыходзіць туды зь ліхтарамі і сьвяцільнямі і зброяй.

4 А Ісус, ведаючы ўсё, што зь Ім будзе, выйшаў і сказаў ім: каго шукаеце?

5 Яму адказалі: Ісуса Назарэя. Ісус кажа ім: гэта Я. А стаяў зь імі й Юда, прадажнік Ягоны.

6 І калі сказаў ім: гэта Я, - яны адступіліся назад і ўпалі на зямлю.

7 Зноў спытаўся ў іх: каго шукаеце? Яны сказалі: Ісуса Назарэя.

8 Ісус адказваў: Я сказаў вам, што гэта Я; дык вось, калі Мяне шукаеце, пакіньце іх, хай ідуць,

9 хай збудзецца слова, сказанае Ім: з тых, каго Ты Мне даў, Я не загубіў нікога.

10 А Сымон Пётр, маючы меч, дастаў яго, і ударыў першасьвятаровага раба, і адсек яму правае вуха: імя раба было Малх.

11 Але Ісус сказаў Пятру: укладзі меч у похвы; няўжо Мне ня піць чары, якую даў Мне Айцец?

12 Тады воіны і тысячнік і служкі Юдэйскія ўзялі Ісуса, і звязалі Яго,

13 і завялі Яго спачатку да Анны; бо ён быў цесьцем Каяфы, які быў на той год першасьвятаром:

14 гэта быў Каяфа, які даў парадку Юдэям, што лепш аднаму чалавеку памерці за народ.

15 За Ісусам сьледам ішлі Сымон Пётр і другі вучань: вучань жа гэты быў знаёмы першасьвятару і ўвайшоў зь Ісусам у двор першасьвятароў:

16 А Пётр стаяў звонку за дзьвярыма. Потым другі вучань, які быў знаёмы першасьвятару, выйшаў і сказаў брамніцы, і ўвёў Пятру.

17 Тут рабыня-брамніца кажа Пятру: і ты ці ня з вучняў Гэтага Чалавека? Ён сказаў: не.

18 Тым часам рабы і служкі, расклаўшы агонь, таму што было золка, стаялі і грэліся; Пётр таксама стаяў зь імі і грэўся.

19 А першасьвятар спытаўся ў Ісуса пра вучняў Ягоных і пра вучэньне Ягонае.

20 Ісус адказаў яму: Я гаварыў адкрыта сьвету; Я заўсёды вучыў у сынагозе і ў храме, дзе заўсёды Юдэі сыходзяцца, і тайна не казаў нічога;

21 што пытаешся ў Мяне? спытайся ў тых, хто чуў, што Я казаў ім; вось, яны ведаюць, што Я казаў.

22 Калі Ён сказаў гэта, адзін служба, які стаяў паблізу, ударыў Ісуса па шчацэ, сказаўшы: так Ты адказваеш першасьвятару?

23 Ісус адказваў яму: калі Я сказаў блага, пакажы, што благое, а калі добра, чаго ты б'еш Мяне?

24 Анна паслаў Яго звязанага да першасьвятара Каяфы.

25 А Сымон Пётр стаяў і грэўся. Тут сказалі яму: ці ня з вучняў Ягоных і ты? Ён зрокся і сказаў: не.

26 Адзін з рабоў першасьвятаровых, родзіч таго, якому Пётр адсек вуха, кажа: ці не цябе бачыў я зь Ім у садзе?

27 Пётр зноў зрокся; і адразу засьпяваў певень.

28 Ад Каяфы павялі Ісуса ў прэторыю. Была раніца; і яны не ўвайшлі ў прэторыю, каб не апаганіцца, а каб можна было есьці пасху.

29 Пілат выйшаў да іх і сказаў: у чым вы вінаваціце Чалавека Гэтага?

30 Яны сказалі яму ў адказ: калі б Ён ня быў злачынец, мы не перадалі б Яго табе.

31 Пілат сказаў ім: вазьмеце Яго вы, і паводле закону вашага судзеце Яго. Юдэі сказалі яму: нам не дазволена караць сьмерцю нікога, -

32 хай збудзецца слова Ісусавае, якое сказаў Ён, даючы зразумець, якую сьмерцю Ён памрэ.

33 Тады Пілат зноў увайшоў у прэторыю, і паклікаў Ісуса, і сказаў Яму: Ты Цар Юдэйскі?

- ³⁴ Ісус адказваў яму: ці ад сябе ты кажаш гэта, ці іншыя казалі табе пра Мяне?
- ³⁵ Пілат адказваў: хіба я Юдэй? Твой народ і першасьвятары перадалі Цябе мне; што Ты зрабіў?
- ³⁶ Ісус адказваў: Царства Маё не ад сьвету гэтага; калі б ад сьвету гэтага было Царства Маё, дык слугі Мае заступіліся б за Мяне, каб Я ня быў аддадзены Юдэям; але цяпер Маё Царства не адгэтуль.
- ³⁷ Пілат сказаў Яму: значыцца, Ты Цар? Ісус адказваў: ты кажаш, што Я Цар; Я на тое нарадзіўся і на тое прыйшоў у сьвет, каб засьведчыць ісьціну; кожны, хто ад ісьціны, слухае голасу Майго.
- ³⁸ Пілат сказаў Яму: што ёсьць ісьціна? І, сказаўшы гэта, зноў выйшаў да Юдэяў і сказаў ім: я ніякай віны не знаходжу ў Ім;
- ³⁹ ёсьць жа ў вас звычай, каб я аднаго адпускаў вам на Пасху: ці хочаце, адпушчу вам Цара Юдэйскага?
- ⁴⁰ Тады зноў закрычалі ўсе, кажучы: не Яго, а Вараву. А Варава быў разбойнік.

Ян 19

- ¹ Тады Пілат узяў Ісуса і загадаў біць Яго.
- ² І воіны, сплёўшы вянок цярновы, усклалі Яму на галаву, і апранулі Яго ў пурпуру,
- ³ і казалі: радуйся, Цару Юдэйскі! І білі яго па шчоках.
- ⁴ Пілат зноў выйшаў і сказаў ім: вось я выводжу Яго да вас, каб вы ведалі, што я не знаходжу ў Ім ніякае віны.
- ⁵ Тады выйшаў Ісус у цярновым вянку і ў пурпury. І сказаў ім Пілат: вось, Чалавек!
- ⁶ Калі ж убачылі Яго першасьвятары і служкі, дык закрычалі: укрыжуй, укрыжуй Яго! Пілат кажа ім: вазьмеце Яго вы і ўкрыжуйце, бо я не знаходжу ў Ім віны.
- ⁷ Юдэі адказвалі яму: мы маем закон, і паводле закона нашага Ён павінен памерці, бо зрабіў Сябе Сынам Божым.
- ⁸ Пілат, пачуўшы гэтае слова, яшчэ больш напалохаўся,
- ⁹ і зноў увайшоў у прэторыю, і сказаў Ісусу: адкуль Ты? Але Ісус ня даў яму адказу.
- ¹⁰ Пілат кажа Яму: мне не адказваеш? ці ня ведаеш, што я маю ўладу Цябе крыжаваць і ўладу маю Цябе адпусьціць?
- ¹¹ Ісус адказваў: ты ня меў бы над Мною ніякае ўлады, калі б ня было дадзена табе зьверху; таму большы грэх на тым, хто перадаў Мяне табе.
- ¹² З гэтага часу Пілат намагаўся адпусьціць Яго. А Юдэі крычалі: калі адпусьціш Яго, ты ня прыяцель кесару; кожны, хто робіць сябе царом, супрацівіцца кесару.
- ¹³ Пілат, пачуўшы гэтае слова, вывеў Ісуса і сеў на судзілішчы, на месцы, якое называецца Ліфастратон, а па-Габрэйску Гаввафа.
- ¹⁴ Тады была пятніца перад Пасхаю, і гадзіна шостая. І сказаў Пілат Юдэям: вось, Цар ваш!
- ¹⁵ Але яны закрычалі: вазьмі, вазьмі, укрыжуй Яго! Пілат кажа ім: каб Цара вашага крыжаваць? Першасьвятары адказвалі: няма ў нас цара апроч кесара.
- ¹⁶ Тады нарэшце ён аддаў Яго ім на крыжаваньне. І ўзялі Ісуса і павялі.
- ¹⁷ І, нясучы крыж Свой, Ён выйшаў на месца, называнае Лобным, па-Габрэйску Галгофа;
- ¹⁸ там укрыжавалі Яго і зь Ім двух іншых, па адзін і па другі бок, а пасярэдзіне Ісуса.
- ¹⁹ А Пілат напісаў і надпіс паставіў на крыжы. Напісана было: Ісус Назарэй, Цар Юдэйскі.

20 Гэты надпіс чыталі многія Юдэі, бо месца, дзе быў укрыжаваны Ісус, было недалёка ад горада, і напісана было па-Габрэўску, па-Грэцку, па-Рымску.

21 А першасьвятары Юдэйскія казалі Пілату: ня пішы: Цар Юдэйскі, а што Ён казаў: Я Цар Юдэйскі.

22 Пілат адказваў: што я напісаў, тое напісаў.

23 А воіны, калі ўкрыжавалі Ісуса, пабралі адзежу Ягоную і падзялілі на чатыры долі, кожнаму воіну доля, і хітон; а хітон быў не пашыты, а ўвесь тканы зверху.

24 І вось казалі адзін аднаму: ня будзем разьдзіраць яго, а кінем на яго жэрабя, чый будзе; - хай збудзецца сказанае ў Пісаньні: «падзялілі рызы Мае між сабою і за адзежу Маю кідалі жэрабя». Так учынілі воіны.

25 Каля крыжа Ісуса стаялі Маці Ягоная, і сястра Маці Ягонай Марыя Клеапава, і Марыя Магдаліна.

26 Ісус, убачыўшы Маці і вучня, які тут стаяў, якога любіў, кажа Маці Сваёй: Жанчына! вось, сын Твой.

27 Потым кажа вучню: вось, Маці твая! І з гэтага часу вучань гэты ўзяў Яе да сябе.

28 Пасьля таго Ісус, ведаючы, што ўжо ўсё сталася, каб збылося Пісаньне, кажа: піць.

29 Тут стаяў посуд, поўны воцату. Воіны, намачыўшы воцатам губку і накалоўшы на ісоп, паднеслі да вуснаў Ягоных.

30 І калі Ісус скаштаваў воцату, сказаў: збылося! І нахіліўшы галаву, аддаў дух.

31 Але як што тады была пятніца, дык Юдэі, каб не пакінуць целаў на крыжы ў суботу, бо тая субота была дзень вялікі, прасілі Пілата, каб перабіць у іх галені і зьняць іх.

32 І вось, прыйшлі воіны, і ў першага перабілі галені, і ў другога, укрыжаванага зь ім;

33 а, падышоўшы да Ісуса, як убачылі Яго ўжо мёртвага, не перабілі ў яго галені,

34 а адзін воін кап'ём працяў Яму рэбры, і адразу выцекла кроў і вада.

35 І хто бачыў, засьведчыў, і праўдзівае сьведчаньне ягонае; ён ведае, што кажа ў ісьціне, каб вы паверылі;

36 бо гэта сталася, хай збудзецца Пісаньне: «косць Ягоная хай ня будзе зламана».

37 Гэтак сама і ў іншым месцы Пісаньне кажа: «паглядзяць на Таго, Каго працялі».

38 Пасьля гэтага Язэп з Арыматэі, вучань Ісуса, але тайны - ад страху перад Юдэямі, прасіў у Пілата, каб зьняць Цела Ісусава; і Пілат дазволіў. Той пайшоў і зьняў Цела Ісусава.

39 Прыйшоў таксама і Мікадым, які прыходзіў раней да Ісуса ўначы, і прынёс сумесь з альясу і сьмірны, літраў каля ста.

40 І вось, узялі яны Цела Ісусавае і ўгарнулі яго ў палатно з пахошчамі, як звычайна хаваюць Юдэі.

41 На тым месцы, дзе Ён быў укрыжаваны, быў сад, і ў садзе была магіла новая, у якую яшчэ ніхто ня быў пакладзены:

42 там паклалі Ісуса дзеля пятніцы Юдэйскай, бо магіла была блізка.

Ян 20

1 У першы ж дзень тыдня Марыя Магдаліна прыходзіць да магілы раніцай, яшчэ прыцемкам, і бачыць, што камень адвалены ад магілы;

2 і вось бяжыць, і прыходзіць да Сымона Пятра і да другога вучня, якога любіў Ісус, і кажа ім: зьнеслі Госпада з магілы, і ня ведаем, дзе паклалі Яго.

3 Адразу выйшаў Пётр і другі вучань, і пайшлі да магілы;

4 яны пабеглі абодва разам; але другі вучань бег хутчэй за Пятра, і прыйшоў да магілы першы,

5 і нахіліўшыся, убачыў палотны, якія там ляжалі: але не ўвайшоў у магілу.

6 Сьледам за ім прыходзіць Сымон Пётр, і ўваходзіць у магілу, і бачыць адны палотны, якія там ляжалі,

7 і хутку, якая была на галаве Ягонай, не з палотнамі яна ляжала, а асобна, скручаная, на іншым месцы.

8 Тады ўвайшоў і другі вучань, што прыбег раней да магілы, і ўбачыў, і ўвераваў;

9 бо яны яшчэ ня ведалі з Пісаньня, што Яму належала паўстаць зь мёртвых.

10 І вось, вучні зноў вярнуліся да сябе.

11 А Марыя стаяла каля магілы і плакала; і калі плакала, нахілілася да магілы

12 і бачыць двух анёлаў, у белым адзенні сядзяць, адзін у галовах, другі каля ног, дзе ляжала Цела Ісусава.

13 І яны кажуць ёй: жанчына! чаго ты плачаш? Кажа ім: зьнесьлі Госпада майго, і ня ведаю, дзе паклалі Яго.

14 Сказаўшы гэта, абярнулася і ўбачыла - стаіць Ісус; ды не пазнала, што гэта Ісус.

15 Ісус кажа ёй: жанчына! чаго ты плачаш? каго шукаеш? Яна, думачы, што гэта садоўнік, кажа Яму: спадару! калі ты вынес Яго, скажы мне, дзе ты паклаў Яго, і я забяру Яго.

16 Ісус кажа ёй: Марыя! Яна, абярнуўшыся, кажа Яму: Раввуні! - што азначае: Настаўнік!

17 Ісус кажа ёй: не кранайся Мяне, бо Я яшчэ ня ўзыйшоў да Айца Майго; а ідзі да братоў Маіх і скажы ім: узыходжу да Айца Майго і Айца вашага, і да Бога Майго і Бога вашага.

18 Марыя Магдаліна ідзе і абвяшчае вучням, што бачыла Госпада, і што Ён гэта сказаў ёй.

19 У той самы першы дзень тыдня ўвечары, калі дзьверы дома, дзе зьбіраліся вучні Ягонья, былі замкнутыя з апасеньня перад Юдэямі, прыйшоў Ісус і стаў пасярод, і кажа ім: мір вам!

20 Сказаўшы гэта, Ён паказаў ім рукі (і ногі) і рэбры Свае. Вучні ўзрадаваліся, убачыўшы Госпада.

21 А Ісус сказаў ім другі раз: мір вам! як паслаў Мяне Айцец, так і Я пасылаю вас.

22 Сказаўшы гэта, дзьмухнуў, і кажа ім: прымеце Духа Сьвятога:

23 каму даруеце грахі, таму даруюцца: на кім пакінеце, на тым застануцца.

24 А Тамаш, адзін з дванаццацёх, называны Блізьнюк, ня быў тут зь імі, калі прыходзіў Ісус.

25 Другія вучні казалі яму: мы бачылі Госпада. Але ён сказаў ім: калі ня ўбачу на руках у Яго ранаў ад цьвікоў, і не ўкладу пальца майго ў раны ад цьвікоў, і ня ўкладу рукі маёй у рэбры Ягонья, не паверу.

26 Праз восем дзён зноў былі ў доме вучні Ягонья, і Тамаш зь імі. Прыйшоў Ісус, калі дзьверы былі замкнутыя, стаў пасярод іх і сказаў: мір вам!

27 Потым кажа Тамашу: падай палец твой сюды і паглядзі рукі Мае; падай руку тваю і ўкладзі ў рэбры Мае; і ня будзь недаверкам, а вернікам.

28 Тамаш сказаў Яму ў адказ: Госпадзе мой і Божа мой!

29 Ісус кажа яму: ты паверыў таму, што ўбачыў Мяне; дабрашчасныя тыя, што ня бачыўшы - паверылі.

30 Многа стварыў Ісус перад вучнямі Сваімі і іншых цудаў, пра якія не напісана ў кнізе гэтай;

³¹ а гэта напісана, каб вы ўверавалі, што Ісус ёсць Хрыстос, Сын Божы, і, веруючы, мелі жыццё вечнае ў імя Ягонае.

Ян 21

¹ Пасля таго зноў з'явіўся Ісус вучням Сваім пры моры Тыверыядскім. А з'явіўся так:

² былі разам Сымон Пётр, і Тамаш, называны Блізеньюк, і Натанаіл з Каны Галілейскай, і сыны Зевядзеевыя, і двое іншых з вучняў Ягоных.

³ Сымон Пётр кажа ім: іду лавіць рыбу. Кажуць яму: ідзём і мы з табою. Пайшлі, і адразу ўвайшлі ў лодку, і не злавілі ў тую ноч нічога.

⁴ А як ужо развяднела, Ісус стаяў на беразе; але вучні не пазналі, што гэта Ісус.

⁵ Ісус кажа ім: дзеці! ці ёсць у вас ежа якая? Яны адказалі Яму: няма.

⁶ А Ён сказаў ім: закіньце нерат па правы бок лодкі, і зловіце. Яны закінулі, і ўжо не маглі выцягнуць нерат ад мноства рыбы.

⁷ Тады вучань, якога любіў Ісус, кажа Пётру: гэта Гасподзь. А Сымон Пётр, пачуўшы, што гэта Гасподзь, апаясаўся шатай, - бо ён быў голы, - і кінуўся ў мора;

⁸ а іншыя вучні прыплылі ў лодцы, - бо недалёка былі ад зямлі, локцяў каля дзвюхсот, - цягнушы нерат з рыбаю.

⁹ А калі выйшлі на зямлю, бачаць раскладзенае вогнішча і на ім ляжыць рыба і хлеб.

¹⁰ Ісус кажа ім: прынясеце рыбы, якое вы цяпер налавілі.

¹¹ Сымон Пётр пайшоў і выцягнуў на зямлю нерат з вялікімі рыбінамі, якіх было сто пяцьдзясят тры; і пры мностве такім не парвалася сетка.

¹² Ісус кажа ім: прыйдзеце, абедайце. З вучняў жа ніхто не адважыўся папытацца ў Яго: хто Ты?, ведаючы, што гэта Гасподзь.

¹³ Ісус прыходзіць, бярэ хлеб і дае ім, гэтак сама і рыбу.

¹⁴ Гэта ўжо трэйці раз з'явіўся Ісус вучням Сваім пасля ўваскрэсення Свайго з мёртвых.

¹⁵ І калі яны абедалі, Ісус кажа Сымону Пятру: Сымоне Ёнін! ці любіш ты Мяне больш, чым яны? Пётр кажа Яму: так, Госпадзе! Ты ведаеш, што я люблю Цябе. Ісус кажа яму: пасві ягняты Мае.

¹⁶ Яшчэ кажа яму другі раз: Сымоне Ёнін! ці любіш ты Мяне? Пётр кажа Яму: так, Госпадзе! Ты ведаеш, што я люблю Цябе. Ісус кажа яму: пасві авечкі мае.

¹⁷ Кажа яму трэйці раз: Сымоне Ёнін! ці любіш ты Мяне? Пятра замаркоціўся, што трэйці раз спытаўся ў яго: «ці любіш Мяне?» і сказаў Яму: Госпадзе! Ты ўсё ведаеш; Ты ведаеш, што я люблю Цябе. Ісус кажа яму: пасві авечкі Мае;

¹⁸ праўду, праўду кажу табе: калі ты быў малады, дык апаясваўся сам і хадзіў, куды хацеў; а калі састарыўся, дык выцягнеш рукі твае, і другі апаяша цябе і павядзе, куды ня хочаш.

¹⁹ А сказаў гэта, даючы зразумець, якою сьмерцю Пётр праславіць Бога. І, сказаўшы гэта, кажа яму: ідзі за Мною.

²⁰ А Пётр, абярнуўшыся, бачыць - за ім ідзе вучань, якога любіў Ісус, і які на вячэры, на грудзі яму схіліўшыся, сказаў: Госпадзе! хто цябе прадасьць?

²¹ Яго ўбачыўшы, Пётр кажа Ісусу: Госпадзе! а ён што?

²² Ісус кажа яму: калі Я хачу, каб ён заставаўся, пакуль прыйду, што табе да таго? ты ідзі за Мною.

²³ І пранеслася гэтае слова паміж братамі, што вучань той не памрэ. Але Ісус не сказаў яму, што не памрэ, а: калі Я хачу, каб ён заставаўся, пакуль прыйду, што табе да таго?

²⁴ Гэты вучань і сьведчыць пра гэта і напісаў гэта: і ведаем, што ў ісьціне сьведчаньне ягонае.

²⁵ Многа й іншага стварыў Ісус; але калі б пісаць пра тое падрабязна, дык, думаю, і самому сьвету не ўвабраць напісаных кніг. Амін.

ДЗЕІ СЪВЯТЫХ АПОСТАЛАЎ

¹ Першую кнігу напісаў я табе, Феафіле, пра ўсё, што Ісус рабіў і чаму вучыў ад пачатку

² аж па той дзень, калі Ён узынёсся, даўшы праз Духа Святога наказы Апосталам, якіх Ён выбраў,

³ якім зьявіў Сябе жывога пасля цяргеньняў Сваіх з многімі слушнымі доказамі, сорака дзён паказваючыся ім і апавядаючы пра Царства Божае;

⁴ і, сабраўшы іх, Ён загадаў ім: не адлучайцеся зь Ерусаліма, а чакайце абяцанага ад Айца, пра што вы чулі ад Мяне;

⁵ бо Ян хрысьціў вадою, а вы, празь нямнога дзён пасля будзеце ахрышчаны Духам Святым.

⁶ Пасля гэтага яны, сыйшоўшыся, былі ў Яго, кажучы: ці ня гэтым часам, Госпадзе, аднаўляеш Ты царства Ізраілю?

⁷ А Ён сказаў ім: ня вам ведаць часіны ці поры, якія Айцец назначыў Сваёй уладай;

⁸ а вы прымеце сілу, як зыйдзе на вас Дух Святы, і будзеце Мне за сьведкаў у Ерусаліме і ва ўсёй Юдэі і Самарыі і нават па край зямлі.

⁹ Сказаўшы гэта, Ён узынёсся на вачах у іх, і воблака ўзяло Яго з вачэй іхніх.

¹⁰ І калі яны глядзелі на неба падчас ўшэсьця Ягонага, раптам сталі перад імі два мужы ў белым убраньні

¹¹ і сказалі: мужы Галілейскія! што вы стаіце і глядзіце на неба? Гэты Ісус, што ўзынёсся ад вас на неба, прыйдзе гэтак сама, як вы бачылі Яго, калі ўзносіўся на неба.

¹² Тады яны вярнуліся ў Ерусалім з гары, якая называецца Аліўнай, што блізь Ерусаліма, адлеглай на дзень суботні хады.

¹³ І як прыйшлі, увайшлі ў сьвятліцу, дзе і заставаліся, Пётр і Якаў, Ян і Андрэй, Піліп і Тамаш, Барталамей і Мацьвей, Якаў Алфееў і Сымон Зілот, і Юда, брат Якаваў;

¹⁴ усе яны аднадушна былі ў малітве і ў маленькіх, зь некаторымі жанчынамі і Марыяю, Маці Ісусавай, і з братамі Ягонымі.

¹⁵ І ў тыя дні Пётр, стаўшы сярод вучняў, сказаў -

¹⁶ (а было ж сабралася людзей каля ста дваццаці) - мужы браты! мелася спраўдзіцца тое, што ў Пісаньні прадказаў Дух Святы вуснамі Давідавымі пра Юду, які навёў тых, што схапілі Ісуса;

¹⁷ бо ён быў залічаны да нас і атрымаў пакліканьне да служэньня гэтага;

¹⁸ але набыў зямлю несправядлівай цаною і, калі зрынуўся, раскалолася чэрава ягоная, і вывернуліся вантробы ягоныя;

¹⁹ і гэта сталася вядома ўсім жыхарам Ерусаліма, так што зямля тая на айчыннай іхняй мове названа Акелдама, што азначае «зямля крыві».

²⁰ А ў кнізе Псалмаў напісана: «хай двор ягоны пусткаю стане, і ў ім хай жывога ня будзе», і: «пасада ягоны іншы хай прыіме».

²¹ Дык трэба, каб адзін з тых, што былі з намі праз увесь той час, калі заставаўся і гутарыў з намі Гасподзь Ісус,

²² пачынаючы ад хрышчэньня Янавага па той дзень, калі Ён узынёсся ад нас, быў разам з намі сьведкам уваскрэсьленьня Яго.

²³ І паставілі двух: Язэпа, якога звалі Варсавам, празванага Юстам, і Мацьвія,

²⁴ і памаліліся і сказалі: Ты, Госпадзе, Сэрцаведзе ўсіх, пакажы з гэтых двух аднаго, якога Ты выбраў,

25 прыняць пакліканьне гэтага служэньня і апостальства, ад якога адпаўся Юда, каб ісьці ў сваё месца.
26 І кінулі на іх жэрабя, і выпала жэрабя Мацьвію, і ён далучаны да адзінаццаці апосталаў.

Дз 2

1 Калі настаў дзень Пяцідзясятніцы, усе яны былі аднадушна разам.
2 І раптам зрабіўся шум зь неба, як бы ад павеву моцнага ветру, і напоўніў увесь дом, дзе яны былі.
3 І зьявіліся ім языкі падзеленыя, як бы вогненныя, і апусьціліся па адным на кожнага зь іх.
4 І напоўніліся ўсе Духам Сьвятым і пачалі гаварыць на іншых мовах, як Дух даваў ім вяшчаць.
5 А ў Ерусаліме былі Юдэі, людзі набожныя, з усякага народу пад нябёсамі.
6 Калі зрабіўся гэты шум, сабраліся людзі, і захваляваліся, бо кожны чуў іх, што гавораць на ягонай мове.
7 І ўсе здзіўляліся і дзівавалі, кажучы паміж сабою: гэтыя, што гавораць, ці ня ўсе Галілеяне?
8 Як жа мы чуем кожны сваю мову, у якой нарадзіліся,
9 Парфяне і Мідзяне і Эламіты, і жыхары Месапатаміі, Юдэі і Кападокіі, Понта і Асіі,
10 Фрыгіі і Памфіліі, Егіпта і частак Лівіі, што мяжуюцца з Кірынеяй, і прышлыя з Рыма, Юдэі і празеліты,
11 Крыцяне і Аравіцяне, - чуем іх, як гавораць нашымі мовамі пра вялікія дзеі Божыя?
12 І здзіўляліся ўсе і недаўмёна казалі адзін аднаму: што гэта азначае?
13 А іншыя, насьміхаючыся, казалі: яны апіліся салодкім віном.
14 А Пётр, стаўшы з адзінаццаццю, узвысіў голас свой і прамовіў да іх: мужы Юдэйскія і ўсе, хто жыве ў Ерусаліме! гэта хай будзе вам вядома, і слухайце словы мае:
15 яны не апіліся, як вы думаеце, бо цяпер трэйцяя гадзіна дня;
16 а гэта ёсьць прадказанае прарокам Ёілем:
17 «І будзе ў апошнія дні, кажа Бог, вылью ад Духа Майго на ўсякую плоць; і будуць прарочыць сыны вашыя і дочки вашыя; і хлопцы вашыя будуць бачыць відзежы, і старцы вашыя снамі на розум наставяцца;
18 і на рабоў Маіх і на рабыняў Маіх у тыя дні вылью ад Духа Майго, і будуць прарочыць.
19 І дам чуды на небе ўгары і азнакі на зямлі ўнізе, кроў і вагонь і куро́дым:
20 сонца абернецца ў цемру, і месяц у кроў, перш чым настане дзень Гасподні, вялікі і прасьветлены.
21 І будзе: кожны, хто пакліча імя Гасподняе, уратуецца».
22 Мужы Ізраільскія! выслухайце словы гэтыя: Ісуса Назарэя, Мужа, засьведчанага вам ад Бога сіламі і чудамі і азнакамі, якія Бог утварыў празь Яго сярод вас, як і самі ведаеце,
23 Яго, паводле пэўнае рады і з прадбачаньня Богага выдадзенага, вы ўзялі і, прыбіўшы цьвікамі рукамі беззаконнікаў, забілі;
24 але Бог уваскрэсіў Яго, разарваўшы павязі сьмерці, бо ёй немагчыма было ўтрымаць Яго.
25 Бо Давід кажа пра Яго: «бачыў я перад сабою Госпада заўсёды; бо Ён праваруч мяне, каб Я не пахіснуўся.
26 Таму ўзрадавалася сэрца маё, і ўзьвесяліўся язык мой; нават і плоць мая супакоіцца ў спадзяваньні,

27 бо Ты не пакінеш душы мае ў пекле і не дасі Сьвятому Твайму пабачыць тленьне.

28 Ты даў мне спазнаць дарогу жыцця; Ты напоўніш мяне радасцю прад абліччам Тваім».

29 Мужы браты! хай будзе дазволена адважна сказаць вам пра Давіда-прабацьку, што ён і памёр і пахаваны, і магіла ягоная ў нас па сённяшні дзень;

30 а будучы прарокам і ведаючы, што Бог клятвай абяцаў яму ад плоду сьцёгнаў ягоных ўзьвесьці Хрыста ў плоці і пасадзіць на прастоле ягоным,

31 ён раней сказаў пра ўваскрэсьненне Хрыстовае, што не пакінута душа Ягоная ў пекле, і плоць Ягоная ня бачыла тленьня.

32 Гэтага Ісуса Бог уваскрэсіў, чаго ўсе мы сьведкі.

33 І вось Ён быў узнесены правіцаю Божаю і, прыняўшы ад Айца абяцаньне Сьвятога Духа, выліў тое, што вы сёння бачыце і чуеце.

34 Бо Давід ня ўзышоў на нябёсы, а сам кажа: «сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч Мяне,

35 пакуль не пакладу ворагаў у падножжа ног Тваіх».

36 Дык цьвёрда ведай, увесь дом Ізраілеў, што Бог зрабіў Госпадам і Хрыстом Гэтага Ісуса, Якога вы ўкрыжавалі.

37 Чуочы гэта, яны ўмілаваліся сэрцам і казалі Пятру і астатнім апосталам: што нам рабіць, мужы браты?

38 А Пётр сказаў ім: пакайцеся, і хай ахрысьціцца кожны з вас у імя Ісуса Хрыста на дараваньне грахоў, - і атрымаеце дар Сьвятога Духа;

39 бо вам належыць абяцаньне і дзецям вашым і ўсім далёкім, каго толькі пакліча Гасподзь Бог наш.

40 Ды многімі іншымі словамі ён сьведчыў і ўмаўляў, кажучы: ратуйцеся ад роду гэтага распуснага, упарцістага.

41 І вось тыя, якія прыхільна прынялі слова ягонае, ахрысьціліся, і далучылася таго дня душ каля трох тысяч;

42 і яны ўвесь час заставаліся ў навуцы апосталаў, у абыходзе і ў ламаньні хлеба і ў малітвах.

43 І быў страх у кожнай душы; і многа цудаў і знакаў чынілася праз апосталаў у Ерусаліме.

44 А ўсе вернікі былі разам і ўсё ў іх было супольнае:

45 і прадавалі дастаткі свае і ўсякую маёмасьць, і надзялялі ўсіх гледзячы па патрэбе кожнага;

46 і кожны дзень аднадушна заставаліся ў храме і, ламаючы па дамах хлеб, прымалі страву ў радасьці і ў шчырасьці сэрца,

47 праслаўляючы Бога і маючы любоў усяго народу. А Гасподзь штодня дадаваў царкве тых, хто ратаваўся.

Дз 3

1 Пётр і Ян ішлі разам у храм а дзявятай гадзіне малітвы.

2 І быў чалавек, кульгавы ад улоньня маці ягонай, якога насілі і садзілі кожнага дня каля дзвярэй храма, што называліся Прыгожымі, прасіць міласьціны ў тых, што ўваходзілі ў храм;

3 ён, убачыўшы Пятра і Яна каля ўваходу ў храм, прасіў у іх міласьціны.

4 Пётр зь Янам, прыгледзеўшыся да яго, сказаў: зірні на нас.

5 І той пільна глядзеў на іх, спадзяючыся атрымаць ад іх што-небудзь.

6 Але Пётр сказаў: срэбра і золата няма ў мяне, а што маю, тое даю табе: у імя Ісуса Хрыста Назарэа ўстань і хадзі.

7 І, узяўшы яго за правую руку, падняў; і раптам умацаваліся ў таго ступакі і калені,

8 і, ускочыўшы, устаў, і пачаў хадзіць, і ўвайшоў зь імі ў храм, пахаджаючы і падскокваючы, і славячы Бога,

9 і ўсе людзі бачылі, як ён хадзіў і славіў Бога;

10 і пазналі яго, што гэта быў той самы, які сядзеў каля Прыгожых дзвюх храма дзеля міласціны, і напоўніліся жахам і здзіўленьнем з таго, што сталася зь ім.

11 І як што аздараўлены кульгач не адступаўся ад Пятра і Яна, дык увесь люд у здзіўленьні збегса да іх у прытвор, называны Саламонавым.

12 Ubачыўшы гэта, Пётр сказаў людю: мужы Ізраільскія! што дзівуецца з гэтага, або чаго глядзіце на нас, быццам мы сваёй сілаю і пабожнасцю зрабілі так, што ён ходзіць.

13 А Бог Абрагамаў і Ісаакаў і Якаваў, Бог бацькоў нашых праславіў Сына Свайго Ісуса, Якога вы прадалі і Якога зракліся перад абліччам Пілата, калі ён судзіў адпусьціць Яго.

14 Але Сьвятога і Праведнага вы адцураліся, і прасілі памілаваць чалавека-душагуба,

15 а Пачынальніка Жыцця забілі; Гэтага Бог уваскрэсіў зь мёртвых, і мы сьведкі таго.

16 І празь веру ў імя Ягонае, імя Ягонае ўмацавала гэтага, якога вы бачыце і ведаеце, і вера, якая ад Яго, дала яму ацаленьне гэтае перад ўсімі вамі.

17 А цяпер, я ведаю, браты, што вы як і начальнікі вашыя, зрабілі гэта празь несьведомасьць;

18 А Бог так учыніў, як прадвяшчаў вуснамі ўсіх Сваіх прарокаў - пацярпець Хрысту, так і выканаў.

19 Дык пакайцеся і навярнецеся, каб загладзіліся грахі вашыя,

20 хай прыйдуць часіны лагоды ад аблічча Гасподняга, і хай пашле Ён накіраванага вам Ісуса Хрыста,

21 Якога неба павінна было прыняць да часу здзяйсненьня ўсяго, што казаў Бог вуснамі ўсіх сьвятых Сваіх прарокаў ад веку.

22 Майсей сказаў бацькам: «Гасподзь Бог ваш паставіць вам з братоў ваших Прарока, як мяне; слухайцеся Яго ва ўсім, што Ён ні будзе казаць вам;

23 і будзе, што кожная душа, якая не паслухаецца Прарока Таго, зьнішчыцца з народу».

24 І ўсе прарокі ад Самуіла і пасья яго, колькі іх ні вяшчалі, таксама абвясцілі наперад дні гэтыя.

25 Вы сыны прарокаў і завету, які запавядаў Бог бацькам вашым, кажучы Абрагаму: «і ў семені тваім дабраславяцца ўсе плямёны зямныя».

26 Бог, уваскрэсіўшы Сына Свайго Ісуса, да вас першых паслаў Яго дабраславіць вас, адхіляючы кожнага з вас ад ліхіх дзеяў вашых.

Дз 4

1 Калі яны прамаўлялі да людзей, да іх падступіліся сьвятары і начальнікі варты пры храме і садукее,

2 угневаныя, што яны вучаць людзей і прапаведуюць у Ісусе ўваскрэсьненне зь мёртвых.

3 І наклалі на іх рукі і аддалі іх пад варту да раніцы; бо ўжо зьвечарэла.

4 Многія з тых, што слухалі слова, уверавалі; і было такіх людзей лікам каля пяці тысяч.

5 На другі дзень сабраліся ў Ерусаліме начальнікі іхнія і старэйшыны і кніжнікі,

6 і Анна першасвятар і Каяфа і Ян і Аляксандр і іншыя з роду першасвятарскага,

7 і, паставіўшы іх пасярэдзіне, пыталіся: якою сілаю альбо якім імем вы зрабілі гэта?

8 Тады Пётр, прасякнуты Духам Сьвятым, сказаў ім: начальнікі людзкія і старэйшыны Ізраільскія!

9 калі ў нас пытаюцца сёння адказу за дабрачынства чалавеку нядужаму, як ён здаровы стаўся,

10 дык хай будзе вядома ўсім вам і ўсяму народу Ізраільскаму, што імем Ісуса Хрыста Назарэя, Якога вы ўкрыжавалі, Якога Бог уваскрэсіў зь мёртвых, Ім пастаўлены ён перад вамі здаровы:

11 Ён - камень, пагарджаны вамі будаўнікамі, але ён зрабіўся галавою вугла, і няма ні ў кім іншым ратунку;

12 бо няма другога імя пад небам, дадзенага людзям, якім належала б нам уратавацца.

13 Ubачыўшы адвагу Пятра і Яна і зьмеціўшы, што яны людзі някніжныя і простыя, яны здзіўляліся; тым часам пазнавалі іх, што былі яны зь Ісусам;

14 але бачачы ацаленага чалавека, які стаяў зь імі, нічога сказаць не маглі насуперак.

15 І, загадаўшы ім выйсьці з сынедрыёна, раіліся паміж сабою,

16 кажучы: што нам зрабіць з гэтымі людзьмі? бо ўсім, хто жыве ў Ерусаліме, вядома, што яны ўчынілі на яве цуд, і мы ня можам аспрэчыць гэтага;

17 але, каб больш не раскрылася гэта ў народзе, з пагрозай забаронім ім, каб не казалі пра імя гэтае нікому зь людзей.

18 І, паклікаўшы іх, загадалі ім зусім не прапаведаваць і ня вучыць у імя Ісуса.

19 Але Пётр і Ян казалі ім у адказ: памяркуйце, ці справядліва перад Богам - слухацца вас болей, чым Бога?

20 Мы ня можам не гаварыць пра тое, што бачылі і чулі.

21 А тыя, прыстрашыўшы, адпусьцілі іх, не знайшоўшы магчымасьці пакараць іх, з прычыны людзей, бо ўсе славілі Бога за тое, што адбылося;

22 бо больш за сорок гадоў было таму чалавеку, зь якім сталася гэтае дзіва выздараўленьня.

23 Адпушчаныя, яны прыйшлі да сваіх і пераказалі, што казалі ім першасвятары і старэйшыны.

24 А яны, выслухаўшы, аднадушна ўзвысілі голас да Бога і казалі: Валадару Божа, Які стварыў неба і зямлю і мора і ўсё, што ў іх!

25 Ты вуснамі бацькі нашага Давіда, раба Твайго, сказаў праз Духа Сьвятога: «чаго бунтуюць язычнікі, і народы намышляюць марнасьць?

26 Паўсталі цары зямныя, і князі сабраліся разам супраць Госпада і супраць Хрыста Яго,

27 бо сапраўды сабраліся ў горадзе гэтым супраць Сьвятога Сына Твайго Ісуса, памазанца Твайго, Ірад і Понцій Пілат зь язычнікамі і народам Ізраільскім,

28 каб зрабіць тое, чаму быць накіравала рука Твая і рада Твая.

29 І сёння, Госпадзе, глянь на пагрозы іхнія і дай рабам Тваім з усёй сьмеласьцю гаварыць слова Тваё,

30 тады як Ты прасьціраеш руку Тваю на гаеньне і на тварэньне азнакаў і цудаў імем Сьвятога Сына Твайго Ісуса.

31 І, як памаліліся, здрыганулася месца, дзе яны былі сабраліся, і ўсе прасякнуліся Духам Сьвятым і абвяшчалі слова Божае сьмела.

32 А ў мноства людзей, што ўверавалі, было адно сэрца і адна душа; і ніхто нічога з дастаткаў сваіх не называў сваім, а ўсё ў іх было супольнае.

33 Апосталы зь вялікаю сілай сьведчылі пра ўваскрэсеньне Госпада Ісуса Хрыста; вялікая мілата была на ўсіх іх.

34 Ня было сярод іх анікога ў нястачы; бо ўсе, хто валодаў землямі альбо дамамі, прадаючы іх, прыносілі грошы ад продажу

35 і клалі да ног апосталаў; і кожнаму давалася, у чым хто меў патрэбу.

36 Так Ёсія, празваны апосталамі Варнавам, - што азначае «сын судзішэння», лявіт, родам Кіпрэец,

37 у якога была свая зямля, прадаўшы яе, прынёс грошы і паклаў да ног апосталаў.

Дз 5

1 А адзін чалавек, якога звалі Ананія, з жонкаю сваёю Сапфіраю, прадаўшы маёмасьць,

2 прыхаваў з цаны, зь ведама жонкі сваёй, а пэўную частку прынёс і паклаў да ног апосталаў.

3 Але Пётр сказаў: Ананія! навошта ты дазволіў сатане ўкласьці ў сэрца тваё думку сказаць няпраўду Духу Сьвятому і ўтоіць з цаны за зямлю?

4 Чым ты валодаў, ці ж не тваё было, і набытае з продажу ці ж не ў тваім валоданьні было? навошта ж паклаў ты гэта ў сэрцы тваім? ты няпраўду сказаў ня людзям, а Богу.

5 Пачуўшы гэтыя словы, Ананія ўпаў бяз духу; і вялікі страх ахапіў усіх, хто чуў гэта.

6 І ўстаўшы, юнакі падрыхтавалі яго да пахаваньня і вынеслі і пахавалі.

7 Гадзіны праз тры пасля гэтага ўвайшла і жонка ягоная, ня ведаючы, што сталася.

8 А Пётр спытаўся ў яе: скажы мне, ці за столькі прадалі вы зямлю? Яна сказала: так, за столькі.

9 Але Пётр сказаў ёй: навошта змовіліся вы спакусіць Духа Гасподняга? Вось, каля дзвюх ногі тых, што пахавалі мужа твайго; і цябе вынесуць.

10 Раптам яна ўпала каля ног ягоных і выпусьціла дух, і юнакі, увайшоўшы, знайшлі яе мёртвую, вынеслі і пахавалі каля мужа ейнага.

11 І вялікі страх агарнуў усю царкву і ўсіх, што чулі гэта.

12 А рукамі апосталаў учыняліся ў народзе многія знакі і цуды; і ўсе аднадушна заставаліся ў прытворы Саламонавым;

13 і ніхто староньні не адважваўся падступіцца да іх, а людзі славілі іх.

14 А вернікаў болей і болей далучалася да Госпада, мноства мужчын і жанчын,

15 так што выносілі хворых на вуліцы і клалі на пасьцелях і ложках, каб хоць цень Пятра, калі ён праходзіў, асяніў каго зь іх.

16 Сыходзіліся таксама ў Ерусалім многія з навакольных гарадоў, нясучы хворых і нячыстымі духамі апантаных, і ацаляліся ўсе.

17 А першасьвятар і зь ім усе, сутная ерась садукейская, напоўніліся зайздрасьцю,

18 і наклалі рукі свае на апосталаў, і ўвязьнілі іх у грамадзкую цямніцу.

19 Але анёл Гасподні ўначы адчыніў дзверы цямніцы і, вывёўшы іх, сказаў:

20 ідзеце і, стаўшы, кажэце ў царкве люду ўсе гэтыя словы жыцця.

21 Яны, паслухаўшыся, увайшлі раніцай у царкву, і вучылі. Тым часам першасьвятар і хто зь ім, прыйшоўшы, склікалі сынедрыён і ўсіх старэйшын з сыноў Ізраілевых, і паслалі ў цямніцу прывесці апосталаў.

22 Але служкі, калі прыйшлі, не знайшлі іх у цямніцы і вярнуўшыся данесьлі,

23 кажучы: цямніцу мы знайшлі замкнутую з усёй перасьцярогаю і вартаю, якая стаяла каля дзвюх ног; але, калі адчынілі, не знайшлі ў ёй нікога.

24 Калі пачулі гэтыя словы першасьвятар, начальнік варты і астатнія першасьвятары, не разумелі, што б гэта азначала.

25 А нехта прыйшоў і данёс ім, кажучы: вось, мужы, якіх вы ўвязьнілі ў цямніцу, стаяць у царкве і вучаць людзей.

26 Тады начальнік варты пайшоў са служкамі і прывёў іх бяз прымусу, бо баяліся людзей, каб не пабілі іх камянямі;

27 а прывёўшы іх, паставілі ў сынедрыёне; і спытаўся ў іх першасьвятар, кажучы:

28 ці не забаранілі мы вам строга вучыць у імя гэтае? І вось вы напоўнілі Ерусалім вучэньнем вашым, і хочаце навесьці на нас кроў Таго Чалавека.

29 А Пётр і апосталы ў адказ сказалі: трэба слухацца болей Бога, чым людзей;

30 Бог бацькоў нашых уваскрэсіў Ісуса, Якога вы забілі, павесіўшы на дрэве.

31 Яго Бог узвысіў праваю Сваёю ў Пачынальніка і Збаўцу, каб даць Ізраілю пакаяньне і дараваньне грахоў;

32 Сьведкі Яму ў гэтым мы і Дух Сьвяты, Якога Бог даў тым, хто паслухмяны Яму.

33 Чуючы гэта, яны расьпіраліся ад гневу і намышлялі забіць іх.

34 Устаўшы ў сынедрыёне, адзін фарысэй, якога звалі Гамалііл, законатлумач, паважаны ўсім народам, загадаў вывесці апосталаў на кароткі час,

35 а ім сказаў: мужы Ізраільскія! падумайце самі сабе пра людзей гэтых, што вам зь імі рабіць.

36 Бо незадоўга да гэтага прыйшоў Фэўда, выдаючы сябе за кагосьці вялікага, і да яго прыстала каля чатырохсот чалавек; але ён быў забіты, і ўсе, што слухаліся яго, расьсеяліся і зьніклі,

37 пасья яго ў час перапісу зьявіўся Юда Галілеянін і павёў за сабою даволі многа людзей; але ён загинуў, і ўсе, што слухаліся яго, рассыпаліся;

38 і сёньня, кажу вам, адступецца ад людзей гэтых і пакіньце іх; бо калі гэтае пачынаньне і гэтая дзея - ад людзей, дык яно разбурыцца,

39 а калі ад Бога, дык вы ня можаце разбурыць яго; сьцеражэцесья, каб вам ня стацца і богапраціўцамі.

40 Яны паслухаліся яго і, паклікаўшы апосталаў, білі іх і, забараніўшы ім гаварыць пра імя Ісуса, адпусьцілі іх.

41 А яны пайшлі з сынедрыёна, радыя, што за імя Госпада Ісуса мелі гонар прыняць зьнявагу;

42 і кожны дзень у царкве і па дамах не пераставалі вучыць і зьвеставаць пра Ісуса Хрыста.

Дз 6

1 Тымі днямі, калі намножылася вучняў, пачалі Эліністы наракаць на Габрэяў за тое, што ўдовы іхнія занядбаныя ў штодзённай раздачы міласьціны.

2 Тады дванаццаць апосталаў, паклікаўшы многа вучняў, сказалі: нягожа нам, занядбаўшы слова Божае, рупіцца пра застольлі.

3 Дык вось, браты, выберыце спаміж сябе сем мужоў абазнаных, напоўненых Сьвятым Духам і мудрасьцю; іх паставім на гэтую службу;

4 а мы ўвесь час будзем у малітве і ў служэньні словам.

5 І спадабалася гэтая прапанова ўсёй грамадзе; і выбралі Сьцяпана, мужа, поўнага веры і Духа Сьвятога, і Піліпа, і Прохара і Міканора, і Цімона і Пармена, і Мікалая Антыяхійца, наварнутага зь язычнікаў;

6 іх паставілі перад апосталамі, і яны, памаліўшыся, усклалі на іх рукі;

7 і слова Божае расло, і лік вучняў даволі памнажаўся ў Ерусаліме; і зь сьвятароў вельмі многія ўпакорыліся веры.

8 А Сьцяпан, поўны веры і сілы, учыняў вялікія цуды і азнакі ў народзе.

9 Некаторыя з так званае сынагогі Лібертынцаў і Кірынейцаў і Александрыяцаў і некаторыя з Кілікіі і Асіі ўступілі ў спрэчку са Сьцяпанам;
10 але не магілі ўстояць супраць мудрасьці і Духу, Якім ён прамаўляў.

11 Тады падбухторылі яны некаторых сказаць: мы чулі, як ён казаў блюзьнерчыя словы на Майсея і на Бога.

12 І ўзбурылі люд і старэйшын і кніжнікаў і напаўшы схапілі яго і павялі ў сынедрыён,

13 і паставілі ілжывых сьведкаў, якія казалі: гэты чалавек не перастае гаварыць блюзьнерчыя словы на сьвятое месца гэтае і на закон;

14 бо мы чулі, як ён казаў, што той Ісус Назарэй зруйнуе месца гэтае і зьменіць звычаі, якія перадаў нам Майсей.

15 І ўсе, хто сядзеў у сынедрыёне, гледзячы на яго, бачылі аблічча ягонае, як аблічча анёла.

Дз 7

1 Тады сказаў першасьвятар: ці так гэта?

2 А ён сказаў: мужы браты і бацькі! паслухайце. Бог славы зьявіўся бацьку нашаму Абрагаму ў Месапатаміі, да перасяленьня яго ў Харан,

3 і сказаў яму: выйдзі зь зямлі тваёй і з радзіны тваёй і з дома бацькі твайго, і ідзі ў зямлю, якую пакажу табе.

4 Тады ён выйшаў зь зямлі Халдэйскай і пасяліўся ў Харане; а адтуль, пасяля сьмерці бацькі ягонага, перасяліў яго Бог у гэтую зямлю, дзе вы цяпер жывяце;

5 і ня даў яму на ёй спадчыны ні на ступак нагі, а абяцаўся даць яе на валоданьне яму нашчадкам ягоным пасяля яго, калі ён яшчэ быў бязьдзетны.

6 І сказаў яму Бог, што нашчадкі ягоныя будуць прыхаднямі ў чужой зямлі і будуць у рабстве і прыгнёце гадоў чатырыста.

7 Але Я, сказаў Бог, учыню суд над тым народам, у якога яны будуць у рабстве; і пасяля таго яны выйдучь і будуць служыць Мне на гэтым месцы.

8 І даў яму запавет абразаньня. Пасяля гэтага ён спарадзіў Ісаака і абрэзаў яго восьмага дня; а Ісаак спарадзіў Якава, а Якаў - дванаццаць патрыярхаў.

9 Патрыярхі з зайздасьці прадалі Язэпа ў Егіпет; але Бог быў зь ім,

10 і выбавіў яго ад усіх уціскаў ягоных, і дараваў мудрасьць яму і ўпадабаньне фараона, цара Егіпецкага, і той паставіў яго начальнікам над Егіптам і над усім домам сваім.

11 І прыйшоў голад і вялікі смутак на ўсю зямлю Егіпецкую і Ханаанскую, і бацькі нашыя не знаходзілі, чым пракарміцца.

12 А Якаў, пачуўшы, што ёсьць пшаніца ў Егіпце, паслаў туды бацькоў нашых першым разам;

13 а як прыйшлі яны другім разам, Язэп адкрыўся братам сваім і вядомы стаў фараону род Язэпаў.

14 Язэп, паслаўшы, паклікаў бацьку свайго Якава і ўсю радзіну сваю, семдзсят пяць душ.

15 Якаў перайшоў у Егіпет, і памёр сам і бацькі нашыя;

16 і перанесены былі ў Сіхем і пакладзены ў магілу, якую купіў Абрагам за цану серабра ў сыноў Эмора Сіхемавага.

17 А як наблізіўся час збыцца абяцаньню, за якое прысягнуў Бог Абрагаму, народ разрастаўся і множыўся ў Егіпце,

18 аж пакуль ня прыйшоў новы цар, які ня ведаў Язэпа;

19 гэты, намысьляючы ліхое супроць роду нашага, уціскаў бацькоў нашых, вымушаючы іх кідаць дзяцей сваіх, каб ня выжывалі.

20 У гэты час нарадзіўся Майсей і быў да спадобы Богу; тры месяцы яго кармілі ў доме бацькі ягонага,

21 А як выкінулі, узяла яго дачка фараонава і выхавала яго ў сябе як сына.

22 І навучылі Майсея ўсёй мудрасьці Егіпецкай і быў моцны ў словах і дзеях.

23 А як споўнілася яму сорок гадоў, запала яму ў сэрца адведаць братоў сваіх, сыноў Ізраілевых.

24 І, убачыўшы, як крыўдзілі аднаго, заступіўся і адпомсціў за пакрыўджанага, забіўшы Егіпцяніна.

25 Ён думаў, зразумеюць браты яго, што Бог рукою ягонаю дае ім збавеньне; але яны не зразумелі.

26 На другі дзень, калі некаторыя зь іх сварыліся, ён зьявіўся і схіляў іх да згоды, кажучы: вы - браты; навошта крыўдзіце адзін аднаго?

27 А той, што крыўдзіў блізкага, адштурхнуў яго, кажучы: хто цябе паставіў начальнікам і судзьдзёю над намі?

28 Ці ня хочаш ты забіць і мяне, як учора забіў Егіпцяніна?

29 Ад гэтых словаў Майсей уцёк і стаўся прыхаднем у зямлі Мадыямскай, дзе нарадзіліся ад яго два сыны.

30 Як мінула сорок гадоў, зьявіўся яму ў пустыні, дзе гара Сынайская, анёл Гасподні ў полымі вогненнага цярновага куста.

31 Майсей убачыўшы здзівіўся з уявы; а калі падыходзіў разгледзець, быў яму голас Гасподні:

32 Я Бог бацькоў тваіх, Бог Абрагамаў і Бог Ісаакаў і Бог Якаваў. Майсей, ахоплены страхам, не адважыўся глядзець.

33 І сказаў яму Гасподзь: скінь абутак з ног тваіх, бо месца, на якім ты стаіш, ёсьць зямля сьвятая.

34 Бачу Я ўціск народу Майго ў Егіпце і чую стогны ягоныя, і сышоў выбавіць яго; дык ідзі ж, Я пашлю цябе ў Егіпет.

35 Гэтага Майсея, якога яны адцураліся, сказаўшы: хто цябе паставіў начальнікам і судзьдзёю? - яго Бог рукою анёла, што зьявіўся яму ў цярновым кусьце, паслаў начальнікам і ратаўніком.

36 Ён вывеў іх, учыніўшы цуды і азнакі ў зямлі Егіпецкай і ў Чэрмным моры і ў пустыні за сорок гадоў.

37 Гэта той Майсей, які сказаў сынам Ізраілевым: Прарока паставіць вам Гасподзь Бог ваш з братоў ваших: Яго слухайце.

38 Гэта той самы, які быў на сходзе ў пустыні з анёлам, што гаварыў зь ім на гары Сынаі, і з бацькамі нашымі, і які прыняў жывыя словы, каб перадаць нам,

39 якому бацькі нашыя не хацелі быць паслухмянымі, а адмовіліся ад яго і павярнуліся сэрцамі сваімі да Егіпта,

40 сказаўшы Аарону: зрабі нам багоў, якія б ішлі наперадзе нас, бо з Майсеем, які вывеў нас зь зямлі Егіпецкай, ня ведаем, што здарылася.

41 І зрабілі ў тыя дні цяля, і прынеслі ахвяру ідалу, і весяліліся перад творам рук сваіх.

42 А Бог адварнуўся і пакінуў іх служыць войску нябеснаму, як напісана ў кнізе прарокаў: «дом Ізраілеў! Ці прыносілі вы Мне заколатае і ахвяры за сорок гадоў у пустыні?

43 Вы прынялі скінію Малохаву і зорку бога вашага Рэмфана, выявы, якія вы зрабілі, каб пакланяцца ім: і я перасялю вас за Вавілон».

44 Скінія сьведчаньня была ў бацькоў нашых у пустыні, як загадаў Той, Хто сказаў Майсею зрабіць яе паводле ўзору, ім бачанага.

45 Бацькі нашыя зь Ісусам, узяўшы яе, унеслі ў валоданьні народаў, прагнанных Богам ад аблічча бацькоў ваших. Так было да дзён Давідавых;

46 гэты знайшоў мілату перад Богам і маліў, каб знайсці жытло Богу Якаваму.
47 А Саламон збудаваў Яму дом.
48 Але ўсявышні не ў рукатворных храмах жыве, як кажа прарок:
49 «неба - трон Мой, і зямля - падножжа ног Маіх; які дом збудуеце Мне, кажа
Гасподзь, альбо якое месца на адпачынак Мой?
50 Ці ж не Мая рука стварыла ўсё гэта?».
51 Цьвёрдахрыбетныя! людзі зь неабрэзанымі сэрцамі і вушамі! вы заўсёды
працівіцеся Духу Святому, як бацькі вашыя, так і вы:
52 каго ж бо з прарокаў ня гналі бацькі вашыя? яны забілі прадвесьнікаў
прышэсця Праведніка, прадажнікамі і забойцамі Якога сталіся сёння вы,
53 вы, якія прынялі ўстанаўленьнем анельскім закон, і не захавалі.
54 Слухаючы гэта, яны рваліся сэрцамі і скрыгталі на яго зубамі.
55 А Сыцяпан, напоўнены Духам Святым, паглядзеўшы на неба, убачыў
Божую славу і Ісуса, Які стаяў праваруч Бога,
56 і сказаў: вось, бачу я нябёсы расчыненыя і Сына Чалавечага, Які стаіць
праваруч Бога.
57 Але яны, закрычаўшы моцным голасам, затыкалі вушы свае, і аднадушна
кінуліся на яго,
58 і, вывеўшы за горад, пачалі біць яго камянямі. А сьведкі паклалі сваю
адзежу да ног юнака, якога звалі Саўлам.
59 І білі камянямі Сыцяпана, які маліўся і казаў: Госпадзе Ісусе! прымі дух
мой!
60 І, схіліўшы калені, усклікнуў моцным голасам: Госпадзе! ня лічы ім грэху
гэтага! І, сказаўшы гэта, спачыў.

Дз 8

1 А Саўл ухваляў забойства яго. У тыя дні паўстала вялікае ганеньне на царкву
ў Ерусаліме, і ўсе, апрача апосталаў, расьсеяліся па розных месцах Юдэйскіх
і Самарыйскіх.
2 А Сыцяпана пахавалі мужы богабязныя і ўчынілі вялікі плач па ім.
3 А Саўл глуміў царкву і, заходзячы ў дамы і, выцягваючы мужчын і жанчын,
аддаваў у цямніцу.
4 А тым часам тыя, што расьсеяліся, хадзілі і зьвеставалі слова.
5 Так Піліп прыйшоў у горад Самарыйскі і прапаведаваў ім Хрыста;
6 народ аднадушна слухаў, што гаварыў Піліп, і чуў і бачыў, якія ён тварыў
цуды;
7 бо нячыстыя духі з многіх апанаваных імі выходзілі зь вялікім крыкам, а
многія паралізаваныя і кульгавыя ацаліліся.
8 І была радасьць вялікая ў тым горадзе.
9 А быў у горадзе адзін чалавек, якога звалі Сымон, які перад тым вядзьмарыў
і здзіўляў люд Самарыйскі, удаючы зь сябе кагосьці вялікага;
10 яго слухалі ўсе, ад малога да вялікага, кажучы: гэты ёсьць вялікая сіла
Божая.
11 А слухалі яго таму, што ён доўгі час здзіўляў іх чарадзеяствамі.
12 Але калі паверылі Піліпу, які зьвеставаў пра Царства Божае і пра імя Ісуса
Хрыста, дык хрысьціліся і мужчыны і жанчыны.
13 Увераваў і сам Сымон і ахрысьціўшыся не адыходзіў ад Піліпа; і, бачачы, як
тварыліся вялікія сілы і знакі, дзіву даваўся.
14 Апосталы, якія былі ў Ерусаліме, пачуўшы, што Самаране прынялі слова
Божае, паслалі да іх Пятра і Яна,
15 якія прыйшоўшы памаліліся за іх, каб прынялі Духа Святога:

16 бо Ён ня зыходзіў яшчэ ні на кога зь іх, а толькі былі яны ахрышчаны ў імя Госпада Ісуса;

17 тады ўсклалі рукі на іх, і яны прынялі Духа Сьвятога.

18 А Сымон, убачыўшы, што праз ускладаньне рук апосталаў падаецца Дух Сьвяты, прынёс ім грошы,

19 кажучы: дайце і мне ўладу гэтую, каб той, на каго Я ўскладу рукі, прымаў Духа Сьвятога.

20 Але Пётр сказаў яму: срэбра тваё хай будзе на згубу з табою, бо ты намысьліў дар Божы здабыць на грошы.

21 Няма табе ў гэтым часткі і долі, бо сэрца тваё няслушнае перад Богам;

22 дык пакайся ў гэтым грэху тваім і маліся Богу: можа, даруецца табе намысел сэрца твайго;

23 бо бачу цябе поўнага жоўці горкай і ў путах няпраўды.

24 А Сымон сказаў у адказ: памалецесь вы за мяне Госпаду, каб не спасьцігла мяне нішто з таго, што вы казалі.

25 А яны, засьведчыўшы і ўзьявсьціўшы слова Гасподняе, пайшлі назад у Ерусалім і ў многіх селішчах Самарыйскіх прапаведавалі Дабравесьце.

26 А Піліпу анёл Гасподні сказаў: устань і ідзі на поўдзень, на дарогу, якая вядзе зь Ерусаліма ў Газу, на тую, якая пустая.

27 Ён устаў і пайшоў; і вось, муж Эфіопскі, кажэнік, вальможа Кандакіі, царыцы Эфіопскай, ахоўца ўсіх яе скарбаў, які прыязджаў у Ерусалім на пакланеньне,

28 вяртаўся і, седзячы на калясьніцы сваёй, чытаў прарока Ісаю.

29 Дух сказаў Піліпу: падыдзі і прыстань да гэтае калясьніцы.

30 Піліп падышоў і, пачуўшы, што ён чытае прарока Ісаю, сказаў: ці разумееш, што чытаеш?

31 Ён сказаў: як магу разумець, калі хто не наставіць мяне? І папрасіў Піліпа ўзысьці і сесьці зь ім.

32 А месца зь Пісаньня, якое ён чытаў, было гэтае: «як авечку, вялі Яго на закол, і, як ягня, перад стрыгалём ягоным, маўчыць, так Ён не размыкаў вуснаў Сваіх;

33 у прыніжэньні Яго суд Ягоны адбыўся, а род Яго хто высьветліць? бо забіраецца ад зямлі жыцьцё Ягонае».

34 А кажэнік сказаў Піліпу ў адказ: прашу цябе сказаць: пра каго прарок кажа гэта? ці пра сябе, ці пра каго іншага?

35 Піліп разамкнуў вусны свае і, пачаўшы з гэтага Пісаньня, апавядаў яму пра Ісуса.

36 Тым часам, едучы па дарозе, яны прыехалі да вады, і кажэнік сказаў: вось, вада: што перашкаджае мне ахрысьціцца?

37 А Піліп сказаў яму: калі верыш ад шчырага сэрца, можна. Той сказаў у адказ: веру, што Ісус ёсьць Сын Божы.

38 І загадаў спыніць калясьніцу; і сышлі абодва ў ваду, Піліп і кажэнік; і ахрысьціў яго.

39 А калі яны выйшлі з вады, Дух Гасподні падхапіў Піліпа, і кажэнік ужо ня бачыў яго, і паехаў сваёю дарогаю, радуючыся.

40 А Піліп апынуўся ў Азоце і, як праходзіў, зьвеставаў усім гарадам, пакуль прыйшоў у Кесарыю.

Дз 9

¹ А Саўл, яшчэ дышучы грозьбамі і забойствам на вучняў Гасподніх, прыйшоў да першасьвятара

2 і выпрасіў у яго пісьмы ў Дамаск сынагогам, каб, калі знойдзе каго, хто следуе гэтаму вучэнню, і мужчын і жанчын, звязаўшы, прыводзіць у Ерусалім.

3 Калі ж ён ішоў і набліжаўся да Дамаска, раптам асьвятліла яго зьзяньне зь неба;

4 ён упаў на зямлю і пачуў голас, які казаў яму: Саўле, Саўле, што ты гоніш Мяне?

5 Ён сказаў: хто Ты, Госпадзе? А Госпадзь сказаў: Я Ісус, Якога ты гоніш. Цяжка табе ісьці супраць ражна.

6 Ён, у страху і жудасьці, сказаў: Госпадзе! што загадаеш мне рабіць? І Госпадзь сказаў яму: устань ды ідзі ў горад; і сказана будзе табе, што табе трэба рабіць.

7 А людзі, якія ішлі зь ім, стаялі здраньцьвелья, чуючы голас, але нічога ня бачылі.

8 Саўл падняўся зь зямлі, і з расплюшчанымі вачыма нікога ня бачыў; і павялі яго за руку і прывялі ў Дамаск;

9 і тры дні ён ня бачыў, і ня еў і ня піў.

10 У Дамаску быў адзін вучань, якога звалі Ананія; і Госпадзь, зьявіўшыся, сказаў яму: Ананія! Той сказаў: я, Госпадзе.

11 А Госпадзь сказаў яму: устань ды ідзі на вуліцу, так званую Простую, і спытайся ў Юдавым доме Тарсяніна, якога завуць Саўл: ён цяпер моліцца

12 і бачыў ва ўяве мужа, імем Ананія, які прыйшоў да яго і ўсклаў на яго руку, каб ён зноў бачыў.

13 Ананія адказваў: Госпадзе! Я чуў ад многіх пра гэтага чалавека, колькі ліха зрабіў ён сьвятым Тваім у Ерусаліме;

14 і тут мае ад першасьвятароў уладу вязаць усіх, хто заклікае імя Тваё.

15 Але Госпадзь сказаў яму: ідзі, бо ён ёсьць Мой выбраны посуд, каб абвяшчаць імя Маё перад народамі і царамі і сынамі Ізраілевымі;

16 і Я пакажу яму, колькі ён мусіць адпакутаваць за імя Маё.

17 Ананія пайшоў і ўвайшоў у дом і, усклаўшы на яго рукі, сказаў: браце Саўле! Госпадзь Ісус, што зьявіўся табе на дарозе, якую ты ішоў, паслаў мяне, каб ты зноў бачыў і напоўніўся Духам Сьвятым.

18 І адразу нібы луска апала з вачэй ягоных, і раптам ён зноў пачаў бачыць і, устаўшы, ахрысьціўся

19 і, пaeўшы, умацаваўся. І быў Саўл некалькі дзён з вучнямі ў Дамаску;

20 і адразу пачаў прапаведаваць у сынагогах пра Ісуса, што Ён ёсьць Сын Божы.

21 І ўсе, хто чуў, здзіўляліся і казалі: ці ня той гэта самы, які гнаў у Ерусаліме тых, што заклікалі імя гэтае, ды і сюды прыйшоў па тое, каб вязаць іх і весці да першасьвятароў?

22 А Саўл усё больш і больш умацоўваўся і бянтэжыў Юдэяў, якія жылі ў Дамаску, даводзячы, што Гэты ёсьць Хрыстос.

23 А як мінула даволі часу, Юдэі змовіліся забіць яго.

24 Але Саўл дазнаўся пра гэты намысел іхні; а яны дзень і ноч пільнавалі каля брамы, каб забіць яго.

25 А вучні ўначы, узяўшы яго, спусьцілі з мура ў кашы.

26 Саўл прыйшоў у Ерусалім і стараўся прыстаць да вучняў; але ўсе баяліся яго, ня верачы, што ён вучань.

27 А Варнава, узяўшы яго, прыйшоў да апосталаў і расказаў ім, як на дарозе ён бачыў Госпада, і што сказаў яму Госпадзь, і як ён у Дамаску адважна прапаведаваў у імя Ісуса.

28 І заставаўся ён зь імі, уваходзячы і выходзячы, у Ерусаліме, і адважна прапаведаваў імя Госпада Ісуса.

29 Гутарыў ён таксама і спрачаўся з Эліністамі; а яны замахі рабілі забіць яго.

30 Браты, даведаўшыся пра гэта, адправілі яго ў Кесарыю і правялі ў Тарс.

31 А цэрквы па ўсёй Юдэі, Галілеі і Самарыі былі ў спакоі, удасканальваючыся і ходзячы ў страху Гасподнім, і ў суцяшэньні Сьвятога Духа множыліся.

32 Сталася, што Пётр, абыходзячы ўсіх, зайшоў да сьвятых, якія жылі ў Лідзе;

33 Там знайшоў ён аднаго чалавека, якога звалі Энэй, што ўжо восем гадоў ляжаў у пасьцелі ў палярушы.

34 Пётр сказаў яму: Энэй! ацаліе цябе Ісус Хрыстос; устань з пасьцелі тваёй. І той адразу ўстаў.

35 І бачылі ўсе яго, хто жыў у Лідзе і ў Сароне, якія і навярнуліся да Госпада.

36 У Ёпіі была адна вучаніца, якую звалі Тавіта, што азначае: Сарна; яна была поўная добрых учынкаў і чыніла шмат міласьціны.

37 Сталася тымі днямі, што занядушала і памерла; яе абмылі і паклалі ў сьвятліцы.

38 А як што Ліда недалёка ад Ёпіі, дык вучні, дачуўшыся, што Пётр там, паслалі да яго двух чалавек прасіць, каб ён не забавіўся прыйсьці да іх.

39 Пётр устаў і пайшоў зь імі; і калі ён прыйшоў, увялі яго ў сьвятліцу, і ўсе ўдовы ў сьлёзах сталі перад ім, паказваючы кашулі і сукенкі, якія рабіла Сарна, жывучы зь імі.

40 Пётр выслаў усіх з пакоя і, уклечыўшы, памаліўся і, зьвярнуўшыся да цела, сказаў: Тавіта! устань. І яна расплюшчыла вочы свае і, убачыўшы Пятра, села.

41 Ён, падаўшы ёй руку, падняў яе і, паклікаўшы сьвятых і ўдоваў, паставіў яе перад імі жывую.

42 Гэта стала вядома па ўсёй Ёпіі, і многія ўверавалі ў Госпада.

43 І шмат дзён перабываў ён у Ёпіі ў нейкага Сымона-гарбара.

Дз 10

1 У Кесарыі быў адзін чалавек, якога звалі Карнілій, сотнік з кагорты, называнай Італійскай,

2 пабожны і богабаязны з усім домам сваім, ён рабіў шмат міласьціны людзям і заўсёды маліўся Богу.

3 Ён ва ўяве ясна бачыў каля дзявятай гадзіны дня анёла Божага, які ўвайшоў да яго і сказаў яму: Карнілій!

4 А ён, зірнуўшы на яго і спалохаўшыся, сказаў: што, Госпадзе? Анёл адказваў яму: малітвы твае і міласьціны твае ўзгадаліся перад Богам;

5 дык пашлі людзей у Ёпію і пакліч Сымона, якога завуць Пятром:

6 ён гасьцюе ў нейкага Сымона-гарбара, чый дом каля мора; ён скажа табе, што табе трэба рабіць.

7 Калі анёл, які гаварыў з Карніліем, адышоў, дык ён, паклікаўшы двух сваіх слуг і набожнага воіна з тых, што былі пры ім,

8 і расказаўшы ім усё, паслаў іх у Ёпію.

9 На другі дзень, калі яны ішлі і набліжаліся да горада, Пётр каля шостай гадзіны ўзышоў на дах дома памаліцца.

10 І адчуў ён голод, і захацеў есьці; пакуль гатавалі, найшла на яго жарсьць,

11 і бачыць адчыненае неба і нейкі посуд, які апускаецца да яго, нібы вялікае палатно, прывязанае за чатыры рагі і апусканае на зямлю;

12 у ім былі ўсякія чатыроногі зямныя, зьвяры, плазуны і птушкі нябесныя.

13 І быў голас яму: устань, Пётр, закалі і еж.

14 Але Пётр сказаў: не, Госпадзе! я ніколі ня еў нічога паганага або нячыстага.

15 Тады другі раз быў голас яму: што Бог ачысьціў, таго не ўважай за нячыстае.

16 Гэта было тройчы - і посуд зноў падняўся на неба.

17 Калі ж Пётр раздумаў сам сабе, што б такое азначаў гэты відзеж, што ён бачыў, - вось, мужы, пасланыя Карніліем, распытаўшыся пра дом Сымонаў, спыніліся каля варот,

18 і, гукнуўшы, спыталіся: ці тут Сымон, якога завуць Пятром?

19 Тым часам, як Пётр разважаў пра відзеж, Дух сказаў яму: вось, трох чалавек шукаюць цябе;

20 устань, сыйдзі і йдзі зь імі, зусім не сумняваючыся; бо Я паслаў іх.

21 Пётр, сыйшоўшы да людзей, прысланых да яго ад Карнілія, сказаў: я той, каго вы шукаеце; дзеля якой справы прыйшлі вы?

22 А яны казалі: Карнілій сотнік, чалавек дабрачынны і богабазны, шанаваны ўсім народам Юдэйскім, атрымаў ад сьвятога анёла наказ паклікаць цябе ў дом свой і паслухаць словаў тваіх.

23 Тады Пётр, запрасіўшы іх, пачаставаў; а назаўтра, устаўшы, пайшоў зь імі, і некаторыя браты Ёпіўскія пайшлі зь ім.

24 На другі дзень прыйшлі яны ў Кесарыю. А Карнілій чакаў іх, склікаўшы родзічаў і сваіх блізкіх сяброў.

25 Калі Пётр уваходзіў, Карнілій сустрэў яго і пакланіўся, прыпаўшы да ног ягоных.

26 А Пётр падняў яго, кажучы: устань; я таксама чалавек.

27 І, гутарачы зь ім, увайшоў і знайшоў многа сабраных.

28 І сказаў ім: вы ведаеце, што Юдэю забаронена зносіцца або збліжацца зь іншапляменцам; але мне Бог адкрыў, каб я не ўважаў ніводнага чалавека за паганага альбо нячыстага;

29 таму я, будучы пакліканы, і прыйшоў безь пярэчання; і вось, пытаюся: на якую дзею вы клікнулі мяне?

30 Карнілій сказаў: з чацьвёртага дня я пасьціўся да цяперашняй гадзіны і а дзвянтай гадзіне маліўся ў сваім доме; і вось, паўстаў перада мною муж у сьветлым адзенні

31 і кажа: Карнілій! пачута малітва твая і міласьціны твае памянуліся перад Богам;

32 дык пашлі ў Ёпію і пакліч Сымона, якога завуць Пятром: ён гасьцюе ў доме гарбара Сымона каля мора; ён прыйдзе і скажа табе.

33 Адразу паслаў я да цябе, і ты добра зрабіў, што прыйшоў: цяпер мы ўсе стаім перад Богам, каб выслухаць усё, што наказана табе ад Бога.

34 А Пётр разамкнуў вусны і сказаў: у ісьціне спазнач, што Богу не абліччы спадобныя,

35 а ў кожным народзе той, хто богабазны і робіць па праўдзе, да спадобы Яму.

36 Ён паслаў сынам Ізраілевым слова, зьвястуючы мір празь Ісуса Хрыста; Гэты ёсьць Гасподзь усіх.

37 Вы ведаеце, што адбывалася па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі, пасьяля хрышчэньня, прапаведаванага Янам:

38 як Бог Духам Сьвятым і моцай памазаў Ісуса з Назарэта, і Ён хадзіў, дабро ўчыняючы і ацяляючы ўсіх, паняволеных д'яблам, бо Бог быў зь Ім;

39 і мы сьведкі ўсяго, што зрабіў Ён у краі Юдэйскім і ў Ерусаліме, і што нарэшце Яго забілі, павесіўшы на дрэве.

40 Гэтага Бог уваскрэсіў на трэці дзень, і даў Яму зьяўляцца,

41 не ўсяму людзтву, а сьведкам, сьпярга Богам выбраным, нам, якія зь Ім елі і пілі пасьяля ўваскрэсьленьня Яго зь мёртвых;

42 і Ён наказаў нам прапаведаваць людзям і сьведчыць, што Ён ёсьць вызначаны Богам Судзьдзя жывым і мёртвым.

43 Пра Яго ўсе прарокі сьведчаць, што ўсякі, хто верыць у Яго, атрымае дараваньне грахоў імем Ягоным.

44 Калі Пётр яшчэ гаварыў, Дух Сьвяты зыйшоў на ўсіх, хто слухаў слова.

45 І вернікі з абрэзаных, што прыйшлі зь Пятром, здзівіліся, што дар Сьвятога Духа выліўся і на язычнікаў;

46 бо чулі, як рознымі мовамі гаварылі яны і славлілі Бога. Тады Пётр сказаў:

47 хто можа забараніць ахрысьціцца вадою тым, якія, як і мы, атрымалі Сьвятога Духа?

48 І наказаў ім ахрысьціцца ў імя Ісуса Хрыста. Потым яны прасілі яго пабыць у іх некалькі дзён.

Дз 11

1 Дачуліся апосталы і браты, якія былі ў Юдэі, што і язычнікі прынялі слова Божае.

2 І калі Пётр прыйшоў у Ерусалім, абрэзаныя дакаралі яго,

3 кажучы: ты хадзіў да людзей неабрэзаных і еў зь імі.

4 А Пётр пачаў ім пераказваць па парадку, кажучы:

5 у горадзе Ёпіі я маліўся і ў жарсьці бачыў уяву: сыходзіў нейкі посуд, нібы вялікае палатно, за чатыры рагі апусканае зь неба, і спусьцілася да мяне;

6 я паглядзеў у яго і, разглядваючы, убачыў чатырнагоў зямных, зьвяроў, плазуноў і птушак нябесных.

7 І пачуў я голас, які сказаў мне: устань, Пётр, закалі і еж.

8 А я сказаў: не, Госпадзе, нішто пагане альбо нячыстае ніколі не ўваходзіла ў вусны мае.

9 І адказваў мне голас другі раз зь неба: што Бог ачысьціў, таго ты не ўважай за нячыстае.

10 Гэта было тройчы; і зноў узнялося ўсё на неба.

11 І вось, у тую ж самую часіну трох чалавек, пасланных з Кесарыі да мяне, спыніліся перад домам, дзе быў я.

12 Дух сказаў мне, каб я ішоў зь імі, зусім не сумняваючыся; пайшлі са мною і гэтыя шэсьць братоў, і мы прыйшлі ў дом таго чалавека.

13 Ён расказаў нам, як ён бачыў у доме сваім анёла (сьвятога), які стаў і сказаў яму: пашлі ў Ёпію людзей і пакліч Сымона, якога завуць Пятром;

14 ён скажа табе словы, якімі ўратуешся ты і ўвесь дом твой.

15 А калі я пачаў прамаўляць, зыйшоў на іх Дух Сьвяты, як і на нас спачатку.

16 Тады ўгадаў я слова Госпада, як Ён казаў: Ян хрысьціў вадою, а вы будзеце ахрышчаны Духам Сьвятым.

17 І вось, калі Бог даў ім такі самы дар, як і нам, што ўверавалі ў Госпада Ісуса Хрыста, дык хто ж я, каб мог усупрацівіцца Богу?

18 Выслухаўшы гэта, яны супакоіліся і праславлілі Бога, кажучы: відаць, і язычнікам даў Бог пакаяньне ў жыцьцё.

19 Тым часам тыя, што расьсеяліся ад ганеньняў, якія былі пасля Сьцяпана, пайшлі да Фінікіі і Кіпра і Антыяхіі, нікому не прапаведуючы слова, апроча Юдэяў.

20 А былі сярод іх і некаторыя Кіпрэйцы і Кірынейцы, якія, прыйшоўшы ў Антыяхію, прамаўлялі да Элінаў, зьвястуючы Госпада Ісуса.

21 І была рука Гасподняя зь імі, і вялікае мноства ўверавалі ў Госпада.

22 Дайшло слова пра іх да царквы Ерусалімскай, і даручылі Варнаву ісьці ў Антыяхію.

23 Ён, як прыйшоў і ўбачыў мілату Божую, узрадаваўся і ўгаворваў усіх намерамі сэрца трымацца Госпада;

24 бо ён быў муж добры і поўны Духа Сьвятога і веры. І прыхілілася многа людзей да Госпада.

25 Потым Варнава пайшоў у Тарс шукаць Саўла і, знайшоўшы яго, прывёў у Антыяхію.

26 Цэлы год зьбіраліся яны ў царкве і вучылі многа людзей; і вучні ў Антыяхіі ўпяршыню пачалі называцца хрысьціянамі.

27 Тымі днямі прыйшлі зь Ерусаліма ў Антыяхію прарокі.

28 І адзін зь іх, якога звалі Агаў, устаўшы, перш абвясціў Духам, што па ўсім сьвеце будзе вялікі голад, які і быў пры кесары Клаўдзіі;

29 тады вучні пастанавілі, кожны паводле дастатку свайго, паслаць дапамогу братам, якія жывуць у Юдэі,

30 што і зрабілі, паслаўшы сабранае да прасьвітараў праз Варнаву і Саўла.

Дз 12

1 Тым часам цар Ірад падняў рукі на некаторых людзей царквы, каб зрабіць ім ліха,

2 і забіў Якава, брата Янавага, мечам;

3 а ўбачыўшы, што гэта даспадобы Юдэям, сьледам за тым узяў і Пятра, - тады былі дні праснакоў, -

4 і, затрымаўшы яго, пасадзіў у цямніцу і загадаў чатыром чацьверыкам воінаў вартаваць яго, маючы намер пасьля Пасхі вывесці яго да людзей.

5 І так Пятра вартавалі ў цемры; тым часам царква рупліва малілася за яго Богу.

6 Калі ж Ірад хацеў вывесці яго, у тую ноч Пётр спаў паміж двума воінамі, скаваныя двума ланцугамі, і ахова каля дзвярэй вартавала цямніцу.

7 І вось, анёл Гасподні стаў перад ім, і сьвятло азарыла цямніцу; анёл, штурхнуўшы Пятра ў бок, разбудзіў яго і сказаў: устань хутчэй! І ланцугі апалі з рук ягоных.

8 І сказаў яму анёл: падперажыся і абуйся. Ён зрабіў так. Пасьля кажа яму: апрані адзежу тваю і ідзі за мною.

9 Пётр выйшаў і рушыў усюледа за ім, ня ведаючы, што тое, што робіць анёл, ёсьць сапраўднае, а думаючы, што бачыць уяву.

10 Мінуўшы першую і другую варту, яны падышлі да жалезнае брамы, што вяла ў горад, якая сама адчынілася ім; яны выйшлі, і прайшлі адну вуліцу, калі раптам анёла ня стала зь ім.

11 Тады Пётр, апамятаўшыся, сказаў: цяпер я бачу напраўду, што Гасподзь паслаў анёла Свайго і выбавіў мяне з рукі Ірада і ад усяго, чаго чакаў люд Юдэйскі.

12 І, агледзеўшыся, прыйшоў да дома Марыі, маці Яна, якога звалі Маркам, дзе многія сабраліся і маліліся.

13 А калі Пётр пастукаўся ў браму, дык выйшла паслухаць служанка, якую звалі Рода;

14 І, пазнаўшы Пятроў голас, ад радасьці не адчыніла брамы, а ўбегшы абвясціла, што Пётр стаіць каля брамы.

15 А тыя казалі ёй: ці ў сваім ты розуме? Але яна стаяла на сваім. А яны казалі: гэта анёл ягоны.

16 Тым часам Пётр стукаўся; калі ж адчынілі, дык убачылі яго і здзівіліся.

17 А ён, даўшы рукою знак, каб маўчалі, расказаў ім, як Гасподзь вывеў зь цямніцы, і сказаў: перакажэце ўсё гэта Якаву і братам. Пасьля выйшаў і пайшоў у іншую мясціну.

18 Калі настаў дзень, паміж воінамі ўсчалася вялікая трывога: што сталася зь Пятром;

19 а Ірад, пашукаўшы яго і не знайшоўшы, судзіў вартавых і загадаў пакараць іх сьмерцю; потым ён выправіўся зь Юдэеі ў Кесарыю і там заставаўся.

20 Ірад быў у гневе на Тырыйцаў і Сіданійцаў: а яны, змовіўшыся, прыйшлі да яго і схіліўшы на свой бок Уласта, пасьцельніка царскага, прасілі міру, бо іх вобласць кармілася з царскай.

21 У назначаны дзень Ірад, убраўшыся ў царскія строі, сеў на судзілішчы перад людзьмі і гаварыў да іх;

22 а люд крычаў: гэта голас Бога, а не чалавека!

23 Але раптам анёл Гасподні паразіў яго за тое, што ён ня ўзьнёс хвалы Богу; і ён заедзены чарвякамі, сканаў.

24 А слова Божае расло і пашыралася.

25 А Варнава і Саўл, выканаўшы даручэньне, вярнуліся зь Ерусаліма (ў Атнахіяю), узяўшы з сабою і Яна, якога звалі Маркам.

Дз 13

1 У Антыяхіі ў тамтэйшай царкве былі некаторыя прарокі і настаўнікі: Варнава, і Сымон, якога звалі Нігер, і Луцый Кірынеец, і Манаіл, выхаваны разам зь Ірадам тэтрархам, і Саўл.

2 Калі яны служылі Госпаду і пасьціліся, Дух Сьвяты сказаў: даручэце Мне Варнаву і Саўла на дзею, да якое Я іх паклікаў.

3 Тады яны, папасціўшыся і памаліўшыся і ўсклаўшы на іх рукі, адпусцілі іх.

4 Тыя, пасланыя Духам Сьвятым, сыйшлі ў Селяўкію, а адтуль адплылі на Кіпр,

5 і, быўшы ў Саламіне, прапаведавалі слова Божае ў сынагогах Юдэйскіх; а мелі яны пры сабе і Яна для служэньня.

6 Праўшоўшы ўвесь востраў да Пафа, знайшлі яны аднаго чарадзея ілжэпрарока, Юдэя, якога звалі Варысус,

7 які быў з праконсулам Сьргіем Паўлам, мужам разумным. Той, паклікаўшы Варнаву і Саўла, пажадаў пачуць слова Божае.

8 А Яліма чарадзея, - так тлумачыцца імя ягонае, - пярэчыў ім, стараючыся адварнуць праконсула ад веры.

9 Але Саўл, ён жа і Павал, напоўніўся Духам Сьвятым і паглядзеўшы на яго,

10 сказаў: о, поўны ўсякае хітрыны і ўсякага зладзейства сыне д'яблаў, вораг усякай праўды! ці не перастанеш ты зводзіць з роўных дарог Гасподніх?

11 І цяпер, вось, рука Гасподняя на цябе: ты асьлепнеш і ня ўбачыш сонца да часу. І раптам напалі на яго морак і цемра, і ён, паварочваючыся то туды, то сюды, шукаў павадыра.

12 Тады праконсул, усачыўшы, што адбылося, увераваў, зьдзіўлены вучэньнем Гасподнім.

13 Адплыўшы з Пафа, Павал і ўсе, хто былі зь ім, прыбылі ў Пэргію, у Памфілію; але Ян, адлучыўшыся ад іх, вярнуўся ў Ерусалім.

14 А яны, ідучы з Пэргіі, прыбылі ў Антыяхію Пісідыйскую і, увайшоўшы ў сынагогу ў дзень суботні, селі.

15 Пасьля чытаньня закона і прарокаў начальнікі сынагогі паслалі сказаць ім: мужы браты! калі ў вас ёсьць слова настаўленьня да людю, кажэце.

16 Павал, устаўшы і даўшы знак рукою, сказаў: мужы Ізраільскія і ўсе, хто баіцца Бога! паслухайце:

17 Бог народу гэтага выбраў бацькоў нашых і ўзвысіў гэты народ у бытнасьць у зямлі Егіпецкай, і рукою ўзьнесенай вывеў іх зь яе,

18 і каля сарака гадоў часу карміў іх у пустыні;

19 і, зьнішчыўшы сем народаў у зямлі Ханаанскай, падзяліў ім у спадчыну зямлю іхнюю;

20 і пасля гэтага, каля чатырохсот пяцідзесяці гадоў, даваў ім судзьдзяў да прарока Самуіла;

21 потым прасілі яны цара, і Бог даў ім Сайла, сына Кісавага, мужа з роду Венямінавага: так прайшло гадоў сорак.

22 Адхіліўшы яго, паставіў ім царом Давіда, пра якога і сказаў, пасьведчыўшы: «знайшоў Я мужа па сэрцы Маім, Давіда» сына Ясеевага, які спраўдзіць усе хаценьні Мае».

23 Зь ягоных жа нашчадкаў Бог паводле абяцання ўзвёў Ізраілю Збаўцу Ісуса.

24 Перад самым зьяўленьнем Яго Ян прапаведаваў хрышчэньне пакаяньня ўсёму народу Ізраільскаму.

25 А пры канцы свайго шляху Ян казаў: за каго ўважаеце мяне? я ня Той; але вось, ідзе за мною, у Якога я ня варты развязаць абутак на нагах.

26 Мужы браты, дзеці роду Абрагамавага, і ўсе богабазныя сярод вас! вам паслана слова збаўленьня гэтага.

27 Бо жыхары Ерусаліма і начальнікі іхнія, не пазнаўшы Яго і засудзіўшы, спраўдзілі словы прарочыя, чытанья кожнае суботы,

28 і, не знайшоўшы ў Ім ніякай віны, вартае сьмерці, прасілі Пілата забіць Яго;

29 а калі выканалі ўсё напісанае пра Яго, дык, зьняўшы з дрэва, паклалі Яго ў магілу.

30 Але Бог уваскрэсіў Яго зь мёртвых;

31 Ён шмат дзён паяўляўся перад тымі, якія выйшлі зь Ім з Галілеі ў Ерусалім і якія сьняны - сьведкі Яго перад людзьмі.

32 І мы зьвястваем вам, што абяцаньне, дадзенае бацькам, Бог выканаў нам, дзецям іхнім, уваскрэсіўшы Ісуса,

33 як і ў другой псалме напісана: «Ты Сын Мой: Я сьняны Цябе нарадзіў».

34 А што ўваскрэсіў Яго зь мёртвых, так што Ён ужо не абярнуўся ў тло, пра гэта сказаў так: «Я дам вам нязьменныя міласьціны, абяцаныя Давіду».

35 Таму і ў іншым месцы кажа: «не дасі Сьвятому Твайму ўбачыць тленьне».

36 Давід у свой час паслужыўся волі Божай, спачыў, і далучыўся да бацькоў сваіх, і ўбачыў тленьне;

37 а Той, Каго Бог уваскрэсіў, ня ўбачыў тленьня.

38 Дык вось, хай будзе ведама вам, мужы браты, што дзеля Яго абвяшчаецца вам дараваньне грахоў;

39 і ва ўсім, у чым вы не маглі апраўдацца законам Майсеевым, апраўдваецца Ім кожны веруючы.

40 Глядзеце ж, каб ня прыйшло на вас тое, што прадказана ў прарокаў:

41 «глядзеце, пагарднікі, падзівайцеся і счэзьніце; бо я чыню дзею ў дні вашыя, дзею, якой не паверылі б вы, калі б хто расказаў вам».

42 Калі яны выходзілі (з Юдэйскай сынагогі), прасілі язычнікі іх гаварыць пра тое самае ў другую суботу.

43 Калі ж сход быў распушчаны, многія Юдэі і богашаноўцы, наверхнутыя зь язычнікаў, пайшлі сьледам за Паўлам і Варнавам, якія, размаўляючы зь імі, угаворвалі іх заставацца ў ласкавай мілаце Божай.

44 у другую суботу амаль увесь горад сабраўся слухаць слова Божае;

45 але Юдэі, убачыўшы люд, напоўніліся зайздасьцю і, выступаючы супроць і ліхасловячы, прэрэчылі таму, што казаў Павал.

46 Тады Павал і Варнава мужна казалі: вам першым трэба было абвясціць слова Божае; але як вы адкідаеце яго і самі сябе робіце нявартымі вечнага жыцьця, дык вось, мы зьвяртаемся да язычнікаў:

47 Бо так наказаў нам Гасподзь: «Я паставіў цябе за сьветач язычнікам, каб ты быў ратункам да краю зямлі».

48 Язычнікі, чуючы гэта радаваліся і славілі слова Гасподняе, і ўверавалі ўсе, хто быў наперад вызначаны ў вечнае жыцьцё.

49 І слова Гасподняе шырылася па ўсёй краіне.

50 Але Юдэі, падбухторыўшы пабожных уплывовых жанчын і першых у горадзе людзей, пачалі ганеньне на Паўла і Варнаву, і выгналі іх з сваіх межаў.

51 А яны, абцярушыўшы на іх пыл з ног сваіх, пайшлі ў Іканію.

52 А вучні напаўняліся радасьцю і Духам Сьвятым.

Дз 14

1 У Іканіі яны ўвайшлі разам у Юдэйскую сынагогу і гаварылі так, што ўверавала вялікае мноства Юдэяў і Элінаў.

2 А Юдэі, якія ня верылі, падбілі і ўзбурылі супраць братоў сэрцы язычнікаў.

3 Але яны прабілі там досыць доўга, мужа дзеючы ў імя Госпада, Які, у сьведчаньне слову мілаты Сваёй, тварыў рукамі іхнімі азнакі і цуды.

4 Тым часам люд у горадзе падзяліўся: і адны былі на баку Юдэяў, а другія на баку апосталаў.

5 Калі ж язычнікі і Юдэі са сваімі начальнікамі кінуліся на іх, каб зьняважыць і пабіць іх каменнем,

6 яны, дазнаўшыся пра гэта, адышлі ў Лікаонскія гарады Лістру і Дэрвію і ў іхняе наваколле,

7 і там дабравесьцілі.

8 У Лістры адзін чалавек, не валодаючы нагамі, сядзеў, бо кульгавы быў ад улоньня маці сваёй, і ніколі не хадзіў.

9 Ён слухаў прамоўцу Паўла, які, зірнуўшы на яго і ўбачыўшы, што ён мае веру на атрыманьне ацаленьня,

10 сказаў гучным голасам: табе кажу ў імя Госпада Ісуса Хрыста: стань на ногі твае проста! І той адразу ўскочыў і пачаў хадзіць.

11 А люд, убачыўшы, што зрабіў Павал, узвысіў свой голас, кажучы па-лікаонску: багі ў вобразе чалавечым зышлі да нас.

12 І называлі Варнаву Зэўсам, а Паўла Гермэсам, бо ён начальнічаў у слове,

13 а жрэц ідала Зэўса, пастаўленага перад іхнім горадам, прывёўшы да брамы валюў і прынёсшы вянкi, хацеў разам з народамі прынесці ахвяры.

14 Але апосталы Варнава і Павал, пачуўшы пра гэта, разадралі сваё адзеньне і, кінуўшыся ў народ, зычным голасам казалі:

15 мужы! што гэта вы робіце? і мы - падобныя на вас людзі, і зьвястуем вам, каб вы навярнуліся ад гэтых марных да Бога жывога, Які стварыў неба і зямлю і мора і ўсё, што ў іх;

16 Які ў мінулых пакаленьнях дапусьціў усім народам хадзіць сваімі шляхамі,

17 хоць і не пераставаў сьведчыць пра Сябе добрымі дзеямі, даючы нам зь неба дажджы і поры ўраджайныя і напаўняючы ежай і радасьцю сэрцы нашыя.

18 І кажучы гэта, яны ледзьве ўгаварылі людзей ня прыносіць ім ахвяры і ісьці кожнаму дамоў. Тым часам як яны, застаючыся там, вучылі,

19 з Антыяхіі і Іканіі прыйшлі некаторыя Юдэі і, калі апосталы адважна прапаведавалі, пераканалі людзей адступіцца ад іх, кажучы: яны ня кажуць нічога праўдзівага, а ўсё хлусяць. І падбухторыўшы люд, пабілі Паўла камянямі і вывалаклі за горад, думаючы, што ён мёртвы.

20 Калі ж вучні сабраліся каля яго, ён устаў і пайшоў у горад, і на другі дзень адышоў з Варнавам у Дэрвію.

²¹ Абвясціўшы Дабравесьце гэтаму гораду і прыдбаўшы многа вучняў, яны пайшлі назад празь Лістру, Іканію і Антыяхію,

²² маючы душы вучням, умаўляючы заставца ў веры і павучаючы, што праз многія скрухі належыць нам увайсці ў Царства Божае.

²³ А рукапаклаўшы ім прасьвітараў у кожнай царкве, яны памаліліся з постам і перадалі іх Госпаду, у Якога ўверавалі.

²⁴ Потым, прайшоўшы празь Пісідыю, прыйшлі ў Памфілію;

²⁵ і, прапаведаўшы слова Гасподняе ў Пэргіі, выйшлі ў Аталію,

²⁶ а адтуль адплылі ў Антыяхію, адкуль былі аддадзены мілаце Божай на дзею, якую і справілі.

²⁷ Дабраўшыся туды і склікаўшы царкву, яны расказалі пра ўсё, што Бог учыніў зь імі і як Ён адчыніў дзверы веры язычнікам;

²⁸ і заставаліся там не малы час з вучнямі.

Дз 15

¹ Некаторыя, што прыйшлі зь Юдэі, вучылі братоў: калі не абрэжацца паводле абраду Майсеевага, ня можаце ўратавацца.

² Калі ж пачаліся нязгоды і немалое змаганьне ў Паўла і Варнавы зь імі, дык пастанавілі Паўлу і Варнаву і некаторым іншым зь іх выправіцца ў гэтай справе да апосталаў і прасьвітараў у Ерусалім.

³ І вось, праведзеныя царквою, яны праходзілі Фінікію і Самарыю, расказваючы пра наварот язычнікаў, і рабілі вялікую радасьць ва ўсіх брацтвах.

⁴ А як прыйшлі ў Ерусалім, яны былі прынятыя царквою, апосталамі і прасьвітарамі, і абвясцілі ўсё, што Бог учыніў зь імі, і як адчыніў дзверы веры язычнікам.

⁵ Тады паўсталі некаторыя з фарысэйскай ерасі, якія ўверавалі, і казалі, што трэба абразаць язычнікаў і наказаць трымацца закона Майсеевага.

⁶ Апосталы і прасьвітары сабраліся на разгляд гэтай справы.

⁷ Пасьля доўгага разважання Пётр, устаўшы, сказаў ім: мужы браты! вы ведаеце, што Бог ад першых дзён абраў з нас мяне, каб з вуснаў маіх язычнікі пачулі слова Дабравесьця і ўверавалі;

⁸ і Знаўца Сэрцаў Бог даў ім сьведчаньне, даўшы ім Духа Сьвятога, як і нам;

⁹ і не паклаў нікае розьніцы паміж намі і імі, вераю ачысьціўшы сэрцы іхнія.

¹⁰ Чаго ж вы цяпер спакушаеце Бога, каб ускласьці на шыі вучняў ярмо, якога не маглі несці ні бацькі нашыя, ні мы?

¹¹ Але мы верым, што мілатаю Госпада Ісуса Хрыста ўратуемся, як і яны.

¹² Тады змоўк увесь сход і слухаў Варнаву і Паўла, якія расказвалі, якія азнакі і цуды ўтварыў Бог празь іх сярод язычнікаў.

¹³ А пасьля таго, як яны змоўклі, пачаў прамову Якаў і сказаў: мужы браты! паслухайце мяне:

¹⁴ Сымон вытлумачыў, як Бог на пачатку дагледзеў язычнікаў, каб скласьці зь іх народ у імя Сваё;

¹⁵ і з гэтым згодныя словы прарокаў, як напісана:

¹⁶ «потым вярнуся і аднаўлю скінію Давідаву заняпалую, і тое, што ў ёй разбурана, узнаўлю, і папраўлю яе,

¹⁷ каб знайшлі Госпада астатнія людзі і ўсе народы, паміж якімі абвесьціцца імя Маё, кажа Гасподзь, Які творыць усё гэта».

¹⁸ Вядомыя Богу спрадвеку ўсе справы Ягоныя.

¹⁹ Таму я лічу, што ня сьлед заважаць тым язычнікам, якія да Бога зьвяртаюцца,

²⁰ а напісаць ім, каб яны ўстрымаліся ад апаганенага ідаламі, ад распусты, ад душанага і крыві, і каб не рабілі іншым таго, чаго ня зычаць сабе:

²¹ бо закон Майсееў старажытных родаў па ўсіх гарадах мае прапаведнікаў ягоных і чытаецца ў сынагогах кожнае суботы.

²² Тады апосталы і прасьвітары з усёю царквою разважылі, выбраўшы спаміж сябе мужоў, паслаць іх у Антыяхію з Паўлам і Варнавам, менавіта: Юду, якога празвалі Варсавам, і Сілу, мужоў начальных сярод братоў,

²³ напісаўшы і ўручыўшы ім наступнае: апосталы і прасьвітары і браты братам зь язычнікаў у Антыяхіі, Сірыі і Кілікіі: радавацца.

²⁴ Таму што мы пачулі, што некаторыя, выйшаўшы ад нас, устрывожылі вас сваімі казанямі і пахіснулі вашыя душы, кажучы, што трэба абразацца і трымацца закона, чаго мы ім не даручалі;

²⁵ дык мы, сабраўшыся, аднадушна разважылі паслаць да вас выбраных мужоў зь любаснымі нашымі Варнавам і Паўлам,

²⁶ людзьмі, якія аддалі душы свае за імя Госпада нашага Ісуса Хрыста.

²⁷ І вось мы паслалі Юду і Сілу, якія высьветляць вам тое самае і словамі.

²⁸ Бо заўгодна Сьвятому Духу і нам не ўскладаць на вас ніякага цяжару болей, апрача гэтага неабходнага:

²⁹ устрымлівацца ад ідалаахвярнага і крыві, і душанага і распусты, і не рабіць іншым таго, чаго сабе ня зычыце; трымаючыся гэтага, добра зробіце. Будзьце здаровыя».

³⁰ І вось пасланцы прыйшлі ў Антыяхію і, склікаўшы людзей, уручылі пісьмо.

³¹ А яны, прачытаўшы, ўзрадаваліся настаўленьню гэтаму.

³² Юда і Сіла, якія таксама былі прарокі, шчодрым словам далі настаўленьне братам і ўмацавалі іх.

³³ Пабыўшы там якісь час, яны зь мірам адпушчаны былі братамі да апосталаў;

³⁴ але Сілу надумалася застацца там, а Юда вярнуўся ў Ерусалім.

³⁵ А Павал і Варнава жылі ў Антыяхіі, навучаючы і зьвястуючы, разам зь іншымі многімі, слова Гасподняе.

³⁶ Па пэўным часе Павал сказаў Варнаву: хадзем зноў, наведем братоў нашых ва ўсіх гарадах, у якіх мы прапаведалі слова Гасподняе, як яны жывуць.

³⁷ Варнава хацеў узяць з сабою Яна, якога звалі Маркам,

³⁸ але Павал разважыў ня браць з сабою таго, хто адстаў ад іх у Памфіліі і не пайшоў зь імі на дзею, на якую яны былі пасланыя.

³⁹ Адгэтуль і сталася крыўда, так што яны разлучыліся адзін з адным; і Варнава, узяўшы Марка, адплыў на Кіпр;

⁴⁰ а Павал, выбраўшы сабе Сілу, выправіўся, даручаны братамі мілаце Божай,

⁴¹ і праходзіў Сірыю і Кілікію, умацоўваючы цэрквы.

Дз 16

¹ Дайшоў ён да Дэрвіі і Лістры. І вось, там быў адзін вучань, якога звалі Цімафеем, маці ў якога была Юдэйка наверхнутая, а бацька Элін,

² і пра якога сьведчылі браты, што былі ў Лістры і Іканіі.

³ Яго захацеў Павал ўзяць з сабою; і ўзяўшы, абрэзаў яго дзеля Юдэяў, якія былі ў тых мясцінах; бо ўсе ведалі пра бацьку ягонага, што ён быў Элін.

⁴ А праходзячы праз гарады, яны наказвалі вернікам выконваць пастановы, складзеныя апосталамі і прасьвітарамі ў Ерусаліме.

⁵ І цэрквы мацаваліся вераю і штодня ўзрасталі ў ліку.

⁶ Прайшоўшы праз Фрыгію і Галатыйскую краіну, яны ня былі дапушчаны Духам Сьвятым прапаведаваць слова ў Асіі.

⁷ Дайшоўшы да Місіі, намерыліся ісьці ў Віфанію, але Дух не дапусьціў іх.

8 Абмінуўшы Місію, сышлі яны ў Трааду.

9 І была ноччу ўява Паўлу: стаў нейкі муж, Македонец, просячы ў яго і кажучы: прыйдзі ў Македонію і памажы нам.

10 Пасля гэтай уявы адразу мы паставілі сабе выправіцца ў Македонію, разумеючы, што заклікаў нас Гасподзь звеставаць там.

11 І вось, выправіўшыся з Траады, мы напраткі прыбылі ў Самафракію, а на другі дзень у Неапаль,

12 а адтуль у Філіпы: гэта першы горад у той частцы Македоніі, калонія; у гэтым горадзе мы прыбылі некалькі дзён.

13 А ў дзень суботні мы выйшлі за горад да ракі, дзе звычайна назначалася быць маленьню, і сеўшы, гутарылі з жанчынамі, якія там сабраліся.

14 І адна жанчына з горада Фіятыр, якую звалі Лідзія, гандлярка парфіраю, шанюўніца Бога, слухала; і Гасподзь расхінуў сэрца ейнае слухаць тое, што казаў Павал.

15 Калі ж ахрысцілася яна і дамашнія ейныя, дык прасіла ў нас, кажучы: калі вы прызналі мяне вернаю Госпаду, увайдзеце ў дом мой і жывецце ў мяне. І пераканала нас.

16 Сталася так, што, калі мы ішлі ў малітоўны дом, сустрэлася нам адна служанка, апантаная духам вяшчунскім, якая вяшчунствам давала вялікі прыбытак гаспадарам сваім.

17 Ідучы за Паўлам і за намі, яна крычала, кажучы: гэтыя людзі - рабы Бога ўсваяшняга, якія абвяшчаюць нам шлях збавення.

18 Гэтака рабіла яна многа дзён. Павал, абурыўшыся, павярнуўся і сказаў духу: імем Ісуса Хрыста загадваю табе выйсці з яе. І дух выйшаў у тую ж хвіліну.

19 Тады гаспадары ейныя, бачачы, што прапала надзея на прыбытак іхні, схпілі Паўла і Сілу, і павалаклі на плошчу да начальнікаў.

20 І, прывёўшы іх да ваяводаў, казалі: гэтыя людзі, Юдэі, падбукторваюць наш горад

21 і прапаведуюць звычаі, якіх нам, Рымлянам, ня трэба ні прымаць, ні выконваць.

22 Людзі таксама паўсталі на іх; а ваяводы, сарваўшы з іх вопратку, загадалі біць іх кіямі

23 і, даўшы ім шмат удараў, кінулі ў цямніцу, загадаўшы ахоўніку цямніцы пільна вартаваць іх;

24 атрымаўшы гэтакі загад, ён кінуў іх ва ўнутраную цямніцу і ногі ім ушчаміў у калоду.

25 Пад поўнач Павал і Сіла, молячыся, славілі песняй Бога; а вязьні слухалі іх.

26 Раптам стаўся вялікі землятрэс, так што захістаўся падмурак цямніцы; адразу адчыніліся ўсе дзверы, і на ўсіх кайданы паслаблі.

27 Ахоўнік цямніцы, прачнуўшыся і ўбачыўшы, што дзверы цямніцы адчыненыя, дастаў меч і хацеў закалоць сябе, думаючы, што вязьні ўцяклі.

28 Але Павал абвясціў гучным голасам, кажучы: не рабі сабе ніякае шкоды, бо ўсе мы тут.

29 Той папрасіў вагню, улег у цямніцу і ў трымценні прыпаў да Паўла і Сілы, і, вывеўшы іх вонкі, сказаў: дабрадзеі мае! што мне рабіць, каб уратавацца?

31 А яны казалі: веруй у Госпада Ісуса Хрыста, і ўратаешся ты і ўвесь дом твой.

32 І абвясцілі слова Гасподняе яму і ўсім, хто быў у доме ў яго.

33 І, узяўшы іх у тую гадзіну ночы, ён абмыў раны іхнія і без адкладу ахрысціўся сам і ўсе ягоныя;

34 і прывёўшы іх у дом свой, уаставаў іх вячэрай і ўзрадаваўся з усім домам сваім, што ўвераваў у Бога.

35 А як настаў дзень, ваяводы паслалі гарадзкіх служак сказаць: адпусьці тых людзей.

36 Ахоўнік вязьніцы аб'явіў пра гэта Паўлу: ваяводы прыслалі адпусьціць вас, дык вось, выйдзіце зараз і ідзеце зь мірам.

37 Але Павал прамовіў да іх: нас, рымскіх грамадзянаў, бяз суду прылюдна білі і кінулі ў цямніцу, а цяпер употайкі выпускаюць? не, хай прыйдуць і самі выведуць нас.

38 Гарадзкія служкі пераказалі гэтыя словы ваяводам, і тыя спалохаліся, пачуўшы, што гэта рымскія грамадзяне,

39 і, прыйшоўшы, перапрасіліся ў іх і, вывеўшы, прасілі пакінуць горад.

40 А яны, выйшаўшы зь цямніцы, прыйшлі ў Лідзію і, убачыўшы братоў, вучылі іх, і выправіліся.

Дз 17

1 Прайшоўшы праз Амфіполь і Апалонію, яны прыйшлі ў Фесалоніку, дзе была Юдэйская сынагога.

2 Павал, як звычайна, увайшоў да іх і тры суботы гаварыў зь імі паводле Пісаньняў,

3 адкрываючы і даказваючы ім, што мусіў Хрыстос пацярпець і ўваскрэснуць зь мёртвых, і што Гэты Хрыстос ёсьць Ісус, Якога я прапаведую вам.

4 І некаторыя зь іх увэравалі і далучыліся да Паўла і Сілы, - як безьліч зь шануюцаў Бога Элінаў, так і знакамітых жанчын нямала.

5 А Юдэі, якія не ўвэравалі, пазайздросьціўшы і пабраўшы зь плошчы многіх нягодных людзей, сабраліся натоўпам і бунтавалі горад і, падступіўшы да дома Ясона, дамагаліся вывесьці іх да людзей.

6 А не знайшоўшы іх, павалаклі Ясона і некаторых братоў да гарадзкіх начальнікаў зь крыкам, што гэтыя сусьветныя падбухторшчыкі прыйшлі і сюды,

7 а Ясон прыняў іх, і ўсе яны ўчыняюць насуперак загадам кесаравым,важаючы іншага за цара, Ісуса.

8 І ўстрыжылі людзей і начальнікаў горада, якія слухалі гэта,

9 але гэтыя, атрымаўшы заруку ад Ясона і іншых, адпусьцілі іх.

10 А браты адразу ўначы адправілі Паўла і Сілу ў Вэрыю, прыбыўшы куды, яны пайшлі ў сынагогу Юдэйскую.

11 Тутэйшыя былі больш дабрамысныя за Фесалоніцкіх: яны прынялі слова зь усёй шчырасьцю, дзень у дзень разьбіраючы Пісаньні, ці так яно акурат ёсьць.

12 І многія зь іх увэравалі, і зь Элінскіх знакамітых жанчын і зь мужчын нямала.

13 Але калі Фесалоніцкія Юдэі даведаліся, што і ў Вэрыі прапаведана Паўлам слова Божае, дык прыйшлі і туды, узрушаючы і бунтуючы людзей.

14 Тады браты адразу адпусьцілі Паўла, быццам ідзе ён да мора; а Сіла і Цімафей засталіся там.

15 Паўлавыя праваднікі давалі яго да Афінаў і, атрымаўшы наказ да Сілы і Цімафея, каб яны хутчэй прыйшлі да яго, выправіліся.

16 Чакаючы іх у Афінах, Павал узрушыўся духам, убачыўшы гэты горад поўны ідалаў.

17 І вось ён разважаў у сынагозе зь Юдэямі і зь богашаноўцамі і штодня на плошчы зь выпадковымі.

18 Некаторыя эпікурэйскія і стаічныя філосафы пачалі спрацацца зь ім; і адны казалі: «што хоча сказаць гэты марнаслоў?», а другія: «здаецца, ён прапаведуе чужых божышчаў», бо ён зьвеставаў ім Ісуса і ўваскрэсьненне.

19 І, узяўшы яго, прывялі ў аэрапаг і казалі: ці можам мы ведаць, што гэта за новае вучэньне, якое ты прапаведуеш?

²⁰ Бо нешта дзіўнае ўкладваеш ты ў вушы нашыя; таму хочам ведаць, што гэта такое?

²¹ А ўсе Афіняне і аселеныя ў іх чужынцы нічым так ахвотна не займалі час, як тым, каб гаварыць або слухаць што-небудзь новае.

²² І Павал, стаўшы сярод аэрапага, сказаў: Афіняне! з усяго бачу я, што вы неяк адмыслова набожныя.

²³ Бо, прыходзячы і аглядаючы вашыя сьвятыні, я знайшоў і ахвярнік, на якім напісана: «невядомаму Богу». Вось Яго, Якога вы, ня ведаючы, шукаеце, я прапаведую вам:

²⁴ Бог, Які стварыў сьвет і ўсё, што ў ім, Ён, будучы Госпадам неба і зямлі, не ў рукаворных храмах жыве

²⁵ і не вымагае служэньня рук чалавечых, быццам маючы ў нечым патрэбу, а Сам дае ўсяму жыцьцё і дыханьне і ўсё.

²⁶ З адной крыві Ён вывеў увесь род чалавечы, каб жыў ён на ўсім улоньні зямлі, назначыўшы наперад вызначаныя часіны і межы іхнія пражываньню,

²⁷ каб яны шукалі Бога, ці не адчуюць Яго, і ці ня знойдуць, хоць Ён і не далёка ад кожнага з нас:

²⁸ бо мы Ём жывём і рухаемся і існуем, як і некаторыя з вашых паэтаў казалі: «мы Ягоныя і род».

²⁹ І вось мы, будучы родам Божым, не павінны думаць, што Боства падобнае да золата, альбо срэбра, альбо каменя, увасобленага ў твор мастацтва і выдумкі чалавечай.

³⁰ І вось, пакідаючы часіны няведаньня, Бог сёньня наказвае людзям усім усюды пакаяцца;

³¹ бо Ён вызначыў дзень, у які будзе справядліва судзіць сьвет праз загадзя вызначанага Ём Мужа, даўшы доказ усім, уваскрэсіўшы Яго зь мёртвых.

³² Пачуўшы пра ўваскрэсьненне зь мёртвых, адны насмехаліся, а другія казалі: пра гэта паслухаем цябе іншым часам.

³³ І тады Павал выйшаў з асяродзьдзя іхняга.

³⁴ А некаторыя мужы, прыстаўшы да яго, уверавалі; сярод іх быў Дыянісій Арэапагіт і жанчына, якую звалі Дамар, і іншыя зь імі.

Дз 18

¹ Пасьля гэтага Павал, пакінуўшы Афіны, прыйшоў у Карынф;

² і, знайшоўшы нейкага Юдэя, якога звалі Акіла, родам з Понта, які нядаўна прыйшоў зь Італіі, і Прыскілу, жонку ягоную, - бо Клаўдзій загадаў усім Юдэям пакінуць Рым, - пайшоў да іх,

³ і, як што быў аднаго рамяства, застаўся ў іх і працаваў: бо рамяство ў іх было - рабіць намёты.

⁴ А кожнай суботы ён прамаўляў у сынагозе і пераконваў Юдэяў і Элінаў.

⁵ А калі прыйшлі з Македоніі Сіла і Цімафей, дык Павал быў пануканы духам сьведчыць Юдэям, што Ісус ёсьць Хрыстос.

⁶ А як што яны ўпарціліся і ліхасловілі, дык ён, абтросшы вопратку сваю, сказаў да іх: кроў ваша на галовах ваших; я чысты; сёньня іду да язычнікаў.

⁷ І пайшоў адтуль, і прыйшоў да аднаго шанавальніка Бога, якога звалі Юст, дом якога быў каля сынагогі.

⁸ А Крысп, начальнік сынагогі, увераваў у Госпада з усім домам сваім, і многія Карынфяне, слухаючы, уверавалі і ахрысьціліся.

⁹ А Гасподзь у начной уяве сказаў Паўлу: ня бойся, а прамаўляй і не змаўкай,

¹⁰ бо Я з табою, і ніхто ня зробіць табе ліха; бо ў Мяне многа людзей у гэтым горадзе.

¹¹ І ён заставаўся там год і шэсьць месяцаў, навучаючы іх слову Божаму.

12 Тым часам, у часы праконсульства Галіёна ў Ахаі, напалі Юдэі аднадушна на Паўла і прывялі яго на судзілішча,

13 кажучы, што ён вучыць людзей шанаваць Бога не па законе.

14 Калі ж Павал хацеў адкрыць вусны, Галіён сказаў Юдэям: Юдэі! калі б якая-небудзь была крыўда, або ліхі намысел, дык я меў бы прычыну выслухаць вас;

15 але калі ідзе спрэчка пра вучэнне і пра імёны і пра закон ваш, дык разбірайцеся самі: я не хачу быць судзьдзёю ў гэтым.

16 І прагнаў іх ад судзілішча.

17 А ўсе Эліны, схапіўшы Сасьфена, начальніка сынагогі, білі яго перад судзілішчам; а Галіёна зусім не турбавала гэта.

18 Павал, пабыўшы яшчэ колькі дзён, разьвітаўся з братамі і адплыў у Сырыю, - і зь ім Акіла і Прыскіла, - абстрыгшы галаву ў Кенхрэях паводле зароку.

19 Дабраўшыся да Эфэса, пакінуў іх там, а сам увайшоў у сынагогу і гутарыў з Юдэямі.

20 Калі ж яны прасілі яго пабыць у іх даўжэй, ён не згадзіўся,

21 а разьвітаўся зь імі, сказаўшы: мне трэба мусова правесці блізкае сьвята ў Ерусаліме; а да вас я вярнуся зноў, калі будзе заўгодна Богу. І выправіўся з Эфэса; (Акіла ж і Прыскіла засталіся ў Эфэсе).

22 Пабыўшы ў Кесарыі, ён прыйшоў у Ерусалім, прывітаў царкву і адышоў у Антыяхію.

23 І забавіўшыся там нейкі час, выйшаў і праходзіў па чарзе краіну Галатыіскую і Фрыгію, мацуючы ўсіх вучняў.

24 Адзін Юдэй, якога звалі Апалос, родам з Александрыі, муж красамоўны і абазнаны ў Пісаньнях, прыйшоў у Эфэс.

25 Ён быў настаўлены ў пачатках шляху Гасподняга і, палаючы духам, прамаўляў і вучыў пра Госпада слухна, знаючы толькі хрышчэнне Янавае.

26 Ён пачаў адважна прамаўляць у сынагозе. Пачуўшы яго, Акіла і Прыскіла прынялі яго і яшчэ ясьней прасьвятлілі яму шлях Гасподні.

27 А калі ён намерыўся ісьці ў Ахаю, дык браты напісалі тамтэйшым вучням, каб прынялі яго; і ён, прыбыўшы туды, шмат паспрыў тым, хто ўвераваў, мілатаю:

28 бо ён цвёрда выкрываў Юдэяў прылюдна, даводзячы Пісаньнямі, што Ісус ёсьць Хрыстос.

Дз 19

1 Калі Апалос быў у Карынфе, Павал, абышоўшы горныя землі, прыйшоў у Эфэс і знайшоў там некаторых вучняў

2 і сказаў ім: ці прынялі вы Сьвятога Духа, увераваўшы? А яны казалі яму: мы нават і ня чулі, ці ёсьць Дух Сьвяты.

3 Ён сказаў ім: у што ж вы хрысьціліся? Яны адказвалі: у Янава хрышчэнне.

4 Павал сказаў: Ян хрысьціў хрышчэннем пакаяньня, кажучы людзям, каб веравалі ў Таго, Хто ідзе пасья яго, гэта значыцца, у Хрыста Ісуса.

5 Пачуўшы гэта, яны хрысьціліся ў імя Госпада Ісуса,

6 і, калі Павал усклаў на іх рукі, зышоў на іх Дух Сьвяты, і яны пачалі гаварыць іншымі мовамі і прарочылі.

7 Усіх іх было чалавек з дванаццаць.

8 Прышоўшы ў сынагогу, ён не бяз страху прапаведаваў тры месяцы, гутарыў і сьведчыў пра Царства Божае.

9 А калі некаторыя ўгневаліся і ня верылі, ліхасловячы шлях Гасподні перад людзьмі, дык ён, пакінуўшы іх, вылучыў вучняў і кожны дзень прапаведаваў у школе нейкага Тырана.

10 Гэта доўжылася да двух гадоў, так што ўсе жыхары Асіі чулі казань пра Госпада Ісуса, як Юдэі, так і Эліны.

11 А Бог тварыў шмат цудаў Паўлавымі рукамі,

12 так што на хворых ускладвалі хусткі і паясы зь цела ягонага, і іх пакідалі хваробы, і злыя духі выходзілі зь іх.

13 Нават некаторыя вандроўныя заклінальнікі Юдэйскія пачалі заклікаць імя Госпада Ісуса над тымі, што былі апанаваныя злымі духамі, кажучы: заклінаем вас Ісусам, Якога Павал прапаведуе.

14 Гэта рабілі нейкія сем сыноў Юдэйскага першасьвятара Скевы.

15 Але злы дух сказаў у адказ: Ісуса ведаю, і Павал мне вядомы, а вы хто?

16 І кінуўся на іх чалавек, у якім быў злы дух, і, адолеўшы іх, узяў над імі такую сілу, што яны, голыя і пабітыя, выбеглі з таго дома.

17 Гэта стала вядома ўсім Юдэям і Элінам, што жылі ў Эфэсе, і напаў страх на ўсіх іх, і слаўлена было імя Госпада Ісуса;

18 А многія з тых, што ўверавалі, прыходзілі, спавядаючыся і адкрываючы ўчынкі свае.

19 А з тых, што займаліся чарадзействам, даволі многія, пазьбіраўшы кнігі свае, спалілі іх перад усімі; і палічылі цэны іх, і выйшла іх на пяцьдзясят тысяч драхмаў.

20 З такою сілаю ўзрастала і перамагала слова Гасподня.

21 Калі ж гэта здзейснілася, Павал пастанавіў у духу, прайшоўшы Македонію і Ахаю, ісьці ў Ерусалім, сказаўшы: пабыўшы там, я павінен пабачыць і Рым.

22 І паслаўшы ў Македонію двух, што служылі яму, Цімафея і Эраста, сам на нейкі час застаўся ў Асіі.

23 У той час падняўся немалы бунт супроць шляху Гасподняга;

24 бо нейкі срэбранік, якога звалі Дзімітрый, які ўзводзіў срэбныя храмы Артэміды і даваў рамесьнікам немалы прыбытак,

25 склікаўшы іх і іншых такіх рамесьнікаў, сказаў: сябры! вы ведаеце, што на гэтым рамястве палягае добры дастатак наш;

26 тым часам вы багыце і чуюце, што ня толькі ў Эфэсе, але амаль ва ўсёй Асіі гэты Павал сваімі пераконваньнямі затлуміў нямала людзей, кажучы, што робленыя рукамі людзкімі - не багі;

27 А гэта нам пагражае тым, што ня толькі рамяство нашае заняхаіцца, але і храм вялікай багіні Артэміды ў нішто абвернецца, і зьнішчыцца веліч тае, якую шануе ўся Асія і ўвесь сьвет.

28 Выслухаўшы гэта, яны споўніліся лютасьці і пачалі крычаць, кажучы: вялікая Артэміда Эфэская!

29 І ўвесь горад напоўніўся смутай; схапіўшы Македонцаў Гаія і Арыстарха, спадарожнікаў Паўлавых, яны аднадушна памкнуліся на відовішча.

30 Калі ж Павал хацеў выйсьці да людзей, вучні не дазволілі яму;

31 таксама і некаторыя Асійскія начальнікі, якія былі сябрамі ягонымі, паслалі да яго прасіць - не паказвацца на відовішчы.

32 Тым часам адны крычалі адно, а другія другое; бо сход быў бязладны, і большая частка людзей ня ведала, дзеля чаго сабраліся.

33 На прапанову Юдэяў зь люду выбралі нейкага Аляксандра. Даўшы знак рукою, Аляксандр хацеў гаварыць да людзей.

34 Калі ж даведаліся, што ён Юдэй, дык закрычалі ўсе ў адзін голас, і каля дзвюх гадзін крычалі: вялікая Артэміда Эфэская!

35 А захавальнік парадку, уціхамірыўшы людзей, сказаў: мужы Эфэскія! які чалавек ня ведае, што горад Эфэс ёсьць служнік вялікай багіні Артэміды і Дыяпэта?

³⁶ А калі супраць гэтага няма чым запярэчыць, дык трэба вам супакоіцца і не рабіць неабачліва;

³⁷ а вы прывялі гэтых мужоў, якія ні храма Артэмідынага не абакралі, ні багіні вайшай ня бэсьцілі;

³⁸ Калі ж Дзімітрый і іншыя зь ім рамеснікі маюць скаргу на каго-небудзь, дык ёсьць судовыя сходы, і ёсьць праконсулы: няхай скардзяцца адзін на аднаго;

³⁹ а калі вы дамагаецеся чагосьці іншага, дык гэта вырашыцца ў законным сходзе;

⁴⁰ бо нам ёсьць небясьпека, - за тое, што сталася сёньня, нам паставяць у віну смуту, бо няма аніякае прычыны, якою мы маглі б апраўдаць такую зборню. Сказаўшы гэта, ён распусціў сход.

Дз 20

¹ Калі спыніўся бунт, Павал, паклікаўшы вучняў і даўшы ім настаўленьні і разьвітаўшыся зь імі, выйшаў у Македонію.

² Прайшоўшы тыя землі і наставіўшы вернікаў шчодрымі словамі, прыйшоў у Эладу;

³ Там прабыў ён тры месяцы; калі ж, з прычыны ўзрушэньня супраць яго Юдэяў ён хацеў выправіцца ў Сырыю, дык прыйшло яму на думку вярнуцца праз Македонію.

⁴ Зь ім сьледавалі да Асіі Сасіпатр Піраў, Вэрыянін, і Фесалонікійцы Арыстарх, Сэкунд, і Гаій Дэrvянін і Цімафей, і Асійцы Тыхік і Трахім.

⁵ Яны, апярэдзіўшы, чакалі нас у Траадзе.

⁶ А мы пасля дзён праснаковых адплылі зь Філіпаў і дзён за пяць прыбылі да іх у Трааду, дзе прабылі сем дзён.

⁷ У першы ж дзень тыдня, калі вучні сабраліся на ламаньне хлеба, Павал, намерыўшыся выправіцца на другі дзень, гутарыў зь імі і прадоўжыў слова да поўначы.

⁸ У сьвятліцы, дзе мы сабраліся, было многа сьвяцільнікаў.

⁹ Падчас доўгай гутаркі Паўлавай адзін юнак, якога звалі Яўціх і які сядзеў на акне, забыўся ў глыбокім сьне і, пахіснуўшыся, сонны выпаў уніз з трэйцяга паверха і падняты быў мёртвы.

¹⁰ Павал, сышоўшы, прыпаў да яго і, абняўшы яго, сказаў: ня трывожцеся, бо душа ягоная ў ім.

¹¹ Падняўшыся ўгору і разламаўшы хлеб і з'еўшы, гутарыў доўга, аж да сьвітаньня, і потым пайшоў.

¹² Тым часам хлопца прывялі жывога, і нямала ўцешыліся.

¹³ Мы пайшлі наперад на карабель і паплылі ў Ас, каб забраць адтуль Паўла; бо ён так загадаў нам, маючы ў намеры сам ісьці пеша.

¹⁴ А калі ён сышоўся з намі ў Асе, дык, узяўшы яго, мы прыбылі ў Матыліну.

¹⁵ І адплыўшы адтуль, на другі дзень мы спыніліся насупраць Хіёса, а яшчэ на другі прысталі да Самоса і, пабываўшы ў Трагіліі, на другі дзень прыбылі ў Міліт;

¹⁶ бо Паўлу надумалася абмінуць Эфэс, каб не замарудзіцца яму ў Асіі, таму што ён сьпяшаўся, калі можна, у дзень Пяцідзясятніцы быць у Ерусаліме.

¹⁷ А зь Міліта паслаўшы ў Эфэс, ён заклікаў прасьвітараў царквы,

¹⁸ і, калі яны прыйшлі да яго, ён сказаў ім: вы ведаеце, як я зь першага дня, калі прыйшоў у Асію, увесь час быў з вамі,

¹⁹ працуючы Госпаду з усякай пакорнай мудрасьцю і многімі сьлязьмі, сярод спакушэньняў, якія выпалі мне празь ліхія намыслы Юдэяў;

²⁰ як я не прапусціў нічога карыснага, пра што вам не прапаведаваў бы і чаму ня вучыў бы вас прылюдна і ў дамах,

²¹ абвяшчаючы Юдэям і Элінам пакаяньне перад Богам і веру ў Госпада нашага Ісуса Хрыста.

²² І вось, сёння я пабуджаны Духам іду ў Ерусалім, ня ведаючы, што там здарыцца са мною;

²³ толькі Дух Сьвяты ва ўсіх гарадах сьведчыць, кажучы, што кайданы і пакуты чакаюць мяне.

²⁴ Але я ні на што не зважаю і не даражу сваім жыцьцём, толькі б з радасьцю здзейсніць абавязак мой і служэньне, якое я прыняў ад Госпада Ісуса, прапаведаваць Дабравесьце мілаты Божай.

²⁵ І сёння, вось, я ведаю, што ўжо не пабачыце болей аблічча майго ўсе вы, сярод якіх хадзіў я, прапаведуючы Царства Божае.

²⁶ Таму сьведчу вам у дзень сёньняшні, што чысты я ад крыві ўсіх;

²⁷ бо я ня ўхіляўся абвяшчаць вам усю волю Божую.

²⁸ Дык вось, пільнуйце сябе і ўвесь статак, у якім Дух Сьвяты паставіў вас ахавальнікамі, пасьвіць Царкву Госпада і Бога, якую Ён здабыў Сабе Крывёю Сваёю.

²⁹ Бо я ведаю, што пасля адыходу майго ўвойдуць да вас лютыя ваўкі, якія не шкадуюць статку;

³⁰ і з вас саміх паўстануць людзі, якія будуць казаць навыварат, каб павесьці вучняў за сабою.

³¹ Таму чуйце, памятаючы, што я тры гады дзень і ноч бесьперастанку са сьлязьмі вучыў кожнага з вас.

³² І сёння даручаю вас, браты, Богу і слову мілаты Ягонаі, Які можа станавіць вас болей і даць вам спадчыну з усімі асьвечанымі.

³³ Ні срэбра, ні золата, ні ўбраньня я ні ад кога не жадаў:

³⁴ самі ведаеце, што патрэбам маім і патрэбам тых, што былі са мною, паслужылі рукі мае гэтыя.

³⁵ Ва ўсім паказаў я вам, што, працуючы, трэба падтрымліваць слабых і памятаць словы Госпада Ісуса, бо Ён Сам сказаў: «больш дабрашчасна - даваць, чым браць».

³⁶ Сказаўшы гэта, ён стаў на калені свае і з усімі імі памаліўся.

³⁷ Тады вялікі плач быў ва ўсіх, і, прыпадаючы Паўлу на грудзі, цалавалі яго,

³⁸ смуткуючы найболей ад сказанага ім слова, што ўжо не пабачаць аблічча ягонага. І праводзілі яго да карабля.

Дз 21

¹ Калі ж мы, разьвітаўшыся зь імі, адплылі, дык напразткі прыйшлі ў Кос, на другі дзень у Радос і адтуль у Патару;

² і, калі знайшлі карабель, што плыў у Фінікію, узышлі на яго і адплылі.

³ Калі паказаўся Кіпр, мы пакінулі яго зьлева і паплылі ў Сірыю, і прысталі ў Тыры, бо тут было трэба скласьці грузы з карабля;

⁴ і, знайшоўшы вучняў, прабылі там сем дзён; яны праз Духа казалі Паўлу, каб ён не хадзіў у Ерусалім.

⁵ Правёўшы гэтыя дні, мы выйшлі і пайшлі і нас праводзілі ўсе з жанчынамі і дзецьмі аж за горад; а на беразе, укленьчыўшы, памаліліся.

⁶ І, разьвітаўшыся паміж сабою, мы ўзышлі на карабель, а яны вярнуліся дамоў.

⁷ А мы, адбыўшы плаваньне, прыбылі з Тыра ў Пталемаїду, дзе, прывітаўшы братоў, прабылі ў іх адзін дзень.

8 А на другі дзень Павал і мы, хто быў зь ім, выйшаўшы, прыйшлі ў Кесарыю і, увайшоўшы ў дом Піліпа прапаведніка, аднаго зь сямёх дыяканаў, засталіся ў яго.

9 У яго былі чатыры дачкі, дзяўчаты-прарочыцы.

10 Тым часам, як мы многа дзён заставаліся ў іх, прыйшоў зь Юдэі нейкі прарок, якога звалі Агаў,

11 і, увайшоўшы да нас, узяў пояс Паўлаў і, звязавшы сабе рукі і ногі, сказаў: так кажа Дух Сьвяты: мужа, чый гэта пояс, гэтак звязуць у Ерусаліме Юдэі і перададуць у рукі язычнікам.

12 Калі ж мы пачулі гэта, дык і мы і тамтэйшыя прасілі, каб ён ня ішоў у Ерусалім.

13 Але Павал у адказ сказаў: што вы робіце? чаго плачаце і засмучаеце сэрца маё? я ня толькі хачу быць вязьнем, але гатовы памерці ў Ерусаліме за імя Госпада Ісуса.

14 А калі мы ня здолелі ўгаварыць яго, дык супакоіліся, сказаўшы: хай будзе воля Гасподня!

15 Пасля гэтых дзён, падрыхтаваўшыся, пайшлі мы ў Ерусалім;

16 з намі ішлі і некаторыя вучні з Кесарыі, праводзячы нас да аднаго даўняга вучня, Мнасана Кіпрыйца, у якога можна было нам жыць.

17 Як прыйшлі мы ў Ерусалім, браты гасьцінна прынялі нас.

18 На другі дзень Павал прыйшоў з намі да Якава; прыйшлі і ўсе прасьвітары.

19 Павітаўшы іх, Павал расказваў падрабязна, што стварыў Бог у язычнікаў служэньнем ягоным.

20 А яны, выслухаўшы, праславілі Бога і казалі яму: бачыш, браце, колькі тысяч Юдэяў уверавалі, і ўсе яны - шчырыя слугі закона;

21 а пра цябе наслухаліся яны, быццам ты ўсіх Юдэяў, якія жывуць сярод язычнікаў, вучыш адступацца ад Майсея, кажучы, каб яны не абразалі дзяцей сваіх і ня трымаліся звычайў.

22 Дык што ж гэта? Пэўна, зьбярэцца народ; бо дачуюцца, што ты прыйшоў.

23 Зрабі ж, што мы скажам табе: ёсьць у нас чатыры мужы, якія маюць на сабе зарок.

24 Узяўшы іх, ачысьціся зь імі і прымі на сябе выдаткі на ахвяру за іх, каб абстрыглі сабе галаву, - і ўведаюць усе, што чутае імі пра цябе несправядлівае, а што і сам ты жывеш згодна з законам.

25 А пра язычнікаў, якія ўверавалі, мы пісалі, пастанавіўшы, каб яны нічога такога не пільнаваліся, а толькі ўстрымалі сябе ад ідалаахвярнага, ад крыві, ад душанага і ад распусты.

26 Тады Павал, узяўшы тых мужоў і ачысьціўшыся зь імі, на другі дзень увайшоў у храм і абвясціў заканчэньне дзён ачышчэньня, калі павінна быць прынесена за кожнага зь іх ахвяра.

27 Калі ж сем дзён канчаліся, тады Асійскія Юдэі, убачыўшы яго ў храме, падбухторылі ўсіх людзей і наклалі на яго рукі,

28 закрываўшы: мужы Ізраільскія, памажэце! Гэты чалавек усіх і ўсюды настаўляе супроць народу і закона і месца гэтага; да таго ж і Элінаў дапусьціў у храм і спаганіў сьвятое месца гэтае.

29 Бо папярэдне яны бачылі зь ім у горадзе Трахіма Эфэсяніна і думалі, што Павал яго ўвёў у храм.

30 Увесь горад узрушыўся, і пазьбягаліся ўсе людзі; і, схапіўшы Паўла, павалаклі яго з храма, і адразу ж замкнуты былі дзьверы.

31 Калі ж яны хацелі забіць яго, да тысячніка кагорты дайшла вестка, што ўвесь Ерусалім узбунтаваўся;

32 ён, адразу ўзяўшы воінаў і сотнікаў, рушыў на іх; а яны, убачыўшы тысячніка і воінаў, перасталі біць Паўла;
33 тады тысячнік, падышоўшы, узяў яго і загадаў закаваць яго двума ланцугамі, і пытаўся: хто ён і што зрабіў?
34 А людзі адны крычалі адное, а другія другое; ён жа, ня могучы з прычыны ўзрушэння даведацца нічога пэўнага, загадаў весці яго ў крэпасць.
35 А калі ён быў на лесьвіцы, дык воіны мусілі несці яго, бо ў натоўпе была вялікая сьціжма;
36 бо мноства людзей ішло сьледам і крычала: сьмерць яму!
37 Перад уваходам у крэпасць Павал сказаў тысячніку: ці можна мне сказаць табе нешта? А той сказаў: ты ўмееш па-Грэцку?
38 Дык ці ня ты той Егіпцянін, які напярэдадні ўчыніў бунт і зьвёў у пустыню чатыры тысячы чалавек разбойнікаў?
39 А Павал сказаў: я Юдэй, Тарсянін, грамадзянін вядомага Кілікійскага горада; прашу цябе, дазволь мне гаварыць да людзей.
40 І калі той дазволіў, Павал, стоячы на лесьвіцы, даў знак рукою людзям і, калі настала глыбокая моўча, пачаў прамаўляць па-Габрэйску так:

Дз 22

1 Мужы браты і бацькі! выслухайце цяпер маё апраўданьне перад вамі.
2 Пачуўшы, што ён загаварыў зь імі па-Габрэйску, яны яшчэ больш аціхлі. Ён сказаў:
3 я Юдэй, нарадзіўся ў Тарсе Кілікійскім, выгадаваны ў гэтым горадзе ў нагах у Гамалііла, рупліва настаўлены ў бацькоўскім законе, шчыры слуга Божы, як і ўсе вы сёньня.
4 Я нават да сьмерці гнаў пасьлядоўнікаў гэтага вучэння, вяжучы і аддаючы ў цямніцу і мужчын і жанчын,
5 як засьведчаць пра мяне першасьвятар і ўсе старэйшыны, ад якіх і пісьмы ўзяў да братоў у Дамаску, я ішоў, каб тамтэйшых прывесці ў аковах у Ерусалім на катаваньне.
6 І калі я быў у дарозе і падыходзіў да Дамаска, пад полудзень раптам азарыла мяне вялікае сьвятло зь неба.
7 Я ўпаў на зямлю і пачуў голас, які казаў мне: Саўле! Саўле! чаго ты гоніш Мяне?
8 Я адказваў: хто Ты, Госпадзе? Ён сказаў мне: Я Ісус Назарэй, Якога ты гоніш.
9 Тыя, што былі са мною, бачылі сьвятло і перапалохаліся, але голасу Таго, Хто гаварыў да мяне, ня чулі.
10 Тады я сказаў: Госпадзе! што мне рабіць? А Гасподзь сказаў мне: устань і ідзі ў Дамаск, і там табе сказана будзе ўсё, што назначана табе рабіць.
11 А як што я ад славы сьвятла таго асьлеп, дык тыя, хто быў са мною, за руку прывялі мяне ў Дамаск.
12 Нехта Ананія, муж пабожны паводле закона, пахвалёны ўсімі Юдэямі, што жывуць у Дамаску,
13 прыйшоў да мяне і, падышоўшы, сказаў мне: браце Саўле! будзь зноў відушчы! І я адразу ўбачыў яго.
14 А ён сказаў мне: Бог бацькоў нашых наперад выбраў цябе, каб ты ўведаў волю Ягоную, убачыў Праведніка і пачуў голас з вуснаў Ягоных,
15 бо ты будзеш Яму за сьведку перад усімі людзьмі ў тым, што ты бачыў і чуў;
16 дык вось, чаго ж ты марудзіш? устань, ахрысьціся і змый грахі твае, заклікаўшы імя Госпада Ісуса.
17 Калі ж я вярнуўся ў Ерусалім і маліўся ў храме, упаў я ў жарсьць,

18 і ўгледзеў Яго, і Ён сказаў мне: пасьпяшайся і выйдзі хутчэй зь Ерусаліма, бо ня прымуць тут твайго сьведчаньня пра Мяне.

19 Я сказаў: Госпадзе! ім вядома, што я веруючых у Цябе кідаў у цямніцы і пабіваў у сынагогах,

20 і, калі пралівалася кроў Сыяпана, сьведкі Твайго, я там стаяў, ухваляў забойства яго і вартаваў адзеньне забойцаў ягоных.

21 І Ён сказаў мне: ідзі; Я пашлю цябе далёка да язычнікаў.

22 Да гэтага слова слухалі яго; а пасля гэтага паднялі крык, кажучы: зьнішчы зь зямлі такога! бо ня варта яму жыць.

23 Тым часам як яны крычалі, шпурлялі вопратку і кідалі пясок у паветра,

24 тысячнік загадаў увесці яго ў крэпасць, загадаўшы бічаваць яго, каб выведаць, зь якое прычыны так крычалі супроць яго.

25 Але калі расьцягнулі яго рэмнямі, Павал сказаў сотніку: хіба вам дазволена бічаваць рымскага грамадзяніна, ды і бяз суду?

26 Пачуўшы гэта, сотнік падышоў і данёс тысячніку, кажучы: глядзі, што ты хочаш рабіць? гэты чалавек - рымскі грамадзянін.

27 Тады тысячнік, падышоўшы да яго, сказаў: скажы мне, ты рымскі грамадзянін? Ён сказаў: так.

28 Тысячнік адказаў: я за вялікія грошы набыў гэта грамадзянства, А Павал сказаў: а я і нарадзіўся ў ім.

29 Тады адразу адступіліся ад яго тыя, што хацелі яго катаваць; а тысячнік, даведаўшыся, што ён рымскі грамадзянін, перапалохаўся, што звязваў яго.

30 На другі дзень, хочучы ўпэўніцца ў праўдзе, за што вінаваць яго Юдэі, вызваліў яго з ланцугоў і загадаў сабрацца першасьвятарам і ўсяму сынедрыёну і, вывеўшы Паўла, паставіў яго перад імі.

Дз 23

1 Павал, паглядзеўшы на сынедрыён, сказаў: мужы браты! Я ўсім шчырым сумленьнем жыў перад Богам па сёньняшні дзень.

2 А першасьвятар Ананія загадаў тым, што перад ім стаялі, біць яго па вуснах.

3 Тады Павал сказаў яму: Бог цябе біцьме, сыяна павапленая! ты сядзіш, каб судзіць па законе, і, насуперак закону, загадваеш біць мяне.

4 А тыя, што перад ім стаялі, казалі: першасьвятара Божага бэсьціш?

5 Павал сказаў: я ня ведаў, браты, што ён першасьвятар; бо напісана: «начальніка ў народзе тваім ліхім словам ня гань».

6 Павал, даведаўшыся, што тут адна частка - садукееі, а другая - фарысэі, узвысіў голас у сынедрыёне: мужы браты! Я фарысэй і сын фарысэя; за надзею і ўваскрэсьненне мёртвых я суд прымаю.

7 І калі сказаў ён гэта, узьнікла нязгода паміж фарысэямі і садукееямі, і зборня падзялілася.

8 Бо садукееі кажуць, што няма ўваскрэсьнення, ні анёла, ні духа, а фарысэі прызнаюць і тое і другое.

9 Усчаўся вялікі крык, і ўстаўшы, кніжнікі фарысэйскага боку даводзілі, кажучы: нічога благога мы не знаходзім у гэтым чалавеку; калі ж дух альбо анёл казаў яму, ня будзем пярэчыць Богу.

10 Але як што разлад умацніўся, дык тысячнік, баючыся, каб яны не разарвалі Паўла, загадаў воінам сысьці, узяць яго спаміж іх і завесці ў крэпасць.

11 У другую ноч Гасподзь, зьявіўшыся яму, сказаў: мацуйся, Паўле; бо як ты сьведчыў за Мяне ў Ерусаліме, так трэба табе сьведчыць і ў Рыме.

12 А як разьвіднела, некаторыя Юдэі склалі змову, і прысягнулі ня есьці і ня піць, пакуль не заб'юць Паўла;

13 а было больш за сорок такіх, што так прысягнулі;

14 яны, прыйшоўшы да першасьвятароў і старэйшын, казалі: мы клятваю заприсягнуліся ня есьці нічога, пакуль не заб'ём Паўла;

15 Дык вось сёння вы з сынедрыёнам дайце знак тысячніку, каб ён заўтра вывеў яго да вас, быццам вы хочаце ўважлівей дасьледаваць справу ягоную; а мы, перш чым ён наблізіцца, гатовыя забіць яго.

16 Пачуўшы пра намысел гэты, сын сястры Паўлавай прыйшоў і, увайшоўшы ў крэпасць, папярэдзіў Паўла.

17 А Павал, паклікаўшы аднаго сотніка, сказаў: завядзі гэтага хлопца да тысячніка, бо ён мае нешта сказаць яму.

18 Той, узяўшы яго, прывёў да тысячніка і сказаў: вязень Павал, паклікаўшы мяне, прасіў завесці да цябе гэтага хлопца, які мае нешта сказаць табе.

19 Тысячнік, узяўшы яго за руку і адышоўшыся зь ім убок, пытаўся: што такое маеш ты сказаць мне?

20 Ён адказваў, што Юдэі змовіліся прасіць у цябе, каб ты заўтра вывеў Паўла ў сынедрыён, быццам яны хочуць уважлівей дасьледаваць справу ягоную.

21 Але ты ня слухайся іх; бо яго пільнуюць больш за сорок чалавек зь іх, што заприсягнуліся ня есьці і ня піць, пакуль не заб'юць яго; і яны цяпер гатовыя, чакаюць твайго рашэньня.

22 Тады тысячнік адпусціў хлопца, сказаўшы: нікому не кажы, што ты паведаміў мне гэта.

23 І, паклікаўшы двух сотнікаў, сказаў: падрыхтуйце мне воінаў пешых дзвесьце, конных семдзесят і стралкоў дзвесьце, каб з трэйчай гадзіны ночы ішлі ў Кесарыю;

24 падрыхтуйце таксама аслоў, каб, пасадзіўшы Паўла, пераправіць яго да правіцеля Фелікса.

25 Напісаў і пісьмо такога зьместу:

26 «Клаўдзіі Лісіі глыбокашаноўнаму правіцелю Феліксу - радавацца;

27 гэтага чалавека Юдэі схапілі і гатовыя былі забіць; я, прыйшоўшы з воінамі, адабраў яго, даведаўшыся, што ён рымскі грамадзянін;

28 Потым, хочучы даведацца, за што зьвінавацілі яго, прывёў яго ў сынедрыён іхні

29 і выявіў, што яго вінавацяць за спрэчныя думкі адносна закону іхняга, але няма ў ім ніякае віны, вартае сьмерці альбо кайданоў.

30 А як да мяне дайшло, што Юдэі намышляюць ліхое на гэтага чалавека, я адразу паслаў яго да цябе, загадаўшы і скажнікам гаварыць на яго перад табою; будзь здаровы».

31 І вось воіны, паводле загаду, узяўшы Паўла, павялі сярод ночы ў Антыпатрыду,

32 а на другі дзень, пакінуўшы конных ісьці зь ім, вярнуліся ў крэпасць.

33 А тыя, прыйшоўшы ў Кесарыю і аддаўшы пісьмо правіцелю, перадалі яму і Паўла.

34 Правіцель, прачытаўшы пісьмо, спытаўся, зь якой ён вобласьці, і, даведаўшыся, што з Кілікіі, сказаў:

35 я выслухаю цябе, калі зьявіцца твае скажнікі. І загадаў яму быць пад вартаю ў Ірадавай прэторыі.

Дз 24

1 Празь пяць дзён прыйшоў першасьвятар Ананія з старэйшынамі і зь нейкім прамоўцам Тэртулам, якія скардзіліся правіцелю на Паўла.

2 Калі ж яго паклікалі, Тэртул пачаў вінаваціць яго, кажучы:

3 заўсёды і ўсюды з падзякаю шчыраю прызнаём мы, што табе, глыбокашаноўны Феліксе, абавязаны мы вялікім мірам, і дбанню твайму - добрым ладам гэтага народу.

4 Але, каб дужа не дакучаць табе, прашу цябе выслухаць нас коратка з уласцівай табе паблаглівасцю.

5 Мы лічым гэтага чалавека пошасцю грамадства, падбухторшчыкам бунту сярод Юдэяў, якія жывуць на сьвеце, і правадніком Назарэйскай ерасі,

6 які адважыўся нават апаганіць храм, мы ўзялі яго і хацелі судзіць яго паводле нашага закона.

7 Але тысячнік Лісій, прыйшоўшы, зь вялікім гвалтам забраў яго з рук нашых і паслаў да цябе,

8 загадаўшы і нам, скажнікам яго, ісьці да цябе; ты можаш сам, разабраўшыся, даведацца ад яго пра ўсё тое, у чым мы вінавацім яго.

9 І Юдэі пацьвердзілі, сказаўшы, што гэта так.

10 А Павал, калі правіцель даў яму знак гаварыць, адказваў: ведаючы, што шмат гадоў справядліва судзіш народ гэты, я тым свабодней буду бараніць маю справу.

11 Ты можаш даведацца, што ня больш як дванаццаць дзён таму назад я прыйшоў у Ерусалім на пакланеньне;

12 і ні ў сьвяцілішчы, ні ў сынагогах, ні ў горадзе яны ня бачылі, каб я з кім спрачаўся альбо падбухторваў людзей на бунт,

13 і ня могуць даказаць таго, у чым цяпер вінавацяць мяне;

14 а ў тым прызнаюся табе, што паводле вучэння, якое яны называюць ерассю, я сапраўды служу Богу бацькоў маіх, верачы напісанаму ў законе і прароках,

15 маючы спадзяваньне на Бога, што будзе ўваскрэсьненне мёртвых, праведных і няправедных, чаго і самі яны чакаюць;

16 так і сам дбаю заўсёды, каб мець беззаганнае сумленьне перад Богам і людзьмі;

17 праз многа гадоў я прыйшоў, каб прынесці міласціну народу майму і ахвяры;

18 пры гэтым знайшлі мяне ачышчанага ў храме ня зь людзьмі і ня з бунтам;

19 а гэта былі некаторыя Асійскія Юдэі, якім варта было б стаць прад табою і звінаваціць мяне, калі што маюць супроць мяне;

20 альбо хай гэтыя самі скажуць, якую знайшлі яны ўва мне няпраўду, калі я стаў перад сынедрыёнам,

21 бадай што толькі тое адно слова, якое ўголас вымавіў я, стоячы сярод іх, што за вучэньне пра ўваскрэсьненне мёртвых судзіце вы сёння мяне.

22 Выслухаўшы гэта, Фелікс адклаў іхнюю справу, дакладна даведаўшыся пра гэты шлях, сказаўшы: калі прыйдзе тысячнік Лісій, я выведаю ўсё пра гэта вучэньне.

23 А Паўла загадаў сотніку вартаваць, але ня ўціскаць яго і не забараняць нікому зь яго блізкіх служыць яму альбо адведваць яго.

24 Празь некалькі дзён Фелікс, прыйшоўшы з Друзілаю, жонкаю сваёю, Юдэйкаю, паклікаў Паўла, і слухаў яго пра веру ў Ісуса Хрыста.

25 І як той гаварыў пра праўду, пра ўстрымлівасць і будучы суд, дык Фелікс вельмі перапалохаўся і адказваў: цяпер ідзі, а калі выберу час, паклічу цябе.

26 Пры гэтым спадзяваўся ён, што Павал дасьць яму грошай, каб адпусціць яго: таму часта яго выклікаў і гутарыў зь ім.

27 Але праз два гады на Феліксава месца заступіў Порцый Фэст; хочучы дагадзіць Юдэям, Фелікс пакінуў Паўла ў кайданых.

Дз 25

¹ Фэст, прыбыўшы ў вобласць, праз тры дні выправіўся з Кесарыі ў Ерусалім.

² Тады першасьвятар і самыя знакамітыя Юдэі зьявіліся да яго са скаргаю на Паўла і перконвалі яго,

³ просячы, каб ён зрабіў ласку, выклікаў яго ў Ерусалім; і ліхое задумалі - забіць яго ў дарозе.

⁴ Але Фэст адказваў, што Павал у Кесарыі пад вартаю, і што ён сам неўзабаве падасца туды.

⁵ І вось, сказаў ён, каторыя з вас могуць, няхай пойдучь са мною, і калі ёсьць што за гэтым чалавекам, хай зьвінавацяць яго.

⁶ Пабыўшы ў іх ня болей як восем ці дзесяць дзён, вярнуўся ў Кесарыю, і на другі дзень, сеўшы на суднае месца, загадаў прывесці Паўла.

⁷ Калі ён зьявіўся, пасталі навокал Юдэі, якія прыйшлі зь Ерусаліма, і ўзводзілі на Паўла многія цяжкія абвінавачаньні, якіх не маглі даказаць.

⁸ А ён у апраўданьне сваё сказаў: я ня ўчыніў ніякага злачынства ні супраць закона Юдэйскага, ні супраць храма, ні супраць кесара.

⁹ Фэст, хочучы дагадзіць Юдэям, сказаў у адказ Паўлу: ці хочаш ісьці ў Ерусалім, каб я там судзіў цябе за гэта?

¹⁰ Павал сказаў: я стаю перад судом кесаравым, дзе мяне і належыць судзіць; Юдэяў я нічым не пакрыўдзіў, як і ты добра ведаеш;

¹¹ бо, калі не мая праўда і зрабіў што-небудзь вартае сьмерці, дык не зракуся памерці; а калі нічога таго няма, у чым гэтыя вінавацяць мяне, дык ніхто ня можа выдаць мяне ім; патрабую суду кесаравага.

¹² Тады Фэст, пагутарыўшы з радай, адказаў: ты спатрабаваў суду кесаравага, да кесара і выправішся.

¹³ Празь некалькі дзён цар Агрыпа і Вэрэніка прыбылі ў Кесарыю павіншаваць Фэста.

¹⁴ І як яны правялі там шмат дзён, дык Фэст выклаў цару справу Паўлаву, кажучы: тут ёсьць чалавек, пакінуты Феліksam у кайданах,

¹⁵ на якога, у бытнасьць маю ў Ерусаліме, скардзіліся першасьвятары і старэйшыны Юдэйскія, дамагаючыся засудзіць яго.

¹⁶ Я адказваў ім, што ў Рымлян няма звычай выдаваць якога-небудзь чалавека на згубу, перш чым абвінавачаны будзе мець скажнікаў перад сабою і атрымае свабоду абараняцца ад абвінавачаньня.

¹⁷ Калі ж яны прыйшлі сюды, дык, бяз усякага адкладу, на другі дзень, сеў я на суднае месца і загадаў прывесці таго чалавека.

¹⁸ Абступіўшы яго, скажнікі не назвалі ніводнай віны ягонай, якое я чакаў;

¹⁹ але яны мелі пэўныя спрэчкі зь ім пра іхняе богашанаваньне і пра нейкага мёртвага Ісуса, пра якога Павал сьцьвярджаў, што Ён жывы.

²⁰ Ня быўшы пэўны ў рашэньні гэтага пытаньня, я сказаў: ці ня хоча ён пайсьці ў Ерусалім і там прыняць суд у гэтым?

²¹ Але як што Павал патрабаваў, каб яго пакінулі на разгляд Аўгустаў, дык я загадаў трымаць яго пад вартаю да таго часу, як адпраўлю яго да кесара.

²² Агрыпа ж сказаў Фэсту: хацеў бы і я паслухаць гэтага чалавека. Заўтра ж, адказваў той, пачуеш яго.

²³ На другі дзень, калі Агрыпа і Вэрэніка прыйшлі зь вялікаю пышнасьцю і ўвайшлі ў судовы намёт з тысячнікамі і знакамітымі грамадзянамі, па загадзе Фэста прыведзены быў Павал.

²⁴ І сказаў Фэст: цару Агрыпе і ўсе прысутныя з намі мужы! вы бачыце таго, супроць якога ўсё мноства Юдэяў прыступаліся да мяне ў Ерусаліме і тут і крычалі, што ён не павінен больш жыць;

²⁵ але я палічыў, што ён не зрабіў нічога вартага сьмерці, і як што ён сам дамагаўся суду ў Аўгуста, дык я راشыўся паслаць яго да кесара.

²⁶ Я ня маю нічога пэўнага напісаць пра яго кесару; таму прывёў яго да вас, і найперш да цябе, цару Агрыпе, каб, пасля разгляду, было мне што напісаць;
²⁷ бо мне здаецца, неразважліва паслаць вязьня і не паказаць абвінавачаньняў на яго.

Дз 26

¹ Агрыпа сказаў Паўлу: дазваляецца табе гаварыць за сябе. Тады Павал, прасьцёршы руку, пачаў гаварыць у сваю абарону:

² цару Агрыпе! лічу сябе шчаслівым, што сёньня магу бараніцца перад табою ва ўсім, у чым вінавацяць мяне Юдэі,

³ тым болей, што ты ведаеш усе звычаі і спрэчныя думкі Юдеяў. Таму прашу цябе выслухаць мяне шчырадушна.

⁴ Жыцьцё маё зь юнацтва майго, якое спачатку праводзіў я сярод народу майго ў Ерусаліме, ведаюць усе Юдэі;

⁵ яны здаўна ведаюць пра мяне, калі захочуць засьведчыць, што я жыў фарысэем паводле найстражэйшага ў нашым веравызнаньні вучэньня.

⁶ І сёньня я стаю перад судом за надзею на абяцаньне, дадзенае ад Бога нашым бацькам,

⁷ выкананьне якога спадзяюцца пабачыць нашыя дванаццаць родаў, рупліва служачы Богу дзень і ноч: за гэтую вось надзею, цару Агрыпе, вінавацяць мяне Юдэі.

⁸ Што ж? Няўжо вы за неверагоднае ўважаеце, што Бог уваскрашае мёртвых?

⁹ Праўда, і я быў думаў, што мне трэба шмат дзейнічаць супраць імя Ісуса Назарэя;

¹⁰ гэта я і рабіў у Ерусаліме; атрымаўшы ўладу ад першасьвятароў, я многіх сьвятых замыкаў у цямніцу і, калі забівалі іх, я падаваў за тое свой голас;

¹¹ і ва ўсіх сынагогах я шмат разоў мучыў іх і прымушаў зьневажаць Ісуса і, бязь меры лютуючы супраць іх, прасьледаваў нават і ў чужых гарадах.

¹² Дзеля гэтага ідучы ў Дамаск з уладаю і даручэньнем ад першасьвятароў, ¹³ сярод белага дня на дарозе я ўбачыў, цару, зь неба сьвятло, большае за сонечнае зьяўленьне, якое азарыла мяне і ўсіх, што ішлі са мною.

¹⁴ Усе мы ўпалі на зямлю, і я пачуў голас, які гаварыў мне па-Габрэйску: Саўле! Саўле! што ты гоніш Мяне? цяжка табе ісьці супраць ражна.

¹⁵ Я сказаў: хто Ты, Госпадзе? Ён сказаў: я Ісус, Якога ты гоніш.

¹⁶ Але ўстань і стань на ногі твае; бо Я на тое і зьявіўся табе, каб паставіць цябе слугою і сьведкам таго, што ты бачыў і што я адкрыю табе,

¹⁷ вызваляючы цябе ад народу Юдэйскага і язычнікаў, да якіх Я цяпер пасылаю цябе

¹⁸ адкрыць вочы ім, каб яны навярнуліся зь цемры ў сьвятло і ад улады сатаны да Бога, і прасьць веру ў Мяне атрымалі дараваньне грахоў і долю з асьвечанымі.

¹⁹ Таму, цару Агрыпе, я не супрацівіўся нябеснай уяве,

²⁰ а спачатку жыхарам Дамаска і Ерусаліма, потым усёй зямлі Юдэйскай і язычнікам прапаведваў, каб яны пакаяліся і навярнуліся да Бога, учыняючы дзеі, вартыя пакаяньня.

²¹ За гэта схапілі мяне Юдэі ў храме і спрабавалі разарваць.

²² Але, атрымаўшы дапамогу ад Бога, я да сёньня стаю, сьведчачы малому і вялікаму, нічога ня кажучы, акрамя таго, пра што прарокі і Майсей казалі, што гэта будзе,

23 гэта значыцца, што Хрыстос меў адпакутаваць і, паўстаўшы першы зь мёртвых, абвясьціць сьвятло народу Юдэйскаму і язычнікам.

24 Калі ён так бараніўся, Фест гучным голасам сказаў: шалееш ты, Паўле! вялікая вучонасьць даводзіць цябе да вар'яцтва.

25 Не, глыбокашаноўны Фесьце, сказаў ён, я не шалею, а кажу словы ісьціны і здоровага сэнсу:

26 бо ведае пра гэта цар, перад якім і гавару сьмела; я зусім ня веру, каб ад яго было што-небудзь з гэтага ўтоена; бо гэта не ў закутку адбывалася;

27 ці верыш, цару Агрыпе, прарокам? Ведаю, што верыш.

28 Агрыпа сказаў Паўлу: ты мала што не ўгаворваеш мяне зрабіцца хрысьціянінам.

29 Павал сказаў: маліў бы я Бога, каб хай меней, хай болей, ня толькі ты, а і ўсе, хто слухае мяне сёньня, зрабіліся такімі, як я, але бяз гэтых кайданаў.

30 Калі ён сказаў гэта, цар і правіцель, Вэрэніка і, хто зь імі сядзеў, усталі

31 і, адышоўшыся ўбок, казалі паміж сабою, што гэты чалавек нічога вартага сьмерці альбо кайданаў ня чыніць.

32 І сказаў Агрыпа Фесту: можна было б вызваліць гэтага чалавека, калі б ён не дамагаўся суду ў кесара. Таму і рашыўся правіцель паслаць яго да кесара.

Дз 27

1 А калі паставілі нам плысьці ў Італію, дык перадалі Паўла і некаторых іншых вязняў сотніку Аўгуставай кагорты, якога звалі Юліем.

2 Мы ўзышлі на Адраміцкі карабель і выправіліся, маючы плысьці каля Асійскіх мясьцінаў; з намі быў Арыстарх, Македонец зь Фесалонікі.

3 На другі дзень прысталі да Сідона; Юлій, абыходзячыся з Паўлам чалавекалюбна, дазволіў яму схадзіць да сяброў і скарыстацца іх дбаньнем.

4 Выправіўшыся адтуль, мы прыплылі да Кіпра, з прычыны супраціўных вятроў,

5 і, пераплыўшы мора насупраць Кілікіі і Памфіліі, прыбылі ў Міры Лікійскія.

6 Там сотнік знайшоў Александрыйскі карабель, які плыў у Італію, і пасадзіў нас на яго.

7 Павольна плывучы многа дзён і, ледзь параўняўшыся з Кнідам, з прычыны неспрыяльнага нам ветру, мы падплылі да Крыта каля Саломы;

8 і, ледзь зь цяжкасьцю мінуўшы яго, прыбылі да адной мясьціны, якая называлася Добрыя Прыстані, паблізу якога быў горад Ласея.

9 Але як мінула багата часу, і плаваньне было ўжо небясьпечнае, бо і пост ужо мінуўся, дык Павал раіў,

10 кажучы ім: мужы! бачу я, што плаваньне будзе цяжкае і зь вялікай шкодаю ня толькі грузу і караблю, але і нашаму жыццю.

11 Але сотнік больш давяраўся стырніку і гаспадару карабля, чым Паўлавым словам.

12 А як што прыстань была няпрыдатная пад зімаваньне, дык многія радзілі плысьці адтуль, каб, калі можна, дайсьці да Фініка, прыстані Крыцкае, што насупраць паўднёва-заходняга і паўночна-заходняга ветру, і там зазімаць.

13 Павеяў паўднёвы вецер, і яны, падумаўшы, што ўжо дасягнулі жаданага, выправіліся і паплылі паблізу Крыта.

14 Але неўзабаве падняўся на іх вецер бурны, які называецца эўраклідон.

15 Карабель падхапіла, так што ён ня мог супрацівіцца ветру, і мы насіліся, аддаўшыся хвалям.

16 І, набегшы на адну выпачку, якая называецца Клаўдай, мы ледзьве маглі ўтрымаць лодку;

17 падняўшы яе, пачалі шукаць дапаможнага сродку і абвязваць карабель; баючыся, каб ня сесці на мялізну, спусьцілі ветразь і так насіліся.

18 На другі дзень, з прычыны вялікае буры, пачалі выкідваць груз.

19 А на трэці мы сваімі рукамі павыкідалі з карабля рэчы.

20 Але як многа дзён ня відаць было ні сонца, ні зорак, а бура набірала ў моцы, дык нарэшце знікла ўсякая надзея на нашае выратаваньне.

21 І як доўга ня елі, дык Павал, стаўшы сярод іх, сказаў: мужы! трэба было паслухацца мяне і не адыходзіць ад Крыта, чым бы і ўніклі мы гэтых нягодаў і шкоды;

22 а цяпер умаўляю вас падбадзёрыцца духам, бо ніводная душа з вас не загіне, а толькі карабель;

23 бо анёл Бога, Якому належу я і Якому служу, зьявіўся мне сёння ўначы

24 і сказаў: ня бойся! Паўле! табе трэба паўстаць перад кесарам, і вось, Бог дараваў табе ўсіх, што плывуць з табою.

25 Таму падбадзёрцеся духам, мужы, бо я веру Богу, што будзе так, як мне сказана:

26 нам выпадае быць выкінутымі на якую-небудзь выспу.

27 У чатырнаццатую ноч, як насіла нас па Адрыятычным моры, пад поўнач, карабельнікі пачалі здагадвацца, што набліжаюцца да нейкай зямлі,

28 і, памераўшы глыбіню, знайшлі дваццаць сажняў; пасля, адплыўшыся трохі, памералі зноў, і было ўжо пятнаццаць сажняў.

29 Баючыся, каб не наскочыць на камяністае дно, кінулі з кармы чатыры якары, і чакалі дня.

30 А калі карабельнікі хацелі ўцячы з карабля і спускалі на мора лодку, удаючы, быццам хочучь кінуць якары з носа,

31 Павал сказаў сотніку і воінам: калі яны не застануцца на караблі, вы ня зможаце ўратавацца.

32 Тады воіны абсеклі вяроўкі ў лодкі, і яна ўпала.

33 На досьвітку Павал угаворваў усіх прыняць ежу, кажучы: сёння чатырнаццаты дзень, як вы ў чаканьні, застаяцеся бязь ежы, ня еўшы нічога;

34 Таму прашу вас прыняць ежу: гэта паспрые ратунку вашага жыцця; бо ні ў кога з вас не прападзе волас з галавы.

35 Сказаўшы гэта і ўзяўшы хлеб, ён падзякаваў Богу перад усімі і, разламаўшы яго, пачаў есці.

36 Тады ўсе падбадзёрыліся і таксама прынялі ежу;

37 а было ўсіх нас на караблі дзевьесце семдзсят шэсьць душ.

38 І наеўшыся, пачалі аблягчаць карабель, выкідаючы пшаніцу ў мора.

39 Калі настаў дзень, зямлі не пазнавалі, а ўбачылі толькі нейкую затоку зь нізкім берагам, да якога і адважыліся, калі можна, прыстаць з караблём.

40 І падняўшы якары, рушылі морам і, адвязаўшы стырно і падняўшы малы ветразь па ветры, пакіравалі да берага.

41 Наплылі на касу, і карабель сеў на мялізну: нос угруз і стаў нярухомы, а карма разьбівалася сілаю хваляў.

42 А воіны змовіліся былі пазабіваць вязьняў, каб каторы, выплыўшы, ня ўцёк.

43 Але сотнік, хочучы ўратаваць Паўла, утрымаў іх ад таго намеру і загадаў тым, хто ўмее плаваць, першым скакаць і выйсці на зямлю,

44 а астатнім ратавацца каму на дошках, каму на чым-колечы ад карабля. І такім чынам усе ўратаваліся на зямлю.

Дз 28

¹ А калі ўратаваліся, тыя, што былі з Паўлам, даведаліся, што востраў называецца Меліт.

² Іншاپляменцы прынялі нас вельмі чалавекалюбна: бо яны, з прычыны дажджу і холаду, расклалі вогнішча і прынялі ўсіх нас.

³ Калі ж Павал набраў многа хмызу і клаў на вагонь, выскачыла ад жару зьмяюка і павісла на руцэ ў яго.

⁴ Іншاپляменцы, калі ўбачылі павіслую на руцэ ў яго зьмяю, казалі адзін аднаму: праўда, чалавек гэты - забойца, калі яму, уратаванаму ў моры, суд Божы не пакідае жыцця.

⁵ Але ён, абтросшы зьмяю ў вагонь, не зазнаў аніякае шкоды.

⁶ Яны чакалі былі, што ён пухнуць пачне, альбо што раптам упадзе мёртвы; але, чакаючы доўга і ўбачыўшы, што ня сталася зь ім ніякай бяды, думку зьмянілі і казалі, што ён - Бог.

⁷ Навакол той мясціны былі валоданьні першага чалавека вострава, называнага Публіем; ён прыняў нас і тры дні гасьцінна заставаў.

⁸ Публіеў бацька ляжаў, пакутуючы ад гарачкі і ад болю ў жываце: Павал увайшоў да яго, памаліўся і, усклаўшы на яго рукі свае, ацаліў яго.

⁹ Пасьля гэтай падзеі і астатнія на востраве, хто быў хворы, прыходзілі і былі вылечаны.

¹⁰ І рабілі нам шмат гонару, і на дарогу далі ўсё патрэбнае.

¹¹ Праз тры месяцы мы адплылі на Александрыйскім караблі, пад знакам Дыяскураў, які зімаваў на тым востраве,

¹² і, прыплыўшы ў Сыракузы, пабылі там тры дні;

¹³ адтуль адплыўшы, прыбылі ў Рыгію; а празь дзень, як павеяў паўднёвы вецер, прыбылі на другі дзень у Путэол,

¹⁴ дзе знайшлі братоў і былі ўпрошаныя пабыць у іх сем дзён, і потым паплылі мы ў Рым.

¹⁵ Тамтэйшыя браты, дачуўшыся пра нас, выйшлі нам насустрач да Апіевай плошчы і трох гасьцініц; убачыўшы іх, Павал падзякаваў Богу і падбадзёрыўся духам.

¹⁶ А як прыйшлі мы ў Рым, дык сотнік перадаў вязняў ваеначальніку, а Паўлу дазволена жыць адасоблена з воінам, які вартаваў яго.

¹⁷ Праз тры дні Павал склікаў самых знакамітых Юдэяў і, калі яны сышліся, прамовіў да іх; мужы браты! не зрабіўшы нічога супраць народу ці бацькоўскіх звычаяў, я ў кайданых зь Ерусаліма перададзены ў рукі Рымлянам;

¹⁸ яны, судзіўшы мяне, хацелі даць волю, бо няма ўва мне ніякай віны, вартае сьмерці;

¹⁹ але як што Юдэі не паразумеліся, дык я мусіў патрабаваць суду ў кесара, зрэшты, ня дзеля таго, каб зьвінаваціць у чым-небудзь народ мой;

²⁰ з гэтай прычыны я і склікаў вас, каб пабачыцца і пагутарыць з вамі, бо за надзею Ізраілеву абложаны я гэтымі кайданамі.

²¹ А яны казалі яму: мы ні пісьмаў ня мелі пра цябе зь Юдэі, ні з вандроўных братоў ніхто не паведаміў пра цябе і не сказаў нічога благога.

²² Зрэшты, нам пажадана пачуць ад цябе, як ты думаеш; бо вядома нам, што пра гэта вучэньне ўсюды спрачаюцца.

²³ І прызначыўшы дзень яму, вельмі многія прыйшлі да яго ў гасьцініцу; і ён з раніцы да вечара выкладаў ім вучэньне пра Царства Божае і пераконваў іх за Ісуса, прыводзячы сьведчаньні з закона Майсеевага і праракаў.

²⁴ І адны пераконваліся ад словаў ягоных, а другія ня верылі.

²⁵ Ня маючы згоды паміж сабою, яны адыходзілі, калі Павал сказаў ім наступныя словы: добра Дух Сьвяты сказаў бацькам нашым праз прарока Ісаю:

²⁶ «ідзі да народу гэтага і скажы: слыхам пачуеце, і не ўразумеете; і вачыма глядзецьмеце, і ня ўбачыце;

²⁷ агрубела бо сэрца ў людзей гэтых, і цяжка чуюць вушыма, і зьмежылі вочы свае, хай ня ўгледзяць вачыма, і не пачуюць вушыма, і сэрцам не ўразумеюць, і не навернуцца, каб Я ацаліў іх».

²⁸ Дык вось, хай вам будзе вядома, што збавеньне Божае паслана язычнікам: яны і пачуюць.

²⁹ Калі ён сказаў гэта, Юдэі пайшлі, многа спрачаючыся паміж сабою.

³⁰ І жыў Павал цэлыя два гады на сваім утрыманьні і прымаў усіх, хто прыходзіў да яго,

³¹ прапаведуючы Царства Божае і вучачы пра Госпада Ісуса Хрыста з усякай адвагаю без забароны.

ПАСЛАНЬНЕ ДА РЫМЛЯНАЎ

- ¹ Павал, раб Ісуса Хрыста, пакліканы апостал, выбраны на зьвеставаньне Божае,
² якое Бог раней абяцаў праз прарокаў Сваіх, у сьвятых пісаньнях,
³ пра Сына Свайго, Які нарадзіўся ад семені Давідавага па плоці
⁴ і адкрыўся Сынам Божым у сіле, духам сьвятасьці, праз уваскрэсьненне зь мёртвых, празь Ісуса Хрыста Госпада нашага,
⁵ празь Якога мы атрымалі мілату і апостальства, каб несці паслушэнства веры дзеля імя Ягонага ва ўсіх народах,
⁶ сярод якіх і вы, пакліканыя Ісусам Хрыстом, -
⁷ усім умілаванцам Божым у Рыме, пакліканым сьвятым: мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
⁸ Найперш за ўсё дзякую Богу майму празь Ісуса Хрыста за ўсіх вас, што вера вашая абвяшчаецца па ўсім сьвеце;
⁹ сьведка мне Бог, Якому служу духам маім у зьвеставаньні Сына Ягонага, што бесьперастанку ўспамінаю пра вас,
¹⁰ заўсёды просячы ў малітвах маіх, каб воля Божая хоць цяпер паспрыяла мне прыйсьці да вас,
¹¹ бо я вельмі прагну ўбачыць вас, каб падаць вам які дар духоўны на ўмацаваньне вашае,
¹² гэта значыцца, сучэшыцца з вамі верай супольнаю, вашаю і маёю.
¹³ Не хачу, браты, утойваць ад вас, што я многа разоў мерыўся прыйсьці да вас, - але сустрэкаў перашкоды аж да гэтай пары, - каб мець нейкі плод і ў вас, як і ў іншых народаў.
¹⁴ Я даўжнік і Элінам і варварам, мудрацам і неразумным;
¹⁵ дык вось, што да мяне, я гатовы зьвеставаць і вам, жыхарам Рыма.
¹⁶ Бо я не саромеюся зьвеставаньня Хрыстовага, бо яно ёсьць сіла Божая на збавеньне ўсякаму веруючаму, па-першае Юдэю, потым і Эліну.
¹⁷ Бо ў ім адкрываецца праўда Божая ад веры ў веру, як напісана: «праведны вераю жыць будзе».
¹⁸ Бо адкрываецца гнеў Божы зь неба на ўсякую бязбожнасьць і няпраўду людзей, якія ўціскаюць ісьціну няпраўдаю;
¹⁹ бо, што можна ведаць пра Бога, ёсьць яўнае ім, таму што Бог явіў ім;
²⁰ бо нябачнае ў Ім, вечная сіла Ягоная і боскасьць, ад стварэньня сьвету праз сузіраньне тварэньняў бачныя, так што яны ня маюць выбачэньня.
²¹ Але як што яны, спазнаўшы Бога, не праславілі Яго як Бога, і не падзякавалі, а змарнаваліся ў развагах розуму свайго, і запамрочылася неразумнае іхняе сэрца:
²² называючы сябе мудрымі, здурнелі,
²³ і славу нятленнага Бога зьмянілі на падабенства вобраза прахлага чалавека, і птушак, і чатырногаў, і гадаў, -
²⁴ дык і аддаў іх Бог у пахацінствах сэрцаў іхніх нячыстасьці, так што яны апаганьвалі самі свае целы;
²⁵ яны падмянілі ісьціну Божую на ману і пакланяліся і служылі стварэньню замест Творцы, які дабраслаўлены наўвекі, амін.
²⁶ Таму аддаў іх Бог ганебным пажадам: жанчыны іхнія замянілі прыроднае паяднаньне на супрацьпрыроднае;

27 гэтак сама і мужчыны, занядбаўшы прыроднае паяднаньне з жаночым полам, распальваліся пахацінствам сваім адзін да аднаго, мужчыны на мужчынах чынілі сорам і атрымлівалі самі ў сабе расплату за сваю аблуду.

28 І як што яны не стараліся мець Бога ў розуме, дык аддаў іх Бог розуму перавернутаму - чыніць непатрэбшчыну,

29 так што яны поўныя ўсялякай няпраўды, распусты, зламыснасьці, ліхазьдзірства, злосьці, поўныя зайздасьці, душагубства, звады, ашуканства, ліхадушнасьці,

30 яны паклёпнікі, хлусы, боганенавісьнікі, крыўдзіцелі, самахвалы, пыхліўцы, вынаходлівыя на зло, бацькам непакорлівыя,

31 неразумныя, вераломныя, нлюбы, няпрымірцы, нелітасьціўцы.

32 Яны ведаюць праведны вырак Божы, што тыя, якія чыняць такое, вартыя сьмерці; аднак жа ня толькі гэта робяць, але і сабе падобных падахвочваюць.

Рым 2

1 Вось таму няма апраўданьня табе, кожны чалавеча, што судзіш другога; бо тым самым судом, якім судзіш другога, асуджаеш сам сябе; бо, асуджаючы другога, робіш тое самае.

2 А мы ведаем, што паводле ісьціны ёсьць суд Божы на тых, што такое чыняць.

3 Няўжо думаеш ты, чалавеча, што ўнікаеш суду Божага, калі асуджаеш тых, якія ўчыняюць такое, і сам робячы тое самае?

4 Альбо пагарджаеш багацьцем даброці, лагоднасьці і вялікай цяроплівасьці Божай, не разумеючы, што даброць Божая вядзе цябе да пакаяньня?

5 Але, з упартасьці тваёй і нераскаянага сэрца ты сам сабе зьбіраеш гнеў на дзень гневу і абвяшчэньня праведнага суду ад Бога,

6 які кожнаму аддасць паводле дзеяў ягоных:

7 тым, якія ўвесь час ў добрых дзеях шукаюць славы, гонару і бесьсьмяротнасьці, - жыцьцё вечнае;

8 а тым, якія ўпарцацца і супраціўца ісьціне, ды аддаюцца няпраўдзе, - лютасьць і гнеў.

9 Смутак і скруха ўсякай душы чалавека, які чыніць ліхое: першаму Юдэю, потым і Эліну!

10 Наадварот жа, слава і гонар і мір кожнаму, хто робіць добрае: першаму Юдэю, потым і Эліну!

11 Бо няма прывабы да асобы ў Бога.

12 Тыя, што без закона зграшылі, без закона і загінуць; а тыя, якія ў законе зграшылі, паводле закона прымуць суд,

13 бо не слухачы закона праведныя перад Богам, а выканаўцы закона апраўданы будуць;

14 бо, калі язычнікі, ня маючы закона, ад прыроды законнае робяць, дык, ня маючы закона, яны самі сабе закон:

15 яны паказваюць, што дзеі закона ў іх напісаны ў сэрцах, пра што сьведчыць сумленьне іхняе і думкі іхнія, якія то вінавацяць, то апраўдваюць адна адну,

16 у дзень, калі паводле зьвеставаньня майго, Бог будзе судзіць таемныя дзеі людзей празь Ісуса Хрыста.

17 Вось, ты называешся Юдэем, і супакойваеш сябе законам, і хвалішся Богам,

18 і ведаеш волю Ягону, і разумееш лепшае, навучаючыся з закона,

19 і ўпэўнены пра сябе, што ты павадыр сьляпым, сьвятло тым, што ходзяць у цемры, -

20 выхвальнік неразумным, настаўнік дзецям, які мае ўзор розуму і ісьціны ў законе:

- 21 як жа ты, навучаючы другога, ня вучыш сябе самога?
22 Прапаведуючы ня красьці, крадзеш? кажучы: не распусьнічай, распусьнічаеш? грэбуючы ідаламі, рабуеш сьвятыні?
23 хвалішся законам, а, пераступаючы закон, зьневажаеш Бога?
24 бо дзеля вас, як напісана, імя Божае ганьбуецца ў язычнікаў.
25 Абразаньне карыснае, калі выконваеш закон; а калі ты пераступаеш закон, дык абразаньне тваё сталася неабразаньнем.
26 Дык вось, калі неабразанец выконвае пастановы закона, дык ягонае неабразаньне ці не залічыцца яму за абразаньне?
27 І неабрэзаны ад прыроды, які выконвае закон, ці не асудзіць цябе, пераступніка закона зь Пісаньнем і абразаньнем?
28 Бо ня той Юдэй, хто такі з выгляду, і ня тое абразаньне, якое вонкавае, на плоці;
29 а той Юдэй, хто ўнутрана такі, і тое абразаньне, якое ў сэрцы паводле Духа, а не паводле літары: яму і пахвала не ад людзей, а ад Бога.

Рым 3

- 1 Дык вось, у чым жа перавага быць Юдэем, альбо якая карысьць ад абразаньня?
2 Вялікая, ва ўсіх праявах, а найперш у тым, што ім даверана слова Божае.
3 Бо што ж? калі некаторыя ня верылі, хіба ж няверства іхняе зьнішчыць вернасьць Божую?
4 Зусім не. Бог верны, а кожны чалавек ілжывы, як напісана: «Ты праведны ў словах Тваіх і пераможаш, у судзе Тваім».
5 А калі нашая няпраўда выяўляе праўду Божую, дык што скажам? няўжо будзе Бог несправядлівы, калі паказвае гнеў? - кажу, па-чалавечы разважаючы.
6 Зусім не. Бо як жа тады Богу судзіць сьвет?
7 Бо, калі вернасьць Божая ўзвышаецца маёю нявернасьцю на славу Божую, завошта яшчэ мяне ж судзіць, як грэшніка?
8 І ці ж не рабіць нам зло, каб выйшла на дабро, як некаторыя ўпікаюць нас і кажуць, быццам мы гэтак вучым? Справядлівы суд на такіх.
9 Дык што ж? ці маем мы перавагу? Зусім не; бо мы ўжо даказалі, што як Юдэі, так і Эліны, усе пад грэхам,
10 як напісана: «няма праведнага аніводнага;
11 няма, хто разумееў бы; няма, хто Бога шукаў бы;
12 усе зьбіліся з тропу, нягодныя сталіся ўсе: няма, хто тварыў бы дабро, няма аніводнага».
13 Горла іхняе - дамавіна адчыненая, лісьліваць яны языком; атрута аспідаў у іх на губах;
14 вусны ў іх поўныя ліхаслоўя і горычы.
15 Ногі ў іх борздыя на праліваньне крыві;
16 разбурэньне і згубнасьць на іхніх дарогах;
17 яны ня ведаюць шляхоў міру.
18 Няма страху Божага перад вачамі ў іх».
19 А мы ведаем, што закон, калі што гаворыць, гаворыць да тых, хто пад законам, так што замыкаюцца ўсякія вусны, і ўвесь сьвет робіцца вінаваты перад Богам,
20 бо дзеямі закона не апраўдаецца перад Ім ніякая плоць; бо законам спазнаецца грэх.

21 Але сёння, незалежна ад закона, з'явілася праведнасць Божая, пра якую сьведчаць закон і прарокі,
 22 праведнасць Божая празь веру ў Ісуса Хрыста ва ўсіх і на ўсіх вернікаў; бо няма розніцы,
 23 бо ўсе зграшылі і пазбаўлены славы Божай,
 24 атрымліваючы апраўданьне дарам, паводле мілаты Ягонай, адкупленьнем у Ісусе Хрысьце,
 25 якога Бог прынёс у ахвяру ўмілажальваньня ў Крыві Ягонай празь веру, для паказу справядлівасьці Ягонай ў дараваньні грахоў, учыненых раней,
 26 у доўгім цярпеньні Божым, для паказу справядлівасьці Ягонай ў сёньняшні час, - хай зьявіцца Ён справядлівы і апраўдае таго, хто веруе ў Ісуса.
 27 Дзе ж тое, чым паваліцца? зьнішчана. Якім законам? законам учынкаў? Не, а законам веры.
 28 Бо мы прызнаём, што чалавек апраўдваецца вераю, незалежна ад дзеяў закона.
 29 Няўжо Бог ёсьць Бог Юдэяў толькі, а не й язычнікаў? Вядома, і язычнікаў;
 30 бо адзін Бог, Які апраўдае абрэзаных па веры і неабрэзаных празь веру.
 31 Дык вось, ці ж мы не касуем закон вераю? Зусім не; а сьцьвярджаем закон.

Рым 4

1 Што ж, скажам, Абрагам, бацька наш, набыў па плоці?
 2 Калі Абрагам апраўдаўся дзеямі, ён мае пахвалу, але не перад Богам.
 3 Бо што кажа Пісаньне? «Паверыў Абрагам Богу, і гэта залічылася яму ў праведнасць».
 4 Плата працаўніку залічваецца не зь мілаты, а з абавязку;
 5 а таму, хто не працуе, а верыць у Таго, Хто апраўдвае бязбожнага, вера ягоная залічваецца ў праведнасць.
 6 Так і Давід называе шчасным чалавека, якому Бог залічвае праведнасць незалежна ад дзеяў:
 7 «дабрашчасныя, каму беззаконьні дараваныя і чые грахі пакрытыя;
 8 добрашчасны той чалавек, якому Гасподзь не залічыць грэху».
 9 Добрашчаснасць гэтая датычыцца абразаньня, ці неабразаньня? Мы кажам, што Абрагаму вера залічылася ў праведнасць.
 10 Калі залічылася? пасья абразаньня ці да абразаньня? Не пасья абразаньня, а да абразаньня.
 11 І знак абразаньня ён атрымаў, як пячатку праведнасці празь веру, якую меў у неабразаньні, так што ён стаўся бацькам усіх веруючых у неабразаньні, каб і ім залічылася праведнасць,
 12 і бацькам абрэзаных, ня толькі тых, што прынялі абразаньне, але і тых, што ходзяць па слядах веры бацькі нашага Абрагама, якую меў ён у неабразаньні.
 13 Бо не законам дадзена Абрагаму, альбо семені ягонаму, абяцаньне - быць спадкаемцам сьвету, а праведнасьцю веры.
 14 Калі спадкаемцы тыя, што сьцьвярджаюцца на законе, дык марная вера, нячыннае абяцаньне;
 15 бо закон творыць гнеў, таму што дзе няма закона, няма і парушэньня.
 16 Такім чынам па веры, каб было зь літасьці, каб абяцаньне было неадменнае ўсім, ня толькі па законе, але і па веры нашчадкаў Абрагама, які ёсьць бацька ўсім нам, -
 17 як напісана: «Я паставіў цябе бацькам многіх народаў», - перад Богам, Якому ён паверыў, Які ажыўляе мёртвых і называе няіснае, як існае.
 18 Ён звыш надзеі, паверыў з надзеяй, празь што зрабіўся бацькам многіх народаў, згодна са сказаным: «Такое шматлікае будзе семя тваё».

19 І, не знямогшыся ў веры, ён ня думаў, што цела ягонае, амаль стогадовага, ужо зьмярцэвела, і нутроба Сарыная ў зьмярцэвеныні;

20 не пахіснуўся ў абцяганні Божым недаварствам, а застаўся цвёрды ў веры, узьнёсшы славу Богу,

21 і будучы добра ўпэўнены, што Ён мае сілу выканаць абяцанае.

22 Таму і залічылася яму ў праведнасьць.

23 А што залічана было яму, напісана ня толькі яму аднаму,

24 але і нам: залічыцца і нам, што веруюць у Таго, Хто ўваскрэсіў зь мёртвых Ісуса (Хрыста), Госпада нашага,

25 Які прададзены за грахі нашыя і ўваскрэс дзеля апраўданьня нашага.

Рым 5

1 Дык вось, апраўдаўшыся вераю, мы маем мір з Богам праз Госпада нашага Ісуса Хрыста,

2 празь Якога вераю і атрымалі мы доступ да той мілаты, у якой стаім і хвалімся надзеяю на славу Божую.

3 І ня гэтым толькі, але хвалімся і жалёбамі, ведаючы, што ад жалёбы ідзе цярплівасьць,

4 ад цярплівасьці дасьведчанасьць, ад дасьведчанасьці надзея,

5 а надзея не ганьбуе, бо любоў Божая вылілася ў сэрцы нашыя Духам Сьвятым, Які дадзены нам.

6 Бо Хрыстос, калі яшчэ мы былі нямоглыя, ва ўстаноўлены час памёр за бязбожнікаў.

7 Бо наўрад ці хто памрэ за праведніка; хіба што за дабрачынца, магчыма, хто і адважыцца памерці.

8 А Бог Сваю любоў даказвае нам тым, што, калі мы былі яшчэ грэшнікі, Хрыстос памёр за нас.

9 Таму тым болей цяпер, калі мы апраўданыя Крывёю Ягонаю, ратуемся Ём ад гневу.

10 Бо калі мы, будучы ворагамі, прымірыліся з Богам сьмерцю Сына Ягонага, дык тым болей, прымірыўшыся, уратуемся жыцьцём Ягоным;

11 і мала таго, але і хвалімся Богам праз Госпада нашага Ісуса Хрыста, празь Якога мы атрымалі цяпер прымірэнне.

12 А таму, як праз аднаго чалавека грэх увайшоў у сьвет, і праз грэх - сьмерць, так і сьмерць перайшла ва ўсіх людзей, бо ў ім усе зграшылі.

13 Бо і да закона грэх быў у сьвеце; але грэх не залічваецца, калі няма закона.

14 Аднак жа сьмерць панавала ад Адама да Майсея і над тымі, якія не зграшылі падобна правіннасьці Адама, які ёсьць вобраз будучага,

15 але дар мілаты ня як правіна. Бо праз правіну аднаго памерлі многія, дык тым больш мілата Божая і дар празь мілату аднаго Чалавека, Ісуса Хрыста, шчодро красуюць для многіх.

16 І дар ня як суд за аднаго грэшніка; бо суд за адну правіну прыносіць асуду, а дар мілаты за многія правіны - апраўданьне.

17 Бо калі за правіну аднаго сьмерць панавала праз аднаго, дык тым болей тыя, што прымаюць шчадроты мілаты і дар праведнасьці, будуць панаваць у жыцьці праз адзінага Ісуса Хрыста.

18 Вось таму, як праз правіну аднаго ўсім людзям асуда, так і праз праведнасьць аднаго ўсім людзям апраўданьне да жыцьця.

19 Бо, як празь непаслушэнства аднаго чалавека зрабіліся многія грэшнікамі, так і праз паслушэнства аднаго стануць праведнымі многія.

20 А закон прыйшоў пасля, і так памножыліся правіны. А калі памножыўся грэх, шчодро закрасавала мілата,

²¹ каб, як грэх панаваў дзеля сьмерці, так і мілата запанавала праз праведнасьць дзеля жыцьця вечнага Ісусам Хрыстом, Госпадам нашым.

Рым 6

¹ Што ж скажам? ці заставацца нам у грэху, каб памножылася мілата? Зусім не.

² Мы памерлі для грэху: як жа нам жыць у ім?

³ Няўжо ня ведаеце, што ўсе мы, хрышчаныя ў Ісуса Хрыста, у сьмерць Ягоную хрысьціліся?

⁴ Дык вось, мы і пахаваныя зь Ім хрышчэньнем у сьмерць, каб, як Хрыстос уваскрэс зь мёртвых славаю Айца, так і нам хадзіць у абноўленым жыцьці.

⁵ Бо калі мы паяднаныя зь Ім падабенствам сьмерці Ягонай, дык павінны быць паяднаныя і падабенствам уваскрэсьня,

⁶ ведаючы тое, што даўні наш чалавек крыжаваны зь ім, каб зьнішчылася цела грэшнае, каб нам ня быць ужо рабамі грэху;

⁷ бо, хто памёр, той вызваліўся ад грэху.

⁸ Калі ж мы памерлі з Хрыстом, дык верым, што і жыць будзем зь Ім,

⁹ ведаючы, што Хрыстос, уваскрэсшы зь мёртвых, ужо ня ўмірае: сьмерць ужо ня мае над Ім улады.

¹⁰ Бо, што Ён памёр, дык памёр раз назаўсёды для грэху, а што жыве, дык жыве дзеля Бога.

¹¹ Гэтак сама і вы лічэце сябе мёртвымі для грэху, а жывымі дзеля Бога ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

¹² Дык вось, хай не пануе грэх у сьмяротным вашым целе, каб вам слухацца яго ў пажадах ягоных;

¹³ і не аддавайце чэлесу вашых грэху як прыладу няправеднасьці, а аддайце сябе Богу як паўстальных зь мёртвых, і чэлесы вашыя Богу як прылады праведнасьці.

¹⁴ Грэх не павінен над вамі валадарыць, бо вы не пад законам, а пад мілатою.

¹⁵ Што ж? ці будзем грашыць таму, што мы не пад законам, а пад мілатою? Зусім не!

¹⁶ Няўжо вы ня ведаеце, што, каму вы аддаеце сябе ў рабы на паслушэнства, таго вы і рабы, каго слухаецеся, альбо рабы грэху сьмерці, альбо паслушэнства на праведнасьць?

¹⁷ Дзякаваць Богу, што вы, якія раней былі рабамі грэху, ад сэрца сталіся паслухмяныя таму вобразу вучэньня, якому аддалі сябе.

¹⁸ А вызваліўшыся ад грэху, вы зрабіліся рабамі праведнасьці.

¹⁹ Кажу паводле развагі людзкае, дзеля немачы плоці вашай. Як прадавалі вы чэлесы вашыя ў рабы нячыстасьці і беззаконьню на дзеі беззаконныя, так зараз аддайце чэлесы вашыя ў рабы праведнасьці на дзеі сьвятыя.

²⁰ Бо, калі вы былі рабамі грэху, тады былі вольныя ад праведнасьці.

²¹ Які ж плён мы мелі тады? такія дзеі, якіх сёньня самі саромеецеся, бо канец іхні - сьмерць.

²² А сёньня, калі вы вызваліліся з грэху і сталіся рабамі Богу, плён ваш ёсьць сьвятасьць, а канец - жыцьцё вечнае.

²³ Бо расплата за грэх - сьмерць, а дар Божы - жыцьцё вечнае ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

Рым 7

¹ Хіба вы ня ведаеце, браты, - бо кажу тым, хто абазнаны ў законе, - што закон мае ўладу над чалавекам, пакуль чалавек жывы?

² Замужняя жанчына прывязана законам да жывога мужа; а калі памрэ муж, яна вызваляецца ад закона замужжа.

3 А таму, калі пры жывым мужы яна выйдзе за другога, будзе называцца пералюбніцаю; а калі памрэ муж, яна вольная ад закона і ня будзе пералюбніцаю, як выйдзе за другога мужа.

4 Гэтак і вы, браты мае, памерлі для закона Целам Хрыстовым, каб належаць Іншаму, Уваскрэсламу з мёртвых, каб прынеслі мы плод Богу.

5 Бо, калі мы жылі целама, тады шалы грахоўныя, што выяўляюцца праз закон, дзейнічалі ў чэлесам нашых, каб прыносіць плод сьмерці;

6 а цяпер, памершы для закона, якім былі звязаныя мы вызваліліся зь яго, каб служыць (Богу) на абнаўленьне ў духу, а не паводле старой літары.

7 Што ж скажам? няўжо ад закона грэх? Зусім не; але я ня інакш спазнаў грэх, як праз закон, бо я не разумеў бы і жаданьня, калі б закон не ўказаў: не пажадай.

8 Але грэх, узяўшы прычыну з заповедзі, абудзіў ува мне розныя жаданьні; бо без закона грэх мёртвы.

9 Я жыў калісьці без закона; але калі прыйшла заповедзь, дык грэх ажыў,

10 а я памёр; і такім чынам заповедзь на жыцьцё паслужылася мне на сьмерць,

11 бо грэх, узяўшы прычыну з заповедзі, увёў мяне ў спакусу і забіў ёю.

12 Таму закон сьвяты, і заповедзь сьвятая і праведная і добрая.

13 Дык вось, няўжо добрае зрабілася мне сьмертаносным? Зусім не; але грэх, які выявіўся грэхам, бо праз добрае нясе мне сьмерць, так што грэх робіцца занадта грэшным праз заповедзь.

14 Бо мы ведаем, што закон - духоўны, а я плоцкі, прададзены грэху.

15 Бо не разумею, што раблю; таму што ня тое раблю, што хачу, а што ненавіджу, тое раблю.

16 А калі раблю тое, чаго не хачу, дык згаджаюся з законам, што ён добры,

17 а таму ўжо ня я раблю тое, а грэх, які жыве ўва мне.

18 Бо ведаю, што ня жыве ўва мне, гэта значыцца, у плоці маёй, добрае; бо жадаць дабра я магу, а рабіць яго - не.

19 Добрага, якога хачу, не раблю, а ліхое, якога не хачу, раблю.

20 А калі раблю тое, чаго не хачу, дык ужо ня я раблю тое, а грэх, які жыве ўва мне.

21 Дык вось, я знаходжу закон: што, калі хачу рабіць добрае, ува мне сядзіць благое;

22 бо ва ўнутраным чалавеку я маю задавальненьне ад закона Божага,

23 а ў чэлесам маіх бачу іншы закон, які ваюе супроць закона розуму майго і робіць мяне палонным закона грахоўнага, які ў чэлесам маіх.

24 Няшчасны я чалавек! хто вызваліць мяне ад гэтага цела сьмерці?

25 Дзякую Богу (майму) празь Ісуса Хрыста, Госпада нашага. Дык вось, сам я служу розумам закону Божаму, а плоцьцю - закону грахоў.

Рым 8

1 Такім чынам - няма сёньня ніякай асуды тым, хто ў Ісусе Хрысьце жыве не паводле плоці, а паводле духу,

2 бо закон Духа жыцьця ў Хрысьце Ісусе вызваліў мяне ад закона грэху і сьмерці.

3 Як закон, аслаблены плоцьцю, быў бяссьільны, дык Бог паслаў Сына Свайго ў падабенстве плоці грахоўнай у ахвяру за грэх, і асудзіў грэх у плоці,

4 каб апраўданьне закона спраўдзілася ў нас, хто не паводле плоці жыве, а паводле Духа.

5 Бо, хто жыве паводле плоці, пра плоцкае думае, а хто жыве паводле Духа - пра духоўнае.

- 6 Помыслы плоцкія - сьмерць, а помыслы Духа - жыццё і мір,
7 бо помыслы плоці - гэта варожасьць да Бога; бо закону Божаму не ўпакорваюцца, ды і ня могуць.
- 8 А таму тыя, што жывуць паводле плоці, Богу дагадзіць ня могуць.
- 9 Але вы не паводле плоці жывяце, а паводле Духа, калі толькі Дух Божы жыве ў вас. Калі ж хто Духа Хрыстовага ня мае, той не Ягоны.
- 10 А калі Хрыстос у вас, дык цела мёртвае для грэху, а дух жывы для праведнасьці.
- 11 Калі ж Дух Таго, Хто ўваскрэсіў зь мёртвых Ісуса, жыве ў вас, дык Той, хто ўваскрэсіў Хрыста зь мёртвых, ажывіць і вашыя сьмяротныя целы Духам Сваім, Які жыве ў вас.
- 12 Дык вось, браты, мы не даўжнікі плоці, каб жыць паводле плоці;
- 13 бо, калі жывяце паводле плоці, дык памраце, а калі Духам нішчыце ўчынкі плоцкія, жыць будзеце;
- 14 бо ўсе, каго водзіць Дух Божы, - сыны Божыя;
- 15 бо вы не прынялі Духа рабства, каб зноў жыць у страху, а прынялі Духа ўсынаўленьня, Якім заклікаем: Авва, Войча!
- 16 Гэты самы Дух сьведчыць духу нашаму, што мы - дзеці Божыя.
- 17 А калі дзеці, дык і спадкаемцы Божыя, супольныя спадкаемцы Хрыстовыя, калі толькі зь Ім пакутуем, каб зь Ім і праславіцца.
- 18 Бо думаю, што цяперашнія часовыя пакуты нічога ня вартыя ў параўнаньні з тою славаю, якая адкрыецца ў нас.
- 19 Бо стварэньне з надзеяй чакае сыноў Божых, -
- 20 таму што стварэньне скарылася марнасьці не па добрай волі, а па волі таго, хто ўпакорыў (яго), спадзяючыся,
- 21 што і само стварэньне вызвалена будзе з рабства тленьня ў свабоду славы дзяцей Божых.
- 22 Бо ведаем, што ўсе стварэньні енчаць і пакутуюць дагэтуль;
- 23 і ня толькі яны, але і мы самі, маючы пачатак Духа, і мы ў сабе енчым, чакаючы ўсынаўленьня, адкупленьня цела нашага.
- 24 Бо мы ўратаваныя праз надзею. А надзея, калі бачыць, ня ёсьць надзея; бо, калі хто бачыць, дык навошта ж яму і спадзявацца?
- 25 Але калі спадзяёмся на тое, чаго ня бачым, тады чакаем цярапліва.
- 26 Гэтак сама і Дух мацуе (нас) у нямогласьцях нашых; бо мы ня ведаем, за што маліцца, як трэба, а Сам Дух заступаецца за нас уздыханьнямі нявымоўнымі.
- 27 А Той, Хто выпрабювае сэрцы, ведае, якая думка ў Духа, бо Ён рупіцца за сьвятых, па волі Божай.
- 28 Пры гэтым ведаем, што тым, хто любіць Бога, хто пакліканы па Ягонай пастанове, усё спрыяе на добрае;
- 29 бо каго Ён наперад уведаў, тым і наканаваньне (быць) падобнымі да вобраза Сына Свайго, каб Ён быў першародны сярод многіх братоў;
- 30 а каго Ён наканаваньне, тых і паклікаў; а каго паклікаў, тых і апраўдаў; а каго апраўдаў, тых і ўславіў.
- 31 Што ж сказаць на гэта? Калі Бог за нас, хто супроць нас?
- 32 Той, Хто Сына Свайго не пашкадаваў, а аддаў Яго за ўсіх нас, як зь Ім не даруе нам і ўсяго?
- 33 Хто будзе вінаваціць выбранцаў Божых? Бог апраўдае іх.
- 34 Хто асуджае? Хрыстос (Ісус) памёр, але і ўваскрэс: Ён і праваруч Бога, Ён і заступнік за нас.
- 35 Хто адлучыць нас ад любові Божай: скруха, ці ўціск, ці ганеньне, ці голад, ці галеча, ці небясьпека, ці меч? як напісана:

36 «за Цябе забіваюць нас кожнага дня; лічаць нас за авечак, на зарэз асуджаных».

37 Але ўсё гэта пераадольваем сілаю Таго, Хто палюбіў нас.

38 Бо я ўпэўнены, што ні сьмерць, ні жыцьцё, ні анёлы, ні Пачаткі, ні Сілы, ні сёньняшняе, ні будучае,

39 ні вышыня, ні глыбіня, ні іншае якое стварэньне ня можа адлучыць нас ад любові Божай у Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

Рым 9

1 Праўду кажу ў Хрысьце, ня хлушу, сьведчыць мне сумленьне маё ў Духу Сьвятым,

2 што вялікі мне смутак і няспынная болесьць сэрцу майму:

3 я хацеў бы сам быць адлучаны ад Хрыста за братоў маіх, родных мне па плоці;

4 гэта азначае, Ізраільцянін, якім належаць усынаўленьне і слава, і заповеды і заканадаўства, і набажэнства і абяцаньні;

5 іхнія і бацькі, і ад іх Хрыстос па плоці, існы над ўсім Бог, дабраславёны наўсёгды, амін.

6 Але ня тое, каб слова Божае ня спраўдзілася. Бо ня ўсе тыя Ізраільцяне, якія ад Ізраіля,

7 і ня ўсе дзеці Абрагамавыя, якія ад семіны Ягонага; а (сказана): «у Ісааку назавецца табе сям'я».

8 Гэта значыцца, ня плоцкія дзеці - дзеці Божыя; а дзеці абяцання прызнаюцца за сям'ю.

9 А слова абяцання такое: «у гэты самы час прыйду, а ў Сары будзе сын».

10 І не адно гэта; а гэтак сама было і з Рэбэкаю, калі яна зачала ў адзін час двух сыноў ад Ісаака, бацькі нашага;

11 бо калі яны яшчэ не нарадзіліся і не зрабілі нічога добрага альбо благога (каб у пастанове Бог быў вольны выбіраць

12 залежна не ад учынкаў, а ад Таго, Хто кліча), - сказана было ёй: «большы будзе ў паслужэньні ў меншага»,

13 як і напісана: «Якава Я палюбіў, а Ісава зьненавідзеў».

14 Што ж скажам? Няўжо несправядлівасьць у Бога? Зусім не!

15 Бо Ён кажа Майсею: «каго мілаваць, памілюю; каго шкадаваць, пашкадую».

16 Дык вось, памілаваньне залежыць не ад таго, хто хоча і імкнецца, а ад Бога, Які мілуе.

17 Бо Пісаньне кажа фараону: «На тое Я і паставіў цябе, каб паказаць над табою сілу Маю, і каб прапаведана было імя Маё па ўсёй зямлі».

18 Дык вось, каго хоча, мілуе; а каго хоча, робіць жорсткім.

19 Ты скажаш мне: за што ж яшчэ дакарае? Бо хто ўсупрацівіцца волі Ягонай?

20 А ты хто, чалавеча, што спрачаешся з Богам? Ці скажа творыва творцу: навошта ты мяне так зрабіў?

21 Ці ж ня мае ганчар улады над глінаю, каб з таго самага месіва зрабіць адзін посуд на ганаровае ўжываньне, а другі - на буднае?

22 Што ж, калі Бог, хочучы паказаць гнеў і явіць магутнасьць Сваю, зь вялікай і доўгай цяраплівасьцю пераносіў сасуды гневу, угатаваныя на пагібель,

23 каб разам выявіць багацьце славы Сваёй над посудамі міласэрнасьці, якія Ён падрыхтаваў для славы, -

24 над намі, каго Ён паклікаў ня толькі зь Юдэяў, але і зь язычнікаў?

25 Як і ў Асіі кажа: «ня Мой народ назаву Маім народам, і не каханую каханаю».

26 І на тым месцы, дзе сказана ім: «вы ня Мой народ, там названыя будуць сынамі Бога жывога».

27 А Ісая ўсклікае пра Ізраіля: «хай хоць будуць сыны Ізраіля лікам, як пясок марскі, толькі рэшта ўратуецца»;

28 бо дзею заканчвае і сора вырашыць па праўдзе, дзею рашучую ўчыніць Гасподзь на зямлі»

29 і як прадказаў Ісая: «калі б Гасподзь Саваоф не пакінуў нам семені, мы зрабіліся б, як Садома, і былі б падобныя да Гаморы».

30 Што ж скажам? Што язычнікі, якія ня шукалі праведнасці, атрымалі праведнасць, праведнасць ад веры;

31 а Ізраіль, які шукаў закона праведнасці, не дайшоў да закона праведнасці.

32 Чаму? Таму, што шукалі ня ў веры, а ў дзеях закона; бо спатыкнуліся аб камень спатыкнення,

33 як напісана: «вось, кладу ў Сыёне камень спатыкнення і скалу панады; і хто верыць у Яго, не пасароміцца».

Рым 10

1 Браты! упадабаньне майго сэрца і малітва да Бога за Ізраіля на збавеньне.

2 Бо сьведчу ім, што маюць руплівасьць Божую, а не паводле розуму.

3 Бо, не разумеючы Божай праведнасці і імкнучыся паставіць сваю праведнасць, яны не скарыліся праведнасці Божай;

4 бо канец закона - Хрыстос, дзеля праведнасці кожнаму веруючаму.

5 Майсей піша пра праведнасць ад закона: «чалавек, які яго выконвае, жыць будзе ім».

6 А праведнасць ад веры так кажа: «не кажы ў сэрцы тваім: хто ўзыходзіць на неба?» - каб Хрыста зьвесці;

7 альбо: «хто сядзе ў бездань?» - каб Хрыста зь мёртвых узвесці.

8 А што кажа Пісаньне? «Блізка да цябе слова, у вуснах тваіх і ў сэрцы тваім» - слова веры, якое прапаведуем.

9 Бо калі вуснамі тваімі будзеш вызнаваць Ісуса за Госпада і сэрцам тваім верыць, што Бог уваскрэсіў Яго зь мёртвых, ты выратуешся;

10 бо сэрцам вераць дзеля праведнасці, а вуснамі вызнаюць на збавеньне.

11 Бо Пісаньне кажа: «кожны, хто верыць у Яго, не пасаромлены будзе».

12 Тут няма розніцы паміж Юдэем і Элінам, бо адзін Гасподзь ва ўсіх, шчодры да ўсіх, хто Яго заклікае.

13 Бо «кожны, хто пакліча імя Госпада, уратуецца».

14 Але як паклікаць Таго, у Каго ня ўверавалі? як верыць у Таго, пра Каго ня чулі? як пачуць без прапаведніка?

15 І як прапаведаваць, калі ня будзе пасланных? як напісана: «якія прыгожыя ногі ў вяснуоў міру, вяснуоў добрай весткі!»

16 Але ня ўсе паслухаліся звеставання. Бо Ісая кажа: «Госпадзе! хто паверыў пачутаму ад нас?»

17 Такім чынам, вера ад слухання, а слуханьне - ад слова Богага.

18 Але пытаюся: хіба яны ня чулі? Наадварот, «па ўсёй зямлі прайшоў голас іхні, і да межаў сусвету іхнія словы».

19 Яшчэ пытаюся: хіба Ізраіль ня ведаў? Першы кажа Майсей: «Я ўзбуджу ў вас рупнасць не народам, раздражню вас народам бязглуздым».

20 А Ісая сьмела маўляе: «Мяне знайшлі тыя, хто ня шукаў Мяне, Я адкрыўся тым, хто ня пытаўся пра Мяне».

21 А пра Ізраіля кажа: «цэлы дзень Я працягваў рукі Мае да людю няслухмянага і ўпарцістага».

Рым 11

¹ Дык вось пытаюся: няўжо Бог адкінуў народ Свой? Зусім не. Бо і я Ізраільцянін, ад семені Абрагамавага, з роду Веньямінавага.

² Не адкінуў Бог народу Свайго, які Ён наперад ведаў. Хіба ня ведаеце, што кажа Пісаньне пра Ілью? Як ён скардзіцца Богу на Ізраіля, кажучы:

³ «Госпадзе! прарокаў Тваіх забілі, ахвярнікі Твае зруйнавалі; застаўся я адзін, і маёй душы шукаюць».

⁴ Што ж кажа яму (Божы) адказ? «Я захаваў Сабе сем тысяч чалавек, якія ня схілілі каленяў перад Ваалам».

⁵ Так і ў сённяшні час, пасля выбраньня мілаты, захавалася рэшта.

⁶ Але, калі паводле мілаты, дык не паводле дзеяў; інакш мілата ня была б ужо мілатою. А калі паводле дзеяў, дык гэта ўжо не мілата; інакш дзея ня ёсьць ужо дзея.

⁷ А што? Ізраіль, чаго шукае, таго не атрымаў; а выбраныя атрымалі, а астатнія ажарсьцьвелі,

⁸ як напісана: «Бог даў ім дух усыпленьня, вочы, якімі ня бачаць, і вушы, якімі ня чуюць, аж да гэтага дня».

⁹ І Давід кажа: «хай будзе трапеза іхняй сеткай, цяньётамі і пятлёю на расплату ім;

¹⁰ хай запамрочацца іхнія вочы, каб ня бачылі, і хрыбет іхні хай сагнецца назаўсёды».

¹¹ І вось, я пытаюся: няўжо яны спатыкнуліся, каб зусім упасьці? Зусім не! Але ад іхняга падзеньня выратаваньне язычнікам, каб абудзіць у іх рупнасьць.

¹² Калі ж падзеньне іхняе - багацьце сьвету, і зьмізарненьне іхняе - багацьце язычнікам, дык тым большая паўната іхняя.

¹³ Вам кажу, язычнікам: як апостал язычнікаў, я праслаўляю служэньне маё;

¹⁴ ці не абуджу руплівасьць у братах маіх па плоці і ці не ўратую некаторых зь іх?

¹⁵ Бо, калі адкіданьне іх ёсьць замірэньне сьвету, дык што будзе прыняцьце, як ня жыцьцё зь мёртвых?

¹⁶ Калі пачатак сьвяты, дык і цэлае, і калі карань сьвяты, дык і вецьце.

¹⁷ Калі ж некаторыя галіны адламаліся, а ты, дзікая аліва, прышчапілася на месца іхняе і сталася супольніцай караня і соку алівы,

¹⁸ дык не заносься перад галінамі; а калі заносішся, ведай, што ня ты карань трымаеш, а карань - цябе.

¹⁹ Скажаш: галіны адламаліся, каб мне прышчапіцца.

²⁰ Добра. Яны адламаліся зь няверства, а ты трымаешся вераю; ня мудруй высока, а бойся.

²¹ Бо калі Бог не пашкадаваў прыродных галін, дык глядзі, ці пашкадуе цябе.

²² Дык вось бачыш даброць і строгасьць Божую: строгасьць да адпалых, а даброць да цябе, калі жыцьмеш у даброці Божай, інакш і ты будзеш адцяты.

²³ Але і тыя, калі не застануцца ў няверстве, прышчэпяцца, бо Бог мае моц зноў прышчапіць іх.

²⁴ Бо калі ты адцяты ад прыроднай дзічкі-алівы, і не па прыродзе прышчапіўся да высакароднай алівы, дык тым болей гэтыя прыродныя прышчэпяцца да сваёй алівы.

²⁵ Бо не хачу пакінуць вас, браты, у патайноце гэтай (каб вы не задаваліся дужа сабою), што ажарсьцьвеньне спасьцігла Ізраіля часткова, да той пары, пакуль ня ўвойдуць усе язычнікі,

²⁶ і так увесь Ізраіль уратуецца, як напісана: «прыйдзе з Сыёна Збаўца і адверне бязбожнасьць ад Якава;

²⁷ і гэта запавет ім ад Мяне, калі здыму зь іх грахі іхнія».

28 Што да Дабравесыця, дык яны ворагі вам; а што да выбраньня любасьнікі Божыя ад бацькоў;

29 бо дары і пакліканьне Божае - адмяніць нельга.

30 Як і вы колісь былі нслухі ў Бога, а цяпер памілаваныя, празь непаслушэнства іхняе, -

31 так і яны цяпер нслухі на памілаваньне ваша, каб і самім быць памілаванымі.

32 Бо ўсіх замкнуў Бог у непаслушэнства, каб усіх памілаваць.

33 О, бездань багацьця і мудрасьці і веданьня Божага! якія неспасьцігальныя суды Ягоня і недасьледныя шляхі Ягоня!

34 «Бо хто спазанаў розум Гасподні? Або хто дарадца Яму?

35 Або хто даў Яму наперад, каб Ён мусіў аддаць?»

36 Бо ўсё зь Яго, празь Яго і да Яго. Яму слава наўвекі вякоў. Амін.

Рым 12

1 І вось, прашу вас, браты, міласэрнасьцю Божай, аддавайце целы вашыя ў ахвяру жывую, сьвятую, Богу спадабную: на разумнае служэньне ваша;

2 і не прыстастоўвайцеся да веку гэтага, а пераўтварайцеся абнаўленьнем розуму вашага, каб вам спазнаваць што (ёсьць) воля Божая, добрая, прыемная і дасканалая.

3 Па дадзенай мне мілаце, кожнаму з вас кажу: ня думайце пра сябе больш, чым трэба думаць; а думайце сьціпла, у меру веры, якое кожнаму Бог удзяліў.

4 Бо як у адным целе ў нас многа чэлесаў, але не ва ўсіх чэлесаў адно і тое самае прызначэньне,

5 так і мы многія складаем адно цела ў Хрысьце, а паасобку адно аднаго чэлеса.

6 І як па дадзенай нам мілаце, маем розныя здольнасьці, дык, калі гэта прароцтва - прароч у згодзе зь вераю;

7 калі маеш служэньне, службы; калі настаўнік, вучы;

8 калі суцешнік, суцяшай; калі раздаеш, раздавай у шчырасьці; калі начальнік, начальнічай дбайна; калі дабрачынец - дабрачынь з прыязнасьцю.

9 Любоў хай будзе някывадушная; цурайцеся зла, гарнецеся да добра;

10 пяхчотна любеце адно аднаго братню любоўю; пашанлівасьцю адно аднаго запабгайце;

11 у руплівасьці ня слабніце; духам успалымняйцеся; Госпаду служэце;

12 суцяшайцеся надзеяю, у смутку будзьце цярплівыя, у малітве трывалыя;

13 у патрэбах сьвятых бярэце ўдзел; дбайце пра гасьціннасьць да прышэльцаў;

14 дабраслаўляйце ганіцеляў вашых; дабраслаўляйце, а не праклінайце.

15 Радуйцеся з тымі, хто радуецца, і плачце з тымі, хто плача.

16 Будзьце аднамысныя паміж сабою; ня мудруйце высока, а ідзеце сьледам за паслухмянымі; ня мройце пра сябе;

17 нікому не плацеце злом за зло, а дбайце пра добрае перад усімі людзьмі.

18 Калі можна, і ад вас тое залежыць, будзьце ў згодзе з усімі людзьмі.

19 Ня помсьціцеся за сябе, любасныя, а дайце месца гневу Божаму. Бо напісана: «Мне помста, Я адплачу», кажа Гасподзь.

20 Дык вось, калі твой вораг галодны, накармі яго; калі асьмяглы, напаі яго; бо, робячы гэта, ты зьбярэш на галаву ягоную распаленае вугольле.

21 Ня будзь пераможаны злом, а перамагай зло добром.

Рым 13

1 Кожная душа няхай скараецца вышэйшым уладам; бо няма ўлады не ад Бога; а ўлады, якія існуюць, ад Бога ўстаноўлены.

² Таму той, хто супрацівіцца ўладзе, супрацівіцца Божаму пастанавленню; а тыя, што супрацівяцца, самі наклічуць на сябе асуду.

³ Бо начальнікі страшныя не для добрых дзяў, а для ліхіх. Ці хочаш не баяцца ўлады? Рабі добро, і дастанеш пахвалы ад яе;

⁴ бо начальнік ёсць Божы слуга, табе на добро. А калі робіш зло, бойся, бо ён нездарма трымае меч: ён - Божы слуга, які помсць і карае таго, хто ўчыняе ліхое.

⁵ І таму трэба скарацца ня толькі з страху перад карай, але і з сумленьня.

⁶ На тое вы і падаткі плаціце; бо яны Божыя слугі, за гэтым пільна дасочваюць.

⁷ Дык вось, аддавайце кожнаму належнае; каму падатак, падатак; каму мыта, мыта; каму страх, страх; каму гонар, гонар.

⁸ Не заставайцеся запазычанцамі нікому ні ў чым, акрамя ўзаемнай любові; бо хто любіць другога, выканаў закон.

⁹ Бо запаведзі: не распусьнічай, не забівай, ня крадзь, ня сьведчы ілжыва, не жагдай чужога, і ўсе іншыя ляжаць у гэтым слове: любі блізкага твайго, як самога сябе.

¹⁰ Любоў ня робіць блізкаму зла; дык вось любоў ёсць выкананьне закона.

¹¹ Так рабеце, ведаючы час, што пара ўжо нам прачнуцца ад сну. Бо сёння бліжэй да нас выратаваньне, чым тады, калі мы ўверавалі.

¹² Ноч прайшла, а дзень наблізіўся: дык вось, адкінем дзеі цямна і апрацемся ў зброю сьвятла.

¹³ Як удзень, будзем паводзіць сябе прыстойна: ні ў аб'ядзеньні і п'янстве, ні ў распусьце і блудзе, ні ў свары і зайздасьці;

¹⁴ але апрацецеся ў Госпада (нашага) Ісуса Хрыста, і клопат пра цела не ператварайце ў пахаценьні.

Рым 14

¹ Нямоглага ў веры прымайце бяз спрэчкі пра погляды ягоныя.

² Бо адзін ўпэўнены, што можна есьці ўсё, а нямоглы есць гародніну.

³ Хто есць, не прыніжай таго, хто ня есць; і хто ня есць, не асуджай таго, хто есць: бо Бог прыняў яго.

⁴ Хто ты, што асуджаеш чужога раба? Перад сваім гаспадаром стаць ён ці падае; і будзе пастаўлены, бо моцны Бог, каб паставіць яго.

⁵ Адзін адрозьнівае дзень ад дня, а другі мяркуе пра ўсякі дзень аднолькава. Кожны хай будзе цьвёрды ў сваім перакананьні.

⁶ Хто лічыцца з днём, дзеля Госпада лічыцца; і хто ня лічыцца з днём, дзеля Госпада ня лічыцца. Хто есць, дзеля Госпада есць, бо дзякуе Богу; і хто ня есць, дзеля Госпада ня есць і дзякуе Богу.

⁷ Бо ніхто з нас ня жыве дзеля сябе і ніхто не памірае дзеля сябе.

⁸ А ці жывём - дзеля Госпада жывём, ці паміраем - дзеля Госпада паміраем. І таму, ці жывём, ці паміраем, - заўсёды Гасподнія.

⁹ Бо Хрыстос дзеля таго і памёр і ажыў, каб уладарыць і над мёртвымі і над жывымі.

¹⁰ А ты чаго асуджаеш брата твайго? Альбо і ты, чаго прыніжаеш брата твайго? Усе мы паўстанем на суд Хрыстовы.

¹¹ Бо напісана: «жыву Я, кажа Гасподзь: перада Мною схіліцца кожны род, і кожнае племя будзе вызнаваць Бога».

¹² Так, кожны з нас за сябе адкажа перад Богам.

¹³ Ня будзем жа болей судзіць адно аднаго, а лепей памяркуйце пра тое, як бы не даваць нагоды спатыкнуцца альбо спакусіцца.

¹⁴ Я ведаю і ўпэўнены ў Госпадзе Ісусе, што няма нічога ў самім сабе нячыстага; яно нячыстае толькі ў таго, хто што-небудзь лічыць нячым.

15 Калі ж за ежу засмучаецца брат твой, дык ты ўжо ня ў любові ходзіш; ня губі тваёю страваю таго, за каго Хрыстос памёр.

16 Хай ня зганіцца ваша добрае.

17 Бо Царства Божае ня ежа і ня пітво, а праведнасьць і мір і радасьць у Сьвятым Духу.

18 Хто гэтым служыць Хрысту, той богаспадобны і варты ўхвалы людзкое.

19 Дык вось, будзем імкнуцца да таго, што служыць міру і ўзаемнай навуцы.

20 Дзеля ежы ня руйнуў дзеляў Божых: усё чыстае, але блага чалавеку, які есьць зь нядобрым сумленьнем.

21 Лепей ня есьці мяса, ня піць віна і не рабіць нічога такога, ад чаго брат твой спатыкаецца, альбо спакушаецца, альбо зьнемагае.

22 Ты маеш веру? май яе сам у сабе, перад Богам. Дабрашчасны, хто не асуджае сябе за тое, што выбірае.

23 А хто сумняваецца, калі есьць, асуджаецца, бо не паводле веры; а ўсё, што не паводле веры, грэх.

24 А Таму, Хто можа сьцьвердзіць вас, паводле зьвеставаньня майго і пропаведзі Ісуса Хрыста, паводле адкрыцьця тайны, пра якую ад вечных часоў маўчалася,

25 але якая цяпер яўлена і празь Пісаньні прарочыя, па загадзе вечнага Бога, абвешчана ўсім народам для скарэньня іх веры,

26 адзінаму мудраму Богу, празь Ісуса Хрыста, слава навекі. Амін.

Рым 15

1 Мы, моцныя, павінны насіць немачы бяссьліх і не сабе дагаджаць:

2 кожны з нас мусіць дагаджаць блізкаму, на дабро, у навучаньне.

3 Бо і Хрыстос не Сабе дагаджаў, а як напісана: «ліхаслоўе тых, што ліхасловяць Цябе, упала на Мяне».

4 А ўсё, што пісана было раней, напісана нам дзеля настаўленьня, каб мы цярплівасьцю і суцяшэньнем зь Пісаньняў захоўвалі надзею.

5 А Бог цярплівасьці і суцяшэньня няхай дасьць вам быць у аднадумстве паміж сабою, паводле вучэньня Хрыста Ісуса,

6 каб вы аднадушна, адзінымі вуснамі славілі Бога і Айца Госпада нашага Ісуса Хрыста.

7 Таму прымайце адзін аднаго, як і Хрыстос прыняў вас на славу Божую.

8 Разумею тое, што Ісус Хрыстос зрабіўся слугою абрэзанных - дзеля ісьціны Божай, каб выканаць абяцанае бацькам,

9 а язычнікам - зь літасьці, каб славілі Бога, як напісана: «за тое буду славіць Цябе, (Госпадзе), сярод язычнікаў і буду сьпяваць імені Твайму».

10 І яшчэ сказана: «узвесьялецца, язычнікі, з народам Ягоным».

11 І яшчэ: «хвалеце Госпада, усе язычнікі, і праслаўляйце Яго, усе народы».

12 Ісая таксама кажа: «будзе корань Есэеў, і паўстане валодаць народамі; на Яго язычнікі спадзявацца будуць».

13 А Бог надзеі хай напоўніць вас усякай радасьцю і мірам у веры, каб вы, сілаю Духа Сьвятога, узбагаціліся надзею.

14 І сам я пэўны за вас, браты мае, што і вы поўныя даброці, поўныя ўсякага веданьня і можаце настаўляць адно аднаго;

15 але пісаў вам, браты, з пэўнай адвагаю, часткова як бы ў напамін вам, паводле дадзенай мне ад Бога мілаты

16 быць слугою Ісуса Хрыста ў язычнікаў і выконваць сьвяшчэнную службу зьвеставаньня Божага, каб гэтае прынашэньне язычнікаў, асьвечанае Духам Сьвятым, было спадабнае Богу.

- 17 І вось, я магу пахваліцца ў Ісусе Хрысьце тым, што ідзе ад Бога;
18 бо не адважуся сказаць што-небудзь такое, чаго ня ўчыніў Хрыстос празь мяне, у скарэньні язычнікаў у веру, словам і ўчынкам,
19 сілаю азнакаў і цудаў, сілаю Духа Божага, так што зьвеставаньне Хрыстовае пашырана мною ад Ерусаліма і навакольнаў да Ілёрка.
20 Пры тым я стараўся зьвеставаць ня там, дзе ўжо было вядомае імя Хрыстовае, каб не будаваць на чужым падмурку,
21 а як напісана: «каму пра Яго не абвяшчалася, убачаць, і тыя, што ня чулі, уведаюць».
22 Якраз гэта шмат разоў перашкаджала мне прыйсьці да вас.
23 А сёньня, ня маючы такое справы ў гэтых краінах, а з даўніх гадоў жадаючы прыйсьці да вас,
24 як толькі выпраўлюся ў Іспанію, прыйду да вас. Бо спадзяюся, што, праходзячы, пабачуся з вамі, і што вы праводзіце мяне туды, як толькі нацешуся лучнасьцю з вамі, хоць трохі.
25 А цяпер я іду ў Ерусалім, каб паслужыць сьвятым;
26 бо Македонія і Ахая рупяцца нешта ўдзяліць бедным сярод сьвятых у Ерусаліме.
27 Рупяцца, ды і вінаватыя яны перад імі. Бо, калі язычнікі зрабіліся ўдзельнікамі ў іх духоўным, дык павінны і ім паслужыць у цялесным.
28 Выканаўшы гэта і верна перадаўшы ім гэты плод рупнасьці, я выпраўлюся праз вашыя мясьціны ў Іспанію,
29 і ўпэўнены, што калі прыйду да вас, дык прыйду з поўным дабраславеньнем зьвеставаньня Хрыстовага.
30 Тым часам малю вас, браты, Госпадам нашым Ісусам Хрыстом і любоўю Духа, паспрыяць мне ў малітвах за мяне да Бога,
31 каб пазбыцца мне няверуючых у Юдэі, і каб служэньне маё Ерусаліму было даспадобы сьвятым,
32 каб мне ў радасьці, калі Богу заўгодна, прыйсьці да вас і супакоіцца з вамі.
33 А Бог згоды хай будзе з усімі вамі. Амін.

Рым 16

- 1 Даручаю вам Фіву, сястру нашу, дыяканісу царквы Кенхрэйскай:
2 прымеце яе дзеля Госпада, як прыстойна сьвятым, і памажэце ёй, у чым яна будзе мець патрэбу ў вас; бо і яна была памочніцаю многім і мне самому.
3 Вітайце Прыскілу і Акілу, супрацоўнікаў маіх у Хрысьце Ісусе,
4 якія галаву сваю клалі за маю душу, якім ня я адзін дзякую, а і ўсе царквы зь язычнікаў, - і дамовую іхную царкву.
5 Вітайце любаснага мне Эпанета, які ёсьць пачатак Ахаі дзеля Хрыста.
6 Вітайце Марыям, якая шмат працавала для нас.
7 Вітайце Андроніка і Юнію, родзічаў маіх і вязьняў са мною, якія праславіліся сярод апосталаў і яшчэ раней за мяне ўверавалі ў Хрыста.
8 Вітайце Амплія, любаснага мне ў Госпадзе.
9 Вітайце Урбана, супрацоўніка нашага ў Хрысьце, і Стахія, любаснага мне.
10 Вітайце Апялеса, выпрабаванага ў Хрысьце. Вітайце верных з дому Арыставулавага.
11 Вітайце Ірадыёна, родзіча майго. Вітайце з сваякоў Наркіса тых, якія ў Госпадзе.
12 Вітайце Трыфону і Трыфосу, якія працуюць у Госпадзе.
13 Вітайце Руфа, выбранага ў Госпадзе, і маці ягоную і маю.
14 Вітайце Асінкрыта, Флягонта, Ерма, Патрова, Ярмія і іншых зь імі братоў.

15 Вітайце Філалога і Юлію, Нірэя і сястру ягоную, і Алімпана, і ўсіх зь імі сьвятых.

16 Вітайце адно аднаго з цалаваньнем сьвятым. Вітаюць вас усе царквы Хрыстовыя.

17 Малю вас, браты, асьцерагайцеся тых, што спрычыняюць падзелы і звады, насуперак вучэньню, якога вы навучыліся, і ўхіляйцеся ад іх;

18 бо такія людзі служаць ня Госпаду нашаму Ісусу Хрысту, а свайму чэраву, і лісьлівасьцю ды красамоўствам ачмураюць сэрцы прастадушных.

19 Ваша пакора веры ўсім вядомая; таму я радуся за вас, але жадаю, каб вы былі мудрыя на дабро і бясхітрасныя на зло.

20 А Бог міру бразьне сатану пад ногі вашыя неўзабаве. Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі! Амін.

21 Вітаюць вас Цімафей, супрацоўнік мой, і Луцый, Ясон і Сасыпатр, родзічы мае.

22 Вітаю вас у Госпадзе і я Тэрцый, што пісаў гэта пасланьне.

23 Вітае вас Гаій, гасьцінны да мяне і ўсёй царквы. Вітае вас Эраст, гарадзкі скарбнік, і брат Кварт.

24 Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амін.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА КАРЫНФЯНАЎ

- ¹ Павал, воляй Божаю пакліканы апостал Ісуса Хрыста, і Сасфэн брат,
² Царкве Божай, якая ў Карынфе, асьвечаным у Хрысьце Ісусе, пакліканым сьвятым, з усімі, хто заклікае імя Госпада нашага Ісуса Хрыста, у кожным месцы, у іх і ў нас:
³ мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
⁴ Не перастаю дзякаваць Богу майму за вас, дзеля мілаты Божай, дадзенай вам у Хрысьце Ісусе.
⁵ Бо ў Ім вы ўзбагаціліся ўсім, усякім словам і ўсякім разуменьнем,
⁶ бо сьведчаньне Хрыстовае сьцьвердзілася ў вас,
⁷ так што вы ня маеце нястачы ні ў якім дараваньні, чакаючы зьяўленьня Госпада нашага Ісуса Хрыста,
⁸ Які і ўмацуе вас да канца, каб вам быць бязьвіннымі ў дзень Госпада нашага Ісуса Хрыста.
⁹ Верны Бог, Якім вы пакліканыя да супольнасьці з Сынам Ягоным, Ісусам Хрыстом, Госпадам нашым.
¹⁰ Малю вас, браты, імем Госпада нашага Ісуса Хрыста, каб усе вы гаварылі адно, і ня было паміж вамі падзелаў, а каб вы спалучаны былі ў адным духу і ў адных помыслах.
¹¹ Бо ад дамашніх Хлоіных сталася мне вядома пра вас, браты мае, што паміж вамі ёсьць незлагодзь.
¹² Я разумею тое, што ў вас кажуць: «я Паўлаў»; «я Апалосаў»; «я Кіфаў»; «а я Хрыстоў».
¹³ Хіба падзяліўся Хрыстос? хіба Павал крыжаваўся за вас? альбо ў імя Паўлава вы ахрысьціліся?
¹⁴ Дзякую Богу, што я нікога з вас ня хрысьціў, акрамя Крыспа і Гаія,
¹⁵ каб не сказаў хто, што я хрысьціў у імя маё.
¹⁶ Хрысьціў я таксама Сыцяпанаў дом; а ці хрысьціў я яшчэ каго, ня ведаю.
¹⁷ Бо Хрыстос паслаў мяне ня хрысьціць, а зьвеставаць, ня ў мудрасьці слова, а каб не зьнясіліць крыж Хрыстовы.
¹⁸ Бо слова пра крыж для пагібельных - юродства ёсьць, а нам, што ратуемся, - сіла Божая!
¹⁹ Бо напісана: «Я зьнішчу мудрасьць мудрацоў, і розум разумных адкіну».
²⁰ Дзе мудрэц? дзе кніжнік? дзе суразмоўца веку гэтага? Ці не абярнуў Бог мудрасьць сьвету гэтага ў неразумнасьць?
²¹ Бо калі сьвет сваёй мудрасьцю не спазнаў Бога ў мудрасьці Божай, дык заўгодна было Богу юродствам пропаведзі выратаваць веруючых.
²² Бо і Юдэі патрабуюць цудаў, і Эліны шукаюць мудрасьці;
²³ а мы прапаведуюем Хрыста ўкрыжаванага, для Юдэяў камень спатыкненьня, а для Элінаў неразумнасьць,
²⁴ а для саміх пакліканых, Юдэяў і Элінаў, Хрыста, Божую сілу і Божую мудрасьць;
²⁵ бо і буянае Божае мудрэйшае за людзей, і нямоцнае Божае мацнейшае за людзей.
²⁶ Паглядзеце, браты, хто вы, закліканыя: няшмат сярод вас мудрых па плоці, няшмат моцных, няшмат высакародных;
²⁷ але Бог выбраў буянае сьвету, каб пасароміць мудрых, і нямоглае сьвету выбраў Бог, каб пасароміць моцнае;

28 і бязроднае сьвету і пагарджанае і нічога ня значнае выбраў Бог, каб зьнясіліць значнае;

29 на тое, каб ніякая плоць не пахвалялася перад Богам.

30 Ад Яго і вы ў Хрысьце Ісусе, Які зрабіўс нам мудрасьцю ад Бога, праведнасьцю і асьвячэньнем і адкупленьнем,

31 каб было, як напісана: «хто хваліцца, хваліся Госпадам».

1 Кар 2

1 І калі я прыходзіў да вас, браты, прыходзіў абвяшчаць вам сьведчаньне Божэ не ў высока ўзьнёсласьці слова ці мудрасьці.

2 Бо я пастанавіў сабе нічога іншага між вамі ня ведаць, апроч Ісуса Хрыста, і пры тым - укрыжаванага.

3 І быў я ў вас зьняможаны і ў страху і ў вялікім трымчэньні.

4 І слова маё, і казань мая не ў пераканаўчых словах чалавечай мудрасьці, а ў выяўленьні Духа і сілы,

5 каб вера ваша была ня ў мудрасьці чалавечай, а ў сіле Божай.

6 А мудрасьць мы прапаведую сярод дасканалых, але мудрасьць ня веку гэтага і ня ўладцаў веку гэтага праходных,

7 а прапаведую мудрасьць Божую, тайную, схаваную, якую Бог вызначыў спрадвеку на славу нашую,

8 якое ніхто з уладцаў веку гэтага не спазнаў; бо, калі б спазналі, дык не ўкрыжавалі б Госпада славы.

9 А, як напісана: «ня бачыла таго вока і ня чула вуха, і ня ўзыходзіла тое ў сэрца чалавека, што тым Бог падрыхтаваў, хто любіць Яго».

10 А нам Бог адкрыў гэта Духам Сваім; бо Дух ва ўсё пранікае, і ў глыбіні Божыя.

11 Бо хто зь людзей ведае, што ў чалавеку, акрамя духу чалавечага, які жыве ў ім? Так і Божэга ніхто ня ведае, акрамя Духа Божэга.

12 Але мы прынялі ня духа сьвету гэтага, а Духа ад Бога, каб ведаць дараванае нам ад Бога;

13 што і абвяшчаем не ад чалавечай мудрасьці вывучанымі словамі, а вывучанымі ад Духа Сьвятога, суадносячы духоўнае з духоўным.

14 Душэўны чалавек ня прымае таго, што ад Духа Божэга, бо ён лічыць гэта юродзтвам; і ня можа разумець, бо пра гэта трэба разважаць духоўна.

15 А духоўны разважае пра ўсё, а пра яго разважыць ніхто ня можа.

16 Бо «хто спазнаў розум Гасподні, каб мог разважыць яго?» А мы маем розум Хрыстовы.

1 Кар 3

1 І я ня мог гутарыць з вамі, браты, як з духоўнымі, а як з плоцкімі, як зь немаўляткамі ў Хрысьце.

2 Я ўздаваў вас малаком, а ня цьвёрдаю ежаю; бо вы яшчэ не маглі есьці яе, ды і цяпер яшчэ ня можаце.

3 Бо вы яшчэ плоцкія. Бо, калі паміж вамі зайздасьць, звады і несугалосіца, дык ці ж ня плоцкія вы? і ці ня па людзкім звычаі робіце?

4 Бо, калі адзін кажа: «Я Паўлаў», а другі: «Я Апалосаў», дык ці ж ня плоцкія вы?

5 Хто Павал? хто Апалос? Яны толькі слугі, празь якіх вы ўверавалі, і пры тым як каму даў Гасподзь.

6 Я пасадзіў, Апалос паліваў, а ўзрасьціў Бог;

7 а таму і той, хто садзіць, і хто палівае, ёсьць нішто, а ўсё Бог, Які дае рост.

8 І хто садзіць і хто палівае - адно; але кожны атрымае сваю ўзнагароду паводле сваёй працы.

9 Бо мы супрацоўнікі ў Бога; а вы Божая ніва, Божая будова.

10 Я, па дадзенай мне ад Бога мілаце, як мудры будаўнік, заклаў падмурак, а другі будзе на ім: але кожны ўважай, як будзе.

11 Бо ніхто ня можа закласыці іншага падмурка, акрамя закладзенага, які ёсць Ісус Хрыстос.

12 Ці будзе хто на гэтым падмурку з золата, срэбра, каштоўных камянёў, дрэва, сена, саломы,

13 дзея кожнага выявіцца: бо дзень пакажа; таму што ў вагні выкрываецца, і вагонь выпрабоўвае дзею кожнага, якая яна ёсць.

14 У каго дзея, якую ён будаваў, выстаіць, той атрымае ўзнагароду;

15 а ў каго дзея згарыць, той мецьме шкоду; урэшце сам уратуецца, але так, як бы з вагню.

16 Хіба ня ведаеце, што вы храм Божы, і Дух Божы жыве ў вас?

17 Калі хто абкрадзе сьвятыню Божую, таго пакарае Бог, бо сьвятыня Божая сьвятая; і гэтая сьвятыня - вы.

18 Ніхто не ашуквай сам сябе; калі хто з вас думае быць мудрым у веку гэтым, той хай будзе неразумны, каб быць мудрым.

19 Бо мудрасьць сьвету гэтага ёсць неразумнасьць перад Богам, як напісана: «ловіць мудрых у хітрасьці іхняй».

20 І яшчэ: «Гасподзь ведае мудрошчы мудрацоў, што яны марныя».

21 Таму вось, няхай ніхто ня хваліцца людзьмі, бо ўсё вашае:

22 ці то Павал, ці Апалос, ці Кіфа, ці сьвет, ці жыцьцё, ці сьмерць, ці цяпершчына, а ці наступнае, - усё ваша;

23 а вы - Хрыстовыя, а Хрыстос - Божы.

1 Кар 4

1 Дык вось, кожны павінен уважаць нас за слуг Хрыстовых і за будаўнікоў тайнаў Божых;

2 ад будаўнікоў жа патрабуецца, каб кожны быў верны.

3 Мне вельмі мала залежыць, як судзіце мяне вы, альбо як судзяць людзі; я і сам сябе ня суджу.

4 Бо, хоць я нічога ня ведаю за сабою, але гэтым не апраўдваюся; а судзьдзя мне - Гасподзь.

5 Таму ня судзеце ніяк дачасна, пакуль ня прыйдзе Гасподзь, Які і асьветліць схаванае ў змроку і выявіць сардэчныя намеры, і тады кожнаму будзе пахвала ад Бога.

6 Гэта, браты, прыклаў я да сябе і да Апалоса дзеля вас, каб вы навучыліся ад нас не мудраваць звыш таго, што напісана, і не выстаўліся адзін перад адным.

7 Бо хто вылучае цябе? Што ты маеш, чаго не атрымаў бы? А калі атрымаў, чаго хвалішся, быццам не атрымаў?

8 Вы перанасыціліся ўжо, вы ўжо ўзбагаціліся, вы пачалі валадарыць бяз нас. О, калі б на самай справе валадарылі, каб і мы з вамі валадарылі!

9 Бо я думаю, што нам, апошнім пасланцам, Бог вызначыў быць як бы засуджанымі на сьмерць; бо мы зрабіліся ганьбішчам для сьвету, для анёлаў і людзей.

10 Мы неразумныя дзеля Хрыста, а вы мудрыя ў Хрысьце; мы нямоглыя, а вы дужыя; вы ў славе, а мы ў ганьбе.

11 Нават дагэтуль трываем голад і смагу, і галечу, і б'юць нас, і бадзяемся,

12 і працуем, робячы сваімі рукамі. Ліхасловяць нас, мы дабраслаўляем; гоняць нас, мы трываем;

13 клянучь нас, мы молімся; мы як сьмецьце для сьвету, як пыл, усімі таптаны дагэтуль.

14 Ня каб пасароміць вас, пішу гэта, а на розум наводжу вас, як любасных дзяцей маіх.

15 Бо, хоць у вас тысячы настаўнікаў у Хрысьце, але няшмат айцоў: я нарадзіў вас у Хрысьце Ісусе зьвеставаньнем.

16 Таму прашу вас: пераймайце мяне, як я Хрыста.

17 На тое паслаў я да вас Цімафея, майго любаснага і вернага ў Госпадзе сына, які нагадае вам пра шляхі мае ў Хрысьце Ісусе, як я вучу ўсюды ў кожнай царкве.

18 Як я ня йду да вас, дык некаторыя ў вас заганарыліся;

19 але я неўзабаве прыйду да вас, калі заўгодна будзе Госпаду, і выпрабую ня словы гардуноў, а сілу,

20 бо Царства Божае ня ў слове, а ў сіле.

21 Чаго вы хочаце? каб з посахам прыйшоў да вас, ці зь любоўю і духам лагоднасьці?

1 Кар 5

1 Ходзіць пэўная чутка пра распуству сярод вас, ды такую распуству, якое ня чуваць нават у язычнікаў: нехта за жонку мае бацькаву жонку.

2 І вы заганарыліся, замест таго, каб лепей плакаць, каб забраць спаміж вас таго, хто зрабіў гэта.

3 А я, цела адсутны, але прысутны ў вас духам, ужо пастанавіў, як бы калі б быў сярод вас: таго, хто ўчыніў такое,

4 на сходзе вашым у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста разам з маім духам, сілаю Госпада нашага Ісуса Хрыста,

5 аддаць сатане на зьнемажэньне плоці, каб дух быў выратаваны ў дзень Госпада нашага Ісуса Хрыста.

6 Няма чым вам хваліцца. Хіба ня ведаецца, што каліва закваскі расчыняе ўсё цеста?

7 Дык вось, ачысьціце старую закваску, каб сталіся вы новым цестам, бо вы прэсныя, бо Пасха наша Хрыстос, ахвяраваны за нас.

8 А таму будзем сьвяткаваць не са старою закваскаю, не з закваскаю заганы і падступнасьці, а з праснакамі чысьціні і праўды.

9 Я пісаў вам у пасланьні - не вадзіцца з блудадзеямі;

10 але ня ўвогуле з блудадзеямі сьвету гэтага, ці зь ліхазьдзірцамі, ці з драпежнікамі, ці з балавахваламі, бо інакш трэба было б вам выйсьці зь сьвету гэтага,

11 а пісаў я вам ня супольнічаць з тым, хто, называючыся братам, застаецца блудадзеям, ці ліхазьдзірцам, ці балвахвалам, ці ліхасловам, ці п'яніцаю, ці драпежнікам; з такім нават і ня есьці разам.

12 Бо што мне судзіць і староньніх? Ці ж не сваіх вы судзіце?

13 А староньніх судзіць Бог. Выкіньце распуснага сярод вас.

1 Кар 6

1 Як можа каторы з вас, маючы зыскі да іншага, судзіцца перад бязбожнымі, а ня перад сьвятымі?

2 Хіба ня ведаецца, што сьвятыя будуць судзіць сьвет? А калі вы будзеце судзіць сьвет, дык ці ж вы ня вартыя судзіць менш важныя справы?

3 Хіба ня ведаецца, што мы будзем судзіць анёлаў, дык ці ня тым болей справы жыцьцёвыя?

4 А вы, калі маеце жыццёвыя цяжбіны, ставіце за судзьдзяў тых, хто за нішто не ўважаецца ў царкве.

5 На сорах ваш кажу: няўжо няма сярод вас ніводнага разумнага, які мог бы рассудзіць братоў сваіх?

6 Але брат з братам судзіцца, і да таго ж перад няверуючымі.

7 І тое ўжо даволі вас прыніжае, што вы маеце цяжбіны паміж сабою. Ці ня лепей было б вам заставацца ў крыўдзе? ці ня лепей было б вам цярпець нягоды?

8 Але вы самі крыўду ўчыняеце і адбіраеце, да таго ж у братоў.

9 Хіба ня ведаеце, што няправедныя Царства Божага не спадкуюць? Не ашуквайце саміх сябе: ні блудадзеі, ні балвахвалы, ні пералюбцы, ні ганебцы, ні рукаблуды, ні мужаложцы,

10 ні ліхазьдзірцы, ні зладзеі, ні п'яніцы, ні ліхасловы, ні драпежнікі - Царства Божага не спадкуюць.

11 І такімі былі некаторыя з вас, але абмыліся, але асьвяціліся, але апраўдаліся імем Госпада нашага Ісуса Хрыста і Духам Бога нашага.

12 Усё мне можна, ды ня ўсё на карысьць; усё мне можна, але нішто не павінна валодаць мною.

13 Ежа для чэрава, а чэрава для ежы; але Бог зьнішчыць і тое і другое. А цела не для распусты, а для Госпада, і Гасподзь для цела.

14 Бог уваскрэсіў Госпада, уваскрэсіць і нас сілаю Сваёю.

15 Хіба ня ведаеце, што целы вашыя - чэлесы Хрыстовыя? Дык вось, ці адны чэлесы ў Хрыста, каб зрабіць іх чэлесамі распусьніцы? Хай ня будзе!

16 Альбо ня ведаеце, што той, хто паруецца з распусьніцаю, робіцца адным целам з ёю; бо сказана: «двое будуць адна плоць».

17 А хто яднаецца з Госпадам, ёсьць адзін дух (з Госпадам).

18 Унікайце распусты; усякі грэх, які ўчыняе чалавек, ёсьць па-за целам, а распусьнік грэшныць супраць свайго цела.

19 Ці ня ведаеце, што целы вашыя - храм Сьвятога Духа, Які ў вас жыве, Якога маеце вы ад Бога, і вы не належыце сабе?

20 Бо вы куплены дарагою цаною. Таму ўслаўляйце Бога і ў целах ваших і ў душах ваших, якія - Божыя.

1 Кар 7

1 А пра што пісалі мне, дык добра чалавеку не чапаць жанчыны.

2 Але, каб унікнуць распусты, няхай кожны мае сваю жонку, і кожная жонка няхай мае свайго мужа.

3 Няхай муж аддае сваёй жонцы належную прыхільнасьць, гэтак сама і жонка мужу.

4 Жонка ня мае ўлады над сваім целам, а муж; гэтак сама і муж ня мае ўлады над сваім целам, а жонка.

5 Ня ўліхайцеся адно ад аднаго, хіба што па згодзе, на час, каб быць у посьце і малітве, а потым зноў будзьце разам, каб не спакушаў вас сатана няўстрыманьнем вашым.

6 Урэшце, гэта сказана мною як дазвол, а ня як загад.

7 Бо хачу, каб усе людзі былі, як я; але кожны мае свой дар ад Бога, адзін - такі, другі - інакшы.

8 А няшлюбным і ўдовам кажу: добра ім, калі застаюцца, як я;

9 але калі ня могуць устрымацца, няхай бяруць шлюб, бо лепей шлюбам пабрацца, чым распаляцца.

10 А тым, што пабралі шлюб, ня я загадваю, а Гасподзь: жонцы не разводзіцца з мужам,

11 а як разьвядзецца, хай застаецца незамужняя, альбо замірыцца з мужам сваім, - а муж няхай не пакідае жонкі сваёй.

12 А астатнім я кажу, а не Гасподзь: калі каторы брат мае жонку няверніцу, і яна згодная жыць зь ім, дык ён не павінен пакідаць яе;

13 і жонка, якая мае мужа няверніка, і ён згодзен жыць зь ёю, не павінна пакідаць яго.

14 Бо няверуючы муж асьвячаецца жонкаю (верніцай), і жонка няверуючая асьвячаецца мужам (вернікам); інакш дзеці вашыя былі б нячыстыя, а цяпер сьвятыя.

15 Калі ж нявернік хоча разьвесьціся, хай разводзіцца; брат або сястра ў такім разе ня звязаныя; да міру заклікаў нас Гасподзь.

16 Адкуль ты ведаеш, жонка, ці ня выратуеш мужа? Альбо ты, муж, адкуль ведаеш, ці ня выратуеш жонкі?

17 Толькі кожны няхай робіць так, як Бог яму вызначыў, і кожны, як Гасподзь заклікаў; так я наказваю па ўсіх цэрквах.

18 Хто быў закліканы ў абразаньні, ня цурайся; і хто быў закліканы ў неабразаньні, не абрэзвайся.

19 Абразаньне нішто і неабразаньне нішто, а ўсё - у выкананьні наказаў Божых.

20 Кожны няхай застаецца ў тым стане, у якім пакліканы.

21 Ці рабом ты пакліканы, ня турбуйся; але калі і можаш стацца вольным, дык лепшым скарыстайся.

22 Бо раб, пакліканы ў Госпадзе, ёсьць вольнік Гасподні; гэтак сама і пакліканы вольнік ёсьць раб Хрыстовы.

23 Вы куплены дарагою цаною; не рабецеся рабамі людзей.

24 У якім стане хто пакліканы, браты, у тым кожны няхай і застаецца перад Богам.

25 Што да дзявоцтва, дык я ня маю наказу Гасподняга, а даю парад, як той, хто атрымаў ад Госпада міласьць быць Яму верным.

26 Дзеля цяперашняй патрэбы лічу за лепшае, што добра чалавеку заставацца так.

27 Ці звязаны ты з жонкаю? ня шукай разводу. Ці застаўся бяз жонкі? ня шукай жонкі.

28 Урэшце, калі і ажэнішся, ня згрэшыш; і калі дзяўчына выйдзе замуж, ня згрэшыць. Але такія зазнаюць цялеснага гора, а мне вас шкада.

29 Я вам кажу, браты: час ужо кароткі, так што тыя, што маюць жонак, хай жывуць, як бы ня мелі,

30 і тыя, што плачуць, як бы ня плакалі; і тыя, што радуюцца, як бы ня радаваліся: і тыя, што купляюць, як бы не набывалі;

31 і тыя, што карыстаюцца сьветам гэтым, як бы не карысталіся; бо мінаецца вобраз сьвету гэтага.

32 А я хачу, каб вы ня мелі клопату. Нежанаты клапаціцца пра Гасподняе, як дагадзіць Госпаду;

33 а жанаты клапаціцца пра зямное, як дагадзіць жонцы. Ёсьць розьніца паміж замужняю і дзяўчынаю:

34 незамужняя клапаціцца пра Гасподняе, як дагадзіць Госпаду, каб быць сьвятою і целам і духам; а замужняя клапаціцца пра зямное, як дагадзіць мужу.

35 Кажу гэта на вашу ж карысьць, не на тое, каб накласыці на вас путы, а каб вы годна і няспынна служылі Госпаду сур'ёзна.

36 Калі ж хто і лічыць няпрыстойным для сваёй дзяўчыны тое, каб яна, будучы ў сталым веку, заставалася так, той хай робіць, як хоча, - ня згрэшыць; няхай такія выходзяць замуж.

37 Але хто непакісна цвёрды ў сэрцы сваім і, ня змушаны патрэбаю, а маючы ўладу ў сваёй волі, рашыўся ў сэрцы сваім аберагчы сваю дзяўчыну, - той добра робіць.

38 Таму той, хто выдае замуж сваю дзяўчыну, добра робіць; а хто не выдае, робіць лепш.

39 Жонка звязана законам, пакуль жыве муж яе; калі ж муж яе памрэ, вольная выйсьці, за каго хоча, толькі ў Госпадзе.

40 Але яна шчаслівейшая, калі застанеца так па маёй парадзе; а думаю, і я маю Духа Божага.

1 Кар 8

1 Што да ідалаахвярнага, дык мы ведаем, бо мы ўсе маем розум. Але розум надзімае, а любоў навучае.

2 Хто думае, што ён ведае нешта, той нічога яшчэ ня ведае так, як трэба ведаць; а хто любіць Бога, таму дадзена разуменьне празь Яго.

4 І гэтак пра спажываньне ідалаахвярнага мы ведаем, што ідал у сьвеце нішто, і што няма іншага Бога, апроча Адзінага.

5 Бо, хоць і ёсьць так званыя божышчы, хай то на небе, хай на зямлі, - бо ёсьць шмат багоў і валадароў шмат, -

6 але ў нас адзін Бог Айцец, зь Якога ўсё, і мы для Яго, і адзін Гасподзь Ісус Хрыстос, празь Якога ўсё, і мы празь Яго.

7 Але ня ўсе маюць такое разуменьне: некаторыя і дагэтуль з сумленьнем, якое прызнае ідалаў, ядуць ідалаахвярнае як ахвяры ідальскія, і сумленьне іхняе, як што ёсьць нямоглае, апаганьваецца.

8 Ежа не набліжае нас да Бога: бо, ці мы ямо, нічога не набываем; ці не ямо, нічога ня трацім.

9 Пільнуйцеся, аднак, каб гэтая свабода ваша ня спрычыніла падзеньня нямоглых.

10 Бо, калі хто-небудзь убачыць, што ты, маючы разуменьне, сядзіш за сталом у капішчы, дык сумленьне ягонае, як нямоглага, ці ж не падахвоціць яго есьці ідалаахвярнае?

11 І ад разуменьня твайго загіне нямоглы брат, за якога памёр Хрыстос.

12 А зграшаючы так супроць братоў і ранаючы нямоглае сумленьне іхняе, вы грашыце супроць Хрыста.

13 І таму, калі ежа спакушае брата майго, ня буду есьці мяса вавек, каб не спакушаць брата майго.

1 Кар 9

1 Ці не апостал я? Ці ня вольны я? Ці ня бачыў я Ісуса Хрыста, Госпада нашага? Ці не мая дзея вы ў Госпадзе?

2 Калі іншым я не апостал, дык для вас апостал, бо пячаць майго апостальства - вы ў Госпадзе.

3 Вось мая абарона супроць асуднікаў маіх.

4 Альбо мы ня маем улады есьці і піць?

5 Альбо ня маем улады мець спадарожніцаю сястру жонку, як і астатнія апосталы, і браты Гасподнія, і Кіфа?

6 Альбо адзін я і Варнава ня маем улады не працаваць?

7 Які ваяр служыць калі-небудзь сваім коштам? Хто, пасадзіўшы вінаград, ня есьць пладоў яго? Хто, пасучы статак, ня есьць малака ад статку?

8 Ці толькі па людзкай развазе я гэта кажу? Ці ня тое самае кажа і закон?

9 Бо ў Майсеевым законе напісана: «ня цугляй мызу валу, які малоціць». Ці пра валоў дбае Бог?

10 Альбо, можа, нам гаворыцца? Так, нам гэта напісана; бо, хто арэ, павінен араць з надзеяю, і хто малоціць, павінен малаціць з надзеяю атрымаць спадзяванае.

11 Калі мы пасеялі ў вас духоўнае, дык ці вялікае тое, калі пажнём у вас цялеснае?

12 Калі іншыя маюць у вас уладу, дык ці ня болей мы? Але мы не карысталіся гэтай уладай, а ўсё пераносім, каб не паставіць якое перашкоды зьвеставаньню Хрыстоваму.

13 Хіба ня ведаеце, што слугі пры храме кормяцца з храма? што слугі пры ахвярніку бяруць долю з ахвярніка?

14 Так сама і Гасподзь наказаў прапаведнікам Дабравесьця жыць са зьвеставаньня.

15 Але я не карыстаўся нічым такім. І напісаў гэта на тое, каб так было мне; бо мне лепей памерці, чым каб хто зьнішчыў славу маю.

16 Бо, калі я зьвястую, дык няма мне чым хваліцца, бо гэта мусовы абавязак мой, і гора мне, калі не зьвястую!

17 Бо калі раблю гэта з добрае волі, дык мецьму ўзнагароду; а калі ня з добрае волі, дык выконваю толькі даверанае мне служэньне.

18 За што ж мне ўзнагарода? За тое, што, прапаведуючы Дабравесьце, зьвястую пра Хрыста бескарысьліва, не карыстаючыся маёй уладаю ў зьвеставаньні.

19 Бо, будучы вольны ад усіх, я зрабіўся слугою ўсім, каб болей здабыць:

20 для Юдэяў я быў як Юдэй, каб здабыць Юдэяў; для падзаконных быў як падзаконны, каб здабыць падзаконных;

21 для тых, хто без закона, - як той, хто без закона, - будучы з законам перад Богам, але падзаконны Хрысту, - каб здабыць тых, хто без закона;

22 для нямоглых быў як нямоглы, каб здабыць нямоглых, Для ўсіх я зрабіўся ўсіхнім, каб уратаваць, прынамсі, некаторых.

23 А гэта раблю дзеля Дабравесьця, каб быць саўдзельнікам яго.

24 Хіба ня ведаеце вы, што тыя, якія бягуць навывперадкі, бягуць усе, але толькі адзін здабывае ўзнагароду? Дык бяжэце так, каб здабыць.

25 Усе падзьвіжнікі ўстрымліваюцца ад усяго: тыя - каб атрымаць вянок тленны, а мы - нятленны.

26 І таму я бягу ня так, як бы марна, б'юся ня так, каб толькі махаць кулакамі ў паветры;

27 а ўрымшчаваю і занявольваю цела маё, каб, прапаведуючы іншым, самому ня стацца нявартым.

1 Кар 10

1 Не хачу пакінуць вас, браты, і каб вы ня ведалі, што бацькі нашыя ўсе былі пад хмараю, і ўсе прайшлі праз мора;

2 і ўсе хрысьціліся ў Майсея ў хмары і ў моры;

3 і ўсе елі адну і тую самую духоўную страву;

4 і ўсе пілі адно і тое самае духоўнае пітво, бо пілі з духоўнай скалы, якая ішла следам за імі; а скала тая была Ісус Хрыстос.

5 Але ня шмат каго ўпадабаў Бог; бо яны панішчаны былі ў пустыні.

6 А гэта былі прыклады нам, каб мы не самахоціліся на ліхое, а самахоціліся яны.

7 Ня будзьце таксама ідалапаклонцамі, як некаторыя зь іх, пра якіх напісана: «людзі селі есьці і піць, і ўсталі бавіцца».

8 Ня будзем блудадзейнічаць, як некаторыя зь іх блудадзейнічалі, і ў адзін дзень загінула іх дваццаць тры тысячы.

- 9 Ня будзем спакушаць Хрыста, як некаторыя зь іх спакушалі і загінулі ад зьмеяў.
- 10 Не наракайце, як некаторыя зь іх наракалі і загінулі ад зьнішчальніка.
- 11 Усё гэта адбывалася зь імі, як вобразы; а апісана ў настаўленьне нам, што дасягнулі канца вякоў.
- 12 А таму, хто думае, што ён стаіць, глядзі, каб ня ўпасці.
- 13 Вас апанавала спакуса не якая, а чалавечая; і верны Бог, Які не дапусьціць, каб вас спакушалі звыш сілы, але пры спакушэньні дасьць і палёжку, каб вы маглі ператрываць.
- 14 Таму, любасныя мае, унікайце служэньня ідалам.
- 15 Я кажу вам як разважлівым; самі памяркуйце, пра што я кажу:
- 16 Чара дабраславеньня, якую дабраслаўляем, ці ня ёсьць далучэньне Крыві Хрыстовай? хлеб, які ламаем, ці ня ёсьць далучэньне Цела Хрыстовага?
- 17 Адзін хлеб, і мы многія - адно цела; бо ўсе прычашчаемся адным хлебам.
- 18 Паглядзеце на Ізраіля па плоці: тыя, што ядуць ахвярнае, ці ня супольнікі яны ахвярніка?
- 19 Што я кажу? ці тое, што ідал ёсьць нешта? альбо ідалаахвярнае значыць што-небудзь?
- 20 Не; але што язычнікі, калі прыносяць ахвяры, дык прыносяць дэманам, а ня Богу; але я не хачу, каб вы былі ў супольнасьці з дэманамі.
- 21 Ня можаце піць чару Гасподнюю і чару дэманскую; ня можаце быць супольнікамі ў гасьціне Гасподняй і ў гасьціне дэманскай.
- 22 Няўжо мы адважымся дражніць Госпада? Хіба мы мацнейшыя за Яго?
- 23 Усё мне можна, ды ня ўсё на карысьць; усё мне можна, ды ня ўсё навучае.
- 24 Хай ніхто ня шукае карысьці сабе, а кожны - другому.
- 25 Усё, што прадаецца на торжышчы, ежце не перабіраючы, дзеля спакою сумленьня;
- 26 бо Гасподняя зямля і ўсё, што на ёй.
- 27 Калі хто зь няверных пакліча вас, і вы захочаце пайсьці, - дык усё, што вам прапануецца, ежце не перабіраючы дзеля спакою сумленьня.
- 28 Але калі хто скажа вам: гэта ідалаахвярнае, - дык ня ежце дзеля таго, хто падказаў вам, і дзеля сумленьня; бо Гасподняя зямля, і ўсё, што на ёй.
- 29 Сумленьне ж разумею не сваё, а іншага; бо дзеля чаго маёй свабодзе быць суджанай чужым сумленьнем?
- 30 Калі я з удзячнасьцю ем, дык навошта мяне дакараць за тое, за што я дзякую?
- 31 Дык жа, ці ясьце, ці п'яце, ці (іншае) што робіце, усё рабеце на славу Божую.
- 32 Не давайце панады ні Юдэям, ні Элінам, ні царкве Божай,
- 33 так, як і я дагаджаю ўсім ва ўсім, шукаючы не сабе карысьці, а многім, каб яны ўратаваліся.

1 Кар 11

- 1 Пераймайце мяне, як я Хрыста.
- 2 Хвалю вас, браты, што вы ўсё маё памятаеце, і наказаў трымаецеся так, як я наказаў вам.
- 3 Хачу таксама, каб вы ведалі, што кожнаму мужу галава - Хрыстос, жонцы галава - муж, а Хрысту галава - Бог.
- 4 Кожны мужчына, які моліцца альбо прарочыць з накрываю галаваю, сарамаціць сваю галаву;
- 5 і кожная жанчына, якая моліцца альбо прарочыць з адкрытаю галавою, сарамаціць галаву, бо гэта тое самае, як калі б яна была паголеная;

6 бо, калі жанчына ня хоча накрывацца, дык няхай і стрыжэцца; а калі жанчыне сорам быць пастрыжанай ці паголенай, хай накрываецца.

7 Дык вось, мужчына не павінен накрываць галаву, бо ён ёсьць падабенства і слава Божая; а жанчына ёсьць слава мужчыны.

8 Бо ня мужчына ад жанчыны, а жанчына ад мужчыны;

9 і ня мужчына створаны жанчыне, а жанчына мужчыне.

10 Таму жанчына і павінна мець на галаве сваёй знак улады, дзеля анёлаў.

11 Аднак, ні мужчына без жанчыны, ні жанчына бяз мужчыны, у Госпадзе.

12 Бо, як жанчына ад мужчыны, так і мужчына праз жанчыну; а ўсе - ад Бога.

13 Памяркуйце самі, ці прыстойна жанчыне маліцца Богу зь ненакрытай галавою?

14 Ці не сама прырода вучыць вас, што калі мужчына запускае валасы, дык гэта ганьба яму,

15 а калі жанчына запускае валасы, дык ёй гэта гонар, бо валасы дадзены ёй замест покрыва.

16 А калі б хто захацеў спрацацца, дык мы ня маем такога звычаю, ні цэрквы Божыя.

17 Але, наказваючы гэта, не хвалю вас, бо збіраецеся вы не на лепшае, а на горшае.

18 Бо, па-першае, чую, што, калі вы сыходзіцеся царквою, паміж вамі бывае незлагадзь, у што я крыху і веру.

19 Бо мусіць быць і разнадум'е паміж вамі, каб адкрыліся сярод вас дасведчанья.

20 Далей, вы збіраецеся так, што гэта не азначае есьці вячэру Гасподнюю;

21 бо кожны сьпяшаецца раней за другіх з'есьці сваю ежу, так што адзін бывае галодны, а іншы ўпіваецца.

22 Хіба ў вас няма дамоў на тое, каб есьці і піць? Альбо пагарджаеце царквою Божай і прыніжаеце бедных? Што сказаць вам? пахваліць вас за гэта? Не пахвалю.

23 Бо я ад Самога Госпада прыняў тое, што і вам перадаў, што Гасподзь Ісус у тую ноч, у якую прададзены быў, узяў хлеб

24 і, падзякаваўшы, разламаў і сказаў: «прымеце, ежце, гэта ёсьць Цела Маё, за вас ламанае; гэта рабеце ў памяць пра Мяне».

25 Гэтак сама і чару пасьля вячэры, і сказаў: «гэтая чара ёсьць новы завет у Маёй Крыві; гэта рабеце, калі толькі будзеце піць, у памяць пра Мяне».

26 Бо кожнага разу, як вы ясьце хлеб гэты і п'яце чару гэтую, сьмерць Гасподнюю абвяшчаеце, пакуль Ён прыйдзе.

27 А таму, хто будзе есьці хлеб гэты альбо піць чару Гасподнюю нягожа, зьвінаваціцца супроць Цела і Крыві Гасподняй.

28 Няхай жа выпрабоўвае сябе чалавек, і такім чынам хай есьць з хлеба гэтага і п'е з чары гэтай.

29 Бо, хто есьць і п'е нягожа, той есьць і п'е асуду сабе, не разважаючы пра Цела Гасподняе.

30 Ад таго многія з вас нядужыя і хворыя, і шмат хто памірае.

31 Бо, калі б мы судзілі самі сябе, дык бы нас ня судзілі;

32 а калі бываем суджаныя, дык караемся Госпадам, каб ня быць засуджанымі разам са сьветам.

33 А таму, браты мае, збіраючыся на вячэру, адзін аднаго чакайце.

34 А як хто галодны, хай есьць дома, каб збірацца вам не на асуджэньне. Астатняе ўладжу, калі прыйду.

1 Кар 12

¹ Не хачу пакідаць вас, браты, каб ня ведалі вы і пра дары духоўныя.

² Ведаеце, што, калі вы былі язычнікамі, дык хадзілі да безгалосых ідалаў - так, быццам вялі вас.

³ Таму маўляю вам, што ніхто, гаворачы ў Духу Божым, ня вымавіць анафэмы на Ісуса, і ніхто ня можа назваць Ісуса Госпадам, як толькі ў Духу Сьвятым.

⁴ Дары ёсьць розныя, а Дух адзін і той самы;

⁵ і служэньні розныя, а Гасподзь адзін і той самы;

⁶ і дзеяньні розныя, а Бог адзін і той самы, Які дзее ўсё ва ўсіх.

⁷ Але кожнаму даецца выяўленьне Духа на карысьць:

⁸ аднаму даецца Духам слова мудрасьці, другому слова веданьня, тым самым Духам;

⁹ іншаму вера, тым самым Духам; іншаму дар ацаленьня, тым самым Духам;

¹⁰ іншаму цудадзействы, іншаму прароцтва, іншаму распазнаньне духаў, іншаму розныя мовы, іншаму тлумачэньне моваў.

¹¹ А ўсё гэта дзее адзін і той самы Дух, надзяляючы кожнага асобна, як Яму заўгодна.

¹² Бо, як цела адно, але мае многа чэлесаў, і ўсе чэлесы аднаго цела, хоць іх многа, складаюць адно цела, - так і Хрыстос.

¹³ Бо ўсе мы адным Духам хрысьціліся ў адно цела, Юдэі альбо Эліны, рабы альбо вольнікі, і ўсе напоены адным Духам.

¹⁴ А цела не з аднаго чэлеса, а з многіх.

¹⁵ Калі нага кажа: я не належу да цела, бо я ня рука, дык няўжо яна таму не належыць да цела?

¹⁶ І калі вуха скажа: я не належу да цела, бо я ня вока, дык няўжо яно таму не належыць да цела?

¹⁷ Калі ўсё цела - вока, дык дзе слых? Калі ўсё - слых, дык дзе нюх?

¹⁸ Бог разьмеркаваў чэлесы, кожнаму ў целе, як Яму было заўгодна.

¹⁹ А калі б усе былі адным чэлесам, дык дзе было б цела?

²⁰ А цяпер чэлесаў многа, а цела адно.

²¹ Ня можа вока сказаць руцэ: ты мне не патрэбная; альбо ж таксама галава нагам: вы мне не патрэбныя.

²² Наадварот, чэлесы цела, якія здаюцца слабейшымі, намнога больш патрэбныя,

²³ і якія нам здаюцца меней высакароднымі ў целе, іх мы якраз і атачаем найбольшым дбаньнем;

²⁴ і няпрыстойныя нашыя чэлесы патрабуюць асаблівага ўпрыстойваньня, а прыстойныя нашыя чэлесы ня маюць патрэбы ў гэтым. Але Бог так суразьмерыў цела, што менш дасканаламу чэлесу наказаў большае дбаньне,

²⁵ каб ня было падзелу ў целе, а ўсе чэлесы аднолькава рупіліся адзін пра аднаго.

²⁶ Таму, калі пакутуе адзін чэлес, пакутуюць разам зь ім усе чэлесы; славіцца адзін чэлес, зь ім радуецца ўсе чэлесы.

²⁷ І вы - цела Хрыстовае, а паасобку - чэлесы.

²⁸ І адных Бог паставіў у Царкве, па-першае, апосталамі, па-другое, прарокамі, па-трэцяе, настаўнікамі; далей адным даў сілу цудадзейную, таксама дары ацаленьня, дапамогі, кіраваньня, розныя мовы.

²⁹ Ці ўсе апосталы? ці ўсе прарокі? ці ўсе настаўнікі? ці ўсе цудадзеі?

³⁰ Ці ўсе маюць дар ацаленьня? ці ўсе гавораць мовамі? ці ўсе тлумачаць?

³¹ Дбайце пра дары большыя, і я пакажу вам шлях яшчэ лепшы.

1 Кар 13

¹ Калі я гавару мовамі чалавечымі і анёльскімі, а любові ня маю, дык я - медзь звонкая, альбо кімвал гулкі,

² Калі маю дар прароцтва, і ведаю ўсе таямніцы, і маю ўсякія веды і ўсю веру, так што магу і горы перастаўляць, а ня маю любові, - дык я нішто.

³ І калі я раздам усю маёмасьць маю і аддам цела маё на спаленьне, а любові ня маю, - няма мне ў тым ніякай карысьці.

⁴ Любоў церпіць доўга, умілажальваецца, любоў не зайздросьціць, любоў не праслаўляе сябе, не ганарыцца,

⁵ ня бушуе, ня шукае свайго, не раздражняецца, не намышляе ліха,

⁶ ня радуецца зь няпраўды, а разам цешыцца зь ісьціны;

⁷ усё пакрывае, усяму верыць, на ўсё спадзяецца, усё пераносіць.

⁸ Любоў ніколі ня мінаецца, хоць і прароцтвы спыняцца, і мовы змоўкнуць, і веды скасуюцца.

⁹ Бо мы часткова ведаем і часткова прарочым;

¹⁰ а калі настане дасканалае, тады тое, што частковае, спыніцца.

¹¹ Калі я быў дзіцем, дык па-дзіцячы гаварыў, па-дзіцячы мысьліў, па-дзіцячы разважаў; а як стаўся мужчынаю, дык пакінуў дзіцячае.

¹² Бо цяпер мы бачым як празь цьмянае шкло, наўздогадзь, а тады твар да твару; цяпер я ведаю часткова, тады ж спазнаю так, як і я спазнаны.

¹³ А тым часам жывуць вось гэтыя тры: вера, надзея, любоў; але любоў зь іх найбольшая.

1 Кар 14

¹ Дасягайце любові; дбайце пра дары духоўныя, а асабліва пра тое, каб прарочыць.

² Бо, хто гаворыць незнаёмаю моваю, той гаворыць ня людзям, а Богу, бо ніхто не разумее яго, ён тайны гаворыць духам;

³ а хто прарочыць, той гаворыць людзям на настаўленьне, на ўмаўленьне і суцяшэньне.

⁴ Той, хто гаворыць незнаёмаю мовай, настаўляе сябе; а хто прарочыць, той настаўляе царкву.

⁵ Жадаю, каб вы ўсе гаварылі мовамі; але лепей, каб вы прарочылі, бо хто прарочыць, той большы за таго, хто гаворыць мовамі, хіба што ён пры гэтым будзе і тлумачыць, каб царква атрымала настаўленьне.

⁶ Цяпер, калі я прыйду да вас, браты, і пачну гаварыць незнаёмымі мовамі, дык якую дам вам карысьць, калі ня выслоўлюся вам ці то адкрыцьцём, ці пазнаньнем, ці праоцтвам, ці вучэньнем?

⁷ І бяздушныя рэчы, якія выдаюць гук, жалейка ці гусьлі, калі не выдаюць паасобных тонаў, як распазнаць тое, што іграюць на жалейцы ці на гуслях?

⁸ І калі труба будзе выдаваць нявыразны гук, хто будзе рыхтавацца да бітвы?

⁹ Так, калі і вы языком вымаўляеце незразумелыя словы, дык як зразумеюць, што вы кажаце? Вы будзеце гаварыць на вецер.

¹⁰ Колькі, напрыклад, розных словаў на сьвеце, і ніводнага зь іх няма без значэньня;

¹¹ але, калі я не разумею значэньня слоў, дык я для таго, хто гаворыць, чужаніца, і той, хто гаворыць, для мяне чужаніца.

¹² Так і вы, дбаючы пра дары духоўныя, старайцеся ўзбагаціцца імі дзеля настаўленьня царквы.

¹³ А таму той, хто гаворыць незнаёмаю мовай, маліся за дар тлумачэньня.

14 Бо, калі я малюся на незнаёмай мове, дык, хоць дух мой і моліцца, але розум мой застаецца бяз плоду.

15 Што ж рабіць? Пачну маліцца духам, пачну маліцца і розумам; буду сьпяваць духам, буду сьпяваць і розумам.

16 Бо, калі ты будзеш дабраслаўляць духам, дык той, хто стаіць на месцы простага чалавека, як скажа «амін» на тваё дзякаваньне? Бо ён не разумее, што ты кажаш.

17 Ты добра дзякуеш, але другі не настаўляецца.

18 Дзякую Богу майму: я больш за ўсіх вас гавару мовамі;

19 але ў царкве лепей хачу пяць словаў сказаць розумам маім, каб і іншых наставіць, чым процьму словаў незнаёмаю моваю.

20 Браты! ня будзьце дзеці розумам: на ліхое будзьце немаўляты, а розумам будзьце паўналетнія.

21 У законе напісана: «іншымі мовамі й вуснамі буду гаварыць народу гэтаму, але і тады не паслухаюцца Мяне, кажа Гасподзь».

22 Так што мовы - азнака ня вернікам, а няверуючым; а прароцтва - не для няверуючых, а для вернікаў.

23 Калі ўся царква сядзецца разам і ўсе пачнуць гаварыць незнаёмымі мовамі, і ўвойдуць да вас недасьведчаныя альбо няверуючыя, - дык ці ня скажуць, што вы шалееце?

24 А калі ўсе прарочаць, і ўвойдзе хто няверуючы альбо недасьведчаны, дык усе яго выкрываюць, усе судзяць,

25 і такім чынам тайны сэрца ягонага выяўляюцца; і ён падае ніцма, кланяецца Богу і кажа: «у ісьціне з вамі Бог!».

26 Дык што ж, браты? Калі вы сыходзіцеся, і ў кожнага з вас ёсьць псалма, ёсьць павучаньне, ёсьць мова, ёсьць адкрыцьцё, ёсьць тлумачэньне, - хай ўсё гэта будзе на настаўленьне.

27 Калі хто гаворыць незнаёмаю моваю, гаварэце двое, ці самае большае трое, і тое паасобку, а адзін хай тлумачыць.

28 Калі ж ня будзе тлумача, дык маўчы ў царкве, а гавары сабе і Богу.

29 І прарокі няхай гавораць двое ці трое, а астатнія хай разважаюць;

30 калі ж каму з тых, што сядзяць, будзе адкрыцьцё, дык першы маўчы;

31 бо ўсе адзін за адным можае прарочыць, каб усім вучыцца і ўсім атрымліваць сущаьшэньне.

32 І духі прарочыя слухаюцца прарокаў,

33 таму што Бог ня ёсьць Бог незлагадзі, а спакою. Так бывае ва ўсіх цэрквах у сьвятых.

34 Жонкі вашыя ў цэрквах няхай маўчаць; бо не дазволена ім гаварыць, а быць у паслушэнстве, як і закон кажа.

35 Калі ж яны хочуць нечагось навучыцца, хай пытаюцца пра тое дома ў мужоў сваіх; бо ня прыстойна жанчыне гаварыць у царкве.

36 Хіба ад вас выйшла слова Божае? Альбо да вас адных дайшло?

37 Калі хто лічыць сябе прарокам альбо духоўным, той хай разумее, што я пішу вам, бо гэта запаведзі Гасподнія.

38 А хто не разумее, няхай не разумее.

39 Дык вось, браты, дбайце пра тое, каб прарочыць, але не забараняйце гаварыць і мовамі;

40 толькі ўсё мае быць прыстойна і належна.

1 Кар 15

1 Нагадваю вам, браты, Дабравесьце, якое я зьвеставаў вам, якое вы і прынялі, у якім і ўмацаваліся,

2 якім і ратуецца, калі настаўленьне памятае так, як я зьвеставаў вам, калі толькі ня марна ўверавалі.

3 Бо я найперш перадаў вам, што і сам прыняў, гэта значыцца, што Хрыстос памёр за грахі нашыя, паводле Пісаньня,

4 і што ён пахаваны быў і што ўваскрэс на трэйці дзень, паводле Пісаньня,

5 і што зьявіўся Кіфу, потым дванаццаці;

6 потым зьявіўся больш чым пяці сотням братоў у адзін час, зь якіх большая частка дагэтуль жывуць, а некаторыя і спачылі;

7 потым зьявіўся Якаву, таксама ўсім апосталам;

8 а пасля ўсіх зьявіўся і мне, як нейкаму вылюдку.

9 Бо я найменшы з апосталаў, і ня варты называцца апосталам, бо гнаў Царкву Божую.

10 Але зь мілаты Божае я ёсьць тое, што ёсьць; і мілата Ягоная ўва мне ня была марная, але я болей за іх усіх папрацаваў; ня я, зрэшты, а мілата Божая, якая са мною.

11 І вось, ці то я, ці яны, мы так прапаведуем, і вы так уверавалі.

12 Калі пра Хрыста прапаведуецца, што Ён паўстаў зь мёртвых, дык як некаторыя з вас кажуць, быццам няма ўваскрэсьнення зь мёртвых?

13 Калі няма ўваскрэсьнення зь мёртвых, дык і Хрыстос не ўваскрэс;

14 а калі Хрыстос не ўваскрэс, дык і пропаведзь нашая марная, марная і вера ваша.

15 Пры гэтым мы сталіся б тады і непраўдзівымі сьведкамі пра Бога, бо сьведчылі б пра Бога, што Ён уваскрэсіў Хрыста, Якога Ён не ўваскрэшваў, калі, гэта значыцца, мёртвыя не ўваскрасаюць;

16 бо, калі мёртвыя не ўваскрасаюць, дык і Хрыстос не ўваскрэс;

17 а калі Хрыстос не ўваскрэс, дык вера ваша марная; вы яшчэ ў грахах вашых;

18 таму і памерлыя ў Хрысьце загінулі.

19 І калі мы ў гэтым толькі жыцьці спадзяёмся на Хрыста, дык мы самыя няшчасныя з усіх людзей.

20 Але Хрыстос уваскрэс зь мёртвых, першынец з памерлых.

21 Бо як сьмерць праз чалавека, так праз чалавека і ўваскрэсьненьне зь мёртвых.

22 Як у Адаме ўсе паміраюць, так у Хрысьце ўсе ажывуць.

23 Кожны ў сваім парадку; першынец Хрыстос, потым Хрыстовыя, у прышэсьце Ягонае.

24 А потым канец, калі Ён перадаць Царства Богу і Айцу, калі скасуе ўсякае начальства і ўсякую ўладу і сілу;

25 бо Яму належыць валадарыць, пакуль «пакладзе ўсіх ворагаў пад ногі Свае»,

26 а як апошні вораг зьнішчыцца - сьмерць,

27 бо «ўсё пакарыў пад ногі Ягонья»; калі ж сказана, што Яму ўсё падначалена, дык ясна, што акрамя Таго, Які пакарыў Яму ўсё.

28 Калі ж усё ўпакарыць Яму, тады і сам Сын скарыць Тама, Хто скарыў ўсё Яму, хай будзе Бог усё ва ўсім.

29 Інакш, што робяць тыя, якія прымаюць хрышчэньне для мёртвых? Калі мёртвыя наогул не ўваскрасаюць, дык навошта і прымаюць хрышчэньне для мёртвых?

30 Навошта ж і мы ўвесь час падупадаем небысьпецы?

31 Я кожны дзень паміраю; прысягаю ў гэтым пахвалою вашаю, браты, якую я маю ў Хрысьце Ісусе, Госпадзе нашым.

32 Разважыўшы па-людзку, калі я змагаўся са зьвярамі ў Эфэсе, якая мне карысьць, калі мёртвыя не ўваскрасаюць? Будзем есць і піць, бо заўтра памрэм.

33 Не давайцеся ў зман; дрэнныя суполькі псуюць добрыя норавы.

34 Працьверазецца, як трэба, і не грашэце; бо на сорам вам кажу - некаторыя з вас ня ведаюць Бога.

35 Але скажа хто-небудзь: як уваскрэснуць мёртвыя? і ў якім целе яны прыйдуць?

36 Неразумны! тое, што ты сееш, не ажыве, калі не памрэ;

37 і калі ты сееш, дык сееш ня цела будучае, а голае зерне, якое будзе, пшанічнае або іншае якое;

38 але Бог дае яму цела як хоча, і кожнаму семені сваё цела.

39 Ня ўсякая плоць, але інакшая плоць у людзей, інакшая плоць у жывёлін, інакшая ў рыб, інакшая ў птушак.

40 Ёсць целы нябесныя і целы зямныя: але інакшая слава ў нябесных, інакшая ў зямных;

41 інакшая слава ў сонца, інакшая слава ў месяца, інакшая ў зорак; і зорка ад зоркі розніцца славаю.

42 Так і пры ўваскрэсеньні мёртвых; сеецца ў тленні, паўстае ў нятленьні;

43 сеецца ў няславе, паўстае ў славе; сеецца ў немачы, паўстае ў сіле;

44 сеецца цела душэўнае, паўстае цела духоўнае. Ёсць цела душэўнае, ёсць цела духоўнае.

45 Так і напісана: «першы чалавек Адам стаўся душою живою»; а апошні Адам ёсць дух жыватворчы.

46 Але ня духоўнае раней, а душэўнае, потым духоўнае.

47 Першы чалавек - зь зямлі, і зямны; другі чалавек - Гасподзь - зь неба.

48 Які зь зямлі, такія зямныя; і які нябесны, такія і нябесныя;

49 і як мы насілі вобраз зямнога, так будзем насіць і вобраз нябеснага.

50 Але тое скажу вам, браты, што плоць і кроў ня могуць успадкаваць Царства Богага, і тленьне ня спадкуе нятленьня.

51 Я кажу вам тайну, ня ўсе мы памрэм, але ўсе пераменімся;

52 раптам, у імгненьне вока, пры апошняй трубе; бо затрубіць, і мёртвыя ўваскрэснуць нятленьнымі, а мы пераменімся;

53 бо тленнае гэтае мае апрануцца ў нятленнае, і сьмяротнае гэтае - апрануцца ў несьмяротнасьць.

54 Калі ж тленьне гэтае апранецца ў нятленнасьць і сьмяротнае гэтае апранецца ў несьмяротнасьць, тады збудзецца слова напісанае: «паглынута сьмерць перамогаю.

55 Сьмерць! дзе тваё джала? пекла! дзе твая перамога?».

56 А джала сьмерці - грэх; а сіла грэху - закон.

57 Дзякаваць Богу, Які даў нам перамогу Госпадам нашым Ісусам Хрыстом.

58 Дык вось, браты любасныя, будзьце цвёрдыя, непакісныя, заўсёды майце посьпех у справе Гасподняй, ведаючы, што праца вашая не змарнее перад Госпадам.

1 Кар 16

1 А зьбіраючы для сьвятых, рабеце так, як я ўстанавіў у цэрквах Галятыйскіх;

2 у першы дзень тыдня кожны з вас хай адкладвае ў сябе і ашчаджае, колькі дазваляе яму дастатак, каб не рабіць збораў, калі я прыйду.

3 А як прыйду, дык, каго вы выбераце, тых пашлю зь пісьмамі, каб даставілі ваш дар у Ерусалім.

4 А калі і мне прыстойна будзе выправіцца, дык яны са мною пойдучь.

5 Я прыйду да вас, калі прайду Македонію; бо я іду цераз Македонію.

6 А ў вас, можа стацца, пажыву, або і перазімую, каб вы мяне правялі, куды пайду.

7 Бо я не хачу бачыцца з вамі цяпер мімаходзь, а спадзяюся прабыць у вас колькі часу, калі Гасподзь дазволіць.

8 А ў Эфэсе я прабуду да Пяцідзясятніцы,

9 бо мне адчынены вялікія і шырокія дзверы, і праціўнікаў многа.

10 Калі ж прыйдзе да вас Цімафей, глядзеце, каб ён быў у вас убясьпечаны; бо ён чыніць справу Гасподнюю, як і я.

11 Таму хай ніхто ім не пагардзіць, а праводзьце яго зь мірам, каб ён прыйшоў да мяне; бо я чакаю яго з братамі.

12 А што да брата Апалоса, я вельмі прасіў яго, каб ён з братамі пайшоў да вас; але ён ніяк не хацеў ісьці сёння, а прыйдзе, калі яму будзе спорна.

13 Чувайце, стойце ў веры, будзьце мужныя, цьвёрдыя;

14 усё ў вас няхай будзе зь любоўю.

15 Прашу вас, браты, вы ведаеце, сямейства Сыцяпанавае, што яно ёсьць пачатак Ахаіі, і што яны прысьвяцілі сябе служэньню сьвятым;

16 будзьце ж і вы пачцівыя да такіх і да кожнага, хто пасабляе і працуе.

17 Я рады прыходу Сыцяпана, Фартуната і Ахаіка: яны бо адшкадавалі мне вашу адсутнасьць,

18 бо яны мой і ваш дух супакоілі. Шануйце такіх.

19 Вітаюць вас цэрквы Асійскія; вітаюць вас рупліва ў Госпадзе Акіла і Прыскіла з хатняю іхняю царквою.

20 Вітаюць вас, усе браты. Вітайце адзін аднаго сьвятым цалаваньнем.

21 Маё Паўлава вітаньне сваёю рукою.

22 Хто ня любіць Госпада Ісуса Хрыста, анафэма; маранафа.

23 Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі,

24 і любоў мая з усімі вамі ў Хрысьце Ісусе. Амін.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА КАРЫНФЯНАЎ

1 Павал, з волі Божэе апостал Ісуса Хрыста, і Цімафей брат Царкве Божай у Карынфе з усімі сьвятымі па ўсёй Ахаіі:

2 мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

3 Дабраславёны Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, Айцец міласэрнасьці і Бог усякага суцяшэньня,

4 Які суцяшае нас ва ўсякай маркоце нашай, каб і мы маглі суцяшаць усіх замаркочаных тым суцяшэньнем, якім Бог суцяшае нас саміх!

5 Бо як памнажаюцца ў нас цяргеньні Хрыстовыя, памнажаецца Хрыстом і суцяшэньне нашае.

6 Калі церпім смуткі мы, церпім дзеля вашага суцяшэньня і ўратаваньня, якое адбываецца празь цяргеньне такіх самых пакутаў, якія і мы церпім;

7 і надзея наша на вас цьвёрдая. Ці суцяшаемся мы, суцяшаемся дзеля вашага суцяшэньня і ўратаваньня, ведаючы, што вы маеце долю як у цяргеньнях нашых, так і ў суцяшэньні.

8 Бо мы ня хочам пакінуць вас, браты, каб ня ведалі вы пра смутак наш, што выпаў нам у Асіі, бо над усякую меру і над сілу былі мы прыгнечаныя, так што ня мелі надзеі і жыць.

9 Але самі ў сабе мелі вырак на сьмерць, каб спадзяваліся не на саміх сябе, а на Бога, Які ўваскрашае мёртвых,

10 Які і выбавіў нас ад такога блізкае сьмерці і выбаўляе, і на Якога спадзяёмся, што і яшчэ выбавіць,

11 калі паспрые і ваша малітва за нас, каб за дадзенае нам па просьбе многіх, многія падзякавалі за нас.

12 Бо пахвала наша гэтая ёсьць сьведчаньне сумленьня нашага, што мы ў чысьціні і богаспадобнай шчырасьці, ня ў плоцкай мудрасьці, а ў мілаце Божай, жылі ў сьвеце, асабліва ў вас.

13 І мы ня пішам вам іншага, як толькі тое, што вы чытаеце або разумееце, і што, як спадзяюся, да канца зразумеете,

14 як што вы ўжо часткова і зразумелі, што мы будзем вашаю славай, як і вы - нашаю, у дзень Госпада нашага Ісуса Хрыста,

15 і ў гэтай пэўнасьці я зьбіраюся адведаць вас раней, каб вы яшчэ раз атрымалі мілату,

16 і ад вас перайсьці ў Македонію, а з Македоніі зноў прыйсьці да вас, а вы мяне выправілі б у Юдэю.

17 Маючы такі намер, ці не легкадумна я зрабіў? Альбо, што я задумваю, па плоці задумваю, так што ўва мне то «так-так», то «не-не»?

18 Але верны Бог, што слова наша да вас ня было то «так», то «не».

19 Бо Сын Божы Ісус Хрыстос, Якога мы, я і Сілуан і Цімафей, прапаведавалі вам, ня быў «так» і «не»; а ў Ім было «так»,

20 бо ўсе абяцаньні Божыя ў ім «так» і ў Ім «амін» на славу Божую праз нас.

21 А Той, Хто мацуе нас з вамі ў Хрысьце і памазаў нас, ёсьць Бог,

22 Які і паклаў на нас пячатку і даў заклад Духа ў сэрцы нашыя.

23 Бога заклікаю ў сьведкі на душу маю, што, шкадуючы вас, я дагэтуль ня прыходзіў у Карынф,

24 не таму, што быццам мы бяром уладу над вераю вашаю; але мы спрыяем радасьці вашай; бо вераю вы цьвёрдыя.

2 Кар 2

- ¹ І вось разважыў я сам сабе ня ісьці да вас зноў з засмучэньнем;
² бо калі я засмучаю вас, дык хто ж парадзе мяне, як ня той, хто засмучаны мною?
³ Гэта самае і пісаў я вам, каб, прыйшоўшы, ня мець засмучэньня ад тых, за каго мне сьлед было радавацца; бо я за ўсіх вас пэўны, што мая радасьць ёсьць радасьць і ўсім вам.
⁴ Ад вялікае скрухі і прыгнечанага сэрца я пісаў вам зь вялікімі сьлязьмі не на тое, каб засмуціць вас, а каб вы спазналі любоў, якое я маю багата да вас!
⁵ А калі хто засмуціў, дык не мяне засмуціў, а часткова - каб не сказаць многа - і ўсіх вас.
⁶ Такому досыць і гэтае кары ад многіх,
⁷ так што вам лепей ужо дараваць яму і пашкадаваць яго, каб не апанаваў яго надта вялікі смутак,
⁸ і таму прашу вас не абысьці яго любоўю.
⁹ На тое бо я і пісаў, каб выпрабаваць вас, ці ва ўсім вы паслухмяныя.
¹⁰ А каму вы ў чым даруеце, таму і я; бо і я, калі каму ў чым дараваў, дараваў дзеля вас у імя Хрыстовае,
¹¹ каб не зрабіў нам шкоды сатана; бо нам вядомы ягоныя намыслы.
¹² Прыйшоўшы ў Трааду для зьвеставаньня пра Хрыста, хоць мне і адчынены дзверы былі Госпадам,
¹³ я ня меў спакою духу майму, бо не знайшоў там брата майго Ціта; а разьвітаўшыся зь імі, я пайшоў у Македонію.
¹⁴ Але дзякаваць Богу, Які заўсёды дае нам перамогу ў Хрысьце і духмянасьць ведаў пра Сябе пашырае праз нас у кожнай мясьціне.
¹⁵ Бо мы Хрыстовае духмянасьць Богу ў тых, што ратуюцца і што гінуць.
¹⁶ Адным - водар сьмертаносны на сьмерць, а другім - водар жыўнасны на жыцьцё! І хто здольны на гэта?
¹⁷ Мы не прадаём слова Божага, як многія, а прапаведуем шчыра, як ад Бога, перад Богам, у Хрысьце.

2 Кар 3

- ¹ Ці не пачаць нам нанава знаёміцца з вамі? Няўжо патрэбныя нам, як некаторым, пахвальныя лісты да вас альбо ад вас?
² Вы - нашае пісьмо, напісанае ў сэрцах нашых, пазнаванае і чытанае ўсімі людзьмі;
³ вы паказваеце сабою, што вы - пісьмо Хрыстовае, праз служэньне наша напісанае не чарнілам, а Духам Бога Жывога, не на скрыжальных каменных, а на плоцкіх скрыжальных сэрца.
⁴ Такую пэўнасьць мы маем у Богу праз Хрыста,
⁵ не таму, што мы самі здольныя былі вымысьліць нешта ад сябе, як бы ад сябе, а здольнасьць нашая ад Бога;
⁶ Ён даў нам здольнасьць быць слугамі Новага Запавету, ня літары, а Духа, бо літара забівае, а Дух творыць жыцьцё.
⁷ Калі ж служэньне сьмерці, сьмертаносным літарам, выразанае на камянях, было такое слаўнае, што сыны Ізраіля не маглі глядзець на аблічча Майсеева з прычыны мінушае славы аблічча ягонага,
⁸ дык наколькі ж большае павінна быць служэньне Духа ў славе!
⁹ Бо калі служэньне асуджэньня - слава, дык тым больш пераважае ў славе служэньне апраўданьня.

10 Тое праслаўленае нават ня мае ўжо славы з гэтага боку, з прычыны большае славы наступнага.

11 Бо, калі мінушчае слаўнае, дык болей слаўнае тое, што застаецца жыць.

12 Маючы такую надзею, мы дзейнічаем зь вялікай адвагаю,

13 а ня так, як Майсей, які клаў покрыва на аблічча сваё, каб сыны Ізраіля не глядзелі на канец мінушчага.

14 Але розум іхні асьлеплены: бо тое самае покрыва дагэтуль застаецца нязьянтае пры чытаньні Новага Завету, бо здымаецца яно Хрыстом.

15 Дагэтуль, калі яны чытаюць Майсея, покрыва ляжыць на сэрцы іхнім;

16 але калі звяртаюцца да Госпада, тады гэта покрыва здымаецца.

17 Гасподзь ёсьць Дух; а дзе Дух Гасподні, там свабода.

18 А мы ўсе, як у лютры, глядзячы на славу Гасподнюю, змяняемся ў той самы вобраз са славы ў славу, як з Гасподняга Духа.

2 Кар 4

1 Вось чаму, маючы зь міласьці Божай такое служэньне, мы не маркоцімся;

2 але, адкінуўшы тайныя ганебныя справы, ня хітруючы і не скажаючы слова Богага, а адкрываючы праўду, аддаём сябе сумленьню кожнага чалавека перад Богам.

3 Калі ж і заслонена зьвеставаньне наша, дык заслонена тым, якія гінуць,

4 нявернікам, якім бог веку гэтага зацьміў розум, каб ім ня зьязла сьвятло зьвеставаньня пра славу Хрыста, Які ёсьць вобраз Бога нябачнага.

5 Бо мы не сябе прапаведуюем, а Хрыста Ісуса, Госпада; а мы - нявольнікі вашыя дзеля Ісуса,

6 таму што Бог, які сказаў зазьзяць зь цемры сьвятлу, азарыў нашыя сэрцы, каб прасьвятліць нас пазнаньнем славы Божай у асобе Ісуса Хрыста.

7 Але скарб гэты мы носім у гліняным посудзе, каб веліч сілы бачылася ў Богу, а ня ў нас;

8 нас адусюль гнятуць, але мы ня прыгнечаныя; мы ў распачным стане, але не ўпадаем у распач;

9 нас гоняць, але мы не пакінутыя; нас валяць, але ня гінем;

10 заўсёды носім у целе мёртвасьць Госпада Ісуса, каб і жыцьцё Ісусава адкрылася ў целе нашым.

11 Бо мы жывыя няспынна аддаёмся на сьмерць за Ісуса, каб і жыцьцё Ісусава адкрылася ў сьмяротнай плоці нашай,

12 так што сьмерць дзее ў нас, а жыцьцё ў вас.

13 Але, маючы той самы дух веры, як напісана: «я вераваў і таму гаварыў», і мы веруем, таму і гаворым,

14 ведаючы, што Той, Хто ўваскрэсіў Госпада Ісуса, уваскрэсіць празь Ісуса і нас і паставіць перад Сабою з вамі.

15 Бо ўсё дзеля вас, каб багацьце мілаты тым большую ў многіх нарадзіла ўдзячнасьць на славу Божую.

16 Таму мы не маркоцімся; але калі вонкавы наш чалавек і тлее, дык унутраны - дзень у дзень абнаўляецца,

17 бо нядоўгая лёгкая пакута наша нараджае ў бязьмерным багацьці вечную славу,

18 калі мы глядзім не на бачнае, а на нябачнае: бо бачнае - часовае, а нябачнае - вечнае!

2 Кар 5

¹ Бо ведаем, што, калі зямны наш дом, гэтая хаціна, зруйнуецца, мы маем ад Бога жытлішча на нябёсах, дом нерукатворны, вечны.

² Таму якраз мы і стогнем, хочучы апрануцца ў нябеснае наша жытлішча;

³ толькі б нам і апранутым не апынуцца голымі.

⁴ Бо мы, пакуль у гэтай хаціне стогнем пад цяжарам, бо ня хочам распрануцца, а апрануцца, каб сьмяротнае паглынута было жыццём.

⁵ На гэта якраз і стварыў нас Бог і даў нам задатак Духа.

⁶ Дык вось, мы заўсёды лагодзімся; і як ведаем, што, пакуль сталючыся ў целе, мы далёка да Госпада»

⁷ бо ходзім вераю, а ня бачаньнем,

⁸ дык мы лагодзімся і хочам лепей выйсьці зь цела і ўсталявацца ў Госпадзе,

⁹ і таму рупліва намагаемся, ці сталючыся, ці выходзячы, падабацца Яму;

¹⁰ бо ўсім нам трэба зьявіцца перад судовым тронам Хрыстовым, каб кожнаму атрымаць згодна з тым, што ён рабіў, жывучы ў целе, добрае ці благое.

¹¹ І вось, ведаючы страх Гасподні, мы настаўляем на розум людзей, а Богу мы адкрытыя; спадзяюся, што адкрытыя і вашым сумленьням.

¹² Ня зноў даручаем сябе вам, а даём вам нагоду хваліцца намі, каб мелі вы што сказаць тым, якія хваляцца абліччам, а ня сэрцам.

¹³ Калі мы выходзім зь сябе, дык дзеля Бога; а калі сьціплыя, дык дзеля вас.

¹⁴ Бо любоў Хрыстова абдымае нас, а мы разважаем так: калі адзін памёр за ўсіх, дык усе памерлі.

¹⁵ А Хрыстос за ўсіх памёр, каб тыя, што жывуць, ужо ня дзеля сябе жылі, а дзеля памерлага за іх і ўваскрэслага.

¹⁶ Таму ад сёньня мы нікога ня ведаем па плоці; калі ж і ведалі Хрыста па плоці, дык сёньня ўжо ня ведаем.

¹⁷ Дык вось, хто ў Хрысьце, той новае стварэньне; старажытнае мінула, цяпер усё новае.

¹⁸ А ўсё ад Бога, Які Ісусам Хрыстом прымірыў нас з Сабою і даў нам служэньне прымірэння,

¹⁹ таму што Бог у Хрысьце прымірыў з Сабою сьвет, ня ставячы людзям у віну злачынстваў іхніх, і даў нам слова прымірэння.

²⁰ Вось мы - пасланыцы ў імя Хрыстовае, і як бы сам Бог умаўляе праз нас, у імя Хрыстовае просім: замірэцесь з Богам!

²¹ Бо Таго, Хто ня ведаў грэху, Ён зрабіў нам ахвяраю за грэх, каб мы ў Ім зрабіліся праведнымі перад Богам.

2 Кар 6

¹ А мы, як памочнікі ў працы, просім вас, каб мілата Божая ня марна была прынята вамі.

² Бо сказана: «у часіну спрыяльную пачуў Я цябе, і ў дзень выратаваньня дапамог табе». Вось цяпер часіна спрыяльная, вось, цяпер дзень выратаваньня.

³ Мы нікому ні ў чым не даём спатыкацца, каб не выстаўляць на глум служэньне,

⁴ а ва ўсім выяўляем сябе, як слуг Божых, у вялікай цярплівайсьці, у бедах, у гаротах, ва ўцісках,

⁵ пад ударамі, у вязьніцах, у выгнаньнях, на працы, у чваньнях, у пастах,

⁶ у чысьціні, у добрай разумнасьці, у вялікадушнасьці, у даброці, у Духу Святым, у шчырай любові,

⁷ у слове ісьціны, у моцы Божай, са зброяю праўды ў правай і ў левай руцэ,

- 8 у славе і няславе, пры ганьбе і хвале: нас лічаць ашуканцамі, але мы верныя;
 9 мы невядомыя, але нас пазнаюць; нас лічаць нябожчыкамі, але вось, мы жывыя; мы каранья, але мы не паміраем;
 10 нас засмучаюць, а мы заўсёды радуемся; мы гаротнікі, але многіх багацім; мы нічога ня маем, але ўсім валодаем.
 11 Вусны нашыя адкрытыя вам, Карынфяне, сэрца нашае расшырана.
 12 Вам ня цесна ў нас; а ў сэрцах вашых цесна.
 13 Такою ж роўнаю мераю - кажу вам, як дзецям, - зрабеце і вашае сэрца шырокім!
 14 Ня ўгінайцеся пад чужое ярмо зь нявернымі. Бо што супольнага ў праведнасці зь беззаконьнем? што супольнага ў сьвятла зь цемраю?
 15 Якая згода паміж Хрыстом і Вэліярам? Альбо якая саўдзельнасць у верніка зь няверным?
 16 Якая агульнасць храма Божага зь ідаламі? Бо вы храм Бога Жывога, як сказаў Бог: «усялюся ў іх і буду хадзіць у іх; і буду іхнім Богам, і яны будуць Маім народам».
 17 І таму выйдзіце зь іхнага асяроддзя і аддзяляецеся, - кажа Гасподзь, - і не дакранайцеся да нячыстага, і Я прыму вас
 18 і буду вам за Айца, і вы будзеце Маімі сынамі і дочкамі, кажа Гасподзь Усеўладны».

2 Кар 7

- 1 І вось, любасныя, маючы такія абяцанні, ачысьцім сябе ад усякае паганасьці плоці і духу, творачы сьвятыню ў страху Божым.
 2 Дайце месца нам: мы нікога не пакрыўдзілі, і нікому не нашкодзілі, ні ад кога не дамагаліся карысьці.
 3 Не на асуду кажу; бо я раней сказаў, што вы ў сэрцах нашых, так каб разам і памерці і жыць.
 4 Я шмат спадзяюся на вас, шмат хвалюся вамі; я поўны ўцехі, узбагачаюся радасьцю пры ўсёй журбе нашай.
 5 Бо, калі прыйшлі мы ў Македонію, цела наша ня мела ніякага спакою, а мы былі ўціснутыя адусюль: звонку - напады, усярэдзіне - страхі.
 6 Але Бог, суцешнік пакорлівых, суцешыў нас Цітавым прыходам
 7 і ня толькі прыходам яго, але і ўцехаю, якою ён суцяшаўся за вас, расказваючы нам пра вашу руплівасьць, пра ваш плач, пра вашае дбаньне за мяне, так што радасьць мая яшчэ збольшылася.
 8 А таму, калі я засмуціў вас пасланьнем, не шкадую, хоць і пашкадаваў быў; бачу, што пасланьне тое засмуціла вас, хоць і часова.
 9 Цяпер я радуюся не таму, што вы засмуціліся, а таму, што вы засмуціліся на пакаяньне; бо засмуціліся дзеля Бога, так што зусім ня зьведалі праз нас шкоды.
 10 Бо смутак дзеля Бога прыносіць нязьменнае пакаяньне на збавеньне; а смутак зямны чыніць сьмерць.
 11 Бо тое, што вы засмуціліся дзеля Бога, глядзеце, якую абудзіла ў вас руплівасьць, якія перапросіны, якую абуранасьць вінаватымі, які страх, якое жаданьне, якую дбайнасьць, якое спагнаньне! І ва ўсім вы паказалі сябе чыстымі ў гэтай справе.
 12 Дык вось, калі я пісаў вам, дык ня дзеля зьняважніка і ня дзеля зьняважанага, а каб вам адкрыўся наш пільны клопат пра вас перад Богам.
 13 Таму мы суцешыліся ўцехаю вашай; а яшчэ болей узрадаваныя мы Цітавай радасьцю, што вы ўсе супаколілі дух ягоны;

14 і вось, я не застаўся пасаромлены, калі трохі пахваліўся вамі перад ім; але як што вам мы гаварылі ўсю праўду, так і перад Цітам пахвала наша аказалася праўдзіваю;

15 і сэрца ягонае вельмі прыхільнае да вас, калі згадвае ён пакорлівасьць вашу, як вы яго прынялі былі са страхам і трымценьнем.

16 І вось радуюся, што ва ўсім магу пакласьціся на вас.

2 Кар 8

1 Паведамляем вам, браты, пра мілату Божую, дадзеную цэрквам Македонскім;

2 бо яны сярод вялікіх выпрабаваньняў нягодамі маюць шмат радасьці, і глыбокая галеча іхняя разьліваецца бяз краю ў шчодрасьці іхняй гасьціннасьці;

3 бо яны зычлівыя па сіле і па-над сіламі - я сьведка:

4 яны вельмі пераканаўча прасілі нас прыняць дар і ўдзел іхні ў служэньні сьвятым;

5 і ня толькі тое, на што мы спадзяваліся, але яны аддалі саміх сябе найперш Госпаду, потым і нам з волі Богае;

6 таму мы прасілі Ціта, каб ён, як быў пачаў, так і скончыў у вас і гэтую добрую дзею.

7 А як што вы перапоўненыя ўсім: вераю і словам, і пазнаньнем і ўсякай руплівасьцю, і любоўю вашаю да нас, - дык прасякнецеся ж і гэтаю дабрачыннасьцю.

8 Кажу гэта не як загад, а дбаньнем іншых выпрабоўваю шчырасьць і вашай любові.

9 Бо ведаеце вы мілату Госпада нашага Ісуса Хрыста, што Ён, будучы багаты, зьбяднеў дзеля вас, каб вы ўзбагаціліся Ягонай беднасьцю.

10 Я даю на гэта раду: бо гэта карысна вам, вы ня толькі пачалі рабіць гэта, але і жадалі таго яшчэ зь леташняга.

11 Завяршэце ж цяпер самую дзею, каб, чаго так моцна прагнулі, тое і зроблена было па магчымасьці.

12 Бо, калі ёсьць руплівасьць, дык яна прымаецца залежна ад таго, хто мае, а не ад таго, чаго ня мае.

13 Тут трэба, каб іншым была палёгка, а вам цяжар, але каб была роўнасьць.

14 Сёньня ваш дастатак на пакрыцьцё іхняй нястачы; а пасьля іх дастатак на пакрыцьцё вашай нястачы, каб была роўнасьць,

15 як напісана: «хто сабраў многа, ня меў лішняга, і хто - мала, ня меў нястачы».

16 Дзякаваць Богу, што Ён уклаў у Цітава сэрца такую руплівасьць пра вас;

17 бо, хоць я і прасіў яго, але ён, будучы занадта руплівы, пайшоў да вас з добрае волі.

18 Зь ім паслалі мы таксама брата, якога ва ўсіх цэрквах многа хваляць за зьвеставаньне,

19 і пры гэтым выбранага ад цэркваў у спадарожнікі нам для гэтага добрага пачынаньня, якому мы служым у славу Самога Госпада і ў згодзе з руплівасьцю вашай,

20 асьцерагаючыся, каб хто не наракаў на нас пры такой шчодрасьці прынашэньняў, якія давераны нашаму служэньню;

21 бо мы дбаем за добро ня толькі перад Госпадам, але і перад людзьмі.

22 Мы паслалі зь імі і брата нашага, чыю руплівасьць шмат разоў праверылі ў многім, і які сёньня яшчэ руплівейшы празь вялікі давер да вас.

23 Што да Ціта, гэта - мой сябар і супрацоўнік у вас; а што да братоў нашых, гэта - пасланцы цэркваў, слава Хрыстова.

²⁴ Дык вось, перад абліччам цэркваў дайце ім доказ любові вашай і таго, што мы справядліва ганарымся вамі.

2 Кар 9

¹ Мне, зрэшты, лішне пісаць вам пра службу сьвятым,

² бо я ведаю руплівасьць вашу, і хвалюся вамі перад Македонцамі, што Ахаія гатовая яшчэ зь леташняга году; а стараннасьць вашая падахвоціла многіх.

³ А братоў паслаў я на тое, каб пахвала мая вам не прапала марна ў гэтым выпадку, а каб вы, як я казаў, былі падрыхтаваныя,

⁴ і каб, калі прыйдуць са мною Македонцы і застануць вас негатовых, не пасаромлены былі мы, - не кажу «вы», - пахваліўшыся так упэўнена.

⁵ Вось чаму я палічыў патрэбным упрасіць братоў, каб яны першыя пайшлі да вас і папярэдне паклапаціліся, каб абвешчанае ўжо дабраславеньне ваша было гатовае, як дабраславеньне, а не як прымусовая даніна.

⁶ Пры гэтым (скажу): хто сее скупа, той скупа і пажне; а хто сее шчодро, той шчодро і пажне.

⁷ Хай кожны ўзычвае, як сэрца ягонае прыхіляе, а ня з прыкрасьцю і ня з прынукаю; бо Бог любіць таго, хто самахоць дае з радасьцю.

⁸ А Бог мае сілу ўзбагаціць вас усякаю мілатою, каб вы, заўсёды і ва ўсім маючы ўсялякі дастатак, былі багатыя на ўсякія добрыя дзеі,

⁹ як напісана: «рассыпаў, раздаў убогім; праўда ягоная трывае вавекі».

¹⁰ А Той, Хто дае насеньне сейбіту і хлеб на ежу, дасьць і шчодрасьць пасянаму вамі і памножыць плады праведнасьці вашай,

¹¹ так, каб вы ўсім багатыя былі на ўсякую шчадроту, якая праз нас узносіць падзяку Богу.

¹² Бо справа служэньня гэтага ня толькі дапаўняе ўбогасьць сьвятых, але нараджае ў многіх удзячнасьць Богу;

¹³ бо, бачачы досьвед у гэтым служэньні, яны славяць Бога за пакору вызнаванаму вамі Дабравесьцю Хрыстоваму і за шырую супольнасьць зь імі і з усімі,

¹⁴ молячыся за вас, па прыхільнасьці да вас, за шчодро сутную ў вас мілату Божую.

¹⁵ Дзякуй Богу за нявымоўны дар Ягоны!

2 Кар 10

¹ А сам я, Павал, асабіста сьціплы сярод вас, а здалёку супроць вас адважны, пераконваю вас лагодаю і мілажальнасьцю Хрыстовай.

² Прашу вас, каб, калі прыйду да вас, не давялося мне адважна ўжываць тую цьвёрдую адвагу, якую думаю ўжыць супроць некаторых, якія думаюць пра нас, быццам мы ўчыняем па плоці.

³ Бо мы, ходзячы ў плоці, не па плоці змагаемся.

⁴ Зброя нашага змаганьня ня плоцкая, а моцная Богам на руйнаваньне цьвярдзіняў: імі мы абвяргаем намыслы

⁵ і ўсякую ганарлівасьць, што паўстае супроць пазнаньня Божага, і палонім усякія задумы на паслушнасьць Хрысту;

⁶ і гатовыя пакараць любую непаслушнасьць, калі вашая паслушнасьць зьдзейсьніцца.

⁷ Ці на асобу зважаеце? Хто ўпэўнены ў сабе, што ён Хрыстовы, той сам па сабе хай мяркуе, што, калі ён Хрыстовы, дык і мы Хрыстовыя.

⁸ Бо, калі б я пачаў занадта хваліцца нашай уладай, якую Гасподзь даў нам на станаўленьне, а не на разладзьдзе нашае, дык я ня быў бы пасаромлены.

⁹Зрэшты, хай ня здасца, што я палохаю вас толькі пасланьнямі.

¹⁰Бо як нехта кажа: «у пасланьнях ён строгі і моцны, а ў асабістай прысутнасці слабы, і мова ягоная нязначная»,

¹¹дык няхай ведаюць, што, якія мы на словах у пасланьнях завочна, такія і ў дзеі асабіста.

¹²Бо мы не адважваемся мерацца альбо параўноўваць сябе з тымі, якія самі сябе выстаўляюць: яны мераюць сябе самімі сабою і параўноўваюць сябе з сабою неразумна.

¹³А мы не хваліцца будзем бязь меры, а мераю долі, якую нам вызначыў Бог і такою мераю, каб дасягнуць і да вас.

¹⁴Бо мы ня высільваемся, як тыя, што не дасяглі да вас, бо дасягнулі і да вас зьвеставаньнем Хрыстовым;

¹⁵мы не бязь меры хвалімся, ня чужою працаю, а спадзяёмся, што калі будзе расьць вера вашая, над меру пабольшыць у вас удзел наш,

¹⁶(так, каб і) далей прапаведаваць вам Дабравесьце, ня хвалячыся гатовым у чужой долі.

¹⁷«Хто хваліцца, няхай хваліцца ў Госпадзе».

¹⁸Бо ня той годны, хто сам сябе хваліць, а каго хваліць Гасподзь.

2 Кар 11

¹О, калі б вы хоць крыху ўмілажаліліся з маёй неразумнасьці! Але вы і мілажальныя да мяне.

²Бо я руплюся за вас руплівасьцю Божаю, таму што я заручыў вас з адзіным мужам, каб зьвяціць Хрысту чыстаю дэвай.

³Але баючыся, каб, як зьмей хітрасьцю сваёй змусьціў Еву, так і вашыя думкі каб не панесьлі шкоды і вы ня збочылі ад прастаты і чысьціні ў Хрысьце.

⁴Бо, калі б хто прыйшоў і пачаў прапаведаваць другога Ісуса, якога мы не прапаведавалі, альбо калі б атрымалі іншага Духа, якога не атрымалі, альбо іншае Дабравесьце, якога ня прымалі, - дык вы былі б вельмі мілажальныя да таго.

⁵Але я думаю, што я ні ў чым не адстаў ад тых «вышэйшых апосталаў»:

⁶хоць я і невук у слове, але не ў спазнаньні. Урэшце, мы ва ўсім дасканалы вядомыя вам.

⁷Ці зграшыў я тым, што прыніжаў сябе, каб узвысіць вас: бо без узнагароды вам прапаведаваў Дабравесьце Божае?

⁸Другім цэрквам я нарабіў выдаткаў, бяручы зь іх утрыманьне на служэньне вам; і, калі быў у вас, хоць і трываў нястачу, нікому не дакучаў,

⁹бо нястачы мае пакрылі браты, якія прыйшлі з Македоніі; ды і ва ўсім я стараўся і пастараюся ня быць вам цяжарам.

¹⁰Па прайдзе Хрыстовай ува мне скажу, што пахвала гэтая не адымецца ў мяне ў землях Ахаіі.

¹¹Чаму ж так раблю? Ці таму, што ня люблю вас? Богу вядома! Але як раблю, так і буду рабіць,

¹²каб ня даць прычыны тым, якія шукаюць поваду, каб яны, чым хваляцца, у тым аказаліся такімі самымі, як і мы.

¹³Бо такія ілжэапосталы, падступныя работнікі, што ўдаюць зь сябе апосталаў Хрыстовых.

¹⁴І якое тут дзіва: бо сам сатана строіць зь сябе анёла сьвятла,

¹⁵а таму не вялікая справа, калі і слугі ягоныя ўдаюць зь сябе слуг праведнасьці; але канец іхні будзе паводле дзеяў іхніх.

¹⁶Яшчэ скажу: хай не палічыць хто-небудзь мяне неразумным; а калі ня так, дык прымеце мяне, хоць якога неразумнага, каб і мне хоць крыху пахваліцца.

17 Што скажу, тое скажу ня ў Госпадзе, а як бы ва ўтрапёнасьці, якая дадае мне адвагі хваліцца.

18 Як многія хваліцца з прычыны цялеснай, так і я буду хваліцца.

19 Бо вы, людзі разумныя, ахвоча церпіце неразумных,

20 вы церпіце, калі хто вас панявольвае, калі хто аб'ядае, калі хто абірае, калі хто вас за нікчэмнасьць мае, калі хто б'е вас па твары.

21 На сорам кажу, што на гэта ў нас неставала сілы; а калі хто мае адвагу хваліцца чым-небудзь, дык скажу зь неразуменьня, набяруся адвагі і я.

22 Яны Габрэі? і я. Ізраільцяне? і я. Насеньне Абрагамавае? і я.

23 Хрыстовыя слугі? у неразуменьні кажу: я больш. Я намнога больш быў у працы, бязьмерна больш у ранах, больш у цямніцах і шмат разоў пры сьмерці.

24 Ад Юдэяў пяць разоў далі мне былі па сорок удараў без аднаго;

25 тройчы мяне білі палкамі, аднойчы камянямі пабівалі, тры разы я цярэў караблекрушэньне, ноч і дзень прабыў у бездані марской;

26 шмат разоў быў у падарожжах, у небясьпеках на рэках, у небясьпеках ад разбойнікаў, у небясьпеках ад адзінаплянцаў, у небясьпеках ад язычнікаў, у небясьпеках у горадзе, у небясьпеках у пустыні, у небясьпеках на моры, у небясьпеках сярод фальшывых братоў,

27 у працы і ў зьнемажэньні, часта ў недасыпаньні, у голадзе і смазе, часта ў посьце, на сыжюкі і ў галечы.

28 Акрамя згаданых прыгодаў, у мяне штодзень зборы людзей, клопат за ўсе цэрквы.

29 Хто зьнемагае, з кім бы і я не зьнемагаў? Хто ўпадае ў змусты, за каго б я не ўспалымняўся?

30 Калі мусова мне хваліцца, дык буду хваліцца нямогласьцю маёю.

31 Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, дабраславёны на векі, ведае, што я не маню.

32 У Дамаску абласны правіцель цара Арэты пільнаваў горад Дамаск, каб схопіць мяне; і я ў кашы быў спушчаны з вакна па сыяне і пазьбег ягоных рук.

2 Кар 12

1 Няма карысьці хваліцца мне; бо я прыйду да відзежаў і адкрыцьцяў Гасподніх.

2 Ведаю чалавека ў Хрысьце, які чатырнаццаць гадоў таму назад, - ці ў целе, ня ведаю, ці ня ў целе, ня ведаю: Бог ведае, - захоплены быў да трэйцяга неба.

3 І ведаю пра такога чалавека, - толькі ня ведаю - у целе, ці па-за целам: Бог ведае, -

4 што ён быў узяты ў рай і чуў нявымоўныя словы, якіх чалавеку нельга пераказаць.

5 Такім чалавекам магу хваліцца; а сабою не пахваляюся, хіба што немачамі маімі.

6 Урэшце, калі захачу хваліцца, ня буду неразумны, бо скажу праўду; але я ўстрымліваюся, каб хто не падумаў пра мяне болей, чым колькі ўва мне бачыць, альбо чуе ад мяне.

7 І каб я не заганарыўся нязвычайнасьцю адкрыцьцяў, дадзена мне джала ў плоць, пасланец сатаны, тлуміць мяне, каб я не ганарыўся.

8 Тройчы маліў я Госпада за тое, каб адвёў яго ад мяне.

9 Але Гасподзь сказаў мне: «досыць табе мілаты Маёй, бо сіла Мая здзяйсняецца ў немачы». І таму я найбош ахвоча буду хваліцца сваімі немачамі, каб жыла ўва мне сіла Хрыстовая.

10 Таму і любасна мне ў немачах, у крыўдах, у нястачах, у ганеньнях, ва ўцісках за Хрыста: бо калі я нямоглы, тады моцны.

11 Я дайшоў да неразумнасьці, хвалячыся: вы мяне да гэтага змусілі. Вам бы сьлед было хваліць мяне, бо я нічым ня горшы за тых «вышэйшых апосталаў», хоць я і нішто:

12 прыкметы апостала зьявіліся перад вамі ўсякім цярпеньнем, азнакамі, цудамі і сіламі.

13 Бо чаго вам нестae перад іншымі цэрквамі, дык хіба толькі таго, што сам я ня быў вам цяжарам? Даруйце мне такую віну.

14 Вось, трэйці раз я гатовы ісьці да вас, і ня буду вам цяжарам, бо я шукаю ня вашага, а вас. Ня дзеці павінны зьбіраць маёмасьць бацькам, а бацькі дзецям.

15 Я ахотно буду траціць сваё і зьнемагаць сябе за душы вашыя, нягледзячы на тое, што, вельмі моцна любячы вас, я меней любімы вамі.

16 Але няхай будзе, што сам я ня вельмі вас абцяжарваў, але, як што я хітры, дык хітрасьцю браў вас,

17 але ці карыстаўся чым ад вас праз каго-небудзь з тых, каго пасылаў да вас?

18 Я ўпрасіў Ціта, і паслаў зь ім аднаго брата: ці ж пакарыстаўся Ціт чым-небудзь вашым? Ці не ў адным духу мы дзейнічалі? Ці не адною дарогай хадзілі?

19 Ці ня думаеце яшчэ, што мы толькі апраўдваемся перад вамі? Мы гаворым перад Богам, у Хрысьце, і ўсё гэта, любасныя, вам у навуку.

20 Бо я маю боязь, каб мне, калі я прыйду, не застаць вас такіх, якіх не хачу, а таксама каб і вы ня ўбачылі мяне такога, якога ня хочаце: каб не знайсьці ў вас нязгодзі, зайздасьці, гневу, сварак, паклёпаў, нагавораў, ганарыстасьці, беспарадкаў,

21 каб зноў, калі прыйду, ня прынізіў мяне ў вас Бог мой, і каб не аплакваць мне многіх, якія зграшылі раней і не пакаяліся ў нячыстасьці і непатрэбстве, якое рабілі.

2 Кар 13

1 Трэйці ўжо раз іду да вас: «пры вуснах двух альбо трох сьведкаў будзе цьвёрдае кожнае слова».

2 Я запабягаў і запабягаю, як бы ў маёй другой прысутнасьці ў вас, і цяпер у адсутнасьці, пішу тым, што раней зграшылі, і ўсім астатнім, што, калі зноў прыйду, не пашкадую.

3 Вы шукаеце доказу, што Хрыстос гаворыць ува мне: Ён супроць вас не бяссьілы, а моцны ў вас.

4 Бо, хоць Ён і ўкрыжаваны ў немачы, але жывы сілаю Божаю; і мы таксама, хоць нямоглыя ў Ім, але будзем жывыя зь Ім сілаю Божаю ў вас.

5 Выпрабуйце саміх сябе, ці ў веры вы? саміх сябе дасьледуйце. Альбо вы ня ведаеце саміх сябе, што Ісус Хрыстос у вас? Хіба толькі вы ня тое, чым павінны быць.

6 А пра нас, спадзяюся, даведаецца, што мы тое, чым быць павінны.

7 Молім Бога, каб вы не рабілі ніякага ліха, не на тое, каб нам здацца, чым павінны быць; а каб вы рабілі дабро, хоць бы мы здаваліся і ня тым, чым павінны быць.

8 Бо мы ня моцныя супроць праўды, а моцныя за праўду.

9 Мы радуемся, калі мы нямоглыя, а вы моцныя; за гэта якраз і молімся, за вашу дасканаласьць.

10 На тое я і пішу гэта ў адсутнасьці, каб у прысутнасьці ня ўжыць строгасьці ўлады, дадзенай мне Госпадам на збудаваньне, а не на руйнаваньне.

11 Аднак жа, браты, радуйцеся, удасканальвайцеся, суцяшайцеся, будзьце аднамысныя, мірныя, - і Бог любові і міру будзе з вамі.

12 Вітайце адзін аднаго цалаваньнем сьвятым. Вітаюць вас усе сьвятыя.

13 Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста, і любоў Бога Айца, і лучнасьць Сьвятога Духа з усімі вамі. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ГАЛЯТАЎ

- 1 Павал апостал выбраны ня людзьмі і не праз чалавека, а Ісусам Хрыстом і Богам Айцом, Які ўваскрэсіў Яго зь мёртвых,
2 і ўсе браты, якія са мною, - цэрквам Галытыйскім:
3 мілата вам і мір ад Бога Айца і Госпада нашага Ісуса Хрыста,
4 Які аддаў Сябе Самога за грахі нашыя, каб выбавіць нас ад цяперашняга падступнага веку, па волі Бога і Айца нашага;
5 Яму слава на векі вечныя. Амін.
6 Зьдзіўляюся, што вы так хутка пераходзіце ад таго, хто заклікаў вас мілатою Хрыстоваю, да іншага зьвеставаньня,
7 якое, аднак, ня іншае, а толькі ёсьць людзі, якія зводзяць вас і хочуць перавярнуць зьвеставаньне Хрыстовае.
8 Але калі б нават мы, альбо анёл зь неба пачаў зьвеставаць вам ня тое, што мы зьвеставалі вам, хай будзе анатэма.
9 Як раней мы казалі, так і цяпер яшчэ кажу: хто зьвястуе вам ня тое, што вы прынялі, хай будзе анатэма.
10 Ці ў людзей я цяпер шукаю ўпадабаньня, ці ў Бога? ці людзям дагаджаць стараюся? Калі б я і дагэтуль дагаджаў людзям, дык ня быў бы рабом Хрыстовым.
11 Абвяшчаю вам, браты, што Дабравесьце, якое я абвяшчаў, ня ёсьць чалавечае;
12 бо і я прыняў яго і навучыўся не ад чалавека, а праз адкрыцьцё Ісуса Хрыста.
13 Вы чулі пра мой ранейшы лад жыцьця ў Юдэйстве, як я жорстка прасьледаваў Царкву Божую і спусташаў яе,
14 і вызначыўся ў Юдэйстве сярод многіх равесьнікаў з роду майго, бо быў я зацятый прыхільнік бацькоўскіх маіх паданьняў.
15 Калі ж Бог, выбраўшы мяне ад улоньня маці маёй і заклікаўшы мілатою Сваёю,
16 зажадаў адкрыць ува мне Сына Свайго, каб я зьвеставаў Яго язычнікам, я не пачаў адразу ж раіцца з плоцьцю і крывёю,
17 і не пайшоў у Ерусалім да тых апосталаў, якія ішлі перада мною, а пайшоў у Аравію, і зноў вярнуўся ў Дамаск.
18 Пасьля, праз тры гады, хадзіў я ў Ерусалім пабачыцца зь Пятром і пабыў у яго дзён пятнаццаць.
19 А другога з апосталаў я ня бачыў нікога, акрамя Якава, брата Гасподняга.
20 А ў тым, што пішу вам, прад Богам, ня ілгу.
21 Пасьля гэтага адышоў я ў землі Сірыі і Кілікіі.
22 Цэрквам Хрыстовым у Юдэі асабіста я ня быў вядомы,
23 а толькі чулі яны, што колішні іхні ганіцель цяпер зьвястуе веру, якую раней вынішчаў,
24 і праслаўлялі за мяне Бога.

Гал 2

- 1 Потым, праз чатырнаццаць гадоў, зноў хадзіў я ў Ерусалім з Варнавам, узяўшы з сабою і Ціта.
2 А хадзіў паводле адкрыцьця і абвясціў там, і асобна самым пашаноўным, Дабравесьце, якое я прапаведую язычнікам: ці ня марна я дзею альбо дзеяў.
3 Але яны і Ціта, які быў са мною, хоць і Эліна, ня прымушалі абразацца.

4 А што да аблудных ілжэбратоў, якія пракраліся да нас падгледзець нашую свабоду, якую мы маем у Хрысьце Ісусе, каб паняволіць нас,

5 дык мы ні на хвіліну не паступіліся і не ўпакорыліся ім, каб ісьціна зьвеставаньня захавалася чыстаю ў вас.

6 І ў знакамітых праз што-небудзь, якія б яны ні былі калі-небудзь, для мяне няма нічога асаблівага: Бог не зважае на аблічча чалавека. І знакамітыя не дадалі мне больш анічога;

7 наадварот, што мне даверана зьвеставаньне неабрэзаным, як Пятру абрэзаным,

8 бо Той, Хто спрыяў Пятру ў апостальстве сярод абрэзаных, спрыяў і мне сярод язычнікаў, -

9 і даведаўшыся пра мілату, дадзеную мне, Якаў і Кіфа і Ян, якія былі ўважаныя за стаўпоў, падалі мне і Варнаву руку лучнасьці, каб нам ісьці да язычнікаў, а ім да абрэзаных,

10 толькі каб мы памяталі ўбогіх, што і намагаўся я выканаць дакладна.

11 Калі ж Пётр прыйшоў у Антыяхію, дык я адкрыта выступіў супроць яго, бо ён заслужыў дакораў.

12 Бо да прыходу некаторых ад Якава, еў разам зь язычнікамі; а калі тыя прыйшлі, пачаў таіцца і ўхіляцца, апасаючыся абрэзаных.

13 Разам зь ім крывадушнічалі і іншыя Юдэі, так што нават Варнава быў змушчаны іхняй крывадушнасьцю.

14 Але калі я ўбачыў, што яны ня проста дзеюць паводле ісьціны Дабравесьця, сказаў Пятру пры ўсіх: калі ты як Юдэй жывеш па-язычніцку, а не па-Юдэйску, дык навошта язычнікаў змушаеш жыць па-Юдэйску?

15 Мы з прыроды Юдэі, а не зь язычнікаў грэшнікі;

16 аднак жа, даведаўшыся, што чалавек апраўдваецца ня дзеямі закона, а толькі вераю ў Ісуса Хрыста, і мы ўверавалі ў Хрыста Ісуса, каб апраўдацца вераю ў Хрыста, а ня дзеямі закона; бо дзеямі закона не апраўдваецца ніякая плоць.

17 Калі ж, шукаючы апраўданьня ў Хрысьце, мы і самі сталіся грэшнікамі, - дык няўжо ж Хрыстос ёсьць служба грэху? Аніяк!

18 Бо калі я зноў будую, што быў разбурыў, дык сам сябе раблю злачынцам.

19 Праз закон я памёр для закона, каб жыць дзеля Бога. Я ўкрыжаваўся з Хрыстом,

20 і ўжо ня я живу, а живе ўва мне Хрыстос. А што цяпер живу ў целе, дык живу вераю ў Сына Божлага, Які палюбіў мяне і аддаў Сябе за мяне.

21 Не адкідаю мілаты Божай. А калі праведнасьць дасягаецца праз закон, дык Хрыстос марна памёр.

Гал 3

1 О, няцямныя Галяты! Хто падбіў вас не скарацца ісьціне, вас, у каго перад вачыма накрэсьлены быў Ісус Хрыстос, як бы сярод вас укрыжаваны?

2 Толькі гэта хачу ведаць ад вас: ці празь дзеі закона вы атрымалі Духа, ці праз настаўленьне ў веры?

3 Ці такія вы няцямныя, што, пачаўшы Духам, цяпер канчаеце плоцьцю?

4 Так многа вы перацяярпелі няўжо марна? О, калі б толькі марна!

5 Той, Хто пада вам Духа і творыць сярод вас чуды, ці празь дзеі закона робіць гэта, ці праз пропаведзь веры?

6 Так Абрагам паверыў Богу, і гэта залічылася яму ў праведнасьць.

7 Уведайце ж, што вернікі - сыны Абрагамавыя.

8 І Пісаньне, прадбачачы, што Бог вераю апраўдае язычнікаў, наперад узьвясьціла Абрагаму: «у табе дабраславляцца ўсе народы».

⁹ Вось так, веруючыя дабраславяцца зь верным Абрагамам.

¹⁰ А ўсе, хто сьцьвярджаецца на дзеях закона, живуць пад пракляцьцем. Бо напісана: «пракляты кожны, хто ня выконвае пастаянна ўсяго, што напісана ў кнізе закона».

¹¹ А што законам ніхто не апраўдваецца перад Богам, гэта ясна, бо «праведны вераю жыць будзе».

¹² А закон не ад веры; «а хто выконвае яго, той жыць будзе ім».

¹³ Хрыстос адкупіў нас ад пракляцця закона, зрабіўшыся за нас пракляцьцем - бо напісана: «пракляты кожны, хто вісіць на дрэве»,

¹⁴ каб дабраславеньне Абрагамавае праз Хрыста Ісуса пашырылася на язычнікаў, каб нам атрымаць абяцанага Духа вераю.

¹⁵ Браты! кажу я па-людзку: нават чалавекам зацьверджанага запавету ніхто не адмяняе і не дадае да яго.

¹⁶ Але Абрагаму дадзеныя былі абяцаньні і нашчадку ягонаму. Ня сказана: «і нашчадкам», як бы пра многіх, а як бы пра аднаго: «і насеньню твайму», якое ёсьць Хрыстос.

¹⁷ Я кажу тое, што завета пра Хрыста, раней Богам зацьверджанага, закон, які паявіўся праз чатырыста трыццаць гадоў, не адмяняе так, каб абяцаньне страціла сілу.

¹⁸ Бо калі паводле закона спадчына, дык ужо не паводле абяцаньня; але Абрагаму Бог даў гэта паводле абяцаньня.

¹⁹ Навошта ж закон? Ён дадзены пасля з прычыны злачынстваў, да часу прышэсьця насеньня, якому было дадзена абяцаньне, і ўчынена праз анёлаў, рукою пасрэдніка.

²⁰ Але пасрэднік пры адным ня бывае, а Бог адзін.

²¹ Дык ці ж закон супроць абяцаньняў Божых? Ані! Бо калі б дадзены быў закон, які мог бы ажыўляць, дык сапраўды праведнасьць была б ад закона;

²² але Пісаньне ўсіх замкнула пад грэх, каб абяцаньне веруючым было дадзена ад веры ў Ісуса Хрыста.

²³ Але да прышэсьця веры, мы былі замкнутыя пад вартаю закона да таго часу, як мела адкрыцца вера.

²⁴ Дык вось закон быў для нас павадыром да Хрыста, каб нам апраўдацца вераю;

²⁵ а як прыйшла вера, мы ўжо не пад кіраваньнем павадыра.

²⁶ Бо ўсе вы сыны Божыя па веры ў Хрыста Ісуса;

²⁷ усе вы, хто хрысьціўся ў Хрыста, у Хрыста апрануліся!

²⁸ Няма ўжо Юдэя, ні язычніка; няма раба, ні вольніка; няма мужчынскага полу, ні жаночага: бо ўсе вы адно ў Хрысьце Ісусе.

²⁹ Калі ж вы Хрыстовыя, дык вы нашчадкі Абрагамавыя, і паводле абяцаньня спадкаемцы.

Гал 4

¹ Яшчэ скажу: спадкаемец, пакуль у маленстве, нічым не адрозьніваецца ад раба, хоць і гаспадар усяго:

² ён пад апекунамі і кіраўнікамі аж да часу вызначанага бацькам.

³ Гэтак і мы, пакуль былі ў маленстве, былі паняволеныя рэчавым пачаткам сьвету;

⁴ але калі споўніўся час, Бог паслаў Сына Свайго (Адзінароднага), Які нарадзіўся ад жанчыны і хадзіў пад законам,

⁵ каб адкупіць падзаконных, каб нам атрымаць усынаўленьне.

⁶ А як што вы - сыны, дык Бог паслаў у сэрцы вашыя Духа Сына Свайго, Які ўсклікае: «Абба, Войча!»

7 Таму ты ўжо ня раб, а сын; а калі сын, дык і спадкаемец Божы празь Ісуса Хрыста.

8 Але тады, ня ведаючы Бога, вы служылі божышчам, якія па сутнасці не багі; 9 а сёння, уведаўшы Бога, альбо лепей, атрымаўшы пазнаньне ад Бога, навошта вяртаецеся зноў да бяссьілых і ўбогіх матар'яльных пачаткаў, і хочаце яшчэ зноў падняволіцца ім?

10 Вы пільна зважаеце на дні, месяцы, поры і гады.

11 Баюся за вас, ці ня марна я працаваў у вас.

12 Прашу вас, браты, будзьце, як я, таму што і я, як вы. Вы нічым не пакрыўдзілі мяне:

13 ведаеце, што, хоць я ў нядужай плоці зьвеставаў вам першы раз,

14 але вы не пагардзілі спакушэньня майго ў плоці маёй і не пагрэбавалі мною, а прынялі мяне, як анёла Богага, як Хрыста Ісуса.

15 Якія вы былі дабрашчасныя! Сьведчу пра вас, што, калі б можна было, вы б вырвалі вочы свае і аддалі мне.

16 І вось, няўжо я стаўся ворагам вашым, кажучы вам праўду?

17 Рупяцца за вас нячыста, і хочуць вас адварнуць, каб вы рупіліся пра іх.

18 Добра рупіцца ў добрым заўсёды, а не ў маёй толькі прысутнасці ў вас.

19 Дзеці мае! я зноў дзеля вас у пакутах народзінаў, пакуль вобраз Хрыста ня выявіцца ў вас.

20 Хацеў бы я цяпер быць у вас і зьмяніць голас мой, бо я ў недаўменьні пра вас.

21 Скажэце мне вы, хто хоча быць пад законам: хіба вы ня слухаецеся закона?

22 Бо напісана: «Абрагам меў двух сыноў, аднаго ад рабыні, а другога ад вольнай».

23 Але які рабыніч, той народжаны па плоці; а які ад вольнай, той па абяцаньні.

24 У гэтым ёсьць іншы сэнс. Гэта два заветы: адзін ад гары Сінайскай, які родзіць на рабства, які ёсьць Агар,

25 бо Агар азначае гару Сінай у Аравіі і адпавядае цяперашняму Ерусаліму, бо ён зь дзецьмі сваімі ў рабстве;

26 а вышэйшы Ерусалім вольны: Ён - маці ўсім нам.

27 Бо напісана: «узвесьсяліся, няплодная, ты, што ня родзіш; усклікні і гукні, ты, што ня мучылася ў родах; бо ў пакінутай куды болей дзяцей, чым у той, што мае мужа».

28 Мы, браты, дзеці абяцаньня, як Ісаак.

29 Але як тады народжаны ад плоці гнаў таго, хто ад Духа, так і сёння.

30 Што ж кажа Пісаньне? «Выгані рабыню і сына яе, бо сын рабыніч не спадчыніць разам з сынам вольнае».

31 Таму, браты, мы дзеці не рабыні, а вольнай.

Гал 5

1 Дык стойце ж у свабодзе, якую даў нам Хрыстос, і ня схіляйцеся зноў пад ярмо рабства.

2 Вось, я, Павал, кажу вам: калі вы абразаецеся, ня будзе вам нікае карысьці ад Хрыста.

3 Яшчэ сьведчу кожнаму чалавеку, які абразаецца, што ён павінен выконваць увесь закон.

4 Вы, хто апраўдвае сябе законам, засталіся бяз Хрыста, адпаліся ад мілаты,

5 а мы духам чакаем і спадзяёмся на праведнасьць ад веры;

6 бо ў Хрысьце Ісусе ня мае сілы ні абразаньне, ні неабразаньне, а вера, якая дзее празь любоў.

7 Вы ішлі хораша: хто спыніў вас, каб вы не скараліся ісьціне?

8 Такое перакананьне не ад Таго, Хто заклікае вас.

9 Каліва закваскі расчыннае ўсё цеста.

10 Я пэўны за вас у Госпадзе, што вы ня будзеце думаць іначай; а той, хто змушае вас, хто б ён ні быў, панясе на сабе асуду.

11 За што ж гоняць мяне, браты, калі я і цяпер прапаведую абразаньне? Тады ганьба крыжа спынілася б.

12 О, калі б выдаліць тых, якія баламуцяць вас!

13 Да вольнасьці закліканы вы, браты, толькі вольнасьць ваша ня была б повадам дагаджаць плоці; а любоўю служэце адно аднаму.

14 Бо ўвесь закон у адзін сказ укладваецца: «любі блізкага твайго, як самога сябе».

15 Калі ж паміж сабою грызюцца і ясьце адно аднаго, дык глядзеце, каб не панішчылі вы адно аднаго.

16 Я кажу: рабеце паводле Духа, і вы ня будзеце паддавацца пажадзе плоці;

17 бо плоць жадае супраціўнага Духу, а Дух - супраціўнага плоці: яны адно аднаму супраціўяцца, так што вы ня тое робіце, чаго хацелі б.

18 Калі ж вас Дух водзіць, дык вы не пад законам.

19 Дзеі плоці вядомыя; вось яны: пералюбства, блуд, нечыстата, непатрэбства, ідаласлужэньне, чарадзеіства, варожасьць, свары, зайздрасьць, гнеў, звады, раздоры (спакусы), ерасі,

21 нянавісьць, забойствы, п'янства, закалоты і іншае такое; папярэджваю вас, як і раней папярэджаў, што тыя, хто робіць так, Царства Божага не ўспадкуюць.

22 А плод Духа: любоў, радасьць, згода, доўгая цяроўлівасьць, добрасьць, міласэрнасьць, вера,

23 лагоднасьць, устрымлівасьць. На такіх няма закона.

24 А тыя, якія Хрыстовыя, укрывавалі цела з пажадлівасьцю і пахацінствамі.

25 Калі мы жывём Духам, дык згодна з Духам і рабіць павінны.

26 Ня будзем пустаславіцца, адно аднаго дражніць, адно аднаму зайздросьціць.

Гал 6

1 Браты! калі і дапусьціць чалавек якую пагрэшнасьць, вы, духоўныя, папраўляйце такога ў духу лагоды, зважаючы кожны на сябе, каб ня дацца спакусе.

2 Насеце цяжары адно аднаго, і такім чынам выканаеце закон Хрыстовы.

3 Бо хто лічыць, што ён нешта такое, калі ён нішто, той ашуквае самога сябе.

4 Кожны няхай правярае сваю дзею, і тады мецьме пахвалу толькі ў сабе, а ня ў іншым,

5 бо кожны панясе свой цяжар.

6 Той, каго настаўляюць словам, дзяліся ўсякім дабром з тым, хто настаўляе.

7 Ня крывеце душою: Бог паганьбёны ня бывае. Што пасее чалавек, тое і сажне:

8 хто сее ў плоць сваю, ад плоці пажне прахласьць; а хто сее ў Дух, ад Духа пажне жыцьцё вечнае.

9 Робячы дабро, ня струджаймася: бо ў свой час пажнём, калі не аслабнем.

10 Дык вась, пакуль ёсьць час, будзем рабіць дабро ўсім, а найбольш сваім аднаверцам.

11 Бачыце, як многа напісаў я вам сваёю рукою.

12 Тыя, што хочуць хваліцца паводле цела, змушаюць вас абразацца толькі дзеля таго, каб унікнуць ганеньняў за крыж Хрыстовы,

13 бо і самі абрэзаныя ня трымаюцца закона, але хочуць, каб вы абразаліся, каб пахваліцца ў вашай плоці;

14 а я не хачу хваліцца, хіба толькі крыжам Госпада нашага Ісуса Хрыста, Якім для мяне сьвет укрыжаваны, а я для сьвету.

15 Бо ў Хрысьце Ісусе ня мае сілы ні абразаньне, ні неабразаньне, а новае стварэньне.

16 Тым, якія чыняць у згодзе з гэтым правілам, мір ім і міласць, і Ізраілю Божаму.

17 У астатнім, хай ніхто не стурбуе мяне, бо я нашу раны Ісусавыя на целе маім.

18 Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з духам вашым, браты. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ЭФЭСЯНАЎ

¹ Павал, воляю Божаю апостал Ісуса Хрыста, сьвятым, што ў Эфэсе, і верным у Хрысьце Ісусе:

² мілата вам і мір ад Бога, Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

³ Дабраславёны Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, што дабраславіў нас у Хрысьце ўсякім духоўным дабраславеньнем у нябёсах,

⁴ бо Ён выбраў нас у Ім перад стварэньнем сьвету, каб мы былі сьвятыя і беспакібныя перад Ім у любові,

⁵ наперад пастанавіўшы ўсынавіць Сабе нас празь Ісуса Хрыста паводле ўпадабаньня волі Сваёй,

⁶ на хвалу славы мілаты Сваёй, якою Ён умілаваў нас у Любасным,

⁷ у Якім мы маем адкупленьне Крывёю Ягонай, дараваньне грахоў, паводле багацьця мілаты Ягонай,

⁸ якую Ён у вялікай шчодрасьці даў нам ва ўсякай мудрасьці і разуменьні,

⁹ адкрыўшы нам таямніцу Сваёй волі паводле Свайго ўпадабаньня, якое Ён загадзя паклаў у Ім,

¹⁰ на здзяйсненьне паўнаты часу, каб усё нябеснае і зямное паяднаць у Хрысьце;

¹¹ у Ім мы і зрабіліся спадкаемцамі, і былі наперад назначаны на тое згодна з воляй Таго, Хто ўсё чыніць паводле хаценьня волі Сваёй,

¹² каб заслужыцца на пахвалу славы Ягонай нам, якія раней спадзяваліся на Хрыста;

¹³ у Ім і вы, пачуўшы слова праўды, абвяшчэньне вашага выратаваньня, і ўвераваўшы ў Яго, пазначаны пячаткаю абяцанага Духа Сьвятога,

¹⁴ Які ёсьць зарука спадчыны нашай, на адкупленьне долі Ягонай, на хвалу славы Ягонай!

¹⁵ Таму і я, дачуўшыся пра вашу веру ў Хрыста Ісуса і пра любоў да ўсіх сьвятых,

¹⁶ не перастаю дзякаваць за вас Богу, спамінаючы вас у малітвах маіх,

¹⁷ каб Бог Госпада нашага Ісуса Хрыста, Айцец славы, даў вам Духа мудрасьці і адкрыцьця на спазнаньне Яго,

¹⁸ і прасьветліў вочы сэрца вашага, каб вы ўведалі, у чым надзея закліканьня Ягонага, і якое багацьце слаўнае спадчыны Ягонай для сьвятых,

¹⁹ і якая бязьмерная веліч магутнасьці Ягонае ў нас, што паверылі празь дзеяньне ўладарнае сілы Ягонай,

²⁰ якою Ён узьдзеінічаў у Хрысьце, уваскрэсіўшы Яго зь мёртвых і пасадыўшы праваруч Сябе на нябёсах,

²¹ найвышэй за любое начальства і ўладу, і сілу і валадараньне, і ўсякае імя, называнае ня толькі ў гэтым веку, але і ў будучым,

²² і ўсё ўпакорыў пад ногі Яму, і паставіў яго вышэй за ўсё, галавою Царквы,

²³ якая ёсьць Цела Ягонае, поўнасьць Таго, Хто напаўняе ўсё ва ўсім.

Эф 2

¹ І вас, мёртвых за злачынствы і грахі вашыя,

² у якіх вы калісьці жылі, згодна са звычаямі сьвету гэтага, па волі князя, які ўладарыць у паветры, духа, які дзее цяпер у сынах супраціву,

³ сярод якіх і мы калісьці жылі ў нашых плоцкіх жадобах, выконваючы пахаценьне плоці і помыслаў, і былі па прыродзе дзецьмі гневу, як і астатнія,

⁴ Бог, багаты міласэрнасьцю, зь вялікай сваёй любові, якою палюбіў вас,
⁵ і нас, мёртвых за злачынствы, ажыватварыў з Хрыстом, - мілатою вы ўратаваныя,
⁶ і ўваскрэсіў зь Ім і пасадыў на нябёсах у Хрысьце Ісусе,
⁷ каб зьявіць у наступных вяках найшчадрэйшае багацьце мілаты Сваёй у даброці да нас у Хрысьце Ісусе.
⁸ Бо мілатою вы ўратаваны празь веру, і гэта не ад вас, - Божы дар:
⁹ не ад дзеяў, каб ніхто не хваліўся.
¹⁰ Бо мы - Ягонія стварэньні, створаныя ў Хрысьце Ісусе на добрых дзеі, якія Бог быў назначаў нам выконваць.
¹¹ Дык вось памятайце, што вы, колісь язычнікі па плоці, якіх называлі «неабрэзанымі», так званыя «рукатворна абрэзаныя на плоці»,
¹² што вы былі ў той час бяз Хрыста, адсечаныя ад грамадства Ізраільскага, чужыя заповедам абяцання, ня мелі надзеі і былі бязбожнікі ў сьвеце;
¹³ а цяпер у Хрысьце Ісусе вы, што былі колісь далёка, сталіся блізкімі Крывёю Хрыстоваю:
¹⁴ бо Ён ёсьць мір наш, Які зрабіў з двух адно і зруйнаваў перашкоду пасярэдзіне -
¹⁵ скасаваўшы варожасьць Плоцьцю Сваёю, - а закон заповедзяў - вучэньнем, каб з двух стварыць у Сабе Самім аднаго новага чалавека, сталючы мір,
¹⁶ і ў адным целе прымірыць абодвух з Богам крыжам, забіўшы на гэтым варожасьць;
¹⁷ і, прыйшоўшы, «абвешчаў мір вам, далёкім, і блізкім»,
¹⁸ бо празь Яго і тыя і другія маем доступ да Айца, у адным Духу.
¹⁹ Дык вось, вы ўжо ня чужынцы і ня прыхадні, а суграмадзяне сьвятым і свае Богу,
²⁰ ўцверджаныя на аснове апосталаў і прарокаў, маючы Самога Ісуса Хрыста каменем вугла,
²¹ на якім увесь будынак, моцна складаны, вырастае ў сьвяты храм у Госпадзе,
²² на якім і вы будаецеся ў селішча Божае Духам.

Эф 3

¹ Вось дзеля гэтага я, Павал, стаўся вязьнем Ісуса Хрыста за вас, язычнікаў.
² Бо вы, пэўна, чулі пра служэньне мілаты Божай, дадзенай мне для вас,
³ таму што мне праз адкрыцьцё абвешчана таямніца, - пра што я і вышэй коротка пісаў, -
⁴ дык вы, чытаючы, можаце ўведаць маё разуменьне таямніцы Хрыстовай,
⁵ якая ня была абвешчана ранейшым пакаленьням сыноў чалавечых, як сёньня адкрыта сьвятым апосталам Ягоным і прарокам праз Духа (Сьвятога),
⁶ каб і язычнікі былі супольнымі спадчыньнікамі, што складаюць адно цела, і саўдзельнікамі абяцання Ягонага ў Хрысьце Ісусе праз зьвеставаньне,
⁷ слугою якога зрабіўся я пасья дараваньня мілаты Божай, дадзенай мне дзеяньнем сілы Ягонай.
⁸ Мне, самаму найменшаму з усіх сьвятых, дадзена мілата гэтая - зьвеставаць язычнікам недасьледнае багацьце Хрыстовае
⁹ і адкрыць усім, што ёсьць зьдзяйсненьне таямніцы, схаванай ад вечнасьці ў Богу, Які стварыў усё Ісусам Хрыстом,
¹⁰ каб цяпер была вядомая праз Царкву начальству і ўладам на нябёсах бласконная мудрасць Божая,
¹¹ паводле спрадвечнага вызначэньня, якое Ён учыніў у Ісусе Хрысьце, Госпадзе нашым,

12 у Якім мы маем адвагу і надзейны доступ прась веру ў Яго.
13 А таму прашу (вас) не маркоціцца духам ад маіх дзеля вас журботаў, бо яны - ваша слава.
14 Дзеля гэтага схіляю калені мае прад Айцом Госпада нашага Ісуса Хрыста,
15 ад Якога мае найменьне ўсякая айчыннасьць на нябёсах і на зямлі,
16 хай дасьць вам, па багацьці славы Сваёй, моцна ўцьвердзіцца Духам Ягоным ва ўнутраным чалавеку,
17 каб Хрыстос вераю ўсяліўся ў сэрцы вашыя,
18 каб вы, укараненыя і ўцьверджаныя ў любові, маглі спасьцігнуць з усімі сьвятымі, што ёсьць шырыня і даўжыня, і глыбіня і вышыня,
19 і ўразумець вышэйшую за ўразуменьне любоў Хрыстовую, каб вам напоўніцца ўсёю поўніцаю Божаю.
20 А Таму, Хто сілаю, якая дзее ў нас, можа зрабіць непараўнена больш за ўсё, чаго мы просім, альбо пра што думаем,
21 Таму слава ў Царкве ў Хрысьце ва ўсе роды, ад веку да веку. Амін.

Эф 4

1 Дык вось я, вязень у Госпадзе, маю вас хадзіць годна званьня, у якое вы закліканы,
2 з усёй пакорлівай мудрасьцю і лагоднасьцю і доўгай цярплівасьцю, у любові трываючы адзін аднаго,
3 імкнучыся захоўваць адзінства Духа ў саюзе міру.
4 Адно цела і адзін Дух, як вы і закліканы да адной надзеі вашага пакліканьня;
5 адзін Гасподзь, адна вера, адно хрышчэньне,
6 адзін Бог і Айцец усіх, Які над усімі, і праз усіх, і ўва ўсіх нас.
7 А кожнаму з нас дадзена мілата ў меру дару Хрыстовага.
8 Таму і сказана: «падняўшыся на вышыню, запаланіў паланёных і даў дары людзям».
9 А «падняўся» што азначае, як ня тое, што Ён і сыходзіў раней у прадонныя мясьціны зямлі?
10 Хто сыходзіў, Ён жа ёсьць і Той, Хто ўзышоў над усе нябёсы, каб напоўніць усё.
11 І Ён паставіў адных апосталамі, другіх прарокамі, іншых дабравесьнікамі, іншых пастырамі і настаўнікамі,
12 на дасканаленьне сьвятых, на дзею служэньня, на збудаваньне Цела Хрыстовага,
13 пакуль усе прыйдзем у адзінства веры і спазнаньня Сына Божага, у мужа дасканаллага, у меру поўнага росту Хрыстовае паўнаты;
14 каб мы ня былі больш недаросткамі, якіх хістаюць і захопляюць усякія вятры навукі, каб падманам людзкім, штукарскай хітрынай увесьці ў змусту.
15 А каб у шчырай любові ўсе ўзрасталі ў Таго, Які ёсьць Галава, у Хрыста,
16 зь Якога ўсё цела, што складаецца і злучаецца праз розныя ўзаемна жыўналучныя сувязі, у меру дзеяньня кожнага асобнага чэlesa, атрымлівае прырост цела на збудаваньне самога сябе ў любові.
17 Таму я кажу і заклінаю Госпадам, каб вы больш не рабілі, як робяць астатнія народы ў марноце розуму свайго,
18 бо яны запамрочаныя ў розуме, адчужаныя ад жыцьця Божага з прычыны іхняга невуцтва і жгарсьцывеласьці сэрца іхняга;
19 яны, дарэшты зьнячуліўшыся, аддаліся распусьце так, што робяць усякае паскудзтва ненасытна.
20 Але вы ня так навучыліся ад Хрыста,
21 бо вы чулі пра Яго і ў Ём навучыліся, - бо ісьціна ў Ісусе, -

22 пазбыцца разам зь мінулым жыццём старога чалавека, які паракнее ў панадных пахацінствах,
23 а абнавіцца духам розуму вашага
24 і апрануцца ў новага чалавека, створанага ў падабенстве Божым, у праведнасьці і сьвятасьці ісьціны.
25 Таму, адкінуўшы ману, гаварэце праўду кожны блізкаму свайму, бо мы чэслсы адзін аднаму.
26 Гневаючыся, не грашэце: сонца хай ня зойдзе ў гневе вашым;
27 і не давайце месца д'яблу.
28 Хто краў, больш ня крадзь, а лепей працуй, робячы сваімі рукамі карыснае, каб было з чаго выдзяляць таму, хто мае патрэбу.
29 Ніякае брыдкае слова хай ня выходзіць з вуснаў ваших, а толькі добрае на будаўніцтва ў веры, каб яно давала мілату слухачам.
30 І не зьневажайце Духа Божага, Якім мы запячатаны ў дзень адкупленьня.
31 Усякае раздражненьне і лютасьць, і гнеў, і крык, і ліхаслоўе з усякаю злосьцю хай будуць выдалены з вас;
32 але будзьце адно да аднаго добрыя, спагадлівыя, даруйце адно аднаму, як і Бог у Хрысьце дараваў вам.

Эф 5

1 Дык вось, сьледуйце Богу, як дзеці любасныя,
2 і жывеце ў любові, як і Хрыстос палюбіў нас і аддаў Сябе за нас у прынашэньне і ахвяру Богу, на пахошчы прыемныя.
3 А распуста і ўсялякая нечысьць і любазьдзірства не павінны нават упамінацца ў вас, як гэта прыстойна сьвятым.
4 Таксама і брыдкаслоўе і пустаслоўе і пакепства не да гонару вам; а наадварот, хай лепш будзе падзяка;
5 бо ведайце, што ніякі распусьнік, альбо нячысты, альбо любазьдзірца, які ёсьць ідаласлужэнец, ня мецьме спадчыны ў Царстве Хрыста і Бога.
6 Хай ніхто ня зводзіць вас пустымі словамі, бо за гэта прыходзіць гнеў Божы на сыноў бунтоўных:
7 дык жа ня будзьце супольнікамі іхнімі.
8 Вы былі колісь цемра, а цяпер - сьвятло ў Госпадзе: дык паводзьцеся, як дзеці сьвятла,
9 бо плод Духа - ва ўсякай даброці, праведнасьці і ісьціне.
10 Шукайце таго, што да спадабы Богу,
11 і не бярэце ўдзелу ў бясплённых дзях цемры, а яшчэ і выкрывайце,
12 бо пра тое, што яны робяць таемна, сорамна і казаць.
13 А ўсё, што выкрываецца, выяўляецца ў сьвятле, бо ўсё, што робіцца яўным, ёсьць сьвятло.
14 Таму сказана: «устань, хто сьпіць, і ўваскрэсьні зь мёртвых, і асьветліць цябе Хрыстос!».
15 Дык глядзецце, дзейце асьцярожна, не як неразумныя, а як мудрыя,
16 цэнячы дорага час, бо дні - ліхія.
17 Дык ня будзьце ж неразважныя, а спазнавайце, што ёсьць воля Божая.
18 І ня ўпівайцеся віном, ад якога бывае распуста; а напаўняйцеся Духам,
19 настаўляючы саміх сябе псальмамі і славаслоўем і духоўнымі сьпевамі, сьпяваючы і апяваючы ў сэрцах ваших Госпада,
20 дзякуючы заўсёды за ўсё Богу і Айцу, у імя Госпада нашага Ісуса Хрыста,
21 слухаючыся адно аднаго ў страху Божым.
22 Жонкі, упакорвайцеся сваім мужам, як Госпаду,

23 бо муж ёсьць галава жонкі, як і Хрыстос - галава Царквы, і Ён жа Збаўца цела.
 24 Але як Царква слухаецца Хрыста, так і жонкі сваіх мужоў ва ўсім.
 25 Мужы, любеце сваіх жонак, як і Хрыстос палюбіў Царкву і аддаў Сябе за яе,
 26 каб асьвяціць яе, ачысьціўшы мыцьцём водным, праз слова;
 27 каб прадставіць яе Сабе слаўнаю Царквою, бяз плямы, без заганы, або чаго-
 небудзь падобнага, а каб яна была сьвятая і беззаганная.
 28 Так павінны мужы любіць сваіх жонак, як сваё цела: хто любіць сваю жонку,
 любіць самога сябе.
 29 Бо ніхто ніколі ня меў нянавісьці да сваёй плоці, а корміць і грэе яе, як і
 Гасподзь Царкву;
 30 бо мы часткі Цела Ягонага, ад плоці Ягонай і ад касьцей Ягоных.
 31 Таму «пакіне чалавек бацьку свайго і маці і прылепіцца да жонкі сваёй, і
 будуць двое адна плоць».
 32 Тайна гэтая вялікая; я кажу пра Хрыста і пра Царкву.
 33 Так кожны з вас хай любіць сваю жонку, як самога сябе; а жонка хай баіцца
 свайго мужа.

Эф 6

1 Дзеці, слухайцеся сваіх бацькоў у Госпадзе, бо гэтага патрабуе
 справядлівасьць.
 2 Шануй бацьку твайго і маці - гэта першая заповедзь з абяцаньнем:
 3 «Хай будзе табе добра, і будзеш доўга жыць на зямлі».
 4 І вы, бацькі, не дакучайце дзецям вашым, а гадуіце іх у навуцы і
 настаўленьні Гасподнім.
 5 Рабы, слухайцеся гаспадароў сваіх цялесных са страхам і трымценьнем, у
 прастаце сэрца вашага, як Хрыста,
 6 ня ў блізізнай толькі паслужлівасьці, як чалавекадагоднікі, а як рабы
 Хрыстовыя, выконваючы волю Божую ад душы,
 7 служачы шчыра, як Госпаду, а ня як людзям,
 8 ведаючы, што кожны атрымае ад Госпада ў меру добра, якое ён зрабіў, хай
 то раб, хай вольнік.
 9 І вы, гаспадары, рабеце зь імі гэтак сама, лагодзьце строгаць, ведаючы, што
 і над вамі самімі і над імі ёсьць на нябёсах Гасподзь, Які не зважае на асобы.
 10 Нарэшце, браты мае, мацуйцеся Госпадам і магутнасьцю сілы Ягонай;
 11 апранецца ў поўную зброю Божую, каб вам можна было стаць супроць
 хітрыкаў д'ябальскіх;
 12 бо нашае змаганьне ня супроць крыві і плоці, а супроць начальстваў,
 супроць уладаў, супроць сьветаўпраўцаў цемры сьвету гэтага, супроць духаў
 злосьці паднябесных.
 13 Дзеля гэтага прымеце поўную зброю Божую, каб вы маглі супрацьстаць у
 часіну ліхую і, усё адолеўшы, выстаяць.
 14 Так што станьце, апаясаўшы сьцёгны вашыя праўдаю, і апрануўшыся ў
 браню праведнасьці,
 15 і абуўшы ногі ў гатовасьць абвяшчаць мір;
 16 а найперш за ўсё возьмеце шчыт веры, якім зможаце пагасіць усе
 распаленыя стрэлы ліхадзея;
 17 і шалом ратунку возьмеце, і меч духоўны, які ёсьць Слова Божае;
 18 усякаю малітваю і просьбаю малецца ў любы час духам, і дбайце пра гэта
 самае з усёй сталасьцю і благаньнем за ўсіх сьвятых
 19 і за мяне, каб мне дадзена было слова - вуснамі маімі адкрыта і адважна
 абвяшчаць таямніцу зьвеставаньня,

²⁰ дзеля якога я пасольствую ў кайданах, каб я сьмела прапаведаваў, як я і павінен.

²¹ А каб і вы ведалі пра мае акалічнасьці і дзеі, пра ўсё раскажа вам Тыхік, любасны брат і верны ў Госпадзе службіт,

²² якога я і паслаў да вас на тое самае, каб вы даведаліся пра нас і каб ён суцешыў сэрцы вашыя.

²³ Мір братам і любоў зь вераю ад Бога Айца і Госпада Ісуса Хрыста.

²⁴ Мілата з усімі, што нязьменна любяць Госпада нашага Ісуса Хрыста. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ПІЛІПЯНАЎ

¹ Павал і Цімафей, рабы Ісуса Хрыста, усім сьвятым у Хрысьце Ісусе, што жывуць у Піліпах, зь япіскапамі і дыяканами:

² мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

³ Дзякую Богу майму кожны раз, як згадваю вас,

⁴ заўсёды ў кожнай малітве маёй за ўсіх вас з радасьцю молячыся,

⁵ за ваш удзел у зьвеставаньні зь першага дня аж да сёньня,

⁶ упэўнены, што той, хто пачаў у вас добрую дзею, будзе завяршаць яе да дня Ісуса Хрыста,

⁷ як і трэба мне думаць пра ўсіх вас, бо я маю вас у сэрцы ў кайданах маіх, і ў абароне і ў сьцьверджаньні зьвеставаньня, вас усіх, як супольнікаў маіх у мілаце.

⁸ Бог - сьведка, што я люблю ўсіх вас любоўю Ісуса Хрыста;

⁹ і малюся за тое, каб любоў ваша яшчэ больш узрастала ў спазнаньні і ўсякім досьведзе,

¹⁰ каб, спазнаючы лепшае, вы былі чыстыя і неспатыкнёныя ў дзень Хрыста,

¹¹ поўныя плодоў праведнасьці празь Ісуса Хрыста, на славу і хвалу Божую.

¹² Жадаю, браты, каб вы ведалі, што акалічнасьці мае паслужылі на большы посьпех зьвеставаньня,

¹³ так што кайданы мае за Хрыста зрабіліся вядомыя ўсёй праторы і ўсім астатнім,

¹⁴ і большая частка братоў у Госпадзе, пасьмялеўшы праз кайданы мае, пачалі з большаю адвагаю, бязбоязна прапаведаваць слова Божае.

¹⁵ Некаторыя, праўда, з зайздасьці альбо з перакорлівасьці, а іншыя з добрай прыхільнасьці прапаведуюць Хрыста:

¹⁶ адны зь перакорлівасьці прапаведуюць Хрыста ня чыста, думаючы пабольшыць цяжар кайданоў маіх;

¹⁷ а другія - зь любові, ведаючы, што я пастаўлены бараніць зьвеставаньне.

¹⁸ Але што да таго? Як бы ні прапаведавалі Хрыста, ці дзеля блізіру, а ці шчыра, я і таму радуся і буду радавацца,

¹⁹ бо ведаю, што гэта паслужыць мне на збавеньне дзякуючы вашай малітве і садзеянню Духа Ісуса Хрыста,

²⁰ пры пэўнасьці і надзеі маёй, што я ні ў чым пасаромлены ня буду, а пры поўнай адвазе, і сёньня, як і заўсёды, праславіцца Хрыстос у целе маім, хай тое жыцьцём, хай сьмерцю.

²¹ Бо для мяне жыцьцё - Хрыстос, і сьмерць - набытак.

²² А калі жыцьцё ў плоці дае плод маёй дзеі, дык ня ведаю, што выбраць.

²³ Вабіць мяне і тое і другое: хочацца і развязацца і быць з Хрыстом, бо гэта непараўнальна лепей;

²⁴ а заставацца ў плоці больш патрэбна вам:

²⁵ і я пэўна ведаю, што застануся і буду з усімі вамі дзеля вашага посьпеху і радасьці ў веры,

²⁶ каб хвала ваша ў Хрысьце Ісусе памножылася празь мяне, пры маім другім да вас прыходзе.

²⁷ Толькі жывеце годнасна зьвеставаньня Хрыстовага, каб мне, калі я прыйду і пабачу вас, альбо калі ня прыйду, чуць пра вас, што стаіце вы ў адным духу, змагаючыся аднадушна за веру Дабравесьця,

²⁸ і не баіцеся ні ў чым праціўнікаў; гэта ім ёсьць знак пагібелі, а вам - выратаваньня. І гэта ад Бога;

29 бо вам дадзена дзеля Хрыста ня толькі вераваць у Яго, але і пакутаваць за Яго.

30 Такім самым подзвігам, які вы бачылі ўва мне і сёння чуеце пра мяне.

Плп 2

1 Дык вось, калі ёсць якая ўцеха ў Хрысьце, калі ёсць якая радасьць любові, калі ёсць якая супольнасьць Духа, калі ёсць які мілажаль у сэрцы і спагадлівасьць,

2 дык дапоўніце маю радасьць: майце адны думкі, майце тую ж любоў, будзьце аднадушныя і аднамысныя;

3 нічога не рабеце зь перакорлівасьці альбо дзеля марнае славы, а ў пакорлівай мудрасьці ўважайце адно аднаго вышэй за сябе.

4 Не за сябе толькі клопат майце, а кожны і за іншых.

5 Бо ў вас павінны быць тыя самыя адчуваньні, як і ў Хрысьце Ісусе;

6 Ён, быўшы ў Божай прыродзе, не палічыў за рабунак Сваю роўнасьць з Богам, 7 а прынізіў Сябе Самога, узяўшы вобраз раба, зрабіўшыся падобным на людзей і з выгляду стаўшыся, як чалавек;

8 упакорыў Сябе і быў паслухмяны аж да сьмерці, і сьмерці крыжовай.

9 Таму і Бог узьнёс Яго і даў Яму імя вышэй за ўсякае імя,

10 каб прад імем Ісуса схілілася кожнае калена на небе, зямлі і ў апраметнай,

11 і кожныя вусны визнавалі, што Ісус Хрыстос ёсць Гасподзь на славу Бога Айца.

12 Дык вось, любасныя мае, як вы заўсёды былі паслухмяныя ня толькі ў прысутнасьці маёй, але яшчэ болей сёння ў адсутнасьці маёй, са страхам і трымценьнем выконвайце сваё збавеньне,

13 бо гэта Бог учыняе ў вас і хаценьне і дзеянне па Сваім упадабаньні.

14 Усё рабеце без нараканьня і сумненьня,

15 каб вам быць бездакорнымі і чыстымі дзецьмі Божымі, беспакіднымі сярод упарцістага і разбэшчанага роду, у якім вы зьзяеце, як сьвяцілы ў сьвеце,

16 ашчаджаючы слова жыцьця на пахвалу мне ў дзень Хрыстовы, што я ня марна змагаўся і ня марна працаваў.

17 Але калі я і мушу зрабіцца ахвяраю за ахвяру і служэньне веры вашай, дык радуюся і цешуся разам з усімі за вас;

18 за гэта самае і вы радуецца і цешцеся са мною.

19 Спадзяюся ж у Госпадзе Ісусе неўзабаве паслаць да вас Цімафея, каб і я, даведаўшыся пра вашы абставіны, суцешыўся духам.

20 Бо няма ў мяне нікога роўнага яму ў рупнасьці, хто б так шчыра дбаў пра вас;

21 бо ўсе шукаюць свайго, а не таго, што даспадобы Ісусу Хрысту.

22 А ягонае вернасьць вам вядомая, бо ён, як сын пры бацьку, служыў мне ў зьвеставаньні.

23 І вось я спадзяюся паслаць яго адразу ж, як толькі даведаюся, што будзе са мною.

24 Я ўпэўнены ў Госпадзе, што і сам хутка прыйду да вас.

25 Урэшце я палічыў патрэбным паслаць да вас Эпафрадыта, брата і супрацоўніка і падзвіжніка майго ў змаганьні, а вашага пасланца і службіта ў патрэбе маёй,

26 бо ён моцна хацеў бачыць вас і цяжка журыўся, што да вас дайшлі чуткі пра ягоную хваробу.

27 Бо ён быў хворы пры сьмерці; але Бог памілаваў яго, і не яго толькі, але і мяне, каб не дадалася мне жалёбы да жалёбы.

28 Таму я хутчэй паслаў яго, каб вы, убачыўшы яго зноў, парадаваліся, і я быў меней засмучаны.

29 Прымеце ж яго ў Госпадзе з усякаю радасцю, і такіх майце ў пашане,

30 бо ён за справу Хрыстовую хадзіў каля сьмерці, ставіў жыццё пад пагрозу, каб дапоўніць недахоп ваших паслугаў мне.

Плп 3

1 У астатнім, браты мае, радуйцеся ў Госпадзе. Пісаць вам пра гэта самае мне ня цяжка, а вам карысна.

2 Пільнуйцеся ад сабак, пільнуйцеся ад ліхіх дзеячаў, пільнуйцеся ад абразаньня;

3 бо абразаньне - мы, калі служым Богу духам і хвалімся Хрыстом Ісусам, і не на плоць спадзяёмся;

4 хоць я магу спадзявацца і на плоць. Калі хто іншы думае пакласьціся на плоць, дык тым болей я,

5 абрэзаны на восьмы дзень, з роду Ізраілевага, калена Веньямінавага, Габрэў ад Габрэяў, паводле закона - фарысэй,

6 а ў руплівасьці - ганіцель царквы Божай, па праўдзе закона - беззаганны.

7 Але што мне было перавагаю, тое дзеля Хрыста я палічыў марнасьцю.

8 Ды і ўсё лічу марнасьцю дзеля перавагі пазнаньня Хрыста Ісуса, Госпада майго: дзеля Яго я ад усяго адмовіўся, і ўсё лічу сьмецьцем, каб здабыць Хрыста,

9 і знайсці сябе ў Ім не з маёю праведнасьцю, якая ад закона, а з тою, якая празь веру ў Хрыста, з праведнасьцю ад Бога па веры;

10 каб спазнаць Яго, і сілу ўваскрэсьленьня Ягонага, і мець удзел у пакутах Ягоных, прыпадобніцца да Яго ў сьмерці,

11 каб дасягнуць уваскрэсьленьня зь мёртвых.

12 Ня тое, каб я ўжо дасягнуў мэты, альбо ўдасканаліўся; але прагну, а ці не дасягну і я, як дасягнуў мяне Хрыстос Ісус.

13 Браты, я ня лічу, што я ўжо дасягнуў; а толькі, забываючы тое, што ўжо за мною, і сьцягаючы наперад,

14 імкнуся да мэты, да гонару вышэйшага пакліканьня Божага ў Хрысьце Ісусе.

15 І вось, хто з нас дасканалы, так і мусіць думаць; калі ж вы пра што іначэй думаеце, дык і гэта Бог вам прасьветліць.

16 Тым часам, чаго б мы ні дасягнулі, так і павінны мысьліць і паводле таго правіла жыць.

17 Пераймайце, браты, мяне і дзівецеся на тых, якія робяць згодна з прыкладам, які маеце ў нас.

18 Бо многія, пра каго я часта казаў вам, а цяпер нават са сьлязьмі кажу, робяць, як ворагі крыжа Хрыстовага;

19 іхні канец - пагібель, іхні бог - чэрава, і слава іхняя - у ганьбе: яны думаюць пра зямное.

20 А нашае жыццё - на нябёсах, адкуль мы чакаем і Збаўцу, Госпада нашага Ісуса Хрыста,

21 Які нашае паганьбёнае цела пераўтвораць так, што яно прыпадобніцца праслаўленаму Целу Ягонаму, станецца сілаю, якою Ён дзейнічае і ўпакоўвае Сябе ўсё.

Плп 4

1 Дык вось, браты мае любасныя і жаданыя, радасьць і вянок мой, стойце так у Госпадзе, любасныя мае.

2 Малю Евадыю, малю Сінтыхію думаць гэтак сама пра Госпада;

³ сапраўды, прашу і цябе, мой шчыры супрацоўнік, памагай ім, што памагалі ў зьвеставаньні разам са мною і з Кліментам і з астатнімі супрацоўнікамі маімі, чые імёны - у кнізе жыцця.

⁴ Радуйцеся заўсёды ў Госпадзе; і яшчэ кажу: радуйцеся.

⁵ Пакорлівасьць ваша хай будзе вядомая ўсім людзям. Гасподзь блізка.

⁶ Ня турбуйцеся ні пра што, а заўсёды ў малітве і прашэньні з падзякаваньнем адкрывайце свае жаданьні Богу, -

⁷ і мір Божы, які вышэйшы за ўсякі розум, ахавае сэрцы вашыя і помыслы ў Хрысьце Ісусе.

⁸ Нарэшце, браты мае, што толькі ў ісьціне, што сумленнае, што справядлівае, што чыстае, што любое, што вартае хвалы, што толькі дабрадзейнасьць, ці што пахвалы годнае, - тое і майце наўме.

⁹ Чаго вы навучыліся, што прынялі і чулі і бачылі ўва мне, тое і выконвайце, - і Бог міру будзе з вамі.

¹⁰ Я вельмі ўзрадаваўся ў Госпадзе, што вы ўжо зноў пачалі клапаціцца пра мяне; вы і раней клапаціліся, але вам ня спрыяла нагода.

¹¹ Кажу гэта не таму, што патрэбу маю; бо я навучыўся здавольвацца тым, што ў мяне ёсьць:

¹² умею жыць і ў гароце, умею жыць і ў дастатку; навучыўся ўсяго і ва ўсім, насычацца і галадаць, быць і ў раскошы і ў нястачы.

¹³ Усё магу ў Ісусе Хрысьце, Які мацуе мяне.

¹⁴ Нарэшце, вы добра зрабілі, што ўзялі ўдзел у смутках маіх.

¹⁵ Вы ведаеце, Піліпіяне, што на пачатку зьвеставаньня, калі я выйшаў з Македоніі, ніводная царква, апроч вас адных, ня брала ўдзелу ў маіх выдатках і прыбытках;

¹⁶ вы і ў Фесалоніку і раз і два дасылалі мне на патрэбы.

¹⁷ Ня тое, каб шукаў я дароў; а шукаю плоду, які памнажаецца на карысьць вам.

¹⁸ Я атрымаў усё і маю занадта; я задаволены, атрымаўшы ад Эпафрадыта гасьцінцы вашыя, - салодкія пахошчы, ахвяру прыемную, спадабную Богу.

¹⁹ Бог мой няхай адшкадуе вам на любую патрэбу вашу, ад багацьця Свайго ў славе, празь Ісуса Хрыста.

²⁰ А Богу і Айцу нашаму слава на векі вякоў! Амін.

²¹ Вітайце кожнага сьвятога ў Хрысьце Ісусе. Вітаюць вас браты, якія са мною.

²² Вітаюць вас усе сьвятыя, а найболей з кесаравага дома.

²³ Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА КАЛАСЯНАЎ

¹ Павал, воляю Божаю апостал Ісуса Хрыста, і Цімафей брат,
² сьвятым у Калосах і верным братам у Ісусе Хрысьце:
³ мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста. Дзякуем Богу і Айцу Госпада нашага Ісуса Хрыста, увесь час у малітве за вас,
⁴ дачуўшыся пра веру вашу ў Хрыста Ісуса і пра любоў да ўсіх сьвятых,
⁵ маючы надзею на ўгатаванае вам на нябёсах, пра што вы раней чулі ў праўдзівым слове зьвеставаньня,
⁶ якое жыве ў вас, як і вы ўва ўсім сьвеце, і родзіць плод і ўзрастае, як і паміж вамі, з таго дня, як вы пачулі і ўведалі мілату Божую ў ісьціне,
⁷ як і навучыліся ад Эпафраса, любаснага супрацоўніка нашага, вернага вам службіта Хрыстовага,
⁸ які і паведаміў нам пра вашу духоўную любоў.
⁹ Таму і мы з таго дня, як гэта пачулі, не перастаем маліцца за вас і прасіць, каб вы дайшлі да поўнага спазнаньня волі Ягонай ва ўсякай мудрасьці і разуменьні духоўным,
¹⁰ каб жылі годна Бога, ува ўсім дагаджаючы Яму, родзячы плод ва ўсякай працы добрай і ўзрастаючы ў спазнаньні Бога,
¹¹ мацуючыся ўсякаю сілаю праз магутнасьць славы Ягонай, ва ўсякай цярплівасьці і вялікадушнасьці з радасьцю,
¹² дзякуючы Богу і Айцу, Які паклікаў нас да ўдзелу ў спадчыне сьвятых у сьвеце,
¹³ вызваліў нас з-пад улады цемры і ўвёў у Царства любаснага Сына Свайго,
¹⁴ у Якім мы маем адкупленьне Крывёю Ягонаю і дараваньне грахоў,
¹⁵ Які ёсьць вобраз Бога нябачнага, народжаны раней за ўсякае стварэньне;
¹⁶ бо Ён стварыў усё, што на нябёсах і што на зямлі, бачнае і нябачнае: хай тое троны, хай тое дзяржавы, хай тое начальствы, хай тое ўлады, - усё Ём і для Яго створана;
¹⁷ і Ён ёсьць раней за ўсё, і ўсё існуе Ём.
¹⁸ І Ён ёсьць галава цела Царквы; Ён пачатак, першынец зь мёртвых, каб меў Ён ва ўсім першынства:
¹⁹ бо заўгодна было Айцу, каб у Ём жыла ўся паўната,
²⁰ і каб празь Яго замірыць з Сабою ўсё, устанавіўшы мір празь Яго, Крывёю крыжа ягонага, і зямное і нябеснае.
²¹ І вас, якія калісьці былі адчужаныя і ворагі думкамі, і схільнасьцю да ліхіх учынкаў,
²² цяпер замірыў у целе плоці Ягонай, сьмерцю (Ягонай), каб явіць вас сьвятымі і беззаганнымі і невінаватымі перад Сабою,
²³ калі толькі вы цьвёрдыя і непакісныя ў веры і не адпадаеце ад надзеі зьвеставаньня, якое вы чулі, якое абвешчана ўсім стварэньням паднябесным, якому я, Павал, зрабіўся слугою.
²⁴ Сёньня радуся ў цярпеньнях маіх за вас і дапаўняю нястачу ў плоці маёй скрухаў Хрыстовых за цела Ягонае, якое ёсьць Царква,
²⁵ якой я зрабіўся службітом згодна з устанаўленьнем Божым, давераным мне для вас, каб выканаць слова Божае,
²⁶ тайну, схаваную ад вякоў і родаў, а сёньня адкрытую сьвятым Ягоным,
²⁷ якім дабараволіў Бог паказаць, якое багацьце славы ў тайне гэтай для язычнікаў, якая ёсьць Хрыстос у вас, надзея славы,

28 Якога мы прапаведуем, настаўляючы на розум кожнага чалавека і навучаючы ўсялякай мудрасьці, каб паказаць кожнага чалавека дасканалым у Хрысьце Ісусе;

29 дзеля чаго я і працую і змагаюся сілай Ягонай, якая дзее ўва мне магутна.

Кал 2

1 Хачу, каб вы ведалі, які подзьвіг нясу я за вас і за тых, што ў Лаадккіі (і ў Ераполі), і за ўсіх, хто ня бачыў аблічча майго ў плоці,

2 каб усьцешыліся сэрцы іхнія, паяднаньня ў любові, каб узбагаціліся поўным разуменьнем дзеля дасканаллага спазнаньня тайны Бога і Айца і Хрыста,

3 у Якім схаваны ўсе скарбы мудрасьці і веданьня.

4 Гэта кажу я дзеля таго, каб хто-небудзь ня зьвёў вас лісьлівымі словамі;

5 бо, хоць і няма мяне з вамі цела, затое духам я з вамі, радуючыся і сузіраючы вашае добрае ўладкаваньне і цьвёрдасьць веры вашае ў Хрыста.

6 А таму, як вы прынялі Хрыста Ісуса Госпада, так хадзеце і ў Ім,

7 укарэньня і ўцьверджаньня ў Ім і ўмацаваньня ў веры, як вы навучаны, узбагачаючыся ў ёй з удзячнасьцю.

8 Глядзеце, браты, каб хто ня прывабіў вас філасофіяй і пустымі панадзямі, па пераказах чалавечых, па стыхіях сьвету, а не па Хрысьце,

9 бо ў Ім жыве ўся паўната Боства цялесна,

10 і вы маеце паўнату ў Ім, Які ёсьць галава ўсяго начальства і ўлады;

11 у Ім вы і абрэзаны абразаньнем нерукатворным, калі скінулі грахоўнае цела плоці, абразаньнем Хрыстовым;

12 былі пахаваныя зь Ім у хрышчэньні, у Ім вы разам і ўваскрэсьлі вераю ў сілу Бога, Які ўваскрэсіў Яго зь мёртвых,

13 і вас, якія былі мёртвыя ў грахах і ў неабразаньні плоці вашай, ажывіў разам зь Ім, дараваўшы нам усе грахі,

14 скасаваўшы вучэньнем былое пра нас рукапісаньне, якое было супроць нас, і Ён узяў яго з асяродзьдзя і цьвікамі прыбіў да крыжа;

15 забраўшы сілу ў начальстваў і ўладаў, уладна паставіў іх пад ганьбу, перамогшы іх Сабою.

16 Дык вось, хай ніхто не асуджае вас за ежу, пітво, ці за якое-небудзь сьвята, ці ў справе маладога месяца, ці суботы:

17 гэта ёсьць цень будучыні, а цела - у Хрысьце.

18 Ніхто хай не ашуквае вас сваёй самавольнай удаванай пакораю і службай анёлаў, урываючыся ў тое, чаго ня бачыў, неразважаючы надзімаючыся плочкім сваім розумам

19 і ня трымаючыся галавы, ад якое ўсё цела, суглобамі і зьвязкамі жыўнасна злучанае і змацаванае, расьце ростам Божым.

20 Дык вось, калі вы з Хрыстом памерлі для стыхіяў сьвету, дык чаму вы, жывучы ў сьвеце, трымаецеся пастановаў:

21 «не чапай», «ня еж», «ня руш»,

22 што ўсё, тлее ад ужываньня, - згодна з заповедзямі і вучэньнем чалавечым?

23 Гэта мае толькі бачнасьць мудрасьці ў самавольным служэньні, мудрай пакоры і тленьні цела, у пэўным заняхайваньні насычэньня плоці.

Кал 3

1 І вось, калі вы ўваскрэсьлі з Хрыстом, дык шукайце вышыняў, дзе Хрыстос сядзіць праваруч Бога;

2 пра вышыннае думайце, а не пра зямное.

3 Бо вы памерлі, і жыцьцё ваша схавана з Хрыстом у Богу;

⁴ калі зьявіцца Хрыстос, жыццё вашае, тады і вы зьявіцеся зь Ім у славе.

⁵ Дык жа ўмярцвеце зямныя чэслы вашыя: распусту, нечысьць, юр, ліхую хцівасьць і любазьдзірства, якое ёсьць ідаласлужэньне,

⁶ за якія гнеў Божы ідзе на сыноў супраціву,

⁷ у якіх і вы колісь блукалі, калі жылі сярод іх.

⁸ А зараз вы адкладзеце ўсё: гнеў, лютасьць, злосьць, ліхаслоўе, кляцьбу з вуснаў вашых;

⁹ ня хлусеце адно аднаму, бо вы распранулі зь сябе старога чалавека зь дзеямі ягонымі

¹⁰ і, апрануўшыся ў новага, які абнаўляецца ў пазнаньні паводле вобраза Стваральніка ягонага,

¹¹ дзе няма ні Эліна, ні Юдэя, ні абразаньня, ні неабразаньня, варвара, Скіфа, раба, вольніка, а ўсё і ўва ўсім - Хрыстос.

¹² Дык апранецеся, як выбранцы Божыя, сьвятыя і ўлюбёнцы, у міласэрнасьць, даброць, мудрую пакару, лагоднасьць, доўгую цяраплівасьць,

¹³ паважаючы адно аднаму і даруючы ўзаємна, калі хто на каго мае крыўду: як Хрыстос дараваў вам, так і вы.

¹⁴ А найболей апранецеся ў любоў, якая ёсьць сукупнасьць дасканаласьці;

¹⁵ і няхай валадарыць у сэрцах вашых мір Божы, да якога вы і пакліканы ў адным целе; і будзьце прыязныя.

¹⁶ Слова Хрыстовае хай усяляецца ў вас шчодро, з усякаю мудрасьцю; вучэце і настаўляйце на розум адзін аднаго псальмамі, слаvasлоўем і духоўнымі песнямі, у мілаце апяваючы ў сэрцах вашых Госпада.

¹⁷ І ўсё, што вы робіце словам ці ўчынкам, усё рабеце ў імя Госпада Ісуса Хрыста, дзякуючы празь Яго Богу і Айцу.

¹⁸ Жонкі, упакорвайцеся мужам сваім, як прыстойна гэта ў Госпадзе.

¹⁹ Мужы, кахайце сваіх жонак і ня будзьце зь імі суровыя.

²⁰ Дзеці, слухайцеся бацькоў вашых ва ўсім, бо гэта даспадобы Госпаду.

²¹ Бацькі, не дакучайце дзецям вашым, каб яны не падалі духам.

²² Рабы, ва ўсім упакорвайцеся гаспадарам вашым па плоці, не для выгляду (толькі) служачы ім, не каб дагадзіць, а ў шчырасьці богабазнага сэрца.

²³ І ўсё, што робіце, рабеце ад душы, як Госпаду, а не чалавеку,

²⁴ ведаючы, што ў адзьдзяку ад Госпада дастанецца спадчыну; бо вы служыце Госпаду Хрысту.

²⁵ А хто несправядліва ўчыніць, той атрымае паводле сваёй няпраўды, у Яго няма агляду на асобы.

Кал 4

¹ Гаспадары, аказвайце рабам патрэбнае і справядлівае, ведаючы, што і вы маеце Госпада на нябёсах.

² Будзьце трывалыя ў малітве, чуваючы ў ёй з удзячнасьцю;

³ малецеся таксама і за нас, каб Бог адчыніў нам дзьверы для слова, абвяшчаць тайну Хрыстовую, за якую я ў кайданах,

⁴ каб я адкрыў, як павінен яе абвяшчаць.

⁵ З чужымі абыходзьцеся разумна, карыстаючыся часам.

⁶ Слова ваша (хай будзе) заўсёды зь мілатою, прыпраўлена сольлю, каб вы ведалі, як адказваць кожнаму.

⁷ Пра мяне ўсё скажа Тыхік, любасны брат і верны слуга і супрацоўнік у Госпадзе,

⁸ якога я на тое паслаў да вас, каб ён даведаўся пра вашыя справы і суцешыў сэрцы вашыя,

⁹ з Анісімам, верным і любасным братам (нашым), які ад вас: яны раскажуць вам пра ўсё тутэйшае.

¹⁰ Вітае вас Арыстарх, увязьнены разам са мною, і Марк, нябож Варнаваў, - пра якога вы атрымалі наказы: як прыйдзе да вас, прымеце яго, -

¹¹ таксама Ісус, называны Юстам, абодва з абрэзанных; яны - адзіныя супрацоўнікі для Царства Божага, яны былі мне на радасьць.

¹² Вітае вас Эпафрас, раб Ісуса Хрыста, які заўсёды дабразычыць вам у малітвах, каб вы былі дасканалыя і напоўненыя ўсім, што даспадобы Богу.

¹³ Сьведчу пра яго, што ён мае вялікую рупнасьць (і клопат) за вас і за тых, якія ў Лаадыкіі і Ераполі.

¹⁴ Вітае вас Лукаш, лекар любасны, і Дымас.

¹⁵ Вітайце братоў у Лаадыкіі, і Німфана, і хатнюю царкву ягоную.

¹⁶ Калі гэта пасланьне прачытана будзе ў вас, дык распарадзецца, каб яно было прачытана і ў Лаадыкійскай царкве; а тое, якое з Лаадыкіі, прычытайце і вы.

¹⁷ Скажэце Архіпу: глядзі, каб табе выканаць служэньне, якое ты прыняў у Госпадзе.

¹⁸ Прывітаньне маёю рукою, Паўлаваю. Памятайце мае кайданы. Мілата з (усімі) вамі. Амін.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ФЕСАЛОНІКІЙЦАЎ

¹ Павал і Сілуан і Цімафей Царкве Фесаланіцкай у Богу Айцы і Госпадзе Ісусе Хрысьце: мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

² Увесь час дзякуем Богу за ўсіх вас, спамянаючы вас у малітвах нашых,

³ няспынна памятаючы вашу дзею веры і працу любові і цяраплівасьць спадыяваньня на Госпада нашага Ісуса Хрыста прад Богам і Айцом нашым,

⁴ ведаючы выбраньне ваша, любасныя браты;

⁵ бо наша зьвеставаньне ў вас было ня ў слове толькі, а і ў сіле, і ў Сьвятым Духу і з многімі сьведчаньнямі, як вы самі ведаеце, якія мы былі для вас паміж вамі.

⁶ І вы пачалі пераймаць нас і Госпада, прыняўшы слова ў вялікіх смутках з радасьцю Духа Сьвятога,

⁷ так што вы зрабіліся ўзорам усім веруючым у Македоніі і Ахаі.

⁸ Бо ад вас пранеслася слова Гасподняе ня толькі ў Македоніі і Ахаі, але і па ўсіх усюдах прайшла слава пра веру вашу ў Бога, так што нам ні пра што ня трэба распаўядаць.

⁹ Бо самі яны распаўядаюць пра нас, які прыход мы мелі ў вас і як вы наварнуліся ад ідалаў да Бога, каб служыць Богу жывому і сапраўднаму

¹⁰ і чакаць зь нябёсаў Сына Ягонага, Якога Ён уваскрэсіў зь мёртвых, Ісуса, Які ратуе нас ад будучага гневу.

1 Фес 2

¹ Вы самі ведаеце, браты, пра наш прыход да вас, што быў ён не бясплёны;

² але хоць перад тым мы зазналі пакутаў і мелі зьнявагу ў Піліпах, як вам вядома, мы адважыліся ў Богу нашым прапаведаваць вам Дабравесьце Божае зь вялікім подзьвігам.

³ Бо ў вучэньні нашым няма ні памылкі, ні нячыстых намыслаў, ні хітрыны;

⁴ а, як Бог выпрабоўваў нас, даверыўшы нам зьвеставаньне, так мы і гаворым, дагаджаючы ня людзям, а Богу, Які выпрабоўвае сэрцы нашыя.

⁵ Бо ніколі ня было ў нас (перад вамі) ані словаў лісьлівасьці, як вы ведаеце! ані рознай карысьлівасьці: Бог сьведка!

⁶ Ня шукаем славы людзкае ні ад вас, ні ад іншых:

⁷ мы маглі зьявіцца напышліва, як апосталы Хрыстовыя, але былі лагодныя сярод вас падобна таму, як карміцелька пяхчотна клапаціцца пра дзетак сваіх.

⁸ Так мы, пра вас дбаючы, захацелі перадаць вам ня толькі Дабравесьце Божае, але і душы нашыя, бо вы сталіся нам любаснымі.

⁹ Бо вы памятаеце, браты, працу нашую і зьнемажэньне: уночы і ўдзень працуючы, каб не абцяжарыць каго з вас, мы прапаведавалі ў вас Дабравесьце Божае.

¹⁰ Сьведкі вы і Бог, як сьвята і праведна і бездакорна рабілі мы перад вамі, веруючымі,

¹¹ бо вы ведаеце, як кожнага з вас, быццам бацька дзяцей сваіх,

¹² мы прасілі і пераконвалі і ўгаворвалі рабіць годна Бога, Які паклікаў вас у Сваё Царства і славу.

¹³ Таму і мы бесьперастанку дзякуем Богу, што, прыняўшы ад нас чутае слова Божае, вы прынялі ня як слова чалавечае, а як слова Божае, - якое яно і ёсьць у ісьціне, - якое і дзейнічае ў вас, веруючых.

14 Бо вы, браты, зрабіліся пераемцамі цэркваў Божых у Хрысьце Ісусе, якія ў Юдэі, таму што і тое самае адцярпелі ад сваіх аднапляменцаў, што і яны ад Юдэяў,

15 якія забілі і Госпада Ісуса і Ягоных прарокаў, і нас выгналі, і Богу ня годзяць, і ўсім людзям супрацівяцца,

16 якія не дазваляюць нам гаварыць язычнікам, каб выратаваліся, і праз гэта ўвесь час напаўняюць меру грахоў сваіх; але блізіцца на іх гнеў да канца.

17 Мы ж, браты, разлучаныя з вамі на кароткі час абліччам, але ня сэрцам, з тым большаю ахвотаю імкнуліся ўбачыць аблічча вашае.

18 І таму мы, я Павал, і раз і два хацелі прыйсьці да вас; але перашкодзіў нам сатана.

19 Бо хто наша надзея, альбо радасьць, альбо вянок пахвалы? Ці ж ня і вы, прад Госпадам нашым Ісусам Хрыстом у прышэсьце Ягонае?

20 Бо вы - слава наша і радасьць.

1 Фес 3

1 І таму, ня могучы болей трымаць, мы захацелі застацца ў Афінах адны,

2 і паслалі Цімафея, брата нашага і службіта Божага і супрацоўніка нашага ў зьвеставанні Хрыстовым, каб умацаваць вас і сьцешыць у веры вашай,

3 каб ніхто не пахіснуўся ў смутках нашых; бо вы самі ведаеце, што так нам наканавана.

4 Бо мы і тады, калі былі ў вас, прадказвалі вам, што будзем пакутаваць, як і здарылася, і вы ведаеце.

5 Таму і я, не чакаючы болей, паслаў даведацца пра веру вашу, каб як не спакусіў вас змусьціцель і ня сталася марнаю праца нашая.

6 А цяпер, калі прыйшоў да нас ад вас Цімафей і прынёс нам добрую вестку пра веру і любоў вашу, і што вы заўсёды маеце добрую памяць пра нас, хочучы нас бачыць, як і мы вас, -

7 дык мы, пры ўсім смутку і гароце нашай, сьцешыліся з вамі, браты, дзеля вашай веры;

8 бо цяпер мы жывыя, калі вы стаіце ў Госпадзе.

9 Якую падзяку можам мы ўзьнесці Богу за вас, за ўсю радасьць, якою радуемся за вас перад Богам нашым,

10 ноч і дзень найруплівей молячыся за тое, каб бачыць аблічча ваша і дапоўніць, чаго не ставала веры вашай?

11 А Сам Бог і Айцец наш і Гасподзь наш Ісус Хрыстос хай скіруе шлях наш да вас.

12 А вас Гасподзь хай напоўніць любоўю ўзаемнай і да ўсіх, якою мы поўныя да вас,

13 каб умацаваць сэрцы нашыя беззаганнымі ў сьвятыні прад Богам і Айцом нашым у прышэсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі сьвятымі Ягонымі. Амін.

1 Фес 4

1 За гэтым, браты, просім і молім вас Ісусам Хрыстом, каб вы, прыняўшы ад нас, як трэба вам паводзіцца і дагаджаць Богу, у гэтым яшчэ большы посьпех займелі,

2 бо вы ведаеце, якія мы далі вам заповедзі ад Госпада Ісуса.

3 Бо воля Божая ёсьць асьвячэньне вашае, каб вы ўстрымліваліся ад распусты;

4 каб кожны з вас умеў захоўваць свой сасуд у сьвятасьці і гонары,

5 а не ў запале пахацінства, як язычнікі, што ня ведаюць Бога;

6 каб вы ні ў чым не паводзіліся з братам сваім супрацьзаконна і карысьліва: бо Гасподзь - мсьцівец за ўсё гэта, як і раней мы казалі вам і сьведчылі.

7 Бо паклікаў нас Бог не да нячысыціні, а да сьвятасьці.

8 А таму непакорлівы ёсьць непакорны не чалавеку, а Богу, Які і даў нам Духа Свайго Сьвятога.

9 Пра браталюбства ж няма патрэбы пісаць вам, бо вы самі навучаны Богам любіць адно аднаго,

10 бо вы так і робіце з усімі братамі па ўсёй Македоніі. Молім вас, браты, яшчэ болей старацца

11 і рупліва дбаць пра тое, каб жыць ціхмяна, рабіць сваю справу і працаваць сваімі рукамі, як мы наказвалі вам;

12 каб вы паводзіліся прыстойна перад чужымі і ні ў чым патрэбы ня мелі.

13 Не хачу, браты, пакінуць вас у няведаньні пра памерлых, каб вы не маркоціліся, як іншыя, што ня маюць надзеі.

14 Бо калі мы верым, што Ісус памёр і ўваскрэс, дык і памерлых у Ісусе Бог прывядзе зь Ім.

15 Бо гэта кажам вам словам Гасподнім, што мы, жывыя, што засталіся да прышэсьця Гасподняга, не папярэдзім памерлых;

16 бо Сам Гасподзь пры абвяшчэньні, пры голасе арханёла і трубе Божай, сьдзе зь неба, і мёртвыя ў Хрысьце ўваскрэснуць раней;

17 потым мы, хто застанецца жывы, разам зь імі ўзятыя будзем на воблакі на сустрэчу з Госпадам у паветры, і так вечна з Госпадам будзем.

18 Дык вось, сучайце адно аднаго гэтымі словамі.

1 Фес 5

1 А пра часы і часіны няма патрэбы пісаць вам, браты,

2 бо самі вы дакладна ведаеце, што дзень Гасподні так прыйдзе, як злодзеі уначы.

3 Бо, калі будуць казаць: «мір і бясьпека», тады зьнянацку спасьцігне іх пагібель, як мука родамі спасьцігае цяжарную, і ня ўнікнуць.

4 Але вы, браты, ня ў цемры, каб дзень застаў вас, як злодзеі;

5 бо ўсе вы - сыны сьвятла і сыны дня: мы - ня сыны ночы, ні цемры.

6 Дык вось, ня будзем спаць, як іншыя, а будзем чуваць і цьвярозіцца.

7 Бо, хто сьпіць, сьпіць уначы, і хто ўпіваецца, упіваецца ўначы.

8 Мы ж як сыны дня, будзем цьвярозіцца, апрануўшыся ў браню веры і любові і ў шалом надзеі на збавеньне,

9 таму што Бог вызначыў нас не на гнеў, а на атрыманьне збавеньня праз Госпада нашага Ісуса Хрыста,

10 Які памёр за нас, каб мы, ці то чуваем, ці то сьпім, жылі разам зь Ім.

11 Таму ўмаўляйце адно аднаго і навучайце адно аднаго, як вы і робіце.

12 Просім жа вас, браты, паважаць тых, якія працуюць у вас, і якія пастаўлены над вамі ў Госпадзе, і якія на розум вас настаўляюць,

13 і шанаваць іх пераважна зь любоўю за справу іхнюю; будзьце ў згодзе паміж сабою.

14 Молім вас таксама, браты, настаўляйце на розум бясчынцаў, сучайце маладушных, падтрымлівайце слабых, будзьце цяроплівыя з усімі.

15 Глядзецце, каб хто каму не плаціў злом за зло; а заўсёды шукайце добра і адно аднаму і ўсім.

16 Заўсёды радуіцеся.

17 Бесьперастанку малецца.

18 За ўсё дзякуйце: бо такая за вас воля Божая ў Ісусе Хрысьце.

19 Духа не гасеце.

20 Прароцтваў не прыніжайце.

21 Усё выпрабуйце, добрага трымайцеся.

22 Ухіляйцеся ад ліхаты ўлюбим яе выглядзе.

23 Сам жа Бог міру няхай асьвеціць вас ва ўсёй поўніцы, і ваш дух і душа і цела ва ўсёй цэласці няхай захаваюцца без пахібы ў прышэсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста.

24 Верны Той, Хто заклікае вас, Які і зьдзейсьніць гэта.

25 Браты! малецся за нас.

26 Вітайце ўсіх братоў цалаваньнем сьвятым.

27 Заклікаю вас Госпадам прачытаць гэта пасланьне ўсім сьвятым братам.

28 Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з вамі. Амін.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ФЕСАЛОНІКІЙЦАЎ

¹ Павал і Сілуан і Цімафей - Фесаланіцкай Царкве ў Богу Айцы нашым і Госпадзе Ісусе Хрысьце:

² мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

³ Заўсёды па справядлівасьці мы павінны дзякаваць Богу за вас, браты, бо ўзрастае вера вашая, і памнажаецца любоў кожнага адно да аднаго паміж усімі вамі,

⁴ так што мы самі хвалімся вамі ў цэрквах Божых, цярплівасьцю вашай і вераю ва ўсіх ганеньнях і нягодах, якія вы пераносіце

⁵ у доказ таго, што будзе справядлівы суд Божы, каб вам быць вартымі Царства Божага, дзеля якога вы і пакутуеце.

⁶ Бо праведна прад Богам - тым, хто вас зьневажае, плаціць смуткам,

⁷ а вам, каго зьневажаюць, радасьцю разам з намі, у прышэсьце Госпада Ісуса зь неба, з анёламі моцы Ягонай,

⁸ у полымным вагні таго, хто помсыціцца тым, што не спазналі Бога і не ўпакорваюцца зьвеставаньню Госпада нашага Ісуса Хрыста,

⁹ якія прымуць кару, вечную пагібель ад імя Госпада і ад славы магутнасьці Ягонай,

¹⁰ калі Ён прыйдзе праславіцца ў сьвятых Сваіх і зьявіцца дзівосным у дзень той усім вернікам, бо вы паверылі нашаму сьведчаньню.

¹¹ На тое і молімся заўсёды за вас, каб Бог наш зрабіў вас вартымі пакліканьня і ўчыніў усякую добрую ласку даброці і справу веры ў моцы.

¹² Няхай праславіцца імя Госпада нашага Ісуса Хрыста ў вас, і вы ў Ім, па мілаце Бога нашага і Госпада Ісуса Хрыста.

2 Фес 2

¹ Молім вас, браты, за прышэсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста, за нашу сустрэчу зь Ім,

² не сьпяшацца пахіснуцца ў розуме і бянтэжыцца ні ад духа, ні ад слова, ні ад пасланьня, нібыта намі (пасланага), быццам ужо настаў дзень Хрыстовы.

³ Хай не ашукае вас ніхто ніяк: бо дзень той ня прыйдзе, пакуль ня прыйдзе раней адступленьне і не адкрыецца чалавек грэху, сын пагібелі,

⁴ які супрацівіцца і выстаўляецца вышэй за ўсё, што называецца Богам ці сьвятыняю, так што ў храме Божым сядзе ён, як Бог, выдаючы сябе за Бога.

⁵ Ці ж не памятаеце, як я, яшчэ калі быў у вас, казаў вам пра гэта?

⁶ І цяпер вы ведаеце, што не дазваляе адкрыцца яму ў сваім часе.

⁷ Бо таямніца беззаконьня ўжо ў дзеянні; толькі ня здзейсьніцца да таго часу, пакуль ня будзе ўзяты з асяродзьдзя той, хто трымае цяпер, -

⁸ і тады адкрыецца беззаконьнік, якога Гасподзь Ісус заб'е духам вуснаў Сваіх і зьнішчыць зьяўленьнем прышэсьця Свайго,

⁹ таго, прышэсьце якога, пасыля дзеяння сатаны, будзе з усякаю сілаю і азнакамі і цудамі фальшывымі,

¹⁰ і з усякім няправедным ашуканствам тых, якія гінуць за тое, што яны не прынялі любові ісьціны дзеля свайго збавеньня.

¹¹ І за гэта пашле ім Бог дзеянне аблуды, так што яны будуць верыць хлусьні,

¹² хай будуць асуджаны ўсе тыя, што ня верылі ісьціне, а ўпадабалі няпраўду.

¹³ А мы заўсёды павінны дзякаваць Богу за вас, любасныя Богу браты, што Бог ад пачатку, праз асьвячэньне Духа і веру ісьціне, выбраў вас на ратаваньне,

¹⁴ да якога і паклікаў вас зьвеставаньнем нашым, дзеля дасягненьня славы Госпада нашага Ісуса Хрыста.

¹⁵ Дык вось, браты, стойце і трымайце паданьні, якім вы навучаны або словам, або пасланьнем нашым.

¹⁶ А Сам Гасподзь наш Ісус Хрыстос і Бог і Айцец наш, Які палюбіў нас і даў уцеху вечную і надзею добрую ў мілаце,

¹⁷ няхай суцешыць вашыя сэрцы і ўмацуе вас у кожным слове і справе добрай.

2 Фес 3

¹ Дык вось, малецца за нас, браты, каб слова Гасподняе шырылася і праслаўлялася, як і ў вас,

² і каб нам пазбыцца падступных і ліхіх людзей; бо не ва ўсіх вера.

³ Але верны Гасподзь, Які ўмацуе вас і аслоніць ад ліхадзея.

⁴ Мы пэўныя за вас у Госпадзе, што вы выконваеце і будзеце выконваць тое, што мы вам наказваем.

⁵ А Гасподзь хай скіруе сэрцы вашыя ў любоў Божую і ў цяроплівасьць Хрыстовую.

⁶ А наказваем вам, браты, імем Госпада нашага Ісуса Хрыста, цурацца кожнага брата, які жыве гультаём, а не паводле паданьня, якое прынялі ад нас,

⁷ бо вы самі ведаеце, як павінны вы пераймаць нас; бо мы не гультаявалі ў вас,

⁸ ні ў кога ня елі хлеба дарма, а займаліся працай і рабілі ноч і дзень, каб ня стацца цяжарам каму-небудзь з вас,

⁹ не таму, каб мы ня мелі ўлады, а каб сябе саміх даць вам у прыклад на перайманьне нас.

¹⁰ Бо, калі мы былі ў вас, дык наказвалі вам вось што: калі хто ня хоча працаваць, той і ня еж.

¹¹ Але чуем, што некаторыя ў вас жывуць гультаямі, нічога ня робяць, а хітра абыходзяцца;

¹² такіх умаўляем і пераконваем Госпадам нашым Ісусам Хрыстом, каб яны, моўчкі працуючы, елі свой хлеб.

¹³ А вы, браты, ня падайце духам, робячы дабро.

¹⁴ Калі ж хто не паслухае слова нашага ў гэтым пасланьні, таго майце на прыкмеце і не вадзецеся зь ім, каб даць яму сораму;

¹⁵ але ня лічэце яго за ворага, а стаўце на розум, як брата.

¹⁶ А Сам Гасподзь міру няхай дасьць вам мір заўсёды ва ўсім; Гасподзь з усімі вамі!

¹⁷ Прывітаньне маёю рукою Паўлаваю, што служыць знакам у кожным пасланьні; пішу я так:

¹⁸ мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амін.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІМАФЕЯ

¹ Павал, апостал Ісуса Хрыста, наказам Бога, Збаўцы нашага, і Госпада Ісуса Хрыста, надзеі нашае,

² Цімафею, шчыраму сыну ў веры: мілата, міласэрнасьць, мір ад Бога, Айца нашага, і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.

³ Адыходзячы ў Македонію, я прасіў цябе застацца ў Эфэсе, і ўмаўляць некаторых, каб яны ня вучылі іншаму

⁴ і не займаліся байкамі і радаводамі бясконцымі, якія спараджаюць болей спрэчкі, чым Божае настаўленьне ў веры.

⁵ А мэта ўмаўленьня ёсьць любоў ад чыстага сэрца і добрага сумленьня і некрывадушнай веры,

⁶ адступіўшыся ад чаго, некаторыя ўхіліліся ў пустаслоўе,

⁷ хочучы быць настаўнікамі закона, але не разумеючы ні таго, пра што гавораць, ні таго, што сьцьвярджаюць.

⁸ А мы ведаем, што закон добры, калі хто законна карыстаецца ім,

⁹ ведаючы, што закон пакладзены ня праведніку, а беззаконным і непакорлівым, бязбожным і грэшным, распусным і апаганеным, паглумнікам бацькі і маці, душагубам,

¹⁰ блудадзеям, мужаложцам (чалавеказьдзірцам, паклёпнікам, скаталожцам), хлусам, крывапрсыяжцам, і ўсяму, што супроць здаровага вучэньня,

¹¹ згодна са слаўным Дабравесьцём дабрашчаснага Бога, якое мне даверана.

¹² Дзякую Таму, Хто даў мне сілу, Хрысту Ісусу Госпаду нашаму, што Ён прызнаў мяне верным, прызначыўшы на служэньне,

¹³ мяне, які раней быў кляцьбіт і ганіцель і крыўдзіцель, але памілаваны, бо рабіў так ад няведаньня, у няверстве;

¹⁴ а мілата Госпада нашага (Ісуса Хрыста) выявілася ўва мне багата зь вераю і любоўю ў Хрысьце Ісусе.

¹⁵ Слушнае і ўсякага прыняцьця вартае слова, што Хрыстос Ісус прыйшоў у сьвет уратаваць грэшнікаў, сярод якіх я першы.

¹⁶ Але на тое я і памілаваны, каб Ісус Хрыстос ува мне першым паказаў усю доўгую цярплівасьць, у прыклад тым, якія будуць верыць у Яго дзеля жыцьця вечнага.

¹⁷ А Цару жыцьця нятленнаму, нябачнаму, адзінаму мудраму Богу гонар і слава на векі вякоў. Амін.

¹⁸ Давяраю табе, сыне мой Цімафею, згодна з ранейшымі пра цябе прароцтвамі, такі наказ, каб ты змагаўся згодна зь імі як добры воін,

¹⁹ маючы веру і добрае сумленьне, адкінуўшы якое, некаторыя адпалі ад веры;

²⁰ такія Іменей і Аляксандр, якіх я аддаў сатане, каб яны навучыліся ня блузньнерчы.

1 Цім 2

¹ І вось, перш-наперш прашу ўзносіць малітвы, прашэньні, маленьні, падзякаваньні за ўсіх людзей,

² за цароў і за ўсіх уладцаў, каб нам весці жыцьцё ціхае і маўклівае ў богабязнай пабожнасьці і чысьціні;

³ бо гэта добра і даспадобы Збаўцу нашаму Богу,

⁴ Які хоча, каб усе людзі ўратаваліся і дасягнулі спазнаньня ісьціны.

⁵ Бо адзіны Бог, адзіны і пасрэднік паміж Богам і людзьмі, Чалавек Хрыстос Ісус,

⁶ Які аддаў Сябе на адкупленне ўсіх: такое было ў свой час сьведчаньне,

⁷ дзеля якога я пастаўлены прапаведнікам і апосталам - праўду кажу ў Хрысьце, не маню, - настаўнікам язычнікаў у веры і праўдзе.

⁸ І вось жадаю, каб на ўсякім месцы казалі малітвы мужчыны, уносячы чыстыя рукі бяз гневу і сумненьня;

⁹ каб гэтак сама і жанчыны, у прыстойнай вопратцы, сарамяжліва і цнатліва, упрыгожвалі сябе не заплітаньнем валасоў, ні золатам, ні жэмчугам, ні каляровымі строямі,

¹⁰ а добрымі справамі, як прыстойна жанчынам, што прысьвячаюць сябе пабожнасьці.

¹¹ Жанчына хай вучыцца маўкліва, у вялікай пакоры;

¹² а вучыць жанчыне не дазваляю, ні верхаводзіць над мужчынам, а быць у маўклівасьці.

¹³ Бо раней створаны Адам, а потым Ева;

¹⁴ і не Адам зваблены, а жонка, звабіўшыся, пераступіла закон;

¹⁵ аднак жа ўратуецца празь дзетародства, калі застанецца ў веры і любові і ў сьвятасьці з цнотаю.

1 Цім 3

¹ Слушнае слова: калі хто япіскапства жадае, добрае справы жадае.

² А япіскап павінен быць беззаганны, адной жонкі муж, цьвярозы, цнатлівы, богабаяны, сумленны, гасьцінны да вандроўнікаў, здатны вучыць,

³ ня п'яніца, не звадыяш, не сварлівец, не карысьлівец, а ціхі, згодалюбны, не срэбралюбец,

⁴ павінен добра кіраваць домам сваім, дзяцей трымаць у паслушэнстве з усёй сумленнасьцю;

⁵ бо хто ня ўмее кіраваць сваім домам, той ці ж будзе рупіцца пра Царкву Божую?

⁶ не павінен быць з нованавернутых, каб не заганарыўся і не падупаў асудзе разам з д'яблам.

⁷ Трэба яму таксама мець добрае сьведчаньне ад чужых, каб унікнуць нараканьняў і цяжкіх д'ябальскіх.

⁸ Дыяканы таксама павінны быць сумленныя, ня двухязыкія, непацяглівыя да віна, не карысьлівыя,

⁹ павінны захоўваць таемнасьць веры ў чыстым сумленьні,

¹⁰ і такіх трэба загадзя выпрабоўваць, потым, калі беззаганныя, дапускаць да служэньня.

¹¹ Гэтак сама і жонкі іхнія павінны быць сумленныя, не паклёпніцы, цьвярозыя, верныя ва ўсім.

¹² Дыякан павінен быць адной жонкі мужам, добра кіраваць дзецьмі і домам сваім;

¹³ бо тыя, што служылі добра, рыхтуюць сабе найвышэйшую ступень і вялікую адвагу ў веры ў Хрыста Ісуса.

¹⁴ Гэта табе пішу, спадзяючыся неўзабаве прыйсьці да цябе,

¹⁵ каб, калі запазынюся, ты ведаў, як трэба паводзіцца ў доме Божым, які ёсьць Царква Бога жывога, стоўп і аснова ісьціны.

¹⁶ І, прызнана ўсімі - вялікая ёсьць пабожнасьці таямніца: Бог зьявіўся ў плоці, апраўдаў Сябе ў Духу, паказаў Сябе анёлам, прапаведаны ў народах, прыняты вераю ў сьвеце, узьнёсся ў славе.

1 Цім 4

- 1 Дух жа ясна кажа, што апошнім часам адступяцца некаторыя ад веры, слухаючы духаў спакусьнікаў і вучэньняў дэманскіх,
- 2 праз крывадушнасьць ашуканцаў, што спалілі сумленьне сваё,
- 3 якія забараняюць браць шлюб і есьці тое, што Бог стварыў, каб веруючыя і тыя, што ўведалі ісьціну, елі з падзякаю.
- 4 Бо кожнае стварэньне Божэе - добрасьць, і нішто ня можа асуджацца, калі прымаецца з падзякаваньнем,
- 5 бо асьвячаецца словам Божым і малітваю.
- 6 Унушаючы гэта братам, будзеш добры слуга Ісуса Хрыста, кормлены словамі веры і добрым вучэньнем, якому ты пасьледаваў.
- 7 А недарэчных і бабскіх баек цурайся, а ўдасканальвай сябе ў пабожнасьці;
- 8 бо цялеснае практыкаваньне мала карысьці дае, а пабожнасьць на ўсё прыдатная, бо мае заруку жыцьця цяперашняга і будучага.
- 9 Слова гэта слушнае і ўсякага даверу вартае.
- 10 Бо мы на тое і працуем і паганьбеньне церпім, што надзею маем на Бога живога, Які ёсьць Збаўца ўсіх людзей, а найперш веруючых.
- 11 Прапаведуй гэта і вучы.
- 12 Ніхто хай не пагарджае маладосьцю тваёю; але будзь узорам веруючым у словы, у жыцьці, у любові, у духу, у веры, у чысьціні.
- 13 Пакуль ня прыйду, займайся чытаньнем, настаўленьнем, вучэньнем.
- 14 Не заняхайвай добраснага ў табе дару, які дадзены табе паводле прароцтва з ускладаньнем рук сьвятарства.
- 15 Пра гэта турбуйся, гэтага не занядбай, каб посьпех твой усім быў відавочны.
- 16 Пранікай у сябе і ў вучэньне, займайся гэтым пастаянна; бо, так паводзячыся, і сябе ўратуеш і слухачоў тваіх.

1 Цім 5

- 1 Старца не дакарай, а ўмаўляй, як бацьку; малодшых, як братоў;
- 2 старых жанчын, як маці; маладых, як сёстраў, з поўнаю чысьцінёю.
- 3 Удоваў шануй, сапраўдных удоваў.
- 4 Калі ж якая ўдава мае дзяцей альбо ўнукаў, дык яны перш няхай вучацца шанаваць сваю сям'ю і аддзячвацца бацькам, бо гэта даспадобы Богу.
- 5 Сапраўдная ўдава і адзінокая няхай спадзяецца на Бога і трывае ў маленьнях і малітвах дзень і ноч;
- 6 а юрлівая раскошніца живою памерла.
- 7 І гэта ўмаўляй ім, каб былі беззаганныя.
- 8 Калі ж хто пра сваіх і асабліва пра хатніх ня дбае, той выракся веры і горшы за нявернага.
- 9 Удава ж няхай выбіраецца ня менш як шасьцідзсяцігадовая, якая была жонкаю аднаго мужа,
- 10 вядомая добрымі ўчынкамі, калі яна выгадала дзяцей, прымала гасьцінна дарожнікаў, умывала ногі сьвятым, пасабляла гаротнікам і была старанная ў кожнай добрай справе.
- 11 А маладых удоваў ня прымай, бо яны, калі ўпадаюць у раскошу насуперак Хрысту, хочуць замуж;
- 12 яны падпадаюць асуджэньню, бо адкінулі ранейшую веру;
- 13 пры тым жа яны, не працуючы, прызвычайваюцца хадзіць па дамах і бываюць ня толькі гультайкі, але і пляткаркі, і цікаўныя, і гавораць, чаго ня след.

14 І вось, я хачу, каб маладыя ўдовы выходзілі замуж, радзілі дзяцей, кіравалі ў доме і не давалі праціўніку ніякае зачэпкі для ліхаслоўя:

15 бо некаторыя ўжо збочылі на сьлед сатаны.

16 Калі які веруючы альбо веруючая мае ўдоваў, дык павінен іх задавальваць і не накідваць Царкве, каб яна магла акормліваць сапраўдных удоваў.

17 Прасьвітэры, якія служаць годна, вартыя адмысловага гонару, асабліва тыя, якія працуюць у слове і ў навучаньні.

18 Бо Пісаньне кажа: «ня цугляй мызу валу, які малоціць»; і «хто працуе, той варты ўзнагароды сваёй».

19 Скаргу на прасьвітэра ня іначай прымай, як пры двух альбо трох сьведках.

20 Грэшнікаў выкрывай перад усімі, каб і астатнія страх мелі.

21 Перад Богам і Госпадам Ісусам Хрыстом і выбранымі анёламі заклінаю цябе захаваць гэта зь бесстароннасьцю, нічога ня робячы з прадудзятасьцю.

22 Рук ні на кога ня ўскладвай пасьпешліва, і не бяры ўдзелу ў чужых грахах; трымай сябе чыстым.

23 У далейшым пі ня толькі ваду, а спажывай крыху віна, дзеля страўніка твайго і частых тваіх немачаў.

24 Грахі некаторых людзей яўныя і проста вядуць да асуды, а ў некаторых выяўляюцца пазьней.

25 Гэтак сама і добрыя ўчынкі яўныя; а калі і не, схавацца ня могуць.

1 Цім 6

1 Рабы, якія пад ярмом живуць, павінны ганараваць гаспадароў сваіх як годных усялякае пашаны, каб ня было наганы імю Божаму і вучэньню.

2 Тыя, якія маюць гаспадарамі веруючых, не павінны абыходзіцца зь імі нядбайна, бо яны браты; але тым болей павінны служыць ім, бо яны веруючыя і любасныя і дабрачыняць ім. Вучы гэтаму і ўмаўляй.

3 Хто навучае інакш і ня сьледуе здаровым словам Госпада нашага Ісуса Хрыста і вучэньню пра пабожнасьць,

4 той - гардзеі і няўмека, захапіўся выпярэдніцтвам і словаблудзьдзем, ад чаго паходзяць зайздасьць, разлад, намовы, хітрае недаварства,

5 пустыя спрэчкі паміж людзьмі папсаванага розуму, што занядбалі ісьціну, якія думаюць, быццам пабожнасьць служыць прыбытку. Трымайся далей ад такіх.

6 Вялікі набытак - быць пабожным і задаволеным.

7 Бо мы нічога ня прынеслі ў сьвет; ясна, што нічога ня можам і вынесці зь яго.

8 Маючы наедак і вопратку, будзем задаволеныя гэтым.

9 А ахвотнікі ўзбагачацца ўпадаюць у спакусу і ў нерат і ў многія безразважныя і шкодныя пажадлівасьці, якія ўкідаюць чалавека ў паглум і пагібель;

10 бо карань усякага ліха ёсьць срэбралюбства, аддаўшыся якому, некаторыя ўхіліліся ад веры і самі на сябе наклікалі многія смуткі.

11 А ты, чалавеча Божы, пазьбягай гэтага, і шчасліўся ў праўдзе, пабожнасьці, веры, любові, цярдлівасьці, слухмянасьці;

12 пасабляй добрым подзьвігам веры, трымайся вечнага жыцьця, да якога ты і пакліканы і вызнаў добрую споведзь перад многімі сьведкамі.

13 Перад Богам жыцьцядайным і перад Хрыстом Ісусам, Які засьведчыў перад Понціем Пілатам добрае вызнаньне, наказваю табе

14 захаваць запаведзь чыста і бездакорна аж да прышэсьця Госпада нашага Ісуса Хрыста,

15 якое ў свой час адчыніць дабрашчасны і адзіны моцны Цар над царамі і Гасподзь над гаспадарамі,

16 адзіны несьмяротны, Які жыве ў недаступным сьвятле, Якога ніхто зь людзей ня бачыў і бачыць ня можа. Яму гонар і ўлада вечная! Амін.

17 Багатых у сёньняшнім веку ўмаўляй, каб яны высока не заносіліся і спадзяваліся не на багацьце няправеднае, а на Бога жывога, Які дае нам усё шчодро на асалоды;

18 каб яны дабрачынілі, заможнелі добрымі дзеямі, былі шчодрыя і дзяліліся, зьбіраючы сабе скарб, добрую аснову на час наступны, каб дасягнуць вечнага жыцця.

20 О Цімафею! захавай даверанае табе, цураючыся марнага пустаслоўя і супярэчак, што фальшыва названы ведамі,

21 аддаўшыся якім, некаторыя ўхіліліся ад веры. Мілата з табою. Амін.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІМАФЕЯ

- ¹ Павал, з волі Божае апостал Ісуса Хрыста, па абяцанні жыцця ў Хрысьце Ісусе,
² Цімафею, любаснаму сыну: мілата, міласэрнасьць, мір ад Бога Айца і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.
³ Дзякую Богу, Якому служу ад продкаў у чыстым сумленьні, што не перастаю ўспамінаць пра цябе ў малітвах маіх, удзень і ўначы,
⁴ і хачу бачыць цябе, памятаючы сьлёзы твае, каб мне напоўніцца радасьцю,
⁵ трымаючы ў памяці шчырую веру тваю, якая раней жыла ў бабулі тваёй Лаідзе і ў маці тваёй Яўніцы; упэўнены, што яна і ў табе.
⁶ З гэтай прычыны нагадваю табе падаграваць дар Божы, які ў табе праз ускладаньне маіх рук;
⁷ бо даў нам Бог Духа ня боязі, а сілы і любові і цноты.
⁸ Дык не саромейся сьведчаньня Госпада нашага Ісуса Хрыста, ні мяне, вязьня Ягонага; а пакутуй з Дабравесьцем (Хрыстовым) сілаю Бога,
⁹ Які выратаваў нас і паклікаў званьнем сьвятым, не за дзеі нашыя, а паводле Свайго волевыяўленьня і мілаты, дадзенай нам у Хрысьце Ісусе раней адвечных часоў,
¹⁰ якая адкрылася цяпер зьяўленьнем Збаўцы нашага Ісуса Хрыста, Які разбурьў сьмерць і явіў жыцьцё нятленнае праз Дабравесьце,
¹¹ прапаведаваць якое я пастаўлены і апосталам і настаўнікам язычнікаў.
¹² З гэтай прычыны я і пакутую так; але не саромеюся. Бо я ведаю, у Каго ўвераваў, і ўпэўнены, што Ён мае сілу захаваць заруку маю на той дзень.
¹³ Трымайся ўзору здаровага вучэньня, якое ты чуў ад мяне, зь вераю і любоўю ў Хрысьце Ісусе.
¹⁴ Захоўвай добрую заруку Духам Сьвятым, Які жыве ў нас.
¹⁵ Ты ведаеш, што ўсе Асііцы пакінулі мяне; сярод іх і Фігел і Ермаген.
¹⁶ Няхай дасьць Гасподзь міласьць дому Анісіфора за тое, што ён колькі разоў прымаў мяне і не саромеўся кайданоў маіх,
¹⁷ а, як быў у Рыме, зь вялікім стараньнем шукаў мяне і знайшоў.
¹⁸ Няхай дасьць яму Гасподзь здабыць міласьць у Госпада ў той дзень; а колькі ён служыў (мне) ў Эфэсе, ты лепей ведаеш.

2 Цім 2

- ¹ Дык мацуйся, сыне мой, у мілаце Хрыстом Ісусам.
² І што чуў ад мяне пры многіх сьведках, тое наказы верным людзям, якія былі б здольныя іншых вучыць.
³ Дык цярпі пакуты, як добры воін Ісуса Хрыста.
⁴ Ніякі воін ня звязвае сябе справамі буднымі, каб дагадзіць ваеначальніку.
⁵ Калі ж хто і змагаецца, вянка не здабудзе, калі будзе змагацца не паводле правіла.
⁶ Працоўны ратай першы павінен скаштаваць пладоў.
⁷ Разумеі, што я кажу. Хай дасьць табе Гасподзь разуменьне ва ўсім.
⁸ Памятай (Госпада) Ісуса Хрыста ад семіні Давідавага, Які ўваскрэс зь мёртвых, паводле зьвеставаньня майго,
⁹ за якое я пакутую аж да кайданаў, як злодзей; але на слова Божае няма кайданаў.

10 Таму я ўсё цярплю дзеля выбраных, каб і яны атрымалі збавенне ў Ісусе Хрысьце зь вечна славаю.

11 Слушнае слова: калі мы зь Ім памерлі, дык зь Ім і ажывём;

12 калі цярпім, дык зь Ім уладарыць будзем; калі зрачэмся, і Ён зрачэцца нас;

13 калі мы няверныя, Ён застаецца верны, бо Сябе зрачыся ня можа.

14 Гэта нагадвай, заклінаючы перад Госпадам ня ўступаць у спрэчкі, што зусім ня служыць на карысьць, а на разлад слухачам.

15 Старайся паставіць сябе прад Богам годным, працаўніком бездакорным, які правільна выкладае слова праўды.

16 А непатрэбнага пустаслоўя пазьбягай; бо яны яшчэ больш будуць памнажаць бязбожнасьць,

17 і слова іхныя, як пухліна, будзе пашырацца. Такія Іменей і Філіт,

18 якія адступіліся ад ісьціны, кажучы, што ўваскрэсьненне ўжо было, і разбураюць у некаторых веру.

19 Але цьвёрдая аснова Божая стаіць, маючы пячатку гэтую: «ведае Гасподзь Сваіх»; і: «хай адступіць ад няпраўды кожны, хто вызнае імя Госпада».

20 А ў вялікім доме ёсьць посуд ня толькі залаты і срэбны, але і драўняны і гліняны; і адзін у ганаровым, а другі ў нізкім ужытку.

21 Дык вось, хто будзе чысты ад гэтага, той будзе пасудзінай у гонары, асьвечанай і карыснай Уладыку, прыдатнай на ўсякую добрую патрэбу.

22 Юнацкіх пажадлівасьцяў пазьбягай, а трымайся праўды, веры, любові, згоды з усімі, хто заклікае Госпада ад чыстага сэрца.

23 Ад дурных і невуцкіх спрэчак ухіляйся, ведаючы, што яны спараджаюць незлагодзь;

24 а рабу Госпада нельга сварыцца, а трэба быць прыязным да ўсіх, навучальным, нязлосным,

25 здольным лагодна настаўляць праціўнікаў, - можа, дасьць ім Бог пакаяньне для спазнаньня праўды,

26 каб яны вызваліліся зь цяньэтаў д'ябла, які залучыў іх у сваю волю.

2 Цім 3

1 Ведай жа, што ў апошнія дні настануць часіны цяжкія.

2 Бо людзі будуць самалюбныя, срэбралюбныя, ганарыстыя, пыхлівыя, злоязыкія, бацькам непаслухмяныя, няўдзячныя, бязбожныя, няпрыязныя,

3 непамяркоўныя, паклёпнікі, нястрымлівыя, жорсткія, зьнялюбныя да добра, 4 здраднікі, нахабы, пыхліўцы, прыхільныя больш да раскошы, чым да Бога,

5 з выгляду богабазныя, а да сілы Божай варожыя. Пазьбягай такіх.

6 Да гэтакіх належаць тыя, якія лісьліва віжучацца ў дамы і ачмураюць жанчын, што купуюцца ў грахах і ў юрлівасьці песьцяцца,

7 заўсёды вучацца і ніколі ня могуць дайсьці да спазнаньня ісьціны.

8 Як Яній і Ямврый супрацівіліся Майсею, так і гэтыя супрацівяцца ісьціне, людзі са зьвіхнёным розумам, невукі ў веры.

9 Але яны няшмат пасьпеюць; бо іхныя безгалоўе выявіцца перад усімі, як і з тамтымі сталася.

10 А ты пайшоў сьледам за мною ў вучэньні, жыцьці, станюўчасьці, веры, велікадушнасьці, любові, цяпрлівасьці,

11 у ганеньнях, цярпеньнях, якія выпалі мне ў Антыяхіі, Іканіі, Лістрах; такія ганеньні я перанёс, і ад усіх выбавіў мяне Гасподзь.

12 Ды і ўсе, хто хоча жыць пабожна ў Хрысьце Ісусе, будуць прасьледавацца;

13 а ліхія людзі і ашуканцы будуць раскашаваць у зьле, зводзячы ў аблуды і ўпадаючы ў аблуды.

14 А ты трымайся таго, чаго навучаны, і што табе даверана, ведаючы, кім ты навучаны;

15 пры гэтым ты змалку ведаеш сьвятыя Пісаньні, якія могуць умудрыць цябе ў збавеньне вераю ў Хрыста Ісуса.

16 Усё Пісаньне боганатхнёнае і карыснае для навучаньня, для выкрыцьця, для выпраўленьня, для настаўленьня ў праведнасьці,

17 каб быў дасканалы Божы чалавек, да ўсякае добрае справы падрыхтаваны.

2 Цім 4

1 Дык, заклінаю цябе перад Богам і Госпадам (нашым) Ісусам Хрыстом, Які будзе судзіць жывых і мёртвых у прышэсьце Ягонае і Царстве Ягоным:

2 прапаведуй слова, настаўляй у час і ня ў час, выкрывай, забараняй, умаўляй доўга з поўнай цяраплівасьцю і настаўленьнем.

3 Бо будзе час, калі здоровага вучэньня прымаць ня будуць, а паводле сваіх прыхамацяў будуць выбіраць сабе настаўнікаў, лісьлівых слыху;

4 і ад ісьціны адвернуць вушы і прыгорнуцца да баек.

5 Але ты будзь пільны ва ўсім, цярапі скрушнасьць, выконвай справу дабравесьніка, выконвай служэньне тваё.

6 Бо я ўжо раблюся ахвяраю, і час майго ўшэсьця настаў.

7 Подзьвігам добрым я змагаўся, шлях закончыў, веру захаваў;

8 а цяпер рыхтуецца мне вянок праўды, які дасьць мне Гасподзь, справядлівы Судзьдзя, у дзень той; і ня толькі мне, але і ўсім, што палюбілі прышэсьце Яго.

9 Пастарайся прыйсьці да мяне неўзабаве.

10 Бо Дымас пакінуў мяне, палюбіўшы цяперашняе жыцьцё, і пайшоў у Фесалоніку, Крыскент у Галятыю, Ціт у Далмацыю; адзін Лукаш са мною.

11 Марка вазьмі і прывядзі з сабою, бо ён мне патрэбен на служэньне.

12 Тыхіка я паслаў у Эфэс.

13 Як пойдзеш, прынясі плашч, які я пакінуў у Траадзе ў Карпа, і кнігі, асабліва пергаментныя.

14 Аляксандр-меднік шмат учыніў мне ліха. Няхай яму Бог аддасьць паводле ўчынкаў ягоных!

15 Асьцерагайся яго і ты, бо ён надта ж супрацівіўся нашым словам.

16 Пры першай маёй абароне нікога ня было са мною, а ўсе мяне пакінулі. Хай не залічыцца ім!

17 А Гасподзь зьявіўся мне і ўмацаваў мяне, каб празь мяне сьцьвердзілася дабравесьце, і пачулі ўсе язычнікі; і я пазьбег ільвінай пашчы.

18 І выратуе мяне Гасподзь ад усякіх ліхіх дзеяў і захавае для Свайго Нябеснага Царства. Яму слава на векі вякоў. Амін.

19 Вітай Прыскілу і Акілу і дом Анісіфораў.

20 Эраст застаўся ў Карынфе; а Трахіма я пакінуў хворага ў Міліце.

21 Пастарайся прыйсьці да зімы. Вітаюць цябе Эвул і Пуд, і Лін і Клаўдзія, і ўсе браты.

22 Гасподзь Ісус Хрыстос з духам тваім. Мілата з вамі. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ЦІТА

- ¹ Павал, раб Божы, і апостал Ісуса Хрыста, па веры выбраных Божых і спазнаньня ісьціны, што вядзе да пабожнасьці,
- ² у надзеі на вечнае жыцьцё, якое абяцаў нязьменны ў слове Бог за часу спрадвечнага,
- ³ а ў Свой час зьявіў Сваё слова ў казані, даверанай мне загадам Збаўцы нашага, Бога, -
- ⁴ Ціту, сапраўднаму сыну ў супольнай веры: мілата, міласэрнасьць і мір ад Бога Айца і Госпада Ісуса Хрыста, Збаўцы нашага.
- ⁵ На тое я пакінуў цябе ў Крыце, каб ты давяршыў незакончанае і паставіў ва ўсіх гарадах прасьвітэраў, як я табе наказваў:
- ⁶ калі хто беспакінавы, адзін раз жанаты, дзяцей мае верных, не дакаранных за распусту або непакорлівасьць.
- ⁷ Бо япіскап мусіць быць беззаганны, як Божы домабудаўнік, ня дзёрзкі, не гняўлівы, ня п'яніца, не звадыяш, не карысьлівец,
- ⁸ а гасьцінны да вандроўнікаў, дабралюбны, цнатлівы, справядлівы, пабожны, устрымлівы,
- ⁹ павінен трымацца праўдзівага слова, згоднага з вучэньнем, каб ён быў моцны і настаўляў у здаровым вучэньні і супраціўцаў выкрываў.
- ¹⁰ Бо ёсьць шмат і непакорлівых, пустасловаў і ашуканцаў, асабліва з абрэзанных,
- ¹¹ якім трэба замыкаць вусны: яны разбэшчаюць цэлыя дамы, вучаць, чаго ня след, з ганебнай карысьлівасьці.
- ¹² Зь іх самых адзін, вершатворца, сказаў: «Крыцяне заўсёды хлусы, злыя зьвяры, вантробы ляньныя».
- ¹³ Сьведчаньне гэта справядлівае. З гэтай прычыны выкрывай іх строга, каб яны былі здаровыя ў веры,
- ¹⁴ ня слухаючы Юдэйскіх баек і пастановаў людзей, якія цураюцца ісьціны.
- ¹⁵ У чыстых усё чыстае: а ў апаганеных і няверных няма нічога чыстага, а спаганены і розум іхні ды сумленьне.
- ¹⁶ Яны кажуць, што ведаюць Бога; а справамі выракаюцца, бо гнюсныя, непакорлівыя і няздольныя ні на якія добрыя ўчынкі.

Ціт 2

- ¹ А ты кажы тое, што сугалосна са здаровым вучэньнем:
- ² каб старцы былі пільныя, спаважныя, цнатлівыя, здаровыя ў веры, у любові, у цяроплівасьці;
- ³ каб старыцы таксама апраналіся, як прыстойна сьвятым, ня былі паклёпніцы, не аддаваліся п'янству, вучылі дабру,
- ⁴ каб настаўлялі на розум маладых кахаць мужоў, любіць дзяцей,
- ⁵ быць цнатлівымі, чыстымі, гаспадарлівымі ў доме, добрымі, пакорлівымі мужам, каб не зьневажалася слова Божае.
- ⁶ Хлопцаў таксама ўмаўляй быць цнатлівымі.
- ⁷ Ва ўсім паказвай у сабе ўзор добрых учынкаў, у настаўніцтве чысьціню, разважлівасьць, непарушнасьць,
- ⁸ слова здаровае, бездакорлівае, каб супрацівец быў пасаромлены, ня маючы нічога сказаць пра нас кепскага.
- ⁹ Рабоў умаўляй скарацца сваім гаспадарам, дагаджаць ім ва ўсім, не супярэчыць,

¹⁰ ня красьці, а выяўляць усю добрую вернасьць, каб мы ва ўсім былі акрасаю вучэньня Збаўцы нашага Бога.

¹¹ Бо зьявілася мілата Божая, ратавальная ўсім людзям,

¹² якая вучыць нас, каб мы, адкінуўшы бязбожнасьць і зямныя пахацінствы, цнатліва, праведна і пабожна жылі ў гэтым веку,

¹³ чакаючы дабрашчаснага спадзяваньня і прышэсьця славы вялікага Бога і Збаўцы нашага Ісуса Хрыста,

¹⁴ Які аддаў Сябе за нас, каб выбавіць нас з усякай беззаконнасьці і ачысьціць Сябе народ адмысловы, шчыра адданы добрым учынкам.

¹⁵ Гэта кажы, умаўляй і выкрывай з усёю ўладаю, каб ніхто не пагарджаў табою.

Ціт 3

¹ Нагадвай ім скарацца і ўпакорвацца начальству і ўладам, быць гатовымі на ўсякія добрыя дзеі,

² нікога ня бэсьціць, быць не сварлівымі, а ціхмянымі, і паказваць поўную лагоду да ўсіх людзей.

³ Бо і мы былі колісь нмысьлі, нслухі, заблуды, былі рабы юру і розных асалодаў, жылі ў злосьці і зайздасьці, былі гнюсныя, ненавідзелі адно аднаго.

⁴ Калі ж зьявілася мілата і чалавекалюбства Збаўцы нашага, Бога,

⁵ Ён выбавіў нас не за дзеі праведнасьці, якія б мы ўчынілі, а з Свайго мілажалю, праз купель адраджэньня і абнаўленьня Сьвятым Духам,

⁶ Якога выліў на нас шчодро празь Ісуса Хрыста, Збаўцу нашага,

⁷ каб, апраўдаўшыся Ягонай мілатою, мы згодна са спадзяваньнем зрабіліся спадкаемцамі жыцьця вечнага.

⁸ Слова гэта слушнае; і я жадаю, каб ты пацвярджаў яго, каб тыя, што ўверавалі ў Бога, стараліся быць дбайнымі ў добрых учынках: гэта добра і карысна людзям.

⁹ А дурных перагаворстваў і радаслоўных звадаў, і спрэчак і калатні вакол закона пазьбягай, бо яны бескарысныя і марныя.

¹⁰ Ад ератыка, пасья першага і другога настаўленьня на розум, цурайся,

¹¹ ведаючы, што ён разбэсьціўся і грэшыць, і асуджаны сам сабою.

¹² Калі прышлю да цябе Артэму або Тыхіка, пасьпяшайся прыйсьці да мяне ў Нікаполь; бо я пастанавіў там зазімаваць.

¹³ Зіну-законьніка і Апалоса паклапаціся выправіць так, каб у іх ні ў чым ня было нястачы.

¹⁴ Хай і нашыя вучацца практыкавацца ў добрых учынках, у задавальваньні неабходных патрэбаў, каб ня былі бясплодныя.

¹⁵ Вітаюць цябе ўсе, хто са мною. Вітай тых, хто любіць нас у веры. Мілата з усімі вамі. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ФІЛІМОНА

- ¹ Павал, вязень Ісуса Хрыста, і Цімафей брат, Філімону любаснаму і супрацоўніку нашаму,
² і Апфіі, (сястры) любаснай, і Архіпу, спадзьвіжніку нашаму, і дамовай тваёй царкве:
³ мілата вам і мір ад Бога Айца нашага і Госпада Ісуса Хрыста.
⁴ Дзякую Богу майму, заўсёды спамянаючы цябе ў малітвах маіх,
⁵ чуючы пра тваю любоў і веру, якую маеш да Госпада Ісуса і да ўсіх сьвятых,
⁶ каб дзеянне веры тваёй было чыннае ў спазнаньні ўсякага ў вас добра ў Хрысьце Ісусе.
⁷ Бо мы маем вялікую радасьць і ўцеху ў любові тваёй, бо табою, браце, супакоены сэрцы сьвятых.
⁸ Таму, маючы вялікую ў Хрысьце адвагу загадваць табе, што трэба,
⁹ зь любові лепей прашу, ня хто які там, а я, Павал - старац, а цяпер вязень Ісуса Хрыста;
¹⁰ прашу цябе за сына майго Анісіма, якога нарадзіў я ў кайданах маіх:
¹¹ ён быў калісьці нягодны табе, а цяпер годны табе і мне: я вяртаю яго;
¹² а ты прымі яго, як маё сэрца.
¹³ Я хацеў пры сабе яго ўтрымаць, каб ён замест цябе паслужыў мне ў кайданах за зьвеставаньне;
¹⁴ але без тваёй згоды нічога не хацеў зрабіць, каб добрая справа твая была ня мусовая, а з добрае волі.
¹⁵ Бо, можа быць, ён на тое часова адлучыўся, каб ты прыняў яго назаўсёды,
¹⁶ ужо ня як раба, а вышэйшага за раба, брата любаснага, асабліва мне, а тым болей табе, і па плоці і ў Госпадзе.
¹⁷ І вось, калі маеш за супольніка мяне, дык прымі яго, як мяне.
¹⁸ Калі ж ён чым пакрыўдзіў цябе, альбо вінаваты табе, лічы гэта на мне.
¹⁹ Я, Павал, напісаў маёю рукою: «я заплачу»; не кажу табе пра тое, што ты і самім сабою мне вінаваты.
²⁰ Так, браце, дай мне скарыстацца табою ў Госпадзе; супакой маё сэрца ў Госпадзе.
²¹ Спадзяючыся на слухмянасьць тваю, а напісаў табе, ведаючы, што ты зробіш і болей, чым прашу.
²² А разам падрыхтуй мне і памяшканьне; бо, спадзяюся, што па малітвах вашых я буду дараваны вам.
²³ Вітае цябе Эпафрас, вязень разам са мною дзеля Ісуса Хрыста,
²⁴ Марк, Арыстарх, Дымас, Лукаш, супрацоўнікі мае.
²⁵ Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з духам вашым. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ДА ГАБРЭЯЎ

¹ Бог, Які шмат разоў і ўсякімі спосабамі гаварыў зьвеку да бацькоў нашых праз прарокаў,

² у апошнія дні гэтыя гаварыў нам праз Сына, Якога паставіў спадкаемцам усяго, празь Якога і вякі стварыў.

³ Гэты, будучы водбліскам славы Ягонай і вобразам істоты Ягонай і трымаючы ўсё словам сілы Сваёй, зьдзейсніўшы Сабою ачышчэньне грахоў нашых, сеў праваруч велічы на вышыні,

⁴ будучы настолькі дасканалейшым за анёлаў, наколькі слаўнейшае перад імі ўспадкаваў Імя.

⁵ Бо калі і каму з анёлаў сказаў Бог: «Ты Сын Мой, Я сёньня нарадзіў Цябе»? І яшчэ: «Я буду Яму Айцом, і Ён будзе Мне Сынам»?

⁶ Таксама, калі ўводзіць Першароднага ў сусьвет, кажа: «Няхай паклоняцца Яму ўсе анёлы Божыя».

⁷ Пра анёлаў сказана: «Ты творыш анёламі Сваімі духаў і слугамі Сваімі палымяны вагонь».

⁸ А пра Сына: «трон Твой, Божа, у век веку; жазло валадараньня Твайго - жазло праўды.

⁹ Ты палюбіў праўду і зьненавідзеў беззаконьне; таму памазаў Цябе, Божа, Бог Твой алеем радасьці больш за саўдзельнікаў Тваіх»;

¹⁰ І: «у пачатку Ты, Госпадзе, заснаваў зямлю, і нябёсы - дзеля рук Тваіх;

¹¹ яны загінуць, а Ты застанешся; і ўсе састарацца, нібы рыза,

¹² і як вопратку згорнеш іх, і зьменяцца; але Ты той самы і гады Твае ня скончацца».

¹³ Каму калі з анёлаў сказаў Бог: «сядзі праваруч Мяне пакуль пакладу Тваіх ворагаў падножкам нагам Тваім»?

¹⁴ Ці ж ня ўсе яны службовыя духі, пасыланыя на служэньне тым, якія маюць успадкаваць збавеньне?

Габр 2

¹ Таму мы павінны быць асабліва ўважлівыя да чутага, каб не адпасыці,

² бо, калі праз анёлаў абвешчанае слова было цьвёрдае, і ўсякі прыступ і непаслухмянасьць мелі справядлівую адплату,

³ дык як мы ўнікнем, занябдаўшы такое вялікае выратаваньне, якое, спачатку абвешчанае Госпадам, было ў нас умацавана тымі, якія чулі ад Яго,

⁴ што Бог і засьведчыў азнакамі і цудамі, і рознымі сіламі, і дарамі Духа Сьвятога па волі Ягонай?

⁵ Бо не анёлам Бог упакорыў будучы сьвет, пра які гаворым;

⁶ наадварот, нехта недзе засьведчыў, кажучы: «што ёсьць чалавек, што Ты памятаеш яго? альбо сын чалавечы, што Ты наведваеш яго?»

⁷ Ня дужа Ты ўнізіў яго перад анёламі; славаю й гонарам увянчаў яго, і паставіў яго над дзеямі рук Тваіх;

⁸ усё пакарыў пад ногі ягоныя». Калі ж пакарыў яму ўсё, дык не пакінуў нічога непакорным яму. Цяпер жа яшчэ ня бачым, каб яму ўсё было ўпакорана;

⁹ але бачым, што за перанясеньне сьмерці ўвянчаны славаю і гонарам Ісус, Які крыху быў прыніжаны перад анёламі, каб Яму, па мілаце Божай, зьведаць сьмерць за ўсіх.

¹⁰ Бо належала, каб Той, дзеля Каго ўсё і праз Каго ўсё, многіх сыноў вядучы да славы, Пачынальніка выратаваньня іх зрабіў празь цяргеньні.

11 Бо, і Той, Хто асьвячае, і каго асьвячаюць, усе - ад Адзінага; таму Ён не саромеецца называць іх братамі, кажучы:

12 «авяшчу Тваё імя братам Маім, сярод царквы апяю Цябе».

13 І яшчэ: «Я буду спадзявацца на Яго». І яшчэ: «вось, Я і дзеці, якіх даў Мне Бог».

14 А як дзеці былі ўдзельнікамі цела і крыві, дык Ён таксама прыняў іх, каб сьмерцю пазбавіць сілы таго, хто меў уладу сьмерці, гэта значыцца - д'ябла,

15 і выратаваць тых, якія ад страху сьмерці праз усё жыццё былі ў рабстве.

16 Бо не ад анёлаў прыме Ён, а прыме семя Абрагамавае.

17 Таму Ён павінен быў ва ўсім прыпадобніцца да братоў, каб быць міласэрным і верным Першасьвятаром прад Богам на ўмілажальваньне за грахі народу.

18 Бо, як сам Ён перацярпеў, быў спакушаны, дык можа памагчы і тым, каго спакушаюць.

Габр 3

1 Таму, браты сьвятыя, супольнікі нябеснага пакліканьня, уразумейце Пасланца і Першасьвятара вызнаньня нашага, Ісуса Хрыста,

2 Які верны Таму, Хто паставіў Яго, як і Майсей ва ўсім доме Ягоным.

3 Ён бо варты тым большае славы перад Майсеем, чым большы гонар мае ў параўнаньні з домам той, хто ўладкаваў яго;

4 бо кожны дом ладкуецца некім; а Хто ўладкаваў усё, ёсьць Бог.

5 І Майсей верны ўва ўсім доме Ягоным, як службіт, на сьведчаньне таго, што трэба было абвясціць.

6 А Хрыстос - як Сын у доме Ягоным; а дом Ягоны - мы, калі толькі адвагу і спадзяваньне, якімі хвалімся, цвёрда захаваем да канца.

7 Чаму, як кажа Дух Сьвяты, «сёньня, як пачуеце голас Ягоны,

8 не жжарсьцьвеце сэрцаў вашых, як у час смуты, у дзень спакушэньня ў пустыні,

9 дзе спакушалі мяне бацькі вашы, выпрабоўвалі Мяне і бачылі дзеі Мае сорок гадоў.

10 Таму Я і ўгнаваўся на той род, і сказаў: «няспынна блукаюць сэрцам, ня зьведалі яны пуцывінаў Маіх;

11 таму я прысягнуў у гневе Маім, што яны ня ўвойдуць у спачын Мой».

12 Глядзецце, браты, каб ня было ў кім у вас сэрца ліхога і нявернага, каб вам не адступіцца ад Бога жывога.

13 А настаўляйце адно аднаго кожны дзень, пакуль можна казаць «сёньня», каб хто з вас не жжарсьцьвеў, зьвёўшыся грэхам;

14 Бо мы зрабіліся супольнікамі Хрысту, калі толькі пачатае жыццё цвёрда ўтрымаем да канца,

15 пакуль гаворыцца: «сёньня, як пачуеце голас Ягоны, не жжарсьцьвеце сэрцаў вашых, як у час смуты».

16 Бо некаторыя, што чулі, пачалі абурацца; але ня ўсе, што выйшлі зь Егіпта з Майсеем.

17 На каго ж гневаўся Ён сорок гадоў? Хіба не на тых, што зграшылі, чые косьці засталіся ў пустыні?

18 Супроць каго прысягаў, што ня ўвойдуць у спачын Ягоны, калі ня супроць непакорлівых?

19 І вось, бачым, што яны не маглі ўвайсьці за няверства.

Габр 4

¹ А таму будзем асьцерагацца, каб, калі яшчэ застаецца абяцаньне ўвайсьці ў спачын Ягоны, ня сталася, што нехта з вас ужо спазьніўся.

² Бо і нам яно абвешчана, як і тым; але не дало ім карысьці слова чутае, не спалучанае зь вераю тых, якія чулі.

³ А ўваходзім у спачын мы, якія ўверавалі, як Ён і сказаў: «Я прысягнуў у гневе Маім, што яны ня ўвойдуць у спачын Мой», хоць дзеі Ягоныя былі зьдзейсьненыя яшчэ на пачатку сьвету.

⁴ Бо дзесьці сказана пра сёмы дзень так: «і спачыў Бог у дзень сёмы ад усіх дзеяў Сваіх».

⁵ І яшчэ тут: «ня ўвойдуць у спачын Мой».

⁶ І вось, як некаторым застаецца ўвайсьці ў яго, а тыя, каму раней абвешчана, не ўвайшлі ў яго за непакорлівасьць,

⁷ дык яшчэ вызначае пэўны дзень, «сёньня», кажучы праз Давіда, пасля такога доўгага часу, як вышэй сказана: «сёньня, як пачуеце голас Ягоны, не жжарсьцьеце сэрцаў ваших».

⁸ Бо калі Ё Ісус сын Нава даў ім спачын, дык ня было б сказана пасля таго пра іншы дзень.

⁹ Таму народу Божаму яшчэ застаецца субоцтва.

¹⁰ Бо, хто ўвайшоў у спачын Ягоны, той і сам спачыў ад дзеяў сваіх, як і Бог ад Сваіх.

¹¹ Дык вось, пастараймся ўвайсьці ў спачын той, каб хто на той самы прыклад не падупаў непакорлівасьці.

¹² Бо слова Божае жывое і дзейснае і вастрэйшае за любы меч двусечны: яно пранікае да разьдзяленьня душы і духа, суглобаў і мозгу, і судзіць помыслы і намеры сардэчных.

¹³ І няма стварэньня, схаванага ад Яго, а ўсё аголена і адкрыта прад вачыма Ягонымі: Яму дамо адказ.

¹⁴ І вось, маючы Першасьвятара вялікага, Які прайшоў нябёсы, Ісуса Сына Богага, будзем цвёрда трымацца веравызнаньня нашага.

¹⁵ Бо мы маем не такога Першасьвятара, Які ня мог бы спагадаць нам у немацах нашых, а Такога, Які, як і мы, дасьведчаны ва ўсім, акрамя грэху.

¹⁶ Таму прыступайма з адвагаю да трона мілаты, каб атрымаць міласць і здабыць мілату на свечасовую дапамогу.

Габр 5

¹ Бо кожны першасьвятар зь людзей выбіраны, людзям жа і пастаўляецца на служэньне Богу, каб прыносіць дары і ахвяры за грахі,

² каб мог паблагаць неабазнаным і заблуканым; бо і сам абложаны немаччу,

³ і таму ён павінен як за людзей, так і за сябе прыносіць ахвяры за грахі.

⁴ І ніхто сам сабою ня прымае гэтага гонару, а толькі пакліканы Богам, як і Аарон.

⁵ Так і Хрыстос ня Сам Сабе прысвоіў славу быць першасьвятаром, а Той, Хто сказаў Яму: «Ты Сын Мой, Я сёньня нарадзіў Цябе»;

⁶ як і ў іншым месцы кажа: «Ты сьвятар навек па чыне Мелхісэдэка».

⁷ Ён, у дні плоці Сваёй, зь вялікім галашэньнем і са сьлязьмі прынёс малітвы і маленьні Таму, Хто меў моц урагаваць Яго ад сьмерці, і пачуты быў за Сваю богабаязнасьць;

⁸ хоць Ён і Сын, аднак празь цяrpеньні навучыўся паслушэнству;

⁹ і, удасканаліўшыся, спрычыніўся да вечнага збавеньня ўсіх паслухмяных Яму,

10 і быў названы ад Бога Першасьятаром па чыне Мелхісэдэка.

11 Пра гэта сьлед было б нам гаварыць многа; але цяжка патлумачыць, бо вы зрабіліся няздольныя слухаць.

12 Бо, мяркуючы па часе, вам належала быць настаўнікамі; але вас зноў трэба вучыць першаасновам слова Божага, і вам патрэбнае малако, а ня цвёрдая ежа.

13 Кожны, кормлены малаком, неабазнаны ў слове праўды, бо ён дзіця;

14 а цвёрдая ежа ўласьцівая дасканалым, у якіх пачуцьці навыкам прывучаны адрозьніваць дабро і зло.

Габр 6

1 Пасьля, пакінуўшы пачаткі вучэньня Хрыстовага, пасьпяшаймася да дасканаласьці; і ня будзем зноў закладаць аснову да камяння за мёртвыя дзеі і аснову веры ў Бога,

2 вучэньню пра хрышчэньні, пра ўскладаньне рук, пра ўваскрэсьленьне мёртвых і пра суд вечны.

3 І гэта зробім, калі Бог дазволіць.

4 Бо немагчыма - тых, што адзін раз пасьвечаныя і паспыталі дару нябеснага, і зрабіліся супольнікамі Духа Сьвятога,

5 і паспыталі добраснага слова Божага і сіл будучага веку,

6 і адпалі, - нанава ўзнаўляць пакаяньнем, калі яны зноў крыжуюць у сабе Сына Божага і паглумляюць Яго.

7 Зямля, якая піла дождж, што шматкроць на яе ападае, і родзіць збажыну, карысную тым, каму і вырошчваецца, прымае дабраславеньне ад Бога;

8 а якая плодзіць церні і бадзякі - няпрыдатная і блізкая да пракляцця, канец якога - спаленьне.

9 А што да вас, любасныя, дык мы спадзяёмся, што вы ў лепшым стане і трымаецеся збавеньня, хоць і гаворым так.

10 Бо не несправядлівы Бог, каб забыў дзею вашу і працу любові, якую вы выявілі ў імя Ягонае, паслужыўшы і служачы сьвятым.

11 А жадаем, каб кожны з вас, дзеля поўнай пэўнасьці ў надзеі, выяўляў такую самую руслівасьць да канца;

12 каб вы не разгультаіліся, а пераймалі тых, якія вераю і доўгай цярплівасьцю спадкуюць абяцаньні.

13 Бог, даючы абяцаньне Абрагаму, калі ня мог нікім вышэйшым прысягнуць, прысягаў Самім Сабою,

14 кажучы: «у ісьціне дабраслаўляючы, дабраслаўляю цябе і памнажаючы памножу цябе».

15 І так Абрагам цярплівасьцю атрымаў абяцанае.

16 Людзі прысягаюць вышэйшым, і прысяга на сьведчаньне кладзе канец усякай спрэчцы іхняй.

17 Таму і Бог, хочучы пераважней паказаць спадкаемцам абяцаньня непарушнасьць Сваёй волі, скарыстаўся прысягай,

18 каб у двух непарушных рэчах, у якіх немагчыма Богу зманіць, моцную ўцеху мелі мы, пастанавіўшы прыняць прызначаную надзею,

19 якая для душы ёсьць - быццам якар бясьпечны і моцны, і ўваходзіць усярэдзіну за заслону,

20 куды як наш папярэднік увайшоў Ісус, стаўшыся Першасьвятаром навек па чыне Мелхісэдэка.

Габр 7

- ¹ Бо Мелхісэдэк, цар Саліма, сьвятар Бога Ёсявышняга, - той, які сустрэў Абрагама і дабраславіў яго, калі гэты вяртаўся пасля паражэння цароў,
- ² якому і дзесяціну выдзеліў Абрагам з усяго, - па-першае, згодна са значэннем імя - цар праўды, а потым і цар Саліма, што азначае - цар сьвету,
- ³ бяз бацькі, бяз маці, без радаводу, ня маючы ні пачатку дзён, ні канца жыцця, прыпадобнены да Сына Божага, застаецца сьвятаром назаўсёды.
- ⁴ Бачыце, які вялікі той, каму і Абрагам-патрыярх даў дзесяціну з найлепшых здабыткаў сваіх.
- ⁵ Тыя з сыноў Левііных, што прымаюць сьвятарства, маюць заповедзь - браць па законе дзесяціну з народу, гэта значыць, са сваіх братоў, хоць і гэтыя паходзяць са сьцёгнаў Абрагамавых.
- ⁶ Але гэты, які не паходзіць з роду іхняга, узяў дзесяціну з Абрагама і дабраславіў таго, хто меў абяцанні.
- ⁷ Бяз усякага супраціву меншага дабраслаўляе большы.
- ⁸ І тут дзесяціны бяруць людзі сьмяротныя, а там той, хто мае пра сябе сьведчаньне, што ён жыве.
- ⁹ І, можна сказаць, сам Левій, які бярэ дзесяціну, у асобе Абрагама даў дзесяціну:
- ¹⁰ бо ён быў яшчэ ў сьцёгнах у бацькі, калі Мелхісэдэк спаткаў яго.
- ¹¹ І вось, калі б дасканаласьць дасягалася празь ляміцкае сьвятарства, - бо зь ім спалучаны закон народу, - дык якая яшчэ была б патрэба зьяўляцца іншаму сьвятару па чыне Мелхісэдэка, а не па чыне Абрагамавым звацца?
- ¹² Бо зь пераменаю сьвятарства павінен перамяніцца і закон,
- ¹³ бо Той, пра Якога гаворыцца гэта, належаў да іншага роду, зь якога ніхто ня служыў каля ахвярніка;
- ¹⁴ бо вядома, што Гасподзь наш зазьзяў з роду Юдавага, пра які Майсей нічога не сказаў адносна сьвятарства.
- ¹⁵ І гэта яшчэ яснаей відаць з таго, калі ў падабенстве Мелхісэдэкавым паўстае сьвятар іншы,
- ¹⁶ які стаўся такім не паводле закона заповедзі цялеснай, а з моцы жыцця няспыннага.
- ¹⁷ Бо засьведчана: «Ты сьвятар навакі па чыне Мелхісэдэка».
- ¹⁸ А скасаваньне ранейшай заповедзі бывае з прычыны яе нямоцнасьці і непатрэбнасьці,
- ¹⁹ бо закон нічога не давёў да дасканаласьці; але ўводзіцца лепшая надзея, празь якую мы набліжаемся да Бога.
- ²⁰ А як гэта было не бяз прысягі, -
- ²¹ бо тыя былі сьвятарамі бяз прысягі, а Гэты з прысягаю, бо пра яго сказана: «прысягаўся Гасподзь і не раскаецца: Ты сьвятар навакі па чыне Мелхісэдэка»,
- ²² дык і лепшага завету заручнікам стаўся Ісус.
- ²³ Прытым тых сьвятароў было многа, бо сьмерць не дапускала быць аднаму;
- ²⁴ а Гэты, як што жыве вечна, мае і сьвятарства непрамінушае,
- ²⁵ таму і можа заўсёды ратаваць тых, якія прыходзяць празь Яго да Бога, Які заўсёды жывы, каб хадайнічаць за іх.
- ²⁶ Такі і павінен быць у нас Першасьвятар: сьвяты, несаўдзельны злу, беззаганны, далёкі ад грэшнікаў і ўзьнесены вышэй за нябёсы,
- ²⁷ Які ня мае патрэбы, як тыя першасьвятары, штодня прыносіць ахвяры сьпярга за свае грахі, а потым за грахі народу; бо Ён гэта зрабіў аднаго разу, ахвяраваўшы Самім Сабою.

28 Бо закон устаноўлівае першасьвятарамі людзей немачных; а слова прысяжнае, пасьля закона, паставіла Сына, навек дасканалага.

Габр 8

1 А галоўнае ў тым, пра што кажам, вось што: мы маем такога Першасьвятара, які сеў праваруч трона велічы на нябёсах

2 і ёсьць Сьвяшчэнадзейнік сьвяцілішча і скініі сапраўднай, якую ўзьёў Гасподзь, а не чалавек.

3 Кожны першасьвятар пастаўляецца прыносіць дары і ахвяры; а таму трэба было, каб і Гэты таксама меў, што ахвяраваць.

4 Колькі б Ён заставаўся на зямлі, дык ня быў бы і сьвятаром; бо тут такія сьвятары, якія па законе прыносяць дары,

5 якія служаць вобразу і ценю нябеснага, як сказана было Майсею, калі ён пачынаў ставіць скінію: глядзі, сказана, зрабі ўсё па ўзоры, паказаным табе на гары.

6 Але Гэты Першасьвятар атрымаў служэньне тым больш выдатнае, чым лепшага Ён заступнік запавету, які ўгрунтаваны на самых лепшых абяцаньнях.

7 Бо калі б першы завет быў без пахібы, ня было б патрэбы шукаць месца іншаму.

8 Але прарок, дакараючы іх, кажа: «вось настаюць дні, кажа Гасподзь, калі я заключу з домам Ізраіля і з домам Юды новы завет,

9 не такі завет, які я заключыў з бацькамі іхнімі ў той час, калі ўзяў іх за руку, каб вывесці іх зь зямлі Егіпецкай; бо яны ня жылі ў тым зававеце Маім, і Я заняў іх, кажа Гасподзь.

10 Вось завет, які даю ў спадчыну дому Ізраілеваму пасьля тых дзён, кажа Гасподзь: пакладу законы Мае ў думкі іхнія, і напішу іх на сэрцы іхнім, і буду ім Богам, а яны будуць Маім народам.

11 І ня будзе вучыць кожны блізкага свайго, і кожны брата свайго, кажучы: спазнай Госпада; таму што ўсе, ад малога да вялікага, будуць ведаць Мяне.

12 Бо я буду міласэрны да няпраўдаў іхніх і грахоў іхніх і беззаконьняў іхніх не згадаю болей».

13 Кажучы «новы», паказаў прахласьць першага; а тое, што прахне і старыцца, блізкае да зьнішчэньня.

Габр 9

1 І першы завет меў уставу пра набажэнства і сьвяцілішча зямное,

2 бо пастаўлена была скінія першая, у якой былі сьвяцільня, і стол, і хлябы пакладныя, і якая называецца «сьвятое».

3 А за другою заслонаю была скінія, называная «сьвятое сьвятых»,

4 у якой мелася залатая кадзільніца і абкладзены з усіх бакоў золатам каўчэг завета, дзе былі залаты посуд з маннаю, жазло Ааронава расьцьвілае і скрыжалі завета,

5 а над ім хэрувімы славы, якія асланялі ачышчальню; пра што ня трэба цяпер гаварыць падрабязна.

6 Пры такім уладкаваньні, у першую скінію заўсёды ўваходзяць сьвятары служыць Набажэнства;

7 а ў другую - адзін раз на год адзін толькі першасьвятар, не бяз крыві, якую ахвяруе за сябе і за грахі неабазнанасьці народу.

8 Гэтым Дух Сьвяты паказвае, што яшчэ не адкрыта дарога ў сьвяцілішча, пакуль стаіць ранейшая скінія.

- ⁹ Яна ёсьць вобраз цяперашняга часу, калі прыносяцца дары і ахвяры, якія ня могуць зрабіць у сумленьні дасканалым ахвяравальніка,
- ¹⁰ і якія з прысмакамі і пітвом, і рознымі абмываньнямі і абрадамі, што датычацца плоці, устаноўленыя былі толькі да часу выпраўленьня.
- ¹¹ Але Хрыстос, Першасьвятар будучых дабротаў, прыйшоўшы з большай і дасканалейшай ськініяй, нерукатворнаю, гэта значыць, не таго ўсталяваньня,
- ¹² і ня з крывёю казлоў і цялят, а са Сваёю Крывёю; аднаго разу ўвайшоў у сьвяцілішча і набыў вечнае адкупленьне.
- ¹³ Бо, калі кроў цялят і казлоў і попел ялаўкі праз акрапленьне асьвячае апаганеных, каб чыстае было цела,
- ¹⁴ дык наколькі ж болей Кроў Хрыста, Які Духам Сьвятым прынёс Сябе, бездакорнага, Богу, ачысьціць сумленьне нашае ад мёртвых дзеяў, на служэньне Богу жывому і Сапраўднаму!
- ¹⁵ І таму Ён ёсьць Заступнік Новага Запавета, каб у выніку сьмерці Ягонаі, якая была дзеля адкупленьня ад злачынстваў, зробленых у першым заповеце, пакліканьня да вечнай спадчыны атрымалі абяцаньне.
- ¹⁶ Бо, дзе завяшчаньне, там трэба, каб настала сьмерць завяшчальніка,
- ¹⁷ бо завяшчаньне мае сілу пасля памерлых; яно ня мае сілы, калі завяшчальнік жывы.
- ¹⁸ Таму і першы завет быў уцверджаны не бяз крыві,
- ¹⁹ бо і Майсей, прамовіўшы ўсе заповедзі паводле закона перад усім народам, узьў кроў цялят і казлоў з вадою і воўнай чырванёнаю і ісопам, і акрапіў як самую кнігу, так і ўвесь народ,
- ²⁰ кажучы: «гэта кроў завета, які запавядаў вам Бог».
- ²¹ Таксама акрапіў крывёю і ськінію і ўвесь посуд богаслужбовы.
- ²² Ды і ўсё амаль паводле закона ачышчаецца крывёю, і без праліцьця крыві ня бывае дараваньня.
- ²³ Таму і вобразы нябеснага павінны былі ачышчацца гэтымі, а самае нябеснае лепшымі за гэтыя ахвярамі.
- ²⁴ Бо Хрыстос ўвайшоў не ў рукатворнае сьвяцілішча, паводле вобразу сапраўднага ўсталяванае, а ў самое неба, каб стаць сёньня за нас перад абліччам Божым,
- ²⁵ і не на тое, каб шматкроць ахвяроўваць Сабою, як першасьвятар уваходзіць у сьвяцілішча штогод з чужою крывёю;
- ²⁶ інакш належала б Яму шматкроць пакутаваць ад пачатку сьвету. А Ён адзін раз, пад канец вякоў, зьявіўся для зьнішчэньня грэху ахвяраю Сваёю.
- ²⁷ І як людзям належыць адзін раз памерці, а потым суд,
- ²⁸ так і Хрыстос: адзін раз прынёсшы Сябе ў ахвяру, каб пабраць грахі многіх, другі раз зьявіцца ня дзеля ачышчэньня грэху, а дзеля тых, што чакаюць Яго на збавеньне.

Габр 10

- ¹ Закон, маючы цень будучых дабротаў, а не самы вобраз рэчаў, аднымі тымі самымі ахвярамі, якія кожны год стала прыносяцца, ніколі ня можа зрабіць дасканалымі тых, што прыходзяць зь імі.
- ² Інакш перасталі б прыносіць іх, бо ахвяравальнікі, ачышчаныя адзін раз, ня мелі б ужо ніякага ўсьведамленьня грахоў.
- ³ Але ахвярамі штогод робіцца напамін пра грахі;
- ⁴ бо немагчыма, каб кроў цялят і казлоў зьнішчала грахі.
- ⁵ Таму Хрыстос, уваходзячы ў сьвет, кажа: «ахвяры і прынашэньня Ты не захацеў, але цела падрыхтаваў Мне.

⁶ Усеспаленні і ахвяры за грэх не даспадобы Табе.

⁷ Тады Я сказаў: вось, іду, як у пачатку кнігі напісана пра Мяне, выканаць волю Тваю, Божа»;

⁸ сказаўшы раней, што ні ахвяр, ні прынашэнняў, ні ўсеспаленняў, ні ахвяры за грэх, - якія прыносяцца паводле закона, - Ты не захацеў і не ўпадабаў,

⁹ потым дадаў: «вось, іду выканаць волю тваю, Божа». Адмяняе першае, каб пастанавіць другое.

¹⁰ Па гэтай воль асьвечаныя мы аднаразовым прынясеннем Цела Ісуса Хрыста.

¹¹ І кожны сьвятар штодзень стаіць у служэнні і шмат разоў прыносіць адны і тыя самыя ахвяры, якія ніколі ня могуць знішчыць грахоў.

¹² А Ён, прынёсшы адну ахвяру за грахі, назаўсёды сеў праваруч Бога,

¹³ чакаючы потым, пакуль ворагі Ягоныя будуць пакладзены «падножжам ног Ягоных».

¹⁴ Бо Ён адным прынашэннем назаўсёды зрабіў дасканалымі тых, хто асьвечанаеца.

¹⁵ Пра гэта сьведчыць вам і Дух Сьвяты; бо сказана:

¹⁶ «вось запавет, які завяшчаю ім пасля тых дзён, кажа Гасподзь: увяду законы Мае ў сэрцы іхнія, і ў думках іхніх напішу іх,

¹⁷ і грахоў іхніх і беззаконняў іхніх не ўзгадаю больш».

¹⁸ А дзе ёсць дараваньне грахоў, там не патрэбнае прынашэнне за іх.

¹⁹ І вось, браты, маючы адвагу ўваходзіць у сьвяцілішча праз Кроў Ісуса Хрыста, шляхам новым і жывым,

²⁰ які Ён зноў адкрыў нам праз заслону, гэта значыцца, праз плоць Сваю,

²¹ і маючы вялікага Сьвятара над домам Божым,

²² прыступайма са шчырым сэрцам, з поўнаю вераю, крапленнем ачысьціўшы сэрцы ад пахібнага сумленьня, і абмыўшы цела вадой чыстаю,

²³ будзем трымацца вызнаньня надзеі непахісна, бо верны Той, Хто абяцаў;

²⁴ будзем уважлівыя адно да аднаго, заахвочваючы ў любові і добрых учынках;

²⁵ ня будзем пакідаць сходу свайго, як гэта ў некаторых у звычай; а будзем намаўляць адно аднаго, і тым болей, чым выразней бачыце набліжэньне дня таго.

²⁶ Бо, калі мы, атрымаўшы спазнаньне ісьціны, самахоць грэшым, дык не застаецца больш ахвяры за грахі,

²⁷ а нейкае страшнае чаканьне суду і лютасьці вагню, гатовага зжэрці супраціўцаў.

²⁸ Калі чалавек, які адкінуў закон Майсееў, пры двух і трох сьведках, безь мілажалю караецца сьмерцю,

²⁹ дык наколькі ж цяжэйшае, думаецца, кары варты будзе той, хто топча Сына Божага і не ўважае за сьвятыню Кроў запавета, якою асьвечаны, і Духа мілаты абражае?

³⁰ Мы ведаем Таго, Хто сказаў: «у Мяне адпомста, Я аддам, кажа Гасподзь». І яшчэ: «Гасподзь будзе судзіць народ Свой».

³¹ Страшна трапіць у рукі Бога жывога!

³² Успомніце ранейшыя дні вашыя, калі вы, дасьведчаныя, вытрымалі вялікі подзьвіг пакутаў,

³³ то самі сярод глумленьня і зьдзекаў, служачы відовішчам іншым, то будучы супольнікамі тых, што гэта зазналі;

³⁴ бо вы і маім кайданам спагадалі, і рабунак маёмасьці вашай прымалі з радасьцю, ведаючы, што ёсць у вас на нябёсах маёмасьць лепшая і непрамінушчая.

35 Дык не пакідайце спадзявання вашага, якое мае атрымаць вялікую аддзяку.

36 Цярплівасць патрэбна вам, каб, выканаўшы волю Божую, атрымаць абяцанае;

37 «яшчэ крыху, зусім крыху, і Той, Хто мае прыйсці, прыйдзе і не забавіцца.

38 Праведны вераю жыць будзе; а калі хто заважаецца, ня хінецца да таго душа Мая».

39 А мы ня з тых, што вагаюцца на пагібель, а стаім у веры на ратунак душы.

Габр 11

1 А вера ёсць здзяйсненне чаканага і ўпэўненасць у нябачным.

2 У ёй засведчаны продкі.

3 Вераю спазнаём, што які створаны словам Божым, так што зь нябачнага пайшло бачнае.

4 Вераю Авель прынёс Богу ахвяру лепшую, ніж Каін; ён атрымаў сведчаньне, што ён праведны, як засведчыў Бог пра дары ягоныя; ёю ён і пасля сьмерці гаворыць яшчэ.

5 Вераю Энох пераселены быў так, што ня бачыў сьмерці; і ня стала яго, таму што Бог перасяліў яго. Бо раней перасяленьня свайго атрымаў ён сведчаньне, што дагадзіў Богу.

6 А бязь веры дагадзіць Богу немагчыма; бо трэба, каб той, хто прыходзіць да Бога, верыў, што Ён ёсць, і шукальнікам Яго дасць.

7 Вераю Ной, атрымаўшы абвешчаньне пра тое, што яшчэ ня было бачна, богабаязна збудаваў каўчэг на выратаваньне дому свайго; ёю асудзіў ён (увесь) сьвет і зрабіўся спадкаемцам праведнасьці па веры.

8 Вераю Абрагам паслухаўся наказу ісьці ў краіну, якую меўся атрымаць у спадчыну, і пайшоў, ня ведаючы, куды ідзе.

9 Вераю жыў ён на зямлі абяцанай, як на чужой, і жыў у наметах зь Ісаакам і Якавам, супольнымі спадкаемцамі таго самага абяцання;

10 бо ён чакаў горада, які мае аснову, дойдлі і будаўнік якога Бог.

11 Вераю і сама Сарра (будучы бесплодная) атрымала сілу на прыняцьце семени і не па часе ўзросту нарадзіла; бо ведала, што верны Той, Хто абяцаў.

12 І таму ад таго, і прытым амярцьвелага, паўстала так многа, як многа зорак на небе і як безьліч пяску на беразе марскім.

13 Усе гэтыя памерлі ў веры, не атрымаўшы абяцанняў, а толькі здалёк глядзелі, і радаваліся, і казалі пра сябе, што яны вандроўнікі і прыхадні на зямлі;

14 бо тыя, якія так кажуць, паказваюць, што яны шукаюць бацькаўшчыны.

15 І калі б яны мелі наўме тую бацькаўшчыну, зь якое выйшлі, дык мелі б час вярнуцца;

16 але яны імкнуліся да лепшага, гэта значыцца, да нябеснага; таму і Бог не саромеецца іх, называючы Сябе іхнім Богам: бо Ён падрыхтаваў ім горад.

17 Вераю Абрагам, будучы спакушаны, прынёс у ахвяру Ісаака і, маючы абяцаньне, прынёс адзінароднага,

18 пра якога было сказана: «у Ісааку табе сямя»;

19 бо ён думаў, што Бог моцны і зь мёртвых уваскрэсіць, таму і атрымае яго са сьмерці.

20 Вераю ў будучыню Ісаак дабраславіў Якава і Ісава.

21 Вераю Якаў, паміраючы, дабраславіў кожнага сына Язэпавага і пакланіўся, абaperшыся на жазло сваё.

22 Вераю Язэп пры сконе нагадаў пра выхад сыноў Ізраілевых, наказаў пра косьці свае.

23 Вераю Майсей пасыля нараджэньня тры месяцы хаваны быў бацькамі сваімі; бо бачылі яны, што дзіця цудоўнае, і не спалохаліся царскага загаду.

24 Вераю Майсей, у сталым веку, адмовіўся называцца сынам дачкі фараонавай,

25 і лепей захацеў пакутаваць з народам Божым, чым мець часовую, грахоўную асалоду,

26 і зьневажаньне Хрыстовае палічыў большым сабе багацьцем, чым Егіпецкія скарбы; бо ён глядзеў на аддзяку.

27 Вераю пакінуў ён Егіпет, не пабаяўшыся гневу царскага; бо ён, як бы бачачы Нябеснага, быў цьвёрды.

28 Вераю справіў ён пасху і праліцьцё крыві, каб вынішчальнік першынцаў не крануў іх.

29 Вераю перайшлі яны Чэрмнае мора, як па сушы, - на што рызыкнуўшы, Егіпцяне патанулі.

30 Вераю ўпалі сьцены Ерыхонскія пасыля сямідзённай аблогі.

31 Вераю Рааў-распусьніца, мірна прыняўшы выведнікаў (і правёўшы іх іншай дарогаю), не загінула зь нявернымі.

32 І што яшчэ скажу? Ня хопіць мне часу, каб распавядаць пра Гедэона, пра Варака, пра Самсона і Яфая, пра Давіда, Самуіла і (іншых) прарокаў,

33 якія вераю перамагалі царствы, тварылі праўду, атрымлівалі абяцаньні, замыкалі пашчы лвам,

34 тушылі сілу вагню, пазьбягалі вострага меча, мацаваліся ад немачы, былі моцныя на вайне, праганялі кагорты чужынцаў;

35 жонкі атрымлівалі нябожчыкаў сваіх уваскрэслымі; а іншыя замучаны былі, ня прыняўшы вызваленьня, каб атрымаць лепшае ўваскрэсьленьне;

36 іншыя перанесьлі здзекі і пабоі, а таксама кайданы і цямніцу.

37 Былі павіваныя камянямі, пілаваныя, катаваныя, паміралі ад меча, блукалі ў авечых і казіных скурах, цярпелі нястачы, уціскі, аслабленьне;

38 тыя, каго ўвесь сьвет ня быў варты, блукалі па пустынях і горах, па пячорах і цясьнінах зямных.

39 І ўсе гэтыя, засьведчаныя ў веры, не атрымалі абяцанага,

40 таму што Бог прадугледзеў нам нешта лепшае, каб яны не бяз нас дасягнулі дасканаласьці.

Габр 12

1 Таму і мы, маючы вакол сябе такую хмару сьведкаў, скінем зь сябе ўсякі цяжар і грэх, які аблытвае нас, і цярпліва будзем праходзіць праз поле змаганьня, якое ляжыць перад намі,

2 глядзячы на Пачынальніка і Спраўцу веры, Ісуса, Які, дзеля радасьці, што была перад Ім, прыняў крыж, пагардзіўшы ганьбаю, і сеў праваруч трона Божага.

3 Падумайце пра Таго, Хто перацерпеў такі над Сабою глум ад грэшнікаў, каб вам не зьнемагчы і не паслабіцца душамі вашымі.

4 Вы яшчэ не да крыві змагаліся, адольваючы грэх,

5 і забылі суцяшэньне, якое прапануецца вам, як сынам: «Сыне мой! не пагрэбуй караю Гасподняй і не маркоціся, калі Ён выкрывае цябе.

6 Бо Гасподзь, каго любіць, таго і карае; а б'е кожнага сына, якога прымае».

7 Калі вы прымаеце кару, дык Бог учыняе з вамі, як з сынамі. Бо ці ёсьць які сын, якога б не караў бацька.

8 Калі ж застаяцеся без пакараньня, якое ўсім агульнае, дык вы - няпраўныя дзеці, а ня сыны.

9 Прытым, калі мы, каранья цялеснымі бацькамі нашымі, баяліся іх, дык ці ж не намнога больш павінны скарыцца Айцу духаў, каб жыць?

10 Тыя каралі нас самохаць на некалькі дзён; а Гэты - дзеля карысці, каб мы мелі супольнасьць у сьвятасьці Ягонай.

11 Усякае пакараньне ў цяперашні час здаецца ня радасьцю, а журбою; але пасья навучаным празь яе дае мірны плод праведнасьці.

12 Таму «ўмацуйце зьняможаныя рукі й калені»

13 і «хадзеце проста нагамі вашымі, каб кульгавае ня збочыла, а лепшае выправілася».

14 Старайцеся мець мір з усімі і сьвятасьць, безь якое ніхто не пабачыць Госпада.

15 Сачэце, каб хто ня страціў мілаты Божае; каб які «горкі карань, калі вырасьце, не нарабіў шкоды», і каб ім не апаганіліся многія»;

16 каб ня было паміж вамі якога распусьніка, альбо бязбожніка, які, нібы Ісаў, за адну ежу адмовіўся ад свайго першародства.

17 Бо вы ведаеце, што пасья таго ён, хочучы ўспадкаваць дабраславеньне, быў адкінуты; ня мог перамяніць думак бацькі, хоць і прасіў за тое сьлёзна.

18 Вы падступіліся не да гары, да якой можна дакрануцца, і ўспалымнёнай вагнём, не да цемры і змроку і буры,

19 не да трубнага гуку і голасу словаў, пры якім слухачы прасілі, каб ніякіх словаў ім больш не казалі,

20 бо яны не маглі вытрываць таго, што запавядалася: «калі і зьвер дакранецца да гары, будзе пабіты камянямі, (альбо пацэлены стралою);

21 і такое вусьцішнае было гэта зьявішча, што і Майсей сказаў: «я ў страху і ў трымценьні».

22 Але вы падступіліся да гары Сіёна і да горада Бога жывога, да нябеснага Ерусаліма і да процьмы анёлаў,

23 да пераможнага сабора і Царквы першынцаў, напісаных на нябёсах, і да Судзьдзі ўсіх Бога, і да духаў праведнікаў, якія дасягнулі дасканаласьці,

24 і да Заступніка новага завета Ісуса, і да Крыві акрапленьня, якая гаворыць лепей, ніж Авелева.

25 Глядзецце, не адварнецеся і вы ад прамоўцы. Калі тыя, ня слухаўшы прамоўцы на зямлі, не пазьбеглі кары, дык тым болей не пазьбегнем мы, калі адвернемся ад Прамоўцы зь нябёсаў;

26 чый голас тады пахіснуў зямлю, і Які цяпер даў такое абяцаньне: «яшчэ раз скалану ня толькі зямлю, але і неба».

27 Словы «яшчэ раз» азначаюць зьмену таго, што скаланаецца, як створанага, каб заставалася непакісным.

28 І вось мы, прымаючы Царства непакіснае, будзем захоўваць мілату, якою будзем служыць у спадаваньне Богу, з багавейнасьцю і страхам,

29 таму што Бог наш ёсьць «вагонь, які паядае».

Габр 13

1 Браталюбства, між вамі няхай будзе.

2 Гасьціннасьці да вандроўнікаў не забывайце; бо празь яе некаторыя, ня ведаючы, гасьцінна прынялі анёлаў.

3 Памятайце вязьняў, як бы і вы зь імі былі ў кайданах, і пакутнікаў, бо і самі вы ў целе.

4 Шлюб ва ўсіх няхай будзе пачэсны і ложка беззаганны; а распусьнікаў і пералюбцаў судзіць Бог.

5 Майце нораў несрэбралюбны, задавольвайцеся тым, што ёсьць. Бо Сам скажаў: «не пакіну цябе і не адступлюся ад цябе»,

6 так што мы кажам адважна: «Гасподзь мне памочнік, і не збаюся: што зробіць мне чалавек?»

7 Спамінайце настаўнікаў вашых, якія дабравесцілі вам слова Божае, і, гледзячы на канец іхняга жыцця, пераймайце іхнюю веру.

8 Ісус Хрыстос учора і сёння і навекі Той самы.

9 Вучэннямі рознымі і чужымі не захапляйцеся; бо добра мілатою мацаваць сэрцы, а ня прысмакамі, ад якіх не атрымалі карысці тыя, што іх спажывалі.

10 Мы маем ахвярнік, зь якога ня маюць права карміцца слугі скініі.

11 Бо цэлы жывёлін, кроў зь якіх, на ачышчэнне грэху, уносіцца першасьвятаром у сьвяцілішча, спальваюцца за табарам, -

12 дык і Ісус, каб асьвяціць людзей Крывёю Сваёю, пацярпеў па-за брамаю.

13 Дык выйдзем жа да Яго за табар, нясучы Яго паганьбеньне;

14 бо ня маем тут сталага горада, а шукаем будучага.

15 Дык будзем жа празь Яго няспынна прыносіць Богу ахвяру хвалы, гэта значыцца, плод вуснаў, якія славяць імя Ягонае.

16 Не забывайце таксама дабрачыннасці і шчырай супольнасці, бо такія ахвяры падабаюцца Богу.

17 Слухайцеся настаўнікаў вашых і будзьце пакорлівыя, бо яны надрэмна рупяцца за вашыя душы, як абавязаныя даць адказ; каб яны рабілі гэта з радасцю, а ня ўздыхаючы, бо гэта вам не карысна.

18 Малецеся за нас; бо мы ўпэўненыя, што маем добрае сумленне, бо ва ўсім хочам паводзіцца сумленна.

19 Асабліва ж прашу рабіць гэта, каб я хутчэй вернуты быў вам.

20 А Бог згоды, Які ўзьнёс зь мёртвых Пастыра авечак вялікага Крывёю завета вечнага, Госпада нашага Ісуса (Хрыста),

21 хай удасканаліць вас у кожнай добрай дзеі, на выкананне волі Ягонай, творачы ў вас заўгоднае Яму, празь Ісуса Хрыста. Яму слава на векі вечныя! Амін.

22 Прашу вас, браты, прымеце гэтае слова ўмаўленьня; я ж няшмат і напісаў вам.

23 Ведайце, што брат наш Цімафей вызвалены, і я разам зь ім, калі ён неўзабаве прыйдзе, пабачу вас.

24 Вітайце ўсіх настаўнікаў вашых і ўсіх сьвятых. Вітаюць вас Італійскія.

25 Мілата з усімі вамі. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ЯКАВА

¹ Якаў, раб Бога і Госпада Ісуса Хрыста, дванаццаці родам, якія ў расьсеяньні, - радавацца!

² Зь вялікай радасьцю прымайце, браты мае, калі ўпадаеце ў розныя выпрабаваньні,

³ ведаючы, што выпрабаваньне вашай веры робіцца цярплівасьцю,

⁴ а цярплівасьць павінна мець дасканаласьць дзеяньне, каб вы былі дасканалыя ва ўсёй паўнаце, бязь ніякай пахібы.

⁵ Калі ж каму-небудзь з вас не хапае мудрасьці, хай просіць у Бога, Які дае ўсім проста і без дакораў, - і дасца яму.

⁶ Але няхай просіць зь вераю, і зусім не сумняваецца, бо хто сумняваецца, падобны да марское хвалі, якую гоніць і распырсквае вецер;

⁷ Хай не спадзяецца такі чалавек атрымаць што-небудзь ад Госпада.

⁸ Чалавек двудушны - ня цьвёрды на ўсіх шляхах сваіх.

⁹ Хай славіцца пакорлівы брат у высокасьці сваёй,

¹⁰ а багаты ў пакоры сваёй, бо ён мінецца, бы краска ў траве:

¹¹ узыходзіць сонца, настае сьпёка, і высушае траву, краска яе ападае, прападае хараство яе; так вяне і багаты ў шляхах сваіх.

¹² Дабрашчасны чалавек, які вытрымае выпрабаваньне, бо пасля выпрабаваньня ён атрымае вянок жыцьця, які паабяцаў Гасподзь тым, хто любіць Яго.

¹³ У выпрабаваньні ніхто хай ня кажа: «Бог мяне спакушае»; Бог бо не спакушаецца злом і сам не спакушае нікога,

¹⁴ а кожны спакушаецца, калі ваблены і наджаны сваім пажаданьнем;

¹⁵ а пажаданьне, заचाўшы, родзіць грэх, а ўчынены грэх родзіць сьмерць.

¹⁶ Не ашуквайце сябе, браты мае любасныя:

¹⁷ Усякае даньне добрае і ўсякі дар дасканалы зыходзіць згары, ад Айца сьвятла, у Якога няма перамены, ані ценю пераменнасьці.

¹⁸ Захацеўшы, спарадзіў Ён нас словам ісьціны, каб сталіся мы нейкім пачаткам Ягоных твораў.

¹⁹ Дык вось, браты мае любасныя, кожны чалавек няхай будзе борзды ў слуханьні, марудлівы ў словах, марудлівы ў гневе;

²⁰ бо гнеў чалавечы ня творыць праўды Божай.

²¹ Таму, адклаўшы ўсялякую нячыстасьць і лішнюю злосьць, у пакоры прымеце пасеянае ў вас слова, якое можа ўратаваць вашы душы.

²² Будзьце ж выканаўцы слова, а не слухачы толькі, што ашукваюць самі сябе.

²³ Бо хто слухае слова і ня выконвае, той падобны да чалавека, які разглядае прыродныя рысы аблічча свайго ў люстры:

²⁴ ён паглядзеў на сябе, адышоўся - і адразу забыўся, які ён ёсьць.

²⁵ А хто пранікне ў закон дасканалы, закон свабоды, і застанецца ў ім, той, ня будучы слухачом забыўлівым, а выканаўцам дзеі, добрашчасны будзе ў сваім дзеяньні.

²⁶ Калі ж хто з вас думае, што ён пабожны, і не таймуе свайго языка, а ашуквае сваё сэрца, у таго пустая пабожнасьць.

²⁷ Чыстая і беспакібная пабожнасьць перад Богам і Айцом ёсьць тое, каб дагледзець сірот і ўдоваў у іхніх скрухах і захоўваць сябе неапаганенага сьветам.

Як 2

1 Браты мае! майце веру ў Ісуса Хрыста, нашага Госпада славы, бяз увагі на асобы.

2 Бо калі на сход ваш увойдзе чалавек з залатым пярсыцёнкам, у багатым убраньні, увойдзе і бедны ў гаротнай адзежы,

3 і вы глянеце на таго, хто ў багатым убраньні, і скажаце яму: табе трэба сесці тут, а беднаму скажаце: ты стань там, альбо: сядзь тут, каля ног маіх,

4 дык ці ня робіце розніцы між сабою і ці ня робіцеся вы зламыснымі судзьдзямі?

5 Паслухайце, браты мае любасныя: ці ж ня бедных сьвету выбраў Бог быць багатымі вераю і спадчыньнікамі Царства, якое Ён абяцаў тым, хто любіць Яго?

6 а вы пагрэбавалі бедным. Ці не багатыя ўціскаюць вас, і ці ж не яны цягнуць вас у суды?

7 Ці не яны няславяць добрае імя, якім вы называецеся?

8 Калі вы выконваеце закон царскі, паводле Пісаньня: палюбі блізкага твайго, як сябе самога, - добра робіце.

9 Але калі робіце з аглядкаю на асобы, дык грэх чыніце, і перад законам вы злачынцы.

10 Хто выконвае ўвесь закон і згрэшыць у чым-небудзь адным, той робіцца вінаватым ва ўсім.

11 Бо Той, Хто сказаў: не распусьнічай, сказаў і: не забі; таму, калі ты не распусьнічаеш, але заб'еш, дык ты таксама адступнік ад закона.

12 Так гаварэце і так рабеце, як тыя, што маюць быць суджаныя згодна з законам свабоды.

13 Бо суд ня мецьме літасьці да таго, хто не літасьцівы; літасьць узьнесена над судом.

14 Якая карысьць, браты мае, калі хто кажа, што ён мае веру, а дзеяў ня мае? Ці можа гэтая вера ўратаваць яго?

15 Калі брат альбо сястра безадзежныя і ня маюць на дзень пражытку,

16 а хто-небудзь з вас скажа ім: ідзеце зь мірам, грэйцеся і кармецеся, але ня дасьць ім патрэбнага целу: якая карысьць?

17 Гэтак і вера, калі ня мае дзеяў, мёртвая сама ў сабе.

18 А скажа хто-небудзь: ты маеш веру, а я маю дзеі: пакажы мне веру тваю бязь дзеяў тваіх, а я пакажу табе веру маю празь дзеі мае.

19 Ты верыш, што Бог адзіны: слушна робіш; і дэмань вераць, і трымцяць.

20 Але ці хочаш ведаць, марны чалавеча, што вера бязь дзеяў мёртвая?

21 Ці ж ня дзеямі апраўдаўся Абрагам, бацька наш, паклаўшы на ахвярнік Ісаака, сына свайго?

22 Ці бачыш, што вера спрыяла дзеям ягоным, і дзеямі вера дасягнула дасканаласьці.

23 І спраўдзілася слова Пісаньня: вераваў Абрагам Богу, і гэта залічылася яму ў праведнасьць, і ён названы прыяцелем Божым.

24 Ці бачыце, што чалавек апраўдваецца дзеямі, а ня вераю толькі?

25 Гэтак сама і Рааў распусьніца ці ж ня дзеямі апраўдалася, прыняўшы выведнікаў і выпусціўшы іх іншаю дарогаю?

26 Бо, як цела бяз духу мёртвае, так і вера бязь дзеяў мёртвая.

Як 3

1 Браты мае! ня многія рабецеся настаўнікамі, ведаючы, што мы тым большай асуды дастаём,

² бо ўсе мы шмат грэшым; хто ня грэшыць у слове, той чалавек дасканалы, ён можа ацугляць і ўсё цела.

³ Вось, мы ўкладваем кілзы коням у храпу, каб яны пакорыліся нам, і ўсім целах іхнім кіруем.

⁴ Вось, і караблі, хоць якія вялікія яны і хоць якімі моцнымі вятрамі гнаныя, невялікім стырном кіруюцца, куды хоча стырнік;

⁵ гэтак сама і язык - невялікі чэлес, але многа робіць. Паглядзі, невялікі вагонь як многа рэчыва паліць;

⁶ і язык - вагонь; як сьвет няпраўды; язык так пастаўлены сярод чэлесаў нашых, што апаганьвае ўсё цела і запальвае кола жыцця, і сам запальваецца ад геены;

⁷ бо ўсякая прырода зьвяроў і птушак, плазуноў і марскіх жывёлін таймеецца і ўтаймавана прыродаю чалавечай,

⁸ а язык утаймаваць ніхто зь людзей ня можа: гэта - неўтаймавальнае ліха; ён поўны сьмяротнай атруты.

⁹ Ім дабраславім Бога і Айца, і ім праклінаем людзей, створаных у падабенстве да Бога.

¹⁰ З тых самых вуснаў сыходзяць дабраславеньне і праклён; не павінна, браты мае, гэтак быць.

¹¹ Хіба цячэ з адных вуснаў крыніцы салодкая і горкая вада?

¹² Ня можа, браты мае, смакоўніца радзіць масьліны альбо вінаградная лаза смоквы; гэтак сама і адна крыніца ня можа выліваць салёную і салодкую ваду.

¹³ Ці мудры і разумны хто з вас, дакажы гэта ў дзеях добрымі паводзінамі з мудрай пакораю.

¹⁴ Але калі ў сэрцы вашым вы маеце горкую зайздасьць і сварлівасьць, дык не хвалецца і ня хлусеце на праўду:

¹⁵ гэта бо ня мудрасьць, што згары прыходзіць, а зямная, плоцкая, дэманская;

¹⁶ бо дзе зайздасьць і зьвяга, там незлагадзь і ўсё ліхое.

¹⁷ А мудрасьць, якая прыходзіць згары, найперш - чыстая, потым - згодлівая, лагодная, пакорлівая, поўная мілажальнасьці і добрых пладоў, неадступная, і некрывадушная.

¹⁸ А плод праўды ў міры сеецца творцамі міру.

Як 4

¹ Адкуль у вас свары і раздоры? ці не адгэтуль, ад пажаданьняў вашых, што варагуюць у чэлесах вашых?

² Хочаце - і ня маеце; забіваеце і зайздосьціце - і ня можаце дамагчыся; зводзіцеся і варагуеце - і ня маеце, бо ня просіце;

³ Просіце - і не атрымліваеце, бо просіце не на добрае, а каб ужыць на пажаданьні вашыя.

⁴ Пералюбнікі і пералюбніцы! ці ж ня ведаеце, што дружба са сьветаў ёсьць варожасьць супраць Бога! Дык вось, хто хоча быць сябрам сьвету, той робіцца ворагам Богу.

⁵ Альбо вы думаеце, што дарэмна кажа Пісаньне: «да зайздры любіць дух, які жыве ў нас»?

⁶ Але тым большую дае мілату; таму і сказана: «Бог гордым супрацівіцца, а пакорным дае мілату».

⁷ Дык вось, упакорцеся Богу; усупраціўцеся д'яблу, і ўцячэ ад вас;

⁸ да Бога наблізьцеся, і наблізіцца да вас; ачысьціце рукі, грэшнікі, папраўце сэрцы, двудушныя;

⁹ смуткуйце, плачце і галасеце: сьмех ваш няхай абярнецца ў плач, а радасьць - у смутак.

¹⁰ Упакорцеся перад Госпадам, і ўзвысіць вас.

11 Не ліхаслоўце адзін аднаго, браты: хто ліхасловіць брата альбо судзіць брата свайго, той ліхасловіць і судзіць закон; а калі ты судзіш закон, дык ты не выканаўца закона, а судзьдзя.

12 Адзін Заканадаўца і Судзьдзя, Які можа і ўратаваць і загубіць: а ты хто, што судзіш іншага?

13 Цяпер паслухайце вы, што гаворыце: сёння ці заўтра мы выправімся ў такія-такія горад і пражывём там адзін год, і будзем гандляваць і зарабляць;

14 вы, што ня ведаеце, што будзе заўтра: бо што такое жыццё ваша? пара, якая зьяўляецца на кароткі час, а потым зьнікае.

15 Замест таго, каб вам сказаць: як захоча Гасподзь і будзем жывыя, дык зробім тое ці іншае,

16 вы, у ганарыстасці сваёй, славалюбнічаеце: усякае такое пустахвальства ёсьць зло.

17 Дык вось, хто ўмее рабіць дабро і ня робіць, на тым грэх.

Як 5

1 Паслухайце вы, багатыя: плачце і галасеце над вашымі злыбедамі, якія на вас.

2 Багацьце ваша спрахла, і вопратку вашу патачыла моль.

3 Золата ваша і срэбра паржавела, і ржа іхняя засьведчыць супраць вас і зьесьць плоць вашу, як вагонь: вы назапасілі сабе скарб на астатнія дні.

4 Вось плата, якую вы затрымалі ў працаўнікоў, што жалі палеткі вашыя, лямантуе, і лямант жняцоў дайшоў да вуха Госпада Саваофа.

5 Вы раскашавалі на зямлі і асалодамі цешыліся; упасьвілі вашыя сэрцы, як бы на дзень заколу.

6 Вы засудзілі, забілі Праведніка: Ён не супрацівіўся вам.

7 Дык вось, браты, будзьце доўгацярплівыя, да прышэсьця Гасподняга. Вось, араты чакае каштоўнага плоду зямлі і дзеля яго церпіць доўга, пакуль атрымае дождж раньні і позьні.

8 Доўгацярпеце і вы, умацуйце сэрцы вашыя, бо прышэсьце Гасподняе блізіцца.

9 Не наракайце, браты, адзін на аднаго, каб не асудзілі вас: вось, Судзьдзя стаіць каля дзвярэй.

10 Вазьмеце, браты мае, за прыклад ліхія пакуты і доўгацярпеньні продкаў, што прамаўлялі імем Гасподнім.

11 Вось, мы дагаджаем тым, што цяrpелі. Вы чулі пра цяrpеньні Ёва і бачылі канец ягоны ад Госпада, бо Гасподзь вельмі міласэрны і спагадлівы.

12 А найперш, браты мае, не прысягайце ні небам, ні зямлёю, ані якою іншаю кляцьбою; а хай будзе ў вас: так-так і не-не, каб вам не падупасьці асудзе.

13 Ці ліха пакутуе каторы з вас? хай моліцца. Ці вясёлы хто? хай сьпявае псалмы.

14 Ці занядужаў хто з вас? хай пакліча прасьвітэраў царквы, і хай памоляцца над ім, памазаўшы яго алеем у імя Гасподняе,

15 і малітва веры ацаленьне дасьць хвораму, і падыме яго Гасподзь; і калі ён учыніў грахі, даруюцца яму.

16 Прызнавайцеся адзін аднаму ў правінах і малецца адзін за аднаго, каб ачуняць: на многае здольная шчырая малітва праведніка.

17 Ільля быў чалавек падобны на вас, і малітваю памаліўся, каб ня было дажджу: і ня падаў дождж на зямлю тры гады і шэсьць месяцаў;

18 і зноў памаліўся: і неба дало дождж, і зямля ўрадзіла плод свой.

19 Браты! калі хто з вас ухіліцца ад праўды, і наўсёгда хто яго,

²⁰ хай той ведае, што, хто грэшніка навярнуў з аблуднай дарогі ягонаі, той уратуе душу ад сьмерці і пакрые мноства грахоў.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ПЯТРА

¹ Пётр, апостал Ісуса Хрыста, прышэльцам, расьсеяным у Поньце, Галятыі, Кападокіі, Асіі і Віфініі, выбраным

² паводле веданьня Бога Айца, пры асьвячэньні ад Духа, на паслушэнства і акрапленьне Крывёю Ісуса Хрыста: мілата вам і мір хай памножацца!

³ Дабраслаўлены Бог і Айцец Госпада нашага Ісуса Хрыста, што зь вялікай Сваёй міласьці адрадіў нас праз уваскрэсьненне Ісуса Хрыста зь мёртвых да жывое надзеі,

⁴ да спадчыны нятленнай, чыстай, неўвядальнай, захаванай на нябёсах вам,
⁵ сілаю Божаю празь веру ахаваным на ратаваньне, якое гатова адкрыцца ў апошні час.

⁶ З гэтага радуйцеся, пасмуткаваўшы цяпер крыху, калі трэба, ад розных спакусаў,

⁷ каб выпрабаваная вера ваша сталася каштоўнейшаю за пагібельнае, хоць і вагнём прабаванае золата, на пахвалу і гонар і славу пры зьяўленьні Ісуса Хрыста,

⁸ Якога, ня бачыўшы, любіце, і Якога, дагэтуль ня бачачы, але веруючы ў Яго, прымаеце з радасьцю нявымоўнаю і слаўнаю,

⁹ дасягаючы нарэшце вераю вашаю выратаваньня душ;

¹⁰ якраз гэтага выратаваньня датычыліся вышукі і дасьледаваньні прарокаў, якія прадказвалі вызначаную вам мілату,

¹¹ дасьледуючы, на каторы і на які час паказваў існы ў іх Дух Хрыста, калі Ён правдзяшчаў Хрыстовыя цярпеньні і славу, якая прыйдзе пасля іх;

¹² ім адкрыта было, што ня ім самім, а нам служыла тое, што цяпер абвешчана вам празь зьвеставальнікаў Духам Сьвятым, пасланым зь нябёсаў, у што хочучь пранікнуць анёлы.

¹³ Таму, (любасныя), аперазаўшы сьцёгны розуму вашага, чуваючы, майце поўную надзею на падаваную вам мілату ў зьяўленьні Ісуса Хрыста.

¹⁴ Як паслухмяныя дзеці, ня кіруйцеся ранейшымі пажаданьнямі, якія былі ў няведаньні вашым,

¹⁵ а на прыклад Сьвятога, Які паклікаў вас, і самі будзьце сьвятыя ва ўсіх учынках;

¹⁶ бо напісана: «будзьце сьвятыя, бо Я сьвяты».

¹⁷ І калі вы называеце Айцом Таго, Які бяз увагі на асобы судзіць кожнага паводле дзеяў, дык са страхам праводзьце час вандраваньня вашага,

¹⁸ ведаючы, што ня прахлым срэбрам ці золатам выкуплены вы з марнага жыцьця, перададзенага вам ад бацькоў,

¹⁹ а каштоўнай Крывёю Хрыста, як беспакібнага і чыстага Ягняці,

²⁰ Які накіраваны быў яшчэ да стварэньня сьвету, але зьявіўся ў апошні час вам,

²¹ якія ўверавалі празь Яго ў Бога, Які ўваскрэсіў Яго зь мёртвых і даў Яму славу, каб вы мелі веру і надзею на Бога.

²² Паслушэнствам ісьціне праз Духа ачысьціўшы душы вашыя да некрывадушнага браталюбства, няспынна любіце адно аднаго ад чыстага сэрца,

²³ як адроджаныя ня з тленнага насеньня, а ад нятленнага, ад слова Богага, жывога і нязбытнага давеку.

²⁴ Бо ўсякая плоць - быццам трава, і ўсякая слава людзкая - быццам квет на траве, засохла трава - квет ейны апаў;

²⁵ а слова Гасподняе вечно жыве. А гэта ёсьць тое слова, якое вам абвешчана.

1 Пт 2

¹ Дык вось, адклаўшы ўсякую злосьць і ўсякае падступства і крывадушнасьць і зайздрасць і ўсякае ліхаслоўе,

² быццам толькі што народжаныя немаўляты, палюбеце чыстае малако слова, каб ад яго ўзраслі вы дзеля выратаваньня;

³ бо вы паспыталі, які Гасподзь добры.

⁴ Прыступаючы да Яго, каменя жывога, людзьмі адкінутага, але Богам выбранага, каштоўнага,

⁵ і самі, як жывыя камяні, будуйце зь сябе дом духоўны, сьвятарства сьвятое, каб прыносіць духоўныя ахвяры, любасныя Богу празь Ісуса Хрыста.

⁶ Бо сказана ў Пісаньні: «вось, я кладу ў Сыёне камень кутні выбраны, каштоўны; і хто веруе ў Яго, не пасаромеецца».

⁷ Дык вось Ён вам, вернікам, - каштоўнасьць, а тым, хто ня веруе, «камень, які адкінулі будаўнікі, але які зрабіўся галавою вугла», «камень спатыканьня і камень спакусы»,

⁸ на якім яны спатыкаюцца, не ўпакорваючыся слову, дзеля чаго яны і пакінуты.

⁹ Але вы - род выбраны, царскае сьвятарства, народ сьвяты, людзі набытыя, каб абвяшчаць дасканаласьць Таго, Хто выклікаў вас зь цемры ў чудоўнае Сваё сьвятло;

¹⁰ колісь не народ, а сёньня народ Божы; колісь непамілаваныя, а сёньня памілаваныя.

¹¹ Любасныя, прашу вас! як прышэльцаў і вандроўнікаў, пазьбягаць цялесных пахацінстваў, што паўстаюць супроць душы,

¹² і жыць дабрадзеяна сярод язычнікаў, каб яны за тое, за што клянучь вас, як ліхадзеяў, пабачыўшы добрыя дзеі вашыя, уславілі Бога ў дзень адведзінаў.

¹³ Дык вось, упакорвайцеся ўсякаму людзкому начальству, дзеля Госпада: хай тое цару, як найвышэйшай уладзе,

¹⁴ хай тое намесьнікам, як ад яго пасыланым на пакараньне злачынцаў і на заахвочваньне дабрачынцаў, -

¹⁵ бо такая ёсьць воля Божая, каб мы, робячы дабро, замыкалі вусны невуцтву неразумных людзей, -

¹⁶ як вольныя, а ня як тыя, што карыстаюцца воляю, каб прыхаваць зло, а як рабы Божыя.

¹⁷ Усіх шануйце, братэрства любеце, Бога бойцеся, цара паважайце.

¹⁸ Слугі, - з поўным страхам скарайцеся гаспадарам, ня толькі добрым і лагодным, але і суровым.

¹⁹ Бо гэта спадабнае Богу, калі хто па сумленьні перад Богам, церпіць нягоды, пакутуючы несправядліва.

²⁰ Бо якая хвала, што вы церпіце, калі вас б'юць за правіны? А калі, робячы дабро і пакутуючы, церпіце, гэта даспадобы Богу,

²¹ Бо вы на тое пакліканы; бо і Хрыстос пацярпеў за нас, пакінуўшы нам прыклад, каб мы ішлі сьлядамі Ягонымі:

²² «Ня ўчыніў Ён ніякага грэху, і ня было падступства ў вуснах Ягоных»;

²³ і калі Яго ліхасловілі, Ён не ліхасловіў наўзаем: пакутуючы, не пагражаў; а аддаваў гэта Судзьдзі Справядліваму;

²⁴ Ён грахі нашыя Сам узьнёс Целам Сваім на дрэва, каб мы, адцураўшыся грахоў, жылі дзеля праўды: ранами Ягонымі вы ацаліліся.

²⁵ Бо вы былі як авечкі заблуджаныя без пастуха; але вярнуліся сёньня да Пастыра і Ахавальніка душ ваших.

1 Пт 3

¹ Гэтак сама і вы, жанчыны, карэсея сваім мужам, каб тыя зь іх, хто не скараецца слову, праз паводзіны жонак сваіх бяз слова здабываныя былі,

² калі ўбачаць вашае чыстае, богабаязнае жыццё.

³ Хай будзе акрасаю вашай ня зьнешняе пляцёныне валасоў, не залатыя ўборы альбо прыгажосць у строях,

⁴ а чалавек шчырага сэрца ў нятленным харакстве лагоднага і маўклівага духу, што каштоўна перад Богам.

⁵ Так калісьці і сьвятыя жанчыны, якія клалі надзею на Бога, аздаблялі сябе, скараючыся сваім мужам:

⁶ так Сарра скаралася Абрагаму, называючы яго спадаром; вы - дзеці ейныя, калі робіце дабро і не бянтэжыцеся ні ад якога страху.

⁷ Гэтак сама і вы, мужы, абыходзьцеся разумна з жонкамі, як з самым крохкім посудам, і рабеце ім гонар як супольным спадкаемніцам любайнага жыцця, каб ня было вам завады ў малітвах.

⁸ Нарэшце, будзьце ўсе аднамысныя, спагадлівыя, браталюбныя, міласэрныя, шкадоблівыя, пакорнамудрыя;

⁹ не плацеце злом за зло, альбо кленічам за кленіч; наадварот, дабраслоўце, ведаючы, што вы на тое пакліканы, каб успадчыніць дабраславеньне.

¹⁰ Бо хто любіць жыццё і хоча бачыць добрыя дні, той трымай язык свой ад зла і вусны свае ад ліхих нагавораў,

¹¹ ухіляйся ад зла і рабі дабро, шукай міру ды імкніся да яго;

¹² бо вочы Госпада - да праведных, і вушы Ягоныя - да малітвы іхняе, а аблічча Гасподняе супроць ліхадзеяў, (каб вынішчыць іх зь зямлі).

¹³ І хто ўчыніць вам ліха, калі вы будзеце рупіцца пра дабро?

¹⁴ Але калі і церпіце за праўду, дык вы дабрашчасныя; а страху іх ня бойцеся і не бянтэжцеся.

¹⁵ Госпада Бога сьвяцеце ў сэрцах вашых; будзьце заўсёды гатовыя кожнаму, хто ў вас папытае адказу за вашу надзею, адказаць лагодна і дабралюбна;

¹⁶ майце добрае сумленьне, каб гэтым, за што ліхасловяць вас як зладзеяў, былі пасаромлены ўсе, хто асуджае вашае добрае жыццё ў Хрысьце.

¹⁷ Бо, калі заўгодна волі Божай, лепш пацярпець за добрыя дзеі, чым за благія;

¹⁸ бо і Хрыстос, каб прывесць нас да Бога, аднаго разу пацярпеў за грахі нашыя, праведны за няправедных, быўшы забіты ў целе, але ажылы духам,

¹⁹ якім Ён і духам, што ў цямніцы былі, сышоўшы, прапаведаваў;

²⁰ яны калісьці непакорлівыя былі Божаму доўгацярпеньню, што іх чакала, у дні Ноя, у часы будавання каўчэга, у якім нямногія, гэта значыцца, восем душ, уратаваліся ад вады.

²¹ Так і нас сёння падобнае гэтаму вобразу хрышчэньне, не цялеснай нечыстай абмываньне, а абяцаньне Богу добрага сумленьня, ратуе ўваскрэсьнем Ісуса Хрыста,

²² Які, узышоўшы на неба, сядзіць праваруч Бога, і Якому ўпакорыліся анёлы і ўлады і сілы.

1 Пт 4

¹ Дык вось, як Хрыстос пацярпеў за нас цэлам, дык і вы ўзбройцеся тою самаю думкаю; бо хто пакутуе цэлам, той перастае грашыць,

² каб рэшту часу ў целе ўжо жыць не паводле людзкіх пахацінстваў, а паводле волі Божай.

3 Бо досыць, што вы ў мінулым часе жыцця чынілі волю язычніцкую, аддаючыся нечысьці, пажадзе (мужаложству, скаталожству, непатрэбным помыслам), п'янству, лішніцы ў ежы і пітве і недарэчнаму ідаласлужэньню;
4 таму яны і здзіўляюцца, што вы ня маеце ўдзелу зь імі ў той самай распусьце, і бэсьцяць вас;

5 яны дадуць адказ Таму, Хто неўзабаве мае судзіць жывых і мёртвых.

6 Бо на тое і мёртвым было зьвеставана, каб яны па-людзку цэлам суд прыняўшы, жылі пабожна духам.

7 Зрэшты, блізкі ўсяму канец. Дык вось будзьце ў добрым розуме і чуйайце ў малітвах.

8 А найболей за ўсё майце шчырую любоў адно да аднаго, бо любоў пакрывае мноства грахоў;

9 будзьце гасьцінныя адно да аднаго без наракаў;

10 служэце адно аднаму, кожны тым дарам, які атрымаў, як добрыя дойліды разнастайнай мілаты Божай.

11 Калі гаворыць хто, гавары як словы Божыя; ці калі служыць хто, служы сілаю, якую дае Бог, каб ва ўсім ўслаўляўся Бог празь Ісуса Хрыста, Якому слава і ўлада навекі вечныя. Амін.

12 Любасныя! вогненнай спакусы, што пасылаецца на выпрабаваньне вам, ня цурайцеся, быццам прыгоды вам чужой,

13 але як што вы маеце долю ў Хрыстовых цяргеньнях, радуйцеся, ды і ў зьяўленьні славы Ягонай узрадуецца і ўзьвеселецеся.

14 Калі клянучь вас за імя Хрыстовае, дык вы дабрашчасныя, бо Дух славы, Дух Божы спачывае на вас: тыя ганяць Яго, а вы ўслаўляйце.

15 Толькі б не пацяргеў хто з вас як забойца, альбо злодзей, альбо як ліхадзей, альбо як захопнік чужога;

16 а калі як Хрысьціянін, дык не саромейся, а ўслаўляй Бога за такую долю.

17 Бо пара пачынацца суду з дома Божага; а калі найперш з нас пачнецца, дык які канец тым, хто не скараецца Дабравесьцю Божаму?

18 І калі праведнік ледзьве ратуецца, дык бязбожнік і грэшны дзе апынецца?

19 Дык вось, пакутнікі па волі Божай няхай аддадуць Яму, як праўдзіваму Садзецелю, душы свае, робячы дабро.

1 Пт 5

1 Пастыраў ваших умаўляю я, супастыр і сьведка цяргеньняў Хрыстовых і саўдзельнік у славе, якая павінна адкрыцца:

2 пасьвіце Божы статак, які ў вас, наглядайце за ім ня з прынуку, а з ахвоты і богаспадобна, ня дзеля гнюснай карысьлівасьці, а з руплівасьці,

3 і не пануючы над спадчынай Божай, а даючы прыклад статку, -

4 і калі зьявіцца Пастыраначальнік, вы атрымаеце неўвядальны вянок славы.

5 Таксама і малодшыя, карэсьця пастырам; а ўсе, скараючыся адно аднаму, набярэсьця пакорлівай мудрасьці, таму што Бог ганарыстым працівіцца, а пакорным дае мілату.

6 Дык вось упакорэсьця пад моцнай рукою Божай, хай узянясе вас у свой час;

7 усе клопаты вашыя ўскладзеце на Яго, бо Ён дбае пра вас.

8 Цьверазейце, чуйайце, бо супраціўнік ваш д'ябал ходзіць, як рыклівы леў, шукаючы каго праглынуць;

9 стойце супроць яго цьвёрдаю вераю, ведаючы, што такія самыя цяргеньні выпадаюць і братам вашым у сьвеце.

10 А Бог усялякай мілаты, паклікаўшы нас у вечную славу Сваю ў Хрысьце Ісусе, Сам пасьля нядоўгага цяпреньня вашага, няхай удасканаліць вас, няхай угрунтуе, няхай умацуе, няхай зробіць непахіснымі.

11 Яму слава і ўлада наўвекі вечныя. Амін.

12 Гэта сыцісла напісаў я вам праз Сылуана, вернага, як думаю, вашага брата, каб упэўніць вас, суцяшаючы і сьведчачы, што гэта ў ісьціне мілата Божая, у якой вы стаіце.

13 Вітае вас выбраная, падобна вам, царква ў Вавілоне і Марк, сын мой.

14 Вітайце адно аднаго пацалункам любові. Мір вам усім у Хрысьце Ісусе. Амін.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ПЯТРА

¹ Сымон Пётр, раб і апостал Ісуса Хрыста, тым, якія прынялі з намі аднолькава дарагу веру ў праўдзе Бога нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста:

² мілата і мір вам хай памножыцца ў пазнаньні Бога і Хрыста Ісуса, Госпада нашага.

³ Як ад Божае сілы Ягонай даравана нам усё патрэбнае для жыцця і пабожнасьці, праз спазнаньне Таго, Хто паклікаў нас славаю і цнотаю,

⁴ якімі нам дараваны вялікія і каштоўныя абяцаньні, каб вы празь іх сталіся супольнікамі Божае Прыроды, адышоўшы ад псоты пажадлівасьцю, якая пануе ў сьвеце,

⁵ дык вы, прыкладаючы да гэтага ўсю дбайнасьць, пакажэце ў веры вашай цноту, у цноте разважлівасьць,

⁶ у разважлівасьці ўстрымлівасьць, ва ўстрымлівасьці цярплівасьць, у цярплівасьці пабожнасьць,

⁷ у пабожнасьці браталюбнасьць, у браталюбнасьці любасьць.

⁸ Калі гэта ў вас ёсьць і памнажаецца, дык вы не застаняцеся бяз удачы і плёну ў спазнаньні Госпада нашага Ісуса Хрыста;

⁹ а ў кім няма гэтага, той сыяпы, заплюшчыў вочы, забыўся пра ачышчэньне ад ранейшых грахоў сваіх.

¹⁰ А таму, браты, болей і болей дбайце пра тое, каб рабіць цьвёрдым вашае пакліканьне і выбраньне: так робячы, ніколі не спатыкнецеся,

¹¹ бо так адчыніцца вам свабодны ўваход у вечнае Царства Госпада нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста.

¹² Таму я ніколі не перастану нагадваць вам пра гэта, хоць вы тое і ведаеце і ўмацаваньня ў існай праўдзе.

¹³ А справядлівым лічу, пакуль я ў гэтай цялеснай храміне, падбадзёрваць вас напамінам,

¹⁴ ведаючы, што неўзабаве павінен буду пакінуць храміну маю, як і Гасподзь наш Ісус Хрыстос адкрыў мне.

¹⁵ Буду, аднак, старацца, каб вы і пасля майго адыходу заўсёды згадвалі гэта ў памяці.

¹⁶ Бо мы абвясьцілі вам сілу і прышэсьце Госпада нашага Ісуса Хрыста, не за хітра сплеченымі байкамі йдучы, а быўшы навочнымі сьведкамі Ягонай велічы.

¹⁷ Бо Ён прыняў ад Бога Айца гонар і славу, калі ад гожай славы даляцеў да Яго такі голас: «Гэты ёсьць Сын Мой Любасны, Якога Я ўпадабаў».

¹⁸ І гэты голас, які зь нябёсаў зышоў, мы чулі, калі былі зь Ім на сьвятой гары.

¹⁹ І пры тым мы маем самае пэўнае прарочае слова; і вы добра робіце, што звяртаецеся да яго, як да сьветача, які зьзяе ў цёмным месцы, пакуль не пачынае брацца на дзень і ня ўздыдзе ранішня зорка ў сэрцах ваших,

²⁰ ведаючы перш за ўсё тое, што ніякага прароцтва ў Пісаньні нельга тлумачыць паводле свайго разуменьня.

²¹ Бо ніколі прароцтва ня бывала агалошана з волі людзкой, а прамаўлялі яго сьвятыя Божыя людзі, натхнёныя Духам Сьвятым.

2 Пт 2

¹ Былі й ілжэпрарокі ў народзе, як і ў вас будуць ілжэнастаўнікі, якія ўвядуць згубныя ерасі, і адракаючыся ад Госпада, Які адкупіў іх, навядуць самі на сябе неўзабаўную пагібель.

² І многія пасьледуюць іхняй распусьце, і празь іх шлях праўды будзе зьняважаны.

³ І ў любазьдзірстве будуць лавіць вас лісьлівымі словамі; суд ім даўно гатовы і пагібель іхняя ня дрэмле.

⁴ Бо калі Бог анёлаў нашых ня літаваў, а павязаўшы кайданамі пякельнага мораку, перадаў захаваць іх суду на пакараньне,

⁵ і калі не пашкадаваў першага сьвету, а ў васьмі душах захаваў сям'ю Ноя, вьстуну праўды, калі навёў патап на сьвет бязбожных;

⁶ і калі гарады Садомскія і Гаморскія, асудзіўшы на вынішчэньне, абярнуў у попел, паказаўшы прыклад будучым бязбожнікам,

⁷ а праведнага Лота, стомленага адносінамі паміж людзьмі шалёна разбэшчанымі, выбавіў,

⁸ бо гэты праведнік, жывучы сярод іх, кожны дзень мучыўся ў справядлівай душы, бачачы і чуючы справы беззаконныя, -

⁹ дык, вядома, ведае Гасподзь, як асланяць пабожных ад спакусы, а беззаконцаў захаваць да дня суднага, на пакараньне,

¹⁰ а асабліва тых, якія ідуць па сьледзе брудных пахацінстваў плоці, пагарджаюць уладамі, дзёрэкія, самавольнікі, і не баяцца ліхасловіць вышэйшых,

¹¹ тым часам як анёлы, большыя за іх моцай і сілай, не нясуць на іх да Госпада дакорлівай асуды.

¹² Яны, як бязмоўныя жывёлы, якіх водзіць іхняя прырода, народжаныя на ўпалываньне і вынішчэньне, ліхасловячы тое, чаго не разумеюць, у разбэшчанасьці сваёй вынішчацца;

¹³ яны атрымаюць помсту за беззаконьне: бо яны бачаць асалоду ў штодзённай распусьце; паганьбенцы і паскуднікі, яны цешацца з ашукаў сваіх, банкетуючы з вамі;

¹⁴ вочы ў іх поўныя юру і няспыннага грэху; яны вабяць нямоцныя душы; сэрца ў іх прывучана да любазьдзірства: гэта - сыны пракляцця;

¹⁵ пакінуўшы простую дарогу, яны заблудзіліся і пайшлі па сьлядах Валаама, сына Васоравага, які палюбіў плату несправядліваю,

¹⁶ але быў выкрыты ў сваім беззаконьні: нямая асьліца, загаварыўшы чалавечым голасам, спыніла безгалоўе прарока.

¹⁷ Гэта - бязводныя крыніцы, хмары і туманы, гнаныя бураю: ім падрыхтаваны морак вечнай цемрадзі.

¹⁸ Бо, прамаўляючы пыхлівае пустаслоўе, яны надзяць пажадаю цела і распустаю тых, што ледзьве ўцяклі ад замарочаных аблудаю;

¹⁹ абяцаюць ім свабоду, а самыя рабы тленьня; бо, хто кім пераможаны, той таму і раб.

²⁰ Бо, калі, унікнуўшы нечысьці сьвету праз спазнаньне Госпада і Збаўцы нашага Ісуса Хрыста, зноў заблытваюцца ў іх і перамагаюцца імі, дык апошняя для такіх бывае горш за першае.

²¹ Лепей бы ім не спазнаць дарогі праўды, чым, спазнаўшы, вярнуцца назад ад перададзенай ім сьвятой заповедзі.

²² Бо здараецца зь імі як у той праўдзівай прымаўцы: сабака вяртаецца на ваніты свае, і: памытая сьвіньня ідзе качацца ў балоце.

2 Пт 3

¹ Гэта ўжо другое пасланьне пішу вам, любасныя; у ім напамінам буджу вашу чыстую думку,

² каб вы памяталі словы, раней сказаныя сьвятымі прарокамі, і заповедзь Госпада і Збаўцы, перададзеную апосталамі вашымі:

³ найперш ведайце, што ў апошнія дні прыйдуць нахабныя паглумшчыкі, якія ўчыняюць паводле сваіх пахаценьняў

⁴ і кажуць: дзе абяцаньне прышэсьця Ягонага? бо з таго часу, як пачалі паміраць бацькі, ад пачатку тварэньня ўсё застаецца гэтак сама.

⁵ Тыя, што думаюць так, ня ведаюць, што на пачатку словам Божым нябёсы і зямля складзены з вады і вадою:

⁶ таму тагачасны сьвет загінуў, будучы затоплены вадою.

⁷ А цяперашнія неба і зямля, захаваныя тым самым словам, зьберагаюцца вагню на судны дзень і загубу бязбожных людзей.

⁸ Адно тое не павінна быць схавана ад вас, любасныя, што ў Госпада адзін дзень, як тысяча год, і тысяча год, як адзін дзень.

⁹ Не марудлівасьцю; а доўга трывае нас, ня хочучы, каб хто загінуў, а каб усе прыйшлі да каяньня.

¹⁰ Прыйдзе ж дзень Господні, як злодзей ноччу, і тады нябёсы з грукатам мінуцца, а стыхіі, распаленыя, разбурацца ўшчэнт, зямля і ўсе дзеі на ёй згараць.

¹¹ Калі так усё гэта зруйнуецца, дык якімі павінны быць у сьвятым жыцьці і пабожнасьці вы,

¹² хто чакае і прагне прышэсьця дня Божага, калі ўспалымнёныя нябёсы разбурацца і распаленыя стыхіі растопяцца.

¹³ Але мы, паводле абяцаньня Ягонага, чакаем новага неба і новай зямлі, на якіх жыве праўда.

¹⁴ Дык вось, любасныя, чакаючы гэтага, пастарайцеся зьвявіцца перад Ім неапаганенымі і беспакібымі ў сьвеце;

¹⁵ і доўгае трываньне Госпада нашага прымайце за выратаваньне, як і любасны брат наш Павал паводле дадзенай яму мудрасьці напісаў вам,

¹⁶ як ён кажа пра гэта і ва ўсіх пасланьнях, у якіх ёсьць нешта цяжка зразумелае, што невукі і няўмоцненыя, на сваю ж пагібель, перакручваюць, як і іншыя Пісаньні.

¹⁷ Дык вось вы, любасныя, паведамленыя пра гэта загадзя, асьцерагайцеся, каб вам не захапіцца аблудамі беззаконнікаў і не адпасьці ад сваёй угрунтаванасьці,

¹⁸ а гадуйцеся ў мілаце і пазнаньні Госпада нашага і Збаўцы Ісуса Хрыста. Яму слава і цяпер і ў дзень вечны. Амін.

ПЕРШАЕ ПАСЛАНЬНЕ ЯНА БАГАСЛОВА

- ¹ Пра тое, што было ад пачатку, што мы чулі, што бачылі на свае вочы, што разглядвалі і што адчувалі рукі нашыя, пра Слова жыцця, -
² бо жыццё з'явілася, і мы бачылі і сьведчым, і абвяшчаем вам гэтае вечнае жыццё, якое было ў Айца і з'явілася нам -
³ пра тое, што мы бачылі і чулі, абвяшчаем вам, каб і вы мелі лучнасьць з намі; а нашая лучнасьць - з Айцом і Сынам Ягоным, Ісусам Хрыстом.
⁴ І гэта пішам вам, каб радасьць вашая была поўная.
⁵ І вось зьвеставаньне, якое мы чулі ад Яго і абвяшчаем вам: Бог ёсьць сьвятло, і няма ў Ім ніякае цемры.
⁶ Калі мы кажам, што маем лучнасьць зь Ім, а ходзім у цемры, дык мы хлусім і ня ўчыняем па праўдзе;
⁷ а калі ходзім у сьвятле, як Ён у сьвятле, дык маем лучнасьць адно з адным, і Кроў Ісуса Хрыста, Сына Ягонага, ачышчае нас ад усякага грэху.
⁸ Калі кажам, што ня маем грэху, ашукваем самі сябе, і праўды няма ў нас.
⁹ Калі ж вызнаём грахі нашыя, дык Ён, верны і праведны, даруе нам грахі (нашыя) і ачысьціць нас ад усякай няпраўды.
¹⁰ Калі кажам, што мы не зграшылі, дык робім зь Яго падманшчыка, і слова Ягонага няма ў нас.

1 Ян 2

- ¹ Дзеці мае! гэта пішу вам, каб вы не зграшылі; а калі б хто зграшыў, дык мы маем Заступніка перад Айцом, Ісуса Хрыста, Праведніка:
² Ён ёсьць ахвяра мілажалю за грахі нашыя, і ня толькі за нашыя, але і ўсяго сьвету.
³ А што мы спазналі Яго, ведаем з таго, што выконваем Ягоныя заповедзі.
⁴ Хто кажа: «я спазнаў Яго», а заповедзяў Ягоных ня выконвае, той хлус, і няма ў ім ісьціны;
⁵ а хто выконвае слова Ягонае, у тым сапраўды любоў Божая споўнілася: з гэтага даведваемся, што мы ў Ім.
⁶ Хто кажа, што жыве ў Ім, той павінен так паводзіць сябе, як Ён паводзіўся.
⁷ Любасныя! пішу вам ня новую заповедзь, а заповедзь даўнюю, якую вы мелі ад пачатку: заповедзь даўняя ёсьць слова, якое вы чулі ад пачатку.
⁸ Але пры гэтым і новую заповедзь пішу вам, што ёсьць праўдзівае і ў Ім і ў вас: бо цемра праходзіць, і ўжо сьвеціць сапраўднае сьвятло.
⁹ Хто кажа, што ён у сьвятле, а ненавідзіць брата свайго, той яшчэ ў цемры.
¹⁰ Хто любіць брата свайго, той жыве ў сьвятле, і няма ў ім звады.
¹¹ А хто ненавідзіць брата свайго, той жыве ў цемры, і ў цемры ходзіць, і ня ведае, куды ідзе, бо цемра засьляпіла яму вочы.
¹² Пішу вам, дзеці, бо дараваныя вам грахі дзеля імя Ягонага.
¹³ Пішу вам, бацькі, бо вы спазналі Існага ад пачатку. Пішу вам, юнакі, бо вы перамаглі зламысьніка. Пішу вам, падлеткі, бо вы спазналі Айца.
¹⁴ Я напісаў вам, бацькі, бо вы спазналі Беспачатнага; я напісаў вам, юнакі, бо вы дужыя, і слова Божэ жыве ў вас, і вы перамаглі зламысьніка.
¹⁵ Ня любіце зямнога, ні таго, што ў зямным: хто любіць зямное, у тым няма любові Войчай:
¹⁶ бо ўсё, што зямное: пажада плоці, пажада вачэй і пыха жыццёвая, ня ёсьць ад Айца, а ад сьвету (гэтага).

17 І зямное мінаецца, і пажадлівасць ягоная, а той, хто выконвае волю Божую, жыве вечна.

18 Дзеці! астатняя гадзіна. І як вы чулі былі, што прыйдзе антыхрыст, і цяпер паявілася шмат антыхрыстаў, дык мы і спазнаём з таго, што астатняя гадзіна.

19 Яны выйшлі ад нас, але ня былі нашыя; бо, калі б яны былі нашыя, дык засталіся б з намі; але яны выйшлі, і праз гэта адкрылася, што ня ўсе нашыя.

20 Але ж вы маеце памазаньне ад Сьвятога і ведаеце ўсё.

21 Я напісаў вам не на тое, каб вы ня ведалі ісьціны, а таму, што вы ведаеце яе, як і тое, што ўсякая мана не ад ісьціны.

22 Хто хлус, як ня той, хто адмаўляе, што Ісус ёсьць Хрыстос? Той - антыхрыст, хто адмаўляе Айца і Сына.

23 Кожны, хто адмаўляе Сына, ня мае і Айца; а хто вызна Сына, мае і Айца.

24 Дык вось, што вы чулі ад пачатку, тое хай і будзе ў вас; калі будзе ў вас тое, што вы чулі ад пачатку, дык і вы будзеце ў Сыне і ў Айцы.

25 А абяцаньне, якое Ён абяцаў нам, ёсьць жыцьцё вечнае.

26 Гэта я напісаў вам пра тых, якія зводзяць вас.

27 А ўрэшце памазаньне, якое вы атрымалі ад Яго, у вас застаецца, і вам няма патрэбы, каб хто вучыў вас; але як самое гэта памазаньне вучыць вас усяму, і яно праўдзівае і няманлівае, дык чаму яно навучыла вас, у тым і заставайцеся.

28 Дык вось, дзеці, заставайцеся ў Ім, каб, калі Ён зьявіцца, мець нам адвагу і не асароміцца перад Ім у прышэсьце Ягонае.

29 Калі вы ведаеце, што Ён праведнік, дык ведайце і тое, што кожны, хто чыніць праўду, народжаны ад Яго.

1 ЯН 3

1 Глядзеце, якую любоў даў нам Айцец, каб нам называцца і быць дзецьмі Божымі. Сьвет таму ня ведае нас, што не спазнаў Яго.

2 Любасныя! мы цяпер дзеці Божыя; але яшчэ ня выявілася, чым будзем. Ведаем толькі, што, калі выявіцца, будзем падобныя да Яго, бо ўгледзім Яго, як Ён ёсьць.

3 І кожны, хто мае гэтую надзею на Яго, ачышчае сябе, бо Ён чысты.

4 Кожны, хто робіць грэх, робіць і беззаконьне; і грэх ёсьць беззаконьне.

5 І вы ведаеце, што Ён зьявіўся дзеля таго, каб узяць грахі нашыя, і што ў Ім няма грэху.

6 Кожны, хто жыве ў Ім, ня грэшыць; кожны, хто грэшыць, ня бачыў Яго і не спазнаў Яго.

7 Дзеці! хай ня зводзіць вас ніхто. Хто чыніць праўду, той праведны, падобна як Ён праведны.

8 Хто чыніць грэх, той ад д'ябла, бо спачатку д'ябал зграшыў. На тое якраз і зьявіўся Сын Божы, каб разбурыць дзеі д'ябла.

9 Кожны, народжаны ад Бога, ня робіць грэху, бо насеньне Ягонае жыве ў ім; і ён ня можа грашыць, бо народжаны ад Бога.

10 Дзеці Божыя і дзеці д'яблавая пазнаюцца так: кожны, хто ня чыніць праўды, ня ёсьць ад Бога, як і той, хто ня любіць брата свайго.

11 Бо такое зьвеставаньне, якое вы чулі ад пачатку, - каб мы любілі адно аднаго,

12 ня так, як Каін, які быў ад зламысьніка, і забіў брата свайго. А за што забіў яго? За тое, што дзеі ягоныя былі ліхія, а дзеі брата ягонага праведныя.

13 Ня здзіўляйцеся, браты мае, калі сьвет ненавідзіць вас.

14 Мы ведаем, што мы перайшлі са сьмерці ў жыцьцё, бо любім братоў; хто ня любіць брата, застаецца ў сьмерці.

15 Кожны, хто ненавідзіць брата свайго, ёсьць душугуб; а вы ведаеце, што ніякі душугуб ня мае жыцця вечнага, якое ў ім заставалася.

16 Любоў спазналі мы ў тым, што Ён паклаў за нас душу Сваю: і мы павінны класьці душы свае за братоў.

17 А хто мае дастатак на сьвеце, але, бачачы брата свайго ў нястачы, зачыняе ад яго сэрца сваё, - як застаецца ў тым любоў Божая?

18 Дзеці мае! будзем любіць ня словам альбо языком, а ўчынкамі і праўдаю.

19 І вось, па чым спазнаём, што мы ад праўды, і супакойваем перад Ім сэрцы нашыя;

20 бо калі сэрца (нашае) асуджае нас, дык тым болей Бог, таму што Бог большы за сэрца нашае і ведае ўсё.

21 Любасныя! калі сэрца нашае не асуджае нас, дык мы маем адвагу перад Богам,

22 і, чаго ні папросім, атрымаем ад Яго, бо трымаемся заповедзяў Ягоных і робім богаспадобнае перад Ім.

23 А заповедзь Ягоная тая, каб мы веравалі ў імя Сына Ягонага, Ісуса Хрыста, і любілі адно аднаго, як Ён наказаў нам.

24 І хто захоўвае заповедзі Ягоныя, той жыве ў Ім, і Ён у тым. А што Ён жыве ў нас, спазнаём па духу, які Ён даў нам.

1 Ян 4

1 Любасныя! ня кожнаму духу верце, а выпрабуйце духаў, ці ад Бога яны, бо многа ілжэпракаў з'явілася ў сьвеце.

2 Духа Божлага (і духа аблуды) пазнавайце так: кожны, які вызнае Ісуса Хрыста, што прыйшоў у плоці, ёсьць Божы;

3 а кожны дух, які не вызнае Ісуса Хрыста, што прыйшоў у плоці, ня ёсьць Божы, а гэта дух антыхрыста, пра якога вы чулі, што ён прыйдзе і цяпер ёсьць ужо ў сьвеце.

4 Дзеці! вы Божыя, і перамаглі іх; бо Той, хто ў вас, большы за таго, хто ў сьвеце.

5 Яны ад сьвету, таму і гавораць па-сьвецку, і сьвет слухае іх.

6 Мы Божыя: хто ведае Бога, той слухае нас; хто ня Божы, той ня слухае нас. Вось па гэтым пазнаём духа ісціны і духа аблуды.

7 Любасныя! будзем любіць адно аднаго, бо любоў ад Бога, і кожны, хто любіць, народжаны ад Бога і ведае Бога;

8 хто ня любіць, той не спазнаў Бога, таму што Бог ёсьць любоў.

9 Любоў Божая да нас адкрылася ў тым, што Бог паслаў у сьвет Адзінароднага Сына Свайго, каб мы атрымалі жыццё празь Яго.

10 У тым любоў, што ня мы палюбілі Бога, а Ён палюбіў нас і паслаў Сына Свайго, каб умілажаліцца з грахоў нашых.

11 Любасныя! калі так палюбіў нас Бог, дык і мы павінны любіць адно аднаго.

12 Бога ніколі ніхто ня бачыў: калі мы любім адно аднаго, дык Бог у нас жыве, і любоў Ягоная дасканалая ёсьць у нас.

13 Што мы жывём у Ім і Ён у нас, пазнаём з таго, што Ён даў нам ад Духа Свайго.

14 І мы бачылі і сьведчым, што Айцец паслаў Сына Збаўцам сьвету.

15 Хто вызнае, што Ісус ёсьць Сын Божы, у тым жыве Бог, і ён у Богу.

16 І мы спазналі любоў, якую мае да нас Бог, і паверылі ў яе. Бог ёсьць любоў, і хто жыве ў любові, той жыве ў Богу, і Бог у ім.

17 Любоў да той дасканаласьці дасягае ў нас, што мы маем адвагу ў дзень судны, бо ўчыняем у сьвеце гэтым, як Ён.

18 У любові няма страху, а дасканалая любоў праганяе страх, бо ў страху ёсьць пакута; хто баіцца, той не дасканалы ў любові.

19 Будзем любіць Яго, бо Ён раней палюбіў нас.

20 Хто кажа: я люблю Бога, а брата свайго ненавідзіць, той ілжэ; бо хто ня любіць брата свайго, якога бачыць, як можа любіць Бога, Якога ня бачыць?

21 І мы маем ад Яго такі наказ, каб той, хто любіць Бога, любіў і брата свайго.

1 Ян 5

1 Кожны, хто верыць, што Ісус ёсьць Хрыстос, ад Бога народжаны, і кожны, хто любіць Таго, Хто нарадзіў, любіць народжанага ад Яго.

2 Што мы любім дзяцей Божых, спазнаём з таго, калі любім Бога і трымаемся заповедзяў Ягоных.

3 Бо гэта ёсьць любоў да Бога, каб мы трымаліся заповедзяў Ягоных; і заповедзі Ягоныя ня цяжкія.

4 Бо кожны народжаны ад Бога, перамагае сьвет; і гэта ёсьць перамога, якая перамагла сьвет, - вера нашая.

5 Хто перамагае сьвет, як ня той, які верыць, што Ісус ёсьць Сын Божы?

6 Гэты ёсьць Ісус Хрыстос, Які прыйшоў вадою і крывёю (і Духам), не вадою толькі, а вадою і крывёю; і Дух сьведчыць пра Яго, бо Дух ёсьць ісьціна.

7 Бо тры сьведчаць на небе: Айцец, Слова і Сьвяты Дух; і гэтыя Тры - Адно.

8 І тры сьведчаць на зямлі: дух, вада і кроў: і гэтыя тры пра адно.

9 Калі мы прымаем сьведчаньне людзкае, сьведчаньне Божае - большае, бо гэта ёсьць сьведчаньне Божае, якім Бог сьведчыў пра Сына Свайго.

10 Хто веруе ў Сына Божага, мае сьведчаньне ў самім сабе; хто ня веруе ў Бога, той робіць Яго ілжывым, бо ня верыць у сьведчаньне, якім Бог сьведчыў пра Сына Свайго.

11 Сьведчаньне гэтае ў тым, што Бог дараваў нам жыцьцё вечнае, і гэтае жыцьцё ў Сыне Ягоным.

12 Хто мае Сына (Божага), мае жыцьцё; хто ня мае Сына Божага, ня мае жыцьця.

13 Гэта напісаў вам я, хто верыць у імя Сына Божага, каб вы ведалі, што вы, веруючы ў Сына Божага, маеце жыцьцё вечнае.

14 І вось, якую адвагу мы маем перад Ём, што, калі просім чаго па волі Ягонай, Ён слухае нас;

15 А калі мы ведаем, што Ён слухае нас ва ўсім, чаго б мы ні прасілі, - ведаем і тое, што атрымліваем ад Яго, чаго просім.

16 Калі хто бачыць брата свайго, як ён учыняе грэх не на сьмерць, дык няхай моліцца, і Бог дасць яму жыцьцё, яму, хто грэшыць не на сьмерць. Ёсьць грэх на сьмерць: не пра тое кажу, каб ён маліўся.

17 Усякая няпраўда ёсьць грэх, але ёсьць грэх не на сьмерць.

18 Мы ведаем, што кожны, народжаны ад Бога, ня грэшыць; а народжаны ад Бога захоўвае сябе, і ліхадзей не чапае яго.

19 Мы ведаем, што мы ад Бога, і што ўвесь сьвет ляжыць у зьле.

20 Ведаем таксама, што Сын Божы прыйшоў і даў нам (сьвятло і) розум, каб спазналі (Бога) сапраўднага і каб былі мы ў Сапраўдным Сыне Ягоным, Ісусе Хрысьце. Ён ёсьць Сапраўдны Бог і жыцьцё вечнае.

21 Дзеці! баранце сябе ад ідалаў. Амін.

ДРУГОЕ ПАСЛАНЬНЕ ЯНА БАГАСЛОВА

- ¹ Старац - выбранай Спадарыні і дзецям яе, якіх я люблю ў ісьціне, і ня толькі я, але і ўсе, хто спазанаў ісьціну,
- ² дзеля ісьціны, якая жыве ў нас і будзе з намі вечна:
- ³ хай будзе з вамі мілата, літасьць, мір ад Бога Айца і ад Госпада Ісуса Хрыста, Сына Айца, у ісьціне і любові.
- ⁴ Я вельмі ўсьцешыўся, што знайшоў сярод дзяцей тваіх такіх, якія ходзяць у ісьціне, як мы атрымалі ў наказ ад Айца.
- ⁵ І сёньня прашу цябе, Спадарыня, ня як новую заповедзь прадпісваючы табе, а тую, якую маем ад пачатку, - каб мы любілі адно аднаго.
- ⁶ Любоў бо ў тым, каб жылі мы паводле заповедзяў Ягоных. Гэта - тая заповедзь, якую вы чулі ад пачатку, каб жылі згодна з ёю,
- ⁷ бо многія зваднікі ўвайшлі ў сьвет, якія не вызнаюць Ісуса Хрыста, што прыйшоў у плоці: такі чалавек ёсьць зваднік і антыхрыст.
- ⁸ Сачэце за сабою, каб нам ня страціць таго, над чым мы працавалі, а каб атрымалі поўную ўзнагароду.
- ⁹ Кожны, хто пераступае вучэньне Хрыстовае і ня жыве ў ім, ня мае Бога; а хто жыве ў вучэньні Хрыстовым, той мае і Айца і Сына.
- ¹⁰ Хто прыходзіць да вас і ня прыносіць гэтага вучэньня, таго ня прымайце ў дом і ня вітайце яго;
- ¹¹ бо хто яго вітае, той мае ўдзел у ліхіх учынках ягоных.
- ¹² Многае маю пісаць вам, ды не хачу на паперы чарнілам; а спадзяюся прыйсьці да вас і гутарыць вуснамі ў вусны, каб радасць ваша была поўная.
- ¹³ Вітаюць цябе дзеці сястры твае выбранае. Амін.

ТРЭЦЬЕ ПАСЛАНЬНЕ ЯНА БАГАСЛОВА

¹ Старац - любаснаму Гаію, якога я ў ісьціне люблю.

² Любасны! малюся, каб табе здаровілася і шчасьціла ва ўсім, як шчасьціць душы тваёй.

³ Бо я вельмі ўсьцешыўся, калі прыйшлі браты і засьведчылі пра тваю вернасьць, як ты ходзіш у ісьціне.

⁴ Няма мне большае радасьці, як чуць, што дзеці мае ходзяць у ісьціне.

⁵ Любасны! ты як верны дзееш у тым, што робіш братам і вандроўнікам;

⁶ яны засьведчылі перад царквою пра любоў тваю; ты добра зробіш, калі адпусьціш іх, як яно трэба дзеля Бога,

⁷ бо яны дзеля імя Ягонага пайшлі, ня ўзяўшы нічога ад язычнікаў.

⁸ Дык вось павінны мы прымаць іх такіх, каб зрабіцца спрыяльнікамі ісьціне.

⁹ Я пісаў быў царкве; але Дыятрэф, які любіць быць першым у іх, ня прымае нас.

¹⁰ Таму, калі я прыйду, дык узгадаю ўчынкі, якія ён робіць, ганячы словамі ліхімі нас, і, не задавальняючыся гэтым, і сам ня прымае братоў, і забараняе тым, што жадаюць прымаць, і выганяе іх з царквы.

¹¹ Любасны! не ўпадабняйся ліхому, а добраму. Хто робіць дабро, той Божы; а хто робіць ліха, ня бачыў Бога.

¹² Пра Дзімітрыя засьведчылі ўсе і сама ісьціна; сьведчым таксама і мы, і вы ведаеце, што сьведчаньне нашае ў ісьціне.

¹³ Многае меўся я напісаць; ды не хачу пісаць табе чарнілам і трысьцінкаю,

¹⁴ спадзяюся ж бо неўзабаве пабачыць цябе і пагутарыць вуснамі ў вусны.

¹⁵ Мір табе! вітаюць цябе сябры; павітай сяброў паіменна. Амін.

ПАСЛАНЬНЕ ЮДЫ

¹ Юда, раб Ісуса Хрыста, брат Якава, пакліканым, якія асьвечаныя Богам Айцом і ахаваныя Ісусам Хрыстом:

² міласьць вам і мір і любоў хай памножацца.

³ Любасныя! маючы ўсю руплівасьць пісаць вам пра супольнае збавеньне, я палічыў за патрэбнае напісаць вам умаўленьне - паспрыяць веры, адзін раз перададзенай сьвятым.

⁴ Бо пракраліся некаторыя людзі, спрадвеку прызначаныя на гэтае асуджэньне, бязбожнікі, што абарочваюць мілату Бога нашага ў нагоду да распусты і выракаюцца адзінага Валадара Бога і Госпада нашага Ісуса Хрыста.

⁵ Я хачу нагадаць вам, хто ўжо ведае гэта, што Гасподзь, вызваліўшы народ зь зямлі Егіпецкай, потым пагубіў тых, што ня веравалі,

⁶ і анёлаў, якія не захавалі сваёй годнасьці, але пакінулі сваё жытло, трымае ў вечных кайданах, пад цемрывам, на суд вялікага дня.

⁷ Як Садома і Гамора і навакольныя гарады, што падобна да іх блудадзеілі і ўганяліся за іншаю плоцьцю, дастаўшы кары вагнём вечным, пастаўлены ў прыклад, -

⁸ гэтак сама будзе і з гэтымі лятуценьнікамі, якія апаганьваюць плоць, адмаўляюць начальствы і ліхасловяць высокія ўлады.

⁹ Міхаіл Арханёл, калі гаварыў з д'яблам, спрачаючыся пра Майсеева цела, не адважыўся вымавіць зьняважлівага выраку, а сказаў: няхай забароніць табе Гасподзь.

¹⁰ А гэтыя ганьбуюць тое, чаго ня ведаюць; а што з прыроды, як бязмоўныя жывёлы ведаюць, тым і разбэшчаюць сябе.

¹¹ Гора ім, бо ідуць дарогай Каінавай, упадаюць у змусту зьдзірства, як Валаам, і ў зацятасьці гінуць, як Карэй.

¹² Такія бываюць спакусай на вашых вячэрах любові: банкетуючы з вамі, бяз страху напасваюцца; гэта - бязводныя хмары, што вецер носіць; восеньскія дрэвы, бясплодныя, двойчы памерлыя, выкарчаваныя;

¹³ раз'юшаныя марскія хвалі, што з шумавіньнем выкідаюць сваю брыду, зоркі вандроўныя, якіх трымае морак цемрыва на векі.

¹⁴ Пра іх прарочыў і Энох, сёмы ад Адама, кажучы: вось, ідзе Гасподзь з процьмаю сьвятых анёлаў Сваіх -

¹⁵ чыніць суд над усімі і выкрыць усіх сярод іх бязбожных ва ўсіх справах, якія ад бязбожнасьці іхняй, і за ўсе жорсткія словы, якімі ганілі Яго бязбожныя грэшнікі.

¹⁶ Гэта - наракальнікі, нічым не задаволеныя, што ходзяць у сваіх пажадлівасьцях (бязбожна і беззаконна); вусны іхнія вымаўляюць пыхлівыя словы; і зважаюць на асобы з карысьлівасьці.

¹⁷ Але вы, любасныя, памятайце прадказанае апосталамі Госпада нашага Ісуса Хрыста;

¹⁸ яны казалі вам, што апошнім часам зьявляцца агуднікі, якія будуць хадзіць у сваіх бязбожных пахацінствах.

¹⁹ Гэта - людзі, якія адлучаюць сябе (ад адзінства веры), душэўныя, але бяз духу.

²⁰ А вы, любасныя, будуючыся на найсьвяцейшай веры нашай, молячыся Духам Сьвятым,

²¹ захоўвайце сябе ў любові Божай, чакаючы міласьці ад Госпада нашага Ісуса Хрыста, на вечнае жыцьцё;

²² і да адных будзьце літасьцівыя, з разважлівасьцю;

²³ а другіх страхам ратуйце, вырываючы з вагню, выкрывайце са страхам, пагарджаючы нават вопраткаю, якая апаганена целам.

²⁴ А Таму, Хто можа захаваць вас ад падзеньня і паставіць перад славаю Сваёю беспакіднымі ў радасьці,

²⁵ адзінаму, самаму мудраму Богу, Збаўцу нашаму празь Ісуса Хрыста Госпада нашага, слава: веліч, сіла і ўлада перад усімі вякамі, сёньня і ўсявечна. Амін.

АДКРЫЦЦЁ ЯНА БАГАСЛОВА

¹ Адкрыццё Ісуса Хрыста, якое даў Яму Бог, каб паказаць рабам Сваім, што мае быць неўзабаве. І Ён паказаў, паслаўшы яго праз Свайго анёла рабу Свайму Яну,

² які сьведчыў пра слова Божае і сьведчаньне Ісуса Хрыста, і што сам бачыў.

³ Дабрашчасны, хто чытае і слухае словы прароцтва гэтага і выконвае напісанае ў ім; бо час блізкі.

⁴ Ян сямі цэрквам, якія ў Азіі: мілата вам і мір ад Таго, Які ёсьць, і быў, і прыйдзе, і ад сямі духаў, што перад тронам Ягоным,

⁵ і ад Ісуса Хрыста, Які ёсьць сьведка верны, Першынец зь мёртвых і ўладар цароў зямных; Яму, Хто палюбіў нас і адмыў нас ад грахоў нашых Крывёю Сваёю,

⁶ і зрабіў нас царамі і сьвятарамі Богу і Айцу Свайму, слава і ўлада на векі вечныя, амін.

⁷ «Вось, ідзе з хмарами; і ўгледзіць яго кожнае вока, і тыя, што «пракалолі Яго»; і заплачуць перад Ім усе плямёны зямныя». Так, амін.

⁸ Я ёсьць Альфа і Амэга, пачатак і канец, кажа Гасподзь, Які ёсьць, і быў, і прыйдзе, Усеўладны.

⁹ Я Ян, брат ваш і супольнік у скрусе і ў валадарстве і ў цярдзеньных Ісуса Хрыста, быў на востраве, які называецца Патмос, за слова Божае і за сьведчаньне Ісуса Хрыста.

¹⁰ Я быў у духу ў дзень нядзельны і чуў за сабою гучны голас, быццам трубны, які казаў: «Я ёсьць Альфа і Амэга, першы і апошні»;

¹¹ тое, што бачыш, напішы ў кнігу і пашлі цэрквам, якія ў Азіі: у Эфэс і ў Сьмірну, і ў Пергам і ў Фіятыру, і ў Сардыс, і ў Філядэльфію і ў Лаадыкію.

¹² Я абярнуўся, каб убачыць, чый голас прамаўляў да мяне; і абярнуўшыся, убачыў сем залатых сьветачаў

¹³ і, пасярод сямі сьветачаў, падобнага на Сына Чалавечага, ахінутага ў падыр і на грудзях аперазанага залатым пасам:

¹⁴ галава ў Яго і валасы белыя, як белая воўна, як сьнег; і вочы ў Яго - як полымя вогненнае;

¹⁵ і ногі ў Яго падобныя да халкалівану, як распаленыя ў печы; і голас у Яго - як шум водаў вялікіх.

¹⁶ Ён трымаў у правіцы Сваёй сем зорак, і з вуснаў ягоных выходзіў востры з двух бакоў меч; і аблічча ў Яго - нібы сонца, што зьзяе ў сіле сваёй.

¹⁷ І калі я ўбачыў Яго, дык ўпаў да ног Ягоных, нібы мёртвы. І Ён усклаў на мяне правіцу Сваю і сказаў мне: ня бойся; Я ёсьць першы і апошні

¹⁸ і жывы; і быў мёртвы, і вось, жывы на векі вечныя, амін; і маю ключы пекла і сьмерці.

¹⁹ Дык вось, напішы, што ты бачыў, і што ёсьць, і што будзе пасля гэтага.

²⁰ Тамніца сямі зорак, якія ты бачыў у правіцы Маёй, і сямі залатых сьветачаў: сем зорак - анёлы сямі цэркваў; а сем сьветачаў, якія ты бачыў, - сем цэркваў.

Адкр 2

¹ Анёлу Эфэскай царквы напішы: так кажа Той, Хто трымае сем зорак у правіцы Сваёй, Хто ходзіць сярод сямі залатых сьветачаў:

2 «ведаю дзеі твае і працу тваю, і цярплівасьць тваю, і тое, што ты ня можаш трымаць распусных, і выпрабаваў тых, якія называюць сябе апосталамі, а яны не такія, і выявіў, што яны хлусы;

3 ты шмат перажываў і маеш цярплівасьць, і на імя Маё працаваў і не зьнімагаў.

4 Але маю супроць цябе тое, што ты заняў першую любоў тваю.

5 Дык узгадай, адкуль ты ўпаў, і пакайся, і рабі ранейшыя ўчынкi; а калі ня так, дык неўзабаве прыйду да цябе і зрушу сьветац твай зь месца ягонага, як не пакаешся.

6 Аднак тое ў табе добрае, што ненавідзіш ты дзеі Мікалаітаў, якія і Я ненавіджу.

7 Хто мае вуха, хай чуе, што Дух кажа цэрквам: хто перамагае, таму дам паспытаць ад дрэва жыцця, што сярод раю Богага».

8 І анёлу Сьмірненскай царквы напішы: «Так кажа Першы і Апошні, Які быў мёртвы і вось, жывы:

9 ведаю твае дзеі, і скруху, і галечу, - але ж ты багаты, - і праклёны ад тых, якія кажуць пра сябе, што яны Юдзі; але яны не такія, а зборня сатанінская.

10 Ня бойся нічога, што табе выпадзе перацярапец. Вось, д'ябал будзе ўкідаць з асяродзьдзя вас у цямніцу, каб спакусіць вас, і будзеце мець скруху дзён дзесяць. Будзь верны да сьмерці, і дам табе вянок жыцця.

11 Хто мае вуха (каб чуць), хай чуе, што Дух кажа цэрквам: пераможца не зазнае шкоды ад другога сьмерці».

12 І анёлу Пергамскай царквы напішы: «Так кажа Той, Хто мае востры з двух бакоў меч:

13 ведаючы твае дзеі, і што ты жывеш там, дзе трон сатаны, і што трымаеш імя Маё, і ня зрокся веры Мае нават у тыя дні, калі ў вас, дзе жыве сатана, забіты верны сьведка Мой Анціпа.

14 Але маю крыху супроць цябе, бо ёсьць у цябе там такія, што трымаюцца вучэньня Валаама, які навучыў Валака ўвесці ў спакусу сыноў Ізраілевых, каб яны елі ідалаахвярнае і любалуднічалі.

15 Так і ў цябе ёсьць прыхільнікі вучэньня Мікалаітаў, якое Я ненавіджу.

16 Пакайся; а калі ня так, неўзабаве прыйду да цябе і ўступлю зь імі ў бой мечам вуснаў Маіх.

17 Хто мае вуха (каб чуць), хай чуе, што Дух кажа цэрквам: пераможцу дам спажываць патаемную манну, і дам яму белы камень і на камені напісанае новае імя, якога ніхто ня ведае, акрамя таго, хто атрымлівае».

18 І анёлу Фіятырскай царквы напішы: «Так кажа Сын Божы, у Якога вочы - як полымя вогненнае, і ногі падобныя да халкалівану:

19 ведаю твае дзеі, і любоў, і служэньне, і веру, і цярплівасьць тваю, і тое, што апошнія дзеі твае большыя за першыя.

20 Але маю крыху супроць цябе, бо ты патураеш жонцы Езавэлі, якая сябе называе прарочыцай, навучаць і зводзіць у зман рабоў Маіх, любалуднічаць і есць ідалаахвярнае.

21 Я даў ёй часу пакаяцца ў распусьце яе, але яна не пакаялася.

22 Вось, Я кідаю яе на ложак і тых, што ў распусьце зь ёю, у вялікую скруху, калі не пакаюцца ў дзях сваіх.

23 І дзяцей яе аддам сьмерці, і зразумеюць усе цэрквы, што Я Той, Хто выпрабоўвае сэрцы і вантробы; і аддам кожнаму з вас паводле ўчынкаў вашых.

24 А вам і астатнім, хто ў Фіятыры, якія ня трымаюцца гэтага вучэньня і якія ня ведаюць так званых глыбінняў сатанінскіх, кажу, што не ўскладу на вас іншага цяжару;

25 толькі тое, што маеце, трымайце, пакуль прыйду.

26 Хто перамагае і захоўвае дзеі Мае да канца, таму дам уладу над язычнікамі,
27 і будзе пасьвіць іх жазлом жалезным; і, як посуд гліняны, яны скрышацца,
як і Я атрымаў уладу ад Айца Майго;

28 і дам яму зорку золкавую.

29 Хто мае вуха (каб чуць), хай чуе, што Дух кажа цэрквам».

Адкр 3

1 І анёлу Сардыскай царквы напішы: «Так кажа Той, Хто мае сем духаў Божых і сем зорак: ведаю твае дзеі; ты носіш імя, быццам жывы, але ты мёртвы.

2 Чувай і ўмацоўвай астатняе блізкае да сьмерці; бо я не знаходжу, каб дзеі твае былі дасканалыя прад Богам Маім.

3 Узгадай, што ты прыняў і чуў, і зьберагай і пакайся. Калі ж ня будзеш чуваць, дык Я найду на цябе, як злодзей, і ты ня ўведаеш, а каторай гадзіне найду на цябе.

4 Але ў цябе ў Сардысе ёсьць некалькі чалавек, якія не апаганілі вопраткі сваёй і будуць хадзіць са Мною ў белым, бо яны годныя.

5 Пераможца апранецца ў белае адзеньне; і ня выкрасьлю імя ягонага з кнігі жыцця, і вызнаю імя ягонае прад Айцом Маім і прад анёламі Ягонымі.

6 Хто мае вуха, хай чуе, што Дух кажа цэрквам».

7 І анёлу Філядэльфійскай царквы напішы: «Так кажа Сьвяты, Праведны, Які мае ключ Давідаў, Які адмыкае - і ніхто не замкне, замыкае - і ніхто не адчыніць:

8 ведаю твае дзеі; вось, я адамкнуў перад табой дзьверы, і ніхто ня можа зачыніць іх; ты няшмат маеш сілы, і захаваў слова Маё, і ня выракся імя Майго.

9 Вось, Я зраблю, што з сатанінскае зборні, з тых, якія кажуць пра сябе, што яны Юдэі, але самі не такія, а хлусяць, - вось, Я зраблю тое, што яны прыйдуць і паклоняцца перад нагамі тваімі, і ўведаюць, што Я палюбіў цябе.

10 І як ты захаваў слова цяраплівасьці Маёй, дык і Я захаваў цябе ад гадзіны спакушэньня, якая прыйдзе на ўвесь сьвет, каб выпрабаваць жыхароў зямлі.

11 Вось, я прыйду неўзабаве; трымай, што маеш, каб хто не ўхапіў вянка твайго.

12 Пераможцу зраблю стаўпом у храме Бога Майго, і ён ужо ня выйдзе вонкі; і напішу на ім імя Бога Майго і імя горада Бога Майго, новага Ерусаліма, які сыходзіць зь неба ад Бога Майго, і імя Маё новае.

13 Хто мае вуха, хай чуе, што Дух кажа цэрквам».

14 І анёлу Лаадыйскай царквы напішы: «Так кажа Амін, сьведка верны і сапраўдны, пачатак тварэньня Богага:

15 ведаю твае дзеі; ты ні халодны, ні гарачы; о, калі б ты быў халодны альбо гарачы!

16 Але як што ты цёплы, а не гарачы і не халодны, дык выкіну цябе з вуснаў Маіх.

17 Бо ты кажаш: я багаты, разбагацеў і ні ў чым ня маю патрэбы; а ня ведаеш, што ты няшчасны і жалю варты, і ўбогі і сьляпы і голы.

18 Раю табе купіць у Мяне золата, вагнём ачышчанае, каб табе разбагацець, і белую вопратку, каб апрануцца і каб ня відзён быў сорам галізны тваёй, і масьцю памаж вочы твае, каб бачыць.

19 Каго Я люблю, тых выкрываю і караю. Дык вось будзь руплівы і пакайся.

20 Вось, стаю каля дзьвярэй і стукаюся; калі хто пачуе голас Мой і адчыніць дзьверы, увайду да яго і буду вячэраць зь ім, і ён са Мною.

21 Пераможцу дам сесыці са Мною на троне Маім, як і Я перамог і сеў з Айцом Маім на троне Ягоным.

22 Хто мае вуха, хай чуе, што Дух кажа цэрквам.

Адкр 4

1 Пасьля гэтага я глянуў, і вось, дзьверы адчыненыя ў небе, і ранейшы голас, які я чуў як бы гук трубы, што гаварыў са мною, сказаў: узьдзі суды, і пакажу табе, што мае быць пасьля гэтага.

2 І адразу я быў у духу; і вось, трон стаяў на небе, а на троне Нехта сядзеў.

3 І Гэты, Які сядзеў, з выгляду быў падобны да каменя ясьпісу і сардысу; і вясёлка вакол трона, з выгляду падобная да смарагду.

4 І навокал трона дваццаць чатыры троны; а на тронах бачыў я - сядзелі дваццаць чатыры старцы, якія апранутыя былі ў белае адзеньне і мелі на галовах сваіх залатыя вянкi.

5 І з трона зыходзілі маланкі і гримоты і галасы, і сем сьветачаў вогненных гарэлі перад тронам, якія ёсьць сем духаў Божых.

6 І перад тронам мора шкляное, падобнае да крышталью; і пасярод трона і навокал трона чатыры жывыя істоты, поўныя вачэй сьпераду і ззаду:

7 І першая жывая істота была падобная да льва, і другая жывая істота падобная да цяляці, і трэцяя жывая істота мела аблічча, як у чалавека, і чацьвёртая жывая істота, падобная да арла лятучага.

8 І кожная з чатырох жывых істотаў мела па шэсьць крылаў абапал, а ўсярэдзіне яны поўныя вачэй; і ні ўдзень ані ўночы ня маюць спакою, заклікаючы: «Сьвяты, сьвяты, сьвяты Гасподзь Бог Усеўладны, Які быў, ёсьць і прыйдзе».

9 І калі жывыя істоты ўзносяць славу і гонар і падзяку Таму, Хто сядзіць на троне, Хто жыве ва веці вечныя,

10 тады дваццаць чатыры старцы падаюць перад Тым, Хто сядзіць на троне, і кланяюцца Таму, Хто жыве ва веці вечныя, і ўскладаюць вянкi свае перад тронам, кажучы:

11 Ты варты, Госпадзе, прыняць славу і гонар і сілу, бо Ты стварыў усё, і ўсё па Твайёй волі існуе і створана.

Адкр 5

1 І ўбачыў я ў правіцы ў Таго, Хто сядзіць на троне, кнігу, напісаную ўсярэдзіне і звонку, запячатаную на сем пячатак.

2 І ўбачыў я анёла магутнага, Які абвяшчаў гучным голасам: хто варты разгарнуць гэтую кнігу і зьняць пячаткі зь яе?

3 І ніхто ня мог, ні на небе, ні на зямлі, ні пад зямлёю, разгарнуць гэтую кнігу, ні зірнуць у яе.

4 І я моцна плакаў па тым, што не знайшлося вартага разгарнуць і чытаць гэтую кнігу, і нават зірнуць у яе.

5 І адзін старац сказаў мне: ня плач, вось, леў з калена Юдавага, корань Давідаў, перамог і можа разгарнуць гэтую кнігу і зьняць сем пячатак яе.

6 І я глянуў, і вось, пасярод трона і чатырох жывых істотаў і сярод старцаў стаяла Ягня нібы заколатае, і мела сем рагоў і сем вачэй, якія ёсьць сем духаў Божых, пасланных на ўсю зямлю.

7 І Ён прыйшоў і ўзяў кнігу з правіцы Таго, Хто сядзеў на троне.

8 І калі Ён узяў кнігу, тады чатыры жывыя істоты і дваццаць чатыры старцы ўпалі перад Ягнём, маючы кожны гусьлі і залатыя чары, поўныя фіміяму, якія ёсьць малітвы сьвятых;

9 і сьпяваюць новую песьню, кажучы: Ты варты ўзяць кнігу і зьняць зь яе пячатку; бо Ты быў заколаты, і Крывёю Сваёю Ты адкупіў нас Богу з кожнага калена і роду, і народу і племені,

10 і зрабіў нас царамі і сьвятарамі Богу нашаму; і мы будзем валадарыць на зямлі!

11 І бачыў я, і чуў голас многіх анёлаў вакол трона і жывых істотаў, і старцаў, і лікам іх было процьма цьмы і тысячы тысячаў,

12 якія гаварылі гучным голасам: вартае Ягня заколатае прыняць сілу і багацьце, і мудрасьць і моц, і гонар і славу і дабраславеньне!

13 І кожнае стварэньне, якое ёсьць на небе і на зямлі, і пад зямлёю і на моры, і ўсё, што ў іх, чуў я, казала: Таму, Хто сядзіць на троне, і Ягняці дабраславеньне і гонар, і слава і сіла на векі вечныя!

14 І чатыры жывыя істоты казалі: амін! І дваццаць чатыры старцы пакланіліся Таму, Хто жыве ва векі вечныя.

Адкр 6

1 І я ўгледзеў, што Ягня зьняло першую зь сямі пячатак, і я пачуў адну з чатырох жывых істотаў, якая гаварыла як бы грамавым голасам: ідзі і глядзі!

2 Я зірнуў, і вось, конь белы, і на ім верхавец, які меў лук, і дадзены яму быў вянок, і выйшаў ён як пераможны, і каб перамагчы.

3 І калі Ён зьняў другую пячатку, я пачуў другую жывую істоту: ідзі і глядзі.

4 І выйшаў другі конь гняды; і таму, хто на ім сядзеў, дадзена было ўзяць мір зь зямлі, і каб забівалі адзін аднаго; і дадзены яму вялікі меч.

5 І калі Ён зьняў трэцюю пячатку, я чуў трэцюю жывую істоту, якая казала: ідзі і глядзі. Я зірнуў, і вось, конь вараны, і на ім верхавец, які меў вагі ў руцэ сваёй.

6 І чуў я голас з-пасярод чатырох жывых істотаў, які казаў: мера пшаніцы за дынар, і тры меры ячменю за дынар; а алею і віна не марнуй!

7 І калі Ён зьняў чацьвёртую пячатку, я чуў голас чацьвёртай жывой істоты, які казаў: ідзі і глядзі.

8 І я зірнуў, і вось, конь бледны, і на ім верхавец, якому імя сьмерць; і пекла ішло за ім сьледам, і дадзена яму ўлада над чвэрцю зямлі - забіваць мечам і голадам, і пошасьцю і зьвярам і зямнымі.

9 І калі Ён зьняў пятую пячатку, я ўбачыў пад ахвярнікам душы забітых за слова Божэ і за сьведчаньне, якое мелі яны.

10 І залямантавалі яны моцным голасам, кажучы: дакуль, Уладыка сьвяты і праведны, ня судзіш і ня помсьціш жыхарам зямным за кроў нашу?

11 І дадзена было кожнаму зь іх адзеньне белае, і сказана ім, каб яны супакоіліся яшчэ на нядоўгі час, пакуль і саслужнікі іхнія і браты іхнія, якія будуць забітыя, як і яны, дапоўняць лік.

12 І калі Ён зьняў шостую пячатку, я зірнуў, і вось, сталася вялікае трасеньне зямлі, і сонца счарнела, як валасяніца, і месяц зрабіўся бы кроў,

13 і зоркі нябесныя ўпалі на зямлю, як смакоўніца, патрасаная моцным ветрам скідае няспелыя смоквы свае.

14 І неба схавалася, зьвіўшыся як сувой; і кожная гара і выспа рушылі зь месцаў сваіх;

15 і цары зямныя і вяльможы, і багатыя і тысячнікі і моцныя, і кожны раб і кожны вольнік схаваліся ў пячоры і ў цясьніны гор,

16 і кажучь гарам і камяням: упадзеце на нас і схавайце нас ад аблічча Таго, Хто сядзіць на троне, і ад гневу Гасподняга;

17 бо прыйшоў вялікі дзень гневу Ягонага, і хто можа выстаяць?

Адкр 7

¹ І пасля гэтага бачыў я чатырох анёлаў, якія стаялі на чатырох кутах зямлі і трымалі чатыры вятры зямлі, каб ня веяў вецер ні на зямлю, ні на мора, ні на якое дрэва.

² І бачыў я іншага анёла, што ўыходзіў з усходу сонца і меў пячатку Бога живога. І ўсклікнуў ён гучным голасам да чатырох анёлаў, якім дадзена шкодзіць зямлі і мору, кажучы:

³ не рабеце шкоды ні зямлі, ні мору, ні дрэвам, пакуль не накладжём пячаткі на ілбы рабам Бога нашага.

⁴ І я чуў лік запячатаных: запячатаных было сто сорок чатыры тысячы з усіх каленаў сыноў Ізраілевых.

⁵ З калена Юды запячатана дванаццаць тысяч; з калена Рувімавага запячатана дванаццаць тысяч; з калена Гадавага запячатана дванаццаць тысяч;

⁶ з калена Асіравага запячатана дванаццаць тысяч; з калена Нефалімавага запячатана дванаццаць тысяч; з калена Манасіінага запячатана дванаццаць тысяч;

⁷ з калена Сымонавага запячатана дванаццаць тысяч; з калена Левія запячатана дванаццаць тысяч; з калена Ісахаравага запячатана дванаццаць тысяч;

⁸ з калена Завулонавага запячатана дванаццаць тысяч; з калена Язэпавага запячатана дванаццаць тысяч; з калена Венямінавага запячатана дванаццаць тысяч.

⁹ Пасля гэтага зірнуў я, і вось, вялікае мноства людзей, якога ніхто ня мог палічыць, з усіх плямёнаў і каленаў, і народаў і родаў стаяла перад тронам і перад Ягнём у белым адзенні і з пальмавымі галінкамі ў руках сваіх.

¹⁰ І ўсклікалі гучным голасам, кажучы: збавеньне Богу нашаму, Які сядзіць на троне, і Ягняці!

¹¹ І ўсе анёлы стаялі вакол трона і старцаў і чатырох жывых істотаў, і ўпалі ніцма перад тронам, і пакланіліся Богу,

¹² кажучы: амін! дабраславеньне і слава, і мудрасьць і падзяка, і гонар і сіла і моц Богу нашаму на векі вечныя! Амін.

¹³ І, пачаўшы прамову, адзін старац спытаўся ў мяне: гэтыя апранутыя ў белую адзежу, хто, і адкуль прыйшлі?

¹⁴ Я сказаў яму: ты ведаеш, уладару. І ён сказаў мне: гэта тыя, якія прыйшлі ад вялікае скрухі; яны абмылі вопратку сваю і адбялілі вопратку сваю Крывёю Ягняці.

¹⁵ За гэта яны цяпер перад тронам Бога і служаць Яму дзень і ноч у храме Ягоным, і Той, Хто сядзіць на троне, будзе жыць у іх.

¹⁶ Яны ня будуць ужо ні голаду ні смагі цярпець, і ня будзе паліць іх сонца, і нікая сьпёка;

¹⁷ бо Ягня, Якое пасярод трона, будзе пасьвіць іх і вадзіць іх на жывыя крыніцы водаў, і вытра Бог кожную сьлязіну з вачэй іхніх!

Адкр 8

¹ І калі Ён зняў сёму ю пячатку, моўча паўстала на небе як бы на паўгадзіны.

² І ўгледзеў я сем анёлаў, якія стаялі перад Богам; і дадзена ім сем трубаў.

³ І прыйшоў іншы анёл і стаў перад ахвярнікам, трымаючы залатое кадзіла; і дадзена было яму багата фіміяму, каб ён з малітвамі ўсіх сьвятых усклаў яго на залаты ахвярнік перад тронам.

⁴ І ўзьнёсся дым фіміяму з малітвамі сьвятых ад рукі анёла перад Богам.

⁵ І ўзяў анёл кадзіла, і напоўніў яго жарам з ахвярніка, і кінуў на зямлю: і ўчыніліся галасы і грамы, і маланкі і землятрус.

⁶ І сем анёлаў, што мелі сем трубаў, падрыхтаваліся трубіць.

7 Першы анёл затрубіў, і зрабіўся град і вагонь, зьмяшаныя з крывёю, і апалі на зямлю; і траціна ўсіх дрэваў згарэла, і ўся трава зялёная выгарала.

8 Другі анёл затрубіў, і як бы вялікая гара, вагнём распаленая, абвалілася ў мора; і траціна мора зрабілася крывёю,

9 і вымерла траціна жывога стварэння ў моры, і траціна караблёў загінула.

10 Трэці анёл затрубіў, і ўпала зь неба вялікая зорка, палаючы, нібы сьветаць, і ўпала на траціну рэк і крыніцы водаў.

11 Імя гэтай зорцы палын; і траціна ўсіх водаў зрабілася палыном, і многія людзі памерлі ад водаў, бо яны прагорклі.

12 Чацьвёрты анёл затрубіў, і ўдар спасьціг траціну сонца і траціну месяца і траціну зорак, так што зацьмілася траціна іх, і траціна дня не сьвяціла больш - так, як і ночы.

13 І бачыў я і чуў аднаго анёла, які ляцеў пасярод неба і прамаўляў гучным голасам: гора, гора, гора жывым на зямлі ад астатніх трубных галасоў трох анёлаў, якія будуць трубіць!

Адкр 9

1 Пяты анёл затрубіў, і ўгледзеў я зорку, што ўпала зь неба на зямлю, і дадзены ёй ключ да калодзежа бездані:

2 яна адамкнула калодзеж бездані, і выйшаў дым з калодзежа, як дым зь вялікае печы; і зацьмілася сонца і паветра ад дыму з калодзежа.

3 І з дыму выйшла саранча на зямлю, і дадзена ёй была ўлада, якую маюць зямныя скарпіёны.

4 І сказана было ёй, каб ня чыніла шкоды траве зямной, і ніякай зеляніне і ніякаму дрэву, а толькі адным людзям, якія ня маюць Божай пячаткі на лобе сваім.

5 І дадзена ёй не забіваць іх, а толькі мучыць пяць месяцаў; і пакута ад яе падобная да пакуты ад скарпіёна, калі ўджаліць чалавека.

6 У тыя дні людзі будуць шукаць сьмерці, ды ня знойдуць яе; захочуць памерці, ды сьмерць уцячэ ад іх.

7 З выгляду саранча была падобная да коней, зрыхтаваных на вайну; і на галовах у яе як бы вянкi, падобныя на залатыя, а твары ў яе - як твары чалавечыя;

8 і валасы ў яе - як валасы ў жанчыны, а зубы ў яе былі, як у львоў;

9 на ёй былі панцыры, як бы панцыры жалезныя, а шум ад крылаў яе - як грукат ад калясьніц, калі безьліч коней бяжыць на вайну;

10 у яе былі хвасты, як у скарпіёнаў, і ў хвастах у яе былі джалы; а ўлада ў яе была - шкодзіць людзям пяць месяцаў.

11 Царом над сабою мела яна анёла бездані; імя яму па-Габрэўску «Аваддон», а па-Грэцку «Апальіён».

12 Адно гора прайшло; вось, ідуць за ім яшчэ два горы.

13 Шосты анёл затрубіў, і я пачуў адзін голас ад чатырох рагоў залатога ахвярніка, што стаяў прад Богам,

14 які (голос) казаў шостаму анёлу, што меў трубу: вызвалі чатырох анёлаў, звязаных каля вялікай ракі Эўфрат.

15 І вызвалены былі чатыры анёлы, падрыхтаваныя на дзень, і гадзіну, і месяц і год, каб умярцьвіць траціну людзей.

16 Лічба коннага войска была дзьева цьмы разоў па цьме; і я чуў лічбу яго.

17 Так бачыў я ў зьявішчы коней і на іх верхаўцоў, якія мелі на сабе панцыры вогненныя, гіяцынтавыя і серныя; галовы ў коней - як у ільвоў, і з храпы ў іх выходзіў вагонь, дым і серка.

¹⁸ Ад гэтых трох пошасьцяў, ад вагну, дыму і серкі, што выходзілі з храпы іхняе, памерла траціна людзей;

¹⁹ бо сіла коней была ў храпе ў іх і ў хвастах у іх; а хвасты ў іх былі падобныя да зьмеяў і мелі галовы, і імі яны чынілі шкоду.

²⁰ А рэшта людзей, якія не памерлі ад гэтых пошасьцяў, не раскаляліся ў дзеях рук сваіх, так каб не пакланяцца дэманам і залатым, срэбраным, медным, каменным і драўняным ідалам, якія ня могуць ні бачыць, ні чуць, ні хадзіць;

²¹ і не пакаляліся яны ў забойствах сваіх, ні ў чарадзеяствах сваіх, ні ў распусьце сваёй, ні ў крадзяжах сваіх.

Адкр 10

¹ І ўгледзеў я другога анёла моцнага, які сыходзіў зь неба, апрануты ў хмару; над галавою ў яго была вясёлка, і аблічча ў яго як сонца, і ногі ў яго як стаўбуры агнявыя,

² у руцэ ў яго была кніжка разгорнутая. І паставіў ён правую нагу сваю на мора, а левую на зямлю,

³ і ўсклікнуў зычным голасам, як рыкае леў; і калі ён усклікнуў, тады сем грамоў прамовілі галасамі сваімі.

⁴ І калі сем грамоў прамовілі галасамі сваімі, я хацеў быў пісаць; але пачуў голас зь неба, які мне казаў: утой, што казалі сем грамоў, і ня пішы гэтага.

⁵ І анёл, якога я бачыў, як стаяў ён на моры і на зямлі, падняў руку сваю да неба

⁶ і прысягаў Тым, Які жыве ва веці вечныя, Які стварыў неба і ўсё, што на ім, зямлю і ўсё, што на ёй, і мора і ўсё, што ў ім, - што часу ўжо ня будзе;

⁷ але ў тыя дні, калі ўзьнясе голас сёмы анёл, калі ён затрубіць, спраўдзіцца тайна Божая, як Ён абвясціў рабам Сваім прарокам.

⁸ І голас, які я чуў зь неба, зноў пачаў гаварыць са мною і сказаў: ідзі, вазьмі разгорнутую кніжку з рукі ў анёла, які стаіць на моры і на зямлі.

⁹ І я пайшоў да анёла і сказаў яму: дай мне кніжку. Ён сказаў мне: вазьмі і зьеж яе; яна будзе горкая ў чэраве тваім, але ў вуснах тваіх будзе салодкая, як мёд.

¹⁰ І ўзяў я кніжку з рукі анёла і зьеў яе; і яна ў вуснах маіх была салодкая, як мёд; а калі зьеў яе, дык горка зрабілася ў чэраве маім.

¹¹ І сказаў ён мне: табе трэба зноў прарочыць пра народы і плямёны і роды і цароў многіх.

Адкр 11

¹ І дадзена мне трысьціна, падобная да жазла, і сказана: устань, абмерай храм Божы і ахвярнік, і тых, што пакланяюцца ў ім;

² а зьнешні двор храма выключы і не абмярай яго, бо ён дадзены язычнікам: яны будуць таптаць сьвяты горад сорок два месяцы.

³ І дам двум сьведкам Маім, і яны будуць прарочыць тысячу дзевяцьдзесят дзён, апранутыя ў вярэту.

⁴ Гэта - дзьве масьліны і два сьветачы, што стаяць прад Богам зямлі.

⁵ І калі хто захоча іх скрыўдзіць, дык вагонь выйдзе з вуснаў іхніх і зжарэ ворагаў іхніх; калі хто захоча іх скрыўдзіць, той мусіць быць забіты.

⁶ Яны маюць уладу зачыніць неба, каб ня падаў дождж на зямлю ў дні прарочаньня іхняга, і маюць уладу над водамі - ператварыць іх у кроў і пабіваць зямлю рознымі пошасьцямі, калі толькі захочуць.

⁷ І калі закончаць яны сьведчаньне сваё, зьвер, які выходзіць зь бездані, павядзе бітву зь імі, і пераможа іх, і заб'е іх,

8 і трупы іхнія пакіне на вуліцы вялікага горада, які духоўна называецца Садома і Егіпет, дзе і Гасподзь наш укрываваны.

9 І многія з народаў і каленаў, і родаў і плямёнаў будуць глядзець на трупы іхнія тры дні з палавінаю і не дазволяць пакласці трупы іхнія ў магілы.

10 І насельнікі зямныя будуць радавацца з гэтага і весяліцца, і пашлюць дарункі адно аднаму, бо два прарокі гэтыя мучылі насельнікаў зямлі.

11 Але праз тры дні з палавінаю ўвайшоў у іх дух жыцця ад Бога, і яны абодва ўсталі на ногі свае; і вялікі страх агарнуў тых, што глядзелі на іх.

12 І пачулі яны зь неба гучны голас, які казаў ім: узйдзеце сюды. І яны ўзышлі на неба на хмары, і глядзелі на іх ворагі іхнія.

13 І ў тую самую хвіліну стаўся вялікі землятрэс, і дзясятая частка горада зруйнавалася, і загінула пры землятрэсе сем тысяч імёнаў чалавечых; а астатнія былі апанаваныя жудасцю і ўзьнеслі славу Богу Нябеснаму.

14 Другое гора прайшло; вось, ідзе неўзабаве трэйцяе гора.

15 І сёмы анёл затрубіў, і залуналі на небе гучныя галасы, якія казалі: царства сьвету зрабілася Царствам Госпада нашага і будзе валадарыць ва векі вечныя.

16 І дваццаць чатыры старцы, што сядзелі перад Госпадам на тронах сваіх, упалі ніцма і пакланіліся Богу,

17 кажучы: дзякуем Табе, Госпадзе Божа ўсеўладны, Які ёсць і быў і прыйдзеш, што Ты прыняў сілу Тваю вялікую і заваладарыў.

18 І раз'юшыліся язычнікі; і прыйшоў гнеў твой і час судзіць мёртвых і даць адплату рабам Тваім, прарокам і сьвятым і тым, што баяцца імя Твайго, малым і вялікім, і пагубіць тых, што губілі зямлю.

19 І расчыніўся храм Божы на небе, і з'явіўся каўчэг завету Ягонага ў храме Ягоным; і ўчыніліся маланкі і галасы, і грымоты і землятрус і вялікі град.

Адкр 12

1 І з'явілася на небе вялікая азнака - жанчына, адзетая ў сонца; пад нагамі ў яе месяц, і на галаве ў яе вянок з дванаццаці зорак.

2 Яна мела ва ўлоньні і крычала ад болю і родавых пакутаў.

3 І другая азнака з'явілася на небе: вось, вялікі чырвоны цмок зь сямю галовамі і дзесяццю рагамі, і на галовах у яго сем дыядэм;

4 хвост ягоны звадок зь неба траціну зорак і кінуў іх на зямлю. Цмок гэты стаў перад жанчынаю, якая мелася радзіць, каб, калі яна народзіць, зжэрці яе дзіця.

5 І нарадзіла яна дзіця мужчынскага полу, якому належыць пасьвіць усе народы жазлом жалезным; і ўзята было дзіця да Бога і да трона Ягонага.

6 А жанчына ўцякла ў пустыню, дзе прыгатавана было ёй месца ад Бога, каб кармілі яе там тысячу дзевяцьдзесят дзён.

7 І адбылася на небе вайна: Міхаіл і анёлы ягоныя ваявалі супроць цмока, і цмок і анёлы ягоныя ваявалі супроць іх,

8 але ня ўстоялі, і не знайшлося ўжо ім месца на небе.

9 І скінуты быў вялікі цмок, старавечны змей, называны д'яблам і сатаною, змусьціцель усяго сьвету, скінуты на зямлю, і анёлы ягоныя скінуты зь ім.

10 І пачуў я гучны голас, які гаварыў на небе: цяпер настала збавеньне і сіла і царства Бога нашага і ўлада Хрыста Ягонага, бо скінуты паклёпнік братоў нашых, які паклёпнічаў на іх перад Богам нашым дзень і ноч;

11 яны перамаглі яго крывёю Ягняці і словам сьведчаньня свайго і не палюбілі душаў сваіх нават да сьмерці.

12 Дык вось, весялецеся, нябёсы і насельнікі іх! Гора тым, што жывуць на зямлі і ў моры, бо да вас сшоў д'ябал у вялікай лютасці, ведаючы, што ня многа яму застаецца часу!

13 А калі цмок убачыў, што скінуты на зямлю, пачаў прасьледаваць жанчыну, якая нарадзіла дзіця мужчынскага полу.

14 І дадзены былі жанчыне два крылы вялікага арла, каб яна ляцела ў пустыню ў месца сваё ад аблічча змея і там кармілася час, часы і паўчасу.

15 І пусціў змей з пашчы сваёй услед жанчыне ваду як раку, каб паглынуць яе ракою.

16 Але зямля памагла жанчыне, і адкрыла зямля вусны свае і паглынула раку, якую пусціў цмок з пашчы сваёй.

17 І раз'яшчыўся цмок на жанчыну і пайшоў, каб уступіць у бойку з астатнімі ад насеньня яе, якія захоўваюць заповедзі Божыя і маюць сьведчаньне Ісуса Хрыста.

Адкр 13

1 І стаў я на пяску марскім і ўбачыў зьвера, які выходзіў з мора, зь сямю галавамі і дзесяццю рагамі: на рагах у яго было дзесяць дыядэмаў, а на галовах ягоных назовы богазьняважлівых.

2 Зьвер, якога я бачыў, быў падобны да барса; ногі ў яго - як у мядзведзя, а пашча ў яго - як пашча ў ільва; і даў яму цмок сілу сваю і трон свой і вялікую ўладу.

3 І бачыў я, што адна галава ў яго як бы сьмяротна была параненая, але гэтая сьмяротная рана загоілася. І дзівала ўся зямля, сочачы за зьверам; і пакланіліся цмоку, які даў зьверу ўладу,

4 і пакланіліся зьверу, кажучы: хто падобны да зьвера гэтага і хто можа зваяваць яго?

5 І дадзены былі яму вусны, якія маўлялі ганаарыста і богазьняважліва і дадзена яму ўлада дзейнічаць сорок два месяцы.

6 І разьзявіў ён вусны свае для кляцьбы на Бога, каб клясьці імя Ягонае і жытлішча Ягонае і небажыхароў.

7 І дадзена яму было весыці вайну са сьвятымі і перамагчы іх; і дадзена яму была ўлада над усякім каленам і народам, і родам і племенем.

8 І паклоняцца яму ўсе, хто жыве на зямлі, чые імёны не напісаны ў кнізе жыцьця ў Ягняці, заколатага ад стварэньня сьвету.

9 Хто мае вуха, хай чуе:

10 хто вядзе ў палон, той сам пойдзе ў палон; хто мечам забівае, той сам будзе забіты мечам. Тут цярплівасьць і вера сьвятых.

11 І ўбачыў я другога зьвера, які выходзіў зь зямлі: ён меў два рагі, падобныя да Ягнячых, і гаварыў, як цмок.

12 Ён дзейнічае перад ім з усёй уладай першага зьвера і прымушае ўсю зямлю і насельнікаў яе пакланяцца першаму зьверу, у якога сьмяротная рана загоілася;

13 і творыць вялікія знакі, так што і вагонь зводзіць зь неба на зямлю перад людзьмі.

14 І дзівосамі, якія дадзена было яму тварыць перад зьверам, ён наводзіць змусту на насельнікаў зямлі, кажучы насельнікам зямлі, каб яны зрабілі вобраз зьвера, які мае рану ад меча і жывы.

15 І дадзена было яму ўкласьці дух у вобраз зьвера, каб вобраз зьвера і гаварыў і рабіў так, каб забіты быў кожны, хто ня будзе кланяцца вобразу зьвера.

16 І ён зробіць тое, што ўсім - малым і вялікім, багатым і ўбогім, вольнікам і рабам - пакладзена будзе кляймо на правую руку іхнюю альбо на лоб іхні,

17 і што нікому нельга будзе ні купляць, ні прадаваць, акрамя таго, хто мае гэтае кляймо, альбо імя зьвера, альбо лічбу імя ягонага.

18 Тут мудрасьць. Хто мае розум, той хай палічыць лічбу зьвера, бо гэтая лічба чалавечая; лічба ягоная шасьцьсот шасьцьдзясят шэсьць.

Адкр 14

1 І глянуў я, і вось, Ягня стаіць на гары Сыёне, і зь Ім сто сорок чатыры тысячы, у якіх імя Айца Ягонага напісана на лобе.

2 І пачуў я голас зь неба, як шум ад мноства водаў і як гук вялікага грому; і пачуў голас быццам гусляроў, што ігралі на гуслях сваіх:

3 Яны сьпяваюць быццам новую песьню перад тронам і перад чатырма жывымі істотамі і старцамі; і ніхто ня мог навучыцца гэтай песьні, акрамя гэтых ста сарака чатырох тысяч, адкупленых у зямлі.

4 Гэта тыя, якія не апаганіліся з жанчынамі, бо яны цнотнікі; гэта тыя, якія ідуць сьледам за Ягнём, куды б яно ні пайшло. Яны адкуплены зь людзей, як першыяны Богу і Ягняці,

5 і ў вуснах іхніх няма падступнасьці: яны беспаклібныя перад тронам Божым.

6 І ўбачыў я другога анёла, які ляцеў пасярэдзіне неба, які меў вечнае Дабравесьце, каб зьвеставаць насельнікам зямлі і кожнаму племені і пакаленьню, і роду і народу;

7 і гаварыў ён гучным голасам: пабойцеся Бога і ўзьнясеце Яму славу, бо настала гадзіна суду Ягонаму; і пакланецся Стваральніку неба і зямлі, і мора і крыніц водаў.

8 І другі анёл сьледаваў за ім, кажучы: упаў Вавілон, горад вялікі, бо ён шалёным віном распусьты свае напаіў усе народы.

9 І трэці анёл пасьледаваў за імі, кажучы гучным голасам: хто пакланяецца зьверу і вобразу ягонаму і прымае кляймо на лоб свой альбо на руку сваю,

10 той піцьме віно лютасьці Божай, віно цэльнае, прыгатаванае ў чары гневу Ягонага, і будзе мучаны ў вагні і серцы перад сьвятымі анёламі і перад Ягнём;

11 і дым цярпеньняў іхніх будзе ўзыходзіць ва векі вечныя, і ня мецьмуць спакою ні ўдзень, ні ўначы тыя, што пакланяюцца зьверу і вобразу ягонаму і прымаюць кляймо імя ягонага.

12 Тут цярплівасьць сьвятых, якія захоўваюць заповедзі Божыя і веру ў Ісуса.

13 І пачуў я голас зь неба, які мне казаў: напішы: ад сёньня дабрашчаснікі - мёртвыя, якія паміраюць у Госпадзе; так, кажа Дух: яны супакояцца ад працы сваёй, і дзеі іхнія ідуць сьледам за імі.

14 І глянуў я, і вось сьветлае воблака, а на воблаку сядзіць падобны да Сына Чалавечага; на галаве ў Яго залатыя вянок, і ў руцэ ў яго востры серп.

15 І выйшаў другі анёл з храма і ўсклікнуў гучным голасам да таго, хто сядзеў на воблаку: пусьці серп твой і пажні; бо прыйшоў час жніва; бо жніва на зямлі даспела.

16 Той, хто сядзеў на воблаку, кінуў серп свой на зямлю, і зямля была выжата.

17 І другі анёл выйшаў з храма, які быў на небе, таксама з вострым сярпом.

18 І іншы анёл, які меў уладу над вагнём, выйшаў ад ахвярніка і зь вялікім крыкам усклікнуў да таго, хто меў востры серп: пашлі востры серп твой і абрэж гронкі вінаграду на зямлі, бо даспелі на ім ягады.

19 І кінуў анёл серп свой на зямлю, і абрэзаў вінаград на зямлі, і кінуў у вялікую чавільню гневу Божага.

20 І патаптаны ягады ў чавільні за горадам, і пацякла кроў з чавільні аж да вуздэчак конскіх, на тысячы шасьцьсот стадыяў.

Адкр 15

¹ І ўбачыў я іншую азнаку на небе, вялікую і дзівосную - сем анёлаў, якія мелі сем апошніх пошасьцяў, якімі завяршаўся гнеў Божы.

² І бачыў я нібыта шкляное мора, зьмяшанае з вагнём; і тыя, што перамаглі зьвера і вобраз ягоны, і кляймо ягонае і лічбу імя ягонага, стаяць на гэтым шкляным моры, трымаючы гуслі Божыя,

³ і сьпяваюць песню Майсея, раба Божага, і песню Ягняці, кажучы: вялікія і дзівосныя дзеі Твае, Госпадзе, Божа Ўсемагутны! праведныя і праўдзівыя шляхі Твае, Цару сьвятых!

⁴ Хто не ўбаіцца Цябе, Госпадзе, і не праславіць імя Твайго? Бо Ты адзін сьвяты. Усе народы прыйдуць і схіляцца прад Табою, бо адкрыліся суды Твае.

⁵ І пасля гэтага я глянуў, і вось, адчыніўся храм скініі сьведчаньня ў небе,

⁶ і выйшлі з храма сем анёлаў, і мелі яны сем пошасьцяў, адзетыя ў чыстыя і сьветлыя ільняныя шаты і аперазаныя па грудзях залатымі паясамі.

⁷ І адна з чатырох жывых істотаў дала сямі анёлам сем залатых чараў, напоўненых гневамі Бога, Які жыве ва векі вечныя.

⁸ І напоўніўся храм дымамі ад славы Божай і ад сілы Ягонай, і ніхто ня мог увайсці ў храм, пакуль не закончыліся сем пошасьцяў сямі анёлаў.

Адкр 16

¹ І пачуў я з храма гучны голас, які казаў сямі анёлам: ідзеце і выліце сем чараў гневу Божага на зямлю.

² Пайшоў першы анёл і выліў чару на зямлю: і зрабіліся шкодныя і агідныя раны на людзях, якія мелі кляймо зьвера і пакланяліся вобразу ягонаму.

³ Другі анёл выліў чару сваю ў мора: і зрабілася кроў, быццам зь мерцвяка, і ўсё жывое сканала ў моры.

⁴ Трэці анёл выліў чару сваю ў рэкі і крыніцы водаў: і зрабілася кроў.

⁵ І пачуў я анёла водаў, які казаў: праведны Ты, Госпадзе, Які ёсць і быў, і сьвяты, бо гэтак судзіў;

⁶ за тое, што яны пралілі кроў сьвятых і прарокаў, Ты даў ім піць кроў: яны вартыя таго.

⁷ І пачуў я другога ад ахвярніка, які казаў: так, Госпадзе Божа Ўсеўладны, праўдзівыя і справядлівыя суды Твае.

⁸ Чацьвёрты анёл выліў чару сваю на сонца: і дадзена яму было паліць людзей вагнём.

⁹ І паліла людзей моцная сьпёка; і яны клялі імя Бога, які мае ўладу над гэтымі пошасьцямі, і не дадумаліся, каб узьнесці Яму славу.

¹⁰ Пяты анёл выліў чару сваю на трон зьвера: і зрабілася царства ягонае змрочнае, і яны кусалі языкі свае ад пакуты,

¹¹ і клялі Бога Нябеснага ад цярпеньняў сваіх і пошасьцяў сваіх.

¹² Шосты анёл выліў чару сваю ў вялікую раку Эўфрат: і высохла ў ёй вада, каб гатовы быў шлях царам з усходу сонечнага.

¹³ І бачыў я, як выходзілі з вуснаў цмока і з вуснаў зьвера і з вуснаў ілжэпрарока тры духі нячыстыя, падобныя на жабаў:

¹⁴ гэта дэманскія духі, што твораць азнакі; яны выходзяць да цароў зямлі ўсяго сьвету, каб сабраць іх на бітву ў той вялікі дзень Бога Ўсеўладнага.

¹⁵ Вось, іду як злодзей: дабрашчаснік - хто чувае і захоўвае адзеньне сваё, каб не хадзіць яму голым і каб ня ўбачылі сараматы ягонай.

¹⁶ І ён сабраў іх на месца, якое называецца па-Габрэйску Армагедон.

¹⁷ Сёмы анёл выліў чару сваю на паветра: і з храма нябеснага з трона пачуўся голас, які казаў: збылося!

18 І ўзьніклі маланкі, грывоты і галасы, і зрабілася вялікае трасеньне зямлі, якога ня бывала з таго часу, як людзі на зямлі. Такі землятрэс! Такі вялікі!

19 І горад вялікі распаўся на тры часткі, і гарады язычніцкія зруйнаваліся, і Вавілон вялікі ўзгаданы перад Богам, каб даць яму чару віна лютага гневу Ягонага.

20 І счэзла кожная выспа, і гор ня стала;

21 і град, велічынёю з талент, упаў зь неба на людзей; і клялі людзі Бога за пошасьці ад граду, бо пошасьць ад яго была вельмі цяжкая.

Адкр 17

1 І прыйшоў адзін зь сямі анёлаў, што мелі сем чараў, і, гаворачы са мною, сказаў мне: падыдзі, я пакажу табе суд над вялікаю блудадзейкаю, што сядзіць на водах многіх;

2 зь ёю блудадзеялі цары зямныя, і віном яе блудадзейства ўпіваліся насельнікі зямлі.

3 І павёў мяне ў духу ў пустыню; і ўгледзеў я жанчыну, якая сядзела на зьверы барвовым, поўным назоваў богазьняважлівых, зь сямю галовамі і дзесяццю рагамі.

4 І жанчына адзетая была ў парфіру і ў пурпуру, аздобленая золатам, каштоўнымі камянямі і жэмчугам, і трымала залатую чару ў руцэ сваёй, напоўненую мярзотамі і поскудзьдзю блудадзейства яе;

5 і на лобе ў яе напісана імя: таямніца, Вавілон вялікі, маці блудадзеяк і мярзотаў зямных.

6 Бачыў я, што жанчына апоена была крывёю сьвятых і крывёю сьведкаў Ісусавых, і, бачачы яе, дзіву даваўся вялікаму.

7 І сказаў мне анёл: чаго ты дзівуешся? Я адкрыю табе таямніцу жанчыны гэтай і зьвера, што носіць яе, што мае сем галоў і дзесяць рагоў.

8 Зьвер, якога ты бачыў, быў, і няма яго, і выйдзе зь бездані і пойдзе ў пагібель; і здзіўляцца тыя насельнікі зямлі, імёны якіх ня ўпісаны ў кнігу жыцьця ад пачатку сьвету, убачыўшы, што зьвер быў, і няма яго, і зьвявіцца.

9 Тут розум, які мае мудрасьць. Сем галоў - гэта сем гор, на якіх сядзіць жанчына,

10 і сем цароў, зь якіх пяць загінулі, адзін ёсьць, а другі яшчэ ня прыйшоў, і калі прыйдзе, нядоўга яму быць.

11 І зьвер, які быў і якога няма, ёсьць восьмы, і зь ліку сямі, і пойдзе ў пагібель.

12 І дзесяць рагоў, якія ты бачыў, - гэта дзесяць цароў, якія яшчэ не атрымалі царства, але прымуць уладу са зьверам, як цары, на адну гадзіну.

13 Яны маюць адны думкі і перададуць сілу і ўладу сваю зьверу;

14 яны будуць весьці змаганьне зь Ягнём, і Ягня пераможа іх, бо Ён ёсьць Гасподзь тых, што пануюць, і Цар цароў, і тыя, хто зь Ім, - гэта пакліканьня і выбраньня і верныя.

15 І кажа мне: воды, якія ты бачыў, дзе сядзіць блудадзейка, гэта людзі і народы, і плямёны і роды.

16 І дзесяць рагоў, якія ты бачыў на зьвяры, яны зьненавідзяць блудадзейку, і спустошаць яе, і аголяць, і плоць яе зьядуць, і спяляць яе ў вагні;

17 таму што Бог паклаў ім на сэрца выканаць волю Ягоную, выканаць адну волю, і аддаць царства іхняе зьверу, пакуль ня збудуцца словы Божыя.

18 А жанчына, якую ты бачыў, ёсьць вялікі горад, што валадарыць над зямнымі царамі.

Адкр 18

¹ Пасьля гэтага ўбачыў я іншага анёла, які сыходзіў зь неба і меў уладу вялікую; зямля асьвятлілася ад славы ягонай.

² І ўсклікнуў ён моцна, гучным голасам кажучы: упаў, упаў, Вавилоне, вялікая блудадзейка, зрабіўся жытлішчам дэманаў і прыстанкам усякаму нячыстаму духу, прыстанкам усякаму нячыстаму і агіднаму птаху; бо шалёным віном блудадзейства свайго яна напаіла ўсе народы;

³ і цары зямныя любаблуднічалі зь ёю, і купцы зямныя разбагацелі ад вялікай раскошы яе.

⁴ І пачуў я іншы голас зь неба, які казаў: выйдзі ад яе, народзе Мой, каб ня ўдзельнічаць вам у грахах яе і не наклікаць пошасыцяў яе;

⁵ бо грахі яе дайшлі да неба, і Бог узгадаў няпраўды яе.

⁶ Адплацеце ёй так, як яна плаціла вам, і ўдвая аддайце ёй па ўчынках яе; у чары, у якія яна налівала віно, налеце ёй удвая.

⁷ Колькі славiла яна сябе і раскашавала, столькі аддайце ёй пакутаў і гора. Бо яна кажа ў сэрцы сваім: сяджу царыцаю, я не ўдава, і ня ўбачу гора!

⁸ За тое ў адзін дзень прыйдуць на яе кары, сьмерць і плач і голад, і будзе спалена вагнём, бо моцны Гасподзь Бог, Які судзіць яе.

⁹ І заплачуць і загалосцяць па ёй цары зямныя, што блудадзеялі і раскашавалі зь ёю, як убачаць дым ад пажару яе,

¹⁰ стоячы зводдаль у страху ад пакутаў яе і кажучы: гора, гора табе, вялікі горад Вавилоне, горад моцны! бо ў адначасьсе прыйшоў суд твой!

¹¹ І купцы зямныя заплачуць і загалосцяць па ёй, бо тавараў іхніх ніхто ўжо ня купляе.

¹² Тавараў залатых і срэбраных, і камянёў каштоўных і жэмчугу, і вісону і парфіры, і шоўку і пурпury, і ўсякага пахучага дрэва, і ўсякіх вырабаў са слановай касьці, і ўсякіх вырабаў з дарагіх дрэваў, зь медзі і жалеза і мармуру,

¹³ карынкi і фіміяму, міры і ладану, і віна і алею, і мукі і пшаніцы, і быдла і авечак, і коней і калясьніц, і целаў і душ чалавечых.

¹⁴ І пладоў, што даспадобы душы тваёй, ня стала ў цябе, і ўсё сытае і бліскучае аддалілася ад цябе, - і ты ўжо ня знойдзеш яго.

¹⁵ Хто гандляваў усім гэтым, узбагаціўся ад яе, стануць здалёку, у страху ад пакутаў яе, плачучы і галосячы

¹⁶ і кажучы: гора, гора табе, вялікі горад, адзеты ў вісон і парфіру і пурпуру, аздоблены золатам і камянямі каштоўнымі і жэмчугам,

¹⁷ бо ў адначасьсе счэзла такое багацьце! І кормнікі ўсе і кожны, хто плыве на караблях, і ўсе карабельнікі, і ўсе, хто гандлюе на моры, сталі здалёк

¹⁸ і, бачачы дым ад пажару яе, залямантавалі, кажучы: які горад падобны вялікаму гораду!

¹⁹ І пасыпалі попелам галовы свае і лямантавалі, плачучы і галосячы: гора, гора табе, горад вялікі, каштоўнасьцямі якога ўзбагаціліся ўсе, хто мае караблі на моры! бо апусьцеў у адначасьсе.

²⁰ Радуйся з гэтага, неба, і сьвятыя апосталы і прарокі, бо ўчыніў Бог суд ваш над ім.

²¹ І адзін дужы анёл узяў камень, падобны на вялікі жарон, і ўкінуў у мора, кажучы: з такою сілаю будзе павалены Вавилон, вялікі горад, і ўжо ня будзе яго;

²² і галасы гусляроў і песьняроў, і жалейнікаў і тых, што трубяць у трубы, у табе больш чутныя ня будуць; ня будзе ўжо ў табе нікага мастака, нікага мастацтва, і шуму ад жорнаў ня будзе ўжо чутно ў табе;

23 і сьвятло сьветаца ўжо ня зьявіцца ў табе: бо купцы твае былі вяльможы зямлі, і чарадзеяствам тваім зьведзены ў зман усе народы.

24 І ў ім знойдзена кроў прарокаў і сьвятых і ўсіх забітых на зямлі.

Адкр 19

1 Пасьля гэтага я пачуў на небе гучны голас як бы вялікага мноства людзей, які гаварыў: алілуія! збаўленьне і слава, і гонар і сіла Госпаду нашаму,

2 бо праўдзівыя і справядлівыя суды Ягоныя! бо Ён асудзіў тую вялікую любадзейку, якая разбэсыціла зямлю любадзействам сваім, і зыскаў за кроў рабоў Сваіх ад рукі яе.

3 І другі раз сказалі: алілуія! І дым ад яе паўставаў на векі вечныя!

4 Тады дваццаць чатыры старцы і чатыры жывыя істоты ўпалі і пакланіліся Богу, Які на троне сядзіць, кажучы: амін, алілуія!

5 І голас з трона зышоў, кажучы: хвалеце Бога нашага, усе рабы Ягоныя і хто баіцца Яго, малыя і вялікія!

6 І чуў я нібы голас вялікага мноства людзей, нібы шум водаў многіх, нібы голас грымотаў моцных, якія казалі: алілуія! бо заваладарыў Гасподзь Бог Усеўладны.

7 Парадуймся і ўсьцешмся і ўзьнясёмце Яму славу; бо настала вяселье Ягняці, і жонка Ягоная падрыхтавала сябе.

8 І дадзена было ёй апрануцца ў вісон чысты і сьветлы; а вісон ёсьць праведнасьць сьвятых.

9 І сказаў мне анёл: напішы: дабрашчасьнікі - пакліканыя на вясельную вячэру Ягняці. І сказаў мне: гэта - сапраўдныя словы Божыя.

10 Я ўпаў да ног ягоных, каб пакланіцца яму: але ён сказаў мне: глядзі, не рабі гэтага; я саслужнік табе і братам тваім, якія маюць сьведчаньне Ісусава; Богу пакланіся, бо сьведчаньне Ісусава ёсьць дух прароцтва.

11 І ўгледзеў я адчыненае неба, і вось конь белы, і верхавец ягоны называецца Верны і Праўдзівы, Які праведна судзіць і ваюе.

12 Вочы ў Яго як полымя вогненнае, і на галаве ў Яго многа дыядэмаў; Ён меў імя напісанае, якога ніхто ня ведаў, акрамя Яго Самога;

13 Ён быў апрануты ў адзеньне акрываўленае. Імя Яму: Слова Божае.

14 І войскі нябесныя ішлі сьледам за Ём на конях белых, апранутыя ў вісон белы і чысты.

15 А з вуснаў Ягоных выходзіць востры меч, каб ім пасякаць народы. Ён пас іх жазлом жалезным; Ён топча чавільню віна лютасьці і гневу Бога ўсеўладнага.

16 На адзеньні і на сьцягне ў Яго напісана імя: Цар цароў і Гасподзь тых, што валадарыць.

17 І ўгледзеў я аднаго анёла, які стаяў на сонцы; і ён усклікнуў гучным голасам, кажучы ўсім птушкам, што лёталі пасярэдзіне неба: ляцеце, зьбірайцеся на вялікую вячэру Божую,

18 каб пажэрці трупы цароў, трупы моцных, трупы тысячнікаў, трупы коней і верхаўцоў, трупы ўсіх вольнікаў і рабоў, і малых і вялікіх.

19 І ўгледзеў я зьвера і цароў зямных і войскі іхнія, сабраныя, каб змагацца зь Верхаўцом і з войскам Ягоным.

20 І схоплены быў зьвер і зь ім ілжэпрарок, што чыніў дзівосы перад ім, якімі ён зьвёў тых, што прынялі кляймо зьвера і пакланяліся ягонай выяве: абодва жыўцом укінуты ў возера вогненнае, што гарэла серкай,

21 а астатнія забітыя мечам Верхаўцовым, што выходзіў з вуснаў Ягоных; і ўсе птушкі накарміліся іхнімі трупамі.

Адкр 20

¹ І ўгледзеў я анёла, што сыходзіў зь неба, які меў ключ да бездани і вялікі ланцуг у сваёй руцэ.

² Ён узяў цмока, зьмея адвечнага, які ёсьць д'ябал і сатана і скаваў яго на тысячу гадоў,

³ і ўкінуў яго ў безданы, і ўвязьніў яго, і паклаў над ім пячатку, каб ня зводзіў ужо народы, пакуль ня мінецца тысяча гадоў; а пасля гэтага ён павінен быць вызвалены на кароткі час.

⁴ І ўгледзеў я троны і тых, што сядзелі на іх, якім дадзена было судзіць, і душы абезгалоўленых за сьведчаньне Ісуса і за слова Божэ, якія не пакланіліся зьверу, ні вобразу ягонаму, і не прынялі кляйма на лоб свой і на руку сваю. Яны ажылі і валадарылі з Хрыстом тысячу гадоў;

⁵ а рэшта памерлых не ажылі, пакуль ня мінецца тысяча гадоў. Гэта - першае ўваскрэсьненне.

⁶ Дабрашчасны і сьвяты, хто мае ўдзел ва ўваскрэсьненьні першым: над імі сьмерць другая ня мае ўлады, але яны будуць сьвятарамі Бога і Хрыста і будуць валадарыць зь Ім тысячу гадоў.

⁷ А як мінецца тысяча гадоў, сатана будзе вызвалены зь цямніцы сваёй і выйдзе ўводзіць у змусту народы на чатырох кутах зямлі, Гога і Магога, і зьбіраць іх на бітву; лік іхні - як пясок марскі.

⁸ І выйшлі на шырыню зямлі і аблажылі табар сьвятых і горад любасны.

⁹ І ўпаў вагонь зь неба ад Бога і зжэр іх;

¹⁰ а д'ябал, які зводзіў іх, укінуты ў возера вогненнае і сэрнае, дзе зьвер і ілжэпрарок, і будуць пакутаваць дзень і ноч ва веці вечныя.

¹¹ І ўгледзеў я вялікі белы трон і Таго, Хто сядзеў на ім, ад аблічча Якого ўцякала неба і зямля, і не знайшлося ім месца.

¹² І ўгледзеў я мёртвых, малых і вялікіх, якія стаялі перад Богам, і кнігі разгонутыя былі; і іншая кніга разгорнутая, якая ёсьць кніга жыцьця; і суджаны былі мёртвыя, згодна з напісаным у кнігах, паводле ўчынкаў сваіх.

¹³ Тады аддало мора мёртвых, што былі ў ім, і сьмерць і пекла аддалі мёртвых, якія былі ў іх; і суджаны быў кожны паводле ўчынкаў сваіх,

¹⁴ і сьмерць і пекла ўкінуты ў возера вогненнае. Гэта - сьмерць другая.

¹⁵ І хто ня быў запісаны ў кнізе жыцьця, той быў укінуты ў возера вогненнае.

Адкр 21

¹ І ўгледзеў я новае неба і новую зямлю; бо ранейшае неба і ранейшая зямля мінулі, і мора ўжо няма.

² І я, Ян, угледзеў сьвяты горад Ерусалім, новы, які сыходзіў ад Бога зь неба, падрыхтаваны як нявеста, убраная для мужа свайго.

³ І пачуў я гучны голас зь неба, які казаў: вось, скінія Бога зь людзьмі, і Ён будзе жыць зь імі; яны будуць Ягоным народам, і Сам Бог зь імі будзе Богам іхнім,

⁴ і ўтрэ Бог кожную сьлязіну з вачэй іхніх, і сьмерці ня будзе ўжо; ні плачу, ні энку, ні хваробы ўжо ня будзе; бо ранейшае прайшло.

⁵ І сказаў Той, Хто сядзеў на троне: вось твару ўсё новае. І кажа мне: напішы; бо словы гэтыя праўдзівыя і слушныя.

⁶ І сказаў мне: збылося! Я ёсьць Альфа і Амэга, пачатак і канец; сасьмягламу дам задарма з крыніцы вады жывое;

⁷ Пераможца спадкуе ўсё, і буду яму Богам, і ён будзе Мне сынам;

8 А баязлівым і няверным, і паганым і забойцам, і любаблуднікам і чарадзеям, і ідаласлужнікам і ўсім ашуканцам - іхняя доля ў возеры, якое гарыць вагнём і серкаю; гэта - сьмерць другая.

9 І прыйшоў да мяне адзін зь сямі анёлаў, у якіх было сем чараў, напоўненых сямю апошнімі пошасьцямі, і сказаў мне: ідзі, я пакажу табе жонку, нявесту Ягняці.

10 І ўзьнёс мяне ў духу на вялікую і высокую гару і паказаў мне вялікі горад, сьвяты Ерусалім, які сыходзіў зь неба ад Бога:

11 Ён мае славу Божую; сьветласьць ягоная падобная да каштоўнага каменя, як бы да каменя ясьпісу крышталёвага;

12 Ён мае вялікую і высокую сьцяну, мае дванаццаць брамаў і на іх дванаццаць анёлаў, на брамах напісаны імёны дванаццаці каленаў сыноў Ізраілевых:

13 з усходу тры брамы, з поўначы тры брамы, з поўдня тры брамы, з захаду тры брамы;

14 мур горада мае дванаццаць падмуркаў, і на іх імёны дванаццаці апосталаў Ягняці.

15 Той, што са мной гаварыў, меў залатую трысьціну для вымярэння горада і брамаў ягоных і муруў ягоных.

16 А горад размешчаны чатырохкутнікам, і даўжыня ягоная такая самая, як і шырыня. І абмерыў ён горад трысьцінай на дванаццаць тысяч стадыяў; даўжыня і шырыня і вышыня ягоныя роўныя.

17 І мур ягоны абмерыў у сто сорок чатыры локці, мераю чалавечаю, якая мера і анёлава.

18 Мур ягоны складзены зь ясьпісу, а горад быў чыстае золата, падобны чыстаму шклу.

19 Падмуркі гарадскога мура ўпрыгожаны ўсялякімі каштоўнымі камянямі: падмурак першы - яспіс, другі - сапфір, трэйці - халкідон, чацьвёрты - смарагд,

20 пяты - сарданікс, шосты - сардыс, сёмы - хрызаліт, восьмы - берыл, дзявяты - тапаз, дзясяты - хрызапраз, адзінаццаты - якінт, дванаццаты - амэтыст.

21 А дванаццаць брамаў - дванаццаць перлаў: кожная брама была з адной пярдліны. Вуліцы горада - чыстае золата, як празрыстае шкло.

22 А храма я ня бачыў у ім, бо Гасподзь Бог Усеўладны - храм Ягоны, і Ягняці.

23 І горад ня мае патрэбы ні ў сонцы, ні ў месяцы на асьвятленьне сваё; бо слава Божая асьвятліла яго, і сьветач ягоны - Ягня.

24 Выратаваныя народы будуць хадзіць у сьвятле ягоным, і цары зямныя прынясуць у яго славу і гонар свой.

25 Брамы ягоныя ня будуць замыкацца ўдзень, а ночы там ня будзе.

26 І прынясуць у яго славу і гонар народаў;

27 і ня ўвойдзе ў яго нічога нячыстага, і ніхто, аддадзены погані і хлусьні, а толькі тыя, якія запісаны ў кнізе жыцьця.

Адкр 22

1 І паказаў мне чыстую раку вады жыцьця, сьветлую, як крышталь, якая выплывала ад трона Бога і Ягняці.

2 Пасярод вуліцы яго, і па той бок ракі і па гэты, дрэва жыцьця, якое дванаццаць разоў родзіць плады, дае на кожны месяц плод свой; і лісьце дрэва - на ацаленьне народаў.

3 І нічога ўжо ня будзе праклятага; а трон Бога і Ягняці будзе ў ім, і рабы Ягоныя будуць служыць Яму.

4 І ўгледзяць аблічча Ягонае, і імя Ягонае будзе на лобі ў іх.

⁵ І ночы ня будзе там, і ня будуць мець патрэбы ні ў сьветацы, ні ў сьвятле сонечным, бо Гасподзь Бог асьвятляе іх; і будуць валадарыць ва векі вечныя.

⁶ І сказаў мне: гэтыя словы слухныя і праўдзівыя; і Гасподзь Бог сьвятых прарокаў паслаў анёла Свайго паказаць рабам Сваім тое, што мае быць неўзабаве.

⁷ Вось, прыйду неўзабаве: дабрашчасны той, хто трымаецца словаў прароцтва кнігі гэтае.

⁸ Я, Ян, бачыў і чуў гэта. Калі ж пачуў і ўбачыў, прыпаў да ног анёла, які мне паказваў гэта, каб пакланіцца яму;

⁹ але ён мне сказаў: глядзі, не рабі гэтага; бо я - саслужнік табе і братам тваім прарокам і тым, хто трымаецца прароцтва кнігі гэтае: Богу пакланіся.

¹⁰ І сказаў мне: не запячатвай слова прароцтва кнігі гэтай; бо час блізкі.

¹¹ Няправеднік хай яшчэ робіць няпраўду; нячысты хай яшчэ апаганьваецца; праведнік хай творыць праўду яшчэ, і сьвяты хай асьвячаецца яшчэ.

¹² Вось, прыйду неўзабаве, і адпомста Мая са Мною, каб аддаць кожнаму паводле ўчынкаў ягоных.

¹³ Я ёсьць Альфа і Амэга, пачатак і канец, першы і апошні.

¹⁴ Дабрашчасныя тыя, якія захоўваюць заповедзі Ягоныя, каб мець ім права на дрэва жыцьця і ўвайсьці ў горад брамаю.

¹⁵ А звонку - сабакі і чарадзеі, і любадзейнікі - забойцы, і ідаласлужнікі і кожны, хто любіць і ўчыняе няпраўду.

¹⁶ Я, Ісус, паслаў анёла Майго засьведчыць вам гэта ў цэрквах. Я ёсьць карань і нашчадак Давідаў, зорка сьветлая і золкавая.

¹⁷ І Дух і нявеста кажуць: прыйдзі! Спрагнены хай прыходзіць, і, хто жадае, няхай бярэ вадзю жыцьця задарам.

¹⁸ І я таксама сьведчу кожнаму, хто чуе словы прароцтва кнігі гэтай: калі хто дадасць што да іх, на таго накладзе Бог пошасьці, пра якія напісана ў кнізе гэтай:

¹⁹ і калі хто адыме што ад словаў кнігі прароцтва гэтага, у таго адбярэ Бог удзел у кнізе жыцьця і ў сьвятым горадзе і ў тым, што напісана ў кнізе гэтай.

²⁰ Той, Хто сьведчыць гэта, кажа: вось, прыйду неўзабаве! Амін. Так, прыйдзі, Госпадзе Ісусе,

²¹ Мілата Госпада нашага Ісуса Хрыста з усімі вамі. Амін.

ПСАЛТЫР

Пс 1

¹ Псальма Давідава. Дабрашчасны той муж, што ня ходзіць на раду бязбожных, і не стаіць на дарозе грэшных, і не сядзіць на зборні распустаў;
² а ў законе Гасподнім воля ягоная, і пра закон Ягоны ўдзень і ўначы разважае!
³ І будзе ён, быццам дрэва, над плынямі водаў пасаджанае, што родзіць свой плод у свой час, і ліст у якога ня жухне; і ва ўсім, што ён учыняе, пашчасыціць яму.
⁴ Ня так у бязбожнікаў; яны - быццам пыл, ветрам падняты.
⁵ Таму ня ўстаяць бязбожнікі на Божым судзе, а грэшнікі - на сходзе праведных.
⁶ Бо дарогу праведных ведае Гасподзь, а дарога бязбожнікаў прападзе!

Пс 2

¹ Псальма Давідава. Навошта бунтуюць народы, і намышляюць плямёны марнае?
² Паўстаюць зямныя цары, і ўмаўляюцца разам князі супраць Госпада і супраць Памазанца Ягонага:
³ «Парвёмце ж іхнія кайданы і скінем зь сябе іхнія аковы».
⁴ Той, Хто ў нябёсах жыве, пасьмяецца, Гасподзь паганьбіць іх.
⁵ Тады Ён у гневе Сваім скажа ім, і лютасьцю Сваёй іх настрашыць;
⁶ «Я памазаў Цара Майго над Сіёнам, сьвятою гарою Маёю.
⁷ Я абвяшчу пастанову: Гасподзь сказаў Мне: «Ты Сын Мой; Я сёньня Цябе спарадзіў;
⁸ прасі ў Мяне, і дам народы ў спадчыну Табе, і ўладаньні Твае - аж па край зямлі!
⁹ Ты паб'еш іх жалезным жазлом, патаўчэш іх, як посуд ганчарны».
¹⁰ Дык вось - урымсьціцеся, цары; навучэцеся, судзьдзі зямныя,
¹¹ служэце Госпаду богабаязна, і радуіцеся з трымценьнем.
¹² Ушануйце Сына, каб Ён не загневаўся, і каб не загінуць вам у дарозе вашай, бо гнеў Ягоны загарыцца неўзабаве. Шчасныя ўсе, хто на Яго спадзяецца.

Пс 3

¹ Псальма Давіда, калі ён уцякаў ад Авэсалома, сына свайго.
² Госпадзе! - як пабольшала ворагаў маіх! як многа іх на мяне паўстае!
³ Шмат каторыя кажуць душы маёй: «Няма яму ў Богу ратунку!»
⁴ Але Ты, Госпадзе, - шчыт перада мною, слава мая, і Ты ўзносіш маю галаву.
⁵ Сваім голасам клічу да Госпада, - і Ён чуе мяне са сьвятога гары Свае.
⁶ Кладуся я, сплю і ўстаю, бо Гасподзь абараняе мяне.
⁷ І не збаюся я процьмы людзей, што адусюль аблажылі мяне.
⁸ Паўстань, Госпадзе! ацалі мяне, Божа мой! бо Ты б'еш маіх ворагаў па шчацэ, зубы грэшнікам крышыш.
⁹ Ратунак у Госпадзе. Над народамі Тваімі дабраслаўленьне Тваё.

Пс 4

¹ Кіроўцу хору. На струнных інструмэнтах. Псальма Давідава.
² Калі клічу я, - акажыся мне, Божа праўды маёй! Ты даваў мне прастору ў цясноты. Умілажалься зь мяне і пачуй малітву маю.

³ Сынове людзкія! дакуль ганьбавацьмецца слава мая? Дакуль марнасьць любіць будзеце, дакуль няпраўды шукацьмеце?

⁴ Ведайце, што сьвятога Свайго Гасподзь Сабе вылучыў, чуе Гасподзь, калі я клічу Яго.

⁵ У гневе грахоў не рабеце: на ложках сваіх разважайце ў сэрцах сваіх, і сущыцеся!

⁶ Ахвяры праўды прыносьце і майце надзею на Бога.

⁷ Многія кажуць: «Хто нам пакажа дабро?» Пакажы нам, Госпадзе, сьвятло аблічча Твайго!

⁸ Ты напоўніў радасьцю сэрца маё з той пары, як пабольшала ў іх хлеба й віна.

⁹ Я спакойна кладуся і сплю, бо Ты, Госпадзе, адзін даеш мне жыць у бясьпецы.

Пс 5

¹ Кіроўцу хору. На духавых. Псальма Давідава.

² Пачуй, Госпадзе, словы мае, зразумей мае помыслы.

³ Дай увагі энку скаргі маёй, Цару мой і мой Божа! Я малюся Табе.

⁴ Госпадзе! раніцай голас пачуй мой, - раніцай стану прад Табою і буду чакаць.

⁵ Бо Ты, Божа, беззаконьняў ня любіш; ліхадзей пры Табе не аселяцца;

⁶ бязбожнікі прад вачыма Тваімі ня выстаяць: Ты ненавідзіш усіх ліхадзеяў.

⁷ Ты загубіш усіх ашуканцаў; крыважэрцамі і падступнымі Гасподзь пагарджае.

⁸ А я, зь вялікай ласкі Тваёй, увайду ў харомы Твае, пакланюся храму сьвятому твайму богабаязна.

⁹ Госпадзе! вядзі мяне па дарозе ў праўдзе Тваёй, на супастатаў маіх; спрастуй перада мною дарогу Тваю.

¹⁰ Бо ў іх вуснах праўды няма: сэрца іхняе - згубнасьць, горла іхняе - дамавіна адчыненая, лісьліваць яны языком сваім.

¹¹ Асудзі іх, Божа! Няхай прападуць ад намыслаў сваіх; за ліхадзействы вялікія адкінь іх, бо яны ўзбунтаваліся на Цябе.

¹² А ўсе, хто на Цябе спадзяецца, будуць радавацца вечна; і Ты будзеш іх асланяць; і будуць хваліцца Табою тыя, хто любіць імя Тваё.

¹³ Дабраслаўляеш Ты, Госпадзе, праведніка; упадабаньнем, нібы шчытом, ахінаеш яго.

Пс 6

¹ Кіроўцу хору. На васьміструнным. Псальма Давідава.

² Ня ў ятры Тваёй выкрывай мяне, Госпадзе, і ня ў гневе Тваім карай мяне.

³ Умілажалься зь мяне, Госпадзе, бо я нямоглы; дай мне гаеньня, Госпадзе, бо косьці мае растрывожаныя,

⁴ і душа мая моцна ўстрывожаная; - а Ты, Госпадзе, дакуль?

⁵ Павярніся, Госпадзе, душу маю выратуй, уратуй мяне дзеля ласкі Тваёй,

⁶ бо ў сьмерці няма пра Цябе памятаньня: у магіле хто Цябе славіць будзе?

⁷ Стаміўся я ад зітханьняў маіх: кожнае ночы я ложка свой абмываю, сьлязьмі маімі пасьцель акрапляю маю.

⁸ Высахла ад маркоты вока маё, пастарэла яно праз маіх ворагаў.

⁹ Адступецца ад мяне, усе ліхадзеі, бо пачуў Гасподзь голас плачу майго,

¹⁰ пачуў Гасподзь маленьне маё; Гасподзь прыме малітву маю,

¹¹ хай усе мае ворагі пасаромлены і моцна настрашыны будуць; хай вернуцца - і пасаромеюцца імгненна.

Пс 7

- 1 Песьня-плач, якую Давід сьпяваў Госпаду ў справе Хуса, з племя Веньямінавага.
- 2 Госпадзе Божа мой! на Цябе спадзяваньне маё; уратуй мяне ад усіх маіх ганіцеляў, і вызвалі мяне;
- 3 хай ня вырве ён душы маёй, быццам леў, які турзае, калі збаўцы няма.
- 4 Госпадзе Божа мой! калі што я зрабіў, калі ёсьць няпраўда ў руках маіх,
- 5 калі я ліхам плаціў таму, хто быў у згодзе са мною, - а я ж ратаваў і таго, хто бяз прычыны стаўся маім ворагам,
- 6 дык няхай вораг перасьледуе душу маю і дагоніць, і жыцьцё маё хай удратуе ў зямлю, і славу маю хай аберне ў нішто.
- 7 Устань, Госпадзе, у гневе Тваім; паўстань супраць шаленства маіх ворагаў, прачніся дзеля мяне на суд, які Ты прызначыў,
- 8 сьціжма людзей стане навокал Цябе; над ёй падыміся ў вышыні.
- 9 Гасподзь судзіць народы. Судзі мяне, Госпадзе, паводле праўды маёй, паводле беспакібнасьці маёй.
- 10 Хай суймецца злосьць бязбожных, а справядлівага ўмацуй, бо Ты выпрабюваеш сэрца й нутрыну, праведны Божа!
- 11 Шчыт мой у Богу, Які шчырых сэрцам ратуе.
- 12 Бог - судзьдзя справядлівы і Бог - кожны дзень спаганяе суро́ва,
- 13 калі хто не навяртаецца, Ён вострыць Свой меч, напінае Свой лук і цалее зь яго;
- 14 рыхтуе яму прылады сьмерці, і вагністымі робіць стрэлы Свае.
- 15 Вось напраўду зачаў бязбожны, зацяжарыў крыўдаю і ману сабе спарадзіў,
- 16 капаў дол і выкапаў яго, і ўпаў у яму, якую выкапаў:
- 17 абернецца злосьць ягоная на ягоную галаву, і зладзейства ягонае на цела ягонае ападзе.
- 18 Слаўлю Госпада па праўдзе Ягонай і сьпяваю імя Госпада Ўсявышняга.

Пс 8

- 1 Кіроўцу хору. На Гэцкім інструмэньце. Псальма Давідава.
- 2 Госпадзе Божа наш! якое велічнае імя Тваё па ўсёй зямлі! Слава Твая па-над нябёсы!
- 3 З вуснаў дзяцей і немаўлятак Ты зладзіў хвалу, дзеля ворагаў Тваіх, каб зьнямовіць мсьціўцу і ворага.
- 4 Калі я гляджу на нябёсы Твае, - твор Тваіх рук, на месяц і зоркі, якія Ты паставіў,
- 5 дык што ёсьць чалавек, якога Ты памятаеш, і сын чалавечы, якога наведваеш Ты?
- 6 Нядужа Ты зьменшыў яго перад анёламі: славаю, гонарам увянчаў яго;
- 7 паставіў яго ўладаром над творамі рук Тваіх; пад ногі паклаў яму ўсё:
- 8 валю і авечак усіх, і польных зьвяроў гэтак сама,
- 9 птушак нябесных і рыбін марскіх, усё, што праходзіць марскімі шляхамі.
- 10 Госпадзе Божа наш! Якое велічнае імя Тваё па ўсёй зямлі!

Пс 9

- 1 Кіроўцу хору. Пасьля сьмерці Лабэна. Псальма Давідава.
- 2 Славіць буду Цябе, Госпадзе, усім сэрцам маім, абвяшчаць пра ўсе цуды Твае,
- 3 я буду радавацца, весяліцца, імя Тваё апяваць, Усявышні.
- 4 Як павернуць назад мае ворагі, - спатыкнуцца й загінуць прад абліччам Тваім,
- 5 бо Ты вёў мой суд і маю цяжбіну; Ты сеў на троне, Судзьдзя справядлівы.

6 Ты абурыўся на народы, бязбожнага зьнішчыў, сьцёр іх імёны навечна.

7 У ворага зброі ня стала зусім, і гарады Ты разбурыў; загінула зь імі памяць пра іх.

8 А Гасподзь жыве вечна; Ён трон Свой на суд падрыхтаваў,

9 і Ён будзе судзіць сьвет па праўдзе, па справядлівасьці суд над народамі ўчыніць.

10 І будзе Гасподзь прытулкам прыгнечанаму, прытулкам у скрушлівы час;

11 І спадзявацьмуцца на Цябе тыя, што ведаюць імя Тваё, бо Ты не пакідаеш тых, што шукаюць Цябе, Госпадзе.

12 Сьпявайце Госпаду, Які жыве на Сіёне, абвяшчайце ў народах дзеі Ягоныя,

13 бо Ён спаганяе за кроў; памятае іх, не забывае энку прыгнечаных.

14 Умілажалься зь мяне, Госпадзе; глянь на цярпеньні мае ад ненавісьнікаў маіх, - Ты, Які ўзносіш мяне над брамаю сьмерці,

15 каб я абвяшчаў усю славу Тваю ў браме дачкі Сіёна: буду радавацца з майго ратаваньня Табою.

16 Народы пападалі ў яму, якую выкапалі; у сетку, якую схавалі яны, ублыталі ногі свае.

17 Гасподзь быў спазнаны праз суд, які Ён учыніў; бязбожнік злоўлены дзеямі рук сваіх.

18 Хай шыбуюць бязбожнікі ў пекла, - усе народы, што забываюць Бога,

19 бо не назаўсёды забудзецца ўбогі, і надзея ўбогіх не назаўсёды загіне.

20 Паўстань, Госпадзе, хай чалавек не адужае, хай народы судзяцца прад абліччам Тваім.

21 Навядзі, Госпадзе, страху на іх; хай знаюць народы, што людзі яны.

22 Навошта, Госпадзе, зводдаль стаіш, хаваеш Сябе ў часе скрухі?

23 Бязбожны з пагарды сваёй перасьледуе беднага; хай схоплены будуць яны хітрынамі, якія намысьлілі самі.

24 Бязбожны бо хваліцца пажадай душы сваёй; а карысьлівец сам сабе дагаджае.

25 Пыхліва бязбожнік пагарджае Богам; «не спагоніць»; ва ўсіх думках ягоных: няма Бога!

26 У кожным часе шляхі ягоныя згубныя; суды Твае далёкія ад яго; на ўсіх ворагаў сваіх ён глядзіць грэбліва;

27 і кажа ў сэрцы сваім: «не пахіснуся; і ніколі мяне не спадобіць ліха».

28 Вусны ягоныя поўныя праклёну, хітрасьці, крыўды; пад языком у яго пакуты і згуба.

29 Сядзіць у засадзе ў задвор'і, у патайных мясьцінах забівае невінаватага; вочы ягоныя цікуюць за бедным;

30 у патайнай мясьціне пільнуе, нібы ў логвішчы леў; пільнуе ў засадзе, каб схопіць беднага; хапае беднага, цягне ў сеткі свае,

31 згінаецца, прыпадае, - і бедныя падаюць у моцныя кіпці ягоныя;

32 кажа ў сэрцы сваім: «забыў Бог, заслانیў Свой твар, ня ўбачыць ніколі».

33 Паўстань, Госпадзе Божа, падай руку Тваю, не забудзь прыгнечаных.

34 Навошта бязбожнік грэбуе Богам, кажучы ў сэрцы сваім: «Ты не спагоніш?»

35 Ты бачыш; бо Ты глядзіш на крыўды і ўціскі, каб аддаць Тваёю рукою. Табе аддае сябе бедны; сіраце Ты памочнік.

36 Зламай мышцу бязбожнаму і ліхому, каб шукаць і не знайсці ягонага грэху.

37 Гасподзь - цар навечна, назаўсёды; зьнікнуць язычнікі зь зямлі Ягонай.

38 Госпадзе! Ты чуеш жаданьні лагодных, умацуй сэрца ім; адкрый вуха Тваё,

39 каб даць суд сіраце і прыгнечанаму, хай не палохае больш чалавек на зямлі.

Пс 10

¹ Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

На Госпада спадзяюся; як жа вы кажаце душы маёй: «Як птушка ўзьляці на гару вашу»?

² Бо вось бязбожнікі лук напялі, на цяціву стралу наклалі, каб у змроку цяляць у праведных сэрцам.

³ Калі разбураны асновы, што можа зрабіць праведнік?

⁴ Гасподзь у сьвятым Сваім храме, Гасподзь - трон Ягоны на нябёсах, вочы Ягоныя бачаць, павекі Ягоныя выпрабоўваюць сыноў чалавечых.

⁵ Гасподзь выпрабоўвае праведніка; а бязбожніка і ліхадзея ненавідзіць душа Ягоная.

⁶ Дажджом вылье Ён на бязбожных жар, вагонь і серку; і палючы вецер - доля іхняй чары;

⁷ бо Гасподзь справядлівы, - любіць праўду; аблічча Ягонае бачыць праведніка.

Пс 11

¹ Кіроўцу хору. На васьміструнным. Псальма Давідава.

² Ратуй, Госпадзе; бо няма пабожнага, бо няма верных сярод сыноў чалавечых.

³ Кожны хлусіць блізкаму свайму; вусны лісьлівыя ад няшчырага сэрца гавораць.

⁴ Зьнішчыць Гасподзь усе вусны лісьлівыя, язык велягурысты,

⁵ тых, што кажуць: «языком нашым адужаем; вусны нашыя з намі; хто нам гаспадар?»

⁶ Дзеля пакутаў убогіх і стогнаў гаротнікаў сёння паўстану, кажа Гасподзь, і дам бясьпеку таму, каго хочуць злавіць.

⁷ Словы Гасподнія - словы чыстыя, срэбра, ачышчанае ад зямлі ў горане, сем разоў ператопленае.

⁸ Ты, Госпадзе, захаваш іх, аслоніш навекі ад гэтага роду.

⁹ Усюды ходзяць бязбожныя, калі нікчэмнасьць з сыноў чалавечых узвысілася.

Пс 12

¹ Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

² Дакуль, Госпадзе, зусім забывацьмеш мяне, дакуль аблічча хавацьмеш Сваё ад мяне?

³ Дакуль буду вагацца ў душы маёй, скруху ў сэрцы маім насіцьму штодзённа? Дакуль вораг мой будзе ўзносіцца нада мною?

⁴ Глянь, пачуй мяне, Госпадзе Божа мой! Прасьвятлі мне вочы, каб не заснуў я сном сьмерці;

⁵ хай ня скажа мой вораг: «Я адолеў яго». Хай ня радуюцца супастаты мае, калі заважаюся.

⁶ А я спадзяюся на літасьць Тваю; хай сэрца маё сучешыцца ратаваньнем Тваім; засьпяваю Госпаду, Які добром надарыў мяне.

Пс 13

¹ Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

Сказаў шаленец у сэрцы сваім: няма Бога. Яны разбэсьціліся, нарабілі брыдоты ўсялякай: няма дабрадзеяных.

² Гасподзь глянуў зь нябёсаў на сыноў чалавечых, каб пабачыць, ці ёсьць той, хто разумее, хто шукае Бога.

³ Усе ўхіліліся, зрабіліся аднолькава непатрэбныя; ніхто ня робіць добра, ніхто аніводзін.

⁴ Няўжо ня ўрымсьцяцца беззаконьнікі, якія народ мой ядуць, быццам хлеб, і Госпада не заклікаюць?

⁵ Там страхам яны апантаюцца; бо Бог сярод роду праведнікаў.

⁶ Бы пасьмяляліся з думкі гаротніка, што Гасподзь - спадзяваньне ягонае.

⁷ «Хто падасьць зь Сіёна ратунак Ізраілю?» Калі Гасподзь скасуе палон народу Свайго, тады ўзрадуецца Якаў і ўзьвесяліцца Ізраіль.

Пс 14

¹ Псальма Давідава.

Госпадзе! Хто можа быць у жытле Тваім? хто можа жыць на сьвятой гары Тваёй?

² Той, хто ходзіць бязгрэшна і робіць па праўдзе, і гаворыць ісьціну ў сэрцы сваім;

³ хто не паклёпнічае языком сваім, хто ня робіць блізкаму шкоды і ня прымае наганы суседу;

⁴ той, хто пагарджае злачынцам, але славіць богабаязных; хто прысягае, хай хоць ліхому, і ня здраджвае;

⁵ хто срэбра сваё на ліхву не здае, і ня купляецца супроць невінаватага. Хто робіць так, не пахісьнецца ніколі.

Пс 15

¹ Залатая песьня Давідава.

Барані мяне, Божа; бо я на Цябе спадзяюся.

² Я сказаў Госпаду: Ты Гасподзь мой; даброты мае Табе не патрэбныя.

³ Да сьвятых на зямлі і да дзівосных Тваіх - да іх уся зычлівасьць мая.

⁴ Хай памножацца смуткі ў тых, што цякуць да бога чужога; я ня вылью крываваых ахвяраў іхніх, і не спамяну іх імёнаў вуснамі маімі.

⁵ Гасподзь - частка спадчыны маёй і чары маёй. Ты трымаеш долю маю.

⁶ Межы мае прайшлі па цудоўных мясьцінах, і спадчына мая мне прыемная.

⁷ Дабраслаўлю Госпада, Які навучыў мяне; нават і ноччу ўшчувае мяне нутрына мая.

⁸ Заўсёды перад сабою я Госпада бачыў, бо Ён праваруч мяне; не пахіснуся.

⁹ Таму ўзрадавалася сэрца маё; і ўзьвесяліўся мой язык; нават і цела маё супакоіцца ў спадзяваньні;

¹⁰ бо Ты не пакінеш душы мае ў пекле і не дасі сьвятому Твайму ўбачыць тленьне.

¹¹ Ты пакажаш мне шлях жыцьцёвы: паўната радасьці прад абліччам Тваім, шчасьце ў правіцы Тваёй навечна.

Пс 16

¹ Малітва Давідава.

Пачуй, Госпадзе, праўду маю, уважы скарге маёй, прымі мальбу з вуснаў неманлівых!

² Ад аблічча Твайго хай будзе мне суд; хай паглядзяць вочы Твае на справядлівасьць.

³ Ты праверыў сэрца маё, ноччу мяне наведаў, выпрабаваў мяне, і не знайшоў анічога; ад думак маіх не адступаюцца вусны мае.

⁴ У дзеях людзскіх, па слове вуснаў Тваіх, я ахоўваў сябе ад шляхоў прыгнятальніка.

⁵ Умацуй мае крокі на дарогах Сваіх, хай ногі мае не пахіснуцца.

⁶ Да Цябе заклікаю, бо Ты пачуеш мяне, Божа; прыхілі Тваё вуха да мяне, пачуй словы мае.

⁷ Пакажы Тваю літасьць дзівосную; Ратаўнік тых, што на Цябе спадзяюцца, ад тых, што супрацівяцца правіцы Тваёй;

8 ахавай мяне, як вока; у цяні Тваіх крылаў аслані мяне
9 ад бязбожных, што на мяне нападаюць, - ад ворагаў душы маёй, што абступілі мяне:
10 яны замкнуліся ў тлушчы сваім, пагардліва гавораць вуснамі сваімі.
11 На кожным кроку нашым цяпер абступаюць нас; напружылі вочы свае, каб скінуць мяне на зямлю;
12 яны падобныя на ільва, што прагне здабычы, падобныя на ільвяня, што сядзіць у схованцы.
13 Паўстань, Госпадзе, папярэдзь іх, скінь іх. Выбаві душу маю ад бязбожнага мечам Тваім,
14 ад людзей - рукою Тваёю, Госпадзе, ад людзей сьвету, чья доля, у гэтым жыцці, чыё чэрава Ты напаўняеш са скарбонак Тваіх; сыны іхнія сытыя, і рэшту пакінуць дзецям сваім.
15 А я ў праўдзе буду глядзець на аблічча Тваё; прачнуўшыся, буду насычацца вобразам Тваім.

Пс 17

1 Кіроўцу хору. Раба Гасподняга Давіда, калі ён прамовіў ад Госпада словы гэтай песьні ў той дзень, як Гасподзь вызваліў яго з рук усіх ягоных ворагаў і з рукі Саўлавай. І ён сказаў:
2 паляблю Цябе, Госпадзе, моц мая!
3 Гасподзь мой прытулак і цывярдыня мая, мой Бог - скала мая; на Яго я спадзяюся, шчыт мой, рог ратунку майго і прытулак мой.
4 Паклічу Госпада, годнага пакланеньня, і ад ворагаў маіх уратуюся.
5 Агарнулі мяне пакуты сьмяротныя, і патокі бяспраўя напалохалі мяне;
6 ланцугі пекла аблеглі мяне, і сеткі сьмерці аблыталі мяне.
7 У цеснаце маёй паклікаў я Госпада, і да Госпада майго зьвярнуўся. І пачуў Ён зь сьвятых харомаў Сваіх голас мой, і энк мой дайшоў да слыху Ягонага.
8 Затрэслася і захіталася зямля; уздрыгнулі і зрушыліся асновы гор; бо ўгневаўся Бог;
9 падняўся дым ад гневу Ягонага, і з вуснаў Ягоных вагонь пажыральны; гарачае вуголье сыпалася зь Яго.
10 Нахіліў Ён нябёсы і сышоў, і змрок - пад нагамі ў Яго.
11 І сеў на херувімаў і паляцеў, і памчаўся на крылах ветру.
12 І зрабіў сваёю заслонаю змрок, і цнем вакол Сябе змрок водаў, хмараў нябесных.
13 Ад бляску, што прад Ім, уцякалі аблогі Ягоныя, град і вуголье вогненнае.
14 І загрымеў у нябёсах Гасподзь, і падаў Усявышні Свой голас, град і вогненнае вуголье.
15 Пусціў стрэлы Свае, і рассьеяў іх, мноства маланак, і рассыпаў іх.
16 І сталіся крыніцы водаў, і адчыніліся асновы сусьвету ад грознага голасу Твайго, Госпадзе, ад подыху гнеўнага духу Твайго.
17 Ён працягнуў зь вышыні Сваю руку і ўзяў мяне, і дастаў мяне з многіх водаў,
18 уратаваў мяне ад ворага майго дужага і ад ненавісьнікаў маіх, якія былі дужэйшыя за мяне.
19 Яны паўсталі на мяне ў дзень няшчасьця майго, але Гасподзь быў мне апораю.
20 Ён вывеў мяне на шырокае месца і вызваліў мяне; бо ўпадабаў мяне.
21 Даў мне Гасподзь паводле праўды маёй, па чысьціні рук маіх узнагародзіў мяне;
22 бо я трымаўся дарог Гасподніх і ня быў бязбожны прад Богам маім;
23 бо ўсе наказы Ягоныя перада мною, і ад пастановаў Ягоных я не адступаўся.

24 Я быў прад Ім беззаганны і асьцерагаўся, каб не зграшыць,
25 і даў мне Гасподзь паводле праўды маёй, па чысьціні рук маіх прад вачыма Ягонымі.
26 Зь літасьцівым Ты літасьцівы, з чалавекам шчырым - шчыры,
27 з чыстым - чысты, а з хітрым - паводле хітрыны ягонай.
28 Бо Ты людзей прыгнечаных цешыш, а вочы пагардлівыя прыніжаеш.
29 Ты запальваеш сьветач мой, Госпадзе; Бог мой прасьвятляе цемру маю.
30 З табою я пабіваю войска, з Богам маім узыходжу на мур.
31 Бог! - Беззаганны шлях Ягоны, чыстае слова ў Госпада; Ён шчыт усім, хто на Яго спадзяецца.
32 Бо хто Бог, апрача Госпада, і хто абарона, апрача Бога нашага?
33 Бог апаясвае мяне сілаю і пракладае мне правільны шлях,
34 робіць ногі мае, як у аленя, і на вышынях маіх становіць мяне;
35 вучыць рукі мае змагацца, і мышцы мае ламаюць лук медны.
36 Ты даў мне шчыт ратунку Твайго, і правіца Твая падтрымлівае мяне, і міласць Твая ўзьвялічвае мяне.
37 Ты пашыраеш крок мой пада мною, і ня хістаюцца ногі мае.
38 Я перасьледую ворагаў маіх і даганяю іх, і не вяртаюся, пакуль ня вынішчу іх;
39 пабіваю іх, і ня могуць яны падняцца; пападаюць пад ногі мае,
40 бо Ты аперэзаў мяне сілаю для вайны і кінуў пад ногі мне тых, што на мяне паўсталі;
41 ты павярнуў да мяне тылам ворагаў маіх; і я зьнішчаю тых, што ненавідзяць мяне;
42 яны лямантуюць, ды няма каму іх ратаваць; да Госпада - але Ён ня слухае іх;
43 я расьсейваю іх, як пыл перад абліччам ветру, як вулічны бруд тапчу іх.
44 Ты збавіў мяне ад бунту народу, паставіў мяне галавою іншапляменцаў; народ, якога я ня ведаў, служыць мне;
45 па адной чутцы пра мяне скараюцца мне; чужынцы лісьлівяцца перада мною.
46 Іншапляменцы бялюць і трымцяць ва ўмацаваньнях сваіх.
47 Жывы Гасподзь, і дабраславёны мой абаронца! Хай будзе ўслаўлены Бог ратунку майго.
48 Бог, Які помсьціць за мяне і ўпакорвае мне народы,
49 і вызваляе мяне ад ворагаў маіх! Ты ўзьнёс мяне над тымі, хто паўстае супраць мяне, і ад чалавека жорсткага мяне выбавіў.
50 За гэта праслаўлю Цябе, Госпадзе, сярод іншапляменцаў і буду сьпяваць імю Твайму;
51 таму, хто велічна ратуе цара і творыць міласць памазанцу Твайму Давіду і роду Ягонаму навечна.

Пс 18

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава.
2 Нябёсы прапаведуюць славу Божую, і пра дзею рук Ягоных абвяшчае цьвердзь.
3 Дзень дню перадае слова, і ноч ночы адмыкае веды.
4 Няма мовы, і няма гаворкі, дзе ня чуўся б іхні голас.
5 Па ўсёй зямлі праходзіць іхні гук, і па край сьвету словы іхнія. Ён паставіў у іх жытло сонцу,
6 і яно выходзіць, як малады са шлюбных харомаў сваіх, радуецца, быццам волат, прабегчы дарогу-прагон:

7 ад краю нябёсаў зыход ягоны, і шэсьце ягонае да краю іхняга, і нічога не схавана ад ягонае цяпліні.

8 Закон Госпада дасканалы, ён мацуе душу; адкрыцьцё Госпада слушнае, умудрае простых.

9 Загады Госпада справядлівыя, разьвясельваюць сэрца; наказ Госпада сьветлы, прасьвятляе вочы.

10 Страх Гасподні чысты, застаецца навечна. Суды Гасподнія - ісьціна, усе справядлівыя;

11 яны больш жаданыя за золата і нават за мноства золата чыстага, за мёд саладзейшыя і за кропелькі з сотаў;

12 і раб Твой вартуецца імі; у захаваньні іхнім вялікая дзяка.

13 Хто ўгледзіць пагрэшкі свае? Ад тайных маіх ачысьці мяне,

14 і ад наўмысных утрымай раба Твайго, каб не завалодалі мною. Тады я буду беззаганны і чысты ад вялікай разбэшчанасьці.

15 Хай будуць словы з вуснаў маіх і помыслы сэрца майго даспадобы Табе, Госпадзе, цьвярдыня мая і Збаўца мой!

Пс 19

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

2 Хай пачуе цябе Гасподзь у дзень скрухі, хай абароніць цябе імя Бога Якаўлевага.

3 Хай пашле табе дапамогу са Сьвятыні, і зь Сіёна хай падмацуе цябе.

4 Хай успомніць усе прынашэньні ахвяраў твае і цэласпаленьне тваё хай зробіць тлустым.

5 Няхай дасьць табе, што па сэрцы табе, і ўсе намеры твае няхай выканае.

6 Мы парадуюмся выратаваньню твайму, і ў імя Бога нашага падымем сыцяг. Няхай выканае Гасподзь усе просьбы твае.

7 Сеньня спазнаў я, што Гасподзь ратуе памазанца Свайго; адказвае яму са сьвятых нябёсаў Сваіх магутнасьцю ратавальнай правіцы Сваёй.

8 Некаторыя калясьніцамі, некаторыя конямі, а мы імем Госпада, Бога нашага, хвалімся:

9 яны пахіснуліся, і ўпалі, а мы ўсталі, і стаім проста.

10 Госпадзе! уратуй цара, і пачуй нас, калі паклічам.

Пс 20

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

2 Госпадзе! сілаю Тваёю радуецца цар, і з Твайго ратаваньня цешыцца бясконца.

3 Ты даў яму, чаго хацела сэрца ягонае, і просьбы вуснаў ягоных не адкінуў.

4 Бо сустрэў Ты яго дабраславеньнямі даброці, на галаву яму ўсклаў вянок з чыстага золата.

5 Ён прасіў у Цябе жыцьця; Ты даў яму даўгалецьце на векі вечныя.

6 Вялікая слава ягоная ў ратаваньні Тваім; Ты ўсклаў на яго гонар і веліч.

7 Ты ўсклаў на яго дабраславеньне навечна, разьвесяліў яго радасьцю аблічча Твайго,

8 бо цар спадзяецца на Госпада, і з даброці Ўсявышняга не пахісьнецца.

9 Рука Твая знойдзе ўсіх ворагаў Тваіх, правіца Твая знойдзе Тваіх ненавісьнікаў.

10 У час гневу Твайго Ты зробіш іх, як печ вогненную; у гневе Сваім Гасподзь іх пагубіць, і паглыне іх вагонь.

11 Ты вынішчыш плод іхні - спасярод сыноў чалавечых,

12 бо яны ўчынілі зло супроць Цябе, змовы склалі, але ня здолелі нічога,

13 Ты іх паставіш пад стрэлы, з лукаў Тваіх пацэліш у твар ім.

14 Узнясяся, Госпадзе, у сіле Твай: мы будзем апяваць і славіць Тваю магутнасьць.

Пс 21

1 Кіроўцу хору. На золку. Псальма Давідава.

2 Божа мой! Божа мой! нашто Ты пакінуў мяне? Далёкія словы крыку майго ад ратунку майго.

3 Божа мой! я клічу ўдзень - і Ты не аказваешся, уначы - і няма мне супакаеньня.

4 Але Ты, Сьвяты, жывеш сярод пахвалаў Ізраіля.

5 На Цябе спадзяваліся нашы бацькі; спадзяваліся, і Ты вызваляў іх,

6 да Цябе заклікалі яны, і былі ратаваны; на Цябе спадзяваліся, і ня былі пасаромленыя.

7 А я чарвяк, а не чалавек, знявага ў людзей і пагарда ў народзе.

8 Усе, хто бачыць мяне, клянучь мяне; кажуць вуснамі, галавою ківаюць:

9 «ён спадзяваўся на Госпада; хай вызваліць яго, хай уратуе, калі ён даспадобы Яму».

10 Але Ты вывеў мяне з улоньня матчынага; уклаў у мяне надзею каля грудзей маці маёй.

11 Табе я даручаны ад нараджэньня; ад улоньня маці маёй Ты - мой Бог.

12 Не адыходзь ад мяне, бо блізіцца скруха, а памочніка няма.

13 Многа цялят абступілі мяне, тлустыя Васанскія акружылі мяне;

14 разьзявілі пашчу сваю на мяне, як леў, які прагне здабычы і рыкае.

15 Я разьліўся, нібы вада; усе косткі мае рассыпаліся; сэрца маё, быццам воск, зрабілася, растала ў нутрыне маёй.

16 Моц мая высахла, як чарапок; язык мой прыліп да гартані маёй, і Ты зьвеў мяне ў пыл сьмяротны.

17 Бо сабакі мяне атачылі, хэўра злыдняў мяне абступіла, прабілі рукі мае і ногі мае;

18 можна было палічыць усе косткі мае, а яны дзівяцца, робяць зь мяне відовішча,

19 дзеляць рызы мае між сабою; і за адзежу маю кідаюць жэрабя.

20 Але Ты, Госпадзе, не адыходзь ад мяне; сіла мая! пасьпяшайся мне на дапамогу;

21 душу маю аслані ад меча і ад сабак самотную маю;

22 уратуй мяне ад ільвінае пашчы і ад рагоў аднарогаў, пачуўшы, выратуй мяне.

23 Буду абвяшчаць імя Тваё братам маім, славіць буду Цябе на сходзе.

24 Вы, што баіцеся Госпада! Усхвалеце Яго. Увесь род Якаваў! праславі Яго. Хай баіцца Яго ўвесь род Ізраілеў!

25 Бо Ён не пагрэбаваў скрухаю спрагнага і не адцураўся яе, і ня ўхіліў ад яго аблічча Свайго, а пачуў яго, калі той паклікаў Яго.

26 Табе хвала мая на сходзе вялікім; спраўджу свае абяцаньні перад тымі, хто баіцца Яго.

27 Хай ядуць бедныя і насычаюцца; хай уславяць Госпада тыя, што шукаюць Яго; хай жывуць сэрцы вашыя векапомна!

28 Схамянуцца і да Госпада вернуцца ўсе канцы зямлі, і схіляцца прад Табою ўсе плямёны язычнікаў,

29 бо Гасподня ёсьць царства, і Ён - Уладар над народамі.

30 Будуць есьці і пакланяцца ўсе сытыя на зямлі; схіляцца прад Ім усе, што сыходзяць у тло і ня могуць захаваць жыцьця свайго.

31 І нашчадкі служыцьмуць Яму, і будуць звацца Гасподнімі вечна,
32 прыйдуць і абвяшчацьмуць праўду Ягоную людзям, якія народзяцца, якіх стварыў Гасподзь.

Пс 22

1 Псальма Давідава.

Гасподзь - Пастыр мой; я ніякай нястачы ня мецьму:

2 Ён пасьвіць мяне на пашах зялёных, на ціхіх воды водзіць мяне.

3 Ён душу маю мацуе, кіруе мяне на сьцежкі праўды дзеля імя Свайго.

4 Калі я пайду далінай сьмяротнага ценю, не ўбаюся ліха, бо Ты са мною; Тваё жазло і твой посах - яны супакойваюць мяне.

5 Ты перада мною паставіў трапезу на вачах у маіх ворагаў; намасьціў алеем галаву маю; чара мая перапоўнена.

6 Так, ласка і мілажаль хай будуць са мною ва ўсе дні жыцьця майго, і я буду ў доме Гасподнім многія дні.

Пс 23

1 Псальма Давідава. У першы дзень тыдня.

Гасподняя зямля і ўсё, што на ёй, сусьвет і ягоныя жыхары,

2 бо Ён заснаваў яе на морах, і на рэках яе ўгрунтаваў.

3 Хто падымецца на гару Гасподнюю, альбо хто стане на сьвятым месцы Ягоным?

4 Той, у каго рукі невінаватыя і чыстае сэрца, не прысягаў хто душою сваёю напуста і не бажыўся хлусьліва,

5 той атрымае дабраславеньне ад Госпада і літасьць ад Бога, Збаўцы свайго.

6 Такі род усіх, што шукаюць Яго, шукаюць аблічча Твайго, Божа Якаваў!

7 Падымеце шчыты свае, брамы, і падымецеся, дзьверы вечныя, і ўвойдзе Цар славы!

8 Хто гэты Цар славы? - Гасподзь, моцны і дужы, Гасподзь, дужы ў змаганьні.

9 Падымеце шчыты вашыя, брамы, і падымецеся, дзьверы вечныя, і ўвойдзе Цар славы!

10 Хто гэты Цар славы? - Гасподзь сілаў, Ён - Цар славы.

Пс 24

1 Псальма Давідава.

Да Цябе, Госпадзе, узношу душу маю.

2 Божа мой! на цябе спадзяюся, хай ня будзе мне сорамна, хай не апануюць мяне мае ворагі.

3 Хай ня будзе сораму ўсім, хто на Цябе спадзяецца: хай будзе тым брыдка, хто бяз прычыны беззаконьне ўчыняе.

4 Пакажы мне, Госпадзе, дарогі Твае, наставі мяне на сьцежкі Твае.

5 Накіруй мяне на праўду Тваю, і навучы мяне, бо Ты Бог ратунку майго; на Цябе спадзяюся кожны дзень.

6 Успомні шчадроты Твае, Госпадзе, і міласэрнасьць Тваю, бо спрадвечу яны.

7 Грахоў маладосьці маёй і злачынстваў маіх не ўспамінай; з ласкі Тваёй успомні мяне Ты, Госпадзе, дзеля даброці Тваёй!

8 Добры і справядлівы Гасподзь; таму настаўляе грэшных на шлях,

9 вядзе пакорлівых да праўды, і навучае ціхмяных шляхам Сваім.

10 Усе дарогі Гасподнія - міласць і праўда тым, хто трымаецца завету Ягонага і адкрыцьця Ягонага.

11 Дзеля імя Твайго, Госпадзе, даруй мне мой грэх; бо вялікі ён.

12 Хто ёсьць чалавек, што баіцца Госпада? Яму пакажа Ён шлях, які трэба абраць.

13 Душа ягоная жыцьме ў дабры, і род ягоны ўспадкуе зямлю.

14 Тайна Гасподняя тым, што баяцца Яго, і завет Свой Ён ім адкрывае.

15 Вочы мае заўсёды да Госпада; бо Ён дастае з сеткі ногі мае.

16 Паглядзі на мяне і пашкадуй мяне, бо я адзінокі і прыгнечаны.

17 Скруха сэрца майго павялічылася; выведзі мяне з нягодаў маіх,

18 падзівіся на пакуты мае і на зьнямогу маю, і даруй усе грахі мае.

19 Падзівіся на ворагаў маіх, як іх многа, і якою нянавісьцю ненавідзяць мяне.

20 Аслані душу маю, і ўратуй мяне, хай ня будзе мне сораму, што я на Цябе спадзяюся.

21 Беззаганнасьць і слухнасьць хай ахаваюць мяне; бо я на Цябе спадзяюся.

22 Вызвалі, Божа, Ізраіля ад усіх смуткаў ягоных.

Пс 25

1 Псальма Давідава.

Рассудзі мяне, Госпадзе, бо хадзіў я ў беспакінасьці маёй, і, у надзеі на Госпада не пахіснуся.

2 Выпрабуй мяне, Госпадзе, растапі мне вантробы і сэрца маё,

3 бо міласьць Твая перад маімі вачыма, і ў праўдзе Тваёй я хадзіў,

4 не сядзеў я зь людзьмі аблуднымі і з падступнымі не пайду;

5 я зьненавідзеў зборню зьламысьнікаў, і зь бязбожнікамі ня сяду;

6 буду мець у нявіннасьці рукі мае і абыходзіць Твой ахвярнік, Госпадзе,

7 каб абвяшчаць Табе голасна славу і пра ўсе цуды Твае расказаць.

8 Госпадзе! палюбіў я жытло Твайго дома і месца, дзе слава Твая жыве.

9 Не загубі душы мае з грэшнікамі і жыцьця майго з крыважэрнымі,

10 у чых руках ліхадзейства, і чыя правіца поўная здзірства.

11 А я хаджу ў сваёй беззаганнасьці; вызвалі мяне, і ўмілажалься зь мяне.

12 Нага мая стаіць на роўным; на сходах праслаўлю Госпада.

Пс 26

1 Псальма Давідава. Перад памазаньнем.

Гасподзь - сьвятло маё і ратунак мой: каго мне баяцца? Гасподзь - цьвардыня жыцьця майго: каго мне палохацца?

2 Калі будуць наступаць на мяне зласьліўцы, супастаты і ворагі мае, каб зжэрці цела маё, яны спатыкнуцца самі і ўпадуць.

3 Калі выступіць супраць мяне кагорта, не збаіцца сэрца маё; калі на мяне паўстане вайна, і тады спадзявацца буду.

4 Аднаго я прасіў у Госпада, толькі таго шукаю, каб жыць мне ў доме Гасподнім ва ўсе дні жыцьця майго, сузіраць хараство Гасподняе і наведваць сьвятыню Ягоную;

5 бо Ён схаваў бы мяне ў Сваёй сьцінкі ў дзень няшчасьця; схаваў бы мяне ў патайным месцы Свайго селішча, узнёс бы мяне на скалу.

6 Тады ўзьнеслася б галава мая над ворагамі наўкола мяне; і прынёс бы я ў Ягонай сьцінкі ахвяры слаvasлоўя; сыпяваў бы і славіў бы прад Госпадам.

7 Пачуй, Госпадзе, голас мой, якім я клічу; зьлітуйся зь мяне і азьвіся мне.

8 Сэрца маё кажа ад Цябе: «шукайце аблічча Майго»; і я буду шукаць аблічча Тваё, Госпадзе.

9 Не схавай ад мяне аблічча Твайго, не адкінь у гневе раба Твайго. Ты быў мой памочнік; не гані мяне і не пакінь мяне, Божа, Ратаўнік мой!

10 Бо мой бацька і маці мая кінулі мяне; але Гасподзь мяне прыме;

11 навучы мяне, Госпадзе, шляху Твайму, і накіруй мяне на сьцежку праўды, дзеля ворагаў маіх;

12 не выдавай мяне сваволі ворагаў маіх; бо паўсталі на мяне сьведкі аблудныя і дыхаюць злосьцю.

13 Але я веру, што ўбачу даброць Гасподнюю на зямлі живых.

14 Май надзею на Госпада, будзь мужны; і хай мацуецца сэрца тваё, май надзею на Госпада.

Пс 27

1 Псальма Давідава.

Цябе, Госпадзе, заклікаю: цьвярдыня мая! ня будзь бязмоўны са мною, каб пры маўчаньні Тваім ня стаўся я падобным да тых, што ў магілу сыходзяць.

2 Пачуй голас маленьняў маіх, калі я клічу Цябе, калі падымаю рукі мае да сьвятога храма Твайго.

3 Не загубі мяне з грэшнікамі і з тымі, што крыўду ўчыняюць, якія з блізкімі сваімі гавораць пра мір, а ў сэрцы ў іх ліхое.

4 Аддай ім паводле іхніх дзеяў, паводле ліхих учынкаў іхніх; паводле дзеяў іхніх рук ім аддай; аддай ім, што заслужылі яны.

5 За тое, што не зважаюць на дзеі Гасподнія і на справы рук Ягоных, Ён іх разбурыць і ня збудуе іх.

6 Дабраславёны Гасподзь, бо Ён пачуў голас маленьняў маіх.

7 Гасподзь - цьвярдыня мая і мой шчыт; на яго спадзявалася сэрца маё; і я праслаўлю Яго песняй маёю.

8 Гасподзь - сіла народу Свайго і ратавальная абарона памазанца Свайго.

9 Ратуй Твой народ, і дабраславі Тваю спадчыну; і гадуй іх і ўзвышай іх вечно!

Пс 28

1 Псальма Давідава. Напрыканцы сьвята Кучак. Аддайце Госпаду, сыны Божыя, аддайце Госпаду славу і чту,

2 аддайце Госпаду славу імя Ягонага; пакланецся Госпаду ў пышнай сьвятасьці Ягонай.

3 Голас Гасподні над водамі, Бог славы загрымеў, Гасподзь над вялікімі водамі.

4 Голас Гасподні моцны; голас Гасподні велічны.

5 Голас Гасподні ламае кедры; Гасподзь ламае кедры Ліванскія

6 і прымушае іх скакаць, як цялят, Ліван і Сірыён - як маладога аднарога.

7 Голас Гасподні выкрасае полымя вогненнае.

8 Голас Гасподні трасе пустыню; трасе Гасподзь пустыню Кадэс.

9 Голас Гасподні прымушае касуль каціцца, і агалае лясы; і ў храме Ягоным абвяшчае пра славу Ягоную.

10 Гасподзь сядзеў над патопам, і сядзецьме Гасподзь царом вечно.

11 Гасподзь дасьць сілу народу Свайму; Гасподзь дабраславіць народ Свой мірам.

Пс 29

1 Псальма Давідава пры абнаўленьні дома.

2 Услаўлю Цябе, Госпадзе, што Ты падняў мяне і ня даў маім ворагам перамагчы мяне.

3 Госпадзе Божа мой! я паклікаў Цябе, і Ты мяне вылечыў.

4 Госпадзе! Ты вывеў зь пекла душу маю і ажывіў мяне, каб я ня сышоў у магілу.

5 Сьпявайце Госпаду, сьвятых Ягоня, слаўце памяць сьвятыні Ягонай,

6 бо на хвіліну гнеў Ягоны, на ўсё жыццё ўпадабаньне Ягонае: увечары пачынаецца плач, а на раніцу - радасьць.

7 І я казаў у дабрадзеістве маім: «не пахіснуся вавек».

8 Па ўпадабаньні Твайм, Госпадзе, Ты ўмацаваў гару маю; але Ты схаваў аблічча Тваё, і я сумеўся:

9 Тады Цябе, Госпадзе, я клікаў, і Госпада майго я маліў:

10 «якая карысьць у крыві маёй, калі я сыду ў магілу? ці ж будзе тло маё Цябе славіць? ці будзе ўзьвешчаць Тваю праўду?

11 пачуй, Госпадзе, і памілуй мяне, Госпадзе! будзь мне памочнікам».

12 І Ты скаргі мае абярнуў у радасьць, вярэту маю зьняў зь мяне і аперазаў мяне весялосьцю,

13 хай славіць Цябе душа мая і хай не змаўкае. Госпадзе Божа мой! буду славіць Цябе вечна.

Пс 30

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

2 На Цябе, Госпадзе, надзея мая, хай сораму вавек ня мецьму; па праўдзе Твайёй збаві мяне;

3 прыхілі да мяне вуха Тваё, пасьпяшайся збавіць мяне. Будзь мне каменнаю цьвярдэньню, прыстанішчам, каб уратаваць мяне,

4 бо Ты каменная гара мая і агароджа мая; дзеля імя Твайго вядзі мяне і кіруй мною.

5 Выведзі мяне зь сеткі, якую тайна раскінулі на мяне; бо Ты цьвярдэньня мая.

6 У Тваю руку аддаю дух мой; Ты выбаўляў мяне, Госпадзе, Божа праўды.

7 Ненавіджу шануюцаў марных ідалаў; а на Госпада надзея мая.

8 Буду радавацца і весяліцца ў міласьці Твайёй, бо Ты прыгледзеўся да бедства майго, уведаў гора душы маёй,

9 і не перадаў мяне ў рукі ворагаў; паставіў ногі мае на прасторным месцы.

10 Умілажалься зь мяне, Госпадзе, бо мне цесна; высахла з гора вока маё, душа мая і нутроба мая.

11 Вычарпалася ў скрусе жыццё маё і леты мае ў стагнатах; зьнемагла ад грахоў маіх сіла мая, і высахлі косткі мае.

12 Ад усіх маіх ворагаў стаўся я кляцьбою нават у суседзяў маіх і страшыдлам знаёмым маім; хто бачыць мяне на вуліцы, уцякае.

13 Я забыты ў сэрцах, як мёртвы; я - як посуд разьбіты,

14 бо чую ліхаслоўе многіх; адусюль жудасьць, калі яны змаўляюцца супраць мяне, намышляюць вырваць душу маю.

15 А я на Цябе, Госпадзе, спадзяюся; я кажу: Ты мой Бог.

16 У Твайёй руцэ дні мае; вызваль мяне ад рукі маіх ворагаў і ад тых, што гоняць мяне.

17 Пакажы сьветлае аблічча Тваё рабу Твайму; уратуй мяне літасьцю Твайю.

18 Госпадзе! хай ня будзе мне сораму, што я Цябе заклікаю; а бязбожным хай будзе брыдка, хай прападуць у пекле.

19 Хай зьнямеюць вусны аблудныя, што гідоту гавораць на праведнага з пыхаю і пагардаю.

20 Як многа ў Цябе дабротаў, якія Ты прыхаваў тым, што баяцца Цябе, і якія Ты падрыхтаваў тым, што на Цябе спадзяюцца перад сынамі чалавечымі!

21 Ты хаваеш іх пад аслонай аблічча Твайго ад людзкіх бунтаў; хаваеш іх у зацішку ад ліхіх языкоў.

22 Дабраслаўлены Гасподзь, што ўчыніў мне дзівосны Свой мілажаль ва ўмацаваным горадзе!

23 У сумненні маім я думаў: адхілены я ад вачэй Тваіх; але Ты пачуў голас малітвы маёй, калі я паклікаў Цябе.

24 Любеце Госпада, усе праведнікі Ягоныя; Гасподзь ахоўвае верных, а пагарднікам зь лішкам вяртае.

25 Будзьце мужныя, і хай мацуецца сэрца ваша, усе, хто надзею на Госпада мае!

Пс 31

1 Псальма Давідава. Вучэньне.

Дабрашчасны, каму дараваны злачынствы, і чые грахі адшкадаваныя,

2 добрашчасны той, каму Гасподзь грахоў не залічыць, і ў чым духу хітрыны няма!

3 Калі я маўчаў, састарэлі косткі мае ад штодзённага стогну майго,

4 бо дзень і ноч нада мною рука Твая цяжкая; зьнікла сьвежасьць мая, як у летнюю сушу.

5 Але Я адкрыў табе грэх мой і ня ўтоіў беззаконьня майго; я сказаў: «вызнаю Госпаду злачынствы мае»; і Ты зьняў зь мяне віну грэху майго.

6 За тое памоліцца Табе кожны праведнік у час адпаведны, і тады разьліва вялікай вады не дастане яго.

7 Ты - маё покрыва; Ты асланяеш мяне ад скрухі, атачаеш мяне радасьцямі збавеньня.

8 «Уваду цябе ў розум, настаўлю цябе на шлях, па якім табе йсьці; буду табой кіраваць, вока Маё над табой».

9 «Ня будзьце, як конь, як мул бязглузды, чые храпы цугляць трэба кілзамі і аброцьцю, каб яны Табе ўпакорваліся.

10 Шмат смуткаў бязбожнаму; а таго, хто на Госпада мае надзею, атачае міласць.

11 Весаляцеся ў Госпадзе, цешцеся, праведныя; сыпяйце радасна ўсе, у каго шчырае сэрца.

Пс 32

1 Псальма Давідава.

Радуйцеся, праведнікі, у Госпадзе: шчырым прыстоіць хваліць!

2 Услаўляйце Госпада арфамі, сыпяйце Яму на дзесяціструннай псалтыры;

3 новую песьню сыпяйце Яму; зладжана пойце Яму, з ускліцаньнем,

4 бо слова Господняе - шчырае, і ўсе дзеі Ягоныя правільныя.

5 Ён любіць праўду і суд; Господню міласцью зямля поўніцца.

6 Словам Госпада створаны нябёсы, і духам вуснаў Ягоных - усе сілы нябесныя.

7 Ён сабраў, быццам груды, марскія воды; бездані склаў у каморах.

8 Хай баіцца Госпада ўся зямля; хай трымціць прад Ём усё жывое на сьвеце,

9 бо сказаў Ён - і сталася; Ён загадаў - і зьявілася.

10 Гасподзь разбурае рады язычнікаў; зьнішчае намыслы народаў.

11 А рада Господня вечна стаяцьме; задумы сэрца Ягонага - з роду ў род.

12 Добрашчасны народ, у якога Гасподзь ёсьць Бог, - племя, якое Ён выбраў у спадчыну Сабе.

13 Гасподзь паглядае зь нябёсаў, бачыць усіх сыноў чалавечых;

14 з трона Свайго Ён пазірае на ўсіх, што живуць на зямлі:

15 Ён стварыў сэрцы ўсіх іх, і ўважае ўсім іхнім дзеям.

16 Цар не ўратаецца мноствам войска; не ўбароніць волата вялікая сіла.

17 Ненадзейны конь для ратаваньня, ня вызваліць сілай вялікай сваёю.

18 Вось, вока Господня над тымі, хто баіцца Яго, і хто спадзяецца на літасьць Ягоную,

- 19 што Ён душу іхнюю ўратуе ад сьмерці і ў час галодны накорміць іх.
20 Душа наша мае надзею на Госпада: Ён дапамога наша;
21 Ім радуецца сэрца наша, бо на сьвятое імя Ягонае мы спадзяваліся.
22 Хай будзе ласка Твая, Госпадзе, з намі, мы так на Цябе надзею ўскладаем.

Пс 33

- 1 Псальма Давіда, калі ён удаваў зь сябе вар'ята перад Авімэлэхам і быў ад яго выгнаны, і пайшоў.
2 Дабраслаўляю Госпада ва ўсякую пору; хвала Яму няспынная ў вуснах маіх.
3 Госпадам будзе хваліцца душа мая; пачуюць пакорныя і ўзвяселяцца.
4 Вялічайце Госпада са мною, і ўзносьма імя Ягонае разам.
5 Я шукаў Госпада, і Ён пачуў мяне і ад усякіх небяспекаў маіх вызваліў мяне.
6 Хто прыглядваўся да Яго, тыя прасьвятліліся, і твары іхнія ня зьведаюць сораму.
7 Вось убогі паклікаў, - і Гасподзь пачуў і ўратаваў яго ад усіх ягоных бедаў.
8 Гасподні анёл паўстае вакол тых, хто баіцца Яго, - і іх вызваляе.
9 Паспытайце і ўбачыце, які добры Гасподзь! Дабрашчасны той чалавек, што на яго спадзяецца!
10 Бойцеся Госпада, усе сьвятыя Ягоныя; бо ня маюць нястачы тыя, што баяцца Яго.
11 Ільвянаты церпяць нягоды і голад, а богашукальнікі ня церпяць нястачы ні ў якім дабры.
12 Прыйдзеце, дзеці, паслухайце мяне: страху Гасподняму вас навучу.
13 Ці хоча чалавек жыць і ці любіць дабрадзенства, каб бачыць дабро?
14 Трымай язык свой ад злога і вусны свае ад падступных словаў.
15 Ухіляйся ад ліха і рабі дабро; шукай міру і йдзі за ім.
16 Вочы Гасподнія - на праведных, і вушы Ягоныя - на скаргу іхнюю.
17 А аблічча Гасподняе - супроць тых, што робяць ліхое, каб зьвесці зь зямлі памяць пра іх.
18 Клічуць, і Гасподзь чуе, і ад усіх уціскаў іх вызваляе.
19 Блізкі Гасподзь да тых, у каго зламанае сэрца, і пакорлівых духам - уратуе.
20 Многа турботаў у праведніка, і ад усіх іх Гасподзь вызваляе.
21 Ён хавае ўсе косткі ягоныя; і ніводная не паламаецца!
22 Зло заб'е грэшніка, і ненавісьнікі праведнасьці загінуць.
23 Гасподзь вызваліць душу рабоў Сваіх, і не загіне ніхто, хто на Яго спадзяецца.

Пс 34

- 1 Псальма Давідава.
Заступіся, Госпадзе, перад тымі, хто судзіцца са мною, зваюй тых, хто ваюе мяне;
2 вазьмі шчыт і латы, і ўстань на дапамогу мне;
3 агалі меч, і заступі дарогу тым, што гоняць мяне; скажы душы маёй: Я - ратунак твой!
4 Хай пасаромяцца і паганьбуюцца тыя, хто цікуе душу маю, хай адступяцца і пакрываюцца ганьбаю тыя, хто шкоду мне намышляе;
5 хай будуць яны, як пыл на ветры, і анёл Гасподні хай праганяе іх.
6 Хай будзе шлях іхні цёмны і коўзкі, і анёл Гасподні няхай гоніць іх,
7 бо яны бязь віны схавалі мне яму - сетку сваю; выкапалі яе на бязьвінную душу маю!
8 Хай спадзе на яго пагібель нянаджаная, і сетка ягоная, якую ён схаваў на мяне, хай яго самога і ўловіць; хай у яе і ўпадзе на пропадзь сваю.

⁹ А душа мая зарадуецца ў Госпадзе; усьцешыцца збавеньнем ад Яго.

¹⁰ Усе косткі мае скажуць: «Госпадзе! хто да Цябе падобны? Ты ратуеш слабога ад дужага, беднага і ўбогага ад зьдзірцы ягонага?»

¹¹ Паўсталі на мяне сьведкі няправедныя: чаго я ня ведаю, - выпытваюць у мяне;

¹² пляцць мне злом за добро, сіроцтвам душы маёй.

¹³ А як былі хварэлі яны, я апранаўся ў вярэту, душу маю таміў пастом, і малітва мая вярталася ў нетру маю.

¹⁴ Я рабіў, быццам сябру, як брату майму; я хадзіў смутны, панурыўшы голаў, як бы аплакваючы маці.

¹⁵ А калі я спатыкаўся, яны радаваліся і зьбіраліся; зьбіраліся агуднікі супроць мяне, ня ведаю завошта, ганілі мяне, і не пераставалі;

¹⁶ з крывадушнымі пакепнікамі скрыгаталі на мяне зубамі сваімі.

¹⁷ Госпадзе! ці доўга будзеш глядзець на гэта? Адвядзі душу маю ад злачынстваў іхніх, ад ільвоў - самотную душу маю!

¹⁸ Я праслаўлю Цябе на сходзе вялікім, сярод процьмы народу ўсхвалю Цябе,

¹⁹ каб не збыткавалі зь мяне тыя, што ваявалі супроць мяне несправядліва, і не перамігваліся вачыма тыя, што ненавідзяць мяне бязьвіннага;

²⁰ бо не за мір прамаўляюць яны, а супроць мірных на землях плятуць аблудныя намыслы;

²¹ разьзяўляюць на мяне вусны свае; кажуць: «добра! добра! бачыла наша вока».

²² Ты бачыў, Госпадзе, не змаўчы; Госпадзе! не аддаляйся ад мяне.

²³ Устань, прачніся на суд мой, на цяжбіну маю, Божа мой і Госпадзе мой!

²⁴ Судзі мяне па праўдзе Тваёй, Госпадзе, Божа мой, і хай ня радуюцца яны празь мяне;

²⁵ хай ня кажуць у сэрцы сваім: «добра! добра!, нам да душы!» Хай ня кажуць: «мы праглынулі яго».

²⁶ Няхай пасаромяцца і паганьбуюцца ўсе, хто радуецца зь няшчасьця майго; хай убяруцца ў сорам і ганьбу, хто фанабэрыцца над мною.

²⁷ Няхай радуюцца і веселяцца, хто маёй слушнасьці прагне, і няхай кажуць заўсёды: «хай праславіцца Гасподзь, Які зычыць міру рабу Свайму!»

²⁸ І язык мой будзе абвяшчаць Тваю праўду і хвалу Табе дзень у дзень.

Пс 35

¹ Кіроўцу хору. Раба Гасподняга Давіда.

² Грэшнасьць бязбожніка гаворыць у сэрцы маім: няма страху Божага перад вачыма ягонымі,

³ бо ягоныя вочы лісьліваць яму, быццам шукаюць віну, каб зьненавідзець яе;

⁴ словы з вуснаў ягоных - няпраўда і хітрына; ня хоча ён быць мудрым, каб рабіць добро.

⁵ Несправядлівасьць намышляе ён на пасьцелі сваёй, на благі становіцца шлях, ня грэбуе злом.

⁶ Госпадзе! ласка Твая да нябёсаў, праўда Твая пад хмары!

⁷ Праўда Твая - як горы Божыя, і суды Твае - бездань вялікая! Людзей і быдла захоўваеш Ты, Госпадзе!

⁸ Якая каштоўная ласка Твая, Божа! Сынам чалавечым у цені крылаў Тваіх спакойна;

⁹ наядаюцца сытасьцю дома Твайго, і з плыні слодычаў Тваіх Ты выпойваеш іх,

¹⁰ бо ў Табе крыніца жыцьця; у сьвятле Тваім мы бачым сьвятло.

11 Пашыры ласку Тваю на тых, што Цябе ведаюць, і праўду Тваю на людзей, шчырых сэрцам,
12 хай не наступіць на мяне нага гардзеі, і рука грэшніка хай не прагоніць мяне.
13 Там упалі беззаконьнікі, скінутыя, і ня могуць устаць.

Пс 36

1 Псальма Давідава.
Ня гневайся на злачынцаў, не зайздросьці несправядлівым,
2 бо яны, як трава, неўзабаве скошаны будуць, і як былінка зялёная, завянуць.
3 Спадзявайся на Госпада і рабі добро; жыві на зямлі і праўды трымайся.
4 Суцяшайся Госпадам, і Ён спраўдзіць жаданьні сэрца твайго.
5 Госпаду перадай дарогу тваю, і на яго спадзявайся, і Ён зробіць,
6 і выведзе, як сьвятло, праўду тваю, і справядлівасьць тваю, як полудзень.
7 Скарыся Госпаду і на Яго спадзявайся. Не зайздросьці таму, каму шчасьціць у дарозе ягонай, чалавеку хітрамыснаму.
8 Перастань гневацца і пакінь запальчывасьць; ня імкніся рабіць благое,
9 бо хто робіць благое, будзе зьнішчаны, а хто спадзяецца на Госпада, зямлю ўспадкуе.
10 Яшчэ трохі, і злачынца ня стане; паглядзіш на месца ягонае, і няма яго.
11 А пакорныя зямлю ўспадкуюць, і ўраскошуюцца спакоем вялікім.
12 Бязбожны зло намышляе супроць праведніка і скрыгоча на яго зубамі сваімі;
13 а Гасподзь пасьміхаецца зь яго; бо бачыць, што прыходзіць дзень ягоны.
14 Бязбожныя вымаюць меч і напінаюць лук свой, каб паваліць беднага і ўбогага, каб зваліць тых, у каго дарога простая:
15 меч іхні ўвойдзе ў іхняе сэрца, і лукі іхнія паламаюцца.
16 Лепш - малое ў праведніка, чым багацьце - у многіх безбожнікаў,
17 бо зламаюцца плечы ў безбожных, а праведных сіліць Гасподзь!
18 Гасподзь ведае дні беззаганых і дастатак іхні застаецца навечна.
19 Ня будуць яны пасаромлены ў люты час, і ў дні голаду сытыя будуць;
20 а безбожныя загінуць, і ворагі Гасподнія, як авечы лой, зьнікнуць, у дыме зьнікнуць.
21 Пазычае безбожны - і не аддае, а праведны ўмілажальваецца і дае,
22 бо ўміласлаўленья Ём - зямлю ўспадкуюць, а праклятыя Ём - будуць вынішчаны.
23 Ад Госпада крокі чалавека пабожнага ставяцца моцна, і Ён дабраволіць дарозе ягонай:
24 калі ён будзе падаць, не ўпадзе, бо Гасподзь падтрымлівае яго за руку.
25 Я быў малады і састарыўся, а ня бачыў праведніка пакінутага, і нашчадкаў яго, каб хлеба прасілі:
26 ён кожны дзень шкадуе і пазычае, і нашчадкам ягоным - дабраславеньне будзе.
27 Ухіляйся ад благога, і рабі добро, і жыць будзеш вечна:
28 бо і Гасподзь любіць праўду, і не пакідае богабазных Сваіх; навек ацалёныя будуць яны; а насеньне безбожных вынішчыцца.
29 Праведныя ўспадкуюць зямлю, і будуць жыць на ёй вечна.
30 Вусны праведніка мудрасьць маўляюць, і язык ягоны вымаўляе праўду.
31 Закон Божы ў сэрцы ў яго; не пахіснуцца ногі ягоныя.
32 Бязбожны падглядвае праведніка і спрабуе забіць яго;

33 але Гасподзь не аддасыць яго ў рукі ягоныя, і ня дасыць зьвінаваціць яго, калі яго будуць судзіць.

34 Спадзявайся на Госпада, і трымайся дарогі Ягонай: і Ён падыме цябе, каб ты зямлю ўспадкаваў; і калі будуць зьнішчаць бязбожных, ты ўбачыш.

35 Бачыў я бязбожніка грознага, які разгалоўваўся, нібы самарослае расахатае дрэва;

36 але ён прайшоў, і вось, няма яго; шукаю яго і не знаходжу.

37 Назірай за беспакібным і дзівіся на праведнага; бо чалавеку міралюбнаму - будучыня;

38 а беззаконьнікі ўсе вынішчацца; будучыня беззаконьнікаў зьнікне.

39 Ад Госпада выратаваньне праведнікам, Ён - абарона ім у часіны жалбы:

40 і дапамога ім Гасподзь і вызваліць іх; выбавіць іх ад бязбожных і ўратуе іх, бо яны на Яго надзею кладуць.

Пс 37

1 Псальма Давідава. На ўспамін пра суботу.

2 Госпадзе! ня выкрывай мяне ў гневе Тваім, і не карай мяне ў гневе Тваім,

3 бо стрэлы Твае ўпіліся ў мяне і рука Твая мяне ацяжае.

4 Няма цэлага месца на целе маім ад гневу Твайго; няма спакою ў костках маіх ад грахоў маіх,

5 бо злачынствы мае вышэй галавы, як вялікі цяжар, зьнясілілі мяне,

6 сьмярдзяць, гнаяцца раны мае ад безгалоўя майго.

7 Я сагнуты і панураны ўвесь, цэлы дзень бядуючы хаджу;

8 бо сьцёгны мае паліць вагонь, і няма цэлага месца ў целе маім.

9 Я змогся і зьнясіліўся цяжка; крычу ад пакуты сэрца майго.

10 Госпадзе! прад Табою ўсе жаданьні мае, і ўздыханьне маё ад Цябе не схаванае.

11 Сэрца маё трымціць; пакінула мяне сіла мая, і сьвятло вачэй маіх - і таго няма ў мяне.

12 Сябры мае і прыяцелі адступіліся ад няшчасьця майго, і блізкія мае далёка стаяць.

13 Цянёты паставілі тыя, хто пільнуе душу маю, і хто прагне мне ліха, пра пагібель маю гавораць, і намышляюць штодзень мне благое;

14 а я, як глухі, ня чую, і як нямко, што вуснаў сваіх не растуляе;

15 і стаў я, як чалавек, што ня чуе і ня мае ў вуснах сваіх адказу,

16 бо на Цябе, Госпадзе, спадзяюся я; Ты пачуеш, Госпадзе, Божа мой.

17 І сказаў я: няхай не падымуцца нада мною мае ворагі; калі дрыжыць нага мая, хай ня ўзносяцца яны нада мною.

18 Я да ўпадку гатовы, і скруха мая заўжды перада мною.

19 Беззаконьне сваё я ўсьведамляю; і ўбольваюся ў грэху маім.

20 А мае ворагі жывуць і мацуюцца, і памнажаюцца тыя, што ненавідзяць мяне, невінаватага;

21 і тыя, што плацяць мне злом за добро, ваююць супроць мяне, бо я за добрым іду.

22 Не пакінь мяне, Госпадзе Божа мой! не адыходзь ад мяне;

23 пасьпяшайся на дапамогу мне, Госпадзе, Збаўца мой!

Пс 38

1 Кіроўцу хору, Ідытуму. Псальма Давідава.

2 Я сказаў: пільнавацьмуся дарогі сваёй, каб маім языком не грашыць; цугляцьму я вусны мае, пакуль бязбожны перада мною.

- ³ Я быў нямы і безгалосы і маўчаў нават пра добрае; і жалёба мая памацнела,
⁴ запалілася сэрца маё ўва мне; у думках маіх загарэўся вагонь; я пачаў гаварыць языком маім;
⁵ скажы мне, Госпадзе, пра канец мой і лік дзён маіх, які ён, каб я ведаў, які мой век.
⁶ Вось, Ты далоняю вымераў дні мае, а век мой - як нішто прад Табою. Сапраўды, поўная марнасьць - кожны жывы чалавек.
⁷ Сапраўды, чалавек ходзіць, як прывід; і марны клопат яго, збірае і ня ведае, каму дастанецца гэта.
⁸ І сёння чаго мне чакаць, Госпадзе? надзея мая на Цябе.
⁹ Ад усіх беззаконняў маіх вызвалілі мяне, не аддавай мяне на паглум неразумным.
¹⁰ Я зрабіўся нямы, не растульваю вуснаў маіх, бо Ты ўчыніў гэта.
¹¹ Ухілі ад мяне ўразы Твае; я зьнікаю ад удару пагібельнай рукі Тваёй.
¹² Калі Ты дакорамі будзеш караць чалавека за злачынствы, рассыплецца, як ад моці, прывабнасьць ягоная. Так кожны чалавек - марны.
¹³ Пачуй, Госпадзе, малітву маю, і выслухай енкі мае, ня будзь бязуважны да сьлёз маіх, бо вандроўнік я ў Цябе і прыхадзень, як бацькі мае ўсе.
¹⁴ Адступі ад мяне, каб я мог умацавацца, перш чым адыду і ня будзе мяне.

Пс 39

- ¹ Кіроўцу хору. Псальма Давідава.
² Цьвёрда я спадзяваўся на Госпада, і Ён да мяне прыхіліўся і крык мой пачуў;
³ падняў мяне са згубнага рова, з балоцістай багны, і паставіў на камені ногі мае, і ўмацаваў ступакі мае;
⁴ і даў новую песьню ў вусны мае - хвалу Богу нашаму. Убачаць многія і збаяцца, і будуць на Госпада спадзявацца.
⁵ Дабрашчасны той чалавек, які на Госпада надзею сваю кладзе і не зьвяртаецца да ганарыстых і да тых, што да няпраўды горнуцца.
⁶ Многа зрабіў Ты, Госпадзе Божа мой. Твае цуды і думкі Твае, толькі пра нас - няма Табе роўных! - хацеў бы я прапаведаваць і гаварыць, але ім ліку няма.
⁷ Ахвяры і прынашэньня Ты не схацеў; Ты адкрыў мне вушы; цэласпапеньня і ахвяры за грэх Ты не спатрабаваў.
⁸ Тады я сказаў: вось, іду; у зьвітку кніжным пра мяне напісана:
⁹ я хачу спраўдзіць волю Тваю, Божа мой, і закон Твой у сэрцы ў мяне.
¹⁰ Я абвяшчаў праўду Тваю на зборні вялікай; я не забараняў вуснам маім: Ты, Госпадзе, ведаеш.
¹¹ Праўды Тваёй не хаваў у сэрцы маім, абвяшчаў вернасьць Тваю і выратаваньне Тваё, ня ўтойваў Тваёй ласкі і праўды Тваёй перад сходам вялікім.
¹² Не запынай, Госпадзе, шчадротаў Тваіх ад мяне; ласка Твая і праўда Твая хай няспынна ахоўваюць мяне,
¹³ бо няшчасці мяне абступілі безьлічныя; беззаконьні мае дасягнулі мяне, так што і бачыць не магу; іх болей, чым валос на маёй галаве; сэрца маё пакінула мяне.
¹⁴ Удабраволься, Госпадзе, выбавіць мяне; Госпадзе! пасьпяшайся на дапамогу мне.
¹⁵ Хай пасаромяцца і хай паганьбаваныя будуць усе, што шукаюць згубы душы маёй! Няхай адхіснуцца назад і абсьмяяныя будуць, хто зычыць мне ліха!
¹⁶ Хай скамянеюць ад ганьбы тыя, што кажуць мне: добра! добра!
¹⁷ Хай радуюцца і веселяцца Табою ўсе, што шукаюць Цябе, і хто любіць збавеньне Тваё, хай кажуць увесь час: «вялікі Гасподзь!».

18 А я гаротны і ўбогі, але Гасподзь пра мяне дбае. Ты - дапамога мая і Ратунак мой, Божа мой! не спазьніся!

Пс 40

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава,

2 Дабрашчасны, хто дбае пра ўбогага! У дзень бедства выбавіць яго Гасподзь.

3 Гасподзь ахавае яго і жыцьцё яму зьберажэ; добрашчасны ён на зямлі будзе. І Ты не здасі яго на волю ворагаў ягоных.

4 Гасподзь умацуе яго на ложку хваробы ягонай. Ты зьменіш увесь ложак ягоны ў хваробе ягонай.

5 Я сказаў: Госпадзе! зьлітуйся зь мяне, вылечы душу маю; бо зграшыў я прад Табою.

6 Ворагі мае пра мяне кажуць благое: «Калі ён памрэ, і загіне імя ягонае?»

7 І калі хто прыходзіць пабачыць мяне, кажа няпраўду; сэрца ягонае складае ў сабе няпраўду, і ён, выйшаўшы, гаворыць пра тое.

8 Усе ненавідзяць мяне, шэпчуцца паміж сабою супроць мяне, благое супроць мяне намышляюць:

9 «слова Веліяла прыйшло на яго; ён лёг; і болей ня ўстане».

10 Нават чалавек мірны са мною, на якога я спадзяваўся, які еў мой хлеб, падняў на мяне нагу.

11 А Ты, Госпадзе, зьлітуйся зь мяне і мяне падымі, і я ім заплачу.

12 З таго даведаюся, што Ты любіш мяне, калі вораг мой не апануе мяне,

13 а мяне захаваеш у цэласьці маёй і паставіш прад абліччам Тваім навечна.

14 Дабраславёны Гасподзь, Бог Ізраілеў, адвечна й навечна! Амін, амін!

Пс 41

1 Кіроўцу хору. Вучэньне. Сыноў Карэевых.

2 Як сарна імкнецца да водных патокаў, так душа мая імкнецца да Цябе, Божа!

3 Душа мая прагне Бога моцнага і жывога: калі я прыйду і зьяўлюся прад аблічча Божае!

4 Сьлёзы мае былі мне хлебам удзень і ўначы, калі мне казалі штодзень: дзе твой Бог?

5 Калі ўспамінаю пра гэта, душу маю выліваю, бо хадзіў я з мноствам людзей; уступаў зь імі ў храм Божы з голасам радасьці і падзякі натоўпу сьвяточнага.

6 Чаго ты падупадаеш, душа мая, чаго непакоішся? Май надзею на Бога; бо я буду славіць Яго, Збаўцу майго і Бога майго.

7 Падупадае ўва мне душа мая, бо я пра Цябе ўспамінаю зь зямлі Ярданскай, зь Ярмона, з гары Цаар.

8 Бездань прорву заклікае голасам вадаспадаў Тваіх; усе воды Твае і хвалі Твае прайшлі нада мною.

9 Удзень удзяляе Гасподзь Свае ласкі і ўночы Яму мая песьня, малітва да Бога жыцьця майго.

10 Скажу Богу, заступніку майму: навошта забыў Ты мяне? Навошта хаджу я і бядую ад варожых зьнявагаў?

11 Быццам косьці ламаюць мае, збыткуюць зь мяне мае супастаты, калі кажуць мне кожнага дня: дзе твой Бог?

12 Чаго ж ты журышся, душа мая, чаго ты маркоцішся? май надзею на Бога; бо я буду славіць Яго, Збаўцу майго і Бога майго.

Пс 42

1 Разваж мяне, Божа, і ўбарані маю цяжбіну ад нядобрых людзей. Ад чалавека падступнага і несправядлівага мяне вызвалі.

² Бо Ты Бог цъвярдыні маёй. Нашто Ты пакінуў мяне? Навошта хаджу я і бядуо ад варожых зьнявагаў?

³ Спашлі Тваю праўду, Тваё сьвятло; хай вядуць яны мяне і завядуць на сьвятую гару Тваю і ў селішчы Твае.

⁴ І падыду да ахвярніка Божага, да Бога радасьці і ўцехі маёй, і на арфе праслаўлю Цябе, Божа, Божа мой!

⁵ Чаго ж ты журышся, душа мая, чаго ты маркоцішся? Май надзею на Бога; бо я буду славіць Яго, Збаўцу майго, і Бога майго.

Пс 43

¹ Кіроўцу хору. Вучэньне. Сыноў Карэевых.

² Божа, мы чулі на вушы свае, бацькі нашыя нам апавядалі пра дзею, якую ўчыніў Ты ў іхнія дні, у дні пракаветныя.

³ Ты рукою Тваёю панішчыў народы, а іх насадзіў; расьсеяў плямёны і выгнаў іх;

⁴ бо ня мечам сваім яны зямлю набылі, і ня іхняя мышца іх выратавала, а Твая права і мышца Твая і сьвятло аблічча Твайго; бо дабраволіў ім.

⁵ Божа, Цару мой! Ты - той самы; даруй ратунак Якаву.

⁶ З табою паборам рагамі супраціўнікаў нашых; у імя Тваё патапчам нагамі і тых, што паўсталі на нас;

⁷ бо не на лук мой спадзяюся, і ня меч мой уратуе мяне;

⁸ а Ты ўратуеш нас ад ворагаў нашых, і пасароміш ненавісьнікаў нашых.

⁹ Хваліцьмемся Богам штодня, і імя Тваё будзем славіць вечно.

¹⁰ Ад сёньня Ты адкінуў нас і пасароміў, і ня выходзіш з войскам нашым,

¹¹ змусіў нас уцякаць ад ворага, і ненавісьнікі нашы рабуюць нас;

¹² Ты аддаў нас, як авечак, на поед, і расьсеяў нас між народамі;

¹³ бяз выгоды прадаў Ты народ Твой, і не падвысіў яму цаны;

¹⁴ аддаў нас на зьдзекі суседзям, на глум і зьнявагу наўкольным;

¹⁵ Ты зрабіў нас пагудкаю паміж народамі, і галавою хітаюць народы з нас.

¹⁶ Кожны дзень зьнявага мая перада мною, і сорам на твары маім

¹⁷ ад голасу паклёпнікаў і зьняважнікаў, ад позіркаў ворага і помсьніка:

¹⁸ усё гэта найшло на нас; але мы не забылі Цябе і завету Твайго не парушылі.

¹⁹ Не адступілася сэрца наша, і ня ўхіліліся нашыя ногі ад дарогі Тваёй,

²⁰ калі скрышыў Ты нас у зямлі шакалаў і акрыў нас ценем сьмяротным.

²¹ Калі б мы забыліся імя Бога нашага і працягнулі рукі нашы да Бога чужога,

²² дык ці не спагнаў бы за гэта Бог? Бо Ён ведае таямніцы сэрца.

²³ Але за Цябе забіваюць нас кожнага дня, прымаюць нас за авечак ахвярных.

²⁴ Паўстань, чаго сьпіш, Госпадзе! прачніся, не адкінь назаўсёды.

²⁵ Навошта хаваеш аблічча Тваё, забываеш пра скруху нашу і пра нашыя ўціскі?

²⁶ бо душа наша зьніжаная да пылу, і да зямлі наша цела прыпала.

²⁷ Паўстань жа на дапамогу нам, і дзеля ласкі Тваёй выратуй нас.

Пс 44

¹ Кіроўцу хору. На музычным інструмэньце Шошан. Вучэньне. Сыноў Карэевых. Песьня каханьня.

² Маё сэрца вылілася добрым словам; я кажу: песьня мая пра Цара; язык мой - пяро хуткага пісьма.

³ Ты прыгажэйшы за сыноў чалавечых; мілата з Тваіх вуснаў вылілася; таму дабраславіў Цябе Бог навечно.

4 Аперажыся мечам па паясьніцы Тваёй, Магутны, славаю Тваёю і хараством Тваім,

5 і ў гэтым уборы Тваім пасьпяшайся, сядзь на калясьніцу дзеля праўды і лагоды і справядлівасьці, і правіца Твая пакажа Табе дзівосныя дзеі.

6 Вострыя стрэлы Твае - народы ўпадуць прад Табою, - яны - у сэрцы ворагаў Царовых.

7 Трон Твой, Божа, навечна; жазло праўды - жазло царства Твайго.

8 Ты палюбіў праўду і зьненавідзеў бяспраўе, таму памазаў Цябе, Божа, Бог Твой алеем радасьці больш, чым саўдзельцаў Тваіх.

9 Усё адзеньне Тваё - як сьмірна і альяс і касія; з харомаў слановай косьці Цябе зьвесяляюць.

10 Дочкі царскія ў Цябе сярод ганаровых; стала царыца праваруч Цябе ў Афірскім золаце.

11 Слухай, дачка, і глядзі, і прыхілі тваё вуха, і забудзь народ твой і дом бацькі твайго.

12 І запрагне Цар прыгажосьці тваёй; бо Ён Гасподзь твой, і ты пакланіся Яму.

13 І дачка Тырская прыйдзе з дарункамі, і будуць прасіць цябе найбагацейшыя людзі.

14 Уся слава Царовай дачкі ўсярэдзіне; адзежа яе шытая золатам;

15 ва ўзорыстай адзежы вядуць яе да Цара; за ёю вядуць да Цябе дзяўчат, сябровак яе.

16 Прыводзяць іх з радасьцю і пацяшэньнем, уваходзяць у харомы Царовыя.

17 Замест бацькоў Тваіх будуць сыны Твае; Ты паставіш іх валадарамі на ўсёй зямлі.

18 Зраблю імя Тваё памятным ва ўсіх пакаленьнях; таму народы будуць славіць Цябе векавечна.

Пс 45

1 Кіроўцу хору. Сыноў Карэевых. На музычным інструмэньце Аламот. Песьня.

2 Бог нам прыстанішча і сіла, хуткі памочнік у нягодах.

3 Таму не ўбаімся, хоць бы зямля здрыганулася і горы рушыліся б у сэрцы мораў.

4 Хай шумяць, уздымаюцца воды іх, трасуцца горы ад хваляваньня іх.

5 Рачныя патокі весяляць горад Божы, сьвятое жытло Ўсявышняга.

6 Бог сярод яго; ён не пахісьнецца: Бог дапаможа яму з самае раніцы.

7 Зашумелі народы; пахіснуліся царствы: а Ён голас падаў Свой, і растала зямля.

8 Гасподзь сілы з намі, Бог Якава заступнік наш.

9 Прыйдзеце і пабачце дзеі Гасподнія, - якія ўчыніў Ён на зямлі спусташэньні:

10 спыняючы войны да краю зямлі, зламаў лук і струшчыў дзёду, калясьніцы спаліў вагнём.

11 Спынецеся і ўведайце, што Я - Бог: буду праслаўлены сярод народаў, праслаўлены на зямлі.

12 Гасподзь сілы з намі, заступнік наш Бог Якава.

Пс 46

1 Кіроўцу хору. Сыноў Карэевых Псальма.

2 Пляскайце ў далоні, усе народы, клікніце Богу голасам радасьці;

3 бо Гасподзь Усявышні грозны, - вялікі Цар над усёю зямлёю;

4 скарыў нам народы і плямёны пад ногі нашыя;

5 выбраў нам спадчыну нашу, красу Якава, якога палюбіў.

6 Узышоў Бог пад воклічы, Гасподзь пад гукі трубных.

7 Сьпявайце Богу нашаму, сьпявайце; сьпявайце цару нашаму, сьпявайце;
8 бо Бог - Цар усёй зямлі; сьпявайце ўсе разумна.
9 Бог зацараваў над народамі, Бог сеў на сьвятым троне Сваім;
10 сабраліся валадары народаў да народу Бога Абрагамавага; бо шчыты зямлі
- Божыя; Ён узьнесены над намі.

Пс 47

1 Песьня. Псальма сыноў Карэевых.
2 Вялікі Гасподзь і праслаўлены вельмі ў горадзе Бога нашага, на сьвятой гары Ягонай.
3 Прыгожае ўзвышша, радасьць усёй зямлі гара Сіён; на паўночным схіле яе горад вялікага Цара.
4 Бог у харомах ягоных вядомы як цьвярдныя;
5 бо вось, сышліся цары і прайшлі ўсе міма;
6 убачылі і дзіву даліся, спалохаліся і паўцякалі:
7 агарнуў іх там страх і пакута, быццам боль парадзіху;
8 усходнім ветрам разьбіў Ты Тарсіскія караблі.
9 Як мы чулі, так і ўбачылі ў горадзе Госпада сілы, у горадзе Бога нашага; Бог уцьвердзіць яго навечна.
10 Разважалі мы, Божа, пра добрасьць Тваю пасярод храма Твайго.
11 Як імя Тваё, Божа, так і слава Твая да краю зямлі; правіца Твая поўная праўды.
12 Хай весяліцца гара Сіён, хай радуецца дачкі юдэйскія дзеля судоў Тваіх, Госпадзе.
13 Атачэце Сіён, і абступеце яго; палічэце ягоныя вежы;
14 Зьвярнеце сэрца ваша на ўмацаваньні ягоныя; разгледзьце будынкі ягоныя, каб расказаць пакаленьню наступнаму,
15 бо гэты Бог ёсьць Бог наш на векі вечныя; Ён будзе павадыром нам да самае сьмерці.

Пс 48

1 Кіроўцу хору. Сыноў Карэевых. Псальма.
2 Слухайце гэта, усе народы; уважайце гэтаму ўсе, хто жыве на сьвеце,
3 і простыя, і знакамітыя, багаты, гэтак сама і бедны;
4 вусны мае вымаваюць мудрасьць, а развагі сэрца майго - веданьне.
5 Нахілю вуха маё да прыпавесьці; адкрыю загадку маю на арфе:
6 «чаго мне баяцца ў дні бедства, калі абчэпіць мяне злосьць шляхоў маіх беззаконных»,
7 якія надзею кладуць на багацьце і сваімі дастаткамі хваляцца?
8 Чалавек ня выкупіць брата свайго ніяк і за яго ня дасьць выкупу Богу;
9 бо выкуп за душы іхнія дарагі, і ня будзе таго вавек,
10 каб застаўся хто жыць назаўсёды і ня ўбачыў магілы.
11 Кожны бачыць, што і мудрыя паміраюць, як і невукі і бязглуздыя гінуць, пакідаюць маёмасьць сваю іншым.
12 У думках у іх, што хаты іхнія вечныя, і што харомы іхнія з роду да роду, і землі свае яны называюць сваімі імёнамі.
13 Ды не застанецца ў пашане чалавек, падобна жывёле, якая гіне.
14 Такая дарога іхняя ёсьць іхняя неразумнасьць, хоць за імі ідуць тыя, што думку іхнюю ўхваляюць.
15 Як авечак, у апраметную іх зьвядуць: сьмерць будзе іх пасьвіць, а раніцай праведнікі запануюць над імі; сіла іхняя вычарпаецца; магіла - жытлішча іхняе.

16 Але вызваліць Бог душу маю ад улады сьмяротнага краю, калі прыме мяне.
17 Ня бойся, калі чалавек багачее, калі слава дома ягонага множыцца:
18 бо, памерлы, нічога з сабою ня возьме; ня пойдзе за ім слава ягоная,
19 хоць пры жыцці ён душы сваёй патураў, і ўслаўляюць цябе, калі ты сабе
робіш дабро,
20 але ён пойдзе да роду бацькоў сваіх, якія ніколі ня ўбачаць сьвятла.
21 Чалавек у пашане, але неразумны, падобны да жывёлы, якая гіне.

Пс 49

1 Псальма Асафава.

Бог над багамі, Гасподзь, прамовіў, і заклікае зямлю, ад усходу сонца да захаду.

2 Зь Сіёна, які ёсць карона красы, зьяўляецца Бог,

3 ідзе Бог наш - і не маўчыць: перад ім вагонь пажыральны, а вакол Яго моцная бура.

4 Ён заклікае нябёсы згары, і зямлю - народ Свой судзіць:

5 «зьбярэце Мне пабожных Маіх, што пры ахвяры склалі са мной завет».

6 І абвесьцяць нябёсы праўду Ягоную; бо судзьдзя гэты - Бог.

7 Слухай, народзе Мой, буду Я прамавляць, Ізраіле! буду Я сьведчыць супроць цябе: Я - Бог, твой Бог.

8 Не за ахвяры твае Я дакарацьму цябе; цэласпаленьні твае заўжды прада Мною,

9 не возьму цяляці з дома твайго, ні казлоў з кашараў тваіх;

10 бо Мае ўсе зьвяры ў лесе, і быдла на тысячы гор,

11 ведаю ўсё птаства ў гарах і зьвер польны прада Мною.

12 Калі б Я быў галодны, дык не сказаў бы табе; бо Мой сусьвет і ўсё, што яго напаўняе.

13 Ці ем Я валовае мяса, і ці п'ю Я казьліную кроў?

14 Прынясі Богу ў ахвяру падзяку, і выконвай твае абяцаньні ўсвышняму,

15 і пакліч Мяне ў дзень смутку; Я ўратую цябе, і ты ўславіш Мяне.

16 А грэшніку кажа Бог: чаго прапаведуеш ты ўстанаўленьні Мае і бярэш Мой завет у вусны твае,

17 а сам ненавідзіш Маё настаўленьне, і словы Мае за сябе адкідаеш?

18 Калі бачыш ты злодзея, лагодзішся зь ім, і зь пералюбцамі стасункуешся,

19 вусны твае пускаеш на слова ліхое і язык твой хітрыну пляце;

20 сядзіш і на брата твайго намаўляеш, на сына маці тваёй паклёпы пускаеш;

21 ты гэта рабіў, і Я маўчаў; ты падумаў, што Я такі самы, як ты. Выкрыю цябе, і пакажу вачам тваім грахі твае.

22 Зразумейце гэта вы, хто забывае Бога, каб Я не забраў вас, бо ня будзе каму ратаваць.

23 Хто ў ахвяру падзяку прыносіць, той шануе Мяне, і хто на дарогі свае зважае, таму пакажу Я Божы ратунак!

Пс 50

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава,

2 калі да яго прыходзіў прарок Натан пасля таго, як Давід увайшоў да Вірсавіі.

3 Зьлітуйся, Божа, зь мяне ў вялікай ласцы Тваёй, і ў мностве шчадротаў Тваіх загладзь беззаконьні мае!

4 Адмый мяне шматкроць ад беззаконьня майго, і ад грэху майго ачысьці мяне:

5 бо беззаконьне маё я ўсьведамляю, і грэх мой заўсёды перада мною.

6 Табе, Табе аднаму я зграшыў і прад вачыма Тваімі благое ўчыніў: таму справядлівы Ты будзеш у прысудзе Тваім, і чысты ў судзе Тваім.
7 Вось, я ў беззаконьні зачаты, і ў грэху маці мая нарадзіла мяне.
8 Вось, палюбіў Ты праўду ў сэрцы і ўліў у мяне тайную мудрасьць.
9 Акрапі мяне ісопам, і ачышчуся: абмый мяне, і бялей за сьнег адбялюся.
10 Дай мне ўцеху пачуць і радасьць, і ўзрадуюцца косьці, Табою паламаныя.
11 Адварні аблічча Тваё ад грахоў маіх і загладзь усе беззаконьні мае.
12 Чыстае сэрца ўмацуй ува мне, Божа, і дух справядлівы аднаві ўва мне.
13 Не адкінь мяне ад аблічча Твайго і Духа Твайго Сьвятога не адбірай у мяне.
14 Вярні мне радасьць збавеньня Твайго, і Духам Уладным мяне падтрымай.
15 Я навучу беззаконцаў дарогам Тваім, і бязбожныя да Цябе навернуцца.
16 Вызываль мяне ад крывавасьці, Божа, Божа ратунку майго; і язык мой уславіць праўду Тваю.
17 Госпадзе! адкрый вусны мае, і вусны мае прагалосцяць славу Табе:
18 бо калі б ахвяры Ты пажадаў, я даў бы яе; цэласпаленьне Табе не падабаецца.
19 Ахвяра Богу - дух упакораны; сэрца ўпакоранае і зьміранае Бог ня зьнішчае.
20 Ушчасьліві, Госпадзе, добрай воляй Тваёю Сіён, і хай паўстануць мury Ерусалімскія.
21 Тады ўпадабаеш Ты ахвяру праўды, прынашэньні і цэласпаленьні; тады пакладуць на алтар Твой цялят.

Пс 51

1 Кіроўцу хору. Вучэньне Давідава,
2 пасля таго, як прыходзіў Доік Ідумянін, і данёс Саўлу, і сказаў яму, што Давід прыйшоў у дом Ахімэлэхаў.
3 Чаго хвалішся злачынствам, магутны? Ласка Божая заўжды са мною;
4 твой язык наклікае пагібель; як брытва наостраная ён у цябе, падступнік!
5 Ты болей любіш зло, чым дабро, а няпраўду болей за праўду казаць;
6 ты любіш усякія шкадлівыя словы, язык аблудны.
7 За гэта Бог зруйнуе цябе дарэшты, выкіне цябе і вырве цябе зь сялібы твай і карань твой зь зямлі жывых.
8 Ubачаць праведнікі і напалохаюцца; пасьмяюцца зь іх і скажуць:
9 вось чалавек, які ня ў Богу закладваў цьвярдзіню сваю, а спадзяваўся на мноства багацьця свайго, мацаваўся ў злачынстве сваім.
10 А я, як аліва зялёная, у доме Божым; і надзею кладу на міласьць Божую на векі вечныя,
11 вечна буду славіць Цябе за тое, што Ты ўчыніў, і на Тваё спадзявацца імя, бо яно добрае перад сьвятымі Тваімі.

Пс 52

1 Кіроўцу хору. На духавым інструмэньце. Навучальная псалма Давідава.
2 Скажаў шаленец у сэрцы сваім: няма Бога. Разбэсьціліся яны, і ўчынілі гнюсныя злачынствы; няма дабрачынца.
3 Бог зь нябёсаў паглядзеў на сыноў чалавечых, каб пабачыць, ці ёсьць той, хто разумее, шукае Бога.
4 Усе ўхіліліся, зрабіліся аднолькава непатрэбнымі; ніхто ня робіць добра, ніхто аніводзін.
5 Няўжо ня ўрымсьцяцца беззаконьнікі, якія народ мой ядуць, быццам хлеб ядуць, і не заклікаюць Бога?

6 Там страхам яны напалохаюцца, дзе страху няма, бо рассыпле Бог косткі таго, хто супраць Цябе ўзбурыўся, Ты іх пасароміш, бо іх Бог заняхаў.

7 Хто дасьць з Сіёна ратунак Ізраілю? Калі Бог скасуе палон народу Свайго, тады зарадуецца Якаў і ўзьвесяліцца Ізраіль.

Пс 53

1 Кіроўцу хору. На струнных. Вучэньне Давідава,

2 калі прыйшлі Зіфэі і сказалі Саўлу: «ці ня ў вас хаваецца Давід?»

3 Божа! імем Тваім уратуй мяне, і сілаю Тваёю судзі мяне.

4 Божа! пачуй малітву маю; уваж словам вуснаў маіх,

5 бо на мяне чужыя паўсталі, і дужыя шукаюць душы мае; яны ня маюць Бога перад сабою.

6 Вось, Бог мой памочнік; Гасподзь мацуе душу маю.

7 Ён за зло ворагаў маіх пакарае; ісьцінай Тваёю зьнішчыць іх.

8 Я рупліва ахвяру Табе прынясу, праслаўлю імя Тваё, Госпадзе, бо яно добрае,

9 бо Ты выбавіў мяне ад усіх нягодаў, і на ворагаў глядзела вока маё.

Пс 54

1 Кіроўцу хору. На струнных інструмэнтах. Вучэньне Давідава.

2 Пачуй, Божа, малітву маю, і ад маленьня майго не хавайся;

3 уваж мне і пачуй мяне; я стагну ў гароце маёй і бянтэжуся

4 ад крыку варожага, ад уціску бязбожнага; бо яны мне накідаюць беззаконьне і ў гневе супроць мяне варагуюць.

5 Сэрца маё трапеча ўва мне і сьмяротныя страхі мяне ахапілі;

6 страх і жудасьць мяне агарнулі, і вусьцішна мне.

7 І сказаў я: «Хто даў бы мне крылы, як у голуба? Я паляцеў бы і супакоіўся;

8 далёка заляцеў бы, і ў пустыні застаўся б;

9 пасьпяшаўся б схавацца ад буры й віхуры».

10 Разладзь, Госпадзе, і падзялі языкі іхнія, бо я гвалт і нязgodу ў горадзе бачу;

11 удзень і ўначы яны ходзяць навокал па ягоных мурах; зладзействы і бедствы ў ім;

12 сярод яго згуба; ашука і падступ ня сыходзяць з вуліц ягоных:

13 бо ня вораг мяне кляне, - гэта я ператрываў бы; не ненавісьнік мой узьвялічваецца нада мною - ад яго я схаваўся б;

14 а ты, хто быў мне тым, што і сам я сабе, сябар мой і паплецнік мой,

15 з кім мы шчырыя гутаркі мелі і разам хадзілі ў дом Божы.

16 Хай іх сьмерць ня міне; хай сыдуць яны жывыя ў пекла; бо злачынства ў сялібах іхніх, у іхнім сэрцы,

17 я ж паклічу Бога, і Гасподзь мяне выратуе.

18 Увечары і раніцай і апоўдні я буду маліць і прасіць, і Ён пачуе мой голас;

19 выбавіць душу маю ў спакоі ад тых, хто на мяне паўстае; бо іх многа ў мяне;

20 Бог выслухае, і сучешыць іх Той, Хто адвеку сядзіць на троне, бо няма ў іх перамены, і Бога яны не баяцца;

21 рукі свае паднялі на тых, якія зь імі ў міры, парушылі згоду сваю;

22 вусны ў іх гладкія, нібы масла, а ў сэрцы варожасьць у іх; словы іхнія лагаднейшыя за алей, а самі яны - мячы аголеныя.

23 Пакінь Госпаду клопат твой, і Ён падтрымае цябе. Ніколі ня дасьць Ён праведніку пахіснуцца.

24 Ты, Божа, зьвядзеш іх у яму пагібельную; крыважэрныя і падступныя не пражывуць палавіны дзён сваіх. А на Цябе, Госпадзе, спадзяюся.

Пс 55

- ¹ Кіроўцу хору. Пра галубіцу маўклівую ў пустках далёкіх. Залатая псальма Давіда, калі Філістымляне схопілі яго былі ў Гэце.
- ² Зьлітуйся, Божа, зь мяне. Бо чалавек хоча мяне праглынуць; кожнага дня на мяне нападаючы, уціскае мяне.
- ³ Цэлы дзень ворагі віжуюць за мною заўзята, многа іх паўстае на мяне, усявышні!
- ⁴ Калі страх агартае мяне, я надзею кладу на Цябе.
- ⁵ У Богу я ўслаўлю слова Ягонае; на Бога надзею кладу, не баюся; што зробіць мне цела?
- ⁶ Кожнага дня пераварочваюць словы мае; усе іхнія намыслы супраць мяне - на ліхое:
- ⁷ збіраюцца, тояцца, сьлед мой высочваюць, каб улавіць душу маю.
- ⁸ Няўжо яны ўнікнуць адплаты за няпраўду сваю? У гневе адкінь, Божа, народы.
- ⁹ Палічыў Ты туляньні мае; пакладзі мае сьлёзы ў сасуд прад Табою, - ці ня ў кнізе яны Твай?
- ¹⁰ Ворагі мае ўцякаюць назад, калі я клічу Цябе; з гэтага я і даведваюся, што Бог за мяне.
- ¹¹ У Богу я ўслаўлю слова Ягонае, у Госпадзе ўслаўлю слова Ягонае.
- ¹² На Бога надзею кладу, не баюся; што зробіць мне чалавек?
- ¹³ На мне, Божа, прысягі Табе; Табе аддам ахвяры хвалы,
- ¹⁴ бо Ты збавіў душу маю ад сьмерці, і ногі мае ад спатыканьня, каб хадзіў я прад абліччам Божым у сьвятле жывых.

Пс 56

- ¹ Кіроўцу хору. Не загубі. Залатая псальма Давіда, калі ён уцёк ад Саўла ў пячору.
- ² Зьлітуйся, Божа, зь мяне, зьлітуйся; бо на Цябе спадзяецца душа мая, і ў цяні крылаў Тваіх я схаваюся, пакуль ня мінуцца нягоды.
- ³ Паклічу Бога ўсявышняга, Бога, Які мне чыніць дабро;
- ⁴ Ён зь нябёсаў пашле, і ўратуе мяне; пасароміць таго, хто спрабуе мяне праглынуць, пашле Бог Сваю літасьць і праўду Сваю.
- ⁵ Душа мая сярод ільвоў; я ляжу сярод тых, што дыхаюць полымем, сярод сыноў чалавечых, чые зубы - як дзіды і стрэлы, чый язык - востры меч.
- ⁶ Будзь услаўлены вышэй за нябёсы, Божа, і над усёю зямлёю хай будзе слава Твая!
- ⁷ На ногі мае ўгатавалі сетку: душа мая панікла; выкапалі перада мною яму, і самі ўпалі ў яе.
- ⁸ Гатовае сэрца маё, Божа, гатовае сэрца маё: буду сьпяваць і славіць.
- ⁹ Паўстань, слава мая, паўстань, псалтыр і арфа! Я ўстану рана.
- ¹⁰ Славіць буду Цябе, Госпадзе, сярод народаў; славіць буду Цябе сярод плямёнаў,
- ¹¹ бо да нябёсаў вялікая ласка Твая і ў пазахмар'і праўда Твая.
- ¹² Узьнясіся вышэй за нябёсы, Божа, і над усёю зямлёю хай будзе слава Твая.

Пс 57

- ¹ Кіроўцу хору. Не загубі. Залатая псальма Давіда.
- ² Няўжо-такі праўду вы кажаце, судзьдзі, няўжо справядліва судзіце, сыны чалавечыя?
- ³ Пакідаеце крыўды на сэрцы, кладзяце на вагі злачынствы рук ваших на зямлі.

4 З нараджэньня свайго адступіліся вы, бязбожныя; ад улоньня маці сваёй заблудзіліся, кажучы ману.

5 Яд у іх - нібыта яд зьмяіны, як атрута гадзюкі глухое, што вушы свае затуляе
6 і ня чуе голасу заклінача, самага спраўнага ў заклёнах.

7 Божа! скрышы ім зубы ў іхніх вуснах; разьбі, Госпадзе, сківіцы львам!

8 Няхай зьнікнуць, як вада цякучая; калі напнуць стрэлы, хай яны паламаюцца.

9 Няхай счэзнуць, як сьлімак, які ў сьлізі сваёй распускаецца; няхай сонца ня бачаць, як скідзень у жанчыны.

10 Пакуль гаршкі вашы пачуюць распалены цёрн, - няхай вецер яго разьнясе, ці сьвежае, а ці спаленае!

11 А праведны ўсьцешыцца; помсту пабачыўшы, у крыві бязбожнага ступакі ён абмые!

12 І скажа чалавек: «Сапраўды ёсьць плод справядліваму! Сапраўды ёсьць Бог - судзьдзя на зямлі!»

Пс 58

1 Кіроўцу хору. Не загубі. Залатая псальма Давіда, калі Саўл паслаў пільнаваць дом ягоны, каб забіць яго.

2 Вызваль мяне ад маіх ворагаў, Божа мой! абарані мяне ад тых, што на мяне паўстаюць,

3 вызваль мяне ад злачынцаў; уратуй ад крыважаэрных,

4 бо вось, яны цікуюць за душою маёю; на мяне зьбіраюцца дужыя, не за правіну маю і не за грэх мой, Госпадзе;

5 бязь віны маёй зьбягаюцца і зброю рыхтуюць; паўстань мне на дапамогу, і паглядзі.

6 Ты, Госпадзе, Божа сілы, Божа Ізраілеў, паўстань, каб наведаль усе народы, не шкадуй нікога зь бязбожных беззаконнікаў:

7 увечары вяртаюцца яны, як сабакі скуголяць, і вакол горада ходзяць:

8 вось, яны вырыгаюць нагану сваім языком; у іхніх вуснах - мечы: «бо», думваюць, «хто чуе?».

9 Але Ты, Госпадзе, зь іх пасьмяешся; Ты пасароміш усе народы.

10 Сіла - у іх, але я да Цябе іду, бо Бог - мой заступнік.

11 Бог мой, Які любіць мяне, папярэдзіць мяне; Бог дасьць мне глядзець на ворагаў маіх.

12 Не забівай іх, каб не забыўся народ мой; разьвей іх сілаю Тваёю, і скінь іх, Госпадзе, наш абаронца.

13 Слова іхняга языка ёсьць грэх іхніх вуснаў; няхай пыхай сваёю яны зловяцца, за прысягу і за ману, якую яны вымаўляюць.

14 У гневе іх зьнішчы, зьнішчы, каб прапалі яны; і хай ведаюць, што Бог валадарыць над Якавам аж да краю зямлі.

15 Хай вяртаюцца ўвечары, як сабакі скуголяць, і вакол горада ходзяць;

16 хай бадзяюцца, ежу шукаюць, і ў нянасыці ночы праводзяць.

17 А я буду славіць сілу Тваю і з самае раніцы ласку Тваю абвяшчаць; бо Ты быў аслонаю мне і сховам у дзень майго бедства.

18 Сіла мая! Цябе буду я апяваць; бо Бог - мой заступнік, Бог мой, Які любіць мяне.

Пс 59

1 Кіроўцу хору. На музычным інструмэньце Шушан-Эдут. Залатая псальма Давіда для навучаньня,

- 2 калі ён ваяваў зь Сірыяй Месапатамскай і зь Сірыяй Цаванскай, і калі Ёаў, вяртаючыся, перамог дванаццаць тысяч Ідумэяў у даліне Салаянай.
- 3 Божа! Ты нас адкінуў, Ты паглуміў нас, угневаўся Ты; вярніся да нас,
- 4 Ты зямлю скалануў, разьбіў яе: загаі разломы яе, бо яна хістаецца.
- 5 Ты даў народу Твайму зьведаць жорсткае, напаіў нас віном зьдзіўленьня.
- 6 Дай сыцяг тым, хто баіцца Цябе, каб яны паднялі яго дзеля ісьціны,
- 7 каб вызваліліся аблюбенцы Твае; уратуй правіцай Тваёю, і пачуй мяне.
- 8 Бог сказаў у сьвятыні Сваёй: «перамагу, - падзялю Я Сіхем, і даліну Сукот абмераю;
- 9 Мой Галаад, Мой Манасія, Яфрэм крэпасьць Маёй галавы, Юда скіпетр Мой,
- 10 Мааў умывальная шалё мая; на Эдом абуткам кіну Маім». Кліч мяне, зямля Філістымская!
- 11 Хто ўвядзе мяне ў горад умацаваны? Хто даведзе мяне да Эдома?
- 12 Ці ня Ты, Божа, Які нас адкінуў, і ня выходзіш, Божа, з войскам нашым?
- 13 Дай дапамогу нам ва ўціску, бо дапамога людзкая - марнота.
- 14 З Богам мы выявім сілу; Ён скіне ворагаў нашых.

Пс 60

- 1 Кіроўцу хору. На струнным інструмэнтце. Псальма Давідава.
- 2 Пачуй, Божа, мой лямант, уваж малітве маёй,
- 3 ад краю зямлі заклікаю Цябе ў заняпаласьці сэрца майго; узьвядзі мяне на скалу, недасягальную мне,
- 4 бо Ты апора мая, Ты моцная абарона ад ворага.
- 5 Хай жыцьму я вечна ў сялібе Тваёй, і ўпакоюся пад покрывам крылаў Тваіх,
- 6 бо Ты, Божа, пачуў абяцаньні мае і даў мне спадчыну тых, хто баіцца Твайго імя.
- 7 Памнож цару дні на дні, гады падоўжы яму - з роду ў род,
- 8 няхай жыцьме ён прад Богам вечна; накажы мілажалю і праўдзе ахоўваць яго.
- 9 І я спяваць буду імя Твайму вечна, абяцаньні мае выконваць дзень у дзень.

Пс 61

- 1 Кіроўцу хору Ідутумавага. Псальма Давідава.
- 2 Толькі ў Богу душа мая суцяшаецца; ад Яго выратаваньне маё.
- 3 Толькі Ён - цьвярдзіна мая, ратунак мой, сховы мае: не пахіснуся болей.
- 4 Дакуль будзеце налягаць на чалавека? Абвалены будзеце вы, усе вы, як сыцяна нахіленая, як плот расхістаны.
- 5 Яны скінуць яго з вышыні намысьлілі, ашукаю скарысталіся; вуснамі дабраслаўляюць, а ў сэрцы сваім клінуць.
- 6 Толькі ў Богу, душа мая, супакойвайся! бо на Яго ўся надзея мая.
- 7 Толькі Ён - цьвярдзіна мая і ратунак мой, сховы мае: не пахіснуся.
- 8 У Богу выратаваньне маё і слава мая; скала сілы маёй і надзея мая ў Богу.
- 9 Народзе! на Яго спадзявайся ўвесь час; сэрца маё прад Ём вылівайце: Бог - нам прыстанішча.
- 10 Сыны чалавечыя - марнасьць адна; сыны мужоў - ашуканства; калі іх пакласьці на вагі, усе яны разам лягчэйшыя за пустату.
- 11 Не спадзявайцеся на рабункі, і не выхваляйцеся крадзяжом; калі багацьце множыцца, ня хілецеся да яго сэрцам.
- 12 Аднойчы сказаў Бог, і двойчы я гэта пачуў, што сіла - у Богу,
- 13 і ў Цябе, Госпадзе, міласьць, бо Ты плаціш кожнаму паводле ўчынкаў ягоных.

Пс 62

1 Псальма Давідава, калі ён быў у пустыні Юдэйскай.
2 Божа! Ты Бог мой, Цябе я шукаю ад золку; Цябе прagne душа мая, па Табе маё цела тужыць у зямлі пустой, высахлай і бязводнай,
3 каб бачыць сілу Тваю і славу Тваю, як бачыў Цябе ў сьвятыні:
4 бо ласка Твая лепшая за жыццё. Уславяць вусны мае Цябе.
5 Так дабраслаўлю Цябе ў жыцці маім; у імя Тваё рукі мае падыму.
6 Як лоем і алеем душа мая насычаецца, і радасным голасам вусны мае Цябе славяць,
7 калі ўспамінаю Цябе я на ложку маім, думаю пра Цябе ў часіну начную,
8 бо Ты дапамога мая, і ў цяні крылаў Тваіх я парадуюся;
9 Душа мая да Цябе прыляпілася; правіца Твая трымае мяне.
10 А тыя, што шукаюць пагібелі душы маёй, сидуць у апраметную зямлі;
11 паб'юць іх сілаю меча; стануць здабычаю лісаў;
12 а цар усьцешыцца ў Богу, будзе ўслаўлены кожны, хто Яму прысягае, бо замкнуцца вусны ў тых, што гавораць няпраўду.

Пс 63

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава.
2 Пачуй, Божа, голас мой у малітве маёй; ад страху ворага душу маю аслані.
3 Ахавай мяне ад намыслаў падступных, ад бунту злыдняў,
4 якія язык свой навастрылі, як меч; напнулі лук свой - слова зьедлівае,
5 каб употай страляць у безаганнага; яны зьнянацку страляюць па ім, і не баяцца.
6 Яны ўмацавалі сябе ў намеры ў ліхім; змовіліся таемна сеткі паставіць; казалі: хто іх убачыць?
7 Яны крыўды шукаюць, віжуюць і сочаць і падкопваюцца да нутра чалавечага і да глыбіняў сэрца.
8 Але Бог паб'е іх стралою: зьнянацку будуць яны пацэлены.
9 Языкам сваім яны заб'юць самі сябе; усе, хто іх бачыць, адыдуць ад іх.
10 І збаяцца ўсе людзі, і абвесьцяць дзею Божую, і зразумеюць, што гэта дзея Яго.
11 А праведны ўзьвесьліцца ў Богу і на Яго спадзявацца будзе; і пахвалены будуць усе справядлівыя сэрцам!

Пс 64

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава для сьпяваньня.
2 Табе, Божа, належыць хвала на Сіёне, і Табе будзе дадзена абяцаньне ў Ерусаліме.
3 Ты чуеш малітву; да Цябе ўсё жывое прыходзіць.
4 Учынкі грахоўных адольваюць мяне. Ты ачысьціш злачынствы нашыя.
5 Дабрашчасны, каго Ты абраў і наблізіў, каб ён жыў у сялібах Тваіх. Насыцімся добром дома Твайго, сьвятога храма Твайго.
6 Страшны ў правасудзьдзі, пачуй нас, Божа, Ратаўнік наш, надзея ўсіх канцоў зямлі і ўсіх, хто далёка ў моры,
7 Ты, Хто горы паставіў сілаю Сваёю, магутнасьцю аперазаны,
8 Хто таймуе гул мораў, плёскае іхніх хваляў, і бунт народаў!
9 І забаяцца азнакаў Тваіх жыхары ўсіх канцоў зямлі. І ранак і вечар абудзіш на славу Тваю.
10 Ты наведваеш сушу і спатольваеш смагу яе, шчодро яе ўзбагачаеш: паток Божы поўны вады; Ты яе збожжа гатуеш, бо так яе зладзіў;

11 Ты поіш барозны яе, раўняеш камлыгі яе, пульхніш яе кроплямі дажджу, дабраслаўляеш расьліннасьць яе;
12 вянчаеш лета даброці Тваёй, і сьцежкі Твае кроплямі тлушчу цякуць;
13 цякуць на пустэльныя пашы, і пагоркі радасьцю апяразваюцца,
14 лугі апранаюцца ў статкі, і даліны ўкрываюцца збажыною, гукаюць яны і сыпяваюць.

Пс 65

1 Клікніце Богу, уся зямля.
2 Сьпявайце славу імю Ягонаму; гонар славе Ягонай, хвала Яму.
3 Скажэце Богу: грозны Ты ў дзях Тваіх! У вялікай сіле Тваёй упакорацца Табе ворагі Твае.
4 Хай паклоніцца Табе ўся зямля і сыпяе Табе, хай сыпяе імю Твайму, усявышні!
5 Прыйдзеце і гляньце на дзеі Бога, грознага ў дзях супроць сыноў чалавечых.
6 Ён мора ў сушу ператварыў: раку перайшлі нагамі; там радасьць была нам у Ім.
7 Магутнасьцю Сваёю ўладарыць Ён вечна; вочы Ягоныя глядзяць на народы, хай ня ўзносяцца бунтаўшчыкі.
8 Дабраславеце, народы, Бога нашага і ўзнясеце славу Яму.
9 Ён жыццё захаваў душы нашай, і назе нашай ня даў пахіснуцца.
10 Ты нас выпрабаваў, Божа, ператапіў нас, як топяць срэбра.
11 Ты ўвёў нас у сетку, аковы паклаў нам на сьцёгны нашыя,
12 пасадзіў чалавека на галаву нам. Мы ўвайшлі ў вагонь і ў ваду, і Ты вывеў нас на волю.
13 Увайду ў дом Твой з цэласпаленьнямі, аддам Табе зарукі мае,
14 якія вымавілі вусны мае і сказаў язык мой у скрусе маёй.
15 Цэласпаленьні тлустыя прынясу я Табе, з дымам ахвярным з авечага лою; ахвярую валоў і казлоў.
16 Прыйдзеце, паслухайце ўсе, богабязныя, і я абвяшчу вам, што стварыў Ён душы маёй.
17 Я паклікаў Яго вуснамі маімі і ўславіў Яго языком маім.
18 Калі б угледзеў я беззаконьне ў сэрцы маім, дык не пачуў бы мяне Гасподзь.
19 Але Бог пачуў, уважыў голасу маленьня майго.
20 Дабраславіны Бог, Які не адкінуў малітвы маёй і не адварнуў ад мяне ласкі Свае.

Пс 66

1 Кіроўцу хору. На струнных інструмэнтах. Псальма. Песьня.
2 Божа! будзь літасьцівы да нас і дабраславі нас, асьвятлі нас абліччам Сваім,
3 каб мы спазналі на зямлі дарогу Тваю, ва ўсіх народах выратаваньне Тваё.
4 Хай уславяць народы Цябе, Божа; хай уславяць усе народы Цябе.
5 Хай веселяцца і радуцца плямёны; бо Ты судзіш народы справядліва і кіруеш на зямлі плямёнамі.
6 Хай уславяць народы Цябе, Божа, хай уславяць усе народы Цябе.
7 Зямля дала плод свой: хай дабраславіць нас Бог, Бог наш.
8 Хай дабраславіць нас Бог, і хай збаяцца Яго ўсе межы зямлі.

Пс 67

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава. Песьня.
2 Няхай паўстане Бог - і расьсеюцца ворагі Ягоныя, і хай ад аблічча Ягонага ўцякуць Яго ненавісьнікі!

3 Як дым разьвейваецца, так іх разьвей; як топіцца воск ад вагню, так бязбожнікі прад абліччам Божым хай загінуць!

4 А праведнікі хай узрадуюцца і ўсьцешацца прад Богам, і ўзвеселяцца ў радасці.

5 Сьпявайце Богу нашаму, сьпявайце імя Ягонаму, праслаўляйце Таго, Хто па нябёсах ідзе; Гасподзь імя Яму, - і прад абліччам Ягоным радуіцеся.

6 Сіротам Бацька і ўдовам судзьдзя Бог у сьвятой сялібе Сваёй!

7 Бог самотных уводзіць у дом, вызваляе вязьняў з кайданаў; а непакорлівыя застаюцца ў скварнай пустыні.

8 Божа! калі Ты выходзіў перад народам Тваім, калі Ты ішоў па пустыні,

9 зямля скалалася, нават нябёсы плавіліся, ад аблічча Божага, і гэты Сінай - ад аблічча Бога, Бога Ізраілевага.

10 Шчодры дождж праліваў Ты, Божа, на Тваю спадчыну, і калі яна зьнемагала ад працы, Ты падмацоўваў яе.

11 Народ Твой там жыві; з даброці Тваёй, Божа, ты ўдзяляў беднаму.

12 Гасподзь дасьць слова: зьвястунак вялікае мноства.

13 «Цары войска ўцякаюць, уцякаюць, а тая, што дома сядзіць, дзеліць здабычу.

14 Калі спачываеце вы ў сваіх вотчынах, вы - як галубіца, у якое крылы срэбрам пакрытыя, а пёры чыстым золатам:

15 калі ўсемагутны расьсеяў цароў на гэтай зямлі, яна забялела, быццам сьнег на Сэлмоне.

16 Гара Божая! - гара Васанская! гара высокая - гара Васанская!

17 Што ж вы зайздросьліва глядзіце, горы высокія, на гару, на якой Бог з добрай волі жыве, і Гасподзь жыцьме вечна!

18 Калясьніц Божых процьма, тысячы тысяч сярод іх; сярод іх Гасподзь на Сінаі, у сьвятыні.

19 Ты ўзышоў на вышыню, запалоніў палон, прыняў дары дзеля людзей, каб і адступнікі жыць маглі ў Госпада Бога.

20 Дабраславёны Бог кожны дзень, Бог ускладае на нас цяжар, але Ён і ратуе нас.

21 Бог нам - Бог на ратаваньне; ва ўладзе Госпада Ўладыкі брама сьмерці.

22 Але Бог патрушчыць голаў ворагам Сваім, валасатае цем'я таго, хто ў грахах сваіх закасьцянеў.

23 Гасподзь сказаў: ад Васана вярну, выведу з прадоньня марскога,

24 каб ты апусьціў нагу тваю, як сабакі твае язык свой, у кроў ворагаў.

25 Бачылі шэсьце Тваё, Божа, шэсьце Бога майго, Цара майго ў сьвятыні:

26 наперадзе йшлі сьпевакі, ззаду ішлі музыкі, пасярэдзіне дзевы з тымпанамі:

27 «Дабраслаўляйце Бога Госпада на сходах, вы - ад семіні Ізраілевага!»

28 Там Веньямін малодшы - іхні князь; князі Юдавы - уладыкі іхнія; князі Завулнавы, князі Нэфталімавы.

29 Бог твой наказаў табе сілу. Умацуй, Божа, тое, што Ты зрабіў нам!

30 Дзеля храма Твайго ў Ерусаліме цары прыносяць Табе дары.

31 Утаймуй зьвера ў трысьнягу, - статак валоў сярод цялят народаў, якія хваляцца зліткамі срэбра; рассып народы, што бітваў прагнуць.

32 Прыйдучь вяльможы з Егіпта; Эфіопія рукі свае працягне да Бога.

33 Царствы зямныя! сьпявайце Богу, услаўляйце Госпада,

34 які крочыць на нябёсах нябёсаў спрадвеку. Вось, Ён дае голасу Свайму голас моцы.

35 Узьнясеце славу Богу! веліч Ягоная - на Ізраіле, і магутнасьць Ягоная - на аблоках.

36 Грозны Ты, Божа, у Сьвятыні Твайёй. Бог Ізраілеў - Ён дае сілу і моц народу Свайму. Дабраславёны Бог!

Пс 68

1 Кіроўцу хору. На шошаніме. Псальма Давідава.

2 Ратуй мяне, Божа; бо воды дайшлі да душы маёй.

3 Я заграз у глыбокай багне, і няма на чым стаць; увайшоў у глыбіні водаў, і хуткая плынь іх панесла мяне.

4 Я зьнямог ад крыку; засьмягла горла маё; стаміліся вочы мае, выглядаючы Бога майго.

5 Тых, што ненавідзяць мяне бязь віны, болей, чым валос на маёй галаве: ворагі мае, што бязьвінна мяне пераследуюць, набраліся сілы; чаго я не адбіраў, тое мушу аддаць.

6 Божа! Ты ведаеш дурасьць маю, і грахі мае ад цябе не схаваны.

7 Хай не пасаромяцца празь мяне тыя, што на Цябе спадзяюцца, Госпадзе, Божа сілы. Хай не пасаромяцца празь мяне тыя, што шукаюць Цябе, Божа Ізраілеў;

8 бо дзеля Цябе я цярплю зьнявагу, і ганьбаю пакрываюць аблічча маё.

9 Счужынеў я братам маім, чужынцам зрабіўся сынам маці маёй,

10 бо клопат па доме Тваім пажырае мяне, і ліхаслоўе тых, што Цябе ліхасловяць, падае на мяне,

11 і постама выплакаў я душу маю, і гэта робяць зьнявагаю мне.

12 І замест вопраткі я на сябе нацягнуў валасяніцу - і раблюся ім прытчаю;

13 і пра мяне балабоняць, седзячы каля брамы, і сьпяваюць у песьнях тыя, што п'юць віно.

14 А я з малітвай маёю да Цябе, Госпадзе; у час добрай зычлівасьці, Божа, па вялікай даброці Твайёй, пачуй мяне ў праўдзе ратунку Твайго;

15 дастань мяне з багавіння, каб не загразнуў я: хай я вызвалюся ад ненавісьнікаў маіх і ад глыбокіх водаў;

16 хай не пацягне мяне цяжэньне вады, хай не паглыне мяне багна, хай не замкне нада мною прорва пашчы свае.

17 Пачуй мяне, Госпадзе, бо добрая міласць Твая; у мностве шчадротаў Тваіх дагледзь мяне,

18 не хавай твару Твайго ад раба Твайго, бо я смуткую; хутка пачуеш мяне;

19 Наблізься да душы маёй, вызваль яе; дзеля ворагаў маіх уратуй мяне.

20 Ты ведаеш паганьбеньне маё, сорам мой і агуду маю; ворагі мае ўсе прад Табою.

21 Маё сэрца зламала агуда, і я зьнямогся; чакаў спагады, але няма яе - і спагадцаў, ды не знаходжу.

22 І далі мне за ежу жоўць, і ў смазе маёй воцатам напаілі мяне.

23 Няхай стане трапеза іхняя сеткаю ім, і мірнае застолье іхняе - пасткаю;

24 няхай запамрочацца іхнія вочы, каб ім ня бачыць, і сьцёгны расслабі ім назаўсёды;

25 вылі на іх лютасьць Тваю, і полымя гневу Твайго хай абдыме іх;

26 селішча іхняе няхай запусьце, і ў палатках іхніх хай ніхто ня жыве,

27 бо, каго Ты забіў, яны яшчэ пераследуюць, і пакуты Табою параненых памнажаюць.

28 Прыкладзі беззаконьне да іхняга беззаконья, і хай ня ўвойдуць яны ў праўду Тваю;

29 няхай скрэсьлены будуць з кнігі жывых, і хай ня будуць запісаны з праведнымі.

30 А я бедны і пакутую; дапамога Твая, Божа, хай адродзіць мяне.

31 Я буду славіць імя Бога майго ў песні, буду ўзъялічваць яго праслаўленьнем,
32 і будзе гэта даспадобы Госпаду болей, чым вол, чым цяля з рагамі і з капытамі.
33 Угледзяць гэта спрагненыя, і зарадуюцца. І ажыве сэрца ваша, богашукальнікі;
34 бо Гасподзь чуюць ўбогіх і не пагарджае вязьнямі Сваімі.
35 Хай праславіць Яго зямля і нябёсы, моры, і ўсё рухомае ў іх,
36 бо ўратуе Бог Сіён, створыць гарады Юдавыя, і паселяцца там, і ўспадкуюць яго,
37 і нашчадкі рабоў Ягоных умацуюцца ў ім, і тыя, што любяць імя Ягонае, сяліцца ў ім будуць.

Пс 69

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава. На ўспамін.
2 Пасьпяшайся, Божа, вызваль мяне, пасьпяшайся, Госпадзе, на дапамогу мне.
3 Хай пасаромяцца і хай паганьбаваныя будуць усе, што шукаюць загубы душы маёй! Няхай адхіснуцца і абсьмяяныя будуць тыя, што зычаць мне ліха!
4 Няхай адхіснуцца за паганьбаваньне мяне і тыя, што кажуць мне: «добра! добра!».
5 Няхай радуюцца і веселяцца Табою ўсе, што Цябе шукаюць, і хто любіць збавеньне Тваё, хай кажуць заўсёды: вялікі Гасподзь!
6 А я гаротны і ўбогі: Божа, пасьпяшайся да мяне! Ты - дапамога мая і Збаўца мой; Госпадзе! не спазьніся.

Пс 70

1 На Цябе, Госпадзе, спадзяюся; хай ня буду вавек пасаромлены.
2 Праўдай Тваёй мяне вызвалі і выбаві; прыхілі вуха Тваё да мяне, і ўратуй мяне.
3 Будзь мне трывалым прыстанішчам, куды я заўсёды мог бы схавацца; Ты наказаў уратаваць мяне, бо цьвярдзіла мая і моцнасьць мая - Ты.
4 Божа мой! вызвалі мяне з рук бязбожніка, з рук бязбожніка і прыгнятальніка.
5 Бо Ты - надзея мая, Госпадзе Божа, спадзяваньне маё зь юнацтва майго.
6 На Цябе апіраўся я быў ад улоньня; Ты вывеў мяне з чэрава маці маёй; Табе хвала мая ня спыніцца.
7 Многім я стаўся нібыта дзівам; але Ты - цьвёрдая надзея мая.
8 Няхай вусны мае хвалою напоўняцца, каб я Табе славу сьпяваў, кожны дзень апяваў Тваю веліч.
9 Не адкідай мяне на час старасьці; як пачне мая сіла слабнуць, не пакінь мяне,
10 бо ворагі мае супраць мяне змаўляюцца, і тыя, што цікуюць душу маю, - ладзяць нарады,
11 кажучы: «Бог яго кінуў; даганеце і скапеце яго; бо няма таго, хто б яго ўратаваў».
12 Божа! не аддаляйся ад мяне; Божа мой! пасьпяшайся мне на дапамогу.
13 Хай пасаромяцца і зьнікнуць супастаты душы маёй; хай сорам і ганьба пакрые тых, што зычаць мне ліха!
14 А я заўсёды буду на Цябе спадзявацца і памнажаць Тваю славу.
15 Вусны мае абвяшчаць праўду Тваю, кожны дзень Твае добрыя дзеі; бо я ня ведаю ліку ім.
16 Буду славіць усемагутнасьць Госпада Бога; згадаю праўду Тваю - адзіна Тваю.

17 Божа! Ты навучаў мяне зь дзён маёй маладосці, і да сёння дзівосы Твае я абвяшчаю.

18 І да старасці, і да сівізны не пакінь мяне, Божа, пакуль не абвяшчу Тваю сілу гэтаму роду і ўсім будучым магутнасць Тваю.

19 Праўда Твая, Божа, да найвышэйшых; вялікія дзеі ўчыніў Ты; Божа, хто падобны да Цябе?

20 Ты пасылаў на мяне многія і лютыя беды, але і зноў ажыўляў мяне і зь бездані зямлі зноў выводзіў мяне.

21 Ты ўзвышаў мяне і суцяшаў мяне, і зь бездані зямлі выводзіў мяне.

22 І я буду славіць Цябе на псалтыры, Тваю праўду, Божа мой; буду Цябе апяваць на арфе, Сьвяты Ізраілеў!

23 Радуюцца вусны мае, калі я сьпяваю Табе, і душа мая, якую Ты вызваліў;

24 і язык мой кожны дзень будзе абвяшчаць праўду Тваю, бо пасаромленыя, бо паганьбёныя тыя, што ліха шукаюць мне.

Пс 71

1 Пра Саламона. Псальма Давідава.

Божа! даруй цару Твой суд і сыну цара Тваю праўду,

2 няхай судзіць людзей Тваіх справядліва і ўбогіх Тваіх на судзе;

3 няхай прынясуць горы мір людзям і пагоркі праўду;

4 няхай судзіць убогіх народу, няхай выратуе сыноў убогага, і суйме прыгнятальніка, -

5 і будучь баяцца Цябе, пакуль будуць сонца і месяц, у роды родаў.

6 Ён сьдзе, як дождж на скошаны луг, як кроплі, што арашаюць зямлю;

7 у дні ягоныя праведнік будзе цвісьці, і будзе вялікі спакой, пакуль ня спыніцца месяц;

8 ён будзе валадарыць ад мора да мора і ад ракі да краёў зямлі;

9 упадуць перад ім жыхары пустыняў, і ворагі ягоныя будуць лізаць пыл;

10 цары Тарсіса і выпаў даніну яму паднясуць; цары Аравіі і Савы дары паднясуць;

11 і паклоняцца яму ўсе цары; усе народы служыцьмуць яму;

12 бо вызваліць ён убогага, што галосіць, і прыгнечанага, што дапамогі ня мае,

13 умілажаліцца з гартніка ўбогага, і душы гартнікаў уратуе;

14 ад хітрыны і гвалту вызваліць душы іхнія, і каштоўнаю будзе кроў перад вачыма ягонымі;

15 і будзе жыць, і будучь даваць яму золата Аравіі, і будучь маліцца за яго няспынна, кожнага дня дабраслаўляць яго;

16 на зямлі будзе шчодрэе збожжа, наўсё гор; і плады ягоныя захвалююцца, быццам лес на Ліване, і ў гарадах размножацца людзі, як трава на зямлі;

17 будзе імя ягонае дабраславёнае навечна; пакуль сонца жыве, будзе перадавацца імя ягонае; і дабраславяцца ў ім усе плямёны зямныя, усе народы будуць злагоджваць яго.

18 Дабраславёны Гасподзь Бог, Бог Ізраілеў, адзіны, Хто творыць цуды,

19 і дабраславёнае імя славы Ягонае навечна, і напоўніцца славаю Яго ўся зямля. Амін і амін.

20 Скончыліся малітвы Давіда, сына Ясеевага.

Пс 72

1 Псальма Асафава.

Які добры Бог да Ізраіля, да чыстых сэрцам!

2 А я - ледзь ногі мае не пахіснуліся, ледзь падэшвы мае не пакаўзнуліся, -

3 я быў ліхім пазаздросціў, як пабачыў дабрадзенства бязбожных,

4 бо няма ім цярпеньняў да самае сьмерці, і сіла моцная ў іх;
 5 на працы людзкой іх няма, і разам зь людзьмі яны ўціску ня знаюць.
 6 Вось таму іхняя пыха, як нашыйнік, абклала іх, і дзёрзкасьць, як убор, аблягае іх;
 7 вылазяць ім вочы ад тлушчу, жаданьні ў сэрцы іхнім варушацца,
 8 сьмяюцца яны з усяго; зласьліва паклёпы наводзяць; ганарыста гавораць;
 9 вусны свае ўзносяць да неба, - а іхні язык па зямлі валачэцца.
 10 Таму туды ж зьвяртаецца народ ягоны, і п'юць вадзю поўнаю чараю
 11 і кажуць: «як уведае Бог? і ці мае Ёсывышні веданьне?»
 12 І вось гэтыя грэшнікі песьцяцца на гэтым сьвеце і памнажаюць багацьце.
 13 І сказаў я: ці ж не дарма ачышчаў я сэрца маё і ў нянавісьці абмываў мае рукі,
 14 і ўвесь дзень я цярплю ўдары, і кожнае раніцы кару прымаю?
 15 Калі б я сказаў: буду так разважаць, як яны, - дык здрадзіў бы роду сыноў Тваіх.
 16 І задумаўся я, як зразумець гэта; але цяжка яно ў вачах маіх,
 17 пакуль не ўвайшоў я ў сьвятыню Божую, і не зразумеў іхняга канца.
 18 Так! на коўзкіх шляхах паставіў Ты іх, і скідаеш іх у прорвішчы.
 19 Як зьнянацку яны ўвайшлі ў спусташэньне, згінулі, зьніклі ад жахаў!
 20 Як сном пасья абуджэньня, так Ты, Госпадзе, іх разбудзіўшы, зьнішчыш іхнія мроі.
 21 Калі кіпела сэрца маё і трымцела нутрына мая,
 22 быў я тады неразумны, нічога ня цяміў; як быдла быў я прад Табою.
 23 Але заўжды я з Табою; Ты трымаеш мяне за правую руку:
 24 Ты вядзеш мяне паводле радаў Тваіх, і потым у славу прымаеш мяне.
 25 Хто мне на небе? і з Табою нічога не хачу на зямлі.
 26 Зьнемагае цела маё і сэрца маё; Бог - цьвярдзіна сэрца майго і частка мая навечна,
 27 бо вось гінучь усе, хто збочвае ад Цябе; Ты нішчыш кожнага, хто ад Цябе адступаецца.
 28 А мне добра набліжацца да Бога! На Госпада Бога паклаў я надзею маю, каб абвяшчаць усе дзеі Твае!

Пс 73

1 Вучэньне Асафава.

Навошта, Божа, назаўсёды Ты нас адкінуў? распаліўся Твой гнеў на авечак пашаў Тваіх?

2 Успомні пра збор Твой, які Ты прыдбаў здавён, пра племя спадчыны Твайёй, якое Ты адкупіў, - пра гэту гару Сіён, на якой Ты пасяліўся.

3 Падымі Твае ногі да вечных руінаў: усё вораг разбурыў у сьвятыні.

4 Рыкаюць ворагі Твае сярод сходаў Тваіх, паставілі знакі свае замест нашых азнакаў;

5 выдавалі сябе падобнымі на таго, хто падымаў сякеру на перавітае вецьце дрэва;

6 і сёньня ўсе рэзьбы ў ім адным разам разьбілі яны сякерамі і бярдышамі;

7 сьвятыню Тваю на вагонь аддалі, сялібу Твайго імя дашчэнтупа заплямілі;

8 казалі ў сэрцы сваім: «зруйнуем іх зусім!» - і спалілі ўсе мясціны Божых сходаў на зямлі.

9 Азнакаў нашых мы ня бачым, няма больш прарока, і няма з намі таго, хто ведаў бы, дакуль гэта будзе.

10 Дакуль, Божа, вораг зьдзек чыніць будзе? ці вечна будзе агуднік імя Тваё ганіць?

11 Навошта ўхіляеш руку Тваю і правіцу Тваю? Зь сярэдзіны ўлоньня Твайго іх панішчы.

12 Божа, Цару мой адвеку, Ты чыніш ратаваньне пасярод зямлі!

13 Ты разьдзяліў сілаю Тваёю мора, Ты патрушчыў галовы зьмеям на водах;

14 Ты струшчыў галаву левіяфану, аддаў яго на ежу народу ў пустыні.

15 Ты выкрасаў паток і крыніцу, Ты засушыў рэкі вялікія.

16 Твой дзень і Твая ноч; падрыхтаваў Ты сьвяцілы і сонца;

17 Ты правёў усе межы зямлі, лета і зіму Ты ўтварыў.

18 Прыгадай жа: вораг Госпада зьневажае, і неразумныя людзі ганяць імя Тваё.

19 Не аддай зьвярам душы Тваёй галубіцы; сходаў убогіх Тваіх не забудзь назаўсёды.

20 Дагледзь заповіт Твой, бо цямноты зямлі поўныя жытлішчамі гвалту.

21 Хай ня вернецца прыгнечаны ў сораме; гаротны і ўбогі хай славяць імя Тваё.

22 Паўстань, Божа, абарані дзеі Твае, успомні штодзённае зьневажаньне Цябе неразумнымі;

23 Не забудзь крыкаў ворагаў Тваіх; шум паўсталых супроць Цябе ўвесь час падымаецца.

Пс 74

1 Кіроўцу хору. Не загубі. Псальма Асафава. Песьня.

2 Славім Цябе, Божа, славім; бо блізка імя Тваё; абвяшчаюць чуды Твае.

3 «Калі Я выберу час, Я ўчыню суд па праўдзе.

4 Хістаюцца зямля і ўсе, хто на ёй жыве: Я ўмацую стаўпы яе».

5 Кажу ліхамысным: не шалейце, і бязбожным: не падымайце рога,

6 не падымайце высока рога вашага, не гаварэце цьвёрдалоба,

7 бо не ад усходу і не ад захаду і не ад пустыні ўзвышэньне;

8 а Бог ёсьць Судзьдзя: аднаго прыніжае, а другога ўзносіць;

9 бо чара ў руцэ ў Госпада, віно ў ёй кіпіць, поўнае мяшанага, і Ён палівае зь яе. Нават джоджы зь яе будуць выціскаць і піць усе бязбожнікі зямлі.

10 А я буду абвяшчаць вечна, буду апяваць Бога Якаўлевага.

11 Усе рогі бязбожнікаў паламаю, і ўзьнясуцца рогі праведніка.

Пс 75

1 Кіроўцу хору. На струнных. Псальма Асафава. Песьня.

2 Вядомы Бог у Юдэі; Ягонае імя вялікае ў Ізраіля.

3 І было ў Саліме селішча Ягонае, і жыў Ён - на Сіёне.

4 Ён там паламаў стрэлы лука, шчыт і меч і вайну.

5 Ты слаўны, магутнейшы за дзікія горы.

6 Моцныя сэрцам здабычаю сталі, заснулі сном сваім, і не знайшлі ўсе мужчыны сілы ў руках сваіх.

7 Ад клічу Твайго, Божа Якаваў, задрамалі і калясьніца і конь.

8 Ты грозны, і хто ўстоіць прад абліччам Тваім у час гневу Твайго?

9 Зь нябёсаў Ты суд абвясціў: зямля забаялася і замоўкла,

10 калі паўстаў Бог на суд, каб выратаваць усіх прыгнечаных на зямлі.

11 І гнеў чалавечы абярнуўся на славу Табе, рэшту гневу Ты ўтаймуеш.

12 Рабеце і давайце зарокі Госпаду, Богу вашаму; усе, хто вакол Яго, хай прыносяць дарункі Страшнаму.

13 Ён таймуе дух валадароў, Ён страшны царам зямным.

Пс 76

- 1 Кіроўцу хору Ідутумавага. Псальма Асафава.
- 2 Голас мой да Бога, і я буду клікаць; голас мой да Бога, і Ён пачуе мяне.
- 3 У дзень скрухі маёй шукаю Госпада; рука мая працягнута ўначы, і не апускаецца; душа мая ня хоча сучешанай быць.
- 4 Пра Бога згадваю, і дрыжу; разважаю, і зьнемагае мой дух.
- 5 Ты не даеш мне вачэй маіх зьмежыць; я ашаломлены, і не магу гаварыць.
- 6 Разважаю пра даўнія дні, пра гады пракаветныя;
- 7 узгадваю песні мае начныя, гутару з сэрцам маім, і выпрабоўвае дух мой:
- 8 няўжо назаўсёды адкінуў, Гасподзь, і ня будзе больш дабраволіць?
- 9 няўжо назаўсёды міласць Яго перастала быць, і спынілася слова Ягонае з роду ў род?
- 10 няўжо Бог забыўся мілаваць? няўжо ў гневе спыніў шчадроты Свае?
- 11 І сказаў я: вось гора маё - перамена правіцы Ёсывышняга.
- 12 Буду ўспамінаць пра дзеі Гасподнія! буду ўспамінаць пра даўнія цуды Твае.
- 13 Буду ў кожны Твой чын заглыбляцца, разважаць пра вялікія дзеі Твае.
- 14 Божа! сьвятая дарога Твая. Які Бог такі вялікі, як Бог наш!
- 15 Ты - Бог, Які творыць цуды; Ты паказаў магутнасць Сваю сярод народаў;
- 16 Ты вызваліў народ Твой рукою сыноў Якава і Язэпа.
- 17 Бачылі Цябе, Божа, воды, бачылі Цябе воды, і напалохаліся, і скалануліся бездані.
- 18 Аблогі вылівалі воды, хмары аддавалі гром, і лёталі стрэлы Твае.
- 19 Голас грому Твайго ў коле нябесным; маланкі асьвятлялі сьвет; зямля трэслася і скаланалася.
- 20 Шлях Твой у моры, і сьцежка Твая ў водах вялікіх, і сьляды Твае невядомыя.
- 21 Як статак, вёў Ты народ Твой рукою Майсея і Аарона.

Пс 77

- 1 Вучэньне Асафава.
- Слухай, народзе мой, закону майго, прыхілеце вуха вашае да словаў з вуснаў маіх.
- 2 Разамкну мае вусны ў прытчы і вымаўлю старадаўнія прыпавесьці.
- 3 Што чулі мы і даведаліся і бацькі нашы нам пераказалі,
- 4 не схаваем ад дзяцей іхніх, і абвесьцім роду будучаму славу Госпада, і сілу Ягоную, і цуды Ягонныя, што Ён утварыў.
- 5 Ён устанавіў засьведчаньне ў Якаве і паклаў закон у Ізраілі, які наказаў бацькам нашым абвяшчаць дзеям іхнім,
- 6 каб ведаў будучы род, дзеці, якія народзяцца, і каб яны ў свой час абвяшчалі дзеям сваім,
- 7 класьці на Бога надзею сваю, і не забываць дзеяў Божых, і захоўваць наказы Ягонныя,
- 8 і ня быць падобным да бацькоў іхніх, роду ўпарцістага і мяцежнага, сэрцам неўладкаванага і нявернага Богу духам сваім.
- 9 Сыны Яфрэмавыя, узброеныя, лучнікі, павярнулі назад у дзень бітвы:
- 10 яны не захавалі завету Божага і адмовіліся хадзіць у законе Ягоным:
- 11 забылі дзеі Ягонныя і цуды, якія Ён нам паказаў.
- 12 Ён перад вачыма бацькоў іхніх тварыў цуды ў зямлі Егіпецкай, на полі Цаан.
- 13 Падзяліў мора і правёў іх празь яго, і паставіў воды сьцяною;
- 14 і ўдзень вёў іх вобмацкам, а ўначы сьвятлом вагню;
- 15 расьсек камень у пустыні, і напаіў іх, як зь вялікае бездані;
- 16 са скалы вывёў патокі, і пацяклі воды, як рэкі.

17 Але яны ўсё грашылі прад Ім і раздражнялі Ўсявышнага ў пустыні:
18 спакушалі Бога ў сэрцы сваім, патрабавалі ежы па душы сваёй,
19 і казалі супраць Бога, і казалі: «ці можа Бог згатаваць трапезу ў пустыні?»
20 Вось, Ён ударыў па камені, і пацяклі воды, і паліліся ручаіны. «Ці можа Ён даць і хлеб, ці можа гатаваць мяса народу Свайму?»
21 Гасподзь пачуў, і ўспалымніўся гневам, і вагонь загарэўся на Якава, і гнеў падняўся супроць Ізраіля,
22 за тое, што ня верылі ў Бога і не спадзяваліся на ратваньне Ягонае.
23 Ён загадаў аблокам угары, і адчыніў дзьверы неба,
24 і пусьціў, быццам дождж, на іх манну ў ежу, і хлеб нябесны ім даў.
25 Хлеб анёльскі еў чалавек, паслаў Ён ім ежы ўдосыць.
26 Ён падняў на небе вецер усходні, і навёў паўднёвы сілаю Сваёю
27 і, як пыл, паслаў на іх мяса дажджом, і, як пясок марскі, птушак крылатых;
28 і кінуў іх сярод табара іхняга, каля жытлішчаў іхніх,
29 і яны елі і наеліся; і даў ім, чаго яны жадалі.
30 Але яшчэ не прайшло хаценьне іхняе, яшчэ ежа была ў вуснах у іх,
31 гнеў Божы прыйшоў на іх, забіў тлустых іхніх, і юнакоў Ізраілевых паваліў.
32 Пры ўсім гэтым яны ўсё ж грашылі далей, і ня верылі ў цуды Ягоныя.
33 І загубіў дні іхнія ў марнасьці і гады іхнія ў страху.
34 Калі Ён забіваў іх, яны шукалі Яго, і вярталіся, і з раніцы шукалі Бога,
35 і прыгадвалі, што Бог - іхняе прыстанішча і Бог Усявышні - Збаўца іхні,
36 і вуснамі сваімі лісьлівілі Яму, і языком сваім хлусілі прад Ім;
37 а сэрца іхняе нямоцна стаяла прад Ім, і ня былі яны верныя завету Ягонаму.
38 Але Ён, Міласэрны, дараваў грэх і ня зьнішчаў іх; шматкроць адводзіў гнеў Свой і ня ятрыў лютасьці Сваёй.
39 Ён памятаў, што яны - цялесныя, дыханьне, якое выходзіць і ня вяртаецца.
40 Колькі разоў яны раздражнялі Яго ў пустыні і гневалі Яго ў краі неабжытым!
41 І зноў спакушалі Бога, і зьневажалі Сьвятога Ізраілевага,
42 не памяталі рукі Ягонай, дня, калі выбавіў іх ад прыгнёту,
43 калі аказаў у Егіпце азнакі Свае і цуды Свае на полі Цаан,
44 і ператварыў рэкі іхнія і патокі іхнія ў кроў, каб яны піць не маглі;
45 паслаў на іх заедзь, каб джаліла іх, і жаб, каб губілі іх;
46 парасьліну зямную іхнюю аддаў вусеням і працу іхнюю - саранчы;
47 вінаград іхні пабіў градам і шаўкоўніцы іхнія аддаў сьцюжы;
48 быдла іхняе аддаў граду і статкі іхнія - маланкам;
49 паслаў на іх полымя гневу Свайго, і абурэньне, і лютасьць і беды, пасольства ліхіх анёлаў;
50 Ён дарогу выпрастаў гневу Свайму, не ахоўваў іхніх душаў ад сьмерці, і быдла іхняе аддаў пошасьці;
51 пабіў кожнага першынца ў Егіпце, пачаткі сілаў у намётах Хамавых;
52 і павёў народ Свой, як авечак, пустыню;
53 вёў іх бясьпечна, і яны не баяліся, а ворагаў іхніх пакрыла мора;
54 і прывёў іх у зямлю сьвятую Сваю, на гару гэтую, якую правіца Ягоная набыла.
55 Прагнаў ад аблічча іхняга народы, і зямлю іхнюю разьдзяліў у спадчыну ім, і плямёны Ізраілевыя пасяліў у намётах іхніх.
56 Але яны яшчэ спакушалі і засмучалі Бога Ўсявышняга, і пастановаў Ягоных ня трымаліся;
57 адступалі і здраджвалі, як бацькі іхнія; вярталіся назад, як падманлівы лук;

58 засмучалі Яго курганамі сваімі, ды ідаламі сваімі абуджалі зайздрасьць Ягоную.

59 Пачуў Бог, і ўспалымніўся гневам, і моцна абурыўся супроць Ізраіля;

60 пакінуў селішча ў Сіломе, скінію, у якой жыў Ён сярод людзей;

61 і аддаў у няволю Ён моцнасьць Сваю і славу Сваю ў рукі ворага;

62 і аддаў Ён мечу народ Свой, і прагневаўся на спадчыну Сваю.

63 Хлопцаў ягоных пажыраў вагонь, і дзяўчатам ягоным не сьпявалі шлюбных песьняў;

64 сьвятары ягоныя падалі ад меча, і ўдовы ягоныя ня плакалі.

65 Але быццам ад сну, абудзіўся Гасподзь, быццам волат, віном пераможаны,

66 і ўдарыў ворагам ягоным у тыл, і пасароміў іх навекі,

67 і адкінуў палатку Язэпаву, і роду Яфрэмавага не абраў,

68 а выбраў калена Юдава, гару Сіён, якую палюбіў,

69 і зладзіў, як неба, сьвятыню Сваю, і, як зямлю, угрунтаваў яе навечна,

70 і выбраў Давіда, раба Свайго, і ўзяў яго ад кашараў,

71 і ад даяроў прывёў яго пасьвіць народ свой, Якаваў, і спадчыну Сваю - Ізраіля.

72 І ён пасьвіў іх у чысьціні сэрца свайго, і рукамі мудрымі вадзіў іх.

Пс 78

1 Псалма Асафава.

Божа! язычнікі прыйшлі ў спадчыну Тваю; апаганілі сьвяты храм Твой; Ерусалім ператварылі ў руіны;

2 трупы рабоў Тваіх аддалі на поед птушкам нябесным, целы сьвятых Тваіх зьвярам зямным;

3 пралілі кроў іхнюю, як ваду, вакол Ерусаліма, і ня было каму іх пахаваць.

4 Мы зрабіліся пасьмешышчам у суседзяў нашых, ганьбаю і сараматою тых, хто вакол нас.

5 Дакуль, Госпадзе, не перастанеш гневацца, будзе рэўнасьць Твая палаць, як вагонь?

6 Вылі гнеў Твой на народы, якія Цябе ня ведаюць, і на царствы, якія імя Твайго не заклікаюць,

7 бо яны пажэрлі Якава, і селішча ягонае спустошылі.

8 Не спамяні нам грахоў нашых продкаў; хай неўзабаве запабегнуць нас шчадроты Твае; бо мы зусім аслаблі.

9 Памажы нам, Божа, Збаўца наш, дзеля славы імя Твайго; вызвалі нас, і даруй нам грахі нашыя дзеля імя Твайго.

10 Навошта казаць язычнікам: «дзе Бог іхні?» Хай стане вядомая сярод язычнікаў перад вачыма нашымі помста за пралітую кроў рабоў Тваіх.

11 Хай прыйдзе прад аблічча Тваё стогн вязьня; магутнасьцю сілы Тваёй захавай асуджаных на сьмерць.

12 Сем разоў вярні суседзям нашым у нетры іхнія кляцьбу, якою яны Цябе, Госпадзе, пракліналі.

13 А мы, народ Твой і Тваёй пашы авечкі, вечна славіць будзем Цябе, і род у род уносіць славу Табе.

Пс 79

1 Кіроўцу хору. На музычным інструмэньце Шошанім-Эдуф. Псалма Асафава.

2 Пастыр Ізраілеў! паслухай; Ты, што водзіш, як авечак, Язэпа, і сядзіш на хэрувімах, акажы Сябе.

- 3 Перад Яфрэмам і Веньямінам і Манасіем абудзі сілу Тваю і прыйдзі выратаваць нас.
 4 Божа! навярні нас; няхай зазьзяе аблічча Тваё, і ўратуемся!
 5 Госпадзе, Божа сіл! дакуль будзеш гнеўны да малітваў народу Твайго?
 6 Ты накарміў іх хлебам сьлёзным, і напаіў іх сьлязьмі, у вялікай меры,
 7 паклаў нас супярэчкаю нашым суседзям, і ворагі нашыя здзекуюцца.
 8 Божа сіл! узнаві нас; няхай зазьзяе аблічча Тваё, і ўратуемся!
 9 Зь Егіпта перанёс Ты лазу вінаградную, выгнаў народы, і пасадзіў яе;
 10 ачысьціў пад яе месца, і ўгрунтаваў карэньне яе, і яна напоўніла замлю.
 11 Горы накрыліся ценем яе, і гольле яе нібы кедры Божыя:
 12 яна пусьціла гольле сваё да мора і пасынкі свае да ракі.
 13 Навошта разбурыў Ты агароджу яе, так што скубуць яе ўсе, хто ідзе па дарозе?
 14 Лясны вепр яе падкопвае, і зьвер польны яе аб'ядае.
 15 Божа сіл! азірніся, паглядзі зь неба і ўбач, і наведай вінаграднік гэты;
 16 ахавай тое, што пасадзіла правіца Твая, і пасынкі, якія Ты Сабе ўмацаваў.
 17 Яно спалена вагнём, абсечана; хай ад зьзяньня аблічча Твайго загінуць,
 18 хай будзе рука Твая над мужам правіцы Тваёй, над сынам чалавечым, якога Ты ўмацаваў Сабе,
 19 і мы ад Цябе не адступімся; ажыві нас, і мы будзем імя Тваё заклікаць.
 20 Госпадзе, Божа сіл! узнаві нас; няхай зазьзяе аблічча Тваё, і ўратуемся.

Пс 80

- 1 Кіроўцу хору. На Гэцкім інструмэньце. Псальма Асафава.
 2 Сьпявайце радасна Богу, цьвярдыні нашай; усклікайце Богу Якава!
 3 Вазьмеце псальму, зайграйце на бубне, на арфе з гукам прыемным, на псалтыры;
 4 трубеце ў трубу парою маладзіка, у пэўны час, у дзень сьвята нашага;
 5 бо гэта закон Ізраілю, пастанова ад Бога Якаўлевага.
 6 Ён пастанавіў гэта ў сьведчаньне Язэпу, калі той выйшаў зь зямлі Егіпецкай, дзе пачуў гукі мовы, якое ня ведаў:
 7 «Я зьняў з плячэй ягоны цяжар, і рукі ягоныя вызваліліся ад кашоў».
 8 У гароце ты паклікаў Мяне, і Я цябе вызваліў; зь сярэдзіны грому пачуў Я цябе; пры водах Мэрывы выпрабаваў цябе.
 9 Слухай, народзе Мой, і Я буду сьведчыць табе; Ізраіле! о, калі б ты паслухаў Мяне!
 10 Хай ня будзе ў цябе іншага Бога, і не пакланяйся богу чужому.
 11 Я Гасподзь, Бог твой, Які вывеў цябе зь зямлі Егіпецкай; разамкні твае вусны, і Я напоўню іх».
 12 Але народ Мой ня слухаўся голасу Майго, і Ізраіль не ўпакорваўся Мне;
 13 таму Я пакінуў іх упартасьці іхняга сэрца, хай ходзяць паводле намераў сваіх.
 14 О, калі б народ Мой слухаў Мяне і Ізраіль хадзіў Маімі шляхамі!
 15 Я хутка ўпакорыў бы ворагаў іхніх і павярнуў бы руку Маю на прыгнятальнікаў іхніх;
 16 ненавісьнікі Госпада поўзалі б перад імі, а дабрашчасьце доўжылася б заўсёды.
 17 Я карміў бы іх тлушчам пшаніцы і насычаў бы іх мёдам са скалы.

Пс 81

- 1 Псальма Асафава.

Бог стаяў у гурце багоў; сярод багоў правіў суд:

² дакуль будзеце вы судзіць несправядліва і патураць бязбожным?

³ Чынецце суд беднаму і сіраце; прыгнечанаму і гаротнаму справядлівасьць рабеце;

⁴ вызваляйце беднага і ўбогага; вырываўце яго з рук бязбожнікаў.

⁵ Ня ведаюць, не разумеюць, у цемрадзі ходзяць; усе асновы зямлі хістаюцца.

⁶ Я сказаў: вы - багі, і сыны Ўсявышняга - усе вы;

⁷ але вы памраце, як людзі, і ўпадзяце, як кожны з князёў.

⁸ Паўстань, Божа, судзі зямлю, бо Ты спадкуеш усе народы.

Пс 82

¹ Песьня. Псальма Асафава.

² Божа! Не перамоўчы, не маўчы, і не заставайся спакойны, Божа!

³ Бо вось, ворагі Твае зашумелі, і ненавісьнікі Твае паднялі галаву:

⁴ супроць народу Твайго склалі падступную змову, і раяцца супроць тых, каго Ты ахоўваеш;

⁵ казалі: «пойдзем і вынішчым іх з народаў, каб і ня згадвалася болей імя Ізраіля».

⁶ Змовіліся аднадушна, склалі супроць Цябе хаўрус:

⁷ селішчы Эдомавыя і Ізмаільцяне, Мааў і Агаране,

⁸ Гевал і Амон і Амалік, Філістымляне з жыхарамі Тыра;

⁹ і Асур прыстаў да іх; яны сталі сілаю ўсім сынам Лотавым.

¹⁰ Зрабі ім тое самае, што Мадыяму, што Сісару, што Явіну каля патока Кісона,

¹¹ якія вынішчаны ў Аэндоры, зрабіліся гноем зямлі.

¹² Зрабі зь імі, з уладарамі іхнімі, як з Орыва́м і Зі́вам, і з усімі правадырамі іхнімі, як зь Зэ́вэем і Салманам,

¹³ якія казалі: «возьмем сабе на валоданьне селішчы Божыя».

¹⁴ Божа мой! хай будуць яны, як пыл у віхуры, як на вятры саломы.

¹⁵ Як вагонь выпальвае лес, і як полымя апальвае горы,

¹⁶ так гані іх бураю Тваёю, і настрашы іх бураю Тваёю,

¹⁷ напоўні аблічча іхняе сорамам, каб шукалі яны імя Тваё, Госпадзе!

¹⁸ Хай пасаромяцца і настрашаны будуць навечна, хай брыдка ім будзе і хай загінуць,

¹⁹ і няхай яны ведаюць, што Ты, Каму адзінаму імя - Гасподзь, Усявышні над усёю зямлёю.

Пс 83

¹ Кіроўцу хору. На Гэцкім інструмэньце. Сыноў Карэевых. Псальма.

² Якія жаданыя селішчы Твае, Госпадзе сіл!

³ Душа мая стужылася, прагнучы ў двары Гасподнія; сэрца маё і цела маё імкнуцца да Бога жывога.

⁴ І птушка знаходзіць сабе жылло, і ластаўка гняздо сабе, дзе пакласьці птушанятак сваіх, каля алтароў Тваіх, Госпадзе сіл, Цару мой і Божа мой!

⁵ Дабрашчасныя тыя, што живуць у доме Тваім; яны няспынна будуць славіць Цябе.

⁶ Дабрашчасны чалавек, сіла Якога ў Табе, і ў якога ў сэрцы сыцежкі вядуць да Цябе.

⁷ Ідучы далінаю плачу, яны адчыняюць у ёй крыніцы, і дождж пакрывае яе дабраслаўленьнем;

⁸ прыходзяць ад сілы ў сілу, паўстаюць прад Богам на Сіёне

⁹ Госпадзе, Божа сіл! Пачуй малітву маю, уважы, Божа Якаваў!

- 10 Божа, абаронца наш! Прынікні і дагледзь аблічча памазанца Твайго.
11 Бо адзін дзень у дварах Тваіх лепшы за тысячу. Хачу лепей быць каля парога ў доме Божым, чым жыць у намётах няславы.
12 Бо Госпадзь Бог ёсьць сонца і шчыт, Госпадзь дае мілату і славу; дабра не адмаўляе тым, хто ў безаганнасьці ходзіць.
13 Госпадзе сіл! Дабрашчасны той чалавек, які на Цябе спадзяецца!

Пс 84

- 1 Кіроўцу хору. Сыноў Карэевых. Псальма.
2 Госпадзе! Ты ўмілажаліўся зь зямлі Тваёй, вярнуў палон Якаваў;
3 беззаконьне народу Твайго дараваў, усе грахі ягоныя пакрыў,
4 гнеў Твой увесь суняў, адварнуў лютасьць гневу Твайго.
5 Узнаві нас, Божа ратунку нашага, і спыні абуранасьць Тваю намі.
6 Няўжо вечна будзеш гневацца на нас, і пашырыш Твой гнеў з роду ў род?
7 Няўжо зноў не ажывіш нас, каб народ Твой зарадаваўся Табе?
8 Пакажы нам, Госпадзе, ласку Тваю, і даруй нам выратаваньне Тваё.
9 Паслухаю, што скажа Госпадзь Бог. Ён скажа мір народу Свайму і выбранцам Сваім; і няхай не ўпадуць яны зноў у неразважлівасьць.
10 Сапраўды, выратаваньне Ягонае блізкае тым, хто баіцца Яго, каб слава Ягоная жыла ў нашай зямлі.
11 Вернасьць і мілата сустрэнуцца, справядлівасьць і мір пацалуюцца;
12 зь зямлі вернасьць вырасьце, а справядлівасьць прыхіліцца зь неба;
13 і Госпадзь дабрадзенства ўдзеліць, і ўродзіць зямля наша плод свой;
14 прад Ім справядлівасьць пойдзе, і дарогу нам вызначыць крокам Ягоным.

Пс 85

- 1 Малітва Давідава. Нахілі, Госпадзе вуха Тваё, і пачуй мяне; бо я бедны і ўбогі.
2 Ахавай душу маю, бо я богабязны; уратуй, Божа мой, раба Твайго, які на Цябе спадзяецца.
3 Зьлітуйся зь мяне, Госпадзе, бо Цябе я клічу кожнага дня.
4 Разьвесялі душу раба Твайго, бо да Цябе, Госпадзе, узношу душу сваю,
5 бо Ты, Госпадзе, добры і міласэрны і мілажальны да ўсіх, хто кліча Цябе.
6 Пачуй, Госпадзе, малітву маю, і прыслухайся да голасу маленьня майго.
7 У дзень смутку майго я клічу Цябе, бо Ты пачуеш мяне.
8 Няма, Госпадзе, паміж багамі такога, як Ты, і дзеяў няма, як Твае.
9 Усе народы, Табою створаныя, прыйдуць і схіляцца прад Табою, Госпадзе, і праславяць імя Тваё,
10 бо Ты вялікі, творыш дзівосы, - Ты, Божа, адзіны Ты.
11 Настаў мяне, Госпадзе, на дарогу Тваю, і хадзіцьму ў праўдзе Тваёй; умацуй сэрца маё ў страху імя Твайго
12 Буду славіць Цябе, Госпадзе, Божа мой, усім сэрцам маім і славіць імя Тваё вечна,
13 бо вялікая ласка Твая да мяне; Ты выбавіў душу маю ад пекла апраметнага.
14 Божа! на мяне гардуны паўсталі, і хэўра мяцежнікаў шукае душы маёй; і перад сабою ня ставяць Цябе.
15 Але Ты, Госпадзе, Божа шчодры і сэрцам шчыры, доўгацярплівы і шматлітасьцівы і справядлівы,
16 паглядзі на мяне і ўмілажалься зь мяне; дай моц Тваю рабу Твайму, і ўратуй сына рабы Тваёй;
17 учыні на мне азнаку на добрае, хай бачаць мяне ненавісьнікі мае і пасаромяцца, бо Ты, Госпадзе, дапамог мне і сцвешыў мяне.

Пс 86

1 Псальма. Песьня. Сыноў Карэевых.

2 Падмурак ягоны на горах сьвятых. Гасподзь любіць браму Сіёна больш за ўсе паселішчы Якава.

3 Славутае абвяшчаецца пра цябе, горадзе Божы!

4 Згадаю тым, хто знае мяне, пра Раава і Вавілон; вось Філістымляне, і Тыр з Эфіопіяю, - скажуць: «такі-а-такі нарадзіўся там».

5 А пра Сіён казаць будуць: «такі-а-такі і такі-а-такі муж нарадзіўся ў ім, і Сам Усявышні ўмацаваў яго».

6 Гасподзь у перапісе народу напіша: «такі-а-такі нарадзіўся там».

7 І ўсе, хто сьпявае і грае, - усе крыніцы мае ў табе.

Пс 87

1 Песьня. Псальма. Сыноў Карэевых. Кіроўцу хору на Махалат, для сьпяваньня. Вучэньне Этана Эзрахіта.

2 Госпадзе, Божа ратунку майго! удзень лямантую і ўначы прад Табою.

3 Хай дойдзе малітва мая прад аблічча Тваё; нахілі вуха Тваё да маленьня майго.

4 Бо душа мая насыцілася немарасьцямі, і жыцьцё маё наблізілася да апраметнай.

5 Я дараўнаўся да тых, што ў магілу сыходзяць; я стаў, як чалавек бязь сілы,

6 паміж мёртвымі кінуты, - як забітыя, што ляжаць у магіле, пра якіх Ты больш не ўспамінаеш і якія ад рукі Тваёй адкінутыя.

7 Ты паклаў мяне ў дол апраметны, у морак, у бездань.

8 Легла на мяне лютасьць Твая, і ўсімі хвалямі Тваімі Ты пабіў мяне.

9 Ты адвёў ад мяне знаёмых маіх, зрабіў мяне агідным для іх; я ўвязьнены і не магу выйсці.

10 Вока маё ад гароты стамілася; цэлы дзень я клікаў Цябе, Госпадзе; працягваў рукі свае да Цябе.

11 Хіба над мёртвымі ўчыніш Ты чуд? Хіба мёртвыя ўстануць і будуць славіць Цябе?

12 Альбо ў магіле будзе абвяшчацца ласка Твая, і праўда Твая - у месцы тленьня?

13 Хіба ж у мораку спазнаюцца дзівосы Твае, і ў зямлі забыцца - праўда Твая?

14 але я Цябе, Госпадзе, клічу, і рана раніцай малітва мая сустракае Цябе.

15 Навошта, Госпадзе, адкідаеш душу маю, хаваеш аблічча Тваё ад мяне?

16 Я няшчасны і паракнею зь дзяцінства; нясу жахі Твае, і зьнемагаю.

17 Над мною прайшла лютасьць Твая; страхоўці Твае зламалі мяне,

18 кожны дзень абступаюць мяне, як вада: аблягаюць мяне ўсе разам.

19 Ты аддаліў ад мяне сябра і блізкага; знаёмых маіх ня відаць.

Пс 88

1 Вучэньне Этана Эзрахіта.

2 Пра ласкі Твае, Госпадзе, буду сьпяваць вечна, з роду ў род абвяшчаць праўду Тваю вуснамі маімі,

3 бо кажу: будзе навек пакладзена ласка, на нябёсах уцьвердзіў Ты праўду Тваю, калі сказаў:

4 «Я склаў заповіт з выбранцам Маім, прысягаўся Давіду, рабу Майму:

5 навечна ўгрунтую семя тваё, і твой род уладжу навечна».

6 І праславяць нябёсы дзівосныя дзеі Твае, Госпадзе, і праўду Тваю ў саборы сьвятых,

7 бо хто на нябёсах дараўнаецца з Богам? хто паміж сынамі Божымі спадабніцца Госпаду?

8 Грозны Бог у вялікім гурце сьвятых, грозны Ён усім, хто Яго атачае.

9 Госпадзе, Божа сіл! хто моцны, як Ты, Госпадзе? І праўда Твая навокал Цябе.

10 Ты валадарыш над лютасьцю мора; калі ўздымаюцца хвалі яго, Ты іх таймуеш.

11 Ты скінуў Раава, як пабітага; моцнаю мышцай Тваёю расьсеяў ворагаў Тваіх.

12 Твае - нябёсы і Твая - зямля; сусьвет, і што напаўняе яго, Ты заснаваў.

13 Поўнач і поўдзень Ты стварыў; Фавор і Ярмон зь імя Твайго радуюцца.

14 Моцная мышца Твая, дужая рука, высокая правіца Твая!

15 Правасудзьдзе й істасьць - аснова трона Твайго; любасьць і праўда прад абліччам Тваім ходзяць.

16 Дабрашчасны народ, які ведае трубны кліч! Яны ходзяць у сьвятле аблічча Твайго, Госпадзе;

17 а зь імя Твайго радуюцца кожны дзень, і праўдаю Тваёю хваляцца,

18 бо Ты акраса сілы іхняе, і добраю воляй Тваёю ўзвышаецца рог наш.

19 Ад Госпада - шчыт наш, і ад Сьвятога Ізраілевага цар наш.

20 Калісьці казаў Ты ва ўвае сьвятому Твайму і сказаў: «Я дапамог мужнаму, узьнёс абранца з народу.

21 Я здабыў Давіда, раба Майго, сьвятым алеем Маім памазаў яго.

22 Рука Мая будзе зь ім, і мышца Мая ўмацуе яго.

23 Вораг не пераможа яго, і сын беззаконья ня ўцісьне яго.

24 Скрышу перад ім ворагаў ягоных, і паб'ю ненавісьнікаў ягоных,

25 і праўда Мая і ласка Мая зь ім, і Маім імем узвысіцца рог ягоны,

26 і пакладу на мора руку ягоную, і на рэкі - правіцу ягоную

27 Ён будзе клікаць мяне: Ты Бацька мой, Бог мой і цьвярдэныя ратунку майго.

28 І Я зраблю яго першыным, вышэйшым за цароў зямных,

29 навек захаваю яму ласку Маю, і заповіт Мой зь ім будзе правільны.

30 І прадоўжу навечна семя ягонае, і ягоны трон - як дні неба.

31 Калі сыны ягоныя пакінуць закон Мой, і ня будуць хадзіць паводле наказаў Маіх;

32 калі парушаць пастановы Мае, і загадаў Маіх не захаваюць:

33 наведу жазлом беззаконьне іхняе, і ўдарамі - няпраўду іхнюю;

34 а ласкі Маёй не пазбаўлю яго, і не зьмяню ісьціны Маёй.

35 Не парушу заповіту Майго, і не памяню таго, што выйшла з вуснаў Маіх,

36 Аднойчы прысягнуў сьвятасьцю Маёю: а ці зманю Давіду?

37 Семя ягонае будзе вечна, і трон ягоны, як сонца, прада Мною;

38 вечна будзе цьвёрды, як месяц, і сьведка праўдзівы на нябёсах».

39 Але Ты адкінуў і пагардзіў, угневаўся на памазанца Твайго;

40 занядбаў заповіт з рабом Тваім, кінуў на зямлю вянок ягоны;

41 разбурыў усе агароджы ягоныя, абярнуў у руіны крэпасці ягоныя.

42 Рабуюць яго ўсе, хто праходзіць дарогаю; пасьмешышчам стаўся ён суседзям сваім.

43 Ты ўзвысіў правіцу супраціўцаў ягоных, парадаваў усіх ворагаў ягоных.

44 Ты павярнуў назад лязо меча ягонага, і не ўмацаваў яго ў бітве;

45 адабраў у яго бляск, і трон ягоны скінуў долу;

46 скараціў дні маладосьці ягонай, і пакрыў яго сорамам».

47 Дакуль, Госпадзе, будзеш хавацца няспынна, будзе палаць лютасьць Твая, як вагонь?

48 Прыгадай, які век мой: на якую марноту стварыў Ты ўсіх сыноў чалавечых?

49 Хто зь людзей жыў - і ня бачыў сьмерці, выбавіў душу сваю ад рукі апраметнай?

50 Дзе ранейшыя міласьці Твае, Госпадзе? Ты прысягаў Давіду ісьцінай Тваёю.

51 Прыгадай, Госпадзе, паганьбеньне рабоў Тваіх, якое нашу я ў нетрах маіх ад усіх моцных народаў,

52 як бэсьцяць ворагі Твае, Госпадзе, як няславяць сьляды памазанца Твайго.

53 Дабраславёны Гасподзь навечна! Амін, амін!

Пс 89

1 Малітва Майсея, чалавека Божага.

2 Госпадзе! Ты нам прыстанішча з роду ў род.

3 Перш чым нарадзіліся горы, і Ты стварыў зямлю і сусьвет, і ад веку да веку Ты - Бог.

4 Ты вяртаеш чалавека ў тло, і кажаш: вярнецесья, сыны чалавечыя!

5 Бо прад вачыма Тваімі тысяча гадоў, як дзень учарашні, калі ён прыйшоў, як варта начная.

6 Ты быццам паводкаю зносіш іх; яны - як сон, як трава, што раніцаю вырастае, раніцаю цвіце і зелянее, увечары вяне і сохне;

7 бо мы зьнікаем ад гневу Твайго, і ад лютасьці Тваёй мы разгубленыя.

8 Ты паклаў прад Сабою правіны нашыя і нашы тайноты ў сьвятло аблічча Твайго.

9 Усе дні нашыя прайшлі ў гневе Тваім; мы трацім гады нашыя, нібы гук.

10 Дзён гадоў нашых - семдзсят гадоў; а пры большай моцы восемдзсят гадоў; а самая лепшая іх пара - праца і хвароба, бо праходзяць хутка, і мы ляцім.

11 Хто ведае сілу гневу Твайго, і лютасьць Тваю па меры страху Твайго?

12 Навучы нас так лічыць нашыя дні, каб нам мудрае сэрца набыць.

13 Павярніся, Госпадзе! Дакуль? Умілажалься з рабоў Тваіх,

14 раніцай насыць нас міласэрнасьцю Тваёю, і мы будзем радавацца і весяліцца ўсе дні нашыя.

15 Разьвесялі нас за дні, калі Ты пабіваў нас, за леты, калі мы бачылі нягоды.

16 Хай выявіцца на рабах Тваіх дзея Твая, і на сынах іхніх - слава Твая;

17 і хай будзе добрая воля Госпада Бога нашага на нас, і ў дзях рук нашых пасабляй нам, у дзях рук нашых пасабляй.

Пс 90

1 Пахвальная песьня Давідава. Хто жыве пад аслонаю Ёсявышняга, той пакоіцца ў засені Ёсемагутнага,

2 кажа Госпаду: прыстанішча мне і Заступніку мой, Божа мой, на Цябе спадзяюся!

3 Ён цябе вызваліць зь сетак лаўца, ад пагібельнай пошасыці;

4 пер'ем Сваім Ён цябе ўзасьціць, і пад крыльлем ягоным убясьпечыцца; шчыт і аслона - ісьціна Ягоная.

5 Не збаішся страху начнога, ні стралы, што ўдзень пралятае,

6 ні пошасыці, што ў цемры ходзіць, ані пошасыці, што нішчыць апоўдні.

7 Упадзе тысяча побач з табою, і дзесяць тысяч праваруч ад цябе; але да цябе не наблізіцца:

8 толькі глядзецьмеш вачыма тваімі і ўбачыш помсту бязбожнікам.

9 Бо сказаў Ты: Гасподзь - надзея мая; Усявышняга выбраў ты прыстанішчам тваім;

10 ліха цябе не спаткае, і пошасыць жытла твайго не зачэпіць;

11 бо анёлам Сваім наказвае пра цябе - ахоўваць цябе на ўсіх дарогах тваіх,

- 12 і на руках цябе панясуць, каб не спатыкнуўся ты аб камень нагою тваёю;
 13 на аспіда і васіліска наступіш і патопчаеш ільва і дракона.
 14 «За тое, што ён палюбіў Мяне, уратую яго; абараню яго, бо ён спазнаў імя Маё.
 15 Пакліча Мяне і пачую яго: зь ім Я ў жалобе, вызвалю яго, і праслаўлю яго;
 16 даўжынёю дзён напоўню яго, і пакажу яму выратаваньне Маё».

Пс 91

- 1 Псальма. Песьня на дзень суботні.
 2 Дабро ёсьць - славіць Госпада і сьпяваць імя Твайму, Усявышні,
 3 абвяшчаць раніцай ласку Тваю і праўду Тваю ўначы,
 4 на дзесяціструнным і на псалтыры, зь песьняю на арфе.
 5 Бо Ты ўсьцешыў мяне, Госпадзе, тварэньнем Тваім; я захопляюся дзеямі рук Тваіх.
 6 Якія вялікія дзеі Твае, Госпадзе! дзівосна глыбокія помыслы Твае:
 7 Чалавек няцямны ня ведае, і недадумак не разумее таго.
 8 Тым часам як бязбожныя растуць, бы трава, і ліхадзеі квітнеюць, каб зьнікнуць навечна, -
 9 Ты, Госпадзе, высокі векавечна!
 10 Бо вось, ворагі Твае, Госпадзе, - вось, ворагі Твае гінуць, і рассыпаюцца ўсе ліхадзеі;
 11 а мой рог Ты падымаеш, як рог аднарога, і я ўмашчаны сьвежым алеем;
 12 і вока маё глядзіць на ворагаў маіх, і вушы мае чуюць пра паўсталых на мяне злыдняў.
 13 Праведнік цвіце, як пальма, узвышаецца, быццам кедр на Ліване.
 14 Пасаджаныя ў доме Гасподнім, яны цвітуць на падворках Бога нашага;
 15 яны і ў старасьці пладаносныя, сакавітыя і сьвежыя,
 16 каб абвяшчаць, што Гасподзь справядлівы, цвярдзіць мая, і няма ў Ім няпраўды.

Пс 92

- 1 Пахвальная песьня Давідава. У дзень суботні, калі заселена зямля.
 Царуе Гасподзь; Ён у веліч убранны, убранны Гасподзь у магутнасьць і перапаясаны: сусвет таму цвёрды, ня зрушыцца.
 2 Трон Твой угрунтаваны спаконвечна; Ты - ад вечнасьці.
 3 Узвышаюць рэкі, Госпадзе, узвышаюць рэкі голас свой, узвышаюць рэкі хвалі свае.
 4 Але над шумам водаў вялікіх, моцных хваляў марскіх, моцны ў вышыных Гасподзь.
 5 Сьведчаньні Твае бяз сумненьня пэўныя. Дому Твайму, Госпадзе, належыць сьвятасьць на доўгія дні.

Пс 93

- 1 Псальма Давідава ў чацьвёрты дзень тыдня.
 Божа помсты, Госпадзе. Божа помсты, акажы Сябе!
 2 Паўстань, Судзьдзя зямлі, аддай ганарліўцам адплату.
 3 Дакуль, Госпадзе, бязбожнікі, дакуль бязбожнікі радавацца будуць?
 4 Яны вырыгаюць дзёрзкія словы; пышаюцца ўсе беззаконнікі;
 5 топчуць народ Твой, Госпадзе, прыгнятаюць спадчыну Тваю.
 6 Удаву і прыхадня забіваюць, і мардуюць сіротак,
 7 і кажуць: ня ўбачыць Гасподзь, і не даведаецца Бог Якаваў.
 8 Схамянецца, бязглуздыя людзі! калі вы паразумнееце, недадумкі?

9 Хіба Той, што вуха наставіў, не пачуе? і Той, Хто вока стварыў, ня ўбачыць?
 10 Хто настаўляе народы, ці ж ня выкрые, - Той, Хто вучыць чалавека разуменьню?

11 Гасподзь ведае думкі чалавечыя, што яны марныя.

12 Дабрашчасны той чалавек, якога настаўляеш Ты, Госпадзе, і вучыш законам Тваім,

13 каб даць яму спакой у бяdotныя дні, пакуль бязбожнаму будзе выкапана яма!

14 Бо не адкіне Гасподзь народу Свайго і не пакіне спадчыны Сваёй.

15 Бо суд вернецца да праўды, і за ім усе, хто шчырыя сэрцам.

16 Хто паўстане за мяне супроць злыдняў? хто стане за мяне супроць ліхадзеяў?

17 Калі б не Гасподзь быў мне памочнікам, неўзабаве ўсялілася б душа мая ў моўчу.

18 Калі я казаў: хістаецца нага мая, - ласка Твая, Госпадзе, падтрымала мяне.

19 Пры памнажэнні смуткаў маіх у сэрцы маім, суцяшэнні Твае душу маю шчасыць.

20 Ці стане каля Цябе седала душагубаў, якія гвалт намышляюць насуперак закону?

21 Натоўпам ідуць яны на душу праведніка, і асуджаюць кроў невінаватую.

22 Але Гасподзь - абарона мая, і Бог мой - цвярдзіца прытулку майго,

23 і абярне на іх беззаконьне іхняе, і зладзействам іхнім вынішчыць іх, вынішчыць іх Гасподзь Бог наш.

Пс 94

1 Пахвальная песня Давідава.

Прыйдзеце, засьпяваем Госпаду, усклікнем Богу, цвярдзіні ратунку нашага;

2 станьма прад абліччам Ягоным з хвалою, у песнях усклікнем Яму,

3 бо Гасподзь ёсьць Бог вялікі і Цар над усімі багамі.

4 У руцэ Ягонай глыбіні зямлі, і вяршыні гор - Ягонья;

5 Ягонае - мора, і Ён стварыў яго, і сушу стварылі рукі Ягонья.

6 Прыйдзеце, паклонімся і прыпадзем, уклечым прад абліччам Госпада, Творцы нашага,

7 бо Ён ёсьць Бог наш, і мы - людзі паствы Ягонай і авечкі рукі Ягонай. О, калі б вы сёння паслухалі голасу Яго:

8 «ня ўпускайце жорсткасьць у сэрца вашае, як у Мэрыве, як у дзень спакушэньня ў пустыні,

9 дзе спакушалі Мяне бацькі вашыя, выпрабавалі Мяне, і бачылі дзею Маю.

10 Сорак гадоў раздражняў Мяне род гэты, Я сказаў: гэта народ, які заблудзіўся сэрцам; яны не спазналі дарог Маіх;

11 і таму прысягнуў Я ў гневе Маім, што яны ня ўвойдуць у Мой спакой».

Пс 95

1 Пахвальная песня Давідава. На будову дома.

Засьпявайце Госпаду песню новую; засьпявайце Госпаду, уся зямля;

2 сьпявайце Госпаду, дабраслаўляйце імя Ягонае, зьвястуйце дзень у дзень выратаваньне Ягонае;

3 абвяшчайце ў народах славу Ягоную, ва ўсіх плямёнах дзівосы Ягонья;

4 бо вялікі Гасподзь і праслаўлены, грозны Ён над багамі ўсімі.

5 Бо ўсе багі народаў - ідалы, а Гасподзь нябёсы стварыў.

6 Слава і веліч прад абліччам Ягоным, сіла і вялікае хараство ў сьвятыні Ягонай.

- 7 Дайце Госпаду, плямёны народаў, дайце Госпаду славу і гонар;
8 дайце Госпаду славу імя Ягонага, нясеце дары, і ідзеце ў двары Ягонья;
9 пакланецся Госпаду ў аздобе сьвятыні. Трымцеце прад абліччам Ягоным, уся зямля!
10 Скажэце народам: валадарыць Гасподзь! таму сусьвет цвёрды, не пахісьнецца. Ён будзе судзіць народы па праўдзе.
11 Хай веселяцца нябёсы, і хай радуецца зямля; хай шуміць мора і ўсё, што ў ім;
12 хай радуецца поле і ўсё, што на ім, і хай сьпяваюць тады ўсе дрэвы ў дубровах
13 прад абліччам Госпада, бо ідзе судзіць зямлю. Ён будзе судзіць сусьвет па праўдзе, і народы паводле ісьціны Сваёй.

Пс 96

- 1 Псальма Давіда, калі ўладжвалася зямля ягоная.
Валадарыць Гасподзь: хай радуецца зямля; хай веселяцца шматлікія выпсы.
2 Хмара і змок навокал Яго; праўда і суд - аснова трона Ягонага.
3 Прад Ім ідзе вагонь, і наўкол выпальвае ворагаў Ягоных.
4 Маланкі Ягонья асьвятляюць сусьвет; зямля бачыць, і трымціць.
5 Горы, як воск, растаюць ад аблічча Гасподняга, ад аблічча Госпада ўсёй зямлі.
6 Нябёсы абвяшчаюць праўду Ягоную, і ўсе народы бачаць славу Ягоную.
7 Хай пасаромяцца ўсе, хто служыць балванам, хто хваліцца ідаламі.
Пакланецся Яму, усе багі.
8 Чуе Сіён, і радуецца, і веселяцца дачкі Юдавы дзеля судоў Тваіх, Госпадзе,
9 бо Ты, Госпадзе, высокі над усёю зямлёю, узьнесены над усімі божышчамі.
10 Хто любіць Госпада, ненавідзьце зло! Ён захоўвае душы сьвятых Сваіх; з рукі бязбожных вызваляе іх.
11 Сьвятло зьзяе на праведніка, і на тых, хто справядлівы сэрцам, лье весельсьце.
12 Радуйцеся, праведныя, у Госпадзе, і слаўце памяць сьвятыні Ягонай.

Пс 97

- 1 Псальма Давідава.
Засьпявайце Госпаду новую песьню; бо Ён дзівосы стварыў. Ягоная правіца і сьвятая мышца Ягона прынесьлі Яму перамогу.
2 Паказаў Гасподзь выратаваньне Сваё, адкрыў перад вачыма народаў праўду Сваю.
3 Успомніў Ён міласць Сваю да Якава і вернасьць Сваю да дома Ізраілевага.
Усе канцы зямлі ўбачылі ратунак Бога нашага.
4 Усклікайце Госпаду, уся зямля; радуйцеся, весялецеся і сьпявайце;
5 сьпявайце Госпаду з арфаю, з арфаю і з псальмамі;
6 з гукамі труб і рога радуйцеся прад Валадаром Госпадам.
7 Хай шуміць мора і ўсё, што ў ім, сусьвет і ўсё, што жыве ў ім;
8 хай у далоні пляскаюць рэкі; хай радуюцца разам горы
9 прад абліччам Госпада; бо Ён ідзе судзіць зямлю. Ён будзе судзіць сусьвет справядліва і народы - па праўдзе.

Пс 98

- 1 Псальма Давідава.
Валадарыць Гасподзь: хай дрыжаць народы! Ён сядзіць на херувімах: хай трасецца зямля!
2 Гасподзь на Сіёне вялікі, і высокі Ён над усімі народамі.

³ Хай славіць вялікае і грознае імя Тваё: сьвятое яно!

⁴ І магутнасьць цара любіць суд. Ты сьцьвердзіў справядлівасьць; суд і праўду Ты ўчыніў у Якаве.

⁵ Праслаўляйце Госпада, Бога нашага, і пакланяйцеся падножжу Ягонаму: сьвятое яно!

⁶ Майсей і Аарон паміж сьвятарамі, і Самуіл паміж тымі, хто кліча імя Ягонае, клікаў да Госпада, і Ён слухаў іх;

⁷ У слупе хмарным прамаўляў Ён да іх; яны захоўвалі Яго заповедзі і пастановы, якія Ён даў ім.

⁸ Госпадзе, Божа наш! Ты слухаў іх; Ты быў ім Богам, Які даруе і карае за дзеі іхнія.

⁹ Праслаўляйце Госпада, Бога нашага, і пакланяйцеся на сьвятой гары Ягонай; бо сьвяты Гасподзь, Бог наш.

Пс 99

¹ Усе людзі хай славяць Бога. Псальма.

Усклікніце Госпаду, уся зямля!

² Служэце Госпаду з радасьцю; ідзеце прад абліччам Ягоным з пахвалою!

³ Ведайце, што Гасподзь ёсьць Бог, што Ён стварыў нас, і мы - Ягоныя, Ягоны народ і авечкі паствы Ягонай.

⁴ Уваходзьце ў браму Ягоную з праслаўленьнем, у двары Ягоныя - з пахвалою. Слаўце Яго, дабраслаўляйце імя Ягонае.

⁵ Бо добры Гасподзь: міласьць Ягоная навечна, і праўда Ягоная з роду ў род.

Пс 100

¹ Псальма Давідава.

Пра міласьць і суд буду сьпяваць: Табе, Госпадзе, буду сьпяваць.

² Думаць буду пра шлях безаганны: калі прыйдзеш Ты да мяне? Буду хадзіць у безаганнасьці сэрца майго сярод дома майго.

³ Не пакладу перад вачыма маімі непатрэбнае рэчы; дзею злачынную я ненавіджу; ня прыстане яна да мяне.

⁴ Сэрца разбэшчанае будзе далёка ад мяне, ліхога я ведаць ня буду.

⁵ Таго, хто таемна паклёпнічае на блізкага свайго, праганю; ганарыстага вачамі і пагардлівага сэрцам не патрываю.

⁶ Вочы мае - на верных зямлі, каб яны заставаліся пры мне; хто ходзіць дарогаю безаганнасьці, той будзе служыць мне.

⁷ Ня жыцьме ў доме маім той, хто ўчыняе падступна; і хто няпраўду гаворыць, ня стане перад вачыма маімі.

⁸ З самае раніцы буду зьнішчаць усіх бязбожных зямлі, каб выкарчаваць з горада Гасподняга ўсіх, хто злачынства ўчыняе.

Пс 101

¹ Малітва спрагненага, калі ён смуткуе і вылівае прад Госпадам скруху сваю.

² Госпадзе! пачуй малітву маю, і энк мой хай дойдзе да Цябе.

³ Не хавай аблічча Твайго ад мяне; у дзень смутку майго прыхілі да мяне вуха Тваё; у дзень, калі паклічу Цябе, адразу пачуй мяне.

⁴ Бо зьніклі, як дым, дні мае, і косткі мае абпаленыя, як галавешка;

⁵ сэрца маё ўражанае, і высахла, як трава, аж я забываюся есьці мой хлеб;

⁶ ад голасу стогну майго косткі мае прысталі да плоці маёй.

⁷ Я стаў падобны да пелікана ў пустыні; я зрабіўся як сьч у руінах;

⁸ ня сплю і сяджу, як адзінокая птушка на даху.

⁹ Кожны дзень клянучь мяне ворагі мае, і неабольнікі мае ганяць мяне.

10 Я попел ем замест хлеба, і пітво маё разбаўляю сьлязьмі,
11 ад гневу Твайго і абурэньня Твайго; бо Ты ўзвысіў мяне і скінуў мяне.
12 Дні мае быццам цень, які ўхіляецца; і я высах, быццам трава.
13 Ты ж, Госпадзе, вечна живеш, і памяць пра Цябе з роду ў род.
14 Ты паўстанеш, умілажалішся з Сіёна? бо час літаваць яго, бо прысьпеў час;
15 бо рабы Твае палюбілі і каменье ягонае, і попел ягоны шкадуюць.
16 І збаяцца народы імя Господняга, і ўсе цары зямныя - славы Твайёй.
17 Бо збудуе Господзь Сіён, і зьвяіцца ў славе Сваёй;
18 паглядзіць на малітву бездапаможных, і не пагардзіць малітваю іхняй.
19 Пра гэта напісана будзе роду наступнаму, і пакаленьне наступнае ўславіць Госпада,
20 бо Ён прынік са святой гары Сваёй; зь нябёсаў глянуў Господзь на зямлю,
21 каб пачуць стогны вязьняў, раскаваць сыноў сьмерці,
22 каб абвяшчалі на Сіёне імя Господняе, і славу Яму - у Ерусаліме,
23 калі зьбяруцца народы разам і царствы служыць Госпаду.
24 Стаміў Ён на шляху сілу маю, скараціў дні мае.
25 Я сказаў: Божа мой! не забяры мяне на палавіне дзён маіх. Твае гады ў роды родаў.
26 На пачатку Ты, Госпадзе, заснаваў зямлю, і нябёсы - дзея рук Тваіх;
27 яны загінуць, а Ты застанешся; і ўсе яны, як рыза, спаракнеюць, і, як адзеньне, Ты пераменіш іх, - і зьменяцца;
28 але Ты - той самы, і гады Твае ня скончацца.
29 Сыны рабоў Тваіх будуць жыць, і сямя іхняе ўмацуецца прад абліччам Тваім.

Пс 102

1 Псальма Давідава.
Дабраславі, душа мая, Госпада, і ўсё нутро маё - сьвятое імя Ягонае.
2 Дабраславі, душа мая, Госпада, і не забывай усіх добрых дзеяў Ягоных.
3 Ён даруе ўсе беззаконьні твае; ацаліе ўсе немачы твае;
4 ад магілы жыцьцё тваё вызваляе, вянчае цябе міласьцю і шчадротамі;
5 насычае дабротамі жаданьні твае: абнаўляецца, як арол, юнацтва тваё.
6 Господзь творыць праўду і суд усім пакрыўджаным.
7 Ён паказаў шляхі Свае Майсею, сынам Ізраілевым - дзеі Свае.
8 Шчодры і міласьцівы Господзь, вельмі цярылівы і шчодроміласьцівы:
9 не да канца гневаецца і не навек абурэецца.
10 Не паводле злачынстваў нашых стварыў нам, і не паводле грахоў нашых аддаў нам:
11 бо, як высока неба над зямлёю, так вялікая ласка Госпада да тых, хто баіцца Яго;
12 як далёка ўсход ад захаду, так аддаліў Ён ад нас беззаконьні нашыя;
13 як бацька даруе сынам, так даруе Господзь тым, хто баіцца Яго.
14 Бо Ён ведае склад наш, памятае, што мы - пыл.
15 Дні чалавечыя - як трава; як польная краска, так ён цьвіце.
16 Пройдзе над ім вецер, і няма яго, і месца ягонае ўжо не пазнае яго.
17 А ласка Господняга зьвеку й давеку тым, хто баіцца Яго,
18 і праўда Ягоная на сынах сыноў, якія захоўваюць завет Ягоны і памятаюць наказы Ягоныя, каб выконваць іх.
19 Господзь на нябёсах паставіў Свой трон, і царства Ягонае ўсім валодае.
20 Дабраславец Госпада, усе анёлы Ягоныя, моцныя сілаю, выканаўцы слова Ягонага.

21 Дабраславеце Госпада, усе войскі Ягонья, службіты Ягонья, што выконваюць волю Ягоную.

22 Дабраславеце Госпада, усе дзеі Ягонья, ва ўсіх месцах валадарства Ягонага. Дабраславі, душа мая, Госпада!

Пс 103

1 Псалма Давідава пра стварэньне сьвету.

Дабраславі, душа мая, Госпада! Госпадзе, Божа мой! Ты дзівосна вялікі. Ты ўбраны ў славу і ў веліч,

2 Ты ўбіраешся ў сьвятло, як у шаты, прасьціраеш нябёсы, як заслону,

3 ладзіш над водамі вышынныя харомы Твае, робіш хмары Твае калясьніцаю, крочыш на крылах ветру.

4 Ты творыш анёлаў Тваіх з духаў, слуг Тваіх - з вагну палымянага.

5 Ты паставіў зямлю на цьвёрдых асновах: не пахісьнецца яна векавечна.

6 Безданню, як вопраткаю, накрыў Ты яе; на горах воды стаяць.

7 Ад пагрозы Твайёй уцякаюць яны, ад голасу грому Твайго пабеглі яны;

8 узыходзяць на горы, сыходзяць у даліны, на месца, якое Ты ім назначыў.

9 Ты паклаў мяжу, якой не праройдуць, і ня вернуцца зямлю пакрыць.

10 Ты паслаў крыніцы ў даліны; паміж гор цякуць воды,

11 пояць усіх зьвяроў польных; дзікія аслы спатольваюць смагу сваю.

12 Каля іх жывуць птушкі нябесныя, з голья падаюць галасы.

13 Ты напойваеш горы з вышыняў Тваіх, плёнам дзеяў Тваіх зямля насычаецца.

14 Ты росыціш быдлу траву, і зеляніну на спажытак чалавеку, каб ежу зь зямлі здабываў,

15 і віно, якое вяселіць сэрца чалавеку, і алей, ад якога блішчыць твар ягоны, і хлеб, які мацуе сэрца чалавеку.

16 Насычаюцца дрэвы Госпада, кедры Ліванскія, якія Ён пасадзіў;

17 на іх гняздуюцца птушкі: яліны - пад гняздо буслам,

18 высокія горы - сарнам; каменныя скалы - сховы зайцам.

19 Ён стварыў месяц на азначэньне часу; сонца ведае свой захад.

20 Ты прасьціраеш цемру, і бывае ноч: уначы бадзяюцца ўсе лясныя зьвяры;

21 ільвы, якія рыкаюць па здабычы і просяць у Бога ежы сабе.

22 Устае сонца, і яны збіраюцца і кладуцца ў свае логвішчы;

23 выходзіць чалавек на дзеі свае і на працу сваю да вечара.

24 Як многа дзеяў Тваіх, Госпадзе! Усё стварыў Ты мудра; зямля поўная твораў Тваіх.

25 Гэта мора - вялікае і шырокае: там паўзуны, якім ліку няма, жывёлы малыя і вялікія;

26 там плаваюць караблі, там гэты левіяфан, якога Ты стварыў гуляць у ім.

27 Усе яны ад Цябе чакаюць, каб Ты даў ім ежу сваечасова.

28 Даш ім - прымаюць; адкрываеш далоню Тваю - насычаюцца добром;

29 схаваш аблічча Тваё - палюхаюцца; забіраеш у іх дух - паміраюць, і ў пыл свой вяртаюцца;

30 пашлеш дух Твой - ствараюцца, і Ты абнаўляеш улоньне зямлі.

31 Хай будзе Госпаду слава навечна; хай радуецца Гасподзь дзеямі Сваімі.

32 Паглядзіць на зямлю, і яна трасецца; дакранецца да гор, і дымяцца.

33 Буду сьпяваць Госпаду ўсё жыццё маё, буду сьпяваць Богу майму, пакуль я ёсьць.

34 Хай Яму паспрыяе песьня мая; буду радавацца ў Госпадзе.

35 Хай зьнікнуць грэшнікі зь зямлі, і бязбожных хай болей ня будзе.
Дабраславі, душа мая, Госпада! Алілуя!

Пс 104

- 1 Слаўце Госпада; заклікайце імя Ягонае; абвяшчайце ў народах дзеі Ягонья.
- 2 Сьпявайце Яму і грайце Яму; раскажэце пра ўсе цуды Ягонья.
- 3 Хвалецяся імем Ягоным сьвятым; хай цешыцца сэрца ў тых, хто шукае Госпада.
- 4 Шукайце Госпада і сілы Ягонаі, шукайце аблічча Ягонага заўсёды.
- 5 Згадвайце цуды Ягонья, якія ўчыніў, азнакі Ягонья і суд вуснаў Ягоных,
- 6 вы, семя Абрагамавае, рабы Ягонья, сыны Якава, выбранцы Ягонья.
- 7 Ён Гасподзь Бог наш; па ўсёй зямлі суды Ягонья.
- 8 Вечна Ён памятае Свой завет, слова, якое запавядаў тысячам родаў,
- 9 якое запавядаў Абрагаму, і клятву сваю Ісааку,
- 10 і паставіў тое Якаву законам, і Ізраілю заповітам вечным,
- 11 кажучы: табе дам зямлю Ханаанскую як часьціну спадчыны вашай.
- 12 Калі іх было яшчэ лікам мала, вельмі мала, і былі яны прыхадні ў ёй,
- 13 і пераходзілі ад народу да народу, з царства да іншага племя,
- 14 нікому не дазваляў крыўдзіць іх, і за іх цароў дакараў:
- 15 «не дакранайцеся да памазанцаў Маіх, і прарокам Маім не рабеце зла».
- 16 І наклікаў голад на зямлю; кожнае хлебнае сьцябло паламаў.
- 17 Паслаў перад імі чалавека: у рабы быў прададзены Язэп.
- 18 Скавалі аковамі ногі яму, у жалеза ўвайшла душа ягоная,
- 19 пакуль спраўдзілася слова Ягонае: слова Гасподняе выпрабавала яго.
- 20 Паслаў цар, і разьвязалі яго; уладар народаў, і вызваліў яго.
- 21 Паставіў яго гаспадаром над домам сваім і ўпраўцам над усім валоданьнем сваім,
- 22 каб ён настаўляў валадароў ягоных паводле сваёй душы і старэйшын ягоных вучыў мудрасьці.
- 23 Тады прыйшоў Ізраіль у Егіпет, і перасяліўся Якаў у зямлю Хамаву,
- 24 і вельмі размножыў Бог народ Свой, і зрабіў яго мацнейшым за ворагаў ягоных.
- 25 Абудзіў у сэрцы іхнім нянавісьць супроць народу Ягонага і хітрасьць супроць рабоў Ягоных.
- 26 Паслаў Майсея, раба Свайго, Аарона, якога абраў.
- 27 Яны паказалі сярод іх слова азнакаў Ягоных і дзівосы Ягонья ў зямлі Хамавай.
- 28 Паслаў цемру, і зрабіў морак, і не зрабілі супору слову Ягонаму.
- 29 Ператварыў іхнюю ваду ў кроў, і замарыў рыбу іхнюю.
- 30 Зямля іхняя ўрадзіла шмат жаб нават у спальні цароў іхніх.
- 31 Ён сказаў, і прыйшлі розныя насякомыя, воды ва ўсе іхнія межы.
- 32 Замест дажджу паслаў на іх град, вагонь пякучы на зямлю іхнюю.
- 33 І пабіў вінаград іхні і смакоўніцы іхнія, і паваліў дрэвы ў межах іхніх.
- 34 Сказаў, і прыйшла саранча, і безьліч вусеняў;
- 35 і паелі ўсю траву на зямлі іхняй, і паелі плады на палях іхніх.
- 36 І забіў кожнага першынца ў зямлі іхняй, пачаткі ўсёй сілы іхняй.
- 37 І вывеў іх з срэбрам і золатам, і ня было ў іхніх плямёнах хворага.
- 38 Узрадаваўся Егіпет выхаду іхняму; бо страх ад іх напаў на яго.
- 39 Прасьцёр ім хмару як заслону і вагонь, каб сьвяціў ім ноччу.
- 40 Прасілі, і Ён паслаў перапёлак, і хлебам нябесным карміў іх.
- 41 Раскалоў камень, і пацяклі воды, пацяклі ракою па мясьцінах сухіх,

42 бо ўзгадаў Ён сьвятое слова Сваё да Абрагама, раба Свайго,
43 і вывеў народ Свой у радасьці, выбранцаў Сваіх у весялосьці:
44 і даў ім землі народаў, і перанялі яны працу людзкую,
45 каб трымаліся пастановаў Ягоных і законы Ягоныя захоўвалі. Алілуя!

Пс 105

1 Алілуя.

Слаўце Госпада, бо Ён добры, бо навечна ласка Ягоная.

2 Хто выкажа магутнасьць Госпада, хто абвесьціць усю славу Ягоную?

3 Дабрашчасныя - хто трымаецца права, хто чыніць па праўдзе ва ўсякі час!

4 Спамяні пра мяне, Госпадзе, у зычлівасьці да народу Твайго; наведай мяне ратаваньнем Тваім,

5 каб угледзеў я дабрадзэнства выбранцаў Тваіх, каб радаваўся я радасьцю народу Твайго, каб хваліўся я спадчынаю Тваёю.

6 Зграшылі мы з бацькамі нашымі, учынілі бяспраўе, скрывілі праўду.

7 Бацькі нашыя ў Егіпце не зразумелі цудаў Тваіх, не памяталі безьлічы міласьцяў Тваіх і ўзбунтаваліся каля мора, Чэрмнага мора.

8 Але Ён уратаваў іх дзеля імя Свайго, каб паказаць магутнасьць Сваю.

9 Грозна прамовіў мору Чэрмнаму, і яно высохла; і правёў іх прадоньнем, як па сухім;

10 і ўратаваў іх ад рукі ненавісьніка і выбавіў іх ад рукі ворага.

11 Воды накрылі ворагаў іхніх; ніводнага зь іх не засталося.

12 І паверылі яны словам Ягоным, і пасыпвалі славу Яму.

13 Але неўзабаве забылі дзеі Ягоныя, не дачакаліся Ягонага пажаданьня:

14 і загарэліся ў пустыні пажадай, і спакусілі Бога ў бязьлюднай.

15 І Ён выканаў іхнюю просьбу, але паслаў на іх душы пошасьць.

16 І пазайздросьцілі ў табары Майсею і Аарону, сьвятому Гасподнiamу.

17 Раскалолася зямля, і паглынула Датана, і накрыла Ааронавую зборню.

18 І загарэўся вагонь на зборні іхняй, полымя папаліла бязбожных.

19 Зрабілі цяля каля Харыва, і пакланіліся ідалу;

20 і памянлі славу сваю на выяву вала, які есьць траву.

21 Забыліся Бога, Збаўцу свайго, Які велічнае ў Егіпце ўчыніў,

22 дзівоснае ў зямлі Хамавай, страшэннае каля Чэрмнага мора.

23 І хацеў вынішчыць іх, калі б Майсей, выбранец Ягоны, ня стаў прад Ём у расколіне, каб адвесьці ятру Ягоную, не пагубіць іх.

24 І пагардзілі яны зямлёю жаданаю, ня верылі слову Ягонаму;

25 і наракалі ў палатках сваіх, ня слухаліся голасу Гасподняга.

26 І падняў Ён руку Сваю на іх, каб зубожыць іх у пустыні,

27 і зубожыць іхні род сярод народаў і расьсеяць іх па зямлі.

28 Яны прыляпіліся да Ваалфэгора, і елі ахвяры бяздушным,

29 і разгневалі Бога сваімі ўчынкамі, і напала пошасьць на іх.

30 І паўстаў Фінэас, і ўчыніў суд, - і спынілася пошасьць

31 і залічана гэта яму ў праведнасьць на векі вечныя з роду ў род.

32 І ўгневалі Бога каля водаў Мэрывы, і Майсей пацярпеў за іх,

33 бо засмуцілі яны дух ягоны, і ён паграшыў вуснамі сваімі.

34 Ня вынішчылі народаў, пра якія сказаў Ём Гасподзь;

35 а змяшаліся зь язычнікамі, і навучыліся дзеяў іхніх;

36 служылі ідалам іхнім, якія былі Ём сеткаю,

37 і прыносілі сыноў сваіх і дачок сваіх у ахвяру дэманам;

38 пралівалі кроў бязьвінную, кроў сыноў сваіх і дочак сваіх, якіх прыносілі ў ахвяру ідалам Ханаанскім, - і зьнячысьцілася зямля крывёю;
 39 зьнячышчалі сябе дзеямі сваімі і распусьнічалі ўчынкамі сваімі.
 40 І запалаў гнеў Госпадні на народ Ягоны, і пагрэбаваў Ён спадчынай Сваёю
 41 і перадаў іх у рукі язычнікам, і ненавісьнікі іх завалодалі імі.
 42 Ворагі іхнія ўціскалі іх, і яны ўпакорваліся пад рукою іхняю.
 43 Шмат разоў Ён іх вызваляў; а яны немарасьціліся прад Ім, і прыніжаліся за беззаконьне сваё.
 44 Але Ён зважаў на іх смутак, калі чуў іхнія энкі,
 45 і прыгадваў заповіт Свой зь імі, і раскайваўся ў многіх міласьцях Сваіх,
 46 і абуджаў спагаду да іх ва ўсіх, хто іх браў у палон.
 47 Ратуй нас, Госпадзе, Божа наш, зьбяры нас спаміж народаў, каб мы славілі сьвятое імя Тваё, хваліліся Тваёю славаю.
 48 Дабраславёны Гасподзь, Бог Ізраілеў, спрадвеку і навечна! І хай скажа ўвесь народ: амін! Алілуя!

Пс 106

1 Алілуя.

Слаўце Госпада, бо Ён добры, бо навечна літасьць Ягоная!

2 Так хай скажуць уратаваньня Госпадам, як іх збавіў Ён ад рук ворага

3 і сабраў з краін, ад усходу і захаду, ад поўначы і мора.

4 Яны блукалі ў пустыні бязьлюднымі шляхамі, і не знаходзілі населенага горада;

5 цярпелі голад і смагу, душа іхняя тлелася ў іх.

6 Але паклікалі Госпада ў скрусе сваёй, і Ён выбавіў іх ад нягодаў іхніх,

7 і павёў іх прастай дарогай, каб яны ішлі да населенага горада.

8 Хай славяць Госпада за ласку Ягоную і за дзівосныя дзеі Ягоныя для сыноў чалавечых:

9 бо Ён спатолюў душу спрагненую, і душу сьмяглую напоўніў дабром.

10 Яны сядзелі ў цемры і ў засені сьмяротнай, скаваньня скрухаю і жалезам;

11 бо не ўпакорваліся словам Божым і волю Ёсывышняга занядбалі.

12 Ён упакорыў ім сэрца працаю; і яны зьнемаглі, і ня было памочніка.

13 Але паклікалі Госпада ў скрусе сваёй, і Ён выратаваў іх ад бедстваў іхніх,

14 вывеў іх зь цемры і засені сьмяротнай, і разарваў іхнія пугы.

15 Хай славяць Госпада за ласку Ягоную і за цудоўныя справы Ягоныя для сыноў чалавечых:

16 бо Ён разбурыў браму медную, і жалезныя кайданы паламаў.

17 Неразумныя цярпелі за беззаконныя шляхі свае і за няпраўды свае;

18 усякаю ежаю грэбавала душа іх, і яны набліжаліся да брамы сьмерці.

19 Але паклікалі Госпада ў скрусе сваёй, і Ён уратаваў іх у іхняй нягодзе;

20 паслаў слова Сваё, і ацаліў іх, і выбавіў іх ад магілаў іхніх.

21 Хай славяць Госпада за ласку Ягоную і за цудоўныя дзеі Ягоныя сынам чалавечым!

22 Хай прыносяць Яму ахвяру хвалы, і хай абвяшчаюць пра справы Ягоныя песьняю!

23 Хто выпраўляецца на караблях у мора, хто справы ўчыняе на водах вялікіх,

24 бачыць Госпаднія дзеі і цуды Ягоныя ў бездані:

25 Ён маўляе, - і паўстае буйны вецер, і высока падымае хвалі яго:

26 узыходзяць да неба, ападаюць у бездань; душа іхняя растае ў нягодах;

27 яны кружацца і хістаюцца, нібы п'яныя, і ўся мудрасьць іхняя зьнікае.

28 Але паклікалі Госпада ў скрусе сваёй, і Ён вывеў іх зь нягодаў іхніх.

29 Ён ператварае буру ў цішыню, і хвалі сунімаюцца.
 30 І радуюцца, што яны суцішыліся, і Ён прыводзіць іх да жаданае прыстані.
 31 Хай славяць Госпада за ласку Ягоную і за дзівосныя дзеі Ягоныя сынам чалавечым!
 32 Хай славяць Яго на сходзе народным, і хай славяць Яго ў гурце старэйшынаў!
 33 Ён ператварае рэкі ў пустыню і крыніцы вады - у сушу,
 34 зямлю пладавітую - у саланчак, за бязбожнасьць тых, што жывуць на ёй.
 35 Ён ператварае пустыню ў возера, і зямлю высахлую - у крыніцу вады;
 36 і пасяляе там спрагненых, і яны будуць горад, каб жыць у ім;
 37 засяваюць палеткі, садзяць вінаграднікі, якія родзяць ім багатыя плады.
 38 Ён дабраслаўляе іх, і яны вельмі памнажаюцца, і ў іх быдла ня менее.
 39 Паменшыліся яны, і ўпалі ад прыгнёту, гароты і скрухі;
 40 Ён вылівае зьнявагу на князёў, і пакідае іх блукаць у пустыні, дзе дарог няма.
 41 А гаротнага выцягвае з гароты, і род ягоны памнажае, як статак авечак.
 42 Праведнікі бачаць гэта, і радуюцца, а ўсякае няверства засланне вусны свае.
 43 Хто мудры, той заўважыць гэта, і зразумее ласку Госпада.

Пс 107

1 Песьня. Псальма Давідава.
 2 Гатовае сэрца маё, Божа, гатовае сэрца маё; буду пяць і апяваць у славе маёй.
 3 Паўстань, псалтыр і арфа! Я ўстану рана.
 4 Славіць буду Цябе, Госпадзе, сярод народаў; славіць буду Цябе, сярод плямёнаў,
 5 бо вышэй за нябёсы ласка Твая і ў пазахмар'і праўда Твая.
 6 Узьняся вышэй за нябёсы, Божа; і над усёю зямлёю будзе слава Твая,
 7 каб вызваліліся аблюбенцы Твае: уратуй правіцай Тваёю, і пачуй мяне.
 8 Бог сказаў у сьвятыні Сваёй: няхай разьвесялюся - падзялю Я Сіхем, і даліну Сукот абмераю.
 9 Мой Галаад, Мой Манасія, Яфрэм крэпасць Маёй галавы, Юда скіпетр Мой,
 10 Мааў умывальная шаля Мая, на Эдом абуткам кіну Маім, над зямлёю Філістымскаю клікаць буду.
 11 Хто ўвядзе мяне ў горад умацаваны? Хто давядзе мяне да Эдома?
 12 Ці ня Ты, Божа, Які нас адкінуў, і ня выходзіш, Божа, з войскам нашым?
 13 Падай дапамогу нам ва ўціску, бо абарона людзкая - марнота.
 14 З Богам мы выявім сілу; Ён скіне ворагаў нашых.

Пс 108

1 Кіроўцу хору. Псальма Давідава.
 Божа хвалы маёй! не прамаўчы,
 2 бо разьзявіліся на мяне вусны бязбожныя і вусны падступныя;
 3 адусюль атачылі мяне словамі нянавісьці, узбройваюць супраць мяне бяз прычыны;
 4 за любоў маю ваюць супраць мяне; а я малюся;
 5 аддаюць мне злом за дабро, за любоў маю - нянавісьцю.
 6 Пастаў над імі бязбожнага, і д'ябал хай стане праваруч яго.
 7 Калі будзе судзіцца, хай будзе вінаваты, і малітва ягоная няхай стане грэхам;
 8 хай дні ягоныя будуць кароткія, і пасады ягоны іншы хай прыймае;
 9 дзеці ягоныя няхай будуць сіротамі, а жонка ягоная - удавою;

10 хай бадзяюцца дзеці ягоныя і жабруюць, і просяць хлеба з руінаў сваіх;
11 хай захопіць ліхвар усё, што ёсць у яго, хай другія захопяць працу ягоную;
12 хай ніхто яму не паспагадае; хай ніхто ня зьлітуецца зь сіротаў ягоных;
13 хай будуць нашчадкі ягоныя на пагібель, і хай забудзецца іхняе імя ў наступным родзе;
14 хай згадаецца прад Госпадам беззаконьне бацькоў ягоных, і грэх маці ягонай хай не загладзіцца;
15 хай будуць заўсёды яны ў вачах Госпада, і хай вынішчыць Ён на зямлі пра іх памяць
16 за тое, што ён ня думаў пра літасьць, а гнаў чалавека беднага і ўбогага і зламамага сэрцам, каб забіць яго;
17 палюбіў праклён, і праклён спадобіць яго; не захацеў дабраславеньня, яно ад яго і адыдзе;
18 хай у пракляцьце апранецца, быццам у рызу, і хай увойдзе яно, як вада, у нутробу ягоную і, як алей, у косткі ягоныя;
19 хай будзе яно яму, нібы вопратка, у якую ён апранецца, і як пояс, якім заўсёды перапаясваецца.
20 Такая аддача ад Госпада ворагам маім і тым, што ліхасловяць душу маю!
21 Са мною, Госпадзе, Госпадзе, чыні дзеля імя Твайго, бо добрая міласць Твая; уратуй мяне,
22 бо я бедны і ўбогі, і сэрца маё паранена ўва мне.
23 Я зьнікаю, быццам цень, калі хіліцца дзень, гоняць мяне, як саранчу.
24 Калені мае зьнемаглі ад посту, і цела маё засталася бяз тлушчу.
25 Я зрабіўся для іх пасьмешышчам; убачыўшы мяне, галовамі круцяць.
26 Памажы мне, Госпадзе, Божа мой; уратуй мяне з ласкі Тваёй,
27 хай уведаюць, што гэта Твая рука, і што Ты, Госпадзе, учыніў гэта.
28 Яны праклінаюць, а Ты дабраславі; яны паўстаюць, але няхай будуць пасаромленьня; а раб Твой хай радуецца.
29 Хай апрануцца праціўнікі мае ў ганьбу і, як вопраткаю, хай накрываюцца сорамам сваім.
30 І я голасна буду вуснамі сваімі славіць Госпада і сярод мноства Яго праслаўляць:
31 бо Ён стаіць праваруч беднага, каб ратаваць яго ад судзьдзяў душы ягонай.

Пс 109

1 Псальма Давідава.
Сказаў Гасподзь Госпаду майму: сядзі праваруч Мяне, пакуль пакладу ворагаў Тваіх у падножжа ног Тваіх.
2 Жазло сілы Тваёй пашле Гасподзь зь Сіёна: валадары сярод ворагаў Тваіх.
3 У дзень моцы Тваёй народ Твой гатовы ў аздобах сьвятыні; з улоньня дзяньніцы падобнае да расы Тваё нараджэньне.
4 Прысягаўся Гасподзь і не раскаецца: Ты Сьвятар навекі паводле абраду Мэлхісэдэкавага.
5 Гасподзь праваруч Цябе. Ён у дзень гневу Свайго пакарае цароў;
6 учыніць суд над народамі, напоўніць зямлю трупамі, раструшчыць галаву ў зямлі шырокай.
7 З патока на дарозе будзе піць, і таму падыме галаву.

Пс 110

1 Алілуя.
Слаўлю Цябе, Госпадзе, усім сэрцам маім на радзе праведных і на сходні.
2 Вялікія дзеі Гасподнія, вабныя ўсім, хто іх любіць.

³ Дзея Ягоная - слава і хараство, і праўда Ягоная застаецца навечна.

⁴ Незабыўнымі зрабіў Ён цуды Свае; літасьцівы і шчодры Гасподзь.

⁵ Ежу дае тым, хто баіцца Яго; вечна памятае Свой заповіт.

⁶ Сілу дзеяў Сваіх паказаў Ён народу Свайму, каб даць яму спадчыну язычнікаў.

⁷ Дзеі рук Ягоных праўда і суд; усе Яго заповедзі правільныя,

⁸ цвёрдыя на вякі вечныя, заснаваныя на праўдзе і слушнасьці.

⁹ Збавеньне паслаў Ён народу Свайму; наказаў навечна Свой заповіт. Сьвятое і страшнае імя Ягонае!

¹⁰ Пачатак мудрасьці страх Гасподні: розум правільны ва ўсіх, хто выконвае заповедзі Ягоныя. Хвала Яму няхай будзе вечная.

Пс 111

¹ Алілуя!

Дабрашчасны муж, што баіцца Госпада і шчыра любіць ягоныя заповедзі.

² Моцнае будзе насеньне ягонае на зямлі; род праведных дабраславёны будзе.

³ Дастатак і багацце ў доме ў яго, і праўда Ягоная трымае вечна.

⁴ У цемры ўзыходзіць сьвятло справядлівым; добрае яно і міласэрнае і праведнае.

⁵ Добры чалавек міласэрны і пазычае; ён дасьць цвёрдасьць словам сваім на судзе.

⁶ Ён вавек не пахісьнецца, у вечнай памяці праведны будзе.

⁷ Не пабаіцца нядобрае славы; сэрца ў яго цвёрдае, спадзяецца на Госпада.

⁸ Умацаванае сэрца ў яго; ён не збаіцца, калі гляне на ворагаў сваіх.

⁹ Ён шчодро раздаў, абдарыў убогіх; праўда ягоная застаецца навечна; рог ягоны ўзьнясецца ў славе.

¹⁰ Бязбожны гэта пабачыць і будзе злавацца, заскрыгоча зубамі сваімі, і растане. Жаданьне безбожных загіне.

Пс 112

¹ Алілуя.

Хвалеце, рабы Гасподнія, хвалеце імя Гасподняе.

² Хай будзе імя Гасподняе дабраславёна ад сеньня і навечна,

³ ад усходу сонца да захаду хай будзе праслаўлена імя Гасподняе;

⁴ Высокі над усімі народамі Гасподзь; над нябёсамі слава Ягоная.

⁵ Хто - як Гасподзь, Бог наш, Які, жывучы ў высях,

⁶ прыхіляецца, каб дагледзець неба і зямлю;

⁷ з тла падымае беднага, з гразі ўзвышае ўбогага,

⁸ каб пасадзіць яго з князямі, з князямі народу Ягонага;

⁹ няплодную ўсяляе ў дом мацераю, што радуецца за дзяцей? Алілуя!

Пс 113

¹ Алілуя.

Калі выйшаў Ізраіль зь Егіпта, дом Якава - з народу іншапляменнага,

² Юда зрабіўся сьвятыняю Ягонаю, Ізраіль - валоданьнем Ягоным.

³ Мора ўгледзела, і пабегла; Ярдан павярнуўся назад.

⁴ Горы скакалі, як бараны, і пагоркі, як ягняткі.

⁵ Што з табою, мора, чаго ты пабегла, і з табою, Ярдане, чаго павярнуўся назад?

⁶ Чаго вы скачае, горы, як бараны, і вы, пагоркі, як ягняткі?

⁷ Прад абліччам Госпада дрыжы, зямля, прад абліччам Бога Якава,

⁸ Які ператварае скалу ў возера вады і камень - у крыніцу вады.

9 Ня нам, Госпадзе, ня нам, а імя Твайму дай славу, дзеля ласкі Тваёй, дзеля праўды Тваёй.
10 Навошта язычнікі кажуць: дзе ж іхні Бог?
11 Бог наш на небе і на зямлі; творыць усё, што хоча.
12 А іхнія ідалы - срэбра і золата, творы рук чалавечых.
13 Ёсьць у іх вусны, але не гавораць; ёсьць у іх вочы, але ня бачаць;
14 ёсьць у іх вушы, але ня чуюць; ёсьць у іх ноздры, але нюху няма;
15 ёсьць у іх рукі, але не адчуваюць; ёсьць у іх ногі, але ня ходзяць; і яны гукаў не выдабываюць з горла свайго.
16 Няхай будуць да іх падобныя тыя, што іх робяць, і ўсе, хто на іх спадзяецца.
17 ДOME Ізраілеў! спадзявайся на Госпада; Ён - нам дапамога і шчыт.
18 ДOME Ааронаў! спадзявайся на Госпада; Ён - нам дапамога і шчыт.
19 Хто баіцца Госпада! спадзявайся на Госпада; Ён - нам дапамога і шчыт.
20 Гасподзь нас памятае, дабраслаўляе нас, дабраслаўляе Ізраілеў дом, дабраслаўляе Ааронаў дом;
21 дабраслаўляе тых, што баяцца Госпада, малых і вялікіх.
22 Няхай дадасць вам Гасподзь болей і болей, вам і дзецям вашым,
23 дабраславёныя вы Госпадам, Які стварыў неба і зямлю.
24 Неба - неба Госпаду, а зямлю Ён даў сынам чалавечым.
25 Ня мёртвыя ўславяць Госпада, ні ўсё, што ў магілу сыходзіць,
26 а мы жывыя дабраслаўляем Гаспада ад сёння і давеку. Алілуя.

Пс 114

1 Алілуя.
Я радуюся, што Гасподзь пачуў голас мой, малітву маю,
2 прыхіліў да мяне вуха Сваё; і таму буду клікаць Яго ўсе дні мае.
3 Агарнулі мяне хваробы сьмяротныя, пакуты пякельныя агарнулі мяне; сустрэў я ўціскі і смуткі.
4 Тады клікнуў я імя Гасподняе: Госпадзе! уратуй душу маю.
5 Гасподзь літасьцівы і справядлівы, міласэрны Бог наш.
6 Аслаянне Гасподзь прастадушных: я ўвесь зьнямог, і Ён дапамог мне.
7 Вярніся, душа мая, у спакой твой; бо Гасподзь умілажаліўся зь цябе.
8 Ты збавіў душу маю ад сьмерці, вочы мае - ад сьлёз і ногі мае - ад спатыканьня.
9 Буду хадзіць прад абліччам Гасподнім па зямлі жывых.

Пс 115

1 Алілуя.
Я вераваў і таму казаў: я моцна засмучаны.
2 Я сказаў неабачліва: усякі чалавек - мана.
3 Што аддам Госпаду за ўсе дабрачынствы Ягоныя мне?
4 Чару ратунку прыму, і імя Гасподняе клікну.
5 Зарокі мае аддам Госпаду перад усім народам Ягоным.
6 Дарагая ў Гасподніх вачах сьмерць сьвятых Ягоных!
7 О, Госпадзе! я раб Твой, я раб Твой і сын рабыні Тваёй, Ты разамкнуў мне кайданы.
8 Табе прынясу ахвяру хвалы, і імя Гасподняе клікну.
9 Зарокі мае аддам Госпаду перад усім народам Ягоным,
10 у дварах дома Гасподняга, сярод цябе, Ерусаліме! Алілуя.

Пс 116

¹ Алілуя.

Хвалеце Госпада, усе народы, услаўляйце Яго, усе плямёны;

² бо вялікая літасьць да нас у Яго, і праўда Гасподняя застаецца навечна.
Алілуя.

Пс 117

¹ Алілуя.

Слаўце Госпада, бо Ён добры, бо вечная ласка Ягоная.

² Хай скажа сёньня дом Ізраілеў: Ён добры, бо вечная ласка Ягоная.

³ Хай скажа сёньня дом Ааронаў: Ён добры, бо вечная ласка Ягоная.

⁴ Хай скажучь сёньня, хто баіцца Госпада: Ён добры, бо вечная ласка Ягоная.

⁵ З уціску паклікаў я Госпада, і пачуў мяне, і на шырокае месца вывеў мяне Гасподзь.

⁶ Гасподзь за мяне - не збаюся: што зробіць мне чалавек?

⁷ Гасподзь мне памочнік: буду глядзець на ворагаў маіх.

⁸ Лепей спадзявацца на Госпада, чым спадзявацца на чалавека.

⁹ Лепей спадзявацца на Госпада, чым спадзявацца на князеў.

¹⁰ Усе народы абступілі мяне, але імем Гасподнім я іх скінуў;

¹¹ Абступілі мяне, атачылі мяне; але імем Гасподнім я іх скінуў.

¹² Абселі мяне, як пчолы соты, і пагасьлі, як вагонь у цёрне; імем Гасподнім я іх скінуў.

¹³ Моцна штурхнулі мяне, каб я ўпаў; але Гасподзь падтрымаў мяне.

¹⁴ Гасподзь сіла мая і песьня; Ён зрабіўся выратаваньнем маім.

¹⁵ Голас радасьці і выратаваньня ў жытлішчах праведнікаў; правіца Гасподняя творыць сілу!

¹⁶ Правіца Гасподняя высока, правіца Гасподняя творыць сілу!

¹⁷ Не памру, а жыць буду і абвяшчацьму дзеі Гасподнія.

¹⁸ Строга пакараў мяне Гасподзь, але сьмерцю мяне не скараў.

¹⁹ Адчынеце мне браму праўды: увайду ў яе, праслаўлю Госпада,

²⁰ вось брама Госпада, праведныя ўвойдуць у яе.

²¹ Слаўлю Цябе, што Ты пачуў мяне і зрабіўся ратункам маім.

²² Камень, які адкінулі будаўнікі, зрабіўся галавою вугла.

²³ Гэта - ад Госпада, і гэта дзівосна ў нашых вачах.

²⁴ Гэты дзень стварыў Гасподзь: парадуюся і ўзьвесялімся ў дзень гэты!

²⁵ О, Госпадзе, выратуй! О, Госпадзе, пашчасьці!

²⁶ Дабраславёны, хто ідзе ў імя Гасподняе! Дабраслаўляем вас з дома Гасподняга.

²⁷ Бог - Гасподзь, і апраменіў нас; зьвяжэце шнурамі ахвяру, вядзеце да нарожнікаў ахвярніка.

²⁸ Ты - Бог мой: славіць буду Цябе; Ты - Бог мой: славіць буду Цябе, (славіць буду Цябе, бо Ты пачуў мяне і зрабіўся маім ратаваньнем).

²⁹ Слаўце Госпада, бо Ён добры, бо вечная ласка Ягоная.

Пс 118

¹ Алілуя.

Дабрашчасныя - беззаганныя ў дарозе, што ходзяць у законе Гасподнім.

² Дабрашчасныя - хто прымае сьведчаньні Ягоныя, хто ўсім сэрцам шукае Яго!

³ Яны крыўды ня чыняць, ходзяць шляхамі Ягонымі.

⁴ Ты запавёў наказы Твае выконваць дакладна.

⁵ О, каб дарогі мае былі простыя да захаваньня Тваіх пастановаў!

6 Тады не пасаромеўся б я, гледзячы на ўсе Твае заповедзі;
7 шчырым сэрцам Я славіў бы Цябе, вучыўся б судам Твайго праўды.
8 Буду трымацца Тваіх пастановаў; не пакідай мяне назусім.
9 Чым юнак утрымае свой шлях у чысьціні? - Калі будзе трымацца словаў Тваіх.
10 Цэлым сэрцам сваім я шукаю Цябе! ня дай мне збочыць ад заповедзяў Тваіх.
11 У сэрцы маім я схаваў слова Тваё, каб не грашыць прад Табою.
12 Дабраславёны Ты, Госпадзе! навучы мяне пастановам Тваім.
13 Вуснамі маімі абвяшчаў я ўсе суды Тваіх вуснаў.
14 На шляху Тваіх сьведчаньняў я радуся, як у кожным багацьці.
15 Пра заповедзі Твае разважаю, і гляджу на шляхі Твае.
16 Пастановамі Тваімі суцяшаюся; не забываю слова Твайго.
17 Акажы ласку рабу Твайму, і буду я жыць і трымацца слова Твайго.
18 Разамкні вочы мае і пабачу дзівосы закона Твайго.
19 Прыхадзень я на зямлі; не хавай ад мяне заповедзяў Тваіх.
20 Зьнемагла душа мая ад жаданьня судоў Тваіх ва ўсялякі час.
21 Утаймаваў Ты пыхлівых, праклятых, што ўхіляюцца ад Тваіх заповедзяў.
22 Адварні ад мяне зьнявагу і сорам, бо я захоўваю сьведчаньні Твае.
23 Князі сядзяць і змаўляюцца супраць мяне; а раб Твой разважае пра пастановы Твае.
24 Сьведчаньні Твае - суцяшэньне маё, і пастановы Твае - дарадцы мае.
25 Душа мая кінута ў пыл; ажыві мяне словам Тваім.
26 Абвясціў я дарогі мае, і Ты пачуў мяне; навучы мяне пастановам Тваім.
27 Дай зразумець мне шлях загадаў Тваіх, і буду разважаць пра дзівосы Твае.
28 Душа мая растае ад журботы: умацуй мяне паводле слова Твайго.
29 Адварні ад мяне дарогу маны, і закон Твой даруй мне.
30 Я выбраў дарогу праўды, паставіў перад сабою суды Твае.
31 Я прыляпіўся да сьведчаньняў Тваіх, Госпадзе; не пасаромі мяне.
32 Пацяку шляхам заповедзяў Тваіх, калі Ты расшырыш сэрца маё.
33 Пакажы мне, Госпадзе, шлях паставаў Тваіх, і я буду трымацца яго да канца.
34 Дай мне зразумець, і буду трымацца закону Твайго і захоўваць яго ўсім сэрцам.
35 Пастаў мяне на сьцежку заповедзяў Тваіх, бо я жадаю яе.
36 Прыхілі маё сэрца да адкрыцьцяў Тваіх, а не да карысьлівасьці.
37 Адвядзі вочы мае, каб ня бачыць марноты; ажыві Ты мяне на дарозе Твайго.
38 Сьцьвердзі слова Тваё рабу Твайму, каб багавейны я быў прад Табою.
39 Адвядзі ад мяне зьнявагу, якое баюся; бо суды Твае добрыя.
40 Вось, я пажадаў загадаў Тваіх; ажыві мяне праўдаю Твайго.
41 Хай сыдзе на мяне, Госпадзе, міласьць Твая, выратаваньне паводле слова Твайго,
42 і я адкажу таму, хто мяне зьневажае, бо я спадзяюся на слова Тваё.
43 Не адбірай зусім ад вуснаў маіх слова праўды, бо я спадзяюся на суды Твае
44 і буду трымацца судоў Твайго заўсёды, на векі вечныя;
45 буду хадзіць свабодна, бо наказаў Тваіх я шукаю,
46 буду маўляць пра адкрыцьці Твае перад царамі, і не пасаромеюся;
47 буду суцяшацца заповедзямі Тваімі, якія я палюбіў;
48 рукі мае працягну да заповедзяў Тваіх, якія я палюбіў, і разважаць пра Твае пастановы.
49 Згадай слова Тваё да раба Твайго, на якое Ты загадаў мне спадзявацца:
50 гэта - суцяшэньне ў нягодзе маёй, што слова Тваё суцяшае мяне.

51 Гардуны зь мяне надта глуміліся, але я ня ўхіліўся ад закона Твайго.
52 Згадваў суды Твае, Госпадзе, зьвеку, і суцяшаўся.
53 Жаж агартае мяне, калі бачу бязбожных, якія законы Твае пакідаюць.
54 Пастановы Твае былі песнямі мне ў мясьцінах вандровак маіх.
55 Уначы ўспамінаў я імя Тваё, Госпадзе, і трымаўся закону Твайго.
56 Ён зрабіўся маім, бо загады Твае я шаную.
57 Доля мая, Госпадзе, сказаў я, трымацца слова Твайго.
58 Маліўся Табе я ўсім сэрцам: памілуй мяне паводле слова Твайго.
59 Разважаў пра шляхі мае, і павярнуў свае ногі да сьведчаньняў Тваіх.
60 Сьпяшаўся і не марудзіў выконваць заповедзі Твае.
61 Сеткі бязбожных акружылі мяне; але не забываў я закона Твайго.
62 Апоўначы падымаўся славіць Цябе за справядлівыя суды Твае.
63 Саўдзельнік я ўсім, хто баіцца Цябе і хто наказы Твае шануе.
64 Ласкаю Тваёй, Госпадзе, поўніцца ўся зямля; навучы мяне пастановам Тваім.
65 Добра зрабіў Ты рабу Твайму, Госпадзе, паводле слова Твайго.
66 Добраму разуменьню і веданьню навучы мяне, бо заповедзям Тваім я веру.
67 Пакуль я цярэў, я блукаў; а сеньня слова Твайго трымаюся.
68 Добры і дабрадзеіны Ты, Госпадзе; навучы мяне пастановам Тваім.
69 Гардуны плятуць на мяне ману; а я ўсім сэрцам загады Твае шанавалі.
70 Затлусьцела ў іх сэрца, стала, як лой; а я законам Тваім суцяшаюся.
71 Добра мне, што я цярэў, каб навучыцца Тваім пастановам.
72 Закон Тваіх вуснаў мне лепей за тысячы золата і срэбра.
73 Рукі Твае стварылі мяне і збудавалі мяне; дай мне розуму і навучыся заповедзям Тваім.
74 Хто баіцца Цябе, убачаць мяне і парадуюцца, што я спадзяюся на слова Тваё.
75 Ведаю, Госпадзе, што суды Твае справядлівыя, і па справядлівасьці Ты пакараў мяне.
76 Хай жа міласць Твая будзе мне ўцехаю паводле слова Твайго рабу Твайму.
77 Хай прыйдзе мне Твой мілажаль, і буду я жыць; бо закон Твой - суцяшэньне маё.
78 Хай пасаромлены будуць пыхлівыя, бо бязь віны прыгнятаюць мяне; я разважаю пра загады Твае.
79 Хай зьвернуцца да мяне тыя, што баяцца Цябе і ведаюць сьведчаньні Твае.
80 Хай будзе сэрца маё беззаганнае ў вуснах Тваіх, каб я не пасаромеўся!
81 Душа мая прападае па ратунку Тваім; спадзяюся на слова Тваё.
82 Прападаюць вочы мае па словы Тваім; я кажу: калі Ты суцешыш мяне?
83 Я зрабіўся, як мех у дыме; а пастановаў Тваіх не забыўся.
84 Колькі дзён у раба Твайго? Калі ўчыніш суд над маімі ганіцелямі?
85 Яму выкапалі мне гардзеі насуперак закону Твайму.
86 Усе заповедзі Твае - праўда; несправядліва перасьледуюць мяне; памажы мне.
87 Ледзьве не загубілі мяне на зямлі, але я не пакінуў загадаў Тваіх.
88 Па літасьці Тваёй ажыўляй мяне, і буду захоўваць сьведчаньні вуснаў Тваіх.
89 Навечна, Госпадзе, слова Тваё сьцьверджана на нябёсах;
90 праўда Твая з роду ў род. Ты паставіў зямлю, і стаіць яна.
91 Паводле Тваіх вызначэньняў усё стаіць і дагэтуль; бо ўсё служыць Табе.
92 Калі б не закон Твой быў суцяшэньнем маім, загінуў бы я ў нягодах маіх.
93 Вавек не забуду загадаў Тваіх, бо імі Ты ажыўляеш мяне.
94 Я Твой: уратуй мяне; бо я наказаў Тваіх шукаю.

95 Бязбожнікі пільнуюць мяне, каб загубіць; а я паглыбляюся ў адкрыцыці Твае.
96 Я бачыў мяжу дасканаласці ўсякай; але Твая заповедзь надта шырокая.
97 Як люблю я закон Твой! увесь дзень пра яго разважаю.
98 Заповедзьдзю Тваёю Ты зрабіў мяне мудрэйшым за ворагаў маіх; бо яна заўсёды са мною.
99 Я стаўся разумнейшы за настаўнікаў маіх; бо разважаю пра сьведчаньні Твае.
100 Я ведаю болей за старцаў; бо загады Твае шаную.
101 Ад усякай ліхое дарогі ўхіляю ногі мае, каб трымацца слова Твайго;
102 ад судоў Тваіх ня ўхіляюся, бо Ты навучаеш мяне.
103 Якое салодкае слова Тваё майму паднябенню! лепей за мёд вуснам маім.
104 Ад наказаў Тваіх я стаўся разумнейшы, таму ненавіджу любы шлях маны.
105 Слова Тваё - сьветац нагам маім і сьвятло сьцежцы маёй.
106 Я прысягнуў шанаваць справядлівыя суды Твае, і выканаю.
107 Моцна прыгнечаны я, Госпадзе; ажыві мяне паводле слова Твайго.
108 Хай будзе воля Твая, Госпадзе, прыняць дабрахвотную ахвяру вуснаў маіх, і судам Тваім навучы мяне.
109 Душа мая бесперастанку ў руцэ маёй; але закона Твайго не забываю.
110 Бязбожнікі паставілі на мяне пастку; але я ня ўхіліўся ад загадаў Тваіх.
111 Сьведчаньні Твае я прыняў, як спадчыну вечную; бо яны злагада сэрца майго.
112 Я прыхіліўся сэрцам да выкананьня загадаў Тваіх навек, да канца.
113 Вымудры паняверныя ненавіджу, а закон Твой люблю.
114 Ты - маё покрыва і шчыт мой; на слова Тваё спадзяюся.
115 Адыдзеце ад мяне, беззаконныя, і буду захоўваць заповедзі Бога майго.
116 Умацуй мяне словам Тваім, і буду жыць; не пасаромі мяне ў надзеі маёй;
117 падтрымай мяне, і ўратуюся; і ў Твае пастановы ўдумацца няспынна буду.
118 Усіх адступнікаў ад пастановаў Тваіх Ты скідаеш, бо вымудры іхнія - няпраўда.
119 Як шашаль, зьмятаеш Ты ўсіх бязбожных зь зямлі; таму палюбіў я адкрыцыці Твае.
120 Дрыжыць ад страху прад Табою цела маё, і судоў Тваіх баюся я.
121 Я чыніў суд і праўду; не аддавай мяне ганіцелям маім.
122 Даручы Ты на добрае раба Твайго, каб не прыгнэталі мяне гардуны.
123 Растаюць мае вочы, чакаючы ратунку Твайго і слова праўды Тваёй.
124 Учыні рабу Твайму паводле ласкі Тваёй і пастановам Тваім навучы мяне.
125 Я раб Твой; дай розуму мне, і спазнаю адкрыцыці Твае.
126 Час настаў Госпаду дзейнічаць: закон Твой зьняважнілі.
127 А я люблю заповедзі Твае болей за золата, золата чыстае.
128 Усе загады Твае - усе прызнаю справядлівымі: усякі шлях маны ненавіджу.
129 Дзівосныя адкрыцыці Твае; таму іх трымае душа мая.
130 Сьведчаньне словаў Тваіх прасьвятляе, простым розум дае.
131 Размыкаю вусны мае, і ўздыхаю; бо заповедзяў Тваіх прагну.
132 Паглядзі на мяне і памілуй мяне, як робіш з тымі, што любяць імя Тваё.
133 Умацуй ногі мае ў словы Тваім, і ня дай авалодаць мною нікаму беззаконьню;
134 вызвалі мяне ад прыгнёту чалавечага, і буду наказы Твае шанаваць.
135 Апрамень раба Твайго сьвятлом аблічча Твайго, і навучы мяне пастановам Тваім.

136 З вачэй маіх цякуць патокі вады, бо не шануюць закона Твайго.
 137 Справядлівы Ты, Госпадзе, і суды Твае справядлівыя.
 138 Сьведчаньні Твае, якія Ты запавядаў, - праўда і дасканалая ісьціна.
 139 Руплівасьць мая зьдае мяне, бо мае ворагі забылі словы Твае.
 140 Слова Тваё вельмі чыстае, і раб Твой палюбіў яго.
 141 Малы я і пагарджаны; але наказаў Тваіх не забываю.
 142 Праўда Твая - праўда вечная, а закон Твой - ісьціна.
 143 Скруха і гора мяне агарнулі; запаведзі Твае - суцяшэньне маё.
 144 Праўда адкрыцьцяў Тваіх - вечная: дай мне розуму, і буду жыць.
 145 Клічу ўсім сэрцам маім: пачуй мяне, Госпадзе; і захаваю Твае пастановы.
 146 Заклікаю Цябе; уратуй мяне, і буду захоўваць адкрыцьці Твае.
 147 Сустракаючы ранак, я заклікаю; на слова Тваё спадзяюся.
 148 Вочы мае сустракаюць ранішнюю варту, каб мне заглябляцца ў слова Тваё.
 149 Пачуй голас мой зь міласьці Твай, Госпадзе; судом Тваім ажыві мяне.
 150 Наблізіліся тыя, што намышляюць хітрыну; далёка яны ад закона Твайго.
 151 Блізкі Ты, Госпадзе, і ўсе запаведзі Твае - ісьціна.
 152 Здаўна Я даведаўся пра сьведчаньні Твае, што Ты сьцьвердзіў іх навечна.
 153 Паглядзі на нягоды мае, і вызваль мяне; бо я не забываю закона Твайго.
 154 Заступіся за справу маю, і абарані мяне; словам Тваім ажыві мяне.
 155 Далёка ад бязбожных выратаваньне, бо яны пастановаў Тваіх ня шукаюць.
 156 Многа шчадротаў Тваіх, Госпадзе; судом Тваім ажыві мяне.
 157 Многа ў мяне ганіцеляў і ворагаў; але ад сьведчаньняў Тваіх не адступлюся.
 158 Бачу адступнікаў, і брыджуся імі; бо яны не шануюць слова Твайго.
 159 Падзівіся, як я люблю наказы Твае; міласьцю Твай, Госпадзе, ажыві мяне.
 160 Аснова слова Твайго сапраўдная, і вечны ўсякі суд праўды Твай.
 161 Князі перасьледуюць мяне бязьвінна; але сэрца маё баіцца слова Твайго.
 162 Радуюся я слову Твайму, як той, хто вялікі дастак прыдбаў.
 163 Ненавіджу ману і грэбую ёю; а закон Твой люблю.
 164 Сямікроць на дзень праслаўляю Цябе за суды праўды Твай.
 165 Вялікі мір у тых, што любяць закон Твой, і не спатыкаюцца яны.
 166 Спадзяюся на выратаваньне Тваё, Госпадзе, і запаведзі Твае выконваю.
 167 Душа мая песьціць сьведчаньні Твае, і я люблю іх моцна.
 168 Шаную наказы Твае і адкрыцьці Твае; бо ўсе шляхі мае прад Табою.
 169 Хай наблізіцца энк мой прад аблічча Тваё, Госпадзе; словам Тваім дай мне розум.
 170 Хай прыйдзе маленьне маё прад аблічча Тваё, словам Тваім збаві мяне.
 171 Вусны мае вымаваю славу, калі Ты навучыш мяне пастановам Тваім.
 172 Язык мой абвесьціць слова Тваё; бо ўсе запаведзі Твае справядлівыя.
 173 Хай будзе рука Твая дапамогаю мне; бо я выбраў Твае загады.
 174 Прагну выратаваньня Твайго, Госпадзе, і закон Твой суцяшэньне маё.
 175 Хай жыве душа мая і славіць Цябе, і суды Твае хай дапамогуць мне.
 176 Я заблудзіўся, як авечка, згубленая: знайдзі раба Твайго; бо я запаведзяў Тваіх не забыўся.

Пс 119

¹ Песьня ўзыходжаньня.

Да Госпада звярнуўся я ў скрусе маёй, і Ён пачуў мяне.

² Госпадзе! ратуй душу маю ад вуснаў манлівых, ад языка падступнага!

³ Што дасьць табе і што дадасьць табе язык падступны?

- ⁴ Вострыя стрэлы моцнага, з жарам ад ядлоўцу.
⁵ Гора мне, што я застаюся ў Мосаха, жыву пад намётамі Кідарскімі.
⁶ Доўга жыла душа мая зь ненавісьнікамі міру.
⁷ Я міралюбны; але як толькі скажу пра мір, яны - ідуць ваяваць.

Пс 120

- ¹ Песьня ўзыходжаньня.
Падымаю вочы мае ўгору, адкуль прыйдзе дапамога мая.
² Дапамога мая ад Госпада, Які стварыў неба й зямлю.
³ Ня дасыць Ён пахіснуцца назе тваёй, не задрэмле Той, Хто асланяе цябе:
⁴ ня дрэмле і ня сьпіць, Хто асланяе Ізраіля.
⁵ Гасподзь - ахавальнік твой; Гасподзь - шата твая з правай рукі Тваёй.
⁶ Удзень сонца цябе не заб'е, ані месяц уночы.
⁷ Гасподзь аслоніць цябе ад усякага ліха; ахавае душу тваю Гасподзь.
⁸ Гасподзь будзе ахоўваць твой выхад і ўваход ад сьнян і вечна.

Пс 121

- ¹ Песьня ўзыходжаньня. Давідава.
Усьцешыўся я, калі мне казалі: пойдзем у дом Гасподні.
² Вось стаяць ногі нашыя ў браме тваёй, Ерусаліме, -
³ Ерусалім, пабудаваны як горад, зьліты ў адно,
⁴ куды сыходзяцца плямёны, плямёны Гасподнія паводле закону Ізраіля славіць імя Гасподняе.
⁵ Там стаяць троны суду, троны дома Давідавага.
⁶ Прасеце спакой Ерусаліму: хай жыvuць у дабрадзенстве тыя, хто любіць цябе!
⁷ Хай будзе спакой у мурах тваіх, дабрадзенства - у харомах тваіх!
⁸ Дзеся братоў маіх і блізкіх маіх кажу я: «Мір табе!»
⁹ Дзеся дома Госпада, Бога нашага, зычу табе добра.

Пс 122

- ¹ Песьня ўзыходжаньня.
Я ўздываю вочы мае да Цябе, Хто жыве ў нябёсах!
² Вось, як вочы рабоў глядзяць на руку іхніх паноў, як вочы рабыні на руку іхняе гаспадыні, так нашыя вочы да Госпада, Бога нашага, пакуль Ён зьлітуецца з нас.
³ Зьлітуйся з нас, Госпадзе, зьлітуйся з нас; бо даволі мы сытыя пагардай.
⁴ Даволі насычана душа нашая зьдзекамі ганарліўцаў і пагардай пыхлівых.

Пс 123

- ¹ Песьня ўзыходжаньня. Давідава.
Калі б не Гасподзь быў з намі, - хай скажа Ізраіль, -
² калі б не Гасподзь быў з намі, калі паўсталі на нас людзі, -
³ дык жывых нас яны праглынулі б, калі загарэлася ў іх ятра на нас;
⁴ воды патапілі б нас, патак прайшоў бы над душою нашаю;
⁵ прайшлі б над душою нашаю воды бурлівыя.
⁶ Дабраславёны Гасподзь, Які ня даў нас на здабычу іхнім зубам!
⁷ Душа наша вызвалілася, як птушка, зь сеткі лавецкай; сетка парвана, і мы вызваліліся.
⁸ Дапамога нашая ў імені Госпада, Які стварыў неба й зямлю.

Пс 124

¹ Песьня ўзыходжаньня.

Той, хто надзею кладзе на Госпада, як гара Сіён, не захістаецца, стаяцьме вечна.

² Горы вакол Ерусаліма, а Гасподзь вакол народу Свайго ад сёньня і давеку.

³ Бо не пакіне Гасподзь жазла бязбожных над доляю праведных, каб праведныя не працягнулі рукі свае да беззаконьня.

⁴ Рабі ж, Госпадзе, добрае добрым і справядлівым у сэрцах сваіх.

⁵ А тых, што збочваюць на крывыя сыцяжыны свае, хай пакіне Гасподзь хадзіць зь беззаконнымі. Мір на Ізраіля!

Пс 125

¹ Песьня ўзыходжаньня.

Калі вяртаў Гасподзь палон Сіёна, мы былі быццам у сьне.

² Тады вусны нашы былі поўныя весялосьці, і язык наш - сьпяваў; тады між народамі казалі: «вялікае стварыў Гасподзь над імі!».

³ Вялікае стварыў Гасподзь над намі: мы радаваліся.

⁴ Вярні, Госпадзе, паланёных нашых, як патокі на поўдзень.

⁵ Хто са сьлязьмі сеяў, пажынацьме з радасьцю.

⁶ Хто з плачу нясе насеньне, вернецца з радасьцю, нясучы снапы свае.

Пс 126

¹ Песьня ўзыходжаньня. Саламонава.

Калі Гасподзь ня збудуе дома, марна працуюць будаўнікі яго; калі Гасподзь не ахавае горада, марна чувае варта.

² Дарэмна вы рана ўстаяце, позна праседжваеце, ясьце хлеб журботы, тым часам як любаснаму Свайму Ён дае сон.

³ Вось спадчына ад Госпада: дзеці; узнагарода Ягоная - плод ад улоньня.

⁴ Што стрэлы ў руках у дужага, тое сыны маладыя.

⁵ Дабраславёны чалавек, які напоўніў імі калчан свой! Не застануцца яны ў сораме, калі гаварыцьмуць з ворагамі ў браме.

Пс 127

¹ Песьня ўзыходжаньня.

Дабрашчасны кожны, хто баіцца Госпада, хто ходзіць шляхамі ягонымі!

² Ты будзеш есьці ад працы рук тваіх; добрашчасны ты, і добра табе!

³ Жонка твая, як лаза плодная, у доме тваім; сыны твае, як аліўнае гольле, вакол трапезы твай:

⁴ так мілаславіцца чалавек, які баіцца Госпада!

⁵ Дабраславіць Цябе Гасподзь зь Сіёна, і ўбачыш бясьпеку Ерусаліма ва ўсе дні жыцьця твайго.

⁶ Убачыш сыноў у сыноў тваіх. Мір на Ізраіля!

Пс 128

¹ Песьня ўзыходжаньня.

Шмат уціскалі мяне зь юнацтва майго, хай скажа Ізраіль:

² шмат уціскалі мяне зь юнацтва майго, але не адолелі мяне.

³ На хрыбце маім аралі аратыя, вялі доўгія барозны свае.

⁴ Але Гасподзь справядлівы; Ён расьсек пугі бязбожнікаў.

⁵ Хай пасаромяцца і павернуць назад усе ненавісьнікі Сіёна.

⁶ Хай будуць, як трава на дахах, якая раней, чым вырвана будзе, засыхае,

⁷ якою жнец не напоўніць рукі сваёй, а хто вяжа снапы - жмені сваёй;

8 і хто праходзіць міма, ня скажа: дабраславеньне Гасподняе на вас; дабраслаўляем вас імем Гасподнім!

Пс 129

1 Песьня ўзыходжання.

3 глыбіні клічу Цябе, Госпадзе.

2 Госпадзе! пачуй голас мой. Хай будуць вушы Твае ўважлівыя да голасу маленьняў маіх.

3 Калі Ты, Госпадзе, будзеш заўважаць беззаконьні, - Госпадзе! хто ўстоіць?

4 Але ў Цябе дараваньне, хай багавеюць прад Табою.

5 Спадзяюся на Госпада, спадзяецца душа мая; на слова Ягонае спадзяюся.

6 Душа мая чакае Госпада, болей, чым варта - раніцы, болей, чым варта - раніцы.

7 Хай спадзяецца Ізраіль на Госпада; бо ў Госпада літасьць і вялікае ў Яго збавеньне,

8 і Ён збавіць Ізраіля ад усіх беззаконняў ягоных.

Пс 130

1 Песьня ўзыходжання Давідава.

Госпадзе! ня пышылася сэрца маё і ня ўзносіліся вочы мае, і я не ўваходзіў у вялікае і недасяжнае мне.

2 Ці ж ня цугляў я, ці ж не супакойваў душы маёй, як дзіцяці, аднятаму ад грудзей маці? Душа мая была ўва мне, як дзіця, аднятае ад грудзей.

3 Хай спадзяецца Ізраіль на Госпада ад сёння і вечна.

Пс 131

1 Песьня ўзыходжання.

Спамяні, Госпадзе, Давіда, і ўсе ягоныя пакуты:

2 як ён прысягаў Госпаду, даваў зарок Моцнаму Якава;

3 «не ўвайду ў палатку дома майго, ня ўзыду на ложак мой;

4 ня дам сну вачам маім і павекам маім дрымоты,

5 пакуль не знайду месца Госпаду, жытлішча Моцнаму Якава».

6 Вось, мы чулі пра яго ў Эфраце, знайшлі яго на палях Ярыма.

7 Пойдзем да жытлішча Ягонага, паклонімся падножжю ног Ягоных.

8 Стань, Госпадзе, на месца пакою Твайго, Ты і каўчэг магутнасьці Твай.

9 Сьвятары Твае апранаюцца ў праўду, і сьвятыя Твае ўзрадуюцца.

10 Дзеля Давіда, раба Твайго, не адварні аблічча памазанца Твайго.

11 Прысягаў Гасподзь Давіду ў ісьціне, і не зрачэцца яе; «ад плоду ўлонья твайго пасаджу на троне тваім.

12 Калі сыны твае будуць шанаваць заповіт Мой і Мае сьведчаньні, якім Я іх навучу: дык і іхнія сыны вечна сядзецьмуць на троне тваім».

13 Бо выбраў Гасподзь Сіён; пажадаў яго жытло Сабе.

14 «Гэта - спайкой Мой навечна; тут пасялюся, бо Я пажадаў яго.

15 Ежу ягоную дабраслаўляючы дабраслаўлю, убогіх ягоных накармлю хлебам;

16 сьвятароў ягоных апрану ў выратаваньне, і сьвятыя ягоныя радасьцю ўзрадуюцца.

17 Там згадую рог Давіду, пастаўлю сьветац памазанцу Майму.

18 Ворагаў ягоных апрану ў сорам; а на ім будзе зьяць вянок ягоны».

Пс 132

1 Песьня ўзыходжання.

Як добра і як прыемна жыць разам з братамі!

² Гэта - як каштоўны алей на галаве, які сыцякае на бараду, бараду Ааронавую, сыцякае на край ягонае шаты;

³ як раса Ярмонская, што ападае на горы Сіёнскія, бо там наказаў Гасподзь дабраславеньне і жыцьцё навечна.

Пс 133

¹ Песьня ўзыходжаньня. Дабраславеце насеньне Госпада, усе рабы Гасподнія, што стаяць у доме Гасподнім у пару начную.

² Узнясеце рукі вашыя да сьвяцілішча, і дабраславеце Госпада.

³ Дабраславіць цябе зь Сіёна Гасподзь, Які стварыў неба й зямлю.

Пс 134

¹ Алілуя.

Хвалеце імя Гасподняе, хвалеце, рабы Гасподнія,

² усе, хто стаіць у доме Гасподнім, у дварах Бога нашага.

³ Хвалеце Госпада, бо Гасподзь добры; сьпявайце імю Ягонаму, бо гэта соладка,

⁴ бо Гасподзь абраў сабе Якава, Ізраіля ўласнасьцю Сваёю.

⁵ Я ўведаў, што Гасподзь вялікі, і Гасподзь наш вышэйшы за ўсіх багоў.

⁶ Гасподзь творыць усё, што хоча, на нябёсах і на зямлі, на морах і ва ўсіх прадоньнях;

⁷ узводзіць хмары ад краю зямлі, творыць маланкі пры дажджы, выводзіць вецер са сховішчаў Сваіх.

⁸ Ён пабіў першынцаў Егіпта, ад чалавека да быдла,

⁹ паслаў азнакі і цуды сярод цябе, Егіпце, на фараона і на ўсіх рабоў ягоных,

¹⁰ пабіў народы многія, і вынішчыў цароў моцных:

¹¹ Сігона, цара Амарэйскага, і Ога, цара Васанскага, і ўсе царствы Ханаанскія;

¹² і аддаў зямлю іхнюю ў спадчыну, у спадчыну Ізраілю, народу Свайму.

¹³ Госпадзе! імя Тваё навечна; Госпадзе! памяць пра Цябе з роду ў род.

¹⁴ Бо Гасподзь судзіцьме народ Свой, і з рабоў Сваіх умілажаліцца.

¹⁵ Ідалы язычнікаў - срэбра і золата, утворы рук чалавечых.

¹⁶ Ёсьць у іх вусны, але не маўляюць, ёсьць у іх вочы, але ня бачаць;

¹⁷ ёсьць у іх вушы, але ня чуюць, і няма дыханьня ў вуснах у іх.

¹⁸ Спадабняцца ім тыя, што робяць іх, і кожны, хто спадзяецца на іх.

¹⁹ Доме Ізраілеў! дабраславеце Госпада. Доме Ааронаў! дабраславеце Госпада.

²⁰ Доме Лявія! дабраславеце Госпада. Хто баіцца Госпада, дабраславеце Госпада.

²¹ Дабраславёны Гасподзь ад Сіёна, Які жыве ў Ерусаліме! Алілуя!

Пс 135

¹ Алілуя.

Слаўце Госпада, бо Ён добры, бо вечная ласка Яго.

² Слаўце Бога багоў, бо вечная ласка Яго.

³ Слаўце Госпада ўладароў, бо вечная ласка Яго.

⁴ Таго, Які адзін творыць цуды вялікія, бо вечная ласка Яго;

⁵ Які мудра стварыў нябёсы, бо вечная ласка Яго;

⁶ уцьвердзіў зямлю на водах, бо вечная ласка Яго;

⁷ стварыў сьвяцілы вялікія, бо вечная ласка Яго;

⁸ сонца - на кіраваньне днём, бо вечная ласка Яго;

9 месяц і зоркі - на кіраваньне ноччу, бо вечная ласка Яго;
10 пабіў Егіпет у першынцах ягоных, бо вечная ласка Яго;
11 вывеў Ізраіля з асяродзьдзя яго, бо вечная ласка Яго;
12 рукою моцнаю і мышцаю прасьцёртаю, бо вечная ласка Яго;
13 разьвёў Чэрмнае мора, бо вечная ласка Яго;
14 і правёў Ізраіля пасярод яго, бо вечная ласка Яго;
15 і скінуў фараона і войска ягонае ў Чэрмнае мора, бо вечная ласка Яго;
16 правёў народ Свой цераз пустыню, бо вечная ласка Яго;
17 пабіў цароў вялікіх, бо вечная ласка Яго;
18 і забіў цароў моцных, бо вечная ласка Яго;
19 Сігона, цара Амарэйскага, бо вечная ласка Яго;
20 і Ога, цара Васанскага, бо вечная ласка Яго;
21 і аддаў зямлю іхнюю ў спадчыну, бо вечная ласка Яго;
22 у спадчыну Ізраілю, рабу Свайму, бо вечная ласка Яго;
23 спамянуў нас у прыніжэньні нашым, бо вечная ласка Яго;
24 і збавіў нас ад ворагаў нашых, бо вечная ласка Яго;
25 ежу дае ўсякаму целу, бо вечная ласка Яго.
26 Слаўце Бога нябёсаў, бо вечная ласка Яго.

Пс 136

1 Давідава.
Над рэкамі Вавілона, там сядзелі і плакалі мы, калі згадвалі пра Сіён.
2 На вербах пасярод яго павесілі мы свае арфы.
3 А тыя, што нас паланілі, песьняў ад нас патрабавалі, а нашыя прыгнятальнікі - весялосьці: «пасьпявайце нам зь песьняў Сіёна».
4 Як нам сьпяваць Господню песьню на чужынскай зямлі?
5 Калі забуду цябе, Ерусаліме, хай забудзе мяне правіца мая;
6 хай прыліпне язык мой да паднябеньня, калі помніць цябе я ня буду, калі не пастаўлю Ерусаліма на чале весялосьці маёй.
7 Прыгадай, Госпадзе, сынам Эдомавым дзень Ерусаліма, калі казалі яны: «руйнаўце, руйнаўце да падмурка яго».
8 Дачка Вавілона, спусташальніца! дабрашчасны, хто ўдзеліць табе за тое, што зрабіла ты нам!
9 Дабрашчасны, хто возьме й заб'е немаўлятак тваіх аб камень!

Пс 137

1 Давідава.
Слаўлю Цябе ўсім сэрцам маім, перад багамі сьпяваю Табе, што пачуў Ты ўсе словы вуснаў маіх;
2 кланяюся перад сьвятым храмам Тваім, і слаўлю імя Тваё за ласку Тваю і за праўду Тваю; бо Ты праславіў слова Тваё вышэй за ўсякае найменьне Тваё.
3 У дзень, калі я паклікаў, Ты пачуў мяне; усяліў у душу маю бадзёрасьць.
4 Праславяць Цябе, Госпадзе, усе цары зямныя, калі пачуюць словы вуснаў Тваіх
5 і апяюць шляхі Господнія, бо вялікая слава Господняя.
6 Высокі Госпадзь: і пакорнага бачыць, і гардзея здалёк пазнае.
7 Калі я пайду сярод нягодаў, Ты ажывіш мяне, на ятру ворагаў маіх пашлеш руку Тваю і ўратуе мяне правіца Твая.
8 Госпадзь зробіць за мяне! Ласка Твая, Госпадзе, вечная; дзеяў рук Тваіх не пакідай.

Пс 138

¹ Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

Госпадзе! Ты выпрабаваў мяне і ведаеш.

² Ты ведаеш, калі я сяду і калі ўстаю; Ты разумееш думкі мае здалёк.

³ Ці іду я, ці адпачываю, - Ты акружаеш мяне і ўсе дарогі мае Табе вядомыя.

⁴ Яшчэ слова няма на мове маёй, - Ты, Госпадзе, ужо ведаеш яго дасканалы.

⁵ Ззаду і сьпераду атачыў Ты мяне і кладзеш на мяне руку Тваю.

⁶ Дзіўнае мне Тваё веданьне - высока, дасягнуць яго не магу!

⁷ Куды пайду ад Духа Твайго, ад аблічча Твайго куды ўцяку?

⁸ Ці на неба ўзыду - Ты там; ці сыду ў апраметную - і там Ты.

⁹ Ці вазьму крылы золку і перасялюся на край мора, -

¹⁰ і там рука Твая мяне павядзе, і ўтрымае мяне правіца Твая.

¹¹ Ці скажу: можа, цемра ўкрые мяне, і сьвятло навокал мяне зробіцца ноччу;

¹² але і цемра Цябе ад мяне не зацемрыць, і ноч сьветлая, быццам дзень; як цемра, так і сьвятло.

¹³ Бо Ты ўладзіў вантробы мае і выткаў мяне ў чэраве маці маёй.

¹⁴ Слаўлю Цябе, бо я дзівосна зладжаны. Дзівосныя дзеі Твае, і душа мая ўсьведамляе гэта,

¹⁵ Не схаваны былі ад Цябе косткі мае, калі мяне ў таямніцы стваралі, складалі мяне ў глыбіні нутрыны.

¹⁶ Зародак мой бачылі вочы Твае; у Тваёй кнізе запісаны ўсе дні, мне назначаныя, калі ніводнага зь іх яшчэ ня было.

¹⁷ Якія ўзьнёслыя для мяне намеры Твае, Божа, і як многа іх лікам!

¹⁸ Ці ж палічу іх, калі іх больш, чым пяску, калі прачынаюся, я ўсё Яшчэ з Табою.

¹⁹ О, калі б Ты, Божа, пабіў бязбожнага! Адыдзеце ад мяне, крыважэрныя!

²⁰ Яны гавораць супроць Цябе бязбожна; марнае намышляюць ворагі Твае.

²¹ Ці ж мне ненавідзець Тваіх ненавісьнікаў, Госпадзе, і не пагрэбаваць тымі, што паўстаюць на Цябе?

²² Поўнаю нянавісьцю ненавіджу іх; ворагі яны мне.

²³ Выпрабуй мяне, Божа, і ўведай сэрца маё; выпрабуй мяне, і ўведай намеры мае,

²⁴ і глядзі, ці дарога мая бясьпечная, і накіруй мяне на шлях вечны.

Пс 139

¹ Кіроўцу хору. Псальма Давідава.

² Збаві мяне, Госпадзе, ад чалавека ліхога; ахавай мяне ад прыгнятальніка:

³ яны ліхое думваюць у сэрцы, кожны дзень на бойку ладзяцца,

⁴ яны востраць свой язык, як зьмей, яд асьпіда пад вуснамі іхнімі.

⁵ Упільнуй мяне, Госпадзе, ад рук бязбожнага, ахавай мяне ад прыгнятальнікаў, якія намысьлілі пахіснуць ногі мае.

⁶ Гардзеі паставілі на мяне пасткі і петлі, раскінулі сетку на дарозе, цянёты раскінулі на мяне.

⁷ Я сказаў Госпаду: Ты - Бог мой; пачуй, Госпадзе, голас маленьняў маіх!

⁸ Госпадзе, Госпадзе, сіла ратунку майго! Ты пакрыў галаву маю ў дзень бою.

⁹ Ня дай, Госпадзе, жаданага бязбожніку; ня дай посьпеху ліхому намыслу яго; яны заганарацца.

¹⁰ Хай пакрые галовы тых, што мяне абступілі, ліха ад іхніх жа вуснаў.

¹¹ Хай ападзе на іх распалены жар; хай будуць укінуты ў вагонь, у прорвы, каб і ня ўсталі.

12 Чалавек злыязыкі хай ня ўмацуецца на зямлі; а ліха няхай прыгнятальніка ў пропадзь зьвядзе.

13 Ведаю, што Гасподзь ўчыніць суд над прыгнятальнікамі і справядлівасьць бедным.

14 Так! праведныя ўславяць імя Тваё: беззаганныя будуць жыць прад абліччам Тваім.

Пс 140

1 Госпадзе! да Цябе заклікаю; пасьпяшайся да мяне, уваж голасу маленьня майго, калі клічу Цябе.

2 Хай пойдзе малітва мая, як фіміям, да аблічча Твайго, уздыманьне рук маіх - як ахвяра вячэрняя.

3 Пакладзі, Госпадзе, ахову на вусны мае, і аслані дзьверы вуснаў маіх;

4 ня дай нахіліцца сэрцу майму да словаў падступных, і на перапросіны дзеяў грахоўных і людзей, што беззаконьне ўчыняюць, і хай не скаштую я іхніх прысмакаў.

5 Хай карае мяне праведнік: гэта - міласць; хай выкрывае мяне: гэта - найлепшы алей, які не пашкодзіць галаве маёй; а малітвы мае - супраць зладействаў іхніх.

6 Іхнія правадыры рассыпаліся па скалах, і чуюць, што словы мае лагодныя.

7 Быццам зямлю рассякаюць і трушчаць нас; сыплюцца косткі нашыя ў шчэлепы апраметнай.

8 Але да Цябе, Госпадзе, Госпадзе, вочы мае; на Цябе спадзяюся, не адкінь душы маёй!

9 Ахавай мяне ад пастак, пастаўленых на мяне, ад цянётаў беззаконцаў.

10 Хай трацяць бязбожнікі ў сеткі свае, а я перайду.

Пс 141

1 Вучэньне Давідава. Малітва ягоная, калі ён быў у пячоры.

Голасам маім да Госпада заклікаў я, голасам маім Госпаду памаліўся;

2 выліў перад ім малітву маю; адкрыў Яму скруху маю.

3 Калі зьнемагаў ува мне дух мой, Ты ведаў сыцежку маю. На дарозе, па якой я хадзіў, яны тайна паставілі сеткі на мяне.

4 Гляджу праваруч і бачу, што ніхто не прызнае мяне: ня стала мне сховаў, ніхто за душу маю ня мае турботы.

5 Я паклікаў Цябе, Госпадзе, я сказаў: Ты прыстанішча маё і частка мая на зямлі жывых.

6 Уваж енку майму, бо я вельмі зьнямогся. Аслані мяне ад ганіцеляў маіх, бо яны дужэйшыя за мяне.

7 Выведзі зь цямніцы душу маю, каб я славіў імя Тваё. Вакол мяне зьбяруцца праведныя, калі Ты пакажаш мне дабрадзеянасьць.

Пс 142

1 Псальма Давіда, калі яго перасьледаваў сын ягоны Авэсалом.

Госпадзе, пачуй малітву маю, уваж маленьню майму па праўдзе Тваёй; пачуй мяне па праўдзе Тваёй

2 і не ўваходзь у суд з рабом Тваім, бо не апраўдаецца прад Табою ніводзін жывы.

3 Ворат перасьледуе душу маю, затаптаў у зямлю жыцьцё маё, прымусіў мяне жыць у цемры, як даўно памерлых,

4 і засмуціўся ўва мне дух мой, зьнямела ўва мне сэрца маё.

5 Прыгадаю дні мінулыя, думаю пра ўсе дзеі Твае, разважаю пра дзеі рук Тваіх,

6 працягваю да Цябе рукі мае; душа мая - да Цябе, як перасохлая зямля.
 7 Хутчэй пачуй мяне, Госпадзе: дух мой зьнемагае; не хавай аблічча Твайго ад мяне, каб я не спадобіўся тым, што ў магілу ідуць.
 8 Дай мне рана пачуць ласку Тваю, бо я на Цябе спадзяюся. Пакажы мне, Госпадзе, дарогу, па якой мне ісьці, бо да Цябе я ўзношу душу маю.
 9 Вызвалі мяне, Госпадзе, ад ворагаў маіх; да Цябе прыбягаю.
 10 Навучы мяне выконваць волю Тваю, бо Ты - Бог мой; Дух Твой добры вядзе мяне ў зямлю праўды.
 11 Дзеля імя Твайго, Госпадзе, ажыві мяне; дзеля праўды Тваёй выведзі зь нягоды душу маю
 12 і зь літасьці Тваёй зьлічы ворагаў маіх, і загубі ўсіх, што ўціскаюць душу маю, бо я - Твой раб.

Пс 143

1 Давідава супроць Галіяфа.
 Дабраславёны Гасподзь, цьвярдныя мая, які навучае рукі мае да бою і пальцы мае - да вайны,
 2 літасьць мая і аслона мая, сховішча маё і Збаўца мой, шчыт мой, - і я на Яго спадзяюся; Ён мой народ мне паддае.
 3 Госпадзе! што ёсьць чалавек, што пра яго Ты ведаеш, і сын чалавечы, як на яго зважаеш?
 4 Чалавек падобны да дыханьня; дні ягоныя - як цень мінушчы.
 5 Госпадзе! Нахілі нябёсы Твае, і сыдзі; дакраніся да гор, і задымяцца;
 6 блісьні маланкаю, і расьсей іх; пусьці стрэлы Твае, і разладзь іх.
 7 Працягни з вышыні руку Тваю, збаві мяне і ўратуй ад водаў вялікіх, ад рукі сыноў чужынскіх,
 8 чые вусны маўляюць марнае, і чыя правіца - правіца маны.
 9 Божа! новую песьню Табе засьпяваю, на дзесяціструннай псалтыры Табе засьпяваю,
 10 даравальніку перамогі царам і збаўцу Давіда, раба Твайго, ад лютага меча.
 11 Збаві мяне і ўратуй мяне ад рукі сыноў чужынскіх, чые вусны маўляюць марнае, і чыя правіца - правіца маны.
 12 Хай будуць сыны нашыя, як расьліны збуялыя ў іх маладосьці; дочкі нашыя - як слупы на акрасу разьбёныя ў харомах.
 13 Хай будуць засека нашыя поўныя, поўныя ўсякім збожжам, хай плодзяцца авечкі нашыя тысячамі і цьмамі на палетках нашых;
 14 хай будуць валы нашыя сытыя; хай ня будзе ні крадзяжу, ні пропадзі, ні енку на вуліцах нашых.
 15 Дабрашчасны народ, які гэта мае. Дабрашчасны народ, у якога Гасподзь ёсьць Бог.

Пс 144

1 Хвала Давідава.
 Хваліць буду Цябе, Божа мой, Цару мой, і дабраслаўляць імя Тваё векі вечныя.
 2 Кожны дзень дабраслаўляць буду Цябе і хваліць імя Тваё векі вечныя.
 3 Вялікі Гасподзь і праслаўлены вельмі, і веліч Ягоная недасьледная.
 4 Род у род будзе хваліць дзеі Твае і абвяшчаць магутнасьць Тваю.
 5 А я буду разважаць пра высокую славу велічы Тваёй і пра высокія чыны дзеі Твае.
 6 Буду казаць пра моц страшных дзеяў Тваіх, і я буду абвяшчаць веліч Тваю.
 7 Будуць абвяшчаць памяць вялікай даброці Тваёй і распавядаць муць праўду Тваю.
 8 Шчодры і міласэрны Гасподзь, вельмі цяроплівы і вельмі мілажальны.

9 Добры Гасподзь да ўсіх, і шчадроты Ягоныя на ўсіх дзях Ягоных.
10 Хай славяць Цябе, Госпадзе, усе дзеі Твае, і хай дабраслаўляюць Цябе сьвятыя Твае;
11 хай прапаведуюць славу царства Твайго і распаўядаюць пра магутнасьць Тваю,
12 каб перадаць сынам чалавечым пра моц Тваю і пра слаўную веліч царства Твайго.
13 Царства Тваё - царства ўсіх вякоў, і валадарства Тваё - ва ўсе роды.
14 Гасподзь падтрымлівае ўсіх, хто падае, і падымае ўсіх, хто ўпаў.
15 Вочы ўсіх спадзяюцца на Цябе, і Ты даеш ім ежу сваім часам;
16 адкрываеш руку Тваю і корміш усіх жывых па добрай волі.
17 Праведны Гасподзь на ўсіх дарогах Сваіх і добры ва ўсіх дзях Сваіх.
18 Блізкі Гасподзь да ўсіх, хто кліча Яго, да ўсіх, хто кліча Яго ў праўдзе.
19 Жаданьне тых, што баяцца Яго, Ён выконвае, скаргі іхнія чуе, і ратуе іх.
20 Асланьне Гасподзь усіх, хто любіць Яго, а ўсіх бязбожных зьнішчае.
21 Вусны мае вымавяць хвалу Гасподню, і хай дабраслаўляе ўсякае цела сьвятое імя Ягонае вечна.

Пс 145

1 Агея і Захарыі.
Алілуя. Хвалі душа мая Госпада.
2 Буду славіць Госпада, пакуль живу; пецьму Богу майму, пакуль існую.
3 Не кладзеце надзею на князёў, на сына людзкаго, у якім ратунку няма.
4 Выходзіць дух ягоны, і ён вяртаецца ў зямлю сваю; у той дзень зьнікаюць усе намеры ягоныя.
5 Шчасны, каму памочнік Бог Якаваў, у каго надзея на Госпада Бога ягонага,
6 Які стварыў неба і зямлю, мора і ўсё, што ў іх, Які вечна захоўвае вернасьць,
7 творыць суд пакрыўджаным, дае хлеб галодным. Гасподзь вызваляе вязьняў;
8 Гасподзь размыкае вочы сьляпым, Гасподзь сагнутых выпроствае; Гасподзь любіць праведных.
9 Гасподзь ахоўвае прыхадняў, падтрымлівае сірату і ўдаву; а шлях бязбожных - скрыўляе.
10 Гасподзь будзе валадарыць вечна, Бог твой, Сіёне, з роду ў род. Алілуя.

Пс 146

1 Алілуя.
Хвалеце Госпада, бо гэта добра - сьпяваць Богу нашаму, бо гэта соладка - Яму належыць хвала.
2 Гасподзь будзе Ерусалім, зьбірае выгнанцаў Ізраіля.
3 Ён ацаліе зьнявечаных сэрцам, і лекуе скрухі іхнія.
4 Вылічвае колькасьць зорак; усіх іх называе імёнамі іхнімі.
5 Вялікі Гасподзь наш і вялікая моц Ягоная, і розум Ягоны нявымерны.
6 Пакорлівых узвышае Гасподзь, а бязбожных прыгінае да зямлі.
7 Сьпявайце па чарзе слаvasлоўе Госпаду; грайце Богу нашаму на арфе.
8 Ён засьцілае неба хмарамі, рыхтуе зямлі дождж, росыціць на горах траву;
9 дае быдлу пашу ягоную і крумкача птушанятам, што клічуць Яго.
10 Не на сілу каня глядзіць ён, ня хуткасьці ног чалавечых дабраволіць;
11 дабраволіць Гасподзь тым, хто баіцца Яго, хто спадзяецца на ласку Ягоную.

Пс 147

1 Алілуя.

Хвалі, Ерусаліме, Госпада; хвалі, Сіёне, Бога твайго,
² бо Ён мацуе завалы ў брамах тваіх, дабраслаўляе сыноў тваіх сярод неба;
³ сьцьвярджае ў межах тваіх спакой; тлушчам пшаніцы корміць цябе,
⁴ пасылае слова Сваё на зямлю; хутка цячэ слова Ягонае,
⁵ дае сьнег, як хвалю; сыпле іней, як попел;
⁶ кідае град Свой кавалкамі; перад марозам Ягоным хто выстаіць?
⁷ Пашле слова Сваё, і ўсё растае; падзьме ветрам Сваім, і пацякуць воды.
⁸ Ён абвясьціў слова Сваё Якаву, пастановы Свае і суды Свае Ізраілю.
⁹ Не зрабіў Ён таго ніякаму іншаму народу, і судоў Ягоных яны ня ведаюць.
Алілуя.

Пс 148

¹ Алілуя.
Хвалеце Госпада зь нябёсаў, хвалеце Яго ў вышынях.
² Хвалеце Яго, усе анёлы Ягоныя, хвалеце Яго, усе войскі Ягоныя.
³ Хвалеце Яго, сонца і месяц, хвалеце Яго, усе зоркі сьвету.
⁴ Хвалеце Яго, нябёсы нябёсаў і воды, якія вышэй за неба.
⁵ Хай хваляць імя Госпада, бо Ён сказаў - і сталася, Ён загадаў, і стварылася,
⁶ паставіў іх на векі вечныя; даў наказ, які не праміне.
⁷ Хвалеце Госпада зь зямлі, вялікія рыбы і ўсе прадоньні,
⁸ вагонь і град, сьнег і туман, буйны вецер, які напаўняе слова Ягонае,
⁹ горы і ўсе пагоркі, дрэвы плодныя і ўсе кедры,
¹⁰ зьвяры і ўсякае быдла, паўзуны і птушкі крылатыя,
¹¹ цары зямныя і ўсе народы, князі і ўсе судзьдзі зямныя,
¹² хлопцы і дзяўчаты, старцы і падлеткі
¹³ хай хваляць імя Госпада; бо толькі Ягонае імя высока ўзьнесена, слава Ягоная на зямлі і на нябёсах.
¹⁴ Ён падняў рог народу Свайго, славу ўсіх сьвятых Сваіх, сыноў Ізраілевых, народу, блізкага Яму. Алілуя.

Пс 149

¹ Алілуя.
Сьпявайце Госпаду песьню новую; слава Яму на сходні сьвятых.
² Хай радуецца Ізраіль за Творцу свайго; сыны Сіёна хай радуюцца за Цара свайго.
³ Хай хваляць імя Ягонае скокамі; на тымпане і арфе хай сьпяваюць Яму,
⁴ бо дабраволіць Гасподзь народу Свайму, праслаўляе пакорных ратункам.
⁵ Хай радуюцца сьвятыя ў славе, хай сьпяваюць на ложках сваіх.
⁶ Хай будуць праслаўленьні Богу ў іхніх вуснах, і меч двусечны ў руцэ іхняй,
⁷ каб помсьціць народам, караць плямёны,
⁸ закоўваць цароў іхніх у кайданы і вяльможаў іхніх - у путы жалезныя,
⁹ чыніць над імі суд пісаны. Гонар гэты - усім сьвятым Ягоным. Алілуя.

Пс 150

¹ Алілуя.
Хвалеце Бога ў сьвятыні Ягонай; хвалеце Яго на цьвердзі сілы Ягонай.
² Хвалеце Яго паводле магутнасьці Ягонай, хвалеце Яго паводле мноства велічы Ягонай.
³ Хвалеце Яго гукам трубным, хвалеце Яго на псалтыры і арфе.
⁴ Хвалеце Яго тымпанам і танцам, хвалеце Яго струнамі і арганам.
⁵ Хвалеце Яго гучнымі кімваламі, хвалеце Яго кімваламі гучнагалосымі.

⁶ Усё, што дыхае, хай славіць Госпада! Алілуя.